

A R I S T O T E L I S

O P E R A

EX RECENSIONE

I M M A N U E L I S B E K K E R I.

ACCEDUNT

I N D I C E S S Y L B U R G I A N I.

T O M U S I I.

O X O N I I,

E T Y P O G R A P H E O A C A D E M I C O.

M D C C C X X X V I I.

ARISTOTELIS

NATURALIS AUSCULTATIONIS LIBRI VIII

DE CÆLO LIBRI IV

DE GENERATIONE ET CORRUPTIONE LIBRI II

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

9

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

INDEX CODICUM.

E. Parisiensis Regius 1853.	L. Vaticanus 253.
F. Laurentianus 87 7.	M. Urbinas 37.
H. Vaticanus 1027.	k. Vaticanus 499.
I. Vaticanus 241.	

ΦΥΣΙΚΗΣ ^a ΑΚΡΟΑΣΕΩΣ Α.

¹ **ΕΠΕΙΔΗ** τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ἐπίστασθαι συμβαίνει περὶ πάσας τὰς μεθόδους, ὧν εἰσὶν ἀρχαὶ ἢ αἷτια ἢ στοιχεῖα, ἐκ τοῦ ταῦτα γνωρίζειν (τότε γὰρ οἰόμεθα γινώσκειν ἕκαστον, ὅταν τὰ αἷτια γνωρίσωμεν τὰ πρῶτα καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς πρῶτας καὶ μέχρι τῶν στοιχείων), δῆλον ὅτι καὶ τῆς περὶ φύσεως ἐπιστήμης πειρατέον ^b διορίσασθαι πρῶτον τὰ περὶ τὰς ἀρχὰς. Πέφυκε δὲ ἐκ τῶν γνωριμωτέρων ἡμῖν ^c ἡ ὁδὸς καὶ σαφεστέρων ἐπὶ τὰ σαφέστερα τῇ φύσει καὶ γνωριμώτερα· οὐ γὰρ ^d ταῦτα ἡμῖν τε γνῶριμα καὶ ἀπλῶς. Διόπερ ^e ἀνάγκη ^e τὸν τρόπον τοῦτον προάγειν ἐκ τῶν ἀσαφεστέρων ^f μὲν ^g τῇ φύσει ἡμῖν δὲ σαφέστερων ἐπὶ τὰ σαφέστερα ^h τῇ φύσει καὶ γνωριμώτερα. Ἔστι δ' ἡμῖν ⁱ πρῶτον δῆλα καὶ σαφῆ τὰ ^k συγκεχυμένα μάλλον· ὕστερον δ' ἐκ τούτων ^l γίνεται γνῶριμα τὰ στοιχεῖα καὶ αἱ ἀρχαὶ διαιροῦσι ταῦτα. Διὸ ἐκ τῶν καθόλου ^m ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα δεῖ προιέναι. Τὸ γὰρ ὅλον κατὰ τὴν αἴσθησιν γνωριμώτερον, τὸ δὲ καθόλου ὅλον τί ἐστίν· πολλὰ γὰρ περιλαμβάνει ⁿ ὡς μέρη τὸ καθόλου. Πέπονθε δὲ ταῦτὸ τοῦτο τρόπον τινὰ καὶ τὰ ὀνόματα ^o πρὸς τὸν λόγον· ὅλον γάρ τι καὶ ^o ἀδιορίστως σημαίνει, οἷον ὁ κύκλος· ὁ δὲ ὀρισμὸς αὐτοῦ διαιρεῖ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα. Καὶ τὰ παῖδιά ^p τὸ ^q μὲν πρῶτον ^r προσαγορεύει πάντας τοὺς ἄνδρας πατέρας καὶ μητέρας τὰς γυναῖκας, ὕστερον ^s δὲ διορίζει τούτων ἐκάτερον.

Codices E.F.I. ^a Tit. ἀκροάσεως] ἀκροάσεως ἢ περὶ ἀρχῶν F. om. titulum I. ^b πρῶτον διορίσασθαι F. ^c ἡ om. I. ^d τὰ αὐτὰ F. ^e τοῦτον τὸν τρόπον F. ^f μὲν om. F.I. ^g τῇ om. I. ^h τῇ φύσει om. pr. E. ⁱ πρῶτον] τὸ πρῶτον F.I. ^k συγκρίμενα F. ^l γίνεται post γνῶριμα I, om. F. ^m ἐπὶ] εἰς E. ⁿ ὡς] ὥσπερ E. ^o ἀδιορίστον I. et corr. E. ^p τὸ] δὲ τὸ I. ^q μὲν om. F. ^r ὑπολαμβάνει I, ὑπολαμβάνει προσαγορεύει πατέρας E. ^s δὲ om. F.

- 2 Ἄνάγκη δ' ἦτοι μίαν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἢ πλείους, καὶ εἰ μίαν, ἦτοι ἀκίνητον, ^t ὥς ^v φησι Παρμενίδης καὶ Μελίσσος, ἢ κινουμένην, ὥσπερ οἱ φυσικοί, οἱ μὲν ἀέρα φάσκοντες εἶναι οἱ δ' ὕδωρ τὴν πρώτην ἀρχὴν· εἰ δὲ πλείους, ἢ πεπερασμένας ἢ ἀπείρους, καὶ εἰ πεπερασμένας πλείους δὲ μιᾶς, ἢ δύο ἢ τρεῖς ἢ τέτταρας ἢ ἄλλον τινὰ ἀριθμόν, καὶ εἰ ἀπείρους, ἢ οὕτως ὥσπερ Δημόκριτος, τὸ γένος ἓν, σχήματι ^w δὲ ἢ εἶδει διαφε-
 2 ρούσας, ἢ ^x καὶ ἐναντίας. Ὅμοιως δὲ ζητοῦσι καὶ οἱ τὰ ὄντα ζητοῦντες πόσα· ἐξ ὧν γὰρ τὰ ὄντα ἐστί, ^y πρῶτον ζητοῦσι ταῦτα πότερον ἓν ἢ πολλά, καὶ εἰ πολλά, πεπερασμένα ἢ ἄπειρα, ὥστε τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ στοιχεῖον ζητοῦσι πότερον ἓν ἢ πολλά. Τὸ μὲν οὖν εἰ ἓν καὶ ἀκίνητον τὸ ^z ὄν σκοπεῖν οὐ περὶ φύσεώς ἐστι σκοπεῖν· ὥσπερ γὰρ καὶ τῷ γεωμέτρῳ οὐκέτι λόγος ^a ἐστὶ πρὸς τὸν ἀνελόντα τὰς ἀρχάς, ἀλλ' ἦτοι ἐτέρας ἐπιστήμης ἢ πασῶν κοινῆς, οὕτως οὐδὲ ^b τῷ περὶ ἀρχῶν· οὐ γὰρ ἔτι ἀρχὴ ἐστίν, εἰ ἓν μόνον καὶ οὕτως ἓν ἐστίν.
 3 Ἡ γὰρ ἀρχὴ τινὸς ἢ τινῶν. Ὅμοιον δὲ τὸ σκοπεῖν ^c εἰ οὕτως ἓν καὶ πρὸς ἄλλην θέσιν ὁποιαοῦν διαλέγεσθαι τῶν λόγου ἔνεκα λεγομένων, οἷον τὴν Ἡρακλείτειον, ἢ εἴ τις φαίη ἄνθρωπον ἓνα τὸ ὄν εἶναι, ἢ λύειν λόγον ἐριστικόν [^d ὅπερ ἀμφοτέρω μὲν ἔχουσιν οἱ λόγοι, καὶ ὁ Μελίσσου καὶ ὁ Παρμενίδου· καὶ γὰρ ψευδῇ λαμβάνουσι καὶ ἀσυλλόγιστοί εἰσιν· ^e μᾶλλον δ' ὁ Μελίσσου φορτικὸς καὶ οὐκ ἔχων ἀπορίαν, ἀλλ' ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος τὰ ἄλλα συμβαίνει·
 4 τοῦτο δὲ οὐδὲν χαλεπόν]. Ἡμῖν δ' ὑποκείσθω τὰ φύσει ἢ πάντα ἢ ἓνα κινούμενα εἶναι· δῆλον δ' ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς. Ἄμα δ' οὐδὲ λύειν ἅπαντα προσήκει, ἀλλ' ἢ ὅσα ἐκ τῶν ἀρχῶν τις ἐπιδεικνὺς ψεύδεται, ὅσα δὲ μή, οὗ, οἷον τὸν ^f τετραγωνισμόν τὸν μὲν διὰ τῶν τμημάτων γεωμετρικοῦ διαλῦσαι,
 5 τὸν δ' Ἀντιφώντος οὐ γεωμετρικοῦ. ^g Οὐ μὲν ἀλλ' ἐπειδὴ

^t ὥσπερ F.I. ^v φασὶ I. ^w δὲ om. F. ^x καὶ om. I. ^y ζητοῦσι
 πρῶτον F.I. ^z ὄν] ἓν I. ^a ἔσται I. ^b τῶν I. ^c εἰ ἔστιν
 οὕτως F. ^d ὅπερ—χαλεπόν] hæc delenda esse censeo collato c. 3, 1.
^e μάλιστα I. ^f τετραγωνισμόν τοῦ κύκλου τὸν μὲν τῶν τμ. γεωμέτρου I.
^g οὐ μὲν om. pr. E.

περὶ φύσεως μὲν οὐ, φυσικὰς δὲ ἀπορίας συμβαίνει λέγειν
^h αὐτοῖς, ἴσως ⁱ ἔχει καλῶς ἐπὶ μικρὸν διαλεχθῆναι περὶ αὐ-
 τῶν· ἔχει γὰρ φιλοσοφίαν ἢ σκέψις. Ἀρχὴ δὲ οἰκειοτάτη
 πασῶν, ^k ἐπειδὴ πολλαχῶς λέγεται τὸ ὄν, ^l ἰδεῖν πῶς λέ-
 γουσιν οἱ λέγοντες ^m εἶναι ἐν τὰ πάντα, ⁿ πότερον οὐσίαν
^o τὰ πάντα ἢ ποσὰ ἢ ποιὰ, καὶ πάλιν πότερον οὐσίαν μίαν
^p τὰ πάντα, οἷον ἄνθρωπον ἓνα ἢ ἵππον ἓνα ἢ ψυχὴν μίαν, ἢ
 ποιὸν ἐν ^q δὲ τοῦτο, οἷον λευκὸν ἢ θερμὸν ἢ ^r τῶν ἄλλων τι
 τῶν τοιούτων. Ταῦτα γὰρ πάντα διαφέρει τε πολὺ καὶ ἀδύ-
 νατα λέγειν. Εἰ μὲν γὰρ ἔσται καὶ οὐσία καὶ ^s ποσὸν καὶ
 ποιόν, καὶ ταῦτα εἴτ' ἀπολελυμένα ἀπ' ἀλλήλων εἴτε μή,
 πολλὰ τὰ ὄντα. Εἰ δὲ ^t πάντα ποιὸν ἢ ποσόν, εἴτ' οὔσης
 οὐσίας εἴτε μὴ οὔσης, ἄτοπον, εἰ δὲ ἄτοπον λέγειν τὸ ἀδύ-
 νατον. ^v Οὐθὲν γὰρ τῶν ἄλλων χωριστόν ἐστι παρὰ τὴν
 οὐσίαν· πάντα γὰρ καθ' ὑποκειμένου ^w τῆς οὐσίας λέγεται.
^x Μέλισσος δὲ τὸ ὄν ἄπειρόν ^y φησιν εἶναι. Ποσὸν ἄρα τι ^z
 τὸ ὄν· τὸ γὰρ ἄπειρον ἐν τῷ ποσῷ, οὐσίαν δὲ ἄπειρον ^h εἶναι
 ἢ ποιότητα ἢ πάθος οὐκ ἐνδέχεται εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός,
 εἰ ἅμα καὶ ποσὰ ἅττα εἶεν· ὁ ^a γὰρ τοῦ ἀπείρου λόγος τῷ
 ποσῷ προσχρῆται, ἀλλ' οὐκ οὐσία οὐδὲ τῷ ποιῷ. Εἰ μὲν
 τοίνυν καὶ οὐσία ἐστὶ καὶ ποσόν, δύο καὶ οὐχ ἓν τὸ ὄν· εἰ δ'
 οὐσία μόνον, οὐκ ^b ἄπειρον, οὐδὲ μέγεθος ἔξει οὐδέν· ποσὸν
 γάρ τι ἔσται. ^u Ἐτι ἐπεὶ καὶ ^c αὐτὸ τὸ ἐν πολλαχῶς λέγε-
 ται ὥσπερ καὶ τὸ ὄν, σκεπτέον τίνα τρόπον λέγουσιν ^d εἶναι
 ἐν τὸ πᾶν. Λέγεται δ' ^e ἐν ἢ τὸ συνεχές ἢ τὸ ἀδιαίρετον ἢ
 ὦν ὁ λόγος ὁ αὐτὸς καὶ εἰς ὁ τοῦ τί ^f ἦν εἶναι, ὥσπερ μέθυ
 καὶ οἶνος. Εἰ μὲν ^g τοίνυν συνεχές, πολλὰ τὸ ^h ἔν· εἰς ⁱ ἄπει-
 ρον γὰρ διαιρετὸν τὸ συνεχές. ^u Ἐχει δ' ἀπορίαν περὶ τοῦ ⁹

^h αὐτοὺς I. ⁱ ἔχειν I. ^k ἐπεὶ E. ^l ἰδεῖν om. F.I. ^m εἶναι
 om. F. ⁿ πότερον] πότερον ὡς F. et corr. I. ^o τὰ πάντα] ἅπαντα E.
^p τὰ] δὲ τὰ I, δὲ E. ^q δὲ] καὶ F. ^r τῶν ἄλλων] ἄλλο F. ^s ποιὸν
 καὶ ποσόν E. ^t ἅπαντα F.I. ^v οὐδέν F.I, qui raro aliter. ^w λέ-
 γεται τῆς οὐσίας F.I. ^x ὁ μέλισσος I. ^y εἶναι φησὶν E. ^z εἶναι
 post πάθος I. ^a γὰρ] δὲ F.I. ^b ἄπειρον τὸ ὄν οὐδὲ I. ^c τὸ
 αὐτὸ F. ^d ἐν εἶναι F.I. ^e ἐν om. I. ^f ἦν om. pr. E. ^g τοίνυν]
 οὖν F. ^h ὄν F. et corr. E. ⁱ ἄπειρα E.

μέρους καὶ ^k τοῦ ὅλου, ἴσως δὲ οὐ πρὸς τὸν λόγον ἀλλ' αὐτὴν καθ' αὐτήν, πότερον ἐν ἡ πλείω τὸ μέρος καὶ τὸ ὅλον, καὶ πῶς ἐν ἡ πλείω, καὶ εἰ πλείω, πῶς πλείω, καὶ περὶ τῶν μερῶν τῶν μὴ συνεχῶν· καὶ εἰ τῷ ὅλῳ ἐν ἑκάτερον ὡς ἀδιαίρετον, ὅτι καὶ αὐτὰ αὐτοῖς. Ἄλλὰ μὴν εἰ ὡς ἀδιαίρετον, ¹ οὐθὲν ἔσται ποσὸν ^m οὐδὲ ποιόν, οὐδὲ δὴ ἄπειρον τὸ ὄν, ὥσπερ Μελισσὸς φησιν, οὐδὲ πεπερασμένον, ὥσπερ Παρμενίδης· τὸ ¹⁰ γὰρ πέρασ ⁿ ἀδιαίρετον, οὐ τὸ πεπερασμένον. Ἄλλὰ μὴν εἰ τῷ λόγῳ ἐν ^o τὰ ὄντα πάντα ὡς λώπιον καὶ ἰμάτιον, τὸν Ἡρακλείτου λόγον συμβαίνει λέγειν αὐτοῖς· ^p ταῦτόν γὰρ ἔσται ἀγαθῷ καὶ κακῷ ^q εἶναι καὶ ^r μὴ ἀγαθῷ καὶ ἀγαθῷ, ὥστε ^s ταῦτόν ^t ἔσται ἀγαθὸν καὶ οὐκ ἀγαθὸν καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος, καὶ οὐ περὶ τοῦ ἐν εἶναι τὰ ὄντα ὁ λόγος ἔσται ^v αὐτοῖς ἀλλὰ περὶ τοῦ μηδέν, καὶ τὸ τοιῷδὲ εἶναι ^w καὶ ¹¹ τοσῷδὲ ταῦτόν· Ἐθορυβοῦντο δὲ καὶ οἱ ^x ὕστεροι τῶν ἀρχαίων ὅπως μὴ ἅμα γένηται αὐτοῖς τὸ αὐτὸ ἐν καὶ πολλά. Διὸ οἱ μὲν τὸ ἔστιν ἀφείλον, ^y ὥσπερ Λυκόφρων, οἱ δὲ τὴν λέξιν μετερρύθμιζον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὐ λευκός ἐστιν ἀλλὰ ^z λελεύκωται, οὐδὲ βαδίζων ἐστὶν ἀλλὰ βαδίζει, ἵνα μὴ ^a ποτε τὸ ἔστι προσάπτοντες πολλά εἶναι ποιῶσι ^b τὸ ἐν, ὡς μονα- ¹² χῶς λεγομένου τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ὄντος. Πολλὰ δὲ τὰ ὄντα ἢ λόγῳ (οἶον ἄλλο τὸ λευκῷ εἶναι καὶ μουσικῷ, ^c τῷ δ' αὐτῷ ἄμφω· πολλά ἄρα τὸ ἐν) ἢ διαιρέσει, ὥσπερ τὸ ὅλον καὶ τὰ μέρη. Ἐνταῦθα δὲ ἤδη ἠπόρουν, καὶ ὡμολόγουν τὸ ἐν πολλὰ εἶναι, ὥσπερ οὐκ ἐνδεχόμενον ^d ταῦτόν ἐν τε καὶ πολλὰ εἶναι, μὴ ^e τάντικείμενα δέ· ἔστι γὰρ τὸ ^f ἐν καὶ δυνάμει καὶ ἐντε- λεχεία.

3 Τὸν τε δὴ τρόπον τοῦτον ἐπιούσιν ἀδύνατον φαίνεται τὰ

^k τοῦ post καὶ om. E.F. ¹ οὐδὲν ἐστι F. ^m οὐδὲν F. ⁿ ἀδιαίρετον πέρασ I. ^o πάντα τὰ ὄντα I. ^p ταῦτό I. ^q εἶναι post μὴ ἀγαθῷ F. ^r μὴ ἀγαθῷ καὶ ἀγαθῷ] ἀγαθῷ καὶ μὴ ἀγαθῷ εἶναι E. ^s τὸ αὐτὸ F.I. ^t ἔσται] ἔσται καὶ I. ^v αὐτοῖς om. F.I. ^w καὶ τὸ τοσῷδὲ I. ^x ὕστεροι—αὐτοῖς] ὕστερον, καθάπερ οἱ ἀρχαῖοι, μὴ ποτε συμβαίνει (συμβαίνει I.) αὐτοῖς ἅμα F.I. ^y ὡς ὁ λυκόφρων F. ^z λελεύκωται] λελευκωμένος E.F.I. ^a ποτε om. F.I. ^b τὸ ἐν om. pr. E. ^c τὸ δὲ αὐτὸ E. ^d τὸ αὐτὸ ἐν καὶ F.I. ^e τὰ ἀντικείμενα F.I. ^f ὃν F.

ὄντα ἐν εἶναι, καὶ ἐξ ὧν ἐπιδεικνύουσι, λύειν οὐ χαλεπόν.
 Ἐμφότεροι γὰρ ἐριστικῶς συλλογίζονται, καὶ Μέλισσος
 καὶ Παρμενίδης· καὶ γὰρ ψευδῇ λαμβάνουσι καὶ ἀσυλλόγι-
 στοί εἰσιν αὐτῶν οἱ λόγοι· μᾶλλον δ' ὁ Μέλισσου φορτικὸς
 καὶ οὐκ ἔχων ἀπορίαν, ἀλλ' ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος τὰλλα συμ-
 βαίνει· τοῦτο δ' οὐθὲν χαλεπόν. Ὅτι μὲν οὖν παραλογί-
 ζεται Μέλισσος, δῆλον· οἶεται γὰρ εἰληφέναι, εἰ τὸ γενό-
 μενον ἔχει ἀρχὴν ἅπαν, ὅτι καὶ τὸ μὴ γινόμενον οὐκ ἔχει.
 Εἴτα καὶ τοῦτο ἄτοπον, τὸ παντὸς ἡ οἶεσθαι εἶναι ἀρχὴν
 τοῦ πράγματος καὶ μὴ τοῦ χρόνου, καὶ γενέσεως μὴ τῆς
 ἀπλῆς ἀλλὰ καὶ ἀλλοιώσεως, ὥσπερ οὐκ ἰαθρόας γινομένης
 μεταβολῆς. ^kἘπειτα διὰ τί ἀκίνητον, εἰ ἐν; Ὡσπερ γὰρ ³
 καὶ τὸ μέρος ἐν ὄν, τοδὶ τὸ ὕδωρ, κινεῖται ἐν ἑαυτῷ, διὰ τί
^lοὐ καὶ πᾶν; Ἐπειτα ἀλλοιώσις διὰ τί οὐκ ἂν εἴη; Ἀλλὰ μὴν
 οὐδὲ τῷ εἶδει οἶόν τε ἐν εἶναι, πλὴν τῷ ἐξ οὗ. Οὕτως δὲ ἐν
 καὶ τῶν φυσικῶν τινὲς λέγουσιν, ἐκείνως δ' οὐ· ἄνθρωπος γὰρ
 ἵππου ἕτερον ^mτῷ εἶδει καὶ τὰναντία ἀλλήλων. Καὶ πρὸς ⁴
 Παρμενίδην δὲ ὁ αὐτὸς τρόπος τῶν λόγων, καὶ εἴ τινες ἄλλοι
ⁿεἰσὶν ἴδιοι· καὶ ἡ λύσις ^oτῇ μὲν ὅτι ψευδὴς ^oτῇ δὲ ὅτι οὐ
 συμπεραίνεται, ψευδὴς μὲν ^pἢ ἀπλῶς λαμβάνει τὸ ὄν λέγε-
 σθαι, λεγομένου πολλαχῶς, ^qἀσυμπέραντος δὲ ὅτι, εἰ μόνον
 τὰ λευκὰ ληφθείη, σημαίνοντος ἐν τοῦ λευκοῦ, οὐθὲν ἦττον
 πολλὰ τὰ λευκὰ καὶ οὐχ ἓν· οὔτε ^rγὰρ τῇ συνεχείᾳ ἐν ἔσται
 τὸ λευκὸν οὔτε τῷ λόγῳ. ^sἌλλο γὰρ ἔσται ^tτὸ εἶναι
 λευκῷ καὶ τὸ δεδεγμένῳ, καὶ οὐκ ἔσται παρὰ τὸ λευκὸν οὐθὲν
 χωριστόν· οὐ γὰρ ^hχωριστόν, ἀλλὰ ^vτῷ εἶναι ἕτερον ^wτὸ
 λευκὸν καὶ ^φὑπάρχει. Ἀλλὰ τοῦτο Παρμενίδης οὕτω ^xῑώρα.
 Ἀνάγκη δὲ ^yλαβεῖν μὴ μόνον ἐν σημαίνειν τὸ ὄν, καθ' οὗ ⁵
 κατηγορηθῇ, ἀλλὰ καὶ ὅπερ ὄν καὶ ὅπερ ἐν· τὸ γὰρ συμβε-

ε αὐτῶν οἱ λόγοι om. F.I. h οἶεσθαι om. F. i αθρόως γινομένης I.
 k ἔπειτα καὶ διὰ F.I. l οὐχὶ καὶ I. m τῷ om. pr. E. n ἴδιοι
 εἰσι F.I. o τῇ—τῇ] πῇ—πῇ I. p ἢ] ἢ καὶ F. q ἀσυμπέραστος F.
 r γὰρ om. pr. E. s ἄλλο—δεδεγμένῳ om. pr. E. t τῷ F.I. v τὸ F.
 w τῷ λευκῷ F. x συνεῶρα F.I. y λαβεῖν τοῖς λέγουσιν ἐν τὸ ὄν
 εἶναι μὴ I.

βηκὸς καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται. Ὡστε ᾧ συμβέβηκε τὸ ὄν, οὐκ ἔσται· ἕτερον γὰρ τοῦ ὄντος· ἔσται τι ἄρα οὐκ ὄν· ^z οὐ δὴ ^a ἔσται ἄλλω ὑπάρχον τὸ ὅπερ ὄν. Οὐ γὰρ ἔσται ὄν τι ^b αὐτῷ εἶναι, εἰ μὴ πολλὰ τὸ ὄν ^c σημαίνει οὕτως ὥστε εἶναι τι ἕκαστον. Ἀλλ' ὑπόκειται τὸ ὄν σημαίνειν ἔν.
 6 Εἰ οὖν τὸ ὅπερ ὄν μηδενὶ συμβέβηκεν ἄλλ' ἐκείνῳ, τί μᾶλλον τὸ ὅπερ ὄν σημαίνει τὸ ὄν ἢ μὴ ὄν; Εἰ γὰρ ἔσται τὸ ὅπερ ὄν ^d ταῦτό καὶ λευκόν, τὸ λευκῷ ^e εἶναι μὴ ἔστιν ὅπερ ὄν· οὐδὲ ^e γὰρ συμβεβηκέναι αὐτῷ οἶόν τε τὸ ^f ὄν· ^g οὐθὲν ^h γὰρ ὄν ^δ οὐχ ὅπερ ὄν. Οὐκ ἄρα ὄν τὸ λευκόν· οὐχ οὕτω δὲ ὥσπερ ⁱ τι μὴ ὄν, ἀλλ' ὅλως μὴ ὄν. ^k Τὸ ἄρα ὅπερ ὄν οὐκ ὄν· ἀληθὲς γὰρ εἰπεῖν ^l ὅτι λευκόν, τοῦτο δὲ οὐκ ὄν ἐσήμαινεν· ὥστ' ^m εἰ καὶ τὸ λευκόν ⁿ σημαίνει ὅπερ ὄν, πλείω ἄρα σημαίνει τὸ ⁷ ὄν. Οὐ τοίνυν ^o οὐδὲ μέγεθος ἔξει τὸ ὄν, εἴπερ ὅπερ ὄν ^p τὸ ὄν· ἐκατέρῳ γὰρ ἕτερον τὸ εἶναι τῶν μορίων. Ὅτι δὲ διαιρεῖται τὸ ὅπερ ὄν εἰς ὅπερ ὄν τι ἄλλο, καὶ τῷ λόγῳ φανερόν, οἷον ὁ ἄνθρωπος εἰ ἔστιν ὅπερ ὄν ^q τι, ἀνάγκη καὶ τὸ ζῶον ὅπερ ὄν τι εἶναι καὶ τὸ δίπουν. Εἰ γὰρ μὴ ὅπερ ^r ὄν ⁸ τι, συμβεβηκότα ἔσται. Ἡ οὖν τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ ὑποκειμένῳ. Ἀλλ' ἀδύνατον· συμβεβηκός τε ^s γὰρ λέγεται τοῦτο, ἢ ὁ ἐνδέχεται ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, ἢ οὐ ^t ἐν τῷ λόγῳ ὑπάρχει ^v τὸ ᾧ συμβέβηκεν, ^w ἢ ἐν ᾧ ὁ λόγος ὑπάρχει ᾧ συμβέβηκεν, οἷον τὸ μὲν καθῆσθαι ὡς χωριζόμενον, ἐν δὲ τῷ σιμῷ ^x ὑπάρχει ὁ λόγος ὁ τῆς ῥινὸς ἢ φαμέν συμβεβη-
 9 κέναι τὸ σιμόν. Ἐτι ὅσα ἐν τῷ ὀριστικῷ λόγῳ ἔνεστιν ἢ ἐξ ὧν ἔστιν, ἐν τῷ λόγῳ τῷ τούτων οὐκ ἐνυπάρχει ὁ λόγος ὁ τοῦ ὅλου, οἷον ἐν τῷ δίποδι ὁ τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἐν τῷ λευκῷ ὁ τοῦ λευκοῦ ἀνθρώπου. Εἰ τοίνυν ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν

^z οὐ δὴ—σημαίνειν ἔν post μὴ ὄν E. ^a ἔσται τι ἄλλω F. ^b αὐτὸ I.
^c σημαίνει ὥστε καὶ τὸ ὅπερ ὄν καὶ τὸ τούτω συμβεβηκὸς οὕτως E. ^d τὸ αὐτὸ F.I. ^e γὰρ] γὰρ οὐδὲ F.I. ^f ὄν om. pr. E. ^g οὐθὲν I, οὐδὲ F. ^h γὰρ om. pr. E. ⁱ μὴ ὄν τι E. ^k τὸ ἄρα] ἔσται ἄρα τὸ I. ^l ὅτι] ὅτι τὸ ὄν I. ^m εἰ om. pr. E. ⁿ ἐσήμαινεν I. ^o οὐδὲ τὸ μέγεθος F. ^p τὸ ὄν post ὄν om. E. ^q τι prius om. E. ^r ὄντα F.
^s γὰρ ἔσται καὶ λέγεται I. ^t ὑπάρχει ἐν τῷ λόγῳ F.I. ^v τὸ] τοῦτο I.
^w ἢ ἐν—συμβέβηκεν om. F.I. ^x ἐνυπάρχει E.

τρόπον καὶ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δίπουν, ἀνάγκη χωριστὸν εἶναι αὐτό, ὥστε ἐνδέχοιτο ἂν μὴ δίπουν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ἢ ἐν τῷ λόγῳ τῷ τοῦ δίποδος ἐνέσται ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος. Ἄλλ' ἀδύνατον· ἐκεῖνο γὰρ ἐν τῷ ἐκείνου λόγῳ ἐνεστίν. Εἰ δ' ἄλλῳ συμβέβηκε τὸ δίπουν καὶ τὸ ζῶον, καὶ ¹⁰ μὴ ἐστὶν ἐκάτερον ὅπερ ^y ὄν τι, καὶ ^z ὁ ἄνθρωπος ἂν εἴη τῶν συμβεβηκότων ἐτέρῳ. Ἀλλὰ τὸ ὅπερ ^a ὄν ^b τι ἔστω ^c μηδενὶ συμβεβηκός, καὶ καθ' οὗ ἄμφω, ^d καὶ ἐκάτερον καὶ τὸ ἐκ τούτων λεγέσθω· ἐξ ἀδιαιρέτων ἄρα τὸ πᾶν. Ἐνιοὶ δ' ἐνέδοσαν τοῖς λόγοις ἀμφοτέροις, τῷ μὲν ὅτι πάντα ἐν, εἰ τὸ ὄν ἐν σημαίνει, ὅτι ἔστι τὸ μὴ ὄν, τῷ δὲ ^e ἐκ τῆς διχοτομίας, ἄτομα ποιήσαντες μεγέθη. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἀληθές, ὥς εἰ ¹¹ ἐν σημαίνει τὸ ὄν καὶ μὴ οἶόν τε ἅμα τὴν ἀντίφασιν, ^f οὐκ ἔσται οὐθὲν μὴ ὄν· οὐθὲν γὰρ κωλύει μὴ ἀπλῶς ^g εἶναι ἀλλὰ μὴ ὄν τι ^h εἶναι τὸ μὴ ὄν. Τὸ δὲ δὴ φάναι παρ' αὐτὸ τὸ ὄν, ὥς εἰ μὴ τι ἔσται ἄλλο, ἐν πάντα ἔσεσθαι, ἄτοπον. Τίς γὰρ ⁱ μανθάνει αὐτὸ τὸ ὄν εἰ μὴ τὸ ὅπερ ὄν τι εἶναι; Εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲν ^k ὅμως κωλύει πολλὰ εἶναι ^l τὰ ὄντα, ὥσπερ εἴρηται. Ὅτι μὲν οὖν οὕτως ἐν εἶναι τὸ ὄν ἀδύνατον, δῆλον.

Ὡς δ' οἱ φυσικοὶ λέγουσι, δύο τρόποι εἰσὶν. Οἱ μὲν γὰρ ⁴ ἐν ποιήσαντες τὸ ὄν σῶμα τὸ ὑποκείμενον, ἢ τῶν τριῶν τι ἢ ἄλλο, ὃ ἐστὶ πυρὸς μὲν πυκνότερον αἶρος δὲ λεπτότερον, τᾶλλα γεννῶσι πυκνότητι καὶ μανότητι πολλὰ ποιούντες. Ταῦτα δ' ἐστὶν ἐναντία, καθόλου δ' ὑπεροχὴ καὶ ἑλλειψις, ὥσπερ τὸ μέγα φησὶ Πλάτων καὶ τὸ μικρόν, πλὴν ὅτι ὁ μὲν ταῦτα ποιεῖ ὕλην τὸ δὲ ἐν τὸ εἶδος, οἱ δὲ τὸ μὲν ἐν τὸ ὑποκείμενον ὕλην, τὰ δ' ἐναντία διαφορὰς καὶ εἶδη. Οἱ δ' ² ἐκ τοῦ ἐνὸς ἐνούσας τὰς ἐναντιότητας ἐκκρίνεσθαι, ὥσπερ Ἀναξίμανδρός φησι καὶ ὅσοι δ' ἐν καὶ πολλὰ φασιν ^m εἶναι, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀναξαγόρας· ἐκ τοῦ ⁿ μίγματος

y ὄν om. E. z ὁ om. F. a ὄν om. F. et rc. E. b τι om. I. et pr. E. c συμβεβηκός μηδενὶ F. d καὶ ἐκάτερον om. E. e ἐκ om. F.I. f οὐκ] εἶναι οὐκ F. g εἶναι] μὴ εἶναι F. h εἶναι om. pr. E. i μανθάνει E. k ὅμως] οὕτως I. l τὰ ὄντα εἶναι F.I. m εἶναι τὰ ὄντα ὥσπερ E. n μίγματος E.

γὰρ ^ο καὶ οὗτοι ἐκκρίνουσι ^ρ τὰλλα. Διαφέρουσι δ' ἀλλή-
λων τῷ τὸν μὲν περίοδον ποιεῖν τούτων, τὸν δ' ἅπαξ, καὶ
τὸν μὲν ^q ἄπειρα τὰ τε ὁμοιομερῇ καὶ τὰναντία, τὸν δὲ τὰ
3 καλούμενα στοιχεῖα μόνον. Ἔοικε δὲ Ἄναξαγόρας ἄπειρα
^ρ οὕτως ^s οἰηθῆναι διὰ τὸ ὑπολαμβάνειν τὴν κοινὴν δόξαν τῶν
φυσικῶν εἶναι ἀληθῆ, ὥς οὐ γινομένου οὐδενὸς ἐκ τοῦ μὴ
^v ὄντος· διὰ τοῦτο γὰρ οὕτω λέγουσιν, ἦν ὁμοῦ ^w τὰ πάντα,
καὶ τὸ γίνεσθαι τοιόνδε καθέστηκεν ἀλλοιοῦσθαι. Οἱ δὲ
4 σύγκρισιν καὶ διάκρισιν. Ἔτι δ' ἐκ τοῦ γίνεσθαι ἐξ ἀλλή-
λων τὰναντία· ἐνυπῆρχεν ἄρα· εἰ γὰρ πᾶν μὲν τὸ γινόμενον
ἀνάγκη γίνεσθαι ἢ ἐξ ὄντων ἢ ἐκ μὴ ὄντων, τούτων δὲ τὸ
μὲν ἐκ μὴ ὄντων γίνεσθαι ἀδύνατον (περὶ γὰρ ταύτης ὁμο-
γνωμονοῦσι τῆς δόξης ἅπαντες οἱ περὶ φύσεως), τὸ λοιπὸν
ἤδη συμβαίνειν ἐξ ἀνάγκης ἐνόμισαν ἐξ ὄντων μὲν καὶ ἐνυ-
παρχόντων γίνεσθαι, διὰ ^x μικρότητα δὲ τῶν ὄγκων ἐξ ἀναι-
5 σθητῶν ἡμῖν. Διό φασι ^y πᾶν ἐν παντὶ μεμῖχθαι, διότι
πᾶν ἐκ παντὸς ἐώρων γινόμενον· φαίνεσθαι δὲ διαφέροντα
καὶ προσαγορεύεσθαι ἕτερα ἀλλήλων ἐκ τοῦ μάλισθ' ^z ὑπερ-
έχοντος ^a διὰ πλῆθος ἐν τῇ μίξει τῶν ἀπείρων· εἰλικρινῶς
μὲν γὰρ ὅλον λευκὸν ἢ μέλαν ἢ γλυκὺ ἢ σάρκα ἢ ὀστοῦν οὐκ
εἶναι, ὅτου δὲ πλείστον ^b ἕκαστον ἔχει, τοῦτο ^c δοκεῖν εἶναι
6 τὴν φύσιν τοῦ πράγματος. Εἰ δὲ τὸ μὲν ἄπειρον ἢ ἄπει-
ρον ἄγνωστον, τὸ μὲν ^d κατὰ πλῆθος ἢ κατὰ μέγεθος ἄπει-
ρον ἄγνωστον πόσον τι, τὸ δὲ κατ' εἶδος ἄπειρον ἄγνωστον
ποιόν τι. Τῶν δ' ἀρχῶν ἀπείρων οὐσῶν καὶ ^e κατὰ πλῆθος
καὶ κατ' εἶδος, ἀδύνατον εἰδέναι τὰ ἐκ τούτων· οὕτω ^f γὰρ
εἰδέναι τὸ σύνθετον ὑπολαμβάνομεν, ὅταν ^g εἰδῶμεν ἐκ τίνων
7 καὶ πόσων ἐστίν. Ἔτι δ' εἰ ἀνάγκη, οὐ τὸ μόριον ἐνδέχε-
ται ὀπηλικονοῦν εἶναι κατὰ μέγεθος, καὶ ^h μικρότητα, καὶ

^ο καὶ οὗτοι om. F. ^ρ τὰ ἄλλα F.I. ^q ἄπειρα ποιεῖν τὰ E.
^ρ οὕτως ἄπειρα F.I. ^s οἰηθῆναι τὰ στοιχεῖα διὰ I. ^t ὑπολαβεῖν F.
^v ὄντος ἀλλ' ἐξ ὄντος διὰ F. ^w τὰ om. pr. E. ^x δὲ σμικρότητα F.I.
^y πᾶν om. pr. E. ^z ὑπάρχοντος E. ^a διὰ τὸ πλῆθος F.I. ^b ἕκα-
στον om. E. ^c δοκεῖ I. ^d κατὰ τὸ πλῆθος ἢ μέγεθος F.I. ^e κατὰ
τὸ πλῆθος E. ^f γὰρ ἅπαν εἰδέναι E. ^g ἰδωμεν E. ^h σμικρότητα F.I.

αὐτὸ ἐνδέχεται (λέγω δὲ τῶν τοιούτων τι μορίων, εἰς ὃ ἐνν-
 πάρχον διαιρεῖται τὸ ὅλον). Εἰ δὲ ἀδύνατον ζῶον ἢ φυτὸν
 ὀπηλικονοῦν εἶναι κατὰ μέγεθος καὶ ^hμικρότητα, φανερόν
 ὅτι οὐδὲ τῶν μορίων ⁱὀτιοῦν ἔσται γὰρ καὶ τὸ ὅλον ὁμοίως.
 Σὰρξ δὲ καὶ ὀστοῦν καὶ τὰ τοιαῦτα ^kμόρια ζώου, καὶ οἱ ⁸
 καρποὶ τῶν φυτῶν. Δῆλον τοίνυν ὅτι ἀδύνατον ^lσάρκα ἢ
 ὀστοῦν ἢ ἄλλο τι ^mὀπηλικονοῦν εἶναι τὸ ⁿμέγεθος, ἐπὶ τὸ
 μεῖζον ἢ ἐπὶ τὸ ἔλαττον. ¹Ἐτι εἰ ^oπάντα μὲν ἐννπάρχει ⁹
 τὰ τοιαῦτα ἐν ἀλλήλοις, καὶ μὴ γίνεται ἀλλ' ἐκκρίνεται
 ἐνόντα, λέγεται δὲ ἀπὸ τοῦ πλείονος, γίνεται δὲ ἐξ ὅτου οὖν
 ὀτιοῦν, οἷον ἐκ σαρκὸς ὕδωρ ἐκκρινόμενον καὶ σὰρξ ἐξ ὕδατος,
 ἅπαν δὲ σῶμα πεπερασμένον ἀναιρεῖται ὑπὸ σώματος πεπε-
 ρασμένου, φανερόν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἐν ἐκάστῳ ἕκαστον
 ὑπάρχειν. Ἀφαιρεθείσης γὰρ ἐκ τοῦ ὕδατος σαρκὸς, καὶ ¹⁰
 πάλιν ἄλλης ^pγενομένης ἐκ τοῦ λοιποῦ ἀποκρίσει, εἰ καὶ αἰ
 ἐλάττων ^qἔσται ἢ ἐκκρινόμενη, ἀλλ' ὅμως οὐχ ^rὑπερβαλεῖ
 μέγεθός τι τῇ σμικρότητι. ¹¹Ὡστ' εἰ μὲν στήσεται ἢ ἐκκρι-
 σις, οὐχ ἅπαν ἐν παντὶ ἐνέσται (ἐν γὰρ τῷ λοιπῷ ὕδατι οὐκ
 ἐννπάρξει σὰρξ), εἰ δὲ μὴ ^sστήσεται ἀλλ' αἰ ἐξεί ἀφαίρε-
 σιν, ἐν ^tπεπερασμένῳ μεγέθει ἴσα πεπερασμένα ἐνέσται
 ἅπειρα τὸ πλῆθος· τοῦτο δ' ἀδύνατον. Πρὸς δὲ τούτοις, ¹¹
 εἰ ἅπαν μὲν σῶμα ἀφαιρεθέντος τινὸς ἔλαττον ἀνάγκη γί-
 νεσθαι, τῆς δὲ σαρκὸς ὥρισταί τὸ ποσὸν καὶ μεγέθει καὶ
^vμικρότητι, φανερόν ὅτι ἐκ τῆς ἐλαχίστης σαρκὸς οὐθὲν
 ἐκκριθήσεται σῶμα· ἔσται γὰρ ἔλαττον τῆς ἐλαχίστης.
¹²Ἐτι .δ' ἐν τοῖς ἀπείροις σώμασιν ἐννπάρχοι ἂν ἤδη σὰρξ
 ἅπειρος καὶ αἷμα καὶ ἐγκέφαλος, κεχωρισμένα μέντοι ἀπ'
 ἀλλήλων, οὐθὲν δ' ἦττον ὄντα, καὶ ἅπειρον ἕκαστον· τοῦτο
 δ' ἄλογον. Τὸ δὲ μηδέποτε διακριθήσεσθαι οὐκ εἰδότης ¹²
^wμὲν λέγεται, ὀρθῶς δὲ λέγεται· τὰ γὰρ πάθη ἀχώριστα.

^h σμικρότητα F.I. ⁱ ὀποιονοῦν F. ^k μόρια τοῦ ζώου F. ^l σ. ἢ]
 σ. καὶ F. ^m οὖν ὀπηλικόν E. ⁿ μέγεθος ἢ ἐπὶ F.I. ^o ἅπαντα F.I.
^p γενομένης E.I. ^q ἔσται om. I. ^r ὑπερβάλλει I. ^s σταθήσε-
 ται E. ^t πεπερασμένῳ—ἴσα om. E. ^v σμικρότητι F.I. ^w μὲν λέγει E.

Εἰ οὖν ^x ἐμέμικτο τὰ χρώματα καὶ αἱ ἕξεις, εἰς διακριθῶσιν, ἔσται τι λευκὸν ^y ἢ ^z ὑγιεινὸν οὐχ ἕτερόν τι ὃν οὐδὲ καθ' ὑποκειμένου. ^v Ὡστε ἄτοπος τὰ ἀδύνατα ζητῶν ὁ νοῦς, εἴπερ βούλεται ^a μὲν διακρίναι, τοῦτο δὲ ποιῆσαι ^b ἀδύνατον καὶ κατὰ ^c τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιόν, κατὰ μὲν τὸ ποσὸν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐλάχιστον μέγεθος, κατὰ δὲ τὸ ποιόν ὅτι ἀχώρι-
 13 στα τὰ πάθη. Οὐκ ὀρθῶς δὲ οὐδὲ τὴν γένεσιν λαμβάνει τῶν ὁμοιοειδῶν. ^v Ἔστι ^d μὲν γὰρ ὡς ὁ πηλὸς εἰς πηλοὺς διαιρεῖται, ἔστι ^e ὡς οὗ. Καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὡς ^e πλίνθοι ἐξ οἰκίας καὶ οἰκία ἐκ πλίνθων, οὕτω δὲ καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ ἐξ ἀλλήλων ^f καὶ εἰςὶ καὶ γίνονται. Βέλτιον ^g δ' ἐλάττω καὶ πεπερασμένα λαβεῖν, ὅπερ ποιεῖ ^h Ἐμπεδοκλῆς.

- 5 Πάντες δὴ τὰναντία ἀρχὰς ποιοῦσιν οἳ τε λέγοντες ὅτι ἐν τὸ πᾶν καὶ μὴ κινούμενον (καὶ γὰρ Παρμενίδης θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἀρχὰς ποιεῖ, ταῦτα δὲ προσαγορεύει πῦρ καὶ γῆν) καὶ οἱ μανὸν καὶ πυκνόν, καὶ Δημόκριτος ^h τὸ ⁱ στερεὸν καὶ κενόν, ὧν τὸ μὲν ὡς ὃν τὸ ^e ὡς οὐκ ὃν εἶναι φησιν· ἔτι ² θέσει, σχήματι, τάξει. Ταῦτα δὲ γένη ἐναντίων· ^k θέσεως ἄνω κάτω, πρόσθεν ὀπίσθεν, ^l σχήματος ^m γωνία ⁿ εὐθὺ περιφερές. ^v Ὅτι μὲν οὖν τὰναντία πως πάντες ποιοῦσι τὰς ἀρχὰς, δῆλον. Καὶ τοῦτο εὐλόγως· δεῖ γὰρ τὰς ἀρχὰς μήτε ἐξ ἀλλήλων εἶναι μήτε ἐξ ἄλλων, καὶ ἐκ τούτων πάντα· τοῖς δ' ἐναντίοις τοῖς πρώτοις ὑπάρχει ταῦτα, διὰ μὲν τὸ πρῶτα εἶναι μὴ ἐξ ἄλλων, διὰ δὲ τὸ ἐναντία μὴ ἐξ ἀλλήλων. ¹ Ἀλλὰ δεῖ τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου σκέψασθαι πῶς συμβαίνει.
- 3 ^o Ληπτέον δὴ πρῶτον ὅτι ^p πάντων τῶν ὄντων οὐθὲν οὐτε ποιεῖν πέφυκεν οὐτε πᾶσχειν τὸ τυχόν ^q ὑπὸ τοῦ τυχόντος, οὐδὲ γίνεται ὅτιοῦν ἐξ ὅτουοῦν, ^r ἂν μὴ τις λαμβάνῃ κατὰ

^x μέμικται F.I. ^y ἢ] καὶ E. ^z ὑγιαῖνον E.I. ^a μὲν αὐτὰ δ. E.
^b ἀδυνατεῖ I. ^c τὸ primum et secundum om. E. ^d μὲν om. F.I.
^e πλίνθος E. ^f καὶ om. F. ^g δ'] τε E. ^h τὸ om. I. ⁱ στε-
 ρεὸν corr. E, πλήρες (γρ. στερεόν) I. ^k θέσειώς I. ^l σχήματι I.
^m γεγωνιωμένον F.I. ⁿ τὸ εὐθὺ τὸ π. F. ^o σκεπτέον F, supra
 posito λη. ^p ἀπάντων F.I. ^q ἀπὸ I. ^r εἰς F.I.

συμβεβηκός· πῶς γὰρ ἂν γένοιτο ^s τὸ λευκὸν ἐκ ^t μουσικοῦ, πλὴν εἰ ^v μὴ συμβεβηκὸς εἴη ^w τῷ λευκῷ ἢ τῷ μέλανι τὸ μουσικόν; Ἄλλα λευκὸν μὲν γίνεται ^x ἐξ οὐ λευκοῦ, καὶ τούτου οὐκ ἐκ παντὸς ἀλλ' ἐκ μέλανος ἢ τῶν μεταξὺ, καὶ μουσικὸν οὐκ ἐκ μουσικοῦ, πλὴν οὐκ ἐκ παντὸς ἀλλ' ἐξ ἁμούσου ἢ εἴ τι αὐτῶν ἐστὶ μεταξὺ. Οὐδὲ δὴ φθείρεται εἰς τὸ τυχὸν ⁴ πρῶτον, οἶον τὸ λευκὸν οὐκ εἰς ^y τὸ μουσικόν, πλὴν ^z εἰ μὴ ποτε κατὰ συμβεβηκός, ἀλλ' εἰς τὸ ^a μὴ λευκόν, ^b καὶ οὐκ εἰς τὸ τυχὸν ἀλλ' ^c εἰς τὸ μέλαν ἢ τὸ μεταξὺ· ὥς ^d δ' αὕτως καὶ τὸ μουσικὸν ^e εἰς τὸ μὴ μουσικόν, καὶ τοῦτο οὐκ εἰς τὸ τυχὸν ἀλλ' εἰς τὸ ἄμουσον ἢ εἴ ^f τι αὐτῶν ἐστὶ μεταξὺ. Ὁμοίως δὲ ^g τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ^h ἐπεὶ καὶ τὰ μὴ ἀπλᾶ τῶν ὄντων ἀλλὰ σύνθετα κατὰ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον· ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ τὰς ἀντικειμένας ^k διαθέσεις ὠνομάσθαι ^l λανθάνειν τοῦτο συμβαίνει. Ἀνάγκη γὰρ πᾶν τὸ ἡρμωσμένον ἐξ ⁵ ἀναρμόστου γίνεσθαι καὶ τὸ ἀναρμόστον ἐξ ἡρμωσμένου, καὶ φθείρεσθαι τὸ ἡρμωσμένον εἰς ἀναρμοστίαν, καὶ ταύτην ^m οὐ τὴν τυχούσαν ἀλλὰ τὴν ἀντικειμένην. Διαφέρει οὐθὲν ἐπὶ ἀρμονίας εἰπεῖν ἢ τάξεως ἢ συνθέσεως· φανερόν γὰρ ὅτι ὁ αὐτὸς ⁿ λόγος. Ἄλλα ^o μὴν καὶ οἰκία καὶ ἀνδριάς καὶ ὁτιοῦν ἄλλο γίνεται ὁμοίως· ἢ τε γὰρ οἰκία γίνεται ἐκ τοῦ μὴ συγκεῖσθαι ἀλλὰ ^p διηρῆσθαι ^q ταδὶ ὡδί, καὶ ὁ ἀνδριάς καὶ τῶν ἐσχηματισμένων τι ἐξ ἀσχημοσύνης· καὶ ἕκαστον τούτων τὰ μὲν τάξεις, τὰ δὲ σύνθεσις τις ἐστίν. Εἰ ^r τοίνυν ⁶ τοῦτ' ἐστὶν ἀληθές, ἅπαν ἂν γίγνοιτο τὸ γιγνόμενον καὶ φθείροιτο τὸ φθειρόμενον ἢ ἐξ ἐναντίων ἢ ^s εἰς ἐναντία καὶ τὰ τούτων μεταξὺ. Τὰ δὲ μεταξὺ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐστίν,

^s τὸ om. F. ^t μουσικῆς F. ^v μὴ κατὰ συμβ. I. ^w τῷ μὴ λευκῷ E. ^x οὐκ ἐκ I. ^y τὸ om. F.I. ^z εἰ μὴ] εἰκῇ F, εἴ I.
^a μὴ om. F. ^b καὶ] καὶ εἰς μὴ λευκὸν F.I. ^c ἢ εἰς τὸ E. ^d δ' om. F. ^e εἰς τὸ μὴ μουσικὸν om. E. ^f τι om. pr. F. ^g τούτω F. ^h ἐπεὶ] ἐπιτα pr. E. ^k ἀντιθέσεις F. ^l λανθάνει τοῦτο συμβαίνον F.I. ^m οὐχὶ F.I. ⁿ λόγος ἐστίν. Ἀλλὰ I. ^o μὴν ὅτι καὶ F. ^p διαιρείσθαι F. ^q τάδε I. ^r τοίνυν] δὴ F. ^s εἰς] εἰς τὰ F.

οἶον ^t χρώματα ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανος· ὥστε πάντ' ἂν εἴη τὰ φύσει γινόμενα ἢ ἐναντία ἢ ἐξ ἐναντίων. Μέχρι μὲν οὖν ^v τούτου σχεδὸν συνηκολουθήκασι καὶ τῶν ἄλλων οἱ πλείστοι, καθάπερ εἶπομεν πρότερον· πάντες γὰρ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν καλουμένας ἀρχάς, καί περ ἄνευ λόγου τιθέντες, ὅμως τὰναντία λέγουσιν, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ⁷ ἀναγκασθέντες. Διαφέρουσι δ' ἀλλήλων τῷ τοὺς μὲν πρότερα τοὺς δ' ὕστερα λαμβάνειν, καὶ τοὺς μὲν γνωριμώτερα κατὰ τὸν λόγον τοὺς δὲ κατὰ τὴν αἴσθησιν· οἱ μὲν γὰρ θερμὸν καὶ ψυχρόν, οἱ δ' ὑγρὸν καὶ ξηρόν, ἕτεροι δὲ περιττὸν καὶ ἄρτιον, οἱ δὲ νεῖκος καὶ ^w φιλίαν αἰτίας τίθενται τῆς γενέσεως· ταῦτα ^x δ' ἀλλήλων διαφέρει κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. Ὡστε ταῦτα λέγειν πως καὶ ἕτερα ἀλλήλων, ἕτερα μὲν ὥσπερ ^y καὶ δοκεῖ τοῖς πλείστοις, ταῦτα δὲ ἢ ἀνάλογον· λαμβάνουσι γὰρ ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας· τὰ μὲν ^z γὰρ περιέχει, τὰ ⁸ δὲ περιέχεται τῶν ἐναντίων. Ταύτη ^a δὲ δὴ ὡσαύτως λέγουσι καὶ ἐτέρως, καὶ χεῖρον καὶ βέλτιον, καὶ οἱ μὲν γνωριμώτερα κατὰ τὸν λόγον, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, οἱ δὲ κατὰ τὴν αἴσθησιν· τὸ μὲν γὰρ καθόλου κατὰ τὸν λόγον γνῶριμον, τὸ δὲ καθ' ἕκαστον κατὰ τὴν αἴσθησιν· ὁ μὲν γὰρ λόγος τοῦ καθόλου, ἡ δ' αἴσθησις τοῦ κατὰ μέρος, οἶον τὸ ^b μὲν μέγα καὶ τὸ ^c μικρὸν κατὰ ^d τὸν λόγον, τὸ δὲ ^e πυκνὸν καὶ μακρὸν κατὰ τὴν αἴσθησιν. Ὅτι μὲν οὖν ἐναντίας δεῖ τὰς ἀρχὰς εἶναι, φανερόν.

- 6 Ἐχόμενον δ' ἂν εἴη λέγειν πρότερον δύο ἢ τρεῖς ἢ πλείους εἰσίν. ^f Μίαν μὲν γὰρ οὐχ οἶόν τε, ὅτι οὐχ ἔν ^g τὸ ἐναντίον, ἀπείρους δ', ^h ὅτι οὐκ ἐπιστητὸν τὸ ⁱ ὄν ἔσται. Μία τε ἐναντίωσις ἐν παντὶ γένει ἐνί, ἡ δ' οὐσία ἔν τι γένος. Καὶ ὅτι ἐνδέχεται ἐκ πεπερασμένων. Βέλτιον δ' ἐκ πεπερασμέ-

^t χρώμα F. ^v τούτου] ἐπὶ τοσοῦτον pr. E. ^w φιλίας I. ^x δ' om. I. ^y καὶ om. F. ^z γὰρ om. F. ^a δὲ] τε E. ^b μὲν om. F.I. ^c σμικρὸν I. ^d τὸν om. pr. E. ^e μακρὸν καὶ τὸ πυκνὸν F.I. ^f μία I. ^g τὰ ἐναντία I. ^h ὅτι οὐκ] ὅτι οὐδὲ F, om. E. ⁱ ὄν ἔσται corr. I.

νων, ^k ὥσπερ ¹ Εμπεδοκλῆς, ἡ ἐξ ἀπείρων· πάντα γὰρ ἀπο-
 διδόναι οἶεται, ^l ὅσα περ ¹ Αναξαγόρας ἐκ τῶν ἀπείρων. ^ν Ἐτι ²
^m δὲ ἐστὶν ⁿ ἄλλα ἄλλων πρότερα ἐναντία, καὶ γίνεται ἕτερα
 ἐξ ^ο ἄλλων, ^p οἶον γλυκὺ καὶ πικρὸν καὶ λευκὸν καὶ μέλαν,
 τὰς δ' ἀρχὰς αἰεὶ δεῖ μένειν. ^ν Ὅτι μὲν οὖν ^q οὔτε μία οὔτε
 ἄπειροι, δῆλον· ἐκ τούτων· ἐπεὶ δὲ πεπερασμένοι, τὸ μὴ
 ποιεῖν δύο μόνον ἔχει τινὰ λόγον· ἀπορήσειε γὰρ ἂν τις
 πῶς ^r ἢ ἡ πυκνότης τὴν μανότητα ποιεῖν ^s τι πέφυκεν ἢ αὕτη
 τὴν πυκνότητα. ^t Ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλη ὅποια οὖν ἐναντιότης· ³
^v οὐ γὰρ ἡ φιλία τὸ νεῖκος συνάγει καὶ ποιεῖ τι ἐξ αὐτοῦ,
 οὐδὲ τὸ νεῖκος ἐξ ἐκείνης, ἀλλ' ἄμφω ἕτερόν τι τρίτον.
^ν Ἐνιοὶ δὲ καὶ πλείω λαμβάνουσιν ἐξ ὧν κατασκευάζουσι τὴν
 τῶν ὄντων φύσιν. Πρὸς δὲ τούτοις ἔτι καὶ τόδε τις ἀπο-
 ρήσειεν, εἰ μὴ τις ἐτέραν ^w ὑποτίθησι τοῖς ἐναντίοις φύσιν·
 οὐθενὸς γὰρ ὁρῶμεν τῶν ὄντων οὐσίαν τὰναντία. Τὴν δ' ⁴
 ἀρχὴν ^x οὐ καθ' ὑποκειμένου δεῖ λέγεσθαί τινος. ^ν Ἔσται
 γὰρ ἀρχὴ τῆς ἀρχῆς· τὸ γὰρ ^y ὑποκείμενον ἀρχή, καὶ πρό-
 τερον δοκεῖ τοῦ κατηγορουμένου εἶναι. ^ν Ἐτι οὐκ εἶναί φα-
 μεν ^z οὐσίαν ἐναντίαν οὐσίᾳ· πῶς οὖν ἐκ μὴ οὐσιῶν οὐσία ἂν
 εἴη; ^ν Ἡ πῶς ἂν πρότερον μὴ οὐσία οὐσίας εἴη; Διόπερ εἴ τις
 τὸν ^a τε πρότερον ἀληθῆ νομίσσειεν εἶναι λόγον καὶ τούτον,
 ἀναγκαῖον, εἰ μέλλει ^b διασώσειν ἀμφοτέρους αὐτούς, ὑποτι-
 θέναι τι τρίτον, ὥσπερ φασὶν οἱ μίαν τινὰ φύσιν εἶναι λέ-
 γοντες τὸ πᾶν, οἶον ὕδωρ ἢ πῦρ ἢ τὸ μεταξὺ τούτων. Δοκεῖ ⁵
 δὲ τὸ μεταξὺ μᾶλλον· πῦρ γὰρ ^c δὴ καὶ γῆ καὶ ἀήρ καὶ ὕδωρ
 μετ' ^d ἐναντιότητων συμπεπλεγμένα ἐστίν. Διὸ ^e καὶ οὐκ
 ἀλόγως ποιοῦσιν οἱ τὸ ^f ὑποκείμενον ἕτερον τούτων ποιοῦν-
 τες, τῶν δ' ἄλλων οἱ ἀέρα· καὶ γὰρ ὁ ἀήρ ἥκιστα ἔχει τῶν

^k ὥσπερ] ὡς ὁ F.

^l ὥσπερ F.I.

^m δὲ om. F.

ⁿ ἄλλα ἀλ-

λήλων πρότερα E.

^ο ἀλλήλων F.I.

^p οἶον] οἶον τὸ I, οἶον καὶ E.

^q οὐδεμία οὐδὲ I.

^r ἢ om. F.I.

^s τι om. I.

^t ὁμως pr. E.

^v οὔτε E.

^w ὑποθήσεται F.

^x οὐ om. I.

^y ὑποκενον pr. E.

^z οὐσία ἐναντίαν πῶς ἂν οὖν I.

^a τε om. pr. E.

^b διασώζων (ω

altero corr.) I.

^c ἥδη E.

^d ἐναντιότητος F.

^e καὶ om. F.I.

^f ὑποκείμενον] περιέχον pr. E.

ἄλλων διαφορὰς αἰσθητάς· ἐχόμενον δὲ τὸ ὕδωρ. Ἄλλα πάντες γε τὸ ἐν τούτῳ τοῖς ἐναντίοις σχηματίζουσιν, ^ε οἷον 6 πυκνότητι καὶ μανότητι καὶ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον. Ταῦτα δ' ἐστὶν ὅλως ^h ὑπεροχὴ δηλονότι καὶ ἔλλειψις, ὥσπερ εἴρηται πρότερον. Καὶ ἔοικε παλαιὰ εἶναι καὶ αὕτη ἡ δόξα, ὅτι τὸ ἐν καὶ ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις ἀρχαὶ τῶν ὄντων εἰσὶ, πλὴν οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλ' οἱ μὲν ἀρχαῖοι τὰ δύο μὲν ποιεῖν τὸ δὲ ἐν πάσχειν, τῶν δ' ⁱ ὕστερόν τινες ^k τοῦναντίον τὸ μὲν 7 ἐν ποιεῖν τὰ δὲ δύο πάσχειν φασὶ μᾶλλον. Τὸ μὲν οὖν τρία ^l φάναι τὰ στοιχεῖα εἶναι ἕκ τε τούτων καὶ ἕκ τοιούτων ἄλλων ἐπισκοποῦσι δόξειεν ἂν ἔχειν τινὰ λόγον, ὥσπερ εἵπομεν, τὸ δὲ πλείω τριῶν οὐκέτι· πρὸς ^m μὲν γὰρ τὸ πάσχειν ἱκανὸν τὸ ἐν, εἰ δὲ τεττάρων ὄντων δύο ἔσονται ἐναντιώσεις, δεήσει χωρὶς ἐκατέρας ὑπάρχειν ἑτέραν τινὰ μεταξὺ φύσιν· εἰ δ' ἐξ ἀλλήλων ⁿ δύνανται γεννᾶν ^o δύο οὔσαι, περιέργος ἂν ἢ ἑτέρα τῶν ἐναντιώσεων εἴη. Ἄμα δὲ καὶ ἀδύνατον πλείους 8 εἶναι ἐναντιώσεις τὰς πρώτας. Ἡ γὰρ οὐσία ἐν τι γένος ἐστὶ ^p τοῦ ὄντος, ὥστε ^q τῷ πρότερον καὶ ὕστερον διοίσουσιν ἀλλήλων αἱ ἀρχαὶ μόνον, ἀλλ' οὐ τῷ γένει· αἰ γὰρ ἐν ἐνὶ γένει μία ἐναντιώσις ^r ἐστίν, πᾶσαι ^s τε ^t αἱ ἐναντιώσεις ἀνάγεσθαι δοκοῦσιν εἰς μίαν. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε ^v ἐν τὸ στοιχεῖον οὔτε πλείω δυοῖν ἢ τριῶν, φανερόν· τούτων δὲ ^w πρότερον, καθάπερ εἵπομεν, ἀπορίαν ἔχει πολλήν.

7 Ὡς οὖν ^x ἡμεῖς ^y λέγομεν πρῶτον περὶ πάσης γενέσεως ἐπελθόντες· ἔστι γὰρ κατὰ φύσιν τὰ κοινὰ πρῶτον εἰπόν-
τας οὕτω τὰ περὶ ἕκαστον ^z ἰδία θεωρεῖν. Φαμὲν γὰρ γίνε-
σθαι ἐξ ἄλλου ἄλλο καὶ ἐξ ἑτέρου ἕτερον ἢ τὰ ἀπλᾶ λέγον-
τες ἢ τὰ συγκείμενα. Λέγω δὲ τούτο ὡδί. Ἔστι ^a γὰρ
γίνεσθαι ἄνθρωπον μουσικόν, ἔστι δὲ τὸ μὴ μουσικόν ^b τι

^ε οἷον om. pr. E. ^h ὑπεροχὴ τε καὶ ἔλλειψις δηλονότι F. ⁱ ὕστε-
ρων F.I. ^k τὸ ἐναντίον F. ^l φάσκειν E. ^m μὲν om. E. ⁿ δύνα-
ται F. ^o δύο οὔσαι om. F. ^p τοῦ ὄντος] ταυτὸ pr. E. ^q τὸ I.
^r ἔστιν ἔτι πᾶσαι I. ^s δὲ F, om. I. ^t αἰ om. F.I. ^v ἐν στοι-
χεῖον F, ἐν τῶν στοιχείων I. ^w ὁπότερον I. ^x ἡμεῖς] ἡμεῖς γε F.I.
^y λέγομεν E. ^z ἰδία F. ^a γὰρ] γάρ που I. ^b τι om. E.

γίνεσθαι μουσικὸν ἢ τὸν μὴ μουσικὸν ἄνθρωπον ἄνθρωπον μουσικόν. ^c Ἀπλοῦν μὲν οὖν λέγω τὸ γιγνόμενον τὸν ἄνθρω-
πον καὶ τὸ μὴ μουσικὸν καὶ ὃ γίγνεται ἀπλοῦν, τὸ μουσικόν·
συγκείμενον δὲ καὶ ὃ γίγνεται καὶ τὸ γιγνόμενον, ὅταν τὸν
μὴ μουσικὸν ἄνθρωπον φῶμεν ^d γίγνεσθαι μουσικὸν ^e ἄνθρω-
πον. Τούτων δὲ τὸ μὲν οὐ μόνον λέγεται τόδε ^f τι γίγνε-
σθαι ἀλλὰ καὶ ἐκ ^g τοῦδε, οἷον ἐκ μὴ μουσικοῦ μουσικός, τὸ
δ' οὐ λέγεται ἐπὶ πάντων· ^h οὐ γὰρ ἐξ ἀνθρώπου ἐγένετο
μουσικός, ἀλλ' ⁱ ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο μουσικός. Τῶν δὲ γι-
νομένων ὡς τὰ ἀπλᾶ λέγομεν γίγνεσθαι, τὸ μὲν ὑπομένον
γίγνεται τὸ δ' οὐχ ὑπομένον· ὁ μὲν γὰρ ἄνθρωπος ὑπομένει
μουσικὸς γινόμενος ἄνθρωπος καὶ ἔστι, τὸ δὲ ^k μὴ μουσικὸν
καὶ τὸ ἄμουσον οὔτε ἀπλῶς οὔτε ^l συντιθέμενον ὑπομένει.
Διωρισμένων δὲ τούτων, ἐξ ἀπάντων τῶν γιγνομένων τοῦτο
ἔστι λαβεῖν, ^m εἰάν τις ἐπιβλέψῃ, ὥσπερ λέγομεν, ὅτι δεῖ τι
αἰεὶ ὑποκείσθαι τὸ γινόμενον, καὶ τοῦτο εἰ ⁿ καὶ ἀριθμῶ ἐστὶν
ἓν, ^o ἀλλ' εἶδει γε οὐχ ἓν· ^p τὸ γὰρ εἶδει λέγω καὶ λόγῳ
ταυτόν· οὐ γὰρ ταυτόν ^q τὸ ἀνθρώπῳ καὶ ^r τὸ ἀμούσῳ εἶναι.
Καὶ τὸ μὲν ὑπομένει, τὸ δ' οὐχ ὑπομένει· τὸ μὲν μὴ ^s ἀντι-
κείμενον ὑπομένει (ὁ γὰρ ἄνθρωπος ὑπομένει), τὸ ^t μουσικὸν
δὲ καὶ τὸ ἄμουσον οὐχ ὑπομένει, οὐδὲ τὸ ἐξ ἀμφοῖν συγκεί-
μενον, οἷον ^v ὁ ἄμουσος ἄνθρωπος. Τὸ δ' ἐκ τίνος γίγνεσθαι
^w τι καὶ ^x μὴ τόδε γίγνεσθαι τι μᾶλλον μὲν λέγεται ἐπὶ τῶν
μὴ ὑπομενόντων, οἷον ἐξ ἀμούσου μουσικὸν γίνεσθαι, ἐξ ἀν-
θρώπου δὲ οὔ· ^y οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπομενόντων ἐνίστε
λέγεται ὡσαύτως· ἐκ γὰρ χαλκοῦ ἀνδριάντα γίγνεσθαι φα-
μεν, οὐ τὸν χαλκὸν ἀνδριάντα. Τὸ μέντοι ἐκ τοῦ ἀντικει-
μένου καὶ μὴ ὑπομένοντος ἀμφοτέρως λέγεται, καὶ ἐκ τοῦδε

^c ἀπλοῦν μὲν οὖν om. E. ^d γίγνεσθαι ἢ μουσικὸν E. ^e ἄνθρωπον
om. F. ^f τι om. E. ^g τούτου E. ^h οὐ γὰρ] οἷον E.F. ⁱ ὁ om. E.
^k μὴ] δὴ I, om. pr. E. ^l συντεθειμένον F.I. ^m ἂν F.I. ⁿ καὶ
post εἰ om. F. ^o ἀλλ' οὐκ εἶδει ἓν I. ^p τῷ F. ^q τὸ primum
om. F.I. ^r τῷ I. ^s ἀντικείμενον αὐτῷ ὑπ. E. ^t μουσικὸν δὲ] μὴ
μουσικὸν F.I. ^v ὁ om. E. ^w τι—γίγνεσθαι om. pr. E. ^x μὴ]
τὸ μὴ rc. E. ^y οὐ μὴν ἀλλὰ] ἀλλὰ μὴν I, et rc. E.

τόδε καὶ τόδε τόδε· καὶ γὰρ ἐξ ἁμούσου καὶ ὁ ἄμουσος γίνε-
ται μουσικός. Διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ συγκειμένου ὡσαύτως· καὶ
γὰρ ἐξ ἁμούσου ἄνθρωπον καὶ ^z ὁ ἄμουσος ἄνθρωπος ^a γί-
6 γνεσθαι λέγεται μουσικός. Πολλαχῶς ^b δὲ λεγομένου τοῦ
γίγνεσθαι, καὶ τῶν μὲν οὐ γίγνεσθαι ἀλλὰ τόδε τι γίγνε-
σθαι, ἀπλῶς δὲ γίγνεσθαι τῶν οὐσιῶν ^c μόνον, κατὰ μὲν
τᾶλλα φανερόν ὅτι ἀνάγκη ὑποκείσθαι τι τὸ γιγνόμενον·
καὶ γὰρ ποσὸν καὶ ποιὸν καὶ πρὸς ἕτερον καὶ ποτὲ καὶ ποῦ
γίνεται ὑποκειμένου τινὸς διὰ τὸ μόνην τὴν οὐσίαν μηθενὸς
κατ' ἄλλον λέγεσθαι ὑποκειμένου, τὰ δ' ἄλλα πάντα κατὰ
τῆς οὐσίας· ὅτι δὲ ^d καὶ αἱ οὐσίαι καὶ ὅσα ἄλλα ἀπλῶς ὄντα
^e ἐξ ὑποκειμένου τινὸς γίνεται, ἐπισκοποῦντι γένοιτ' ἂν φα-
7 νερόν. ^f Αἰὲ γὰρ ἔστι τι ὃ ὑπόκειται, ἐξ οὗ ^g γίνεται τὸ
γιγνόμενον, οἷον τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα ἐκ σπέρματος. Γίγνε-
ται δὲ τὰ ^h γιγνόμενα ἀπλῶς τὰ μὲν μετασχηματίζει, οἷον
ἀνδριάς ⁱ ἐκ χαλκοῦ, τὰ δὲ προσθέσει, οἷον τὰ αὐξανόμενα,
τὰ δ' ἀφαιρέσει, οἷον ἐκ τοῦ λίθου ^k ὁ Ἑρμῆς, τὰ δὲ συνθέ-
σει, οἷον οἰκία, τὰ δ' ἀλλοιώσει, οἷον τὰ τρεπόμενα ^l κατὰ
8 τὴν ὕλην. Πάντα δὲ τὰ οὕτω γιγνόμενα φανερόν ὅτι ἐξ ὑπο-
κειμένων γίνεται. Ὡστε δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τὸ
γιγνόμενον ^m ἅπαν αἰὲ σύνθετόν ἐστι, καὶ ἔστι ⁿ μὲν τι γινό-
μενον, ἔστι δὲ τι ὃ τοῦτο γίνεται, καὶ τοῦτο διττόν· ἢ γὰρ
τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον. Λέγω δὲ ἀντικείσθαι μὲν
τὸ ἄμουσον, ὑποκείσθαι δὲ τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὴν μὲν ἀσχη-
μοσύνην καὶ τὴν ἀμορφίαν ^o ἢ ^p τὴν ἀταξίαν τὸ ἀντικείμενον,
τὸν δὲ χαλκὸν ἢ τὸν λίθον ἢ τὸν χρυσὸν τὸ ὑποκείμενον.
9 Φανερόν οὖν ὡς, εἴπερ εἰσὶν αἰτίαι καὶ ἀρχαὶ τῶν φύσει ὄν-
των, ἐξ ὧν πρῶτων εἰσὶ, ^q καὶ γεγόνασιν μὴ κατὰ συμβεβη-
κὸς ἀλλ' ἕκαστον ὃ λέγεται κατὰ τὴν οὐσίαν, ὅτι γίγνεται
^r πᾶν ἐκ τε τοῦ ὑποκειμένου καὶ τῆς μορφῆς· σύγκειται γὰρ

^z ὁ om. A. ^a λέγεται γίγνεσθαι I. ^b δὴ F. ^c μόνων I.
^d καὶ οὐσία I. ^e ἐξ ὑποκειμένου τινὸς in litura E. ^f αἰὲ I. ^g γίνε-
ται om. E. ^h τὰ om. pr. E. ⁱ ἐκ χαλκοῦ om. E.F. ^k ὁ om. E.
^l κατὰ] καὶ κατὰ E. ^m ἅπαν om. F. ⁿ μὲν τι] μέντοι I. ^o ἢ]
καὶ E. ^p τὴν om. F.I. ^q καὶ] ἢ E. ^r ἅπαν I.

ὁ μουσικὸς ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου καὶ μουσικοῦ τρόπον
 τινά· διαλύσεις γὰρ τοὺς ^s λόγους εἰς τοὺς λόγους τοὺς
^t ἐκείνων. Δῆλον οὖν ὡς γίνονται ἂν τὰ γιγνόμενα ἐκ τούτων.
 Ἔστι δὲ ^v τὸ ὑποκείμενον ἀριθμῷ μὲν ἓν, εἶδει δὲ δύο. Ὁ ¹⁰
 μὲν γὰρ ἄνθρωπος καὶ ὁ χρυσὸς καὶ ὅλως ^w ἡ ὕλη ἀριθμητή·
 τόδε ^x γὰρ τι μᾶλλον, καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκὸς ἐξ αὐτοῦ
 γίνεται τὸ γιγνόμενον· ^y ἡ δὲ στέρησις καὶ ἡ ἐναντίωσις
 συμβεβηκός· ἓν δὲ τὸ εἶδος, οἷον ἡ τάξις ἢ ἡ μουσικὴ ἢ τῶν
 ἄλλων τι τῶν οὕτω κατηγορουμένων. Διὸ ἔστι μὲν ὡς δύο ¹¹
 λεκτέον εἶναι ^z τὰς ἀρχάς, ἔστι δ' ὡς τρεῖς· καὶ ἔστι μὲν ὡς
 τὰναντία, οἷον εἴ τις λέγοι τὸ μουσικὸν καὶ τὸ ἄμουσον ἢ τὸ
 θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἢ τὸ ἡρμοσμένον καὶ ^a τὸ ἀνάρμοστον,
 ἔστι δ' ὡς οὗ· ὑπ' ἀλλήλων γὰρ πᾶσχειν τὰναντία ἀδύνα-
 τον. Λύεται δὲ καὶ τοῦτο διὰ τὸ ἄλλο εἶναι τὸ ὑποκείμενον·
 τοῦτο γὰρ οὐκ ἐναντίον. Ὡστε οὔτε πλείους τῶν ἐναντίων ¹²
 αἱ ἀρχαὶ τρόπον τινά, ἀλλὰ δύο ὡς εἰπεῖν τῷ ἀριθμῷ, οὔτ'
 αὐτὰ παντελῶς δύο διὰ τὸ ἕτερον ὑπάρχειν τὸ εἶναι αὐτοῖς,
 ἀλλὰ τρεῖς· ἕτερον ^d γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ἀμούσῳ ^c τὸ
 εἶναι, καὶ ^d τῷ ἀσχηματίστῳ καὶ χαλκῷ. Πόσαι μὲν ^e οὖν
^f αἱ ἀρχαὶ τῶν περὶ γένεσιν φυσικῶν, καὶ πῶς πόσαι, ^g εἴρη-
 ται· καὶ δῆλόν ^h ἔστιν ὅτι δεῖ ⁱ ὑποκεῖσθαι τι τοῖς ἐναντίοις
 καὶ τὰναντία δύο εἶναι. Τρόπον δὲ τινα ἄλλον οὐκ ἀναγ- ¹³
 καῖον· ἱκανὸν γὰρ ἔσται τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων ποιεῖν τῇ
 ἀπουσίᾳ καὶ παρουσίᾳ τὴν μεταβολήν. Ἡ δ' ὑποκειμένη
 φύσις ἐπιστητὴ κατ' ἀναλογίαν. ^k Ὡς γὰρ πρὸς ἀνδριάντα
 χαλκὸς ἢ πρὸς κλίνην ξύλον ἢ πρὸς ^l τῶν ἄλλων τι τῶν ἐχόν-
 των μορφήν ἢ ὕλη καὶ τὸ ἄμορφον ἔχει πρὶν λαβεῖν τὴν
 μορφήν, οὕτως αὕτη πρὸς οὐσίαν ἔχει καὶ τὸ τόδε τι καὶ τὸ
 ὅν. Μία μὲν οὖν ἀρχὴ αὕτη, οὐχ οὕτω μία οὕσα οὐδὲ οὕτως ¹⁴
^m ἓν ὡς τὸ τόδε τι, μία δὲ ἢ ὁ λόγος, ἔτι δὲ τὸ ἐναντίον

^s λόγους εἰς] ὅρους εἰς E. ^t ἐκείνου I. ^v τὸ μὲν ὑπ. E. ^w ἡ
 om. E. ^x τι γὰρ F. ^y ἡ δὲ—συμβεβηκός om. I. ^z τὰς ἀρχάς om. E.
^a τὸ tertium om E. ^b γὰρ τῷ] γὰρ τὸ E. ^c τὸ om. pr. E. ^d τὸ E.
^e οὖν εἰσὶν αἱ E. ^f αἱ om. I. ^g εἴρηται E. ^h ἔσται F. ⁱ τι ὑπο-
 κείσθαι F. ^k ὥσπερ E. ^l τῶν om. F. ^m ἓν] ὅν E.

τούτῳ ἢ στέρησις. Ταῦτα ⁿ δὲ πῶς δύο καὶ πῶς πλείω, εἴρηται ἐν τοῖς ^o ἄνω. Πρῶτον μὲν οὖν ἐλέχθη ^p ὅτι ἀρχαὶ τὰναντία μόνον, ὕστερον δ' ὅτι ἀνάγκη καὶ ἄλλο τι ὑποκεῖσθαι καὶ εἶναι τρία· ἐκ δὲ τῶν νῦν φανερόν τίς ἢ διαφορὰ τῶν ἐναντίων, καὶ πῶς ἔχουσιν αἱ ἀρχαὶ πρὸς ἀλλήλας, καὶ τί τὸ ὑποκείμενον. Πότερον δὲ οὐσία τὸ εἶδος ἢ τὸ ὑποκείμενον, οὕτω δηλόν. Ἄλλ' ὅτι αἱ ἀρχαὶ τρεῖς καὶ πῶς ^q τρεῖς, καὶ ^r τίς ὁ τρόπος αὐτῶν, δηλόν. Πόσαι μὲν οὖν καὶ τίνες εἰσὶν αἱ ἀρχαί, ἐκ τούτων ^s θεωρεῖσθωσαν.

- 8 Ὅτι δὲ μοναχῶς οὕτω λύεται καὶ ἡ τῶν ἀρχαίων ἀπορία, ^t λέγομεν μετὰ ταῦτα. Ζητοῦντες γὰρ οἱ κατὰ φιλοσοφίαν πρῶτοι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν φύσιν ^v τὴν τῶν ὄντων ἐξετράπησαν οἷον ὁδὸν τινα ἄλλην ἀπωσθέντες ὑπὸ ^w ἀπειρίας, καὶ φασὶν οὔτε γίνεσθαι τῶν ὄντων οὐδὲν οὔτε φθίρεσθαι διὰ τὸ ἀναγκαῖον μὲν εἶναι γίγνεσθαι τὸ γιγνόμενον ἢ ἐξ ὄντος ἢ ἐκ μὴ ὄντος, ἐκ δὲ τούτων ἀμφοτέρων ἀδύνατον εἶναι· οὔτε γὰρ τὸ ὄν ^x γίνεσθαι (εἶναι γὰρ ἤδη) ἔκ τε μὴ ὄντος οὐδὲν ^z ἂν γενέσθαι· ὑποκεῖσθαι γάρ τι δεῖ. Καὶ οὕτω δὴ τὸ ἐφεξῆς συμβαῖνον αὖξοντες οὐδ' εἶναι πολλά φασιν ἀλλὰ μόνον αὐτὸ τὸ ὄν. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν ταύτην ἔλαβον τὴν δόξαν διὰ τὰ εἰρημένα· ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι τὸ ἐξ ὄντος ἢ ^y ἐκ μὴ ὄντος γίνεσθαι, ἢ ^z τὸ μὴ ὄν ἢ τὸ ὄν ποιεῖν ^a τι ^b ἢ πᾶσχειν ἢ ὅτιοῦν τόδε γίνεσθαι, ἓνα μὲν τρόπον οὐδὲν διαφέρει ἢ τὸ τὸν ἰατρὸν ποιεῖν τι ἢ πᾶσχειν ἢ ^c τὸ ἐξ ἰατροῦ εἶναι τι ἢ γίγνεσθαι, ὥστ' ἐπειδὴ τοῦτο ^d διχῶς λέγεται, δηλόν ὅτι καὶ ^e τὸ ἐξ ὄντος καὶ τὸ ^e ὄν ἢ ποιεῖν ἢ πᾶσχειν. Οἰκοδομεῖ μὲν ^f οὖν ὁ ἰατρὸς οὐχ ἢ ἰατρὸς ἀλλ' ἢ οἰκοδόμος, καὶ λευκὸς γίνεταί οὐχ ἢ ἰατρὸς ἀλλ' ἢ μέλας· ἰατρεύει δὲ καὶ ἀνίατρος γίνεταί ἢ ἰατρός. Ἐπεὶ δὲ μάλιστα λέγομεν κυρίως τὸν

ⁿ δὲ alterum om. pr. E. ^o ἄνωθεν E. ^p ὅτι αἱ ἀρχαὶ E. ^q τρεῖς om. F. ^r ὁ τρόπος τίς E. ^s θεωρήσθωσαν I, θεωρεῖσθω F. ^t λέγομεν E.I. ^v τὴν ante τῶν om. E. ^w ἀπειρίας E. ^x γίγνεσθαι pr. E. ^y ἐκ om. E. ^z τὸ ὄν ἢ τὸ μὴ ὄν F. ^a τι om. pr. E. ^b ἢ om. E. ^c τὸ ante ἐξ om. E. ^d διχῶς ἢ πλεοναχῶς λέγεται E. ^e ὄν ποιεῖν τι ἢ F. ^f οὖν om. F.

ἰατρὸν ποιεῖν τι ἢ πάσχειν ἢ γίνεσθαι ἐξ ἰατροῦ, εἴαν ἢ ἰατρὸς ταῦτα πάσχη ἢ ποιῇ ^ε ἢ γίνηται, δῆλον ὅτι καὶ τὸ ^h μὴ ἐξ ὄντος γίνεσθαι ⁱ τοῦτο σημαίνει τὸ ἢ μὴ ὄν. Ὅπερ ⁴ ἐκεῖνοι ^k μὲν οὐ διελόντες ἀπέστησαν, καὶ διὰ ταύτην τὴν ἄγνοιαν τοσοῦτον προσηγνόησαν, ὥστε μηθὲν οἶεσθαι γίνεσθαι μηδὲ εἶναι τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἀνελεῖν πᾶσαν ^l τὴν γένεσιν. Ἡμεῖς δὲ καὶ αὐτοὶ φάμεν γίνεσθαι μὲν ^m οὐδὲν ἀπλῶς ἐκ μὴ ὄντος, ⁿ ὅμως μέντοι γίνεσθαι ἐκ μὴ ὄντος, οἷον κατὰ συμβεβηκός· ἐκ γὰρ τῆς στέρησεως, ὃ ἐστὶ καθ' αὐτὸ μὴ ὄν, οὐκ ἐνυπάρχοντος γίγνεται ^o τι. Θαυμάζεται δὲ τοῦτο καὶ ἀδύνατον ^p οὕτω δοκεῖ, γίνεσθαί τι ἐκ μὴ ὄντος. Ὡσαύτως δὲ οὐδ' ἐξ ὄντος οὐδὲ τὸ ὄν γίνεσθαι, ⁵ πλὴν κατὰ συμβεβηκός· οὕτω δὲ καὶ τοῦτο γίνεσθαι ^q τὸν αὐτὸν τρόπον, οἷον εἰ ἐκ ζώου ^r ζῶον γίγνοιτο ^s καὶ ἐκ τινὸς ζώου τι ζῶον, οἷον εἰ κύων ἐξ ^t ἵππου γίγνοιτο. Γίγνοιτο ^v μὲν γὰρ ^aν οὐ μόνον ἐκ τινὸς ζώου ὁ κύων, ἀλλὰ καὶ ἐκ ζώου, ἀλλ' οὐχ ἢ ζῶον· ὑπάρχει γὰρ ἤδη τοῦτο· εἰ δέ τι μέλλει γίνεσθαι ζῶον μὴ κατὰ συμβεβηκός, οὐκ ἐκ ζώου ἔσται, καὶ εἴ τι ὄν, οὐκ ἐξ ὄντος, οὐδ' ἐκ μὴ ὄντος· τὸ γὰρ ἐκ μὴ ὄντος εἴρηται ^w ἡμῖν τί σημαίνει, ὅτι ἢ μὴ ὄν. Ἐτι ⁶ δὲ καὶ τὸ εἶναι ἅπαν ἢ ^x τὸ μὴ εἶναι οὐκ ἀναιροῦμεν. Εἰς μὲν δὴ τρόπος οὗτος, ἄλλος δ' ὅτι ἐνδέχεται ^y ταῦτα λέγειν ^z κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνέργειαν· τοῦτο δ' ἐν ἄλλοις διώρισται δι' ἀκριβείας μάλλον. Ὡσθ' (ὅπερ ^a ἐλέγομεν) αἱ ἀπορίαι λύνονται δι' ἃς ἀναγκαζόμενοι ἀναιροῦσι τῶν εἰρημέων ἕνια· διὰ ^b γὰρ τοῦτο τοσοῦτον καὶ οἱ πρότερον ἐξετράπησαν τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ ^c τὴν γένεσιν καὶ φθορὰν καὶ ὅλως μεταβολήν· αὕτη γὰρ ^aν ὀφθεῖσα ἢ φύσις ^d ἔλυσεν αὐτῶν πᾶσαν τὴν ἄγνοιαν.

^ε ἢ γίνηται om. F.I. ^h ἐκ μὴ E. ⁱ τοῦτο] καὶ τοῦτο F. ^k μὲν om. F. ^l τὴν om. E. ^m μηθὲν E. ⁿ ὅπως E. ^o τι om. F. ^p δοκεῖ οὕτω F. ^q τὸν] κατὰ τὸν E. ^r ζῶον ^aν γ. F.I. et rc. E. ^s καὶ] καὶ εἰ I. ^t ἵππου γίγνοιτο] ἵππου γένοιτο E. ^v μὲν om. F. ^w ἡμῖν corr. I. ^x τὸ post ἢ om. E. ^y ταῦτα] ταῦτα ταυτὰ E, ταῦτα F. ^z κατὰ] καὶ κατὰ I. ^a λέγομεν I. ^b γὰρ] γάρ τοι I. ^c τὴν om. E. ^d ἅπασαν ἔλυσεν αὐτῶν ταύτην τὴν F.I.

9 Ἡμμένοι μὲν οὖν καὶ ἕτεροί τινές εἰσιν αὐτῆς, ἀλλ' οὐχ
 ἱκανῶς. Πρῶτον μὲν γὰρ ὁμολογοῦσιν ἀπλῶς γίνεσθαι
^e ἐκ μὴ ὄντος, ἥ Παρμενίδην ὀρθῶς λέγειν· εἴτα φαίνεται αὐ-
 τοῖς, εἴπερ ἐστὶν ἀριθμῶ μία, καὶ δυνάμει ^f μία ^g μόνον εἶναι.
 Τοῦτο δὲ διαφέρει πλείστον. Ἡμεῖς μὲν γὰρ ὕλην καὶ
 στέρησιν ἕτερόν ^h φαμεν εἶναι, καὶ τούτων ⁱ τὸ μὲν ^k οὐκ ὄν
 εἶναι κατὰ συμβεβηκός, τὴν ὕλην, τὴν δὲ στέρησιν καθ' αὐ-
 τήν, καὶ τὴν μὲν ἐγγυὲς ^l καὶ οὐσίαν πως, τὴν ὕλην, τὴν δὲ
^{2 m} στέρησιν οὐδαμῶς. Οἱ δὲ τὸ μὴ ὄν τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν
 ὁμοίως, ἢ τὸ συναμφοτέρων ἢ τὸ χωρὶς ἐκάτερον. Ὡστε
 παντελῶς ἕτερος ὁ τρόπος οὗτος τῆς τριάδος κακείνος. Μέ-
 χρι μὲν γὰρ δεῦρο προῆλθον, ὅτι δεῖ τινὰ ὑποκεῖσθαι φύσιν,
 ταύτην μέντοι μίαν ποιοῦσιν· καὶ γὰρ εἴ τις δυάδα ποιεῖ, λέ-
 γων μέγα καὶ ⁿ μικρὸν ^o αὐτήν, οὐθὲν ἡττον ^p ταῦτό ποιεῖ·
³ τὴν γὰρ ἑτέραν ^q παρείδεν. Ἡ μὲν γὰρ ὑπομένουσα συναι-
 τία τῇ μορφῇ τῶν γινομένων ἐστίν, ὥσπερ μήτηρ· ἡ δ' ἑτέρα
 μοῖρα τῆς ἐναντιώσεως πολλάκις ἂν φαντασθείη τῇ πρὸς τὸ
 κακοποιὸν αὐτῆς ἀτενίζοντι τὴν διάνοιαν οὐδ' εἶναι τὸ παρά-
 παν· ὄντος γὰρ τινος θείου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ἐφετοῦ, τὸ μὲν
 ἐναντίον αὐτῷ φαμέν εἶναι, τὸ δὲ ^r ὁ πέφυκεν ἐφίεσθαι καὶ
⁴ ὀρέγεσθαι αὐτοῦ κατὰ τὴν ^s ἑαυτοῦ φύσιν. Τοῖς δὲ συμ-
 βαίνειν τὸ ἐναντίον ὀρέγεσθαι τῆς ^t ἑαυτοῦ φθοράς. Καίτοι
 οὔτε αὐτὸ ^v ἑαυτοῦ οἶόν τε ἐφίεσθαι τὸ εἶδος διὰ τὸ μὴ εἶναι
 ἐνδεές, οὔτε τὸ ἐναντίον· φθαρτικὰ γὰρ ἀλλήλων τὰ ἐναντία.
 Ἀλλὰ τοῦτ' ἐστὶν ἡ ὕλη, ὥσπερ ἂν εἰ ^w θῆλυ ἄρρενος καὶ
 αἰσχροὺ καλοῦ· πλὴν οὐ καθ' αὐτὸ αἰσχροὺ, ἀλλὰ κατὰ συμ-
⁵ βεβηκός, ^x οὐδὲ θῆλυ, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός. Φθείρεται δὲ
 καὶ γίνεται ἔστι μὲν ὥς, ἔστι δ' ὥς οὔ. Ὡς μὲν γὰρ τὸ
 ἐν ^y φ, καθ' αὐτὸ φθείρεται· τὸ ^y γὰρ φθειρόμενον ἐν τούτῳ

^e ἐκ] τι ἐκ I. ^f μόνον μίαν F. ^g μόνον corr. E. ^h εἶναι φαμεν
 F.I. ⁱ τὸ] τὴν F. ^k οὐκ ὄν οὐκ εἶναι E in litura. ^l καὶ om. I.
^m στέρησιν om. pr. E. ⁿ σμικρὸν I. ^o αὐτὸ F. ^p ταυτὸν F.I.
^q παρείδε τὴν στέρησιν ἡ I. ^r ὁ om. F. ^s αὐτοῦ F.I. ^t αὐτοῦ
 E.F. ^v αὐτοῦ E. ^w θῆλυ] θῆλυ καὶ F. ^x οὐδὲ—συμβεβηκός
 om. F. ^y φθειρόμενον γὰρ I.

ἐστὶν ἡ στέρησις· ὥς δὲ ^zκατὰ δύναμιν, οὐ καθ' αὐτό, ἀλλ' ἄφθαρτον καὶ ^aἀγέννητον ἀνάγκη αὐτὴν εἶναι. Εἴτε γὰρ ἐγίγνετο, ὑποκεῖσθαι τι δεῖ πρῶτον, ^bτὸ ἐξ οὗ ἐνυπάρχοντος· τοῦτο δ' ἐστὶν ^cαὐτὴ ἡ φύσις, ὥστ' ἔσται πρὶν γενέσθαι. Λέγω γὰρ ὕλην τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐκάστω, ἐξ οὗ γίνε-⁶ταί τι ἐνυπάρχοντος μὴ κατὰ συμβεβηκός. Εἴτε φθείρεται, ^dεἰς τοῦτο ἀφίξεται ἔσχατον, ὥστε ἐφθαρμένη ἔσται πρὶν φθαρῆναι. Περὶ δὲ τῆς κατὰ τὸ εἶδος ἀρχῆς, πότερον μία ἢ πολλαὶ καὶ τίς ἢ τίνες εἰσὶ, δι' ἀκριβείας τῆς πρώτης φιλοσοφίας ^eἔργον ἐστὶ διορίσαι, ^fὥστε εἰς ἐκείνον τὸν καιρὸν ^gἀποκεῖσθω. Περὶ δὲ τῶν φυσικῶν καὶ ^hτῶν φθαρτῶν εἰδῶν ἐν τοῖς ὕστερον δεικνυμένοις ἐροῦμεν. ^νὍτι μὲν οὖν εἰσὶν ἀρχαί, καὶ τίνες, καὶ πόσαι τὸν ἀριθμόν, διωρίσθω ⁱἡμῖν οὕτως· πάλιν δὲ ^kἄλλην ἀρχὴν ἀρξάμενοι ^lλέγωμεν.

B.

Τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶ φύσει, τὰ δὲ δι' ἄλλας αἰτίας, ¹ φύσει ^mμὲν τά τε ζῶα καὶ τὰ μέρη αὐτῶν καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἀπλὰ τῶν σωμάτων, οἶον ⁿγῆ καὶ πῦρ καὶ ἀήρ καὶ ὕδωρ· ταῦτα γὰρ εἶναι καὶ τὰ τοιαῦτα φύσει φαμέν. Πάντα δὲ τὰ ^oῤηθέντα φαίνεται διαφέροντα πρὸς τὰ μὴ φύσει συνε-
στῶτα. ^pΤὰ μὲν γὰρ φύσει ὄντα πάντα φαίνεται ἔχοντα ² ἐν ἑαυτοῖς ἀρχὴν κινήσεως καὶ στάσεως, τὰ μὲν κατὰ τόπον, τὰ δὲ κατ' αὔξησιν καὶ φθίσιν, τὰ δὲ κατ' ἀλλοίωσιν· κλίνη δὲ καὶ ἱμάτιον, ^qκαὶ εἴ τι τοιοῦτον ἄλλο γένος ἐστίν, ^hἡ μὲν τετύχηκε τῆς κατηγορίας ἐκάστης καὶ καθ' ὅσον ἐστὶν ἀπὸ τέχνης, οὐδεμίαν ὁρμὴν ἔχει μεταβολῆς ἔμφυτον, ^hἡ δὲ συμβέβηκεν αὐτοῖς ^rεἶναι λιθίνοις ἢ γηϊνοῖς ἢ μικτοῖς ἐκ τούτων,

^z κατὰ τὴν δ. I. ^a ἀγέννητον I. ^b τὸ om. E. ^c αὐτῆς I.
^d εἰς] τι εἰς F. ^e ἐστὶν ἔργον F. ^f ὥς E. ^g ἀποσοβείσθω I.
^h τῶν post καὶ om. E. ⁱ ἡμῶν F. ^k ἄλλην om. pr. E. ^l λέγο-
μεν. Τῶν γὰρ ὄντων τὰ μὲν ἐστὶ φύσει, τὰ δὲ δι' ἄλλας αἰτίας E. ^m μὲν]
δὲ φαμεν εἶναι E. ⁿ γῆν καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα E. ^o ῤηθέντα
corr. E. ^p τὰ μὲν—ἀρχὴν] τούτων μὲν γὰρ ἕκαστον ἐν ἑαυτῷ ἀρχὴν
ἔχει E. ^q καὶ εἴ] ἢ E. ^r εἶναι post γηϊνοῖς F.I.

ἔχει, ^s καὶ κατὰ ^t τοσοῦτον, ὡς οὔσης τῆς φύσεως ἀρχῆς τινὸς καὶ αἰτίας ^v τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν ἐν ᾧ ὑπάρχει πρῶτως ³ καθ' ^w αὐτὸ καὶ μὴ ^x κατὰ συμβεβηκός. Λέγω δὲ τὸ μὴ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι γένοιτ' ^α ἂν αὐτὸς ^y αὐτῷ ^z τις αἴτιος ὑγείας ὢν ἰατρός· ἀλλ' ὅμως οὐ ^a καθὸ ὑγιάζεται τὴν ἰατρικὴν ἔχει, ἀλλὰ συμβέβηκε τὸν αὐτὸν ἰατρὸν εἶναι καὶ ὑγιαζόμενον· διὸ καὶ χωρίζεται ποτ' ^b ἀπ' ἀλλήλων. Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῶν ποιουμένων· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ἔχει τὴν ἀρχὴν ^c ἐν ἑαυτῷ τῆς ποιήσεως, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν ἄλλοις καὶ ἔξωθεν, οἶον οἰκία καὶ τῶν ἄλλων τῶν χειροκμήτων ἕκαστον, τὰ ^d δ' ἐν αὐτοῖς μὲν ἀλλ' οὐ καθ' ^d αὐτά, ὅσα κατὰ ⁴ συμβεβηκός αἴτια γένοιτ' ^α ἂν αὐτοῖς. Φύσις μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ῥηθέν· φύσιν δὲ ἔχει ^e ὅσα τοιαύτην ἔχει ἀρχήν. Καὶ ἔστι ^f πάντα ταῦτα οὐσία· ὑποκείμενον γάρ τι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν ἡ φύσις αἰεί. Κατὰ φύσιν δὲ ταῦτά τε καὶ ὅσα τούτοις ὑπάρχει καθ' αὐτά, οἶον τῷ ^g πυρὶ φέρεσθαι ἄνω· τοῦτο γὰρ φύσις μὲν οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἔχει φύσιν, φύσει δὲ ^h καὶ κατὰ φύσιν ἐστίν. Τί μὲν οὖν ⁱ ἐστὶν ἡ φύσις, εἴρηται, καὶ τί τὸ φύσει ^k καὶ κατὰ φύσιν. Ὡς δ' ἔστιν ἡ φύσις, πειρᾶσθαι δεικνύναι γελοῖον· φανερόν γὰρ ὅτι τοιαῦτα τῶν ὄντων ⁵ ἐστὶ πολλά. Τὸ δὲ δεικνύναι τὰ φανερά διὰ τῶν ἀφανῶν οὐ δυναμένου κρίνειν ἐστὶ τὸ δι' αὐτὸ καὶ μὴ δι' αὐτὸ γινώριμον. Ὅτι δ' ἐνδέχεται τοῦτο πᾶσχειν, οὐκ ἄδηλον· συλλογίσαιτο γὰρ ἂν τις ἐκ γενετῆς ^l ὢν τυφλὸς περὶ χρωμάτων, ὥστε ἀνάγκη τοῖς τοιούτοις περὶ τῶν ὀνομάτων εἶναι τὸν λόγον, νοεῖν δὲ μηδέν. Δοκεῖ δ' ἡ φύσις καὶ ^m ἡ οὐσία ⁿ τῶν φύσει ὄντων ^o ἐνίοις εἶναι τὸ πρῶτον ἐνυπάρχον ἐκάστῳ ἀρ-

^s καὶ om. F.I. ^t τοσοῦτον ἀρχὴν κινήσεως καὶ στάσεως ὡς I. ^v τοῦ om. E. ^w ἑαυτὸ F.I. ^x κατὰ om. E. ^y ἑαυτῷ F.I. ^z τις om. F. ^a καθότι E. ^b ἀπ' om. I. ^c τῆς ποιήσεως ἐν αὐτῷ F. ^d ἑαυτὰ F.I. ^e ὅσα τὴν τ. I. ^f ταῦτα πάντα F.I. ^g πυρὶ τὸ φ. F.I. ^h καὶ om. E. ⁱ ἡ φύσις ἐστὶν I, φύσις ἐστὶν F. ^k καὶ ante κατὰ om. pr. E. ^l τυφλὸς ὢν F. ^m ἡ post καὶ om. F. ⁿ τῶν] ἡ τῶν fortasse E, qui τῶν φύσει ὄντων ἐστὶ τὸ πρῶτον ἐνυπάρχον rc. in litura. ^o ἐνίοις εἶναι om. F.

ρύθμιστον καθ' ἐαυτό, οἷον κλίνης φύσις τὸ ξύλον, ἀνδριάντος
 δ' ὁ χαλκός. Σημεῖον δέ φησιν Ἀντιφῶν ὅτι, εἴ τις κατο-6
 ρύξειε κλίνην καὶ λάβοι δύναμιν ἢ σηπεδῶν ὥστε ἀνεῖναι
 βλαστόν, οὐκ ἂν γενέσθαι κλίνην ἀλλὰ ξύλον, ὥς τὸ μὲν
 κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχον, τὴν ῥ κατὰ νόμον διάθεσιν καὶ
 τὴν τέχνην, τὴν δ' οὐσίαν οὖσαν ἐκείνην ἢ καὶ διαμένει ταῦτα
 πάσχουσα συνεχῶς. Εἰ δὲ καὶ τούτων ἕκαστον πρὸς ἑτερόν 7
 τι ταῦτὸ τοῦτο πέπονθεν, οἷον ὁ μὲν χαλκὸς καὶ ὁ χρυσοὺς
 πρὸς ὕδωρ, τὰ δ' ὅστ' α καὶ ξύλα πρὸς γῆν, ὁμοίως δὲ καὶ
 τῶν ἄλλων ὁτιοῦν, ⁹ ἐκείνα τὴν φύσιν εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν
 αὐτῶν. Διόπερ οἱ μὲν ¹ γῆν, οἱ δὲ πῦρ, οἱ δ' ἀέρα φασίν,
 οἱ δὲ ὕδωρ, οἱ δ' ἓνα τούτων, οἱ δὲ πάντα ταῦτα τὴν φύσιν
 εἶναι τὴν τῶν ὄντων. Ὁ γάρ τις αὐτῶν ὑπέλαβε τοιοῦτον, 8
 εἴτε ἓν εἴτε πλείω, τοῦτο καὶ τοσαῦτά ⁸ φησιν εἶναι τὴν
 ἅπασαν οὐσίαν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα πάθη τούτων ¹ καὶ ἕξεις
 καὶ διαθέσεις. Καὶ τούτων μὲν ὁτιοῦν εἶναι αἰδῖον (οὐ γὰρ
 εἶναι μεταβολὴν αὐτοῖς ἐξ ⁹ αὐτῶν), τὰ δ' ἄλλα γίνεσθαι
 καὶ φθείρεσθαι ἀπειράκις. ἓνα μὲν οὖν τρόπον οὕτως ¹⁰ ἢ
 φύσις λέγεται, ἢ πρώτη ἐκάστω ὑποκειμένη ὕλη τῶν ἐχόντων
 ἐν ¹¹ αὐτοῖς ¹² ἀρχὴν κινήσεως καὶ μεταβολῆς, ἄλλον δὲ τρό-
 πον ἢ μορφὴν καὶ τὸ εἶδος τὸ κατὰ τὸν λόγον. Ὡς περ γὰρ 9
 τέχνη λέγεται τὸ κατὰ τέχνην καὶ τὸ τεχνικόν, οὕτω καὶ
 φύσις τὸ ¹³ κατὰ φύσιν λέγεται καὶ τὸ φυσικόν. Οὔτε δὲ
¹⁴ ἐκεῖ ¹⁵ πω ¹⁶ φαίμεν ἂν ἔχειν κατὰ τὴν τέχνην οὐδέν, εἰ δυνά-
 μει μόνον ἐστὶ κλίνη, μή πω δ' ἔχει τὸ εἶδος τῆς κλίνης, οὐδ'
 εἶναι τέχνην, οὔτ' ἐν τοῖς φύσει συνισταμένοις· τὸ γὰρ δυνά-
 μει σὰρξ ἢ ὅστω ¹⁷ οὔτ' ἔχει ¹⁸ πω τὴν ἐαυτοῦ φύσιν, πρὶν
¹⁹ ἂν λάβῃ τὸ εἶδος τὸ κατὰ τὸν λόγον, ²⁰ ὅριζόμενοι λέγο-
 μεν τί ἐστὶ σὰρξ ἢ ὅστω, οὔτε φύσει ἐστίν. Ὡς τε ἄλ- 10

ῥ κατὰ τὸν νόμον pr. E. 9 ἐκεῖνο E. 1 γῆν, οἱ δὲ πῦρ] πῦρ, οἱ δὲ
 γῆν E. 8 φασιν F.I. 1 καὶ ante ἕξεις om. F. 9 ἐαυτῶν I. 10 ἢ
 φύσις οὕτω F.I. 11 ἐαυτοῖς F. 12 κινήσεως ἀρχὴν F.I. 13 κατὰ
 τὴν τ. E. 14 ἐκεῖνό F.I. et rc. E. 15 πως F.I. 16 φαμεν E.
 17 οὐκ E. 18 που F. 19 ἂν λάβοι F.I., ἀναλάβη E. 20 ὥ p. E.

- λον τρόπον ἢ φύσις ἂν εἴη τῶν ἐχόντων ἐν ^h αὐτοῖς κινήσεως ἀρχὴν ἢ μορφήν καὶ τὸ εἶδος, οὐ χωριστὸν ὃν ἀλλ' ἢ κατὰ τὸν λόγον. Τὸ δ' ἐκ τούτων φύσις μὲν οὐκ ἔστι, φύσει δέ, οἷον ἄνθρωπος. Καὶ μᾶλλον ⁱ αὕτη φύσις τῆς ὕλης· ἕκαστον γὰρ τότε λέγεται ὅταν ἐντελεχεία ἦ, μᾶλλον ἢ ὅταν δυνά-
- ¹¹ μει. "Ἐτι γίνεται ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου, ἀλλ' οὐ κλίνη ἐκ κλίνης· ^k διὸ καὶ φασιν οὐ τὸ σχῆμα εἶναι τὴν φύσιν ἀλλὰ τὸ ξύλον, ^l ὅτι γένοιτ' ἂν, εἰ βλαστάνοι, οὐ κλίνη ἀλλὰ ξύλον. Εἰ δ' ἄρα τοῦτο τέχνη, καὶ ἡ μορφή φύσις· γίνεται ^m γὰρ ἐξ ἀνθρώπου ἄνθρωπος. "Ἐτι δ' ἡ φύσις ἡ λεγομένη
- ¹² ὡς γένεσις ὁδὸς ἐστὶν εἰς φύσιν. Οὐ γὰρ ὥσπερ ἡ ἰατρικὴ λέγεται οὐκ εἰς ἰατρικὴν ὁδὸς ἀλλ' εἰς ὑγίειαν· ἀνάγκη μὲν γὰρ ἀπὸ ἰατρικῆς οὐκ εἰς ἰατρικὴν εἶναι τὴν ἰατρικὴν, οὐχ οὕτω δ' ἡ φύσις ἔχει πρὸς τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὸ φνύμενον ἐκ τινὸς εἰς τὸ ἔρχεται ⁿ ἢ φύεται. ^o Εἰς τί οὖν φύεται; ^p Οὐχὶ ἐξ οὗ, ἀλλ' εἰς ὅ. 'Ἡ ἄρα μορφή φύσις. 'Ἡ δέ ^q γε μορφή καὶ ἡ φύσις διχῶς λέγεται· καὶ γὰρ ἡ στέρησις εἰδὸς πῶς ἐστίν. Εἰ δ' ἐστὶν ^r ἡ στέρησις καὶ ἐναντίον ^s τι περὶ τὴν ἀπλὴν γένεσιν ἢ μὴ ἐστίν, ὕστερον ἐπισκεπτέον.
- 2 'Ἐπεὶ δὲ διώρισταί ποσαχῶς ἡ φύσις ^t λέγεται, μετὰ τοῦτο θεωρητέον τίη διαφέρει ὁ μαθηματικὸς τοῦ φυσικοῦ. Καὶ γὰρ ἐπίπεδα καὶ στερεὰ ἔχει τὰ ^v φυσικὰ σώματα καὶ μήκη καὶ στιγμάς, περὶ ὧν σκοπεῖ ὁ ^w μαθηματικὸς. "Ἐτι ἡ ἀστρολογία ἑτέρα ἢ μέρος τῆς φυσικῆς· εἰ γὰρ τοῦ φυσικοῦ τὸ τί ἐστὶν ἥλιος ^x ἢ σελήνη εἰδέναι, τῶν δὲ συμβεβηκότων καθ' αὐτὰ μηδέν, ἄτοπον, ἄλλως τε καὶ ὅτι φαίνονται λέγοντες οἱ περὶ φύσεως καὶ περὶ σχήματος ^y σελήνης καὶ ἡλίου, ^z καὶ πότερον σφαιροειδῆς ^a ἢ γῆ καὶ ὁ κόσμος ἢ οὐ.

^h ἑαυτοῖς I. ⁱ φύσις αὕτη F.I. ^k διὸ φασὶ τὸ σχῆμα οὐκ E. ^l ὅτι —ξύλον om. E. ^m γὰρ] γ' E. ⁿ ἢ fortasse E. ^o εἰς τί οὖν φύεται om. pr. E. ^p οὐχὶ εἰς τὸ ἐξ οὗ ἀλλ' εἰς τὸ εἰς ὅ I. ^q γε om. pr. E. ^r ἢ om. I. ^s τι] ὅτι E, om. I. ^t λέγεται om. pr. E. ^v φυσικὰ καὶ σ. καὶ E. ^w μαθηματικὸς E. ^x ἢ] καὶ E. ^y ἡλίου καὶ σελήνης F. ^z καὶ π.] καὶ δὴ π. I. et rc. E, καὶ δὴ καὶ π. F. ^a ὁ κόσμος καὶ ἡ γῆ E.

Περὶ ^a τούτων μὲν οὖν πραγματεύεται καὶ ὁ ^b μαθηματικός, ²
 ἀλλ' οὐχ ἡ φυσικοῦ σώματος πέρας ἕκαστον· οὐδὲ τὰ συμ-
 βεβηκότα θεωρεῖ ἡ τοιούτοις οὖσι συμβέβηκεν. Διὸ καὶ
 χωρίζει· χωριστὰ γὰρ τῇ νοήσει κινήσεώς ἐστι, καὶ οὐδὲν
 διαφέρει, οὐδὲ γίνεται ψεῦδος χωρίζοντων. Λανθάνουσι δὲ
 τοῦτο ποιοῦντες καὶ ^c οἱ τὰς ἰδέας λέγοντες· τὰ γὰρ φυσικὰ
 χωρίζουσιν ἡττον ὄντα χωριστὰ τῶν ^d μαθηματικῶν. Γί-³
 γνοιτο δ' ἂν τοῦτο δῆλον, εἴ τις ἐκατέρων πειρώτο λέγειν
 τοὺς ὅρους, καὶ αὐτῶν καὶ τῶν συμβεβηκότων. Τὸ μὲν γὰρ
 περιττὸν ^e ἔσται καὶ τὸ ἄρτιον καὶ τὸ εὐθὺ καὶ τὸ καμπύλον,
^f ἔτι δὲ ἀριθμὸς καὶ γραμμὴ καὶ σχῆμα ἄνευ κινήσεως, σὰρξ
 δὲ καὶ ὀστοῦν καὶ ἄνθρωπος ^g οὐκέτι, ^h ἀλλὰ ταῦτα ὥσπερ
 ῥίς σιμὴ ἀλλ' οὐχ ὥς τὸ καμπύλον λέγεται. Δηλοῖ δὲ καὶ ⁴
 τὰ φυσικώτερα τῶν ⁱ μαθημάτων, οἷον ὀπτική καὶ ἀρμονική
 καὶ ἀστρολογία· ἀνάπαλιν γὰρ ^k τρόπον τιν' ἔχουσι τῇ
 γεωμετρία. ¹ Ἀλλ' ἡ μὲν γεωμετρία περὶ γραμμῆς φυσικῆς
 σκοπεῖ, ἀλλ' οὐχ ἡ φυσική, ἡ δ' ὀπτική ^d μαθηματικὴν μὲν
 γραμμὴν, ἀλλ' οὐχ ἡ μαθηματικὴ ἀλλ' ἡ φυσική. ^m Ἐπεὶ ⁵
ⁿ δ' ἡ φύσις διχῶς, τό τε εἶδος καὶ ἡ ὕλη, ὥς ἂν εἰ περὶ
^o σιμότητος ^p σκοποῖμεν τί ἐστίν, οὕτω θεωρητέον. Ὡστ'
 οὔτ' ἄνευ ὕλης τὰ τοιαῦτα οὔτε κατὰ τὴν ὕλην. Καὶ γὰρ
 δὴ καὶ περὶ τούτου ^q διχῶς ἀπορήσειεν ἂν τις, ^r ἐπεὶ δύο αἱ
 φύσεις, περὶ ποτέρας τοῦ φυσικοῦ, ἡ περὶ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν.
¹ Ἀλλ' ^s εἰ περὶ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν, καὶ περὶ ἐκατέρας. Πότερον ⁶
 οὖν τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης ἐκατέραν γνωρίζειν; Εἰς μὲν γὰρ τοὺς
 ἀρχαίους ^t ἀποβλέψαντι δόξειεν ^v ἂν εἶναι τῆς ὕλης· ἐπὶ
 μικρὸν γὰρ τι μέρος Ἐμπεδοκλῆς καὶ Δημόκριτος τοῦ εἶδους
 καὶ τοῦ τί ἦν εἶναι ἤψαντο. Εἰ δὲ ἡ τέχνη μιμεῖται τὴν ⁷

^a μὲν οὖν τούτων I. ^b μαθητικός E. ^c οἱ περὶ τὰς F. ^d μαθητικῶν et
 sec. 4. μαθητικὴν E. ^e ἐστι F. ^f ἔτι δὲ] αἷτια corr. E. ^g οὐκέτι] οὐκ
 αἷτια in litura E. ^h ἀλλ' αὐτὰ E. ⁱ μαθητῶν pr. E, μαθηματικῶν F.
^k ἔχουσι τρόπον τινὰ F. ¹ ἀλλ' ἡ μὲν γ.] ἡ μὲν γὰρ γ. F. et rc. E :
 pr. enim om. ^m ἐπειδὴ F.I. ⁿ δὲ καὶ ἡ F. ^o σιμοῦ E. ^p τί ἐστι
 σκοποῖμεν F.I. ^q διχῶς om. pr. E. ^r ἐπειδὴ F. ^s εἰ] αἰ E.
^t βλέψαντι E. ^v ἂν om. F.

φύσιν, τῆς δὲ αὐτῆς ἐπιστήμης εἰδέναι τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην
μέχρι του (οἷον ἰατροῦ ὑγίειαν καὶ χολὴν καὶ φλέγμα, ἐν
οἷς ἡ ^w ὑγίεια, ὁμοίως δὲ καὶ οἰκοδόμου τό τε εἶδος τῆς οἰκίας
καὶ τὴν ὕλην, ὅτι πλίνθοι καὶ ξύλα· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων), καὶ τῆς φυσικῆς ἂν εἴη τὸ γνωρίζειν ^x ἀμφοτέρας
8 τὰς φύσεις. Ἔτι τὸ οὐ ἔνεκα καὶ τὸ τέλος τῆς αὐτῆς, καὶ
ὅσα τούτων ἔνεκα. Ἡ δὲ ^y φύσις τέλος καὶ οὐ ἔνεκα· ὦν
γὰρ συνεχοῦς τῆς κινήσεως οὔσης ^z ἔστι τι τέλος ^a τῆς κινή-
σεως, τοῦτο ἔσχατον καὶ τὸ οὐ ἔνεκα. Διὸ καὶ ^b ὁ ποιητῆς
γελοίως προήχθη εἰπεῖν

ἔχει τελευτήν, ἥσπερ οὐνεκ' ἐγένετο.

9 Βούλεται γὰρ οὐ πᾶν εἶναι τὸ ἔσχατον τέλος, ἀλλὰ τὸ βέλ-
τιστον, ἐπεὶ καὶ ποιοῦσιν αἱ τέχναι τὴν ὕλην αἱ μὲν ἀπλῶς
αἱ δὲ εὐεργόν, καὶ χρώμεθα ὡς ἡμῶν ἔνεκα πάντων ὑπαρχόν-
των. Ἔσμεν γὰρ πως καὶ ἡμεῖς τέλος· διχῶς γὰρ τὸ οὐ
^c ἔνεκα· εἴρηται δ' ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας. Δύο ^d δὲ ^e αἱ
ἄρχουσαι τῆς ὕλης καὶ αἱ γνωρίζουσιν τέχναι, ἡ τε χρωμένη
10 καὶ τῆς ποιητικῆς ἡ ἀρχιτεκτονική. Διὸ καὶ ἡ χρωμένη ἀρχι-
τεκτονική πως, διαφέρει δὲ ἡ ^f ἡ μὲν τοῦ εἶδους γνωριστική,
ἡ ἀρχιτεκτονική, ἡ δὲ ὡς ποιητικὴ τῆς ὕλης· ὁ μὲν γὰρ κυ-
βερνήτης ποῖόν τι τὸ εἶδος τοῦ πηδαλίου γνωρίζει καὶ ἐπι-
11 τάττει, ὁ δ' ἐκ ποίου ξύλου ^g καὶ ποίων κινήσεων ἔσται. Ἐν
μὲν οὖν τοῖς ^h κατὰ τέχνην ἡμεῖς ποιοῦμεν τὴν ὕλην τοῦ
ἔργου ἔνεκα, ἐν δὲ τοῖς φυσικοῖς ὑπάρχει οὐσα. Ἔτι τῶν
πρὸς ⁱ τι ἡ ὕλη· ^k ἄλλω γὰρ εἶδει ἄλλη ὕλη. Μέχρι δὲ
πόσου ^l τὸν φυσικὸν δεῖ εἰδέναι τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἐστίν; Ἡ
^m ὥσπερ ἰατρὸν νεῦρον ⁿ ἢ χαλκέα χαλκόν, μέχρι ^o του.
Τινὸς γὰρ ἔνεκα ἕκαστον, καὶ περὶ ταῦτα ^p ἄ ἔστι χωριστὰ

^w ὑγίεια ἅπερ ὡς ὕλη ὁμοίως E. ^x ἀμφοτέρας om. F. ^y φύσις
τὸ τέλος οὐ F. ^z τι ἐστὶ I. ^a τῆς κινήσεως om. pr. E. ^b καὶ
Εὐριπίδης ὁ F. ^c εἶνεκα I. ^d δὲ E, δὴ καὶ F. ^e αἱ om. F.
^f ἡ om. E.F. ^g καὶ ἐκ ποίων F.I. ^h κατὰ τὴν τ. E. ⁱ τι ἡ]
τῇ pr. E. ^k ἄλλω—ὕλη post ἐστίν F. ^l τὸν om. F. ^m ὥσπερ
τὸν ἰ. I. ⁿ ἢ] καὶ F.I. ^o του] τοῦ εἰδέναι F. ^p ἄ om. pr. E.

μὲν εἶδει, ἐν ὕλῃ δέ. ἂνθρωπος γὰρ ἄνθρωπον γεννᾷ ^η καὶ ἥλιος. Πῶς δ' ἔχει τὸ χωριστὸν καὶ τί ἐστὶ, φιλοσοφίας ^ι τῆς πρώτης διορίσαι ἔργον.

Διωρισμένων δὲ τούτων ἐπισκεπτέον περὶ τῶν αἰτίων, ³ ποιά τε καὶ πόσα τὸν ἀριθμὸν ἐστίν. Ἐπεὶ γὰρ τοῦ εἰδέναι ^ς χάριν ἢ πραγματεία, εἰδέναι δ' οὐ πρότερον οἰόμεθα ἕκαστον πρὶν ἂν λάβωμεν τὸ διὰ τί περὶ ἕκαστον (τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ λαβεῖν τὴν πρώτην αἰτίαν), δῆλον ὅτι καὶ ἡμῖν τοῦτο ποιητέον καὶ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς ^τ καὶ πάσης τῆς φυσικῆς μεταβολῆς, ὅπως εἰδότες ^υ αὐτῶν τὰς ἀρχὰς ἀνάγειν εἰς αὐτὰς πειρώμεθα τῶν ζητουμένων ἕκαστον. Ἐνα μὲν οὖν ² τρόπον αἴτιον λέγεται τὸ ἐξ οὗ γίνεται τι ἐνυπάρχοντος, οἷον ὁ χαλκὸς τοῦ ἀνδριάντος καὶ ὁ ἄργυρος τῆς φιάλης καὶ τὰ τούτων γένη, ^ω ἄλλον δὲ τὸ εἶδος καὶ τὸ παράδειγμα· τοῦτο δ' ἐστὶν ὁ λόγος ^χ ὁ τοῦ τί ἦν εἶναι καὶ τὰ τούτου γένη, οἷον ^υ τοῦ διὰ πασῶν τὰ δύο πρὸς ἓν, καὶ ὅλως ὁ ἀριθμὸς καὶ τὰ μέρη τὰ ἐν τῷ λόγῳ. Ἐτι ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς ³ μεταβολῆς ἢ πρώτη ἢ τῆς ἡρεμῆσεως, οἷον ὁ βουλευσας αἴτιος, καὶ ὁ πατήρ ^z τοῦ τέκνου, καὶ ὅλως τὸ ποιοῦν τοῦ ποιουμένου καὶ τὸ μεταβάλλον τοῦ μεταβαλλομένου. Ἐτι ὡς τὸ τέλος· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ οὗ ἕνεκα, οἷον τοῦ περιπατεῖν ἢ ὑγίεια· διὰ τί γὰρ περιπατεῖ; φαμὲν ἵνα ^α ὑγιαίνη, καὶ εἰπόντες οὕτως οἰόμεθα ἀποδεδωκέναι τὸ αἴτιον. Καὶ ὅσα ⁴ δὴ κινήσαντος ἄλλου μεταξὺ ^β γίγνεται τοῦ τέλους, οἷον τῆς ὑγείας ἢ ^ς ἰσχυασία ἢ ἡ κάθαρσις ^δ ἢ τὰ φάρμακα ἢ τὰ ὄργανα· πάντα γὰρ ταῦτα τοῦ τέλους ἕνεκά ἐστι, διαφέρει δ' ἀλλήλων ὡς ὄντα τὰ μὲν ἔργα τὰ δ' ὄργανα. Τὰ μὲν οὖν ⁵ αἴτια σχεδὸν τοσαυταχῶς ^ε λέγεται, συμβαίνει δὲ πολλαχῶς λεγομένων τῶν αἰτίων καὶ πολλὰ τοῦ αὐτοῦ αἴτια εἶναι, οὐ

^η καὶ ὁ ἥλιος F. ^ι ἔργον διορίσαι τῆς πρώτης I, τῆς πρώτης ἐστὶν E.
^ς χάριν τὰ φυσικὰ ἢ I. ^τ καὶ περὶ πάσης F.I. ^υ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν E.
^ω ἄλλο I. ^χ ὁ post λόγος om. F. ^υ τοῦ δ.] τὸν δ. E. ^z τοῦ ante τέκνου om. I. ^α ὑγιαίνη F.I. ^β γένηται E. ^ς ἰσχυασία I.
^δ ἢ τὰ φάρμακα om. E. ^ε λέγεται om. F.

κατὰ συμβεβηκός, οἷον τοῦ ἀνδριάντος ^f καὶ ἡ ^g ἀνδριαντο-
 ποιικὴ καὶ ὁ χαλκός, ^h οὐ καθ' ἑτερόν τι ἀλλ' ἡ ἀνδρίας, ἀλλ'
 οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς ὕλη τὸ δ' ὡς ὄθεν ἡ
 6 ⁱ κίνησις. Ἔστι δέ τινα καὶ ἀλλήλων αἷτια, οἷον τὸ ^k πο-
 νεῖν τῆς εὐεξίας καὶ αὕτη τοῦ πονεῖν· ἀλλ' οὐ τὸν αὐτὸν τρό-
 πον, ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς τέλος τὸ δ' ὡς ἀρχὴ κινήσεως. Ἔτι
 δὲ τὸ αὐτὸ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ^l αἷτιον· ὁ γὰρ παρὸν αἷτιον
 τοῦδε, τοῦτο καὶ ἀπὸν αἰτιώμεθα ἐνίστε τοῦ ἐναντίου, οἷον
 τὴν ἀπουσίαν τοῦ κυβερνήτου ^m τῆς τοῦ πλοίου ἀνατροπῆς,
 7 οὗ ἦν ἡ παρουσία αἷτία τῆς σωτηρίας. Ἀπαντα δὲ τὰ νῦν
 εἰρημένα αἷτια εἰς ⁿ τέτταρας ^o πίπτει τόπους τοὺς φανερω-
 τάτους. Τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα τῶν συλλαβῶν καὶ ^p ἡ ὕλη
 τῶν ^q σκευαστῶν καὶ τὸ πῦρ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν σωμάτων
 καὶ τὰ μέρη τοῦ ὅλου καὶ αἱ ὑποθέσεις τοῦ συμπεράσματος
 ὡς τὸ ἐξ οὗ αἷτιά ἐστιν· τούτων δὲ τὰ μὲν ὡς τὸ ὑποκείμενον,
 οἷον τὰ μέρη, τὰ δὲ ὡς τὸ τί ἦν εἶναι, τό τε ὅλον καὶ ἡ σύν-
 8 θεσις καὶ τὸ εἶδος. Τὸ δὲ σπέρμα καὶ ὁ ἱατρὸς καὶ ὁ βου-
 λεύσας καὶ ὅλως τὸ ποιοῦν, πάντα ὄθεν ἡ ἀρχὴ τῆς μετα-
 βολῆς ἢ στάσεως ^r ἢ κινήσεως. Τὰ ^s δ' ὡς τὸ τέλος καὶ
 τὰγαθὸν τῶν ἄλλων· ^t τὸ γὰρ οὗ ἕνεκα βέλτιστον καὶ τέλος
 τῶν ἄλλων ἐθέλει εἶναι· διαφερέτω δὲ ^v μηδὲν εἰπεῖν αὐτὸ
 9 ἀγαθὸν ἢ φαινόμενον ἀγαθόν. Τὰ μὲν οὖν αἷτια ^w ταῦτα
 καὶ τοσαῦτά ἐστι τῷ εἶδει· τρόποι δὲ τῶν αἰτίων ἀριθμῶ μὲν
 εἰσι πολλοί, κεφαλαιούμενοι δὲ καὶ οὗτοι ἐλάττους. Λέγεται
^x γὰρ αἷτια πολλαχῶς, καὶ αὐτῶν τῶν ὁμοειδῶν προτέρως
 καὶ ὑστέρω ^y ἄλλο ἄλλου, οἷον ὑγιείας ^z ἱατρὸς καὶ ^a τεχνί-
 της, καὶ τοῦ διὰ πασῶν τὸ διπλάσιον καὶ ^b ὁ ἀριθμός, καὶ
 10 ἀεὶ τὰ ^c περιέχοντα πρὸς ^d τὸ καθ' ἕκαστα. Ἔτι δ' ὡς τὸ

^f καὶ om. F.I. ^g ἀνδριαντοποιητικὴ F.I. ^h οὐ] ταῦτα δὲ οὐ E.
ⁱ κίνησις ἐστίν. Ἔστιν E. ^k πονεῖν αἷτιον τῆς F.I. ^l αἷτιον ante
 ὁ om. E.F. ^m τῆς τοῦ om. E. ⁿ τέσσαρας I. ^o τρόπους πίπτει F.I.
^p ἡ om. E. ^q κατασκευαστῶν E. ^r ἢ κινήσεως om. E. ^s δ' ἄλλα
 ὡς E. ^t τὸ—ἄλλων om. E. ^v αὐτὸ μηδὲν εἰπεῖν F.I. ^w ταῦτα]
 τοιαῦτα I. ^x γὰρ τὰ αἷτια F. ^y ἄλλου ἄλλο F. ^z ὁ ἱατρὸς F.I.
^a καὶ ὁ τεχν. I. ^b ὁ om. E. ^c περιέχοντα om. E. ^d τῷ καθέ-
 καστον F.

συμβεβηκός καὶ τὰ τούτων γένη, οἷον ἀνδριάντος ^e ἄλλως Πολύκλειτος καὶ ^e ἄλλως ἀνδριαντοποιός, ὅτι συμβέβηκε τῷ ἀνδριαντοποιῷ τὸ Πολυκλείτῳ εἶναι. Καὶ τὰ περιέχοντα δὲ τὸ συμβεβηκός, οἷον εἰ ὁ ἄνθρωπος αἷτιος ^f εἴη ἀνδριάντος ἢ ^g ὅλως ζῶν. Ἔστι δὲ καὶ τῶν συμβεβηκόντων ἄλλα ἄλλων ¹¹ πορρώτερον καὶ ἐγγύτερον, οἷον εἰ ὁ λευκός ^h καὶ ὁ μουσικὸς αἷτιος λέγοιτο τοῦ ἀνδριάντος. ⁱ Πάντα δὲ καὶ τὰ οἰκείως λεγόμενα καὶ τὰ κατὰ συμβεβηκός τὰ μὲν ὡς δυνάμενα λέγεται τὰ δ' ὡς ἐνεργοῦντα, οἷον τοῦ οἰκοδομεῖσθαι ^k οἰκίαν ¹ οἰκοδόμος ἢ οἰκοδομῶν οἰκοδόμος. Ὅμοίως δὲ ^m λεχθήσεται ¹² καὶ ἐφ' ὧν αἷτια τὰ αἷτια τοῖς εἰρημένοις, οἷον ⁿ τουδὶ ^o τοῦ ἀνδριάντος ^p ἢ ἀνδριάντος ^q ἢ καὶ ὅλως εἰκόνας, καὶ χαλκοῦ τοῦδε ἢ χαλκοῦ ^r ἢ ὅλως ὕλης· καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκόντων ὡσαύτως. Ἔτι δὲ συμπλεκόμενα καὶ ταῦτα ^s κακεῖνα λεχθήσεται, οἷον οὐ Πολύκλειτος ^t οὐδὲ ἀνδριαντοποιός, ἀλλὰ Πολύκλειτος ἀνδριαντοποιός. Ἀλλ' ὅμως ἅπαντα ταῦτά ἐστι ¹³ τὸ μὲν πλῆθος ἕξ, λεγόμενα δὲ διχῶς· ἢ γὰρ ὡς τὸ καθ' ἕκαστον, ἢ ὡς τὸ γένος, ἢ ὡς τὸ συμβεβηκός, ἢ ὡς τὸ γένος τοῦ συμβεβηκός, ἢ ὡς συμπλεκόμενα ταῦτα, ἢ ὡς ἀπλῶς λεγόμενα· πάντα δὲ ἢ ἐνεργοῦντα ἢ κατὰ δύναμιν. Διαφέρει δὲ τοσοῦτον, ὅτι τὰ μὲν ἐνεργοῦντα καὶ τὰ καθ' ἕκαστον ἅμα ἔστι καὶ οὐκ ἔστι καὶ ὧν ^v αἷτια, οἷον ὅδ' ^w ὁ ἰατροῦν τῷδε τῷ ὑγιαζομένῳ καὶ ὅδε ^w ὁ οἰκοδομῶν τῷδε τῷ οἰκοδομουμένῳ, ^x τὰ δὲ κατὰ δύναμιν οὐκ αἷι· φθείρεται γὰρ οὐχ ἅμα ἢ οἰκία καὶ ὁ οἰκοδόμος. Δεῖ δ' αἷι τὸ αἷτιον ἐκάστου τὸ ἀκρότατον ¹⁴ ζητεῖν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, οἷον ἄνθρωπος οἰκοδομεῖ ὅτι οἰκοδόμος, ὁ δ' οἰκοδόμος ^y κατὰ τὴν οἰκοδομικὴν· τοῦτο τοῖνυν πρότερον τὸ αἷτιον. Καὶ οὕτως ἐπὶ πάντων. Ἔτι τὰ μὲν γένη τῶν γενῶν, τὰ δὲ καθ' ^z ἕκαστον τῶν καθ' ἕκα-

^e ἄλλος I. ^f ἀνδριάντος εἴη E. ^g ὅλως τὸ ζῶν I. ^h καὶ ὁ μουσικὸς om. E. ⁱ πάντα] παρὰ πάντα I. ^k οἰκίαν om. E. ¹ ὁ οἰκ. ἢ ὁ οἰκ. F.I. ^m δειχθήσεται F. ⁿ τουδὲ F.I. ^o τοῦ om. E. ^p ἢ ἀνδριάντος om. E. ^q καὶ post ἢ om. E. ^r ἢ καὶ ὅλως F. ^s καὶ ἐκεῖνα F. ^t οὐδὲ—Πολύκλειτος om. I. ^v αἷτια corr. E. ^w ὁ om. E. ^x τὸ E. ^y κατὰ] ὅτι κατὰ E. ^z ἕκαστα—ἕκαστα F.I.

στον, οἷον ἀνδριαντοποιὸς μὲν ἀνδριάντος, ὁδὶ δὲ τουδί. Καὶ τὰς μὲν δυνάμεις τῶν δυνατῶν, τὰ δ' ἐνεργοῦντα πρὸς τὰ ἐνεργούμενα. Ὅσα μὲν οὖν τὰ αἷτια καὶ ὃν τρόπον αἷτια, ἔστω ἡμῖν διωρισμένα ἱκανῶς.

- 4 Λέγεται δὲ καὶ ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον τῶν αἰτίων, καὶ πολλὰ καὶ εἶναι καὶ γίνεσθαι ^a διὰ τύχην καὶ ^b διὰ τὸ αὐτόματον· τίνα οὖν τρόπον ἐν τούτοις ἐστὶ τοῖς αἰτίοις ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον, καὶ πότερον τὸ αὐτὸ ^c ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον ἢ ἕτερον, καὶ ὅλως τί ^d ἐστὶν ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον, ἐπισκεπτέον. Ἐνιοὶ γὰρ ^e καὶ εἰ ἐστὶν ἢ μὴ ἀποροῦσιν· οὐδὲν ^f γὰρ γίνεσθαι ἀπὸ τύχης φασίν, ἀλλὰ πάντων εἶναι ^g τι αἷτιον ὠρισμένον, ὅσα ^h λέγομεν ⁱ ἀπ' αὐτομάτου γίγνεσθαι ^k ἢ τύχης, οἷον τοῦ ἐλθεῖν ἀπὸ τύχης εἰς τὴν ἀγοράν, ^l καὶ καταλαβεῖν ὃν ἐβούλετο μὲν οὐκ ᾔετο δέ, αἷτιον τὸ βούλεσθαι ^m ἀγοράσαι ἐλθόντα· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀπὸ τύχης ⁿ λεγομένων αἰεὶ τι εἶναι λαβεῖν τὸ αἷτιον, ἀλλ' οὐ τύχην, ἐπεὶ εἴ γέ τι ἦν ἡ τύχη, ἄτοπον ἂν φανείη ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀπορήσειεν ἂν τις διὰ τί ποτ' οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων σοφῶν τὰ αἷτια περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς λέγων περὶ τύχης οὐδὲν διώρισεν, ἀλλ' ὡς ἔοικεν, οὐδὲν ᾔοντο οὐδ' ἐκείνοι εἶναι ³ ἀπὸ τύχης. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο θαυμαστόν· πολλὰ γὰρ καὶ γίνεται καὶ ἔστιν ἀπὸ τύχης καὶ ἀπὸ ^o ταυτομάτου, ^a οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι ἐστὶν ^p ἐπανεγκεῖν ἕκαστον ἐπὶ τι αἷτιον τῶν γινομένων, καθάπερ ὁ παλαιὸς λόγος εἶπεν ὁ ἀναιρῶν τὴν τύχην, ^q ὅμως τούτων τὰ μὲν εἶναι φασὶ πάντες ἀπὸ τύχης τὰ δ' οὐκ ἀπὸ τύχης· διὸ καὶ ἀμῶς γέ πως ἦν ποιητέον ⁴ αὐτοῖς μνεῖαν. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκείνων γέ τι ᾔοντο εἶναι τὴν τύχην, οἷον φιλίαν ἢ νεῖκος ἢ ^r νοῦν ἢ πῦρ ἢ ἄλλο γέ τι τῶν τοιούτων. Ἀτοπον οὖν εἴτε μὴ ὑπελάμβανον εἶναι εἴτε

^a διὰ] διὰ τὴν E, καὶ διὰ F. ^b διὰ om. I. ^c ἡ om. I. ^d ἐστὶν αὐτόματον καὶ ἡ τύχη E. ^e εἰ καὶ I. ^f γὰρ] γὰρ δὲ E. ^g τι om. F. ^h λεγόμενα I. ⁱ ἀπὸ ταυτομάτου F.I. ^k ἢ] καὶ F. ^l καὶ καταλαβεῖν εἰς τὴν ἀγοράν I. ^m ἐλθόντα ἀγοράσαι F.I. ⁿ λεγομένων om. E. ^o τοῦ αὐτομάτου E. ^p ἐπανεγκεῖν F. ^q ὁμοίως E. ^r πῦρ ἢ νοῦν F.I.

οιόμενοι ^sπαρέλειπον, καὶ ταῦτ' ἐνίοτε χρώμενοι, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς οὐκ αἰετὸν ἀέρα ^tἀνωτάτῳ ἀποκρίνεσθαι φησιν, ἀλλ' ὅπως ἂν τύχη. Λέγει ^vγοῦν ἐν τῇ κοσμοποιίᾳ 5

Ὡς οὕτω συνέκυρσε θεῶν τότε, πολλάκι δ' ἄλλως·

καὶ τὰ μόρια τῶν ζώων ἀπὸ τύχης γενέσθαι τὰ πλείστα ^w φησίν. Εἰσὶ δέ τινες οἱ καὶ ^xτοῦ οὐρανοῦ τοῦδε καὶ τῶν ^yκοσμικῶν πάντων αἰτιῶνται τὸ αὐτόματον· ἀπὸ ταῦτομάτου γὰρ ^zγίγνεσθαι τὴν δίνην καὶ τὴν κίνησιν τὴν διακρίνασαν καὶ καταστήσασαν εἰς ταύτην τὴν τάξιν τὸ πᾶν. Καὶ μάλα ^aτοῦτο θαυμάσαι ἄξιον· ^bλέγοντες γὰρ τὰ μὲν 6 ζῶα καὶ τὰ φυτὰ ἀπὸ τύχης μήτε εἶναι μήτε γίγνεσθαι, ἀλλ' ἥτοι φύσιν ἢ νοῦν ἢ ^cτι τοιοῦτον ἕτερον εἶναι τὸ αἷτιον (οὐ γὰρ ὅτι ἔτυχεν ἐκ τοῦ σπέρματος ἐκάστου γίγνεται, ἀλλ' ἐκ μὲν τοῦ τοιουδὶ ^dἐλαία ἐκ δὲ τοῦ τοιουδὶ ^eἄνθρωπος), τὸν δ' οὐρανὸν καὶ τὰ ^fθειότατα τῶν φανερῶν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ^gγενέσθαι, τοιαύτην ^hδ' αἰτίαν μηδεμίαν εἶναι οἷαν τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν. Καίτοι ⁱεἰ οὕτως ἔχει, ^kτοῦτ' αὐτὸ ἄξιον ἐπιστάσεως, καὶ καλῶς ἔχει λεχθῆναί τι περὶ ^lαὐτοῦ. Πρὸς γὰρ τῷ καὶ ἄλλως ^mἄτοπον εἶναι τὸ λεγόμενον, ἔτι ἀτοπώτερον τὸ λέγειν ταῦτα ὁρῶντας ἐν μὲν τῷ οὐρανῷ οὐδὲν ἀπὸ ταῦτομάτου γιγνόμενον, ἐν δὲ τοῖς οὐκ ἀπὸ ⁿτύχης πολλὰ συμβαίνοντα ἀπὸ τύχης· καίτοι εἰκός ^oγε ἦν τοῦναντίον ^pγίγνεσθαι. Εἰσὶ δέ τινες 8 οἷς δοκεῖ εἶναι ^qαἰτία μὲν ἡ τύχη, ἄδηλος δὲ ἀνθρωπίνη διανοία ὥς θεῖόν τι οὔσα καὶ δαιμονιώτερον. Ὡστε σκεπτέον καὶ τί ἐκάτερον, καὶ εἰ ταῦτόν ἢ ἕτερον τό ^rτε αὐτόματον καὶ ἡ τύχη, καὶ πῶς εἰς τὰ διωρισμένα αἷτια ἐμπίπτουσιν.

Πρῶτον μὲν οὖν, ἐπειδὴ ὁρῶμεν τὰ μὲν αἰετὸν ὡσαύτως γινόμενα τὰ δὲ ὥς ^sἐπὶ πολὺ, φανερόν ^tὅτι οὐδετέρου τούτων 5

^s παρέλειπον I. ^t ἀποκρίνεσθαι ἀνωτάτῳ F.I. ^v γοῦν] οὖν F. ^w φησὶν οὗτος. Εἰσὶ E. ^x τοῦ οὐρανοῦ F.I. ^y κόσμων E. ^z γίνεσθαι φασὶ τὴν I. ^a τοῦτό γε αὐτὸ θαυμάσαι F.I. ^b λέγοντας τὰ F. ^c τι om. F. ^d ἐλαίαν I. ^e ἄνθρωπον I. ^f θειότερα F.I. ^g γίγνεσθαι E. ^h δ' om. E. ⁱ εἰ] γε εἰ I. ^k τοῦτό γε αὐτὸ F.I. ^l αὐτοῦ τούτου. Πρὸς E. ^m ἄλογον E. ⁿ τύχης εἶναι πολλὰ E. ^o γε om. E. ^p γενέσθαι I. ^q μὲν αἰτία F.I. ^r τε om. F. ^s ἐπὶ τὸ πολὺ F.I. ^t ὅτι] ὥς F.

αἰτία ἢ τύχη λέγεται οὐδὲ τὸ ἀπὸ τύχης, οὔτε τοῦ ἐξ ἀνάγκης ^v καὶ αἰεὶ οὔτε ^w τοῦ ὥς ^x ἐπὶ πολὺ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ^y ἔστιν ἃ γίγνεται καὶ ^z παρὰ ταῦτα, καὶ ^a ταῦτα πάντες φασὶν εἶναι ἀπὸ τύχης, φανερόν ὅτι ἔστι τι ἢ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον· τὰ τε γὰρ τοιαῦτα ἀπὸ τύχης ^b καὶ τὰ ἀπὸ τύχης τοιαῦτα ² ὄντα ἴσμεν. Τῶν δὲ γινομένων τὰ μὲν ἕνεκά ^c του γίγνεται, τὰ δ' οὐ· τούτων δὲ τὰ μὲν ^d κατὰ προαίρεσιν, τὰ δ' οὐ κατὰ προαίρεσιν, ἄμφω δ' ἐν τοῖς ἕνεκά του, ὥστε δῆλον ὅτι καὶ ἐν τοῖς ^e παρὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὥς ^f ἐπὶ πολὺ ἔστιν ἕνια περὶ ἃ ἐνδέχεται ὑπάρχειν τὸ ἕνεκά του. Ἔστι δ' ἕνεκά του ὅσα ^g τε ἀπὸ διανοίας ἂνπραχθεῖη καὶ ὅσα ἀπὸ φύσεως. ³ Τὰ δὲ τοιαῦτα ὅταν κατὰ συμβεβηκὸς γένηται, ἀπὸ τύχης φασὶν εἶναι· ὥσπερ γὰρ καὶ ^h ὅν ἔστι τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός, οὕτω καὶ αἷτιον ἐνδέχεται εἶναι, οἷον οἰκίας καθ' αὐτὸ μὲν αἷτιον τὸ οἰκοδομικόν, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ τὸ λευκὸν ἢ τὸ μουσικόν. Τὸ μὲν οὖν καθ' αὐτὸ αἷτιον ὠρισμένον, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἀόριστον· ἄπειρα γὰρ ⁴ ⁱ ἂν τῷ ἐνὶ συμβαίῃ. Καθάπερ οὖν ἐλέχθη, ὅταν ἐν τοῖς ἕνεκά ^k του γινομένοις τοῦτο γένηται, τότε λέγεται ἀπὸ ταῦτομάτου καὶ ἀπὸ τύχης. ¹ Αὐτῶν δὲ πρὸς ἄλληλα τὴν διαφορὰν τούτων ὕστερον διοριστέον. Νῦν δὲ τοῦτο ἔστω φανερόν, ὅτι ἄμφω ἐν τοῖς ἕνεκά του ἔστιν, οἷον ἕνεκα τοῦ ἀπολαβεῖν τὸ ἀργύριον ἦλθεν ἄν, ^m κομισόμενος τὸν ἔρανον, εἰ ἥδει· ἦλθε δ' οὐ τούτου ἕνεκα, ἀλλὰ συνέβη ⁿ αὐτῷ ἐλθεῖν καὶ ποιῆσαι τοῦτο τοῦ κομίσασθαι ἕνεκα· τοῦτο δὲ οὔθ' ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ φοιτῶν εἰς τὸ χωρίον οὔτ' ἐξ ἀνάγκης· ἔστι δὲ τὸ τέλος, ἢ κομιδὴ, οὐ τῶν ἐν αὐτῷ αἰτίων, ἀλλὰ τῶν ^o προαιρετῶν καὶ ἀπὸ διανοίας· καὶ λέγεταί ^p γε τότε ἀπὸ τύχης ⁵ ἐλθεῖν. Εἰ δὲ προελόμενος ^q καὶ τούτου ἕνεκα, ἢ αἰεὶ φοιτῶν

^v καὶ om. F. ^w τοῦ] τὸ F. ^x ἐπὶ τὸ πολὺ I. ^y ἔστι τινὰ ἃ I, τινὰ F. ^z περὶ F. ^a πάντες ταῦτα F.I. ^b καὶ τὰ ἀπὸ τύχης om. F. ^c του om. E. ^d κατὰ προαίρεσιν om. F. ^e περὶ F. ^f ἐπὶ τὸ πολὺ F.I. ^g τε om. F. ^h ὅν] ο E. ⁱ ἂν ἐν τῷ F. ^k του γινομένοις om. E. ¹ αὐτὴν F. ^m κομισόμενος E. ⁿ αὐτῷ om. F.I. ^o ἀπροαιρέτων καὶ οὐκ ἀπὸ γρ. I. ^p γε τότε] το E. ^q καὶ om. E.

ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κομιζόμενος, οὐκ ἀπὸ τύχης. Δῆλον ἄρα ὅτι ἡ τύχη αἰτία κατὰ συμβεβηκὸς ἐν τοῖς κατὰ προαίρεσιν τῶν ἔνεκά του. Διὸ περὶ τὸ αὐτὸ διάνοια καὶ τύχη· ἡ γὰρ προαίρεσις οὐκ ἄνευ διανοίας. Ἄοριστα μὲν οὖν τὰ αἷτια ἀνάγκη εἶναι, ἀφ' ὧν ἂν γένοιτο τὸ ^r ἀπὸ τύχης. Ὅθεν ^s καὶ ἡ τύχη τοῦ ^t ἀορίστου εἶναι ^v δοκεῖ καὶ ἄδηλος ἀνθρώπων, καὶ ἔστιν ὡς ^w οὐδὲν ἀπὸ τύχης δόξειεν ἂν γίνεσθαι. Πάντα γὰρ ταῦτα ὀρθῶς λέγεται, ^x ὅτι εὐλόγως. Ἔστι μὲν γὰρ ὡς γίνεταί ἀπὸ τύχης· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ γίνεταί, καὶ ἔστιν αἷτιον ὡς συμβεβηκὸς ἡ τύχη, ὡς δ' ἀπλῶς οὐδενός, οἷον οἰκίας οἰκοδόμος μὲν αἷτιος, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ αὐλητῆς, καὶ τοῦ ἐλθόντα κομίσασθαι τὸ ἀργύριον, μὴ τούτου ἔνεκα ἐλθόντα, ἅπειρα τὸ πλῆθος· καὶ γὰρ ἰδεῖν τινὰ βουλόμενος καὶ διώκων ^y καὶ φεύγων. Καὶ τὸ ^z φάναι εἶναί τι παράλογον ⁷ τὴν τύχην ὀρθῶς· ὁ γὰρ λόγος ἢ τῶν ἀεὶ ὄντων ἢ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἢ δὲ τύχη ἐν τοῖς γιγνομένοις παρὰ ταῦτα. Ὡστ' ^a ἐπειδὴ ἀοριστα τὰ οὕτως αἷτια, καὶ ἡ τύχη ἀοριστον. Ὅμως δ' ἐπ' ἐνίων ἀπορήσειεν ἂν τις, ἂρ' οὖν τὰ τυχόντα αἷτι' ἂν γένοιτο τῆς τύχης, οἷον ὑγείας ἢ πνεῦμα ἢ ^c εἴλησις, ἀλλ' οὐ τὸ ^d ἀποκεκάρθαι· ἔστι γὰρ ἄλλα ἄλλων ἐγγύτερα τῶν κατὰ συμβεβηκὸς ^e αἷτιων. Τύχη δὲ ἀγαθὴ μὲν λέγεται, ⁸ ὅταν ἀγαθόν τι ἀποβῇ, φαῦλη δέ, ὅταν φαῦλόν τι, εὐτυχία δὲ καὶ δυστυχία, ὅταν μέγεθος ἔχοντα ταῦτα· διὸ καὶ τὸ ^f παρὰ μικρὸν κακὸν ἢ ἀγαθὸν ^g μέγα λαβεῖν ἢ ^h δυστυχεῖν ἢ εὐτυχεῖν ἐστίν, ὅτι ὡς ὑπάρχον λέγει ἡ διάνοια· τὸ γὰρ ^f παρὰ μικρὸν ὥσπερ οὐδὲν ἀπέχειν δοκεῖ. Ἔτι ἀβέβαιον ἢ εὐτυχία εὐλόγως· ἡ γὰρ τύχη ἀβέβαιος· οὔτε γὰρ ἀεὶ οὔθ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἷόν τ' εἶναι τῶν ἀπὸ τύχης οὐθέν. Ἔστι ⁹ μὲν οὖν ⁱ ἄμφω αἷτια, καθάπερ εἴρηται, κατὰ συμβεβηκός,

^r ἀπὸ τῆς τύχης E. ^s καὶ om. F.I. ^t ἀρίστου I. ^v δοκεῖ ante ἡ F.I. ^w ἀπὸ τύχης οὐδὲν I. ^x ὅτι om. E. ^y καὶ θεασόμενος καὶ φ. F.I. ^z εἶναι φάναι τι I, εἶναί τι φάναι F. ^a ἐπεὶ F. ^b ὁμοίως E. ^c εἴλησις F. ^d ἀποκεκαθάρθαι I. ^e αἷτιων εὐτυχία δὲ ἐστίν ὅταν ὡς προεῖλετο ἀποβῇ, ἀτυχία δ' ὅταν παρὰ τὴν προαίρεσιν. Τύχη E. ^f περὶ F. ^g λαβεῖν μέγα F.I. ^h εὐτυχεῖν ἢ ἀτυχεῖν E.F. ⁱ ἄμφω om. E.

καὶ ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον, ἐν τοῖς ἐνδεχομένοις γίνεσθαι μὴ ἀπλῶς μὴδ' ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ τούτων ὅσ' ἂν ^k γένοιτο ἔνεκά του.

- 6 Διαφέρει δ' ὅτι τὸ αὐτόματον ἐπὶ πλείον ἐστὶ· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τύχης πᾶν ἀπὸ ταυτομάτου, τοῦτο δ' οὐ ^l πᾶν ἀπὸ τύχης. Ἡ μὲν γὰρ τύχη καὶ τὸ ἀπὸ τύχης ^m ἐστὶν ὅσοις καὶ τὸ εὐτυχεῖν ἂν ὑπάρξειεν καὶ ὅλως πρᾶξις. Διὸ καὶ ἀνάγκη περὶ τὰ πρακτὰ εἶναι ⁿ τὴν τύχην· σημεῖον δ' ὅτι δοκεῖ ἦτοι ταῦτόν εἶναι τῇ εὐδαιμονίᾳ ^o ἢ εὐτυχίᾳ ἢ ἐγγύς, ἢ δ' εὐδαιμονία πρᾶξις τις· εὐπραξία γάρ. Ὡσθ' ^p ὁπόσοις ² μὴ ἐνδέχεται πρᾶξαι, οὐδὲ τὸ ἀπὸ τύχης τι ποιῆσαι. Καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἄψυχον οὐδὲν οὔτε θηρίον οὔτε παιδίον οὐδὲν ποιεῖ ἀπὸ τύχης, ὅτι οὐκ ἔχει προαίρεσιν· οὐδ' εὐτυχία οὐδ' ἀτυχία ὑπάρχει τούτοις, εἰ μὴ καθ' ὁμοιότητα, ὥσπερ ἔφη Πρώταρχος εὐτυχεῖς εἶναι τοὺς λίθους ἐξ ὧν οἱ βωμοί, ὅτι τιμῶνται, οἱ δὲ ὁμόζυγες αὐτῶν καταπατοῦνται. Τὸ δὲ πάσχειν ἀπὸ τύχης ^q ὑπάρξει πως καὶ τούτοις, ὅταν ὁ πράττων τι περὶ αὐτὰ ^r πράξῃ ἀπὸ τύχης· ἄλλως δὲ οὐκ ἔστιν.
- ³ Τὸ δ' αὐτόματον καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις ^s καὶ ^t πολλοῖς ^v τῶν ἀψύχων, οἷον ὁ ἵππος αὐτόματος, φαμέν, ἦλθεν, ὅτι ἐσώθη μὲν ἐλθών, οὐ τοῦ σωθῆναι δὲ ^w ἔνεκα ἦλθεν. Καὶ ὁ τρίπους αὐτόματος κατέπεσεν· ^x ἔστι μὲν γὰρ τοῦ καθῆσθαι ^w ἔνεκα, ⁴ ἄλλ' οὐ τοῦ καθῆσθαι ^w ἔνεκα κατέπεσεν. Ὡστε φανερόν ὅτι ἐν τοῖς ἀπλῶς ^y ἔνεκά του γινομένοις, ὅταν μὴ τοῦ συμβάντος ἔνεκα γένηται ^z οὐ ἔξω τὸ αἷτιον, τότε ἀπὸ ^a ταυτομάτου λέγομεν· ἀπὸ τύχης δέ, τούτων ὅσα ἀπὸ ταυτομάτου ⁵ γίνεται τῶν προαιρετῶν τοῖς ἔχουσι προαίρεσιν. Σημεῖον δὲ τὸ μάτην, ὅτι λέγεται ὅταν μὴ γένηται τὸ ἔνεκα ἄλλου ἐκείνου ἔνεκα, οἷον τὸ ^b βαδίσαι λαπάξεως ἔνεκά ἐστιν· εἰ δὲ μὴ ἐγένετο βαδίσαντι, μάτην ^c φαμέν βαδίσαι καὶ ἡ βάδισις

^k γένοιτο ἐν τοῖς ἔνεκά I. ^l πᾶν om. F.I. ^m ἐστὶν ἐν ὅσοις I.
ⁿ τὴν om. E. ^o ἢ εὐτυχία om. F. ^p ὅσοις F.I. ^q ὑπάρχει F.
^r πράξῃ τι ἀπὸ E. ^s καὶ ante π. om. I. ^t πολλοῖς om. F. ^v τοῖς
ἀψύχοις F. ^w ἔνεκεν F.I. ^x ἐστι E. ^y ἔνεκα γ. F. ^z οὐ] ὧν F.
^a τοῦ αὐτομάτου F. ^b βαδίσαι εἰ λαπ. F.I. ^c ἔφαμεν F.I.

ματαία, ὡς τοῦτο ὃν τὸ μάτην, τὸ πεφυκὸς ἄλλου ἔνεκα, ὅταν μὴ περαίνῃ ἐκεῖνο οὐ ἔνεκα ^d ἐπεφύκει, ἐπεὶ εἴ τις λούσασθαι φαίῃ μάτην ὅτι οὐκ ^e ἐξέλειπεν ὁ ἥλιος, γελοῖος ἂν εἴῃ· οὐ γὰρ ἦν τοῦτο ἐκείνου ἔνεκα. Οὕτω δὲ τὸ αὐτόματον ^f καὶ κατὰ τὸ ὄνομα, ὅταν αὐτὸ μάτην γένηται· κατέπεσε γὰρ ^g οὐ τοῦ πατάξαι ^h ἔνεκα ⁱ ὁ λίθος· ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἄρα κατέπεσεν ὁ λίθος, ὅτι πέσοι ἂν ὑπὸ τινὸς καὶ τοῦ πατάξαι ἔνεκα. Μάλιστα ^δ ἐστὶ χωριζόμενον ^k τὸ ἀπὸ τύχης ἐν τοῖς φύσει γινομένοις· ὅταν γὰρ γένηται ^l τι παρὰ φύσιν, τότε οὐκ ἀπὸ τύχης ἀλλὰ μάλλον ἀπὸ ταυτομάτου γεγονέναι φαμέν. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἕτερον· τοῦ μὲν γὰρ ἔξω τὸ αἶτιον, τοῦ ^δ ἐντός.

Τί μὲν οὖν ἐστὶ τὸ αὐτόματον καὶ ^m τί ἡ τύχη, εἴρηται, ⁿ καὶ τί ^o διαφέρουσιν ἀλλήλων. Τὸν δὲ τρόπον ^p τῆς αἰτίας ἐν τοῖς ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ^r ἐκάτερον αὐτῶν· ἡ γὰρ τῶν φύσει τι ἢ τῶν ἀπὸ διανοίας αἶτιον αἰεὶ ἐστίν· ἀλλὰ τούτων τὸ πλῆθος ἀόριστον. Ἐπεὶ ^δ ἐστὶ τὸ αὐτόματον καὶ ⁸ ἡ τύχη αἶτια ὧν ἂν ^q ἢ νοῦς γένοιτο αἶτιος ἢ φύσις, ὅταν κατὰ συμβεβηκὸς αἰτιόν τι γένηται τούτων αὐτῶν, ^r οὐδὲν δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἐστὶ πρότερον τῶν καθ' ^s αὐτό, δηλὸν ὅτι οὐδὲ τὸ κατὰ συμβεβηκὸς αἶτιον ^t πρότερον τοῦ καθ' ^v αὐτό. Ὑστερον ἄρα τὸ αὐτόματον καὶ ἡ τύχη καὶ νοῦ καὶ φύσεως· ὥστ' εἰ ὅτι μάλιστα τοῦ οὐρανοῦ αἶτιον τὸ αὐτόματον, ἀνάγκη πρότερον νοῦν ^w καὶ φύσιν αἰτίαν εἶναι καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ ^x τοῦδε παντός.

Ὅτι ^δ ἐστὶν αἶτια, καὶ ^y ὅτι τοσαῦτα τὸν ἀριθμὸν ὅσα ⁷ φαμέν, δηλὸν· τοσαῦτα γὰρ τὸν ἀριθμὸν τὸ διὰ τί περιείληφεν· ἡ γὰρ εἰς τὸ τί ἐστὶν ἀνάγεται τὸ διὰ τί ἔσχατον ἐν τοῖς ἀκινήτοις, οἷον ἐν τοῖς μαθήμασιν (εἰς ὁρισμὸν ^z γὰρ τοῦ

^d ἐπεφύκει] ἦν καὶ ἐπεφύκει F.I. ^e ἐξέλειπεν E. ^f καὶ om. F.I.
^g οὐ] ὁ F. ^h ἔνεκεν E. ⁱ ὁ post ἔνεκα om. F. ^k τοῦ E. ^l τι om. E.
^m τί ante ἡ om. I. ⁿ διαφέρει F. ^o τῆς δ' αἰτίας τὸν τρόπον I.
^p ἐκατέρου I. ^q ἢ post ἂν om. E. ^r οὐθέν I. ^s αὐτό, ὥστ' οὐδ' αἶτιον, δηλὸν E. ^t πρότερον F. ^v ἑαυτό I. ^w αἶτιον καὶ φύσιν F.I.
^x τοῦδε τοῦ παντός F.I. ^y ὅτι ἔστι τοσαῦτα F.I. ^z γὰρ om. I.

εὐθέος ἢ συμμέτρου ἢ ἄλλου τινὸς ἀνάγεται ἔσχατον), ἢ εἰς
τὸ κινήσαν πρῶτον, οἷον διὰ τί ἐπολέμησαν; Ὅτι ἐσύλησαν
ἢ τίνος ἕνεκα; Ἰν' ἄρξωσιν ἢ ἐν τοῖς γινομένοις ἢ ὕλη.
² Ὅτι μὲν οὖν τὰ αἷτια ^a ταῦτα καὶ τοσαῦτα, φανερόν· ἐπεὶ
^b δ' αἱ αἰτίαι ^c τέτταρες, περὶ πασῶν τοῦ φυσικοῦ εἰδέναι, καὶ
εἰς πάσας ἀνάγων τὸ διὰ τί ἀποδώσει φυσικῶς, τὴν ὕλην, τὸ
εἶδος, τὸ κινήσαν, τὸ οὐ ἕνεκα. Ἐρχεται δὲ τὰ τρία εἰς τὸ
^d ἐν πολλάκις· τὸ μὲν γὰρ τί ἐστὶ καὶ τὸ οὐ ἕνεκα ἐν ἐστὶ,
τὸ δ' ὅθεν ἢ κίνησις πρῶτον τῷ εἶδει ^e ταὐτὸ τούτοις· ἄν-
³θρωπος ^f γὰρ ἄνθρωπον γεννᾷ. Καὶ ὅλως ὅσα κινούμενα
κινεῖ· ὅσα δὲ μὴ, οὐκέτι φυσικῆς· οὐ γὰρ ἐν ^g αὐτοῖς ἔχοντα
κίνησιν οὐδ' ἀρχὴν κινήσεως κινεῖ, ἀλλ' ἀκίνητα ὄντα. Διὸ
τρεῖς αἱ πραγματεῖαι, ἡ μὲν περὶ ^h ἀκίνητον, ἡ δὲ περὶ κινού-
μενον μὲν ἀφθαρτον δέ, ἡ δὲ περὶ τὰ φθαρτά. Ὡστε τὸ
διὰ τί καὶ εἰς τὴν ὕλην ἀνάγοντι ἀποδίδονται, καὶ εἰς ⁱ τὸ τί
⁴ ἐστὶ, καὶ εἰς τὸ πρῶτον κινήσαν. Περὶ γενέσεως γὰρ μά-
λιστα τοῦτον τὸν τρόπον τὰς αἰτίας σκοποῦσι, τί μετὰ ^k τί
γίνεται, καὶ τί πρῶτον ^l ἐποίησεν ἢ τί ἔπαθε, καὶ οὕτως αἰ
^m τὸ ἐφεξῆς. Διτταὶ δὲ αἱ ἀρχαὶ αἱ κινούσαι φυσικῶς, ὧν
ἡ ἑτέρα οὐ φυσική· οὐ γὰρ ἔχει κινήσεως ἀρχὴν ἐν ⁿ αὐτῇ.
⁵ Ὅτι οὗτον δ' ἐστὶν εἴ τι κινεῖ μὴ κινούμενον, ^p ὥσπερ τό τε
παντελῶς ἀκίνητον καὶ τὸ πάντων πρῶτον ^q καὶ τὸ τί ἐστὶ
^r καὶ ἡ μορφή· τέλος γὰρ καὶ οὐ ἕνεκα· ὥστε ^s ἐπεὶ ἡ φύσις
ἕνεκά του, καὶ ταύτην εἰδέναι δεῖ, ^t καὶ πάντως ἀποδοτέον τὸ
διὰ τί, οἷον ^v ὅτι ἐκ τοῦδε ἀνάγκη τόδε· ^w τὸ δὲ ἐκ τοῦδε ἢ
ἀπλῶς ^x ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Καὶ εἰ μέλλει τοδὶ ἔσεσθαι,
ὥσπερ ἐκ τῶν προτάσεων τὸ συμπέρασμα· καὶ ὅτι τοῦτ' ἦν
τὸ τί ἦν εἶναι, καὶ διότι ^y βέλτιον οὕτως, οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ
πρὸς τὴν ἐκάστου οὐσίαν.

^a ταῦτα] τοιαῦτα I. ^b δ' αἱ] δὲ F.I. ^c τέτταρες F. ^d ἐν om. E.
^e τὸ αὐτὸ F. ^f γὰρ] μὲν γὰρ F.I. ^g ἐαυτοῖς F.I. ^h ἀκινήτων E.
ⁱ τὸ τί ἐστὶ καὶ εἰς om. F. ^k τί post μετὰ om. E. ^l ἐποίησαν,
supra posito ἐν, F. ^m τῷ E. ⁿ ἐαυτῇ F.I. ^o τοῦτο I. ^p ὥσπερ
γὰρ τό E. ^q καὶ τὸ] καίτοι E. ^r καὶ ante ἢ om. F. ^s ἐπεὶ καὶ ἡ I.
^t καὶ om. E. ^v ὅτι om. F. ^w τὸ] τόδε E. ^x ἢ ante ὡς om. F.
^y βέλτιστον I.

Λεκτέον ^z δὴ πρῶτον μὲν διότι ἡ φύσις τῶν ἕνεκά του ⁸
αἰτίων, ἔπειτα περὶ τοῦ ἀναγκαίου, πῶς ἔχει ἐν τοῖς φυσι-
κοῖς· εἰς γὰρ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀνάγουσι πάντες, ὅτι ἐπειδὴ
τὸ θερμὸν τοιονδὶ πέφυκε καὶ τὸ ψυχρὸν ^a καὶ ἕκαστον δὴ
τῶν τοιούτων, ταδὶ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ καὶ ^b γίνεται· καὶ γὰρ
^c ἐὰν ἄλλην αἰτίαν εἴπωσιν, ὅσον ἀψάμενοι χαίρειν ἐῶσιν, ὁ
μὲν τὴν φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος, ὁ δὲ τὸν νοῦν. ¹ Ἐχει δ' ἀπο-²
ρίαν τί κωλύει τὴν φύσιν μὴ ἕνεκά τοῦ ποιεῖν μηδ' ὅτι βέλ-
τιον, ἀλλ' ὥσπερ ὕει ὁ Ζεὺς οὐχ ὅπως τὸν σῖτον ^d αὐξήσῃ,
ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης· τὸ γὰρ ἀναχθὲν ^e ψυχθῆναι δεῖ, καὶ τὸ
ψυχθὲν ὕδωρ γενόμενον κατελθεῖν· τὸ δ' αὐξάνεσθαι τούτου
γενομένου ^f τὸν σῖτον συμβαίνει. ¹ Ομοίως δὲ καὶ εἴ τῳ ἀπόλ-³
λυται ὁ σῖτος ἐν τῇ ἄλφῃ, οὐ τούτου ἕνεκα ^g ὕει ὅπως ἀπόλη-
ται, ἀλλὰ τοῦτο συμβέβηκεν. ¹ Ὡστε τί κωλύει οὕτω καὶ
τὰ μέρη ἔχειν ἐν τῇ φύσει, οἷον τοὺς ὀδόντας ἐξ ἀνάγκης
ἀνατεῖλαι τοὺς μὲν ἐμπροσθίους ὀξεῖς, ἐπιτηδείους πρὸς τὸ
διαίρειν, τοὺς δὲ γομφίους πλατεῖς καὶ χρησίμους πρὸς τὸ
λεαίνειν τὴν τροφήν, ἐπεὶ οὐ τούτου ἕνεκα γενέσθαι, ἀλλὰ
συμπεσεῖν. ¹ Ομοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων μερῶν, ἐν ^h ὅσοις ⁴
δοκεῖ ὑπάρχειν τὸ ἕνεκά του. ¹ Οπου μὲν οὖν ἅπαντα συνέβη
ὥσπερ καὶ εἰ ἕνεκά του ἐγίνετο, ταῦτα μὲν ἐσώθη ἀπὸ τοῦ
αὐτομάτου συστάντα ἐπιτηδείως· ὅσα δὲ μὴ οὕτως, ἀπώλετο
καὶ ἀπόλλυται, καθάπερ ¹ Ἐμπεδοκλῆς λέγει τὰ ⁱ βουγενῇ
^k ἀνδρόπρωρα. ¹ Ο μὲν οὖν λόγος, ¹ ᾧ ἂν τις ἀπορήσειεν, ⁵
οὗτος, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιούτός ἐστιν· ἀδύνατον ^m δὲ τοῦτον
ἔχειν τὸν τρόπον. Ταῦτα μὲν γὰρ καὶ πάντα τὰ φύσει ἢ
ⁿ αἰεὶ οὕτω γίνεται ἢ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, τῶν δ' ἀπὸ τύχης καὶ
τοῦ αὐτομάτου οὐδέν. ^o Οὐ γὰρ ἀπὸ τύχης οὐδ' ἀπὸ συμ-
πτώματος δοκεῖ ὕειν πολλάκι. τοῦ χειμῶνος, ἀλλ' ^p ἐὰν ὑπὸ
κύνα· οὐδὲ καύματα ὑπὸ κύνα, ἀλλ' ἂν χειμῶνος. ^q Εἰ οὖν ⁶

^z δὲ F.I. ^a καὶ τὸ ἕκαστον F. ^b γίνεται καὶ πέφυκε καὶ F.I. ^c ἐὰν]
καὶ F. ^d αὐξήσαι I. ^e τὸ ante ψ. om. E. ^f συμβαίνει τὸν σῖτον F.I.
^g ὕειν I. ^h οἷς E. ⁱ βουγενῇ καὶ ἀνδρ. F. ^k ἀνδροπώρα E. ¹ ᾧ] ὃν I.
^m δὲ ταῦτα τοῦτον F.I. ⁿ οὕτως αἰεὶ F. ^o οὐ—οὐδ'] οὔτε—οὔτε F.I.
^p ἂν F.I. ^q εἰ] ἢ I.

¹ ἢ ὡς ἀπὸ συμπτώματος δοκεῖ ἢ ἕνεκά του εἶναι, εἰ μὴ οἶόν τε ταῦτ' εἶναι μήτε ἀπὸ συμπτώματος μήτ' ἀπὸ ταῦτομάτου, ἕνεκά του ἂν εἴη. Ἄλλὰ μὴν φύσει ² γ' ἐστὶ ³ τὰ τοιαῦτα ⁴ πάντα, ὡς καὶ αὐτοὶ φαίεν οἱ ταῦτα λέγοντες. Ἔστιν ἄρα τὸ ἕνεκά του ἐν τοῖς φύσει γινομένοις καὶ οὖσιν. Ἐτι ἐν ὅσοις τέλος ⁵ ἐστὶ τι, τούτου ἕνεκα πράττεται τὸ πρότερον καὶ τὸ ἐφεξῆς. Οὐκοῦν ὡς πράττεται, οὕτω πέφυκε, καὶ ὡς πέφυκεν, ⁶ οὕτω πράττεται ἕκαστον, ἂν μὴ τι ἐμποδίζῃ. Πράττεται δ' ἕνεκά του καὶ πέφυκεν ἄρα τούτου ἕνεκα. Οἶον εἰ οἰκία τῶν φύσει γινομένων ἦν, οὕτως ἂν ἐγίνετο ὡς νῦν ὑπὸ τῆς τέχνης· εἰ δὲ ⁷ τὰ φύσει μὴ μόνον φύσει ἀλλὰ καὶ τέχνη γίγνοιτο, ὡσαύτως ἂν γίνοιτο ἢ πέ-
⁸ φυκεν. Ἐνεκα ἄρα θατέρου θάτερον. Ὅλως ⁹ α τε ἡ τέχνη τὰ μὲν ἐπιτελεῖ ¹⁰ ἢ ἡ φύσις ἀδυνατεῖ ¹¹ ἀπεργάσασθαι, τὰ δὲ μιμεῖται. Εἰ οὖν τὰ κατὰ ¹² τὴν τέχνην ἕνεκά του, δῆλον ὅτι καὶ τὰ κατὰ ¹³ τὴν φύσιν· ὁμοίως γὰρ ¹⁴ ἔχει πρὸς ἄλληλα ἐν τοῖς κατὰ τέχνην καὶ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν τὰ ὕστερα ¹⁵ πρὸς ¹⁶ τὰ πρότερα. Μάλιστα δὲ φανερόν ἐπὶ τῶν ζῶων τῶν ἄλλων, ἃ οὔτε τέχνη οὔτε ζητήσαντα οὔτε βουλευσάμενα ποιεῖ· ¹⁷ ὅθεν διαποροῦσί τινες πότερον νῶ ἢ τινι ἄλλῳ ἐργάζονται οἱ τ' ἀράχνη καὶ οἱ μύρμηκες καὶ τὰ τοιαῦτα. Κατὰ μικρὸν δ' οὕτω ¹⁸ προϊόντι καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς φαίνεται τὰ συμφέροντα γινόμενα πρὸς τὸ τέλος, οἶον τὰ φύλλα τῆς τοῦ καρ-
¹⁹ ποῦ ²⁰ ἕνεκα σκέπης. ²¹ Ὡστ' εἰ φύσει τε ποιεῖ καὶ ἕνεκά του ἡ χελιδὼν ²² τὴν νεοττιὰν καὶ ὁ ἀράχνης τὸ ἀράχιον, καὶ τὰ φυτὰ ²³ τὰ φύλλα ἕνεκα τῶν καρπῶν καὶ τὰς ρίζας οὐκ ἄνω ἀλλὰ κάτω ²⁴ ἕνεκα τῆς τροφῆς, φανερόν ὅτι ἔστιν ²⁵ ἡ αἰτία ἡ τοιαύτη ἐν τοῖς φύσει γινομένοις καὶ οὖσιν. Καὶ ἐπεὶ ἡ

¹ ἢ ὡς om. F.I. ² τ' E. ³ τὰ τοιαῦτα] ταῦτα E. ⁴ πάντα] γε πάντα F.I. ⁵ τι ἐστὶ F.I. ⁶ οὕτω πρ. ἔκ. post ἐμποδίζῃ F.I. ⁷ ἕνεκα] ἕνεκά του E. ⁸ τὰ φύσει om. E.I. ⁹ α δὲ E. ¹⁰ ἀπεργάσασθαι F.I. ¹¹ τὴν om. F.I. ¹² ἔχει ἐν τοῖς πρὸς E. ¹³ πρὸς τὰ πρότερα om. E. ¹⁴ ὅθεν διαπ.] διὸ ἀπ. F.I. ¹⁵ προϊόντα F.I. ¹⁶ ἕνεκα ante τῆς F.I. ¹⁷ ὥστ' εἰ] ὥστῃ E. ¹⁸ τὴν ἢ τε περιφερῇ νεοττιὰν F. ¹⁹ τὸ φύλλον E. ²⁰ ἕνεκα om. E. ²¹ ἡ ante αἰτία om. F.

φύσις διττή, ἡ μὲν ὡς ὕλη ἡ δ' ὡς μορφή, τέλος δ' αὕτη, τοῦ τέλους δ' ἕνεκα τᾶλλα, αὕτη ἂν εἴη ^ο ἡ αἰτία ἡ οὐ ἕνεκα. Ἐμαρτία δὲ γίγνεται καὶ ἐν τοῖς κατὰ τέχνην· ἔγραψε γὰρ ¹¹ οὐκ ὀρθῶς ὁ γραμματικός, καὶ ἐπότισεν ^p οὐκ ὀρθῶς ὁ ἱατρός τὸ φάρμακον· ὥστε δῆλον ὅτι ἐνδέχεται καὶ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν. Εἰ δὲ ἔστιν ἓν κατὰ τέχνην ἐν οἷς τὸ ὀρθῶς ἕνεκά του, ἐν δὲ τοῖς ἀμαρτανομένοις ἕνεκα μὲν τινος ἐπιχειρεῖται ἀλλ' ἀποτυγχάνεται, ὁμοίως ἂν ^q ἔχοι καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς, καὶ τὰ τέρατα ^r ἀμαρτήματα ἐκείνου τοῦ ἕνεκά ^s του. Καὶ ἐν ταῖς ἐξ ἀρχῆς ἄρα συστάσεσι τὰ βουγενῆ, εἰ μὴ πρὸς τινα ὅρον καὶ τέλος δυνατὰ ἦν ἐλθεῖν, διαφθειρομένης ἂν ἀρχῆς τινὸς ἐγίνετο, ὥσπερ νῦν τοῦ σπέρματος. Ἔτι ἀνάγκη ¹² σπέρμα γενέσθαι ^t πρῶτον, ἀλλὰ μὴ εὐθὺς τὰ ζῶα καὶ τὸ Οὐλοφνὲς μὲν ^v πρῶτα

σπέρμα ἦν. Ἔτι καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς ^w ἔνεστι τὸ ἕνεκά του, ἦττον δὲ ^x διήρθρωται· ^y πρότερον οὖν ^z καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς ἐγίνετο, ὥσπερ ^a τὰ ^b βουγενῆ ἀνδρόπρωρα, οὕτω καὶ ^c ἀμπελογενῆ ἐλαιόπρωρα, ἢ οὐ; Ἄτοπον γάρ· ἀλλὰ μὴν ἔδει ^d γε, εἴπερ καὶ ἐν τοῖς ζώοις. Ἔτι ἔδει ^e ἐν τοῖς ¹³ σπέρμασι γίνεσθαι ^f ὅπως ἔτυχεν· ὅλως δ' ἀναιρεῖ ^g ὁ οὕτω λέγων τὰ φύσει τε καὶ φύσιν· φύσει γάρ, ὅσα ἀπὸ τινος ἐν ^h αὐτοῖς ἀρχῆς συνεχῶς κινούμενα ἀφικνεῖται εἰς τι τέλος· ἀφ' ἐκάστης δὲ οὐ τὸ αὐτὸ ἐκάστοις οὐδὲ τὸ τυχόν, ἀεὶ μέντοι ἐπὶ τὸ αὐτό, ⁱ ἂν μὴ τι ἐμποδίσῃ. Τὸ δὲ οὐ ἕνε- ¹⁴ κα, καὶ ^k ὁ τούτου ἕνεκα, γένοιτο ἂν ^l καὶ ἀπὸ τύχης, οἷον λέγομεν ὅτι ἀπὸ τύχης ἦλθεν ὁ ξένος ^m καὶ λουσάμενος ἀπῆλθεν, ὅταν ὥσπερ ἕνεκα τούτου ἐλθὼν πράξῃ, μὴ ἕνεκα ⁿ δὲ τούτου ἔλθῃ. Καὶ τοῦτο κατὰ συμβεβηκός· ^o ἡ γὰρ τύχη

^ο ἡ ante αἰτία om. E. ^p οὐκ ὀρθῶς post ἐπότισεν om. E. ^q ἔχοι om. F. ^r ἀμαρτήματα om. E. ^s του om. E. ^t πρῶτον μὲν ἀλλὰ I. ^v πρότερον I. ^w ἔστι E. ^x διήρθρωται E. ^y πρότερον F. ^z καὶ om. F. ^a τὰ om. F.I. ^b βουβογενῆ F. ^c ἀμπελογενῆ καὶ F.I. ^d γε om. E. ^e ἐν] καὶ ἐν F. ^f ὥσπερ F. ^g ὁ om. I. ^h ἐαυτοῖς F.I. ⁱ ἐάν F.I. ^k ὁ om. E. ^l καὶ om. F.I. ^m γρ. καὶ λουσάμενος τουτέστι λυτρωσάμενος τὸν αἰσχυμάλωτον I. ⁿ τούτου δ' F.I. ^ο ἡ—συμβεβηκός om. E.

τῶν κατὰ συμβεβηκὸς αἰτίων, καθάπερ καὶ πρότερον εἶπο-
μεν· ῥ' ἀλλ' ὅταν τοῦτο αἰεὶ ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^q γίγνηται, οὐ
συμβεβηκὸς οὐδ' ἀπὸ τύχης· ἐν δὲ τοῖς φυσικοῖς αἰεὶ οὕτως,
15 ^r ἂν μὴ τι ἐμποδίσῃ. ^s Ἀτοπον δὲ τὸ μὴ οἴεσθαι ἕνεκά του
γίνεσθαι, εἰ μὴ ἴδωσι τὸ ^s κινεῖν βουλευσάμενον. Καίτοι
καὶ ἡ τέχνη οὐ βουλεύεται· καὶ ^t γὰρ εἰ ἐνῆν ἐν τῷ ξύλῳ ἡ
ναυπηγική, ὁμοίως ^v ἂν φύσει ἐποίει· ὥστ' εἰ ἐν τῇ τέχνῃ
ἔνεστι τὸ ἕνεκά του, ^w καὶ ἐν φύσει. Μάλιστα δὲ δῆλον,
ὅταν τις ἰατρεὺς αὐτὸς ^x ἑαυτόν· τούτῳ γὰρ ὅμοιος ἡ φύσις.
Ὅτι μὲν οὖν αἰτία ἡ φύσις, καὶ οὕτως ὡς ἕνεκά του, φα-
νερόν.

- 9 Τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης πρότερον ἐξ ὑποθέσεως ὑπάρχει ἢ καὶ
ἀπλῶς; Νῦν μὲν γὰρ οἴονται τὸ ἐξ ἀνάγκης εἶναι ἐν τῇ γενέ-
σει, ὥσπερ ^y ἂν εἴ τις τὸν τοῖχον ^z ἐξ ἀνάγκης γεγενῆσθαι
νομίζοι, ὅτι τὰ μὲν βαρέα κάτω πέφυκε φέρεσθαι τὰ δὲ
κοῦφα ^a ἐπιπολῆς, διὸ οἱ λίθοι μὲν κάτω καὶ τὰ θεμέλια, ἡ δὲ
γῆ ἄνω ^b διὰ κουφότητα, ἐπιπολῆς δὲ μάλιστα τὰ ξύλα· κου-
2 ^φ φότατα γάρ. Ἀλλ' ὅμως οὐκ ἄνευ μὲν τούτων γέγονεν,
οὐ μέντοι διὰ ταῦτα πλὴν ὡς δι' ὕλην, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ κρύ-
πτειν ^c ἅττα καὶ σώζειν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις
πᾶσιν, ἐν ὅσοις τὸ ἕνεκά του ἐστίν, οὐκ ἄνευ μὲν τῶν ἀναγ-
καίαν ἐχόντων τὴν φύσιν, οὐ μέντοι ^d γε διὰ ταῦτα ἀλλ' ἢ
ὡς ὕλην, ἀλλ' ἕνεκά του, οἷον διὰ τί ὁ πρίων ^e τοιοσδί; Ὅπως
τοδὶ καὶ ἕνεκα τουδὶ. Τοῦτο μέντοι τὸ οὐ ἕνεκα ἀδύνατον
γενέσθαι, ἂν μὴ σιδηροῦς ἦ· ἀνάγκη ἄρα σιδηροῦν εἶναι, εἰ
3 πρίων ἔσται καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἐξ ὑποθέσεως δὲ τὸ
ἀναγκαῖον, ἀλλ' οὐχ ὡς τέλος· ἐν γὰρ τῇ ὕλῃ τὸ ἀναγκαῖον,
τὸ δ' οὐ ἕνεκα ἐν τῷ λόγῳ. Ἔστι δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἐν τε τοῖς
μαθήμασι ^f καὶ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν γινομένοις τρόπον τινὰ

ῥ' ἀλλ' ὅταν om. E. q γένηται E. r εἰάν F. s κινεῖν I. t γὰρ
om. E. v ἂν τῇ φ. F.I. w καὶ ἐν φ.] καὶ ἐν τῇ φ. ἔνεστι F.I. x αὐ-
τόν I. y ἂν om. E. z γεγενῆσθαι ἐξ ἀνάγκης F.I. a ἐξἐπιπολῆς E.
b διὰ τὴν κουφ. F. c ἅττα om. E.I. d γε om. F. e τοιοῦτος E.
f καὶ ἐν τοῖς κ. φ. om. E.

παραπλησίως· ἐπεὶ γὰρ τὸ εὐθὺ τοδί ἐστιν, ἀνάγκη τὸ τρί-
γωνον δύο ^ε ὀρθαῖς ^h ἴσας ἔχειν· ἀλλ' οὐκ ⁱ ἐπεὶ τοῦτο, ἐκείνο·
ἀλλ' εἴγε τοῦτο μὴ ἐστιν, ^k οὐδὲ τὸ εὐθὺ ἐστιν. Ἐν δὲ τοῖς 4
γινομένοις ἔνεκά του ^l ἀνάπαλιν, εἰ ^m τὸ τέλος ἔσται ἢ ἔστι,
ⁿ καὶ τὸ ἔμπροσθεν ἔσται ἢ ἔστιν· εἰ δὲ μὴ, ὥσπερ ἐκεῖ μὴ
ὄντος ^o τοῦ συμπεράσματος ἢ ἀρχῇ οὐκ ἔσται, καὶ ἐνταῦθα τὸ
τέλος καὶ τὸ οὐ ἔνεκα· ἀρχὴ γὰρ καὶ αὕτη, οὐ τῆς ^p πράξεως
ἀλλὰ τοῦ λογισμοῦ· ἐκεῖ δὲ τοῦ λογισμοῦ· πράξεις γὰρ
οὐκ εἰσὶν. Ὡστ' εἰ ἔσται οἰκία, ^q ἀνάγκη ταῦτα γενέσθαι ἢ
ὑπάρχειν ἢ εἶναι, ἢ ὅλως τὴν ὕλην τὴν ἔνεκά του, οἷον πλίν-
θους καὶ λίθους, εἰ οἰκία· οὐ μέντοι διὰ ταῦτά ἐστι τὸ τέλος
ἀλλ' ἢ ὡς ^r ὕλην. Οὐδ' ἔσται διὰ ταῦτα. Ὡλως μέντοι μὴ 5
ὄντων οὐκ ἔσται οὐδ' ἢ οἰκία οὐδ' ὁ πρίων, ἢ μὲν εἰ μὴ οἱ
λίθοι, ὁ δ' εἰ μὴ ὁ σίδηρος· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖ αἱ ἀρχαί, εἰ μὴ τὸ
τρίγωνον δύο ^s ὀρθαῖς. Φανερόν δὴ ὅτι τὸ ἀναγκαῖον ἐν τοῖς
φυσικοῖς τὸ ὡς ὕλη λεγόμενον καὶ αἱ κινήσεις αἱ ταύτης.
Καὶ ἄμφω μὲν τῷ φυσικῷ λεκτέαι ^t αἱ αἰτίαι, μᾶλλον δὲ ἢ
τινὸς ἔνεκα· αἷτιον γὰρ τοῦτο τῆς ὕλης, ἀλλ' ^v οὐχ αὕτη τοῦ
τέλους· καὶ τὸ τέλος ^w τὸ οὐ ἔνεκα, καὶ ^x ἢ ἀρχὴ ἀπὸ τοῦ
ὀρισμοῦ καὶ τοῦ λόγου, ὥσπερ ἐν τοῖς κατὰ τέχνην, ἐπεὶ ^y ἢ
οἰκία τοιόνδε, τάδε δεῖ ^z γίγνεσθαι καὶ ^a ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης
καὶ ἐπεὶ ἢ ὑγίεια τοδί, τάδε δεῖ ^b γίγνεσθαι ἐξ ἀνάγκης
καὶ ὑπάρχειν. Οὕτως καὶ εἰ ἄνθρωπος ^c τοδί, ταδί· εἰ δὲ 6
ταδί, ταδί. Ἴσως δὲ καὶ ἐν τῷ λόγῳ ἐστὶ ^d τὸ ἀναγκαῖον.
^e Ὅρισamenw γὰρ τὸ ἔργον τοῦ πρίειν ὅτι διαίρεσις τοιαδί·
αὕτη δ' οὐκ ἔσται, εἰ μὴ ἔξει ὀδόντας τοιουσδί· οὔτοι δ' ^f οὔ,
εἰ μὴ σιδηροῦς. Ἔστι γὰρ καὶ ἐν τῷ λόγῳ ἓνα μόρια ὡς
ὕλη τοῦ λόγου.

^ε ὀρθαῖς F. ^h ἴσας om. E. ⁱ ἐπὶ E, εἰ F.I. ^k οὐδὲ τὸ εὐθὺ ἐστιν
om. pr. E. ^l ἀνάπαλιν om. E. ^m τὸ om. E. ⁿ καὶ om. F.I. ^o τοῦ
συμπεράσματος om. E. ^p πράξεως δὲ ἀλλὰ F. ^q ταῦτα ἀνάγκη I.
^r ὕλης corr. E, ὕλη I, ἢ ὕλη F. ^s ὀρθαῖ E. ^t αἱ post λ. om. F.
^v οὐκ αὕτη I. ^w τὸ οὐ] τοῦ οὐ E. ^x ἢ om. I. ^y ἢ om. E. ^z γενέ-
σθαι F.I. ^a ὑπάρξειν I. ^b γενέσθαι F.I. ^c τοδί om. E. ^d τὰ
ἀναγκαῖα I. ^e ὀρισamenw E, ὀρισamenw I. ^f οὔ om. E.I.

§ Γ.

Ἐπεὶ δ' ἡ φύσις μὲν ἐστὶν ἀρχὴ ^h κινήσεως καὶ μεταβολῆς, ἡ δὲ μέθοδος ἡμῖν περὶ φύσεώς ⁱ ἐστὶ, δεῖ μὴ λανθάνειν τί ἐστὶ κίνησις· ἀναγκαῖον γὰρ ἀγνοουμένης αὐτῆς ἀγνοεῖσθαι καὶ τὴν φύσιν. Διορισταμένοις δὲ περὶ κινήσεως πειρατέον τὸν αὐτὸν ἐπελθεῖν τρόπον περὶ τῶν ἐφεξῆς. Δοκεῖ δ' ἡ κίνησις εἶναι τῶν συνεχῶν, τὸ δ' ἄπειρον ἐμφαίνεται πρῶτον ἐν τῷ συνεχεῖ· διὸ καὶ τοῖς ὀριζομένοις τὸ συνεχές ^k συμβαίνει ^l προσχρησασθαι πολλάκις τῷ λόγῳ τῷ τοῦ ^m ἀπείρου, ὥς τὸ εἰς ἄπειρον διαιρετὸν συνεχές ὄν. Πρὸς δὲ τούτοις ἄνευ τόπου καὶ κενοῦ καὶ χρόνου ⁿ κίνησιν ἀδύνατον εἶναι. Δῆλον οὖν ὡς διὰ ^o τε ταῦτα, καὶ διὰ τὸ πάντων εἶναι κοινὰ καὶ καθόλου ^p ταῦτα πᾶσι, σκεπτέον προχειρισταμένοις περὶ ἐκάστου τούτων· ὑστέρα γὰρ ἡ περὶ τῶν ἰδίων θεωρία τῆς περὶ τῶν κοινῶν ἐστίν. ^q Καὶ πρῶτον, καθάπερ ^r εἵπαμεν, περὶ κινήσεως. Ἔστι δὴ τι τὸ μὲν ἐντελεχείᾳ μόνον, τὸ δὲ δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ, τὸ μὲν τόδε τι, τὸ δὲ τοσόνδε, ^s τὸ δὲ τοιόνδε, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοῦ ὄντος κατηγοριῶν ³ ὁμοίως. Τοῦ δὲ πρὸς τι τὸ μὲν καθ' ^t ὑπεροχὴν λέγεται καὶ κατ' ἑλλειψιν, τὸ δὲ κατὰ ^v τὸ ποιητικὸν καὶ παθητικόν, καὶ ὅλως ^w κινητικὸν τε καὶ κινητόν· ^x τὸ γὰρ κινητικὸν κινητικὸν τοῦ κινητοῦ καὶ τὸ κινητὸν κινητὸν ὑπὸ τοῦ κινητικοῦ. Οὐκ ἔστι ^y δὲ κίνησις παρὰ τὰ πράγματα· μεταβάλλει γὰρ τὸ μεταβάλλον ^z ἀεὶ ἢ κατ' οὐσίαν ἢ ^a κατὰ ποσὸν ἢ ^b κατὰ ⁴ ποιὸν ἢ κατὰ τόπον. Κοινὸν δ' ἐπὶ τούτων οὐδὲν ^c ἐστὶ

§ Tit. Γ] φυσικῶν γ I. ^h κινήσεως καὶ στάσεως καὶ μετ. F. ⁱ ἐστὶ, δεῖ—κίνησις om. pr. E, qui in litura ἀναγκαῖον πρῶτον μὲν εἰπεῖν τί ἐστὶ κίνησις, ἔπειτα τοῦτο διορισταμένους περὶ τῶν ἐφεξῆς τὸν αὐτὸν ἐπελθεῖν τρόπον. Δοκεῖ. ^k συμβαίνει ἀνάγκη pr. E. ^l προσχρησθαι I. ^m ἀπείρου ὥς τὸ εἰς om. E. ⁿ ἀδύνατον κίνησιν F.I. ^o τε om. E. ^p ταῦτα om. E. ^q καὶ πρῶτον] πρῶτον δὲ F.I. ^r εἵπομεν F.I. ^s τὸ δὲ ante τοιόνδε om. F. ^t ὑπεροχὴν καὶ ἑλλειψιν λέγεται F.I. ^v τὸ] τό τε F, om. E. ^w κινητόν τε καὶ κινητικόν E. ^x τὸ μὲν γὰρ F. ^y δὲ] δέ τις I. ^z ἀεὶ ante τὸ F.I. ^a κατὰ τὸ ποσὸν F.I. ^b κατὰ τὸ ποιὸν F.I, ποιὸν E. ^c ἐστὶ—ποιὸν om. E.

λαβεῖν, ὥς ^c φαμέν, ὃ οὔτε τόδε οὔτε ποσὸν οὔτε ποιὸν οὔτε τῶν ἄλλων κατηγορημάτων οὐθέν. Ὡστ' οὐδὲ κίνησις ^d οὐδὲ μεταβολὴ οὐθενὸς ἔσται παρὰ τὰ εἰρημένα, ^e μηδενός γε ὄντος παρὰ τὰ εἰρημένα. Ἐκαστον δὲ διχῶς ὑπάρχει πᾶσιν, οἶον τὸ τόδε· τὸ μὲν γὰρ μορφὴ αὐτοῦ, τὸ δὲ στέρησις· καὶ κατὰ τὸ ποιόν· τὸ μὲν γὰρ λευκὸν τὸ δὲ μέλαν· καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τὸ ^f μὲν τέλειον τὸ ^g ἀτελές. Ὅμοίως δὲ καὶ ⁵ κατὰ τὴν φορὰν τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω, ἢ τὸ μὲν κοῦφον τὸ δὲ βαρὺ. Ὡστε κινήσεως καὶ μεταβολῆς ἐστὶν εἶδη τοσαῦτα ὅσα τοῦ ὄντος. Διηρημένου δὲ καθ' ἕκαστον γένος τοῦ μὲν ἐντελεχείᾳ τοῦ δὲ δυνάμει, ἢ τοῦ δυνάμει ὄντος ἐντελέχεια, ἢ ^h ^g τοιοῦτον, κίνησις ἐστὶν, οἶον τοῦ μὲν ἀλλοιωτοῦ, ἢ ἀλλοιωτόν, ἀλλοιώσις, τοῦ δὲ αὐξητοῦ καὶ τοῦ ἀντικειμένου φθιτοῦ (οὐδὲν γὰρ ὄνομα κοινὸν ἐπ' ἀμφοῖν) αὔξησης καὶ φθίσις, τοῦ δὲ ^h γεννητοῦ καὶ φθαρτοῦ γένεσις καὶ φθορά, ⁱ τοῦ δὲ φορητοῦ φορά. Ὅτι ^k δὲ τοῦτό ἐστιν ἡ κίνησις, ⁶ ἐντεῦθεν δῆλον. Ὅταν γὰρ τὸ οἰκοδομητόν, ἢ ¹ τοιοῦτον αὐτὸ λέγομεν εἶναι, ἐντελεχείᾳ ἢ, οἰκοδομεῖται, καὶ ἔστι τοῦτο οἰκοδόμησις· ^m ὁμοίως δὲ ⁿ καὶ μάθησις καὶ ἰάτρευσις καὶ κύλισις καὶ ἄλσις καὶ ^o ἄδρυνσις καὶ γήρανσις. Ἐπεὶ δ' ἔνια ταῦτα καὶ δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ ἐστίν, οὐχ ἅμα δὲ ἢ οὐ κατὰ τὸ αὐτό, ἀλλ' οἶον θερμὸν μὲν δυνάμει ψυχρὸν δὲ ἐντελεχείᾳ, πολλὰ ἤδη ποιήσει καὶ πείσεται ὑπ' ἀλλήλων· ἅπαν γὰρ ἔσται ἅμα ποιητικὸν καὶ παθητικόν. Ὡστε καὶ ⁷ τὸ κινεῖν φυσικῶς κινητόν· πᾶν γὰρ τὸ τοιοῦτον κινεῖ κινούμενον καὶ αὐτό. Δοκεῖ μὲν οὖν τισὶν ἅπαν κινεῖσθαι τὸ κινεῖν, ^p οὐ μὴν ἀλλὰ περὶ ^q τούτου μὲν ἐξ ἄλλων ἔσται δῆλον ^r ὅπως ἔχει (ἔστι γὰρ ^s τι κινεῖν καὶ ἀκίνητον), ἢ δὲ τοῦ δυ-

^c ἔφαμεν I. ^d οὔτε F.I. ^e μηθενός I. ^f μὲν γὰρ τ. E. ^g τοιοῦτον] τι τοιοῦτόν ἐστι F, τοιοῦτόν ἐστι I. ^h γεννητοῦ F.I. ⁱ τοῦ δὲ φορητοῦ φορά om. F. ^k δ' ἐστὶ τοῦτο F. ^l τοιοῦτο αὐτόν E. ^m ὁμοίως — μάθησις om. E. ⁿ καὶ μάθησις] καὶ ἡ μάθησις I, om. F. ^o ἄνδρωσις, supra posito υν, I. ^p οὐ μὴν] οὐκ οὖν F. ^q μὲν τούτου F, μὲν οὖν τούτων I. ^r πῶς ἔχει F, om. E. ^s τι τῶν κινούντων καὶ F.I.

νάμει ὄντος, ὅταν ἐντελεχεία ὦν ἐνεργῇ ^t ἢ αὐτὸ ἢ ἄλλο, ἢ
 8 κινήτῳ, κίνησις ἐστίν. Λέγω δὲ τὸ ἢ ^v ὡδί. Ὑπάρχει γὰρ ὁ
 χαλκὸς δυνάμει ἀνδριάς, ἀλλ' ὅμως οὐχ ἢ τοῦ χαλκοῦ ἐντε-
 λέχεια, ἢ χαλκός, κίνησις ἐστίν· οὐ γὰρ τὸ ^w αὐτὸ τὸ χαλκῷ
 εἶναι καὶ δυνάμει τινὶ κινήτῳ, ἐπεὶ εἰ ^x ταῦτόν ἦν ἀπλῶς καὶ
 κατὰ τὸν λόγον, ἦν ἂν ἢ τοῦ χαλκοῦ, ἢ χαλκός, ἐντελέχεια
 9 κίνησις· οὐκ ἔστι δὲ ^y ταῦτόν ὡς εἴρηται. Δῆλον δ' ἐπὶ τῶν
 ἐναντίων· τὸ μὲν γὰρ δύνασθαι ὑγιαίνειν καὶ δύνασθαι κάμνειν
 ἕτερον· καὶ γὰρ ἂν τὸ κάμνειν καὶ τὸ ὑγιαίνειν ^z ταῦτόν ἦν·
 τὸ δὲ ὑποκείμενον καὶ τὸ ὑγιαῖνον καὶ τὸ νοσοῦν, εἴθ' ὑγρό-
 της εἴθ' αἷμα, ^z ταῦτόν καὶ ἔν. Ὑπάρχει δ' οὐ ταῦτόν, ὥσπερ
 οὐδὲ χρῶμα ^z ταῦτόν καὶ ὁρατόν, ἢ τοῦ δυνατοῦ, ἢ δυνατόν,
 10 ἐντελέχεια φανερόν ^a ὅτι κίνησις ^b ἐστίν. Ὅτι μὲν οὖν ἐστίν
^c αὕτη, καὶ ὅτι συμβαίνει τότε κινεῖσθαι ὅταν ^d ἢ ἐντελέχεια
 ἢ αὕτη, καὶ οὔτε πρότερον οὔτε ὕστερον, ^e δῆλον· ἐνδέχεται
 γὰρ ἕκαστον ὅτε ^f μὲν ἐνεργεῖν ὅτε δὲ μή, οἷον ^g τὸ οἰκοδο-
 μητὸν καὶ ἢ τοῦ οἰκοδομητοῦ ^h ἐνέργεια, ἢ οἰκοδομητόν, οἰκο-
 δόμησις ἐστίν· ἢ ⁱ γὰρ οἰκοδόμησις ^k ἢ ἐνέργεια ^l τοῦ οἰκοδο-
 μητοῦ ἢ ^m ἢ οἰκία· ἀλλ' ὅταν οἰκία ἦ, οὐκέτ' οἰκοδομητόν
ⁿ ἔστιν· οἰκοδομεῖται δὲ τὸ οἰκοδομητόν· ἀνάγκη ^o ἄρα ^p τὴν
 οἰκοδόμησιν τὴν ἐνέργειαν εἶναι· ἢ δ' οἰκοδόμησις κίνησις τίς
 9 ἐστίν. Ἀλλὰ μὲν ὁ αὐτὸς ἐφαρμόσει λόγος καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων κινήσεων.

2 Ὅτι δὲ καλῶς εἴρηται, δῆλον καὶ ἐξ ὧν οἱ ἄλλοι περὶ
 αὐτῆς λέγουσι, καὶ ἐκ τοῦ μὴ ῥάδιον εἶναι διορίσαι ἄλλως
 αὐτήν. Οὔτε γὰρ τὴν κίνησιν καὶ τὴν μεταβολὴν ἐν ἄλλῳ

^t ἢ αὐτὸ—^η] ἢ αὐτὸ I, οὐχ ἢ αὐτὸ ἀλλ' ἢ γρ. I. ^v ὡδί post γὰρ E.
^w αὐτῷ τῷ F, αὐτὸ E. ^x ταῦτόν ἢ ἀπλῶς ἢ κ. τ. λόγον ἢ τοῦ χ. ἢ χ.
 ἐντ. κίνησις ἂν ἦν E. ^y ταῦτόν ὡσπερ F.I. ^z τὸ αὐτὸ F. ^a ὅτι] τὸ E.
^b ἐστίν. Εἰ δὲ μὴ τὸ αὐτὸ ἀλλ' ὡς χρῶμα τὸ αὐτὸ καὶ ὁρατόν, ἢ δυνάμει
 ἐστίν, τὴν τοῦ δυνατοῦ ἢ δυνατόν ἐντελέχειαν εἶναι λέγω κίνησιν. Ὅτι E.
^c αὕτη τοῦτο καὶ E. ^d ἢ et mox ^η om. F. ^e φανερόν E. ^f γὰρ]
 μὲν γὰρ F. ^g τὸ om. E. ^h ἐντελέχεια E. ⁱ γὰρ τοῦτό ἐστιν οἰκο-
 δόμησις F.I. ^k ἢ om. E.F. ^l τοῦ οἰκοδομητοῦ om. F.I. ^m ἢ om. F.I.
ⁿ ἔσται F.I. ^o οὖν E. ^p τὴν om. E.I. ^q ἐστίν om. F.I.

γένοι θεῖναι δύναιτ' ἂν ^r τις. Δῆλον ^s δὲ σκοποῦσιν ὡς τιθέ-
 σιν ^t αὐτὴν ἔνιοι, ἑτερότητα καὶ ἀνισότητα καὶ τὸ μὴ ὄν φά-
 σκοντες εἶναι τὴν κίνησιν· ὧν οὐδὲν ἀναγκαῖον κινεῖσθαι, οὔτ'
 ἂν ἕτερα ἢ οὔτ' ^v ἂν ἄνισα οὔτ' ἂν οὐκ ὄντα· ἀλλ' οὐδ' ἡ
 μεταβολὴ οὔτ' εἰς ταῦτα οὔτ' ἐκ τούτων μᾶλλον ἐστίν ἢ ^w ἐκ
 τῶν ἀντικειμένων. Αἴτιον δὲ τοῦ εἰς ταῦτα ^x τιθέναι ὅτι ^z
 ἀόριστόν τι δοκεῖ εἶναι ἡ κίνησις, τῆς δὲ ἑτέρας συστοιχίας
 αἱ ἀρχαὶ διὰ τὸ στερητικαὶ εἶναι ἀόριστοι· οὔτε γὰρ τόδε
 οὔτε ^y τοιόνδε οὐδεμία αὐτῶν ^z ἐστίν, ὅτι οὐδὲ τῶν ἄλλων
 κατηγοριῶν. Τοῦ δὲ δοκεῖν ἀόριστον εἶναι τὴν κίνησιν αἴ-
 τιον ὅτι οὔτε εἰς δύναμιν τῶν ὄντων ^a οὔτε εἰς ἐνέργειαν ἔστι
 θεῖναι αὐτὴν ^b ἀπλῶς· οὔτε γὰρ τὸ δυνατόν ^c ποσὸν εἶναι
 κινεῖται ἐξ ἀνάγκης οὔτε τὸ ἐνέργεια ^d ποσόν, ἢ τε κίνησις
 ἐνέργεια μὲν ^e τις εἶναι δοκεῖ, ἀτελὴς δέ. Αἴτιον δ' ὅτι ἀτε-
 λές τὸ δυνατόν, οὐ ἐστίν ^f ἡ ἐνέργεια. Καὶ διὰ τοῦτο δὴ ^g
 χαλεπὸν αὐτὴν λαβεῖν τί ἐστίν· ἢ γὰρ εἰς στέρησιν ἀναγ-
 καῖον θεῖναι ἢ εἰς δύναμιν ἢ εἰς ἐνέργειαν ἀπλῆν, τούτων δ'
 οὐδὲν φαίνεται ἐνδεχόμενον. Λέιπεται ^h τοίνυν ὁ εἰρημένος
 τρόπος, ἐνέργειαν μὲν τινα εἶναι, τοιαύτην δ' ἐνέργειαν οἷαν
ⁱ εἴπαμεν, χαλεπὴν μὲν ἰδεῖν, ἐνδεχομένην δ' ^k εἶναι. Κινεῖ-
 ται δὲ καὶ τὸ κινεῖν, ὥσπερ εἴρηται, πᾶν τὸ δυνάμει ὄν κινη-
 τόν, καὶ οὐ ἡ ἀκίνησις ἡρεμία ἐστίν· ὥ γὰρ ἡ κίνησις ὑπάρ-
 χει, τούτῳ ἡ ἀκίνησις ἡρεμία· τὸ γὰρ πρὸς τοῦτο ἐνεργεῖν,
 ἢ τοιοῦτον, αὐτὸ τὸ κινεῖν ἐστίν· τοῦτο δὲ ποιεῖ θίξει, ὥστε
 ἅμα καὶ πάσχει· διὸ ἡ κίνησις ἐντελέχεια τοῦ κινήτου, ἢ
 κινήτόν. Συμβαίνει ^l δὲ τοῦτο θίξει τοῦ κινήτου, ^m ὥσθ' ⁿ
 ἅμα καὶ πάσχει. Εἶδος δὲ αἰεὶ οἴσεται ⁿ τι τὸ κινεῖν, ἥτοι

^r post τις editi οὔτε οἱ ἑτέρως εἰρηκότες περὶ αὐτῆς κατορθοῦσι. ^s τε E.
^t ἔνιοι αὐτὴν F.I. ^v ἂν ante ἄνισα om. F.I. ^w ἐκ post ἡ om. F.I.
^x post τιθέναι deletum nescio quid E. ^y τοσόνδε I. ^z ἐστίν om. F.I.
^a οὐδὲ F. ^b ἀπλῶς om. I. ^c εἶναι ποσόν F.I. ^d αποσον E. ^e εἶ-
 ναι δοκεῖ τις E. ^f ἡ om. F.I. ^g αὐτὴ E. ^h τοίνυν] δὴ E. ⁱ εἴπο-
 μεν F.I. ^k εἶναι. Ὅτι δὲ καλῶς εἴρηται, δῆλον. Οὐ γὰρ αὐτὴν κίνησιν καὶ
 τὴν μεταβολὴν ἐν ἄλλῳ γένοι θεῖναι δύναιτ' ἂν τις, ἢ τε κίνησις ἐνέργεια μὲν
 εἶναι δοκεῖ τις, ἀτελὴς δέ, αἴτιον δ' ὅτι ἀτελές τὸ δυνατόν. Κινεῖται E.
^l δὲ om. F. ^m ὥσθ' ἅμα κ. π. om. E. ⁿ τι om. E.

τόδε ἢ τοιόνδε ^ο ἢ τοσόνδε, ὃ ἔσται ἀρχὴ καὶ αἷτιον τῆς κινήσεως, ὅταν κινή, οἷον ὃ ἐντελεχεία ἄνθρωπος ποιεῖ ἐκ τοῦ δυνάμει ὄντος ἀνθρώπου ἄνθρωπον.

- 3 Καὶ τὸ ἀπορούμενον δὲ φανερόν, ὅτι ἐστὶν ἡ κίνησις ἐν τῷ κινητῷ· ἐντελέχεια γάρ ἐστι τούτου, καὶ ὑπὸ τοῦ κινητικοῦ. Καὶ ἡ τοῦ κινητικοῦ δὲ ἐνέργεια οὐκ ἄλλη ἐστίν· δεῖ μὲν γὰρ εἶναι ἐντελέχειαν ἀμφοῖν· ^ρ κινητικὸν μὲν γάρ ἐστι τῷ δύνασθαι, κινεῖν δὲ τῷ ἐνεργεῖν· ἀλλ' ἔστιν ἐνεργητικὸν τοῦ κινητοῦ, ὥστε ὁμοίως μία ἡ ἀμφοῖν ἐνέργεια ὥσπερ τὸ αὐτὸ διάστημα ἐν ^q πρὸς δύο καὶ δύο πρὸς ἓν, καὶ τὸ ἄναντες καὶ τὸ κάταντες· ταῦτα γὰρ ἐν μὲν ἐστίν, ὃ μέντοι λόγος οὐχ εἷς. ^ι Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κινεῖντος καὶ κινουμένου.
- ² Ἐχει δ' ἀπορίαν λογικὴν· ἀναγκαῖον γὰρ ἴσως εἶναι ^ι τινα ἐνέργειαν ^ς ἄλλην τοῦ ποιητικοῦ ^ι καὶ τοῦ παθητικοῦ· τὸ μὲν ^ν δὴ ποίησις, τὸ δὲ πάθησις, ἔργον δὲ καὶ τέλος τοῦ μὲν ποίημα, τοῦ δὲ πάθος. ^ω Ἐπεὶ οὖν ἄμφω κινήσεις, εἰ μὲν ^χ ἕτεραι, ἐν τίνι; ^η Ἡ γὰρ ἄμφω ἐν τῷ πάσχοντι καὶ κινουμένῳ, ἢ ἡ μὲν ποίησις ἐν τῷ ποιοῦντι, ἢ δὲ πάθησις ἐν τῷ πάσχοντι· εἰ δὲ δεῖ καὶ ταύτην ποίησιν καλεῖν, ὁμώνυμος ἂν ³ εἶη. ^ι Ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο, ἡ κίνησις ἐν τῷ κινεῖντι ἔσται· ὃ γὰρ αὐτὸς λόγος ἐπὶ κινεῖντος καὶ κινουμένου. ^ω Ὡστ' ἢ πᾶν τὸ κινεῖν κινήσεται, ἢ ἔχον κίνησιν οὐ κινήσεται. Εἰ δ' ἄμφω ἐν τῷ κινουμένῳ καὶ πάσχοντι, καὶ ἡ ποίησις καὶ ἡ πάθησις, καὶ ἡ δίδαξις καὶ ἡ μάθησις δύο οὔσαι ἐν τῷ μαθήνοντι, πρῶτον μὲν ἡ ἐνέργεια ^υ ἢ ἐκάστου οὐκ ἐν ἐκάστῳ ὑπάρξει, εἶτα ἄτοπον ^z δύο κινήσεις ἅμα κινεῖσθαι· τίνες γὰρ ἔσονται ἀλλοιώσεις δύο τοῦ ἐνὸς καὶ εἰς ἓν εἶδος; ^ι Ἀλλ' ⁴ ἀδύνατον. ^ι Ἀλλὰ μία ἔσται ἡ ἐνέργεια. ^ι Ἀλλ' ἄλογον δύο ἐτέρων τῷ εἶδει τὴν αὐτὴν καὶ μίαν εἶναι ἐνέργειαν· καὶ ἔσται, εἴπερ ^α ἡ δίδαξις καὶ ἡ μάθησις ^β ταῦτόν καὶ ἡ ποίησις καὶ ἡ

^ο ἢ τοσόνδε om. E. ^ρ κινητὸν I. ^q πρὸς δύο F. ^ι τινα εἶναι F.
^ς ἄλλην om. E. ^ι καὶ ἄλλην τοῦ I. ^ν δὴ] γὰρ F.I. ^ω ἐπεὶ] εἰ F.
^χ ἕτεραι εἰσιν ἐν E. ^υ ἢ ἐν ἐκάστῳ F. ^z δύο] τὸ δύο F, τὰς δύο I.
^α ἡ μάθησις καὶ ἡ δίδαξις F, ἡ μάθησις καὶ δίδαξις I. ^β τὸ αὐτό F.

πάθησις, καὶ τὸ διδάσκειν τῷ μαθάνειν ^b ταὐτὸ καὶ τὸ ποιεῖν τῷ πάσχειν, ὥστε τὸν διδάσκοντα ἀνάγκη ἔσται πάντα μαθάνειν καὶ τὸν ποιούντα πάσχειν. Ἡ οὐτε τὸ τὴν ἄλλου ⁵ ἐνέργειαν ἐν ἐτέρῳ εἶναι ἄτοπον (ἔστι ^c γὰρ ἡ δίδαξις ἐνέργεια τοῦ διδασκαλικοῦ, ἐν τινι μέντοι, ^d καὶ οὐκ ἀποτετμημένη, ἀλλὰ τοῦδε ἐν τῷδε) οὐτε μίαν δυοῖν ^e τὴν αὐτὴν εἶναι κωλύει, μὴ ὥς τὸ εἶναι τὸ ^f αὐτό, ἀλλ' ὥς ὑπάρχει τὸ ^g δυνάμει ὃν πρὸς τὸ ἐνεργεῖν. Οὐτ' ἀνάγκη τὸν διδάσκοντα ⁶ μαθάνειν, οὐδ' εἰ τὸ ^h ποιεῖν καὶ πάσχειν τὸ αὐτό ἐστι, μὴ μέντοι ὥς τὸν λόγον ⁱ εἶναι ἓνα ^k τὸν τί ἦν εἶναι λέγοντα, ^l ὥς λώπιον καὶ ἱμάτιον, ἀλλ' ὥς ἡ ὁδὸς ἡ Θήβηθεν Ἀθήναζε καὶ ἡ Ἀθήνηθεν εἰς Θήβας, ὥσπερ εἴρηται καὶ πρότερον· οὐ γὰρ ταῦτά πάντα ὑπάρχει τοῖς ὁπωσοῦν ^m τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ μόνον οἷς τὸ εἶναι τὸ αὐτό. Οὐ μὲν ἀλλ' οὐδ' εἰ ἡ ⁷ δίδαξις τῇ μαθήσει τὸ αὐτό, καὶ τὸ μαθάνειν τῷ ⁿ διδάσκειν, ὥσπερ οὐδ' εἰ ἡ διάστασις μία τῶν διεστηκότων, καὶ τὸ δύστασθαι ἐνθένθε ἐκεῖσε ^o κακείθεν δεῦρο ἐν καὶ τὸ αὐτό. Ὅλως δ' εἰπεῖν οὐδ' ἡ δίδαξις τῇ μαθήσει οὐδ' ^p ἡ ποίησις τῇ παθήσει τὸ αὐτὸ κυρίως, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχει ταῦτα, ^p ἡ κίνησις· τὸ γὰρ ^q τοῦδε ἐν τῷδε καὶ τὸ τοῦδε ὑπὸ τοῦδε ἐνέργειαν εἶναι ἕτερον τῷ λόγῳ.

Τί μὲν οὖν ^r ἐστὶ κίνησις ^s εἴρηται καὶ καθόλου καὶ κατὰ ⁸ μέρος· οὐ γὰρ ἄδηλον ^t ὥς ὀρισθήσεται τῶν εἰδῶν ἕκαστον αὐτῆς· ἀλλοιώσις μὲν γὰρ ἡ τοῦ ἀλλοιωτοῦ, ἡ ἀλλοιωτόν, ἐντελέχεια. Ἔτι δὲ γνωριμώτερον, ἡ τοῦ δυνάμει ποιητικοῦ καὶ παθητικοῦ, ἡ τοιοῦτον, ἀπλῶς τε καὶ πάλιν καθ' ἕκαστον, ^v ἡ οἰκοδόμησις ἡ ἰάτρευσις. Τὸν αὐτὸν ^w δὲ λεχθήσεται τρόπον καὶ περὶ τῶν ἄλλων κινήσεων ἐκάστης.

^b τὸ αὐτὸ F. ^c ἡ γὰρ E. ^d καὶ om. F. ^e κωλύει οὐθεν τὴν αὐτὴν εἶναι F.I. ^f αὐτό, ὥς λώπιον καὶ ἱμάτιον, ἀλλ' I. ^g δυνάμενον πρὸς E. ^h τὸ πάσχειν καὶ τὸ ποιεῖν F.I. ⁱ εἶναι ἓνα om. E.F. ^k τὸ E, om. F. ^l οἷον τῷ λωπίῳ καὶ ἱματίῳ F.I. ^m τοῖς αὐτοῖς] ταυτοῖς I. ⁿ διδάσκειν τὸ αὐτὸ ὥσπερ F.I. ^o καὶ ἐκεῖθεν F.I. ^p ἡ] ὥς I. ^q τοῦδε—τὸ] τὸδε E. ^r ἐστὶ] ἡ F. ^s εἴρηται post μέρος F.I. ^t πῶς I. ^v ἡ] ὅτι E. ^w δὲ om. I.

4 Ἐπεὶ δ' ἔστιν ἡ περὶ φύσεως ἐπιστήμη περὶ * μεγέθη καὶ
κίνησιν καὶ χρόνον, ὧν ἕκαστον ἀναγκαῖον ἢ ἄπειρον ἢ πεπε-
ρασμένον εἶναι, εἰ καὶ μὴ πᾶν ἔστιν ἄπειρον ἢ πεπερασμένον,
οἷον πάθος ἢ στιγμή (τῶν γὰρ τοιούτων ἴσως οὐδὲν ἀναγ-
καῖον ἐν θατέρῳ τούτων εἶναι), προσῆκον ἂν εἴη τὸν περὶ
φύσεως πραγματευόμενον θεωρῆσαι περὶ ἀπείρου, εἰ ἔστιν ἢ
2 μὴ, καὶ εἰ ἔστι, τί ἔστιν. Σημεῖον δ' ὅτι τῆς ἐπιστήμης
οἰκεία ^z ἡ θεωρία ^a ταύτης· πάντες γὰρ ^b οἱ δοκοῦντες ἀξιο-
λόγως ^c ἠφθαι τῆς τοιαύτης φιλοσοφίας πεποιήνται λόγον
περὶ ^d τοῦ ἀπείρου, καὶ πάντες ὡς ἀρχὴν ^e τινα τιθέασιν τῶν
^f ὄντων, οἱ μὲν, ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοι καὶ Πλάτων, καθ'
αὐτό, οὐχ ὡς συμβεβηκός τινι ἑτέρῳ ἀλλ' οὐσίαν αὐτὸ ὃν τὸ
3 ἄπειρον. Πλὴν οἱ μὲν Πυθαγόρειοι ἐν τοῖς αἰσθητοῖς (οὐ
γὰρ χωριστὸν ^g ποιοῦσι τὸν ἀριθμόν), καὶ ^h εἶναι τὸ ἔξω τοῦ
οὐρανοῦ ἄπειρον. Πλάτων δὲ ἔξω μὲν ⁱ οὐδὲν εἶναι σῶμα, οὐδὲ
τὰς ιδέας, διὰ τὸ μηδέ πού εἶναι ^k αὐτάς, τὸ μέντοι ἄπειρον
4 καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ἐν ^l ἐκείναις εἶναι. Καὶ οἱ μὲν τὸ
ἄπειρον ^m εἶναι τὸ ἄρτιον· τοῦτο ⁿ γὰρ ἐναπολαμβάνομενον
καὶ ὑπὸ τοῦ περιττοῦ περαινόμενον ^o παρέχειν τοῖς οὖσι τὴν
ἀπειρίαν· σημεῖον δ' εἶναι τούτου τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν
ἀριθμῶν· περιτιθεμένων γὰρ τῶν γνωμόνων περὶ τὸ ἐν καὶ
χωρὶς ὅτε μὲν ἄλλο αἰεὶ γίγνεσθαι τὸ εἶδος, ὅτε δὲ ἔν· Πλά-
5 των δὲ δύο τὰ ἄπειρα, τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν. Οἱ δὲ περὶ
φύσεως ^p ἅπαντες αἰεὶ ὑποτιθέασιν ἑτέραν τινὰ φύσιν τῷ
ἀπείρῳ τῶν λεγομένων στοιχείων, οἷον ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ τὸ
μεταξὺ τούτων. Τῶν ^q δὲ πεπερασμένα ποιούντων στοιχεῖα
οὐθεὶς ἄπειρα ποιεῖ· ὅσοι δ' ἄπειρα ποιοῦσι τὰ στοιχεῖα,
καθάπερ Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος, οἱ μὲν ἐκ τῶν ὁμοιο-

* μεγέθη τε καὶ F. ὅτι ταύτης τῆς F.I. ^z ἡ περὶ αὐτὸ θεωρία rc. E. in
litura. ^a ταύτης] περὶ αὐτοῦ F, ἡ περὶ αὐτοῦ I. ^b οἱ δοκοῦντες om. F.
^c ἠφθαι corr. E: locus pluribus. ^d τοῦ om. E. ^e τινα—αὐτὸ om. F.
^f ὄντων καὶ οἱ I. ^g ποιοῦσι] εἶναι λέγουσι E. ^h εἶναι δὲ ἔξω τοῦ οὐρα-
νοῦ τὸ ἄπειρον F. ⁱ οὐδὲ F. ^k αὐτάς εἶναι E. ^l ἐκείναις E.I. ^m εἶναι
post ἄπ. om. F. ⁿ γὰρ] γὰρ τὸ E. ^o παρέχει E.F. ^p αἰεὶ πάντες E.
^q δὲ om. E.

μερῶν, ὁ δ' ἐκ τῆς πανσπερμίας τῶν σχημάτων, τῇ ἀφῇ
 συνεχές ^Γ τὸ ἄπειρον εἶναι φασίν· καὶ ὁ μὲν ὅτι οὖν ^Δ τῶν μο-
 ρίων εἶναι ^Ε μίγμα ὁμοίως τῷ παντὶ διὰ τὸ ὁρᾶν ὅτι οὖν ἐξ
 ὅτου οὖν γιγνόμενον· ἐντεῦθεν γὰρ ἔοικε ^Ζ καὶ ὁμοῦ ποτέ
^Η πάντα ^Θ χρήματα φάναι εἶναι, οἷον ἥδε ἡ σὰρξ καὶ τόδε τὸ
 ὅστω οὖν, καὶ οὕτως ὅτι οὖν· καὶ πάντα ἄρα· καὶ ἅμα τοίνυν·
 ἀρχὴ γὰρ οὐ μόνον ἐν ἐκάστω ἐστὶ τῆς διακρίσεως, ἀλλὰ καὶ
 πάντων. ^Α Ἐπεὶ γὰρ τὸ γιγνόμενον ἐκ ^Β τοῦ τοιούτου γίνε- 6
 ται σώματος, πάντων δ' ἐστὶ γένεσις πλὴν οὐχ ἅμα, καὶ τινα
 ἀρχὴν ^Ζ δεῖ εἶναι τῆς γενέσεως, αὕτη δ' ἐστὶ μία, ^Α ὃν ἐκεῖνος
 καλεῖ νοῦν, ὁ δὲ νοῦς ἀπ' ἀρχῆς τινὸς ἐργάζεται νοήσας·
 ὥστε ἀνάγκη ὁμοῦ ^Β ποτέ πάντα εἶναι καὶ ἄρξασθαι ποτε
 κινούμενα. Δημόκριτος δ' οὐδὲν ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίγνεσθαι 7
 τῶν πρώτων ^Γ φησίν· ἀλλ' ὅμως ^Δ γε ^Ε αὐτὸ τὸ κοινὸν σῶμα
^Ε πάντων ἐστὶν ^Σ ἀρχή, μεγέθει ^Η κατὰ μόρια καὶ σχήματι
 διαφέρον.

^Α Ὅτι μὲν οὖν προσήκουσα τοῖς φυσικοῖς ἡ θεωρία, δῆλον 8
 ἐκ τούτων. Εὐλόγως δὲ καὶ ἀρχὴν αὐτὸ τιθέασι πάντες·
 οὔτε γὰρ μάτην ^Ι αὐτὸ οἷόν τε εἶναι, οὔτε ἄλλην ^Κ ὑπάρχειν
 αὐτῷ δυνάμιν πλὴν ὡς ἀρχήν· ἅπαντα γὰρ ἡ ἀρχὴ ἡ ἐξ
 ἀρχῆς, τοῦ δὲ ἀπείρου οὐκ ἔστιν ἀρχή· εἴη γὰρ ^Λ ἂν αὐτοῦ
 πέρας. ^Μ Ἐτι δὲ καὶ ^Ν ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον ὡς ἀρχή τις
 οὔσα· τό τε γὰρ γενόμενον ἀνάγκη ^Ξ τέλος λαβεῖν, καὶ
 τελευτὴ πάσης ἐστὶ φθοράς. ^Ο Διὸ καθάπερ λέγομεν, οὐ 9
 ταύτης ἀρχή, ἀλλ' αὕτη τῶν ἄλλων εἶναι δοκεῖ καὶ περιέχειν
 ἅπαντα καὶ πάντα κυβερνᾶν, ὥς φασιν ὅσοι μὴ ποιῶσι παρὰ
 τὸ ἄπειρον ἄλλας αἰτίας, οἷον νοῦν ἢ φιλίαν· καὶ τοῦτ' εἶναι
 τὸ θεῖον· ἀθάνατον γὰρ καὶ ἀνώλεθρον, ^Ρ ὥς φησὶν ^Α ὁ Ἄνα-

^Γ εἶναι τὸ ἄπειρον F. ^Δ τῶν μορίων] μόριον I. ^Ε ὁμοίως μίγμα F.I.
^Ζ καὶ τὸ ὁμοῦ I. ^Η ἅπαντα I, πάντα τὰ E, om. F. ^Θ χρήματα om. E,
 post φάναι ponit F. ^Α τοῦ om. I. ^Β εἶναι δεῖ F.I. ^Γ οἷον E.
^Δ πάντα ποτέ I. ^Ε φησὶν] φύσεων F. ^Ζ γε om. F.I. ^Η αὐτῶν E.
^Θ πάντων F.I. ^Σ ἀρχή om. E. ^Η κατὰ τὰ μόρια I. ^Ι αὐτὸ οἶονται E,
 οἷόν τε αὐτὸ F.I. ^Κ αὐτῷ ὑπάρχειν F.I. ^Λ ἂν om. I. ^Μ ἀγέννητον F.I.
^Ν λαβεῖν τέλος F.I. ^Ο διόπερ καθὰ I. ^Ρ ὥσπερ F.I. ^Α ὁ om. I.

10 ξίμανδρος καὶ οἱ πλείστοι τῶν φυσιολόγων. Τοῦ δ' εἶναι τι
 ἄπειρον ἢ πίστις ^τ ἐκ πέντε μάλιστα ἂν συμβαίνοι σκοποῦσιν,
 ἕκ τε τοῦ χρόνου (οὗτος γὰρ ἄπειρος) καὶ ἐκ τῆς ἐν τοῖς
 μεγέθεσι διαιρέσεως (χρῶνται γὰρ καὶ οἱ ^σ μαθηματικοὶ τῷ
 ἀπείρῳ), ἔτι τῷ οὕτως ἂν μόνως μὴ ὑπολείπειν ^τ γένεσιν καὶ
 φθοράν, ^ν εἰ ἄπειρον ^ω εἴη ὅθεν ἀφαιρεῖται τὸ γιγνόμενον.
 11 Ἔτι τῷ ^χ τὸ πεπερασμένον ^υ αἰὲν πρὸς τι περαίνειν, ὥστε
 ἀνάγκη ^z μηδὲν εἶναι πέρασ, εἰ αἰὲν περαίνειν ἀνάγκη ἕτερον
 πρὸς ἕτερον. Μάλιστα δὲ καὶ κυριώτατον, ὃ τὴν κοινὴν
 ποιεῖ ἀπορίαν πᾶσιν· διὰ γὰρ τὸ ἐν τῇ νοήσει μὴ ὑπολεί-
 πειν καὶ ὁ ἀριθμὸς δοκεῖ ἄπειρος εἶναι καὶ τὰ ^α μαθηματικὰ
 12 μεγέθη καὶ τὸ ἔξω τοῦ οὐρανοῦ. Ἀπείρου δ' ὄντος τοῦ ἔξω,
 καὶ σῶμα ἄπειρον εἶναι δοκεῖ καὶ κόσμοι· τί γὰρ μᾶλλον τοῦ
 κενοῦ ἐνταῦθα ἢ ἐνταῦθα; Ὡστ' εἶπερ μοναχοῦ, καὶ παντα-
 χοῦ εἶναι τὸν ὄγκον. Ἀμα δ' εἰ καὶ ἔστι κενὸν καὶ τόπος
 ἄπειρος, καὶ σῶμα ^β ἄπειρον ^γ εἶναι ἀναγκαῖον· ^δ ἐνδέχεσθαι
 13 γὰρ ^ε ἢ εἶναι οὐδὲν διαφέρει ἐν τοῖς αἰδίοις. Ἐχει δ' ἀπο-
 ρίαν ἢ περὶ τοῦ ἀπείρου θεωρία· καὶ γὰρ ^ς μὴ εἶναι τιθεμέ-
 νοις πόλλ' ἀδύνατα συμβαίνει καὶ εἶναι. Ἔτι δὲ ποτέρως
 ἐστί, πότερον ὡς οὐσία ^ς ἢ συμβεβηκὸς καθ' αὐτὸ φύσει
 τινί; Ἡ οὐδετέρως, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ^ς ἐστὶν ἄπειρον ^η ἢ
 ἄπειρα τῷ πλήθει. Μάλιστα δὲ φυσικοῦ ἐστὶ σκέψασθαι
 εἰ ἔστι μέγεθος αἰσθητὸν ἄπειρον. Πρῶτον ^ι οὖν διοριστέον
 14 ποσαχῶς λέγεται τὸ ἄπειρον. Ἐνα μὲν δὴ τρόπον τὸ ἀδύ-
 νατον διελθεῖν τῷ μὴ πεφυκέναι διέναι, ὥσπερ ^κ ἢ φωνὴν
 ἀόρατος· ἄλλως δὲ τὸ διέξοδον ἔχον ἀτελεύτητον, ἢ ὃ ^λ μό-
 λης, ἢ ὃ πεφυκὸς ἔχειν μὴ ἔχει διέξοδον ἢ πέρασ. Ἔτι
 ἄπειρον ἅπαν ἢ κατὰ πρόσθεσιν ἢ κατὰ διαίρεσιν ἢ ἀμφο-
 τέρως.

5 Χωριστὸν μὲν οὖν εἶναι τὸ ἄπειρον τῶν αἰσθητῶν, αὐτό

^τ ἐκ πέντε om. F. ^σ μαθητικοὶ E. ^τ γένεσιν] τὴν γένεσιν F. ^ν εἰ—
 γιγνόμενον om. E. ^ω εἴη] ἢ F. ^χ τὸ post τῷ om. F. ^υ αἰὲν F.
^z μηδὲ E. ^α μαθητικὰ E. ^β ἄπειρον om. E. ^γ ἀναγκαῖον εἶναι F.I.
^δ τὸ γὰρ ἐνδέχεσθαι F.I. ^ε ἢ] τοῦ F.I. ^ς μὴ] καὶ μὴ I. ^ς ἢ om. E.
^η ἢ ἀπ.] καὶ ἀπ. F.I. ^ι οὖν om. F. ^κ ἢ] δ' ἢ E. ^λ μόλως F.I.

τι ὃν ἄπειρον, οὐχ οἶόν τε. Εἰ γὰρ μήτε μέγεθος ἐστὶ μήτε πλῆθος, ^m ἀλλ' οὐσία αὐτό ἐστι τὸ ἄπειρον καὶ μὴ συμβεβηκός, ἀδιαίρετον ἔσται· τὸ ⁿ γὰρ διαιρετὸν ἢ μέγεθος ἔσται ἢ πλῆθος. Εἰ δὲ ^o ἀδιαίρετον, οὐκ ἄπειρον, εἰ μὴ ὡς ² ἡ φωνὴ ἀόρατος. Ἄλλ' οὐχ οὕτως οὔτε φασὶν ^p εἶναι οἱ φάσκοντες εἶναι τὸ ἄπειρον οὔτε ἡμεῖς ζητοῦμεν, ἀλλ' ὡς ^q ἀδιέξοδον. ^r Εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκός ἐστὶ τὸ ἄπειρον, οὐκ ἂν εἴη ^s στοιχεῖον τῶν ὄντων, ἢ ἄπειρον, ὥσπερ ^t οὐδὲ τὸ ἀόρατον τῆς διαλέκτου, καίτοι ἡ φωνὴ ἐστὶν ἀόρατος. ^u Ἐτι ³ πῶς ἐνδέχεται ^v εἶναί τι αὐτὸ ἄπειρον, εἴπερ ^w μὴ καὶ ἀριθμὸν καὶ μέγεθος, ὧν ἐστὶ καθ' ^x αὐτὸ πάθος τι τὸ ἄπειρον; ^y Ἐτι γὰρ ἦττον ἀνάγκη ἢ τὸν ἀριθμὸν ἢ τὸ μέγεθος. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἐνδέχεται εἶναι τὸ ἄπειρον ὡς ἐνεργεία ὃν καὶ ὡς οὐσίαν καὶ ^y ἀρχήν· ἔσται γὰρ ὁτιοῦν αὐτοῦ ἄπειρον τὸ λαμβανόμενον, εἰ μεριστόν. Τὸ γὰρ ἀπείρῳ εἶναι καὶ ἄπει- ⁴ ρον τὸ αὐτό, εἴπερ οὐσία τὸ ἄπειρον καὶ μὴ καθ' ὑποκειμένου, ὥστ' ἢ ἀδιαίρετον ἢ εἰς ἄπειρα διαιρετόν· πολλὰ ^z δ' ἄπειρα ^a τὸ αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον. Ἄλλὰ μὴν ὥσπερ ^b ἀέρος ἀῆρ μέρος, οὕτω καὶ ἄπειρον ἀπείρου, εἰ ^c γε οὐσία ἐστὶ καὶ ἀρχή. Ἀμέριστον ἄρα καὶ ἀδιαίρετον. Ἄλλ' ἀδύνατον τὸ ⁵ ἐντελεχεῖα ὃν ἄπειρον· ποσὸν γάρ τι εἶναι ἀναγκαῖον. Κατὰ συμβεβηκός ἄρα ὑπάρχει τὸ ἄπειρον. Ἄλλ' εἰ οὕτως, εἴρηται ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ^d αὐτὸ λέγειν ἀρχήν, ἀλλ' ^e ἐκείνο ^f συμβέβηκεν, τὸν αἶρα ἢ τὸ ^f ἄρτιον. Ὡστε ἀτόπως ἂν ἀποφαίνοντο οἱ λέγοντες ^g οὕτως ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοί φασιν· ἅμα γὰρ οὐσίαν ποιοῦσι τὸ ἄπειρον καὶ μερίζουσιν. Ἄλλ' ^h ἴσως αὕτη ⁱ μὲν ἐστὶ καθόλου ἢ ζήτησις ⁶

^m ἀλλ' οὐσία] οὐσία δὲ F.I. ⁿ γὰρ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος διαιρετόν. Εἰ E. ^o ἀδιαίρετον] τοιοῦτον E. ^p εἶναι ante οἱ om. I. ^q ἀδιέξήτητον E. ^r εἰ δὲ] ἔτι εἰ E. ^s τῶν ὄντων στοιχεῖον ἢ δ' ἄπειρον I. ^t οὐδὲ om. E. ^v αὐτὸ εἶναί τι F.I. ^w καὶ μὴ E. ^x αὐτὰ E. ^y ἀρχήν. Ἄλλ' ἦττον ἢ τὸν ἀριθμὸν καὶ μέγεθος. Ἐτι ἀδύνατον οὐσίαν εἶναι τὸ ἄπειρον ἐντελεχεῖα ὄντος τοῦ ἀπείρου. Ἔσται E. ^z δ' om. E. ^a εἶναι τὸ αὐτὸ F.I. ^b ἀῆρ μέρος ἀέρος F. ^c γε et ἐστὶ om. E. ^d αὐτὸ] τὸ αὐτὸ F. ^e ἐκείνο om. E. ^f ἄρτιον ἂν λέγοιτο ἀρχή. Ὡστε E. ^g οὕτως ὥσπερ] ἐκείνο καθάπερ F.I. ^h ἴσως] γὰρ E. ⁱ μὲν ἂν εἴη καθόλου ζήτησις, εἰ E.

μᾶλλον, εἰ ἐνδέχεται ^kτὸ ἄπειρον καὶ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς εἶναι καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς ^lκαὶ μηδὲν ἔχουσι μέγεθος· ^mἡμεῖς δ' ἐπισκοποῦμεν περὶ τῶν αἰσθητῶν καὶ περὶ ὧν ποιούμεθα τὴν μέθοδον, ἂρ' ἔστιν ⁿἐν αὐτοῖς ἢ οὐκ ἔστι σῶμα ἄπειρον ⁷περὶ τὴν αὐξήσιν. Λογικῶς μὲν οὖν σκοπούμενοις ἐκ ^oτῶν τοιῶνδε δόξειεν ἂν οὐκ εἶναι. Εἰ γὰρ ἔστι σώματος λόγος τὸ ἐπιπέδῳ ὠρισμένον, οὐκ ἂν εἴη σῶμα ἄπειρον, οὔτε νοητὸν οὔτε αἰσθητόν. Ἄλλὰ μὴν ^pοὐδ' ἀριθμὸς οὕτως ὥς κεχωρισμένος καὶ ἄπειρος· ἀριθμητὸν γὰρ ἀριθμὸς ἢ τὸ ἔχον ἀριθμόν· εἰ οὖν τὸ ἀριθμητὸν ἐνδέχεται ἀριθμῆσαι, καὶ ^qδιεξ-
⁸ελθεῖν ἂν εἴη δυνατόν τὸ ἄπειρον. Φυσικῶς δὲ μᾶλλον θεωροῦσιν ἐκ τῶνδε. Οὔτε γὰρ σύνθετον ^rοῖόν τε εἶναι οὔτε ἀπλοῦν. Σύνθετον μὲν οὖν οὐκ ^sἔσται τὸ ἄπειρον σῶμα, εἰ πεπερασμένα τῷ πλήθει τὰ ^tστοιχεῖα. Ἀνάγκη γὰρ πλείω εἶναι, καὶ ἰσάζειν αἰὲν ^vτὰναντία, καὶ μὴ εἶναι ἐν αὐτῶν ἄπειρον· εἰ γὰρ ^wὅποσῳ λείπεται ἢ ἐν ἐνὶ σώματι δύναμις θατέρον, οἷον εἰ τὸ πῦρ ^xπεπέρανται, ὁ δ' ἀὴρ ἄπειρος, ἔστι δὲ τὸ ἴσον πῦρ τοῦ ἴσου ἀέρος τῇ δυνάμει ὅποσαπλασιονοῦν, μόνον δὲ ἀριθμόν τινα ἔχον, ὅμως φανερόν ὅτι τὸ ἄπειρον ^yὑπερβαλεῖ καὶ φθερεῖ τὸ πεπερασμένον. Ἐκαστον δ' ἄπειρον εἶναι ἀδύνατον· σῶμα ^zμὲν γὰρ ἔστι τὸ πάντῃ ἔχον διάστασιν, ἄπειρον δὲ τὸ ἀπεράντως διεστηκός, ὥστε τὸ ἄπειρον σῶμα ^aπανταχῇ ^bἔσται διεστηκός ^cεἰς ἄπειρον. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ ἐν καὶ ἀπλοῦν ^dεἶναι ἐνδέχεται ^eτὸ ἄπειρον σῶμα, οὔτε ὥς λέγουσί τινες τὸ παρὰ τὰ στοιχεῖα, ἐξ οὗ ταῦτα γεννῶσιν, οὔθ' ἀπλῶς. Εἰσὶ γὰρ τινες οἳ τοῦτο ^fποιοῦσι τὸ ἄπειρον, ἀλλ' οὐκ ἀέρα ἢ ὕδωρ, ^gὥς μὴ τὰλλα φθείρηται ὑπὸ τοῦ ἀπείρου αὐτῶν· ἔχουσι γὰρ πρὸς ἀλλήλα

^k τὸ om. E. ^l καὶ ἐν τοῖς μηδὲν F.I. ^m ἡμεῖς δ' ἐπισκοποῦμεν corr. E. ⁿ ἐν αὐτοῖς ante σῶμα E. ^o τῶν τοιῶνδε] τῶνδε F.
^p οὐδ'] οὔτε I. ^q διελθεῖν F. ^r οῖον εἶναι τὸ ἄπειρον σῶμα οὔτε E.
^s ἔστι F. ^t στοιχεῖα εἴη. Ἀνάγκη F. ^v τὰ ἐναντία E. ^w ὅποσῳ F.I.
^x πεπέρασται F.I. ^y ὑπερβάλλει καὶ φθείρει E.I. ^z μὲν om. F.I.
^a πανταχοῦ F. ^b ἔστιν E, om. F. ^c εἰς] καὶ εἰς E. ^d εἶναι om. F.
^e σῶμα ἄπειρον ἐνδέχεται, omissio τὸ, E. ^f ποιοῦντες E. ^g ὅπως I.

ἐναντίωσιν, οἷον ὁ μὲν ἀήρ ψυχρός, τὸ δ' ὕδωρ ὑγρόν, τὸ δὲ
 πῦρ θερμόν· ὧν εἰ ἦν ἐν ἄπειρον, ἔφθαρτο ^h ἂν ἤδη τὰλλα·
 νῦν δ' ἕτερον ⁱ εἶναί φασιν ἐξ οὗ ταῦτα. Ἀδύνατον δ' εἶναι ¹⁰
 τοιοῦτον, οὐχ ὅτι ἄπειρον (περὶ τούτου ^k μὲν γὰρ κοινόν τι
 λεκτέον ἐπὶ παντός ὁμοίως, καὶ αἶρος καὶ ὕδατος καὶ ὅπου-
 οῦν), ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστι τοιοῦτον σῶμα αἰσθητὸν παρὰ τὰ
^l στοιχεῖα καλούμενα· ^m ἅπαντα γὰρ ἐξ οὗ ἐστί, καὶ διαλύε-
 ται εἰς τοῦτο, ὥστε ἦν ἂν ἐνταῦθα παρὰ αέρα καὶ πῦρ καὶ
 γῆν καὶ ὕδωρ· φαίνεται δ' οὐδέν. Οὐδὲ δὴ πῦρ οὐδ' ἄλλο ¹¹
ⁿ τι τῶν στοιχείων οὐδὲν ἄπειρον ἐνδέχεται εἶναι. Ὅλως
 γὰρ καὶ χωρὶς τοῦ ἄπειρον εἶναί τι αὐτῶν, ἀδύνατον ^o τὸ
 πᾶν, ^p καὶ ἢ πεπερασμένον, ἢ εἶναι ἢ γίγνεσθαι ἐν τι αὐτῶν,
 ὥσπερ Ἡράκλειτός φησιν ἅπαντα γίνεσθαι ποτε πῦρ. Ὁ ¹²
 δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνός, οἷον ποιοῦσι παρὰ τὰ στοι-
 χεῖα οἱ φυσικοί· πάντα γὰρ μεταβάλλει ἐξ ἐναντίου εἰς
^q ἐναντίον, οἷον ἐκ θερμοῦ εἰς ψυχρόν. Δεῖ δὲ ^r κατὰ παν-
 τὸς ^s ἐκ τῶνδε σκοπεῖν, εἰ ἐνδέχεται ^t ἢ οὐκ ἐνδέχεται ^v εἶναι
 σῶμα ἄπειρον αἰσθητόν. Ὅτι δ' ὅλως ἀδύνατον εἶναι ^w σῶ-
 μα ἄπειρον αἰσθητόν, ἐκ τῶνδε δῆλον. Πέφυκε γὰρ πᾶν τὸ ¹³
 αἰσθητόν που εἶναι, καὶ ἔστι τόπος τις ἐκάστου, καὶ ὁ αὐτὸς
 τοῦ μορίου καὶ παντός, οἷον ὅλης τε τῆς γῆς καὶ ^x βώλου
 μιᾶς, καὶ πυρὸς καὶ σπινθήρος. Ὡστε εἰ μὲν ὁμοειδές, ἀκί-
 νητον ἔσται ἢ ἀεὶ οἰσθήσεται. Καίτοι ἀδύνατον· τί γὰρ
 μᾶλλον κάτω ἢ ἄνω ἢ ^y ποῦ; Λέγω δ', οἷον εἰ βῶλος εἴη,
 ποῦ αὕτη κινηθήσεται ἢ ποῦ μενεῖ; Ὁ γὰρ τόπος ἄπειρος
 τοῦ συγγενοῦς ^z αὐτῇ σώματος. Πότερον οὖν καθέξει τὸν ¹⁴
 ὅλον τόπον; Καὶ πῶς; Τίς οὖν ^a ἢ ποῦ ^b ἢ μονὴ καὶ ἡ κίνη-
 σις ^c αὐτῆς; Ἡ πανταχοῦ μενεῖ; ^d Οὐ κινηθήσεται ἄρα. Ἡ
 πανταχοῦ κινηθήσεται; Οὐκ ἄρα στήσεται. Εἰ δ' ἀνόμοιον

^h ἂν om. F. ⁱ φασιν εἶναι τὸ ἐξ F.I. ^k μὲν om. F. ^l καλούμενα
 στοιχεῖα F.I. ^m ἅπαν I, ἅπαν μὲν F. ⁿ τι om. F, post εἶναι
 ponit I. ^o τὸ om. E. ^p καὶ ἢ] ἢ καὶ E. ^q ἐναντία E. ^r κατὰ]
 περὶ I, et corr. F. ^s ἐκ] καὶ ἐκ F.I. ^t ἢ οὐκ ἐνδέχεται om. F. ^v σῶμα
 εἶναι I. ^w σῶμα ἄπειρον αἰσθητόν om. E. ^x μιᾶς βώλου F.I. ^y ποῦ]
 ὁποιοῦν F. ^z αὐτῆς E. ^a ἢ] καὶ I. ^b ἢ om. F. ^c αὐτῇ E.
^d οὐ κ.—στήσεται om. E.

τὸ ^e πᾶν, ἀνόμοιοι καὶ οἱ τόποι· καὶ πρῶτον μὲν οὐχ ἓν τὸ
 σῶμα τοῦ παντός ἀλλ' ἡ ^f τῷ ἄπτεσθαι· ἔπειτα ἦτοι πεπε-
 15 ρασμένα ταῦτ' ^g ἔσται ἡ ἄπειρα τῷ ^h εἶδει. Πεπερασμένα
 μὲν ⁱ οὖν οὐχ οἷόν τε· ἔσται γὰρ τὰ μὲν ἄπειρα τὰ δ' οὐ, εἰ
 τὸ πᾶν ἄπειρον, οἷον τὸ πῦρ ἢ τὸ ὕδωρ· φθορὰ δὲ τὸ τοιοῦ-
 τον τοῖς ἐναντίοις, ^k καθάπερ εἴρηται πρότερον. Καὶ διὰ
 τοῦτ' οὐθεὶς τὸ ἐν καὶ ^l ἄπειρον πῦρ ἐποίησεν οὐδὲ γῆν τῶν
 φυσιολόγων, ἀλλ' ^m ἢ ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ τὸ μέσον αὐτῶν, ὅτι
 τόπος ἐκατέρου δηλὸς ἦν διωρισμένος, ταῦτα δ' ἐπαμφοτε-
 ρίζει τῷ ἄνω καὶ κάτω. Εἰ δ' ἄπειρα ⁿ καὶ ἀπλᾶ, καὶ οἱ
 16 τόποι ἄπειροι, καὶ ^o ἔσται ἄπειρα τὰ στοιχεῖα. Εἰ δὲ τοῦτ'
 ἀδύνατον καὶ πεπερασμένοι οἱ ^p τόποι, καὶ τὸ ὅλον ^q πεπε-
 ράνθαι ἀναγκαῖον· ἀδύνατον γὰρ μὴ ἀπαρτίζειν τὸν τόπον
 καὶ τὸ σῶμα· οὔτε γὰρ ὁ τόπος ὁ πᾶς μείζων ἢ ὅσον ἐνδέχε-
 ται τὸ σῶμα ^r ἅμα εἶναι· ἅμα δ' ^s οὐδ' ἄπειρον ἔσται τὸ
^t σῶμα· οὔτε τὸ σῶμα μείζων ἢ ὁ τόπος· ἢ γὰρ κενὸν ἔσται
 17 τι ἢ σῶμα οὐδαμοῦ πεφυκὸς εἶναι. Ἀναξαγόρας δ' ἀτόπως
 λέγει περὶ τῆς τοῦ ἀπίρου μονῆς· στηρίζει γὰρ αὐτὸ αὐτό
 φησι τὸ ἄπειρον· τοῦτο δέ, ὅτι ἐν ^v αὐτῷ· ἄλλο γὰρ οὐδὲν
 περιέχει, ὥς ὅπου ἂν τι ἦ, πεφυκὸς ἐνταῦθα ^w εἶναι. Τοῦτο
 δ' οὐκ ἀληθές· εἴη γὰρ ἂν τί που βιᾷ καὶ οὐχ οὐ πέφυκεν.
 18 Εἰ οὖν ὅτι μάλιστα μὴ κινεῖται τὸ ὅλον (τὸ ^x γὰρ αὐτῷ
 στηριζόμενον καὶ ἐν αὐτῷ ὃν ἀκίνητον εἶναι ἀνάγκη), ἀλλὰ
 διὰ τί οὐ πέφυκε κινεῖσθαι, λεκτέον. Οὐ γὰρ ἰκανὸν τὸ
 οὕτως εἰπόντα ἀπηλλάχθαι· εἴη γὰρ ἂν καὶ ^y ὅτιοῦν ἄλλο
 οὐ κινούμενον, ἀλλὰ πεφυκέναι οὐδὲν κωλύει, ἐπεὶ καὶ ἡ γῆ οὐ
 φέρεται, οὐδ' εἰ ἄπειρος ἦν, ^z εἰργμένη μέντοι ἀπὸ τοῦ μέ-
 σου· ἀλλ' οὐχ ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλο οὐ ἐνεχθήσεται, ^a μείνειεν

^e ἅπαν E. ^f τῷ] τοῦ E. ^g ἔστιν E. ^h εἶδει. Καὶ πεπ. I. ⁱ οὖν
 om. I. ^k καθάπερ εἴρηται πρότερον om. E. ^l ἄπειρον καὶ ἐν F. ^m ἢ
 post ἀλλ' om. E. ⁿ καὶ τὰ ἀπλᾶ E. ^o ἔσται post στοιχεῖα F. ^p τόποι
 ὥστε καὶ E. ^q πεπεράνθαι ἀναγκαῖον om. E. ^r ἅμα post σῶμα om. E.
^s οὐδ' om. E. ^t σῶμα ἔτι οὔτε E. ^v αὐτῷ E, ἐαυτῷ I. ^w εἶναι] ὃν E.
^x γὰρ] γὰρ ἐν F.I. ^y ὅτιοῦν ἄλλο] ὅτι οὐκ ἔχει ἀλλαγὴν κινεῖσθαι E.
^z ἡργμένη E. ^a μείνη F, μένειεν I.

ἂν ^b ἐπὶ τοῦ μέσου, ἀλλ' ὅτι ^c οὐ πέφυκεν οὕτως. Καίτοι
 ἐξείη ^d ἂν λέγειν ὅτι στηρίζει ^e αὐτήν. Εἰ οὖν μὴδ' ἐπὶ τῆς 19
 γῆς τοῦτο αἴτιον ἀπείρου οὔσης, ἀλλ' ὅτι βάρος ἔχει, τὸ δὲ
 βαρὺ μένει ἐπὶ τοῦ μέσου, ^f ἢ δὲ γῇ ἐπὶ τοῦ μέσου, ὁμοίως
 ἂν καὶ τὸ ἄπειρον ^g μένοι ἐν αὐτῷ διὰ τιν' ἄλλην αἰτίαν, καὶ
 οὐχ ὅτι ἄπειρον καὶ στηρίζει αὐτὸ ^h αὐτό. Ὡς δὲ δῆλον
 ὅτι καὶ ὅτιοῦν μέρος ⁱ δέοι μένειν· ὥς γὰρ τὸ ἄπειρον ἐν
^k ἑαυτῷ μένει στηρίζον, οὕτω καὶ ὅτιοῦν ^l ληφθῇ μέρος ἐν
 ἑαυτῷ ^m μενεῖ· τοῦ γὰρ ὅλου καὶ τοῦ μέρους ὁμοειδεῖς οἱ
 τόποι, οἷον ὅλης γῆς καὶ βώλου κάτω καὶ παντὸς πυρὸς καὶ
 σπινθήρος ἄνω. Ὡστε εἰ τοῦ ἀπείρου τόπος ⁿ τὸ ἐν αὐτῷ, 20
 καὶ τοῦ μέρους ὁ αὐτός· μενεῖ ἄρα ἐν ἑαυτῷ. Ὡς δὲ φα-
 νερόν ὅτι ἀδύνατον ^o ἅμα ^p ἄπειρον λέγειν σῶμα καὶ τόπον
 τινὰ εἶναι τοῖς σώμασιν, εἰ πᾶν σῶμα αἰσθητὸν ἢ βάρος ἔχει
 ἢ κουφότητα, καὶ εἰ μὲν βαρὺ, ἐπὶ τὸ μέσον ἔχει τὴν φορὰν
 φύσει, εἰ δὲ κουφόν, ἄνω· ἀνάγκη γὰρ καὶ τὸ ^q ἄπειρον, ἀδύ-
 νατον δὲ ^r ἢ ἅπαν ὅποτερονοῦν ἢ τὸ ἥμισυ ἐκάτερον πεπον-
 θέναι· πῶς γὰρ διελεῖς; Ἡ πῶς τοῦ ἀπείρου ἔσται ^s τὸ μὲν 21
 ἄνω τὸ δὲ κάτω, ἢ ἔσχατον ἢ μέσον; Ἐτι πᾶν σῶμα αἰσθη-
 τὸν ἐν τόπῳ, τόπου δὲ εἶδη καὶ διαφοραὶ ^t τ' ἄνω ^v καὶ κάτω
^w καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν καὶ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν· καὶ
 ταῦτα οὐ μόνον πρὸς ἡμᾶς καὶ ^x θέσει, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ
 ὅλῳ διώρισται. Ἀδύνατον δ' ἐν τῷ ^y ἀπείρῳ εἶναι ταῦτα.
^z Ἀπλῶς δ' εἰ ἀδύνατον ^z τόπον ^a ἄπειρον εἶναι, ἐν τόπῳ δὲ
^b πᾶν σῶμα, ἀδύνατον ἄπειρόν ^c τι εἶναι σῶμα. Ἀλλὰ μὴν
 τό γε ποῦ ἐν τόπῳ, καὶ τὸ ἐν τόπῳ ποῦ. Εἰ οὖν μὴδὲ πο- 22
 σὸν οἷόν τ' εἶναι τὸ ἄπειρον· πόσον γὰρ τι ἔσται, οἷον ^d δι-

^b ἐπὶ τοῦ μέσου om. E. ^c οὐ om. E. ^d λέγειν ἂν I. ^e ἑαυτήν F.I.
^f ἢ δὲ γῇ ἐπὶ τοῦ μέσου om. I. ^g μένοι ἂν ἐν I. ^h ἑαυτὸ F, αὐτῷ E.I.
ⁱ δέοι ἂν μένειν F. ^k αὐτῷ F. ^l μέρος ληφθῇ F. ^m μένει F. ⁿ τὸ
 ἐν αὐτῷ om. E. ^o ἄπειρον ἅμα E. ^p ἄπειρον om. F. ^q ἄπειρον
 σῶμα. Ἀδύνατον I. ^r ἢ ἅπαν] εἶναι πᾶν corr. E. ^s τὸ μὲν ἄνω ἔσται I.
^t τὸ ἄνω F.I. ^v καὶ] τὸ I, καὶ τὸ F. ^w καὶ τὸ ἔμπροσθεν F, τὸ πρό-
 σθεν I. ^x θέσει ἐστὶν ἀλλὰ I. ^y ἀπείρῳ σώματι εἶναι E. ^z τόπον] τὸ
 τόπον I. ^a εἶναι ἄπειρον F.I. ^b πᾶν τὸ σῶμα E. ^c εἶναί τι E.I.
^d τρίπηχυ ἢ δίπηχυ E.

πηχυ ἢ τρίπηχυ· ταῦτα γὰρ σημαίνει τὸ ποσόν· οὕτω καὶ
^e τὸ ἐν τόπῳ ὅτι ποῦ· τοῦτο δὲ ^f ἢ ^g ἄνω ἢ κάτω ἢ ἐν ἄλλῃ
 τινὶ διαστάσει τῶν ἑξ· τούτων δ' ἕκαστον πέρασ τί ἐστίν.
 Ὅτι μὲν οὖν ἐνεργεία ^h οὐκ ἔστι σῶμα ἄπειρον, φανερόν ἐκ
ⁱ τούτων.

- 6 Ὅτι δ' εἰ μὴ ἐστίν ἄπειρον ἀπλῶς, πολλὰ ἀδύνατα συμ-
 βαίνει, δῆλον. Τοῦ τε γὰρ χρόνου ἔσται τις ἀρχὴ καὶ τε-
 λευτή, καὶ τὰ μεγέθη οὐ διαιρετὰ εἰς ^k μεγέθη, καὶ ἀριθμὸς
 οὐκ ἔσται ἄπειρος. Ὅταν δὲ ^l διωρισμένων οὕτως μηδετέρως
^m φαίνεται ἐνδέχασθαι, διαιτητοῦ δεῖ, καὶ δῆλον ὅτι πῶς μὲν
² ἔστι πῶς δ' οὐ. Λέγεται ⁿ δὴ τὸ εἶναι τὸ μὲν δυνάμει τὸ
 δὲ ἐντελεχείᾳ, καὶ τὸ ἄπειρον ἔστι μὲν προσθέσει ἔστι δὲ
^o καὶ ἀφαιρέσει. Τὸ δὲ μέγεθος ὅτι μὲν κατ' ἐνέργειαν οὐκ
 ἔστιν ἄπειρον, εἴρηται, διαιρέσει δ' ἐστίν· οὐ γὰρ χαλεπὸν
 ἀνελεῖν τὰς ^p αὐτόμους γραμμὰς· λείπεται οὖν δυνάμει εἶναι
³ τὸ ἄπειρον. Οὐ δεῖ δὲ τὸ δυνάμει ὄν λαμβάνειν, ὥσπερ εἰ
 δυνατὸν τοῦτ' ἀνδριάντα εἶναι, ὥς καὶ ἔσται ^q τοῦτ' ἀνδριάς,
 οὕτω καὶ ἄπειρόν ^r τι, ὃ ἔσται ἐνεργεία· ἀλλ' ἐπεὶ πολλα-
 χῶς τὸ εἶναι, ὥσπερ ^s ἡ ἡμέρα ἐστὶ καὶ ὁ ἀγὼν τῷ ἀεὶ ἄλλο
⁴ καὶ ἄλλο γίνεσθαι, οὕτω καὶ τὸ ἄπειρον. ^t Καὶ γὰρ ἐπὶ
 τούτων ἐστὶ ^v καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ· Ὀλύμπια γὰρ ἐστὶ
 καὶ τῷ δύνασθαι τὸν ἀγῶνα γίνεσθαι καὶ τῷ γίνεσθαι.
^w Ἄλλως δ' ἔν ^x τε τῷ χρόνῳ δῆλον ^y τὸ ἄπειρον καὶ ἐπὶ
 τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῶν μεγεθῶν. Ὅλως
 μὲν γὰρ οὕτως ἐστὶ τὸ ἄπειρον, τῷ ἀεὶ ἄλλο ^z καὶ ἄλλο λαμ-
 βάνεσθαι, καὶ τὸ λαμβανόμενον μὲν ἀεὶ ^a εἶναι πεπερασμένον,
⁵ ἀλλ' ἀεὶ γε ἕτερον ^b καὶ ἕτερον. Ὡστε τὸ ἄπειρον ^c οὐ δεῖ

^e τὸ ἐν om. E. ^f ἢ om. I. ^g κάτω ἢ ἄνω E. ^h σῶμα οὐκ ἔστιν I.
ⁱ τούτων] τῶν εἰρημένων F. ^k μέγεθος F.I. ^l ὁρίσωμεν οὕτως καὶ μ. E.
^m φαίνεται F. ⁿ δὲ F. ^o καὶ ἀφ.] διαιρέσει F. ^p αὐτομάτους F.
^q τοῦτ' om. E. ^r τι post οὕτω I, om. E. ^s ἡ om. E.I. ^t καὶ γὰρ
 —τῷ γίνεσθαι om. E. ^v καὶ ante δ. om. F. ^w ἄλλως δὲ] καὶ ἄλλως
 τε E. ^x τε om. F. ^y τὸ ἄπειρον om. E. ^z καὶ et λαμβάνεσθαι καὶ
 τὸ om. E. ^a πεπερασμένον εἶναι F.I. ^b καὶ ἕτερον. Ὅτι τὸ εἶναι πλε-
 οναχῶς λέγεται. Ὡστε E. ^c οὐδεὶς λαμβάνει E.

λαμβάνειν ὡς τόδε τι, οἶον ἄνθρωπον ἢ οἰκίαν, ἀλλ' ὡς ^d ἡ
 ἡμέρα λέγεται καὶ ὁ ἀγών, ^e οἷς τὸ εἶναι οὐχ ὡς οὐσία τις
 γέγονεν, ἀλλ' αἰ ἐν γενέσει ^f ἢ φθορᾷ, ^g εἰ καὶ πεπερασμέ-
 νον, ἀλλ' αἰ ^h γε ἕτερον καὶ ἕτερον. Ἀλλ' ἐν ⁱ μὲν τοῖς 6
 μεγέθεσιν ὑπομένοντος τοῦ ληφθέντος ^k τοῦτο συμβαίνει,
 ἐπὶ δὲ ^l τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἀνθρώπων φθειρομένων ^m οὕτως
 ὥστε μὴ ⁿ ἐπιλείπειν. Τὸ δὲ κατὰ πρόσθεσιν τὸ αὐτό ^o ἐστὶ 7
 πως καὶ τὸ κατὰ διαίρεσιν· ἐν γὰρ τῷ πεπερασμένῳ κατὰ
 πρόσθεσιν γίνεται ἀντεστραμμένως· ἢ γὰρ διαιρούμενον
 ὁράται εἰς ἄπειρον, ^p ταύτη προστιθέμενον φανεῖται πρὸς
 τὸ ὠρισμένον. ^q Ἐν γὰρ τῷ πεπερασμένῳ μεγέθει ^r ἂν
 λαβὼν ^s τις ὠρισμένον προσλαμβάνῃ τῷ αὐτῷ λόγῳ, μὴ τὸ
 αὐτό ^t τι μέγεθος ^v τῷ ὅλῳ περιλαμβάνων, οὐ ^w διέξεισι ^x τὸ
 πεπερασμένον· ^y ἐὰν δ' οὕτως αὔξῃ τὸν λόγον ὥστε αἰ ^z τι
 τὸ αὐτὸ περιλαμβάνειν μέγεθος, διέξεισι, διὰ τὸ πᾶν ^z τὸ
 πεπερασμένον ἀναιρεῖσθαι ὁτῶν ὠρισμένῳ. ^a Ἄλλως μὲν 8
 οὖν οὐκ ἔστιν, οὕτως δ' ἔστι τὸ ἄπειρον, δυνάμει τε καὶ ἐπὶ
 καθαιρέσει. Καὶ ἐντελεχεῖα ^b δὲ ἐστίν, ὡς τὴν ἡμέραν ^c εἶναι
 λέγομεν καὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ δυνάμει οὕτως ὡς ^d ἡ ὕλη, καὶ οὐ
 καθ' αὐτό, ^d ὡς τὸ πεπερασμένον. Καὶ κατὰ πρόσθεσιν δὴ
 οὕτως ἄπειρον δυνάμει ἐστίν, ^e τὸ ταῦτὸ λέγομεν ^e τρόπον τινὰ
 εἶναι τῷ κατὰ διαίρεσιν· αἰ μὲν γάρ τι ^f αὐτοῦ ἔξω ^g ἔσται
 λαμβάνειν, οὐ μέντοι ^h ὑπερβαλεῖ παντὸς ⁱ ὠρισμένου μεγέ-
 θους, ὥσπερ ἐπὶ τὴν διαίρεσιν ὑπερβάλλει παντὸς ὠρισμένου,
^k καὶ ἔσται ἔλαττον. Ὡστε δὲ παντὸς ὑπερβάλλειν κατὰ 9
^l τὴν πρόσθεσιν, οὐδὲ δυνάμει οἶόν τε εἶναι, εἴπερ μὴ ^m ἐστὶ

^d ἡ om. E.F. ^e οἷς] ἁ E. ^f ἢ] καὶ E. et pr. F. ^g εἰ καὶ] εἰ corr.
 E, om. I. ^h γε om. F. ⁱ μὲν om. E.I. ^k τοῦτο συμβαίνει om. E.
^l τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ χρόνου F.I. ^m οὕτως om. E. ⁿ ὑπολείπειν F.I.
^o πῶς ἐστὶ F.I. ^p αὕτη E. ^q ἐν γὰρ] ἐὰν ἐν E. ^r ἂν om. E. ^s τί E.
^t τι] τι τοῦ ὅλου F, om. E. ^v τῷ ὅλῳ] τῷ λόγῳ I, om. F. ^w διε-
 ξείει E. ^x τὸ om. F. ^y ἂν F.I. ^z τὸ post πᾶν om. E.F. ^a ἄλλως
 μὲν οὖν οὐκ ἔστιν om. E. ^b δὲ ἐστὶν om. E. ^c λέγομεν εἶναι F. ^d ἡ
 et ὡς τὸ om. E. ^e εἶναι τρόπον τινὰ F. ^f αὐτοῦ om. E. ^g ἐστὶ F.
^h ὑπερβάλλει F.I. ⁱ ὠρισμένου om. E. ^k καὶ αἰ ἐστὶ E. ^l τὴν om. F.
^m ἔσται E.

κατὰ συμβεβηκὸς ἐντελεχεία ἄπειρον, ὥσπερ φασὶν οἱ φυσι-
ολόγοι τὸ ^η ἔξω σῶμα τοῦ κόσμου, οὐ ἢ οὐσία ^ο ἢ ἀὴρ ἢ
ἄλλο τι τοιοῦτον, ἄπειρον εἶναι. Ἄλλ' εἰ μὴ οἶόν τε ^ρ εἶναι
ἄπειρον ἐντελεχεία σῶμα αἰσθητὸν οὕτω, φανερόν ὅτι οὐδὲ
δυνάμει ἂν εἴη κατὰ πρόσθεσιν, ἀλλ' ἢ ὥσπερ εἴρηται ἀντε-
στραμμένως τῇ διαιρέσει, ἐπεὶ καὶ Πλάτων διὰ τοῦτο ^ι δύο
τὰ ἄπειρα ἐποίησεν, ὅτι ^ι καὶ ἐπὶ τὴν αὔξην δοκεῖ ὑπερβάλ-
10 λειν καὶ εἰς ἄπειρον ἰέναι ^ς καὶ ἐπὶ τὴν καθαίρεσιν. Ποιήσας
μέντοι δύο οὐ χρήται· οὔτε γὰρ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τὸ ἐπὶ τὴν
καθαίρεσιν ἄπειρον ὑπάρχει, ἢ γὰρ μονὰς ἐλάχιστον, οὔτε
^τ ἐπὶ τὴν αὔξην· μέχρι ^ν γὰρ δεκάδος ποιεῖ τὸν ἀριθμόν.
Συμβαίνει δὲ τὸναντίον εἶναι ἄπειρον ^ω ἢ ὡς λέγουσιν. Οὐ
γὰρ οὐ μὴδὲν ἔξω, ἀλλ' οὐ αἰεὶ τι ἔξω ἐστί, τοῦτο ἄπειρόν
ἐστίν. Σημεῖον δέ· καὶ γὰρ τοὺς δακτυλίους ἀπείρους λέ-
γουσι τοὺς μὴ ἔχοντας σφενδόνην, ὅτι αἰεὶ ^κ τι ^υ ἔξω ἐστι
λαμβάνειν, καθ' ὁμοιότητα μὲν τινα λέγοντες, οὐ μέντοι κυ-
ρίως· δεῖ γὰρ τοῦτό τε ὑπάρχειν καὶ μὴδέ ποτε τὸ αὐτὸ
λαμβάνεσθαι· ἐν δὲ τῷ κύκλῳ οὐ γίνεται οὕτως, ἀλλ' αἰεὶ τὸ
11 ἐφεξῆς μόνον ἕτερον. Ἄπειρον μὲν ^ζ οὖν ἐστὶν οὐ ^α κατὰ
ποσὸν λαμβάνουσιν αἰεὶ τι ^β λαβεῖν ἐστὶν ἔξω. ^ε Οὐ δὲ μὴ-
δὲν ἔξω, τοῦτ' ἐστὶ τέλειον καὶ ὅλον· οὕτω γὰρ ὀριζόμεθα
τὸ ὅλον, οὐ μὴθὲν ἄπεστιν, οἶον ἄνθρωπον ^δ ὅλον ἢ κιβωτόν.
Ὡσπερ ^ε δὲ τὸ καθ' ἕκαστον, οὕτω καὶ τὸ κυρίως, οἶον τὸ
ὅλον οὐ μὴδὲν ἐστὶν ἔξω· οὐ δ' ἐστὶν ἀπουσία ἔξω, οὐ πᾶν,
ὅ τι ἂν ἀπῇ. ^ς Ὅλον δὲ καὶ τέλειον ἢ τὸ αὐτὸ πᾶμπαν ἢ
12 σύνεγγυς τὴν φύσιν ^ε ἐστίν. Τέλειον δ' οὐδὲν μὴ ἔχον τέ-
λος· τὸ δὲ τέλος πέρας. Διὸ βέλτιον οἰητέον Παρμενίδην
Μελίσσου εἰρηκέναι· ὁ μὲν γὰρ τὸ ἄπειρον ὅλον φησὶν, ὁ δὲ

^η ἔξωθεν E. ^ο ἢ ante ἀὴρ et εἶναι om. F.I. ^ρ εἶναι ἄπειρον om. E.
^ι δύο τὰ ἄπειρα] ἄπειρα δύο F.I. ^ι καὶ om. F. ^ς καὶ ante ἐπὶ om. F.
^τ περὶ E. ^ν γὰρ om. F. ^ω ἢ om. E. ^κ τι] τι ἄλλο E. ^υ ἔστιν ἔξω
λ. I, ἔξω λ. ἐστι E. ^ζ οὖν τοῦτ' ἐστὶν F.I. ^α κατὰ τὸ π. I. ^β λαμ-
βάνειν E. ^ε οὐ πρὸς τὰ μέρη μὴθὲν ἄπεστιν ἔξω I. ^δ ὅλον post κιβώ-
τιον F: κιβώτιον enim F.I. ^ε δέ] δὲ καὶ E, om. F. ^ς τὸ ὅλον F.I.
^ε ἐστὶν om. E.

τὸ ὅλον πεπεράνθαι ^h μεσσόθεν ἰσοπαλές. Οὐ γὰρ λίνον
λίνῳ ⁱ συνάπτειν ἔστι τῷ ἅπαντι καὶ ὅλῳ τὸ ἄπειρον, ἐπεὶ
ἐντεῦθεν ^j γε λαμβάνουσι τὴν ^k σεμνότητα κατὰ τοῦ ἀπεί-
ρου, τὸ πάντα ^l περιέχον ^m καὶ τὸ πᾶν ἐν ⁿ ἑαυτῷ ἔχον, διὰ
τὸ ἔχειν τινὰ ὁμοιότητα τῷ ὅλῳ. ^o Ἔστι γὰρ τὸ ἄπειρον ¹³
τῆς ^o τοῦ μεγέθους τελειότητος ὕλη καὶ τὸ δυνάμει ὅλον, ἐν-
τελεχεία δ' οὐ, διαιρετὸν δ' ἐπὶ τε τὴν καθαίρεσιν καὶ τὴν
^p ἀντεστραμμένην πρόσθεσιν, ὅλον δὲ καὶ πεπερασμένον οὐ
καθ' αὐτὸ ἀλλὰ κατ' ἄλλο· καὶ ^q οὐ περιέχει ἀλλὰ περιέχε-
ται, ἢ ἄπειρον. Διὸ καὶ ἄγνωστον ^r ἢ ἄπειρον· εἶδος γὰρ ¹⁴
οὐκ ἔχει ἢ ὕλη. ^s Ὡστε φανερόν ἐστι μᾶλλον ἐν μορίου λόγῳ
τὸ ἄπειρον ἢ ἐν ^s ὅλου· μόριον γὰρ ἢ ὕλη τοῦ ὅλου ὥσπερ
ὁ χαλκὸς τοῦ χαλκοῦ ἀνδριάντος, ἐπεὶ εἴ γε ^t περιέχει ἐν
τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ^v ἐν τοῖς νοητοῖς τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν,
ἔδει περιέχειν τὰ νοητά. ^u Ἀτοπον δὲ καὶ ἀδύνατον ^w τὸ
ἄγνωστον καὶ τὸ ἀόριστον περιέχειν καὶ ὀρίζειν.

Κατὰ λόγον δὲ συμβαίνει καὶ τὸ κατὰ πρόσθεσιν ^x μὲν μὴ ⁷
εἶναι δοκεῖν ^y ἄπειρον οὕτως ὥστε παντὸς ὑπερβάλλειν μεγέ-
θους, ἐπὶ τὴν διαίρεσιν δὲ εἶναι· περιέχεται γὰρ ^z ὥς ἢ ὕλη
ἐντὸς ^a καὶ τὸ ἄπειρον, περιέχει δὲ τὸ εἶδος. Εὐλόγως δὲ
καὶ τὸ ^b ἐν ^c μὲν τῷ ἀριθμῷ εἶναι ἐπὶ τὸ ἐλάχιστον πέρασ,
ἐπὶ δὲ ^d τὸ πλείον ἀεὶ παντὸς ὑπερβάλλειν πλήθους, ἐπὶ ^e δὲ
τῶν μεγεθῶν τὸναντίον ἐπὶ μὲν τὸ ^f ἔλαττον παντὸς ὑπερ-
βάλλειν μεγέθους, ἐπὶ δὲ τὸ μείζον μὴ εἶναι μέγεθος ἄπειρον.
Αἴτιον δ' ὅτι τὸ ἔν ἐστιν ἀδιαίρετον, ὃ τι ^g περ ἂν ἐν ^h, οἶον ²
ἄνθρωπος ^h εἰς ἄνθρωπος καὶ οὐ πολλοί· ὁ δ' ἀριθμὸς ἐστίν
ⁱ ἓνα πλείω καὶ πόσ' ἅττα· ὥστ' ἀνάγκη στήναι ἐπὶ τὸ ἀδιαί-
ρετον· τὰ γὰρ ^k δύο καὶ τρία ^l παρώνυμα ὀνόματά ἐστιν,

^h μέσοθεν E. ⁱ ἐστι συνάπτειν F.I. ^j γε] δὴ I. ^k σεμνότητα
corr. E. ^l περιέχειν E. ^m καὶ τὸ—ἔχον om. E. ⁿ αὐτῷ I. ^o τοῦ
om. E. ^p ἀντεστραμμένην E. ^q οὐχ ὑπερέχει ἀλλ' ὑπερέχεται E.I. ^r ἢ
ἄπειρον om. F. ^s ὅλῳ E. et pr. F. ^t περιέχει E. ^v ἐν post καὶ om. I.
^w τὸ utrumque om. E. ^x μὲν] ὥς F. ^y οὕτως ἄπειρον F. ^z ὥς om. E.
^a καὶ post ἐντὸς om. E. ^b ἐν E.I. ^c μὲν post ἐπὶ E. ^d τὰ πλείω I.
^e δὲ om. F. ^f ἐλάχιστον F. ^g περ om. E. ^h εἰς ἄνθρωπος om. I.
ⁱ ἐνὸς I. et corr. E. ^k τρία καὶ δύο E. ^l παρώνυμα om. E.

ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν ἕκαστος· ^m ἐπὶ δὲ τὸ πλεῖον
 αἰεὶ ἔστι νοῆσαι· ἄπειροι γὰρ αἱ διχοτομίαι τοῦ μεγέθους.
 3 Ὡστε δυνάμει μὲν ἔστιν, ἐνεργείᾳ δ' οὐ· ἀλλ' αἰεὶ ὑπερβάλλει
 τὸ λαμβανόμενον παντὸς ὁρισμένου ⁿ πλήθους. Ἄλλ' οὐ
 χωριστὸς ^o ὁ ἀριθμὸς οὗτος ^p τῆς διχοτομίας, οὐδὲ μένει ἡ
 ἀπειρία ἀλλὰ γίνεται, ὥσπερ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ ἀριθμὸς
 τοῦ χρόνου. Ἐπὶ δὲ τῶν μεγεθῶν τὸ ὑναντίον ἔστιν· διαι-
 4 ρεῖται μὲν γὰρ εἰς ἄπειρα τὸ συνεχές, ἐπὶ δὲ τὸ μείζον οὐκ
 ἔστιν ἄπειρον. Ὅσον γὰρ ἐνδέχεται δυνάμει εἶναι, καὶ ἐνε-
 ργείᾳ ἐνδέχεται ^q τοσοῦτον εἶναι. Ὡστε ἐπεὶ ἄπειρον οὐδὲν
 ἔστι μέγεθος αἰσθητόν, οὐκ ἐνδέχεται παντὸς ὑπερβολὴν εἶναι
 ὁρισμένου μεγέθους· εἴη γὰρ ἂν τι τοῦ οὐρανοῦ μείζον. Τὸ
^r δ' ἄπειρον οὐ ταῦτόν ἐν ^s μεγέθει καὶ κινήσει καὶ χρόνῳ, ὡς
 μία τις φύσις, ἀλλὰ τὸ ὕστερον λέγεται κατὰ τὸ πρότερον,
 οἷον κίνησις μὲν ^t ὅτι ^v τὸ μέγεθος ἐφ' οὗ κινεῖται ἢ ἄλλοι-
 5 οῦται ἢ αὐξάνεται, ὁ χρόνος δὲ διὰ τὴν κίνησιν. Νῦν μὲν
 οὖν χρώμεθα τούτοις, ὕστερον δὲ ^w πειρασόμεθα λέγειν καὶ
^x τί ἔστιν ἕκαστον, καὶ διότι πᾶν μέγεθος εἰς μεγέθη διαι-
 ρετόν. Οὐκ ἀφαιρεῖται δ' ὁ λόγος οὐδὲ τοὺς ^y μαθηματικούς
 τὴν θεωρίαν, ἀναιρῶν ^z οὕτως εἶναι τὸ ἄπειρον ὥστε ἐνεργείᾳ
 εἶναι ἐπὶ τὴν ^a αὔξην ^b ὡς ἀδιεξίτητον· οὐδὲ γὰρ νῦν δέονται
 τοῦ ἀπείρου ^c οὐδὲ χρῶνται, ἀλλὰ μόνον εἶναι ὅσῃν ἂν βού-
 λωνται ^d τὴν πεπερασμένην· τῷ δὲ μεγίστῳ μεγέθει τὸν αὐτὸν
 6 ἔστι τετμησθαι λόγον ὀπηλικονοῦν μέγεθος ἕτερον. Ὡστε
 πρὸς μὲν τὸ δεῖξαι ^e ἐκείνοις οὐδὲν διοίσει, τὸ δ' εἶναι ἐν τοῖς
 οὖσιν ^f ἔσται ^g μεγέθεσιν. Ἐπεὶ δὲ τὰ αἷτια διήρηται τετρα-
 χῶς, φανερόν ^h ὅτι ὡς ὕλη τὸ ἄπειρόν ⁱ ἔστιν αἷτιον, καὶ ὅτι
 τὸ μὲν εἶναι ^k αὐτῷ ^l στέρησις, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ ὑποκείμενον

^m ἐπεὶ E. ⁿ μεγέθους I. ^o οὗτος ὁ ἀριθμὸς I. ^p τῆς] τοῦ τῆς E.
^q εἶναι τοσοῦτον F. ^r δὲ τὸ E. ^s κινήσει καὶ μεγέθει F. ^t ὅτι]
 ὅτι πρότερον F.I. ^v τὸ om. F.I. ^w πειρασόμεθα λέγειν] ἐροῦμεν E.
^x τί ἔστιν] ὅτι E. ^y μαθητικούς E. ^z οὕτως εἶναι] μὴ εἶναι οὕτως E.
^a αὔξην E. ^b ὡς om. E. et corr. F. ^c οὐδὲ] οὐ γὰρ E, οὐδὲ γὰρ I.
^d τὴν om. F.I. ^e ἐκείνως F.I. ^f ἔσται] ἔστι F, litteras tres deletas E.
^g μεγέθεσιν οὐδὲν ἔστιν ἀναγκαῖον. Ἐπεὶ E, ἔστιν quidem corr. ^h ὅτι]
 τι E. ⁱ αἷτιόν ἔστι F.I. ^k αὐτῶν E. ^l στέρησις ἔστι τὸ F.I.

τὸ συνεχές καὶ αἰσθητόν. Φαίνονται δὲ πάντες καὶ οἱ ἄλλοι
ὥς ὕλη χρώμενοι τῷ ἀπείρῳ· διὸ ^ε καὶ ἄτοπον τὸ περιέχον
ποιεῖν αὐτὸ ἀλλὰ μὴ ^h τὸ περιεχόμενον.

Λοιπὸν δ' ἐπελθεῖν καθ' οὓς λόγους τὸ ἄπειρον εἶναι δοκεῖ ⁸
οὐ μόνον δυνάμει ἀλλ' ὥς ⁱ ἀφωρισμένον· τὰ μὲν γὰρ ἐστὶν
αὐτῶν οὐκ ἀναγκαῖα, τὰ δ' ἔχει τινὰς ^k ἐτέρας ἀληθεῖς ἀπαν-
τήσεις. Οὐτε γὰρ ἵνα ἡ γένεσις μὴ ^l ἐπιλείπη, ἀναγκαῖον
ἐνεργεῖα ἄπειρον εἶναι σῶμα αἰσθητόν· ἐνδέχεται γὰρ τὴν
θατέρου φθορὰν ^m θατέρου εἶναι γένεσιν, πεπερασμένου ὄντος
ⁿ τοῦ παντός. Ἔτι τὸ ἄπτεσθαι καὶ τὸ πεπεράνθαι ἕτερον. ²
Τὸ μὲν γὰρ πρὸς τι καὶ ^o τινός (ἄπτεται γὰρ πᾶν τινός)
^p καὶ τῶν πεπερασμένων τινὶ συμβέβηκεν· τὸ δὲ πεπερασμένον
οὐ πρὸς τι, οὐδ' ἄψασθαι τῷ τυχόντι τοῦ τυχόντος ἐστίν.
Τὸ ^q δὲ τῇ νοήσει πιστεύειν ἄτοπον· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ πρά-
γματος ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἑλλειψις, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νοήσεως.
Ἐκαστον γὰρ ^r ἡμῶν νοήσειεν ἂν τις πολλαπλάσιον ^s ἑαυτοῦ ³
αὔξων εἰς ἄπειρον· ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ἕξω τοῦ ἄστεός τίς
ἐστίν ἢ τοῦ τηλικούδε μεγέθους ^δ ἔχομεν, ὅτι νοεῖ τις, ἀλλ'
ὅτι ἐστίν· τοῦτο δὲ συμβέβηκεν. Ὁ δὲ χρόνος καὶ ἡ κίνησις ⁴
ἄπειρά ἐστι, καὶ ἡ νόησις οὐχ ὑπομένοντος τοῦ λαμβανο-
μένου. Μέγεθος δὲ οὐτε τῇ καθαιρέσει οὐτε τῇ ^t νοητικῇ
αὐξήσει ἐστὶν ^v ἄπειρον. Ἀλλὰ περὶ μὲν ^w τοῦ ἀπείρου,
πῶς ἐστὶ καὶ πῶς οὐκ ἐστὶ καὶ τί ἐστίν, εἴρηται.

^x Δ.

Ὅμοίως δ' ἀνάγκη καὶ ^y περὶ τόπου τὸν φυσικὸν ὥσπερ ¹
καὶ περὶ ἀπείρου γνωρίζειν, εἰ ἐστὶν ἢ μὴ, καὶ πῶς ἐστί, καὶ
τί ἐστίν. Τά τε γὰρ ὄντα πάντες ὑπολαμβάνουσι εἶναί που
(τὸ γὰρ ^z μὴ ὄν ^a οὐδαμοῦ ^b εἶναι· ποῦ γὰρ ἐστὶ τραγέλαφος

^ε καὶ om. E. ^h τὸ om. E. ⁱ ἀφωρισμένον ἐπελθεῖν. Tὰ E.
^k ἀληθεῖς ἐτέρας F.I. ^l ἐπιλείποι E. ^m γένεσιν θατέρου εἶναι F.I.
ⁿ τοῦ om. F. ^o τινός ἄπτεται· ἄπτεται E. ^p καὶ F. ^q δὲ ἐπὶ τῇ E.
^r ἂν ἡμῶν νοήσειε F.I. ^s ἑαυτοῦ om. E. ^t νοητῇ F. ^v ἄπειρον om. E.
^w τοῦ om. E. ^x Codices E.F.G.I. Δ] φυσικῶν δ G.I. ^y περ,
τοῦ τόπου G.I. ^z μὴ] τὸ μὴ E. ^a μηδαμοῦ F. ^b post εἶναί
litteras decem deletas E.

ἢ σφίγξ;) Καὶ τῆς κινήσεως ἡ κοινὴ μάλιστα ^cκαὶ κυριω-
²τάτῃ κατὰ τόπον ἐστίν, ἣν καλοῦμεν φοράν. ¹Ἐχει δὲ πολ-
 λὰς ἀπορίας τί ποτ' ἐστὶν ὁ τόπος· οὐ γὰρ ^dταυτόν φαί-
 νεται θεωροῦσιν ἐξ ἀπάντων τῶν ὑπαρχόντων. ²Ἐτι δ' οὐδ'
 ἔχομεν οὐδὲν παρὰ τῶν ἄλλων οὔτε προηπορημένον οὔτε
^eπροευνπορημένον περὶ αὐτοῦ. ³Ὅτι μὲν οὖν ^fἐστὶν ὁ τόπος,
 δοκεῖ δῆλον εἶναι ἐκ τῆς ἀντιμεταστάσεως· ὅπου γὰρ ἐστι
 νῦν ὕδωρ, ἐνταῦθα ἐξελθόντος ὥσπερ ἐξ ἀγγείου πάλιν ^gἀὴρ
 ἔνεστιν· ὅτε δὲ τὸν αὐτὸν ^hτόπον τοῦτον ἄλλο τι τῶν σω-
 μάτων ⁱκατέχει, τοῦτο ^kδὴ τῶν ἐγγινομένων καὶ μεταβαλ-
 λόντων ἕτερον ¹πάντων εἶναι δοκεῖ· ἐν ᾧ γὰρ ἀὴρ ἐστι νῦν,
^mὕδωρ ἐν τούτῳ πρότερον ἦν, ὥστε δῆλον ὡς ἦν ὁ τόπος τι
 καὶ ἡ χώρα ἕτερον ἀμφοῖν, εἰς ἣν καὶ ἐξ ἥς ⁿμετέβαλον.
³Ἐτι ^oδὲ αἱ ^pφοραὶ τῶν φυσικῶν σωμάτων καὶ ἀπλῶν, οἷον
 πυρὸς καὶ γῆς καὶ τῶν τοιούτων, οὐ μόνον δηλοῦσιν ὅτι ἐστὶ
^qτι ὁ τόπος, ἀλλ' ^rὅτι καὶ ἔχει τινὰ ^sδύναμιν. Φέρεται
 γὰρ ἕκαστον εἰς τὸν ^tαὐτοῦ τόπον μὴ κωλυόμενον, τὸ μὲν
 ἄνω τὸ δὲ κάτω· ταῦτα δ' ἐστὶ τόπου μέρη καὶ εἶδη, τὸ ^vτε
⁴ἄνω καὶ τὸ κάτω καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ἐξ διαστάσεων. ¹Ἐστι
 δὲ τὰ τοιαῦτα οὐ μόνον πρὸς ἡμᾶς, ^wτὸ ἄνω καὶ κάτω καὶ
 δεξιὸν καὶ ἀριστερόν· ἡμῖν ^xμὲν γὰρ οὐκ ^yαἰεὶ τὸ αὐτό, ἀλλὰ
 κατὰ ^zτὴν θέσιν, ὅπως ἂν στραφῶμεν, γίνεται, διὸ ^aκαὶ
 ταῦτο πολλάκις δεξιὸν καὶ ἀριστερόν ^bἐστὶ καὶ ἄνω καὶ κάτω
 καὶ πρόσθεν καὶ ὀπίσθεν. ¹Ἐν ^cδὲ τῇ φύσει διώρισται χωρὶς
⁵^dἕκαστον. Οὐ γὰρ ὅ τι ἔτυχέν ἐστὶ ^eτὸ ἄνω, ἀλλ' ὅπου
 φέρεται τὸ πῦρ καὶ τὸ κοῦφον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κάτω οὐχ
 ὅ τι ἔτυχεν, ἀλλ' ὅπου τὰ ἔχοντα βάρος καὶ τὰ γεηρά, ὡς

^c καὶ ante κ. om. F. ^d ταυτό G, τὰ αὐτὰ I. ^e προηπορημένον F.
^f ἐστὶ τι ὁ E. ^g ἀὴρ ἐκεῖ ἔνεστιν E. ^h τοῦτον ante τόπον ponit I,
 om. F. ⁱ κατέχει om. E. ^k δὲ F.G.I. ¹ πάντως I. ^m ἐν τούτῳ
 πρότερον ὕδωρ F. ⁿ μετέβαλλον I. ^o δὲ καὶ αἱ I. ^p διαφοραὶ E.
^q τις G. ^r ὅτι καὶ] ὁ καὶ G, καὶ ὅτι F. ^s δύναμιν ὁ τόπος. Φ. G.I.
^t αὐτὸν F. ^v τε et τὸ om. E. ^w τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν καὶ τὸ
 ἄνω καὶ τὸ κάτω F.G.I. ^x μὲν om. F. ^y αἰεὶ F.G. ^z τὴν om. F.
^a καὶ post διὸ om. F.G.I. ^b ἐστὶ om. E. ^c τῇ δὲ E. ^d ἐκάτερον
 pr. F. ^e τὸ ἄνω ἐστὶν F.I.

οὐ τῇ θέσει διαφέροντα μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει. Δηλοῖ
 δὲ καὶ τὰ ^fμαθηματικά· οὐκ ὄντα γὰρ ἐν τόπῳ ὅμως κατὰ
 τὴν θέσιν ^gτὴν πρὸς ἡμᾶς ἔχει δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὥστε
 μόνον ^hαὐτῶν νοεῖσθαι τὴν θέσιν, ⁱἀλλὰ μὴ ἔχειν φύσιν τού-
 των ἕκαστον. ¹Ἐτι οἱ τὸ κενὸν φάσκοντες εἶναι τόπον λέ-
 γουσιν· τὸ γὰρ κενὸν τόπος ἂν εἴη ἐστερημένος σώματος.
²Ὅτι μὲν οὖν ἔστι τι ὁ τόπος ^kπαρὰ τὰ σώματα, καὶ πᾶν
 σῶμα αἰσθητὸν ἐν τόπῳ, διὰ τούτων ἂν τις ὑπολάβῃ· δόξειε
 δ' ἂν καὶ Ἡσίοδος ὀρθῶς λέγειν ποιήσας πρῶτον τὸ χάος.
 Λέγει ¹γούν

7

Πάντων μὲν πρώτιστα χάος ^mγένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
 γαῖ' εὐρύστερνος,

¹Ὡς δέον πρῶτον ὑπάρξαι χώραν τοῖς οὖσι, διὰ τὸ νομίζειν,
 ὥσπερ οἱ πολλοί, πάντα εἶναι που καὶ ἐν τόπῳ. Εἰ δ' ἔστι
ⁿτοιοῦτο, θαυμαστή τις ἂν εἴη ^oἡ τοῦ τόπου δύναμις καὶ
 προτέρα πάντων· οὐ γὰρ ἄνευ ^pτῶν ἄλλων ^qοὐδὲν ἔστιν,
 ἐκεῖνο δ' ἄνευ τῶν ἄλλων, ἀνάγκη πρῶτον εἶναι· οὐ γὰρ ἀπόλ-
 λυται ὁ τόπος τῶν ἐν αὐτῷ φθειρομένων. Οὐ μὲν ἀλλ' ἔχει ⁸
 γ' ἀπορίαν, εἰ ἔστι, τί ἔστι, ^rπότερον ὄγκος ^sτις σώματος
 ἢ τις ἐτέρα φύσις· ζητητέον γὰρ τὸ γένος αὐτοῦ πρῶτον.
 Διαστήματα μὲν οὖν ἔχει τρία, ^tμῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος,
 οἷς ὀρίζεται σῶμα ^vπᾶν. Ἀδύνατον δὲ σῶμα ^wεἶναι τὸν
 τόπον· ἐν ταύτῳ γὰρ ἂν εἴη δύο σώματα. ¹Ἐτι εἴπερ ἔστι ⁹
 σώματος τόπος καὶ χώρα, δῆλον ὅτι καὶ ἐπιφανείας καὶ τῶν
 λοιπῶν περάτων· ὁ γὰρ αὐτὸς ἀρμόσει λόγος· ὅπου γὰρ ἦν
 πρότερον τὰ ^xτοῦ ὕδατος ἐπίπεδα, ἔσται πάλιν τὰ τοῦ ἀέρος.
¹Ἀλλὰ μὲν ^yοὐδεμίαν διαφορὰν ἔχομεν στιγμῆς καὶ τόπου
 στιγμῆς, ὥστ' εἰ μὴδὲ ταύτης ^zἕτερόν ἔστιν ὁ τόπος, οὐδὲ

^f μαθητικά E. ^g τὴν om. E. ^h νοεῖσθαι αὐτῶν F.G.I. ⁱ ἀλλὰ—
 φύσιν] οὐκ ἔχοντα φύσει F.G.I. ^k περὶ F. ¹ μὲν οὖν I, γὰρ F.
^m γένοιτ' F. ⁿ τοιοῦτον I, τοῦτο F. ^o ἡ om. E. ^p τῶν—ἐστιν]
 ἀδυνατόν τι τῶν ἄλλων εἶναι F. ^q οὐδεν—ἄλλων om. E. ^r πότερον
 γὰρ ὄγκος E. ^s τινὸς σ. I. ^t μῆκος καὶ βάθος καὶ πλάτος F, μήκους
 καὶ πλάτους καὶ βάθους E. ^v ἅπαν E. ^w τὸν τόπον εἶναι F. ^x τοῦ
 ante ὕδατος om. F. ^y διαφορὰν οὐδεμίαν G.I, διαφορὰ οὐδὲ μία (omisso
 ἔχομεν) F. ^z ἔστιν ὁ τόπος ἕτερον F.G.I.

τῶν ἄλλων οὐδενός, οὐδ' ἔστι τι παρ' ἑκαστον τούτων ὁ τό-
 10 πος. Τί γὰρ ἂν ^a ποτε καὶ θείημεν εἶναι τὸν τόπον; Οὔτε
 γὰρ στοιχείον οὔτ' ^b ἐκ στοιχείων οἶόν τ' ^c εἶναι τοιαύτην
 ἔχοντα φύσιν, οὔτε τῶν σωματικῶν οὔτε τῶν ἀσωμάτων·
 μέγεθος μὲν γὰρ ἔχει, σῶμα δ' οὐδέν· ἔστι δὲ τὰ μὲν τῶν
^d αἰσθητῶν σωμάτων στοιχεῖα σώματα, ἐκ δὲ τῶν ^e νοητῶν
 11 οὐδὲν γίνεται μέγεθος. ¹ Ἐτι δὲ καὶ τίνος ἂν τις θείη τοῖς
 οὖσιν ^f αἴτιον εἶναι τὸν τόπον; Οὐδεμία γὰρ ^g αὐτῷ ὑπάρχει
 αἰτία τῶν τεττάρων· ^h οὔτε γὰρ ὡς ὕλη τῶν ὄντων (ⁱ οὐδὲν
 γὰρ ἐξ αὐτοῦ συνέστηκεν) οὔτε ὡς εἶδος καὶ λόγος τῶν πρα-
 12 γμάτων οὔθ' ^k ὡς τέλος, οὔτε κινεῖ ^l τὰ ὄντα. ¹ Ἐτι δὲ καὶ
 αὐτὸς ^m εἰ ἔστι ⁿ τι τῶν ὄντων, ποῦ ἔσται; Ἡ γὰρ Ζήνωνος
 ἀπορία ζητεῖ τινὰ λόγον· εἰ γὰρ πᾶν τὸ ὄν ἐν τόπῳ δῆλον
 ὅτι καὶ τοῦ τόπου τόπος ἔσται, καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον
^o πρόεισιν. ^p ¹ Ἐτι ὥσπερ ^q ἅπαν σῶμα ἐν τόπῳ, οὕτω καὶ
 ἐν τόπῳ ἅπαντι σῶμα· πῶς οὖν ἐρουῦμεν περὶ τῶν αὐξανο-
 μένων; Ἀνάγκη γὰρ ἐκ τούτων ^r συναύξεσθαι τὸν τόπον
 αὐτοῖς, εἰ μήτ' ^s ἐλάττων μήτε μείζων ὁ τόπος ἐκάστου. Διὰ
 μὲν οὖν τούτων οὐ μόνον τί ἐστίν, ἀλλὰ καὶ εἰ ἔστιν, ἀπορεῖν
 ἀναγκαῖον.

2 Ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατ' ἄλλο λέγεται, ^t καὶ
 τόπος ὁ μὲν κοινός, ἐν ᾧ ἅπαντα τὰ σώματά ἐστιν, ὁ δ' ἴδιος,
 ἐν ᾧ ^v πρώτῳ· λέγω ^w δ' οἶον σὺ νῦν ἐν ^x τῷ οὐρανῷ ὅτι ἐν
 τῷ ἀέρι, οὗτος δ' ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῷ ἀέρι ^y δὲ ὅτι ἐν τῇ
 γῇ, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ταύτῃ ὅτι ἐν τῷδε τῷ τόπῳ, ^z ὅς περι-
 2 ἔχει οὐδὲν πλεόν ἢ σέ. ^a Εἰ δὴ ἐστίν ὁ τόπος τὸ πρῶτον
 περιέχον ^b τῶν σωμάτων ἑκαστον, πέρας τι ἂν εἴη, ὥστε δό-
 ξειεν ἂν τὸ εἶδος καὶ ἡ μορφή ἐκάστου ὁ τόπος εἶναι, ᾧ ὀρί-

^a ποτε om. E. ^b ἐκ] ἑκαστον E. ^c εἶναι τὸν τόπον τ. E. I. ^d αἰσθη-
 τῶν om. G. ^e νοητῶν στοιχείων οὐδὲν F. G. I. ^f τὸν τόπον αἴτιον
 εἶναι F. ^g αἰτία ὑπάρχει αὐτῷ F. G. I. ^h οὔτε—ὄντων om. E. ⁱ οὐδὲν]
 οὐ pr. F. ^k ὡς om. E. ^l τὰ] τινὰ corr. E. ^m εἰ om. E.
ⁿ τι om. E. I. ^o πρόεισιν om. E. ^p ἔτι εἰ ὥσπερ F. G. I. ^q πᾶν E.
^r συναυξάνεσθαι F. G. I. ^s ἐλάττων F. G. I. ^t καὶ] καὶ ὁ G. ^v πρώτῳ F.
^w δ' ὅτι οἶον I. ^x τῷ om. E. ^y δὲ om. F. G. I. ^z ὅσπερ ἔχει G.
^a εἰ δὴ corr. E. ^b ἑκαστον τῶν σωμάτων F. G. I.

ζεται τὸ μέγεθος καὶ ἡ ὕλη ^c ἢ τοῦ μεγέθους· τοῦτο γὰρ ἐκάστου πέρας. Οὕτω μὲν οὖν σκοποῦσιν ὁ τόπος τὸ ἐκάστου εἶδος ἐστίν· ἡ δὲ δοκεῖ ὁ τόπος εἶναι ^d τὸ διάστημα τοῦ μεγέθους, ἡ ὕλη· τοῦτο γὰρ ἕτερον τοῦ μεγέθους· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ περιεχόμενον ὑπὸ τοῦ εἶδους καὶ ὠρισμένον, οἷον ὑπὸ ἐπιπέδου καὶ πέρατος. ^e Ἔστι δὲ τοιοῦτον ἡ ὕλη καὶ τὸ ἀό-3 ριστον· ὅταν γὰρ ἀφαιρεθῇ τὸ πέρας καὶ τὰ πάθη τῆς ^e σφαίρας, λείπεται οὐδὲν παρὰ τὴν ὕλην. Διὸ ^f καὶ Πλάτων τὴν ὕλην καὶ τὴν χώραν ^g ταυτό φησιν εἶναι ἐν τῷ Τιμαίῳ· τὸ γὰρ μεταληπτικὸν καὶ τὴν χώραν ἐν καὶ ταυτόν. ^h Ἄλλον δὲ τρόπον ^h ἐκεῖ τε λέγων τὸ μεταληπτικὸν καὶ ἐν τοῖς ⁱ λεγομένοις ^k ἀγράφοις δόγμασιν, ὅμως τὸν τόπον καὶ τὴν χώραν τὸ αὐτὸ ἀπεφάνητο. Λέγουσι μὲν γὰρ ^l πάντες εἶναί τι ^{4 m} τὸν τόπον, τί δ' ἐστίν, οὗτος μόνος ἐπεχείρησεν εἰπεῖν. Εἰκότως δ' ἐκ τούτων σκοπουμένοις δόξειεν ἂν εἶναι χαλεπὸν γνωρίσαι τί ἐστίν ὁ τόπος, εἴπερ τούτων ὅποτερονοῦν ἐστίν, εἴτε ⁿ ἡ ὕλη εἴτε τὸ εἶδος· ἄλλως τε γὰρ τὴν ἀκροτάτην ἔχει θέαν, καὶ χωρὶς ἀλλήλων οὐ ^o ῥάδιον γνωρίζειν. ¹ Ἀλλὰ ^p μὴν ὅτι γε ἀδύνατον ὅποτερονοῦν τούτων εἶναι τὸν τόπον, οὐ χαλεπὸν ἰδεῖν. Τὸ μὲν γὰρ εἶδος καὶ ἡ ὕλη ^q οὐ ⁵ χωρίζεται τοῦ πράγματος, τὸν δὲ τόπον ἐνδέχεται· ἐν ^φ γὰρ ἀήρ ^r ἦν, ἐν τούτῳ πάλιν ὕδωρ, ὡς ^s ἔφαμεν, γίνεται, ἀντιμεθισταμένων ἀλλήλοις τοῦ τε ^t ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος, καὶ τῶν ἄλλων σωμάτων ὁμοίως, ὥστε οὔτε μόνιον οὔθ' ἕξις ἀλλὰ χωριστὸς ὁ τόπος ^v ἐκάστου ἐστίν. ^w Καὶ γὰρ δοκεῖ ^x τοι-6 οὔτό τι εἶναι ὁ τόπος οἷον ^y τὸ ἀγγεῖον· ἐστὶ γὰρ τὸ ἀγγεῖον τόπος μεταφορητός· τὸ δ' ἀγγεῖον οὐδὲν τοῦ πράγματος ἐστίν. ^z Ἡ μὲν οὖν ^z χωριστός ἐστὶ τοῦ πράγματος,

^c ἡ post ὕλη om. E. ^d τὸ om. E. ^e σφαίρας corr. E. ^f καὶ ὁ Πλάτων F.G.I. ^g τὸ αὐτό F.G.I. ^h ἐκεῖσε F. ⁱ λεγομένοις corr. E. ^k ἀγράφοις om. pr. E. ^l ἅπαντες F.G.I. ^m τὸν om. E. ⁿ ἡ om. F.G. ^o ῥάδιον αὐτὰ γν. G. ^p μὴν καὶ ὅτι E. ^q οὐ om. E. ^r ἦν om. F. ^s φαμεν F.G.I. ^t ἀέρος καὶ τοῦ ὕδατος G.I., ἀέρος καὶ ὕδατος F. ^v ἐστὶν ἐκάστου F.G.I. ^w καὶ γὰρ δοκεῖ] δοκεῖ γὰρ E. ^x τοιοῦτόν F.G.I. ^y τὸ om. F.G. ^z χ. τοῦ πράγματος ἐστὶ E.

ταύτη μὲν οὐκ ἔστι τὸ εἶδος· ἡ δὲ περιέχει, ταύτη ^a δ' ἕτερος
 τῆς ὕλης. Δοκεῖ δὲ ^b αἰετὸν ὅν που αὐτό τε εἶναι τι καὶ ἕτε-
 7 ρόν τι ἐκτὸς αὐτοῦ. Πλάτωνι μέντοι λεκτέον, εἰ δεῖ πα-
 ρεκβάντας εἰπεῖν, διὰ τί οὐκ ἐν τόπῳ τὰ εἶδη καὶ οἱ ἀριθμοί,
 εἴπερ τὸ μεθεκτικὸν ὁ τόπος, εἴτε τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μι-
 κροῦ ὄντος τοῦ μεθεκτικοῦ εἴτε τῆς ὕλης, ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ
 8 γέγραφε. "Ετι πῶς αὖν φέροιτο εἰς τὸν αὐτοῦ τόπον, εἰ ὁ
 τόπος ^c ἦν ἡ ὕλη ἢ τὸ εἶδος; Ἄδύνατον γὰρ οὐ μὴ κίνησις
 μηδὲ ^d τὸ ἄνω ἢ κάτω ἐστί, τόπον ^e εἶναι. "Ωστε ^f ζητητέος
 9 ἐν τοῖς τοιούτοις ὁ τόπος. Εἰ δ' ἐν αὐτῷ ὁ τόπος (δεῖ γάρ,
 εἴπερ ^g ἡ μορφή ἢ ἡ ὕλη), ἔσται ὁ τόπος ἐν τόπῳ· μεταβάλλει
 γὰρ ἅμα τῷ πράγματι καὶ κινεῖται καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἀόρι-
 στον, οὐκ αἰετὸν ἐν τῷ αὐτῷ ἀλλ' οὐπερ ^h καὶ τὸ πρᾶγμα· ὥστε
 10 τοῦ τόπου ⁱ ἔσται τόπος. "Ετι ὅταν ἐξ ἀέρος ὕδωρ γένηται,
 ἀπόλωλεν ὁ τόπος· οὐ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τὸ γινόμενον
 σῶμα· τίς οὖν ἡ φθορά; Ἐξ ὧν μὲν τοίνυν ἀναγκαῖον εἶναι
 τι τὸν τόπον, καὶ πάλιν ἐξ ὧν ἀπορήσειεν ἂν τις αὐτοῦ περὶ
 τῆς οὐσίας, εἴρηται.

3 Μετὰ ^k δὲ ταῦτα ^l ληπτέον ποσαχῶς ἄλλο ἐν ἄλλῳ λέ-
 γεται. "Ενα μὲν δὴ τρόπον ὡς ὁ δάκτυλος ἐν τῇ χειρὶ καὶ
 2 ὅλως τὸ μέρος ἐν τῷ ὅλῳ. "Αλλον ^m δὲ ὡς τὸ ὅλον ἐν τοῖς
 3 μέρεσιν· οὐ γάρ ⁿ ἐστι παρὰ τὰ μέρη τὸ ὅλον. "Αλλον δὲ
 τρόπον ὡς ὁ ἄνθρωπος ἐν ^o ζῳῳ καὶ ὅλως εἶδος ἐν γένει.
 4 "Αλλον δὲ ὡς τὸ γένος ἐν τῷ εἶδει καὶ ὅλως τὸ μέρος τοῦ
 5 εἶδους ἐν τῷ ^p τοῦ εἶδους λόγῳ. "Ετι ὡς ^q ἡ ὑγίεια ἐν θερμοῖς
 6 καὶ ψυχροῖς καὶ ὅλως τὸ εἶδος ἐν τῇ ὕλῃ. "Ετι ὡς ἐν βασι-
 7 λεί τὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅλως ἐν τῷ πρώτῳ κινητικῷ. "Ετι
 ὡς ἐν τῷ ἀγαθῷ καὶ ^r ὅλως ἐν τῷ τέλει· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ οὐ
 ἔνεκα. Πάντων δὲ κυριώτατον τὸ ὡς ἐν ἀγγείῳ καὶ ^s ὅλως

^a δ' om. F. ^b τὸ αἰετὸν I. ^c ἦν om. E. ^d τῷ pr. F. ^e εἶναι
 τοῦτο ὥστε I. ^f ζητητέον εἰ ἐν F. ^g ἡ μορφή ἢ ἡ ὕλη G. ^h καὶ post
 οὐπερ om. E. ⁱ ἔσται ὁ τόπος G. ^k ταῦτα δὲ F. ^l λεκτέον E.
^m δὲ τρόπον ὡς E. ⁿ ἐστὶν ὅλον παρὰ τὰ μέρη E. ^o ἐν τῷ ζῳῳ F.
^p τοῦ εἶδους om. E et pr. G. ^q ἡ om. F.G.I. ^r ὅλως ὡς ἐν E.
^s ὅλως τὸ ἐν I.

ἐν τόπῳ. Ἐπορήσειε δ' ἂν τις, ἄρα καὶ αὐτό τι ἐν ἑαυτῷ 8
ἐνδέχεται εἶναι, ἢ οὐθέν, ἀλλὰ ἑπὶ πάντων ἢ οὐδαμοῦ ἢ ἐν ἄλλῳ.
Διχῶς δὲ τοῦτ' ἐστίν, ἥτοι καθ' ὧν αὐτὸ ἢ καθ' ἕτερον. Ὅταν 9
μὲν γὰρ ἢ μόρια τοῦ ὅλου ἔστω ἐν ᾧ καὶ τὸ ἐν τούτῳ, λεχθή-
σεται τὸ ὅλον ἐν ἑαυτῷ· λέγεται γὰρ καὶ ἡ κατὰ μέρη, οἷον
λευκὸς ὅτι ἢ ἐπιφάνεια λευκή, καὶ ἐπιστήμων ἂ ὅτι τὸ λογι-
στικόν. Ὁ μὲν οὖν ἀμφορεὺς οὐκ ἔσται ἐν ἑαυτῷ, οὐδ' ὁ 10
οἶνος· ὁ δὲ τοῦ οἴνου ἀμφορεὺς ἔσται· ὅ τε γὰρ καὶ ἐν ᾧ,
ἀμφοτέρα τοῦ αὐτοῦ μόρια. Οὕτω μὲν οὖν ἐνδέχεται αὐτό 11
τι ἐν ἑαυτῷ εἶναι, πρῶτως δ' οὐκ ἐνδέχεται, ὅτι οἷον τὸ λευκὸν
ἐν σώματι. Ἡ ἐπιφάνεια γὰρ ἐν σώματι, ἢ δ' ἐπιστήμη
ἐν ψυχῇ. Κατὰ ταῦτα δ' αἱ προσηγορίαι μέρη ὄντα, ὥς 12
ἔστι ἐν ἀνθρώπῳ. Ὁ δ' ἀμφορεὺς καὶ ὁ οἶνος χωρὶς μὲν
ὄντα οὐ μέρη, ἅμα δέ. Διὸ ὅταν ἢ μέρη, ἔσται ἡ αὐτὸ ἐν 13
ἑαυτῷ, οἷον τὸ λευκὸν ἐν ἀνθρώπῳ ὅτι ἢ ἐν σώματι, καὶ ἐν
τούτῳ ὅτι ἐν ἐπιφανείᾳ· ἐν δὲ ταύτῃ οὐκέτι κατ' ἄλλο. Καὶ 14
ἕτερά γε τῷ εἶδει ταῦτα, καὶ ἄλλην φύσιν ἔχει ἑκάτερον
καὶ δύναμιν, ἢ τ' ἐπιφάνεια καὶ τὸ λευκόν. Οὔτε δὲ ἐπακτι- 15
κῶς σκοποῦσιν οὐδὲν ὁρῶμεν ἐν ἑαυτῷ κατ' οὐδένα τῶν διο-
ρισμῶν, τῷ τε λόγῳ δῆλον ὅτι ἀδύνατον· δεήσει γὰρ ἀμφο-
τερα ἑκάτερον ὑπάρχειν, οἷον τὸν ἀμφορέα ἀγγεῖον τε καὶ
οἶνον εἶναι καὶ τὸν οἶνον οἶνον τε καὶ ἀμφορέα, εἴπερ ἐνδέ-
χεται ἡ αὐτό τι ἐν ἑαυτῷ εἶναι. Ὡστε εἰ ὅτι μάλιστα ἐν 16
ἀλλήλοις εἶεν, ὁ μὲν ἀμφορεὺς δέξεται τὸν οἶνον οὐχ ἢ αὐτὸς
οἶνος ἀλλ' ἢ ἐκείνος, ὁ δ' οἶνος ἑνέσται ἐν τῷ ἀμφορεῖ οὐχ
ἢ αὐτὸς ἀμφορεὺς ἀλλ' ἢ ἐκείνος. Κατὰ μὲν οὖν τὸ εἶναι 17
ὅτι ἕτερον, δῆλον· ἄλλος γὰρ ὁ λόγος τοῦ ἐν ᾧ καὶ τοῦ

^t πάντα F.I, om. G. ^v ἢ οὐδαμῶς ἢ ἐν ἄλλῳ F, ἢ ἐν ἄλλῳ ἢ οὐδαμοῦ G.
^w ἑαυτὸ I. ^x τό τ' ἐν ᾧ F.G.I. ^y αὐτῷ F.G. ^z κατὰ τὰ μέρη I.
^a ὅτι καὶ τὸ E. ^b αὐτῷ F.G. ^c οἷον τὸ λ. ἐν σώματι om. E. ^d ἢ om.
F, ἢ ἐπιφ.—σώματι om. I. ^e γε] τε F. ^f διότι F. ^g ὅταν μὲν ἢ E.
^h αὐτὸς E.I. ⁱ αὐτῷ F.G. ^k ἐν τῷ ἀνθρώπῳ G.I. ^l ἐν τῷ σώματι
et ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ F G.I. ^m ἑκάτερα F. ⁿ ἐν ἑαυτῷ ὁρῶμεν F.I,
ἐν αὐτῷ ὁρῶμεν G. ^o τον διορισμενον E. ^p τι αὐτὸ G.I. ^q αὐτῷ F.
^r ὁ δ' καὶ ὁ I. ^s ἔσται F.I. ^t ἀμφορεὺς αὐτὸς G.I, ἀμφορεὺς αὐ-
τὸς ἢ F. ^v ἐκείνος ἀμφορεὺς. Κατὰ F.G.I. ^w οὖν om. F. ^x ἄλλως E.
^y καὶ ὁ τοῦ G.I.

- ἐν τούτῳ. ¹ Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἐνδέχεται· ἅμα γὰρ ² δύο ἐν ταύτῳ ³ ἔσται· αὐτός ⁴ τε γὰρ ἐν ⁵ αὐτῷ ὁ ἀμφορεύς ἔσται, εἰ οὐ ἡ φύσις δεκτική, τοῦτ' ἐνδέχεται ἐν ⁶ ἑαυτῷ εἶναι καὶ ἔτι ⁷ ἐκείνο οὐ δεκτικόν, οἶον, εἰ οἶνου, ⁸ ὁ οἶνος.
- 18 ⁹ Ὅτι μὲν οὖν ἀδύνατον ἐν ¹⁰ ἑαυτῷ ¹¹ τι εἶναι ¹² πρῶτως, δῆλον.
- ¹³ Ὁ δὲ Ζήνων ἠπόρει, ὅτι εἰ ¹⁴ ἔστι τι ὁ τόπος, ἐν τίνι ἔσται, ¹⁵ λύνειν οὐ χαλεπόν· οὐδὲν γὰρ κωλύει ἐν ἄλλῳ ¹⁶ μὲν εἶναι τὸν πρῶτον τόπον, μὴ μέντοι ὥς ἐν τόπῳ ἐκείνῳ, ἀλλ' ὥσπερ ἡ μὲν ὑγίεια ἐν ¹⁷ τοῖς θερμοῖς ὥς ἔξις, τὸ δὲ θερμόν ¹⁸ ἐν σώματι ὥς πάθος.
- 19 ¹⁹ Ὡστ' οὐκ ἀνάγκη ²⁰ εἰς ἄπειρον ἵεναι. ²¹ Ἐκείνο δὲ φανερόν, ὅτι ἐπεὶ ²² οὐδὲν τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐν αὐτῷ (ἕτερον γὰρ τὸ πρῶτως ὃ τε καὶ ἐν ᾧ), οὐκ ἂν εἴη οὔτε ²³ ἡ ὕλη ²⁴ οὔτε τὸ εἶδος ὁ τόπος, ἀλλ' ἕτερον. ²⁵ Ἐκείνου γὰρ τι ταῦτα τοῦ ἐνόντος, καὶ ἡ ὕλη καὶ ἡ μορφή. Ταῦτα μὲν οὖν ἔστω διηπορημένα.
- 4 ²⁶ Τί ²⁷ δέ ποτ' ἐστὶν ὁ τόπος, ὃν ἂν γένοιτο φανερόν. Λάβωμεν δὲ περὶ αὐτοῦ ὅσα δοκεῖ ἀληθῶς καθ' ²⁸ αὐτὸ ὑπάρχειν αὐτῷ. ²⁹ Ἀξιούμεν δὴ τὸν τόπον εἶναι πρῶτον μὲν ³⁰ περιέχον ἐκείνο οὐ τόπος ἐστί, καὶ μηδὲν τοῦ πράγματος ³¹ εἶναι, ἔτι τὸν πρῶτον ³² τόπον μήτ' ³³ ἐλάττω μήτε μείζω, ³⁴ ἔτι ἀπολείπεσθαι ἐκάστων καὶ χωριστόν ³⁵ εἶναι, πρὸς δὲ τούτοις πάντα τόπον ἔχειν τὸ ἄνω ³⁶ καὶ κάτω, καὶ φέρεσθαι φύσει καὶ μένειν ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ἕκαστον τῶν σωμάτων, ³⁷ τοῦτο δὲ ποιεῖν ἢ ἄνω ἢ κάτω. ³⁸ Ὑποκειμένων δὲ ³⁹ τούτων τὰ λοιπὰ θεωρητέον. Δεῖ δὲ πειρᾶσθαι τὴν σκέψιν οὕτω ποιέσθαι, ὅπως τὸ τί ἐστὶν ἀποδοθήσεται, ὥστε τὰ τε ἀπορούμενα λύεσθαι, καὶ τὰ δοκοῦντα ὑπάρχειν τῷ τόπῳ ὑπάρχοντα

² δύο σώματα ἐν τῷ αὐτῷ G.I. ³ ἐνέσται F. ⁴ τε om. E. ⁵ ἑαυτῷ I. ⁶ αὐτῷ F.G. ⁷ ἐκείνου δεκτικόν E. ⁸ ὁ om. E.F. ⁹ αὐτῷ F.G. ¹⁰ τι om. E. ¹¹ πρῶτως εἶναι F. ¹² ὁ τόπος ἐστὶ τι G.I., ὁ τόπος ἔσται τι F. ¹³ λύνειν οὐ χαλεπόν om. pr. E. ¹⁴ μὲν om. E. ¹⁵ τοῖς om. E. ¹⁶ ἐν om. I. ¹⁷ εἰς] ἐπ' G.I. ¹⁸ οὐδὲ τὸ ἀγγεῖον ἐν ἑαυτῷ I. ¹⁹ ἡ om. G. ²⁰ οὔτε om. G. ²¹ ἐν ὄντος G. ²² δὴ G. ²³ αὐτὸν G. ²⁴ περιέχειν F.I. ²⁵ εἶναι om. E. ²⁶ τόπον om. F.G. ²⁷ ἐλάττω εἶναι μήτε I. ²⁸ ἔτι μήτ' ἀπολ. F.G.I. ²⁹ εἶναι om. E.G.I. ³⁰ καὶ τὸ κάτω G. ³¹ τούτων] τῶν τοιούτων G.

ἔσται, καὶ ἔτι τὸ τῆς δυσκολίας αἴτιον καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀπορημάτων ἔσται φανερόν· οὕτω γὰρ ἂν κάλλιστα δεικνύοιτο ἕκαστον. Πρῶτον μὲν οὖν δεῖ κατανοῆσαι ὅτι οὐκ ἂν³ ἐζητεῖτο ὁ τόπος, εἰ μὴ κίνησίς ^f τις ἦν ἢ κατὰ τόπον· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸν οὐρανὸν μάλιστ' οἰόμεθα ^g ἐν τόπῳ, ὅτι αἰεὶ ἐν κινήσει. Ταύτης δὲ τὸ μὲν φορά, τὸ δ' αὖξησης καὶ φθίσις· καὶ γὰρ ἐν τῇ αὖξήσει καὶ φθίσει μεταβάλλει, καὶ ^h ὁ πρότερον ἦν ἐνταῦθα, πάλιν μεθέστηκεν εἰς ἕλαττον ἢ μείζον. Ἔστι δὲ κινούμενον τὸ μὲν καθ' αὐτὸ ἐνεργεία, τὸ ⁴ δὲ κατὰ συμβεβηκός· ⁱ τοῦ δὲ κατὰ συμβεβηκός ^k τὸ μὲν ἐνδεχόμενον κινεῖσθαι καθ' αὐτό, οἷον τὰ ^l μέρη τοῦ σώματος καὶ ὁ ἐν τῷ πλοίῳ ἦλος, τὰ δ' οὐκ ἐνδεχόμενα ἀλλ' αἰεὶ κατὰ συμβεβηκός, ^m οἷον ἡ λευκότης καὶ ἡ ἐπιστήμη· ταῦτα γὰρ οὕτω μεταβέβληκε τὸν τόπον, ὅτι ἐν ᾧ ὑπάρχουσι μεταβάλλει. Ἐπεὶ δὲ λέγομεν ⁿ εἶναι ὡς ^o ἐν τόπῳ τῷ οὐρανῷ, ⁵ διότι ἐν τῷ ἀέρι, οὗτος δ' ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἐν τῷ ἀέρι δὲ οὐκ ἐν παντί, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔσχατον αὐτοῦ καὶ περιέχον ἐν τῷ ἀέρι φαμέν εἶναι· εἰ γὰρ ^p πᾶς ὁ ἀὴρ τόπος, οὐκ ἂν ἴσος εἴη ἑκάστου ὁ τόπος καὶ ἕκαστον, δοκεῖ δέ γε ^q ἴσος εἶναι. Τοιοῦτος ^r δ' ὁ πρῶτος ἐν ᾧ ἐστίν. Ὄταν μὲν οὖν μὴ διηρημένον ⁶ ἢ τὸ περιέχον ἀλλὰ συνεχές, οὐχ ὡς ἐν τόπῳ λέγεται ^s εἶναι ἐν ἐκείνῳ, ἀλλ' ὡς μέρος ἐν ὅλῳ· ὅταν δὲ διηρημένον ἢ καὶ ἀπτόμενον, ἐν πρώτῳ ^t ἐστὶ τῷ ἐσχάτῳ τοῦ περιέχοντος, ὃ οὗτ' ἐστὶ μέρος τοῦ ἐν αὐτῷ ^v ὄντος οὔτε μείζον τοῦ διαστήματος ἀλλ' ἴσον· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ τὰ ἔσχατα τῶν ἀπτομένων. Καὶ συνεχές μὲν ὂν οὐκ ἐν ἐκείνῳ κινεῖται ἀλλὰ μετ' ἐκείνου, ⁷ διηρημένον δὲ ἐν ἐκείνῳ. Καὶ εἴαν τε ^w κινῆται τὸ περιέχον εἴαν τε μή, οὐδὲν ἥττον. Ἔτι ὅταν μὴ ^x διηρημένον ἢ, ὡς ⁸ μέρος ἐν ὅλῳ λέγεται, ^y οἷον ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἢ ὄψις ἢ ἐν τῷ

^f τις om. F. ^g ἐν τόπῳ οἰόμεθα F.G.I. ^h ὁ] ὅπερ F. ⁱ τοῦ δὲ κ. σ.] κ. σ. δὲ E. ^k τὰ μὲν ἐνδεχόμενα F.G. ^l μέρη F. ^m οἷον ἢ] ἢ τε corr. E. ⁿ εἶναι om. F. ^o ἐν τόπῳ ἐν τῷ E. ^p πᾶς G.I. ^q ἴσος om. G, εἶναι om. G.I. ^r δ' om. G. ^s εἶναι om. F.G.I. ^t ἐστὶ τινι τῷ G.I. ^v ὄντος om. E. ^w κινεῖται G. ^x ἢ διηρημένον I. ^y οἷον ὡς ἐν G.I.

σώματι ἢ χεῖρ, ὅταν δὲ διηρημένον, οἶον ἐν τῷ ^z κάδῳ τὸ ὕδωρ
^a ἢ ἐν τῷ κεραμίῳ ὁ οἶνος· ἢ μὲν γὰρ χεῖρ κατὰ τοῦ σώματος
 9 κινεῖται, τὸ δὲ ὕδωρ ἐν τῷ ^z κάδῳ. Ἦδη τοίνυν φανερόν ἐκ
 τούτων τί ἐστίν ^b ὁ τόπος. Σχεδὸν γὰρ τέτταρά ἐστίν ὧν
 ἀνάγκη τὸν τόπον εἶναι· ἢ γὰρ μορφή ἢ ὕλη ἢ διά-
 στημά τι ^c τὸ μεταξὺ τῶν ἐσχάτων, ἢ τὰ ἔσχατα εἰ μὴ ἐστι
 μηδὲν διάστημα παρὰ τὸ τοῦ ἐγγινομένου σώματος μέγεθος.
 10 Τούτων δ' ὅτι ^d οὐκ ἐνδέχεται τὰ τρία εἶναι, φανερόν· ἀλλὰ
 διὰ ^e μὲν τὸ περιέχειν δοκεῖ ἢ ^f μορφή εἶναι· ἐν ^g ταύτῳ γὰρ
 τὰ ἔσχατα τοῦ περιέχοντος καὶ ^h τοῦ περιεχομένου. Ἔστι
 μὲν οὖν ἄμφω πέρατα, ἀλλ' οὐ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ μὲν εἶδος
 11 τοῦ πράγματος, ὁ δὲ τόπος τοῦ περιέχοντος σώματος. Διὰ
 δὲ τὸ ⁱ μεταβάλλειν πολλάκις μένοντος τοῦ περιέχοντος τὸ
 περιεχόμενον καὶ διηρημένον, οἶον ἐξ ἀγγείου ὕδωρ, τὸ με-
 ταξὺ εἶναι τι δοκεῖ διάστημα, ὡς ὅν τι παρὰ τὸ σῶμα ^k τὸ
 μεθιστάμενον. Τὸ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὸ τυχὸν ἐμπίπτει
 12 σῶμα τῶν μεθισταμένων καὶ ἄπτεσθαι πεφυκότων. Εἰ δ'
 ἦν τι τὸ διάστημα τὸ πεφυκὸς καὶ μένον ἐν τῷ αὐτῷ ^l τόπῳ,
 ἄπειροι ἂν ἦσαν τόποι· μεθισταμένου γὰρ τοῦ ὕδατος καὶ
 τοῦ ἀέρος ^m ταὐτὸ ποιήσει τὰ μόρια ⁿ πάντα ἐν τῷ ὅλῳ ὅπερ
 ἅπαν τὸ ὕδωρ ἐν τῷ ἀγγείῳ· ἅμα ^o δὲ καὶ ὁ τόπος ἔσται
 μεταβάλλων. Ὡστ' ^p ἔσται τοῦ τόπου ^q τ' ἄλλος τόπος,
 13 καὶ πολλοὶ τόποι ἅμα ἔσονται. Οὐκ ἔστι δὲ ἄλλος τόπος
^r ὁ τοῦ μορίου, ἐν ᾧ κινεῖται, ὅταν ^s ὅλον τὸ ἀγγεῖον μεθί-
 στηται, ἀλλ' ὁ αὐτός· ἐν ᾧ γάρ ἐστιν, ἀντιμεθίσταται ὁ ἀήρ
 καὶ τὸ ὕδωρ ἢ τὰ μόρια τοῦ ὕδατος, ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ γίνονται
 τόπῳ, ὅς μέρους ἐστὶ τοῦ τόπου ὅς ἐστι τόπος ὅλου τοῦ οὐ-
 14 ρανοῦ. Καὶ ἡ ὕλη δὲ δόξειεν ἂν εἶναι τόπος, εἰ ^t γε ἐν ἡρε-
 μούντ' τις σκοποίη καὶ μὴ ^v κεχωρισμένῳ ἀλλὰ συνεχεῖ.

^z κάδῳ F.I. ^a ἢ ὡς ἐν G. ^b ὁ om. F. ^c τὸ om. E. ^d τὰ τρία
 οὐκ ἐνδέχεται G.I. ^e τὸ μὲν F. ^f μορφή μὴ εἶναι E. ^g τῷ αὐτῷ F.G.I.
^h τοῦ post καὶ om. E.G. ⁱ βάλλειν E. ^k τὸ post σῶμα om. E.
^l τόπῳ om. F. ^m τὸ αὐτὸ G.I. ⁿ ἅπαντα F. ^o δ' ἔσται καὶ ὁ
 τόπος G.I. ^p ἔσται καὶ τοῦ F, ἔσται τέ τις τοῦ G. ^q τ' γ' E, τις
 I, om. F.G. ^r ὁ om. F. ^s τὸ ὅλον F. ^t γε om. pr. E. ^v κεχω-
 ρισμένον ἀλλὰ συνεχές E.

Ὡςπερ γὰρ εἰ ἀλλοιοῦνται, ^x ἔστι τι ὃ νῦν μὲν λευκὸν ^y πάλαι δὲ μέλαν, καὶ νῦν μὲν σκληρὸν ^y πάλαι δὲ μαλακόν (διό φαμεν εἶναι ^z τι τὴν ὕλην), οὕτω καὶ ὁ τόπος διὰ τοιαύτης τινὸς εἶναι ^a δοκεῖ φαντασίας, πλὴν ἐκεῖνο μὲν διότι ^b ὃ ἦν ἀήρ, ^c τοῦτο νῦν ὕδωρ, ὃ δὲ τόπος ὅτι ^d οὐ ^e ἦν ἀήρ, ἐνταῦθ' ἔστι ^f νῦν ὕδωρ. Ἀλλ' ἡ μὲν ὕλη, ὥςπερ ἐλέχθη ἐν ^g τοῖς πρότερον, οὔτε χωριστὴ τοῦ πράγματος οὔτε ^h περιέχει, ὃ δὲ τόπος ἄμφω. Εἰ τοίνυν μηδὲν ⁱ τῶν τριῶν ὁ τόπος ἐστί, ¹⁵ μήτε ^k τὸ εἶδος μήτε ^k ἡ ὕλη μήτε διάστημά ^l τι αἰὲ ^m ὑπάρχον ἕτερον παρὰ τὸ τοῦ πράγματος τοῦ μεθισταμένου, ἀνάγκη τὸν τόπον εἶναι τὸ λοιπὸν τῶν ⁿ τεσσάρων, τὸ πέρασ τοῦ περιέχοντος σώματος. Λέγω δὲ τὸ περιεχόμενον σῶμα τὸ κινητὸν κατὰ φοράν. Δοκεῖ δὲ μέγα ^o τι εἶναι καὶ χαλε- ¹⁶ πὸν ληφθῆναι ὁ τόπος διὰ τε τὸ παρεμφαίνεσθαι τὴν ὕλην καὶ τὴν μορφήν, καὶ διὰ τὸ ἐν ἡρεμοῦντι τῷ περιέχοντι γίνεσθαι τὴν μετάστασιν τοῦ φερομένου· ἐνδέχεσθαι γὰρ φαίνεται εἶναι διάστημα μεταξὺ ἄλλο τι τῶν κινουμένων μεγε- ¹⁷ θῶν. Συμβάλλεται δέ τι καὶ ὁ ἀήρ δοκῶν ἀσώματος εἶναι· ¹⁸ φαίνεται γὰρ οὐ μόνον τὰ πέρατα τοῦ ἀγγείου εἶναι ὁ τόπος, ἀλλὰ καὶ τὸ μεταξὺ ὡς κενόν. Ἔστι δ' ὥςπερ τὸ ἀγγεῖον ¹⁸ τόπος μεταφορητός, οὕτω ^p καὶ ὁ τόπος ἀγγεῖον ἀμετακίνητον. Διὸ ὅταν μὲν ἐν κινουμένῳ ^q τι κινῆται καὶ ^r μεταβάλλῃ τὸ ἐντός, οἷον ἐν ποταμῷ πλοῖον, ^s ὡς ἀγγεῖῳ χρῆται μᾶλλον ἢ τόπῳ τῷ περιέχοντι. Βούλεται δ' ^t ἀκίνητος ^v εἶναι ¹⁹ ὁ τόπος· διὸ ὁ πᾶς μᾶλλον ποταμὸς ^w τόπος, ὅτι ἀκίνητος ^x ὁ πᾶς. Ὡστε τὸ τοῦ περιέχοντος πέρασ ἀκίνητον πρῶτον, τοῦτ' ἔστιν ὁ τόπος. Καὶ διὰ τοῦτο ^y τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ ἔσχατον τὸ πρὸς ἡμᾶς τῆς κύκλῳ φορᾶς δοκεῖ εἶναι

^x ἔστι τι τοῦτο ὃ G, ἔσται τοῦτο ὃ I. ^y πάλιν G.I. ^z τι om. I.
^a δοκεῖ εἶναι G.I. ^b ὃ om. E. ^c τοῦτο—ἀήρ om. G. ^d οὐ] οὐδ
νῦν I, ἐν ᾧ G. ^e ἦν ὁ ἀήρ G.I. ^f νῦν om. G. ^g προτέροις F.
^h περιέχει F. ⁱ τῶν] τούτων τῶν G.I. ^k τὸ et ἡ om. corr. E.
^l αἰε τι F. ^m ὑπάρχειν E. ⁿ τεττάρων G.I. ^o εἶναι τι F. ^p καὶ
om. F.G.I. ^q τι om. E.F.G. ^r μεταβάλλει fortasse G. ^s ὡς ἐν
ἀγγεῖῳ I. ^t ἀκίνητον F. ^v ὁ τόπος εἶναι G.I. ^w τόπος ἐστιν ὅτι I.
^x ὁ πᾶς] ἅπας G. ^y τὸ ante μ. om. I.

τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω μάλιστα πᾶσι κυρίως, ὅτι τὸ μὲν ἀεὶ
 20 μένει, τοῦ δὲ ^z κύκλου τὸ ἔσχατον ὡσαύτως ἔχον μένει. Ὡστ'
 ἐπεὶ τὸ μὲν κοῦφον τὸ ἄνω φερόμενόν ^a ἐστὶ φύσει, τὸ δὲ
 βαρὺ τὸ κάτω, τὸ μὲν πρὸς τὸ μέσον περιέχον πέρας κάτω
 ἐστί, καὶ αὐτὸ τὸ μέσον, τὸ δὲ πρὸς τὸ ἔσχατον ^b ἄνω, καὶ
 αὐτὸ τὸ ἔσχατον· καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖ ἐπίπεδόν ^c τι εἶναι καὶ
 οἶον ἀγγεῖον ὁ τόπος καὶ ^d περιέχον. Ἔτι ἅμα τῷ ^e πρά-
 γματι ὁ τόπος· ἅμα ^f γὰρ τῷ πεπερασμένῳ τὰ πέρατα.

5 Ὡς μὲν οὖν σῶματι ἐστὶ τι ἐκτὸς σῶμα περιέχον αὐτό,
 τοῦτό ^g ἐστὶν ἐν τόπῳ, ᾧ δὲ μή, οὐ. Διὸ καὶ ὕδωρ γένηται
^h τοιοῦτο, τὰ μὲν μόρια κινήσεται αὐτοῦ (περιέχεται γὰρ
 ὑπ' ἀλλήλων), τὸ δὲ πᾶν ἐστὶ μὲν ὡς κινήσεται ἐστὶ ^{δ'} ὡς
 οὐ. ⁱ Ὡς μὲν γὰρ ὅλον, ἅμα τὸν τόπον οὐ μεταβάλλει,
 κύκλῳ δὲ κινήσεται· τῶν μορίων γὰρ οὗτος ὁ τόπος· καὶ ἄνω
 μὲν καὶ κάτω οὐ, κύκλῳ ^{δ'} ἔνια. Τὰ δὲ καὶ ^k ἄνω καὶ κάτω,
 2 ὅσα ἔχει πύκνωσιν καὶ μάνωσιν. Ὡσπερ ^l ^{δ'} ^m ἐλέχθη, τὰ μὲν
 ἐστὶν ἐν τόπῳ κατὰ δύναμιν, τὰ δὲ κατ' ἐνέργειαν. Διὸ ὅταν
 μὲν συνεχὲς ἦ τὸ ὁμοιομερές, κατὰ δύναμιν ἐν τόπῳ τὰ μέρη,
 ὅταν δὲ χωρισθῇ μὲν ἄπτηται ^{δ'} ὥσπερ σωρός, κατ' ἐνέρ-
 3 γειαν. Καὶ τὰ μὲν καθ' ⁿ αὐτά, οἶον πᾶν σῶμα ἢ κατὰ
 φοράν ἢ ^o κατ' αὔξησιν κινήτῳ καθ' αὐτό που, ὁ ^{δ'} οὐρανός,
 ὥσπερ εἴρηται, οὐ που ὅλος οὐδ' ἐν τινι τόπῳ ἐστίν, εἴ γε μηδὲν
 αὐτὸν περιέχει σῶμα. Ἐφ' ^p ᾧ δὲ κινεῖται, ταύτῃ καὶ τόπος
 ἐστὶ τοῖς μορίοις· ἕτερον γὰρ ἐτέρου ἐχόμενον τῶν μορίων
 4 ἐστίν. Τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός, οἶον ἡ ψυχὴ καὶ ὁ οὐρα-
 νός· τὰ γὰρ μόρια ἐν τόπῳ πως πάντα· ἐπὶ ^q τῷ κύκλῳ γὰρ
^r περιέχει ^s ἄλλο ἄλλο. Διὸ κινεῖται ^t μὲν ^v κύκλῳ τὸ ἄνω, τὸ
 δὲ πᾶν οὐ που. Τὸ γὰρ που αὐτό ^{τ'} ἐστὶ τι, καὶ ἔτι ἄλλο
 τι δεῖ εἶναι παρὰ τοῦτο ἐν ^{φ'} ^w ᾧ περιέχει· παρὰ δὲ τὸ πᾶν

^z κύκλῳ F.G.I. ^a φύσει ἐστὶ G.I. ^b ἄνω—ἔσχατον καὶ om. E.
^c τε G. ^d περιέχων F. ^e πράγματι πως ὁ G.I. ^f γὰρ—πέρατα]
 γὰρ τὰ πέρατα καὶ ὁ τόπος G.I. ^g ἐν τόπῳ ἐστίν G.I. ^h τοιοῦτον G.I.
ⁱ ὥστε E. ^k κάτω καὶ ἄνω G.I. ^l ^{δ'} om. I. ^m ἐλέγομεν corr. E.
ⁿ αὐτὸ F.G.I. ^o κατ' om. F.G.I. ^p ὁ E. ^q τὸ E.G.I. ^r περιέχει
 om. E. ^s ἄλλο ἄλλω I. ^t μὲν om. I. ^v κύκλῳ μόνον τὸ G.I.
^w ᾧ περιέχει] περιέχεται E.

καὶ ὅλον οὐδέν ἐστιν ^z ἔξω τοῦ παντός, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ οὐρανῷ πάντα· ὁ γὰρ οὐρανὸς τὸ πᾶν ἴσως. Ἔστι δ' ὁ τό- 5
πος οὐχ ὁ οὐρανός, ἀλλὰ τοῦ οὐρανοῦ τι τὸ ἔσχατον καὶ ἀπτόμενον τοῦ κινητοῦ σώματος ^y πέρας ἡρεμοῦν· καὶ διὰ τοῦτο ἡ μὲν γῆ ἐν τῷ ὕδατι, τοῦτο δ' ἐν τῷ ἀέρι, οὗτος δ' ἐν τῷ αἰθέρι, ὁ δ' αἰθήρ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ δ' οὐρανὸς οὐκέτι ἐν ἄλλῳ. Φανερόν δ' ἐκ τούτων ^z ὅτι καὶ αἱ ἀπορίαι πᾶσαι 6
λύουσιν· ἂν οὕτω λεγομένου τοῦ τόπου. Οὔτε γὰρ συναύ-
ξεσθαι ἀνάγκη τὸν τόπον, οὔτε στιγμῆς ^a εἶναι τόπον, ^b οὔτε δύο σώματα ^c ἐν τῷ αὐτῷ ^d τόπῳ, ^e οὔτε διάστημά τι εἶναι σωματικόν. Σῶμα γὰρ τὸ μεταξὺ τοῦ τόπου τὸ τυχόν, ἀλλ' οὐ διάστημα σώματος· καὶ ἔστιν ὁ τόπος καὶ ποῦ, οὐχ ὥς ἐν τόπῳ ^f δέ, ἀλλ' ὥς τὸ πέρας ἐν τῷ πεπερασμένῳ. Οὐ γὰρ πᾶν ^g τὸ ὄν ἐν τόπῳ, ἀλλὰ τὸ κινητὸν σῶμα. Καὶ φέ- 7
ρεται δὴ εἰς τὸν αὐτοῦ τόπον ἕκαστον ^h εὐλόγως· ⁱ ὁ γὰρ ἐφεξῆς καὶ ἀπτόμενον μὴ βία, συγγενές· καὶ συμπεφυκότα μὲν ἀπαθῆ, ἀπτόμενα δὲ παθητικά καὶ ποιητικά ἀλλήλων. Καὶ μένει δὴ φύσει πᾶν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ^k ἕκαστον ^l οὐκ 8
ἀλόγως· καὶ γὰρ τὸ μέρος τόδε ἐν ^m ὅλῳ τῷ τόπῳ ὥς διαι-
ρετὸν μέρος πρὸς ὅλον ἐστίν, οἷον ⁿ ὅταν ὕδατος ^o κινήσῃ τις μόριον ἢ ἀέρος. Οὕτω δὲ ^p καὶ ἀήρ ἔχει πρὸς ὕδωρ· οἷον ὕλη ^q γάρ, τὸ δὲ εἶδος, τὸ μὲν ὕδωρ ^r ὕλη ἀέρος, ὁ δ' ἀήρ ^s οἷον ἐνέργειά τις ἐκείνου· τὸ ^t γὰρ ὕδωρ δυνάμει ^v ἀήρ ἐστίν, ὁ δ' ἀήρ δυνάμει ὕδωρ ἄλλον τρόπον. Διοριστέον δὲ περὶ τούτων ὕστερον· ἀλλὰ διὰ τὸν καιρὸν ἀνάγκη μὲν εἰπεῖν, ἀσαφῶς δὲ νῦν ^w ῥηθὲν τότ' ἔσται σαφέστερον. Εἰ οὖν τὸ 9
αὐτὸ ἡ ὕλη ^x καὶ ἡ ἐντελέχεια (ὕδωρ γὰρ ἄμφω, ἀλλὰ τὸ

^x ἔξωθεν F.G.I. ^y πέρας ἡρεμοῦν om. E. ^z ὅτι om. F. ^a εἶναι τὸν τόπον I. ^b οὐδὲ G.I. ^c ἐν] ἐστίν ἐν E. ^d τόπῳ om. F. ^e οὐδὲ G.I. ^f δέ om. F. ^g τὸ ὄν om. E, post ἐν τόπῳ ponit F. ^h εὐλόγως om. E. ⁱ ὁ E.G. ^k ἕκαστον om. F.G, post πᾶν ponit E. ^l οὐκ ἀλόγως] εὐλόγως I. οὐκ—τόπῳ om. G. ^m ὅλῳ om. E, post τῷ ponit I. ⁿ ὅταν] εἰ I. ^o κινήσῃ τι F, τις κινήσει G, τις κινήσει I. ^p καὶ ὁ ἀήρ F.G.I. ^q γάρ—ὕλη om. E. ^r ἀέρος ὕλη F. ^s οἷον om. E. ^t γάρ] δὲ I. ^v ἐστίν ἀήρ G.I. ^w λεχθὲν G.I. ^x καὶ ἐντελέχεια ἔχει ὕδ. E.

μὲν δυνάμει τὸ δ' ἐντελεχείᾳ), ἔχει ἂν ὡς μόριόν πως πρὸς ὅλον. Διὸ καὶ τούτοις ἀφή ἐστίν· σύμφυσις ^γ δέ, ὅταν ἄμφω ἐνεργείᾳ ἐν ^z γένωνται. Καὶ περὶ ^a μὲν τόπου, καὶ ὅτι ἐστὶ καὶ τί ἐστίν, εἴρηται.

- 6 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ὑποληπτέον εἶναι τοῦ φυσικοῦ θεω-
ρῆσαι καὶ περὶ κενού, εἰ ἐστίν ^b ἢ μή, καὶ πῶς ἐστίν ἢ τί
ἐστίν, ὥσπερ καὶ περὶ τόπου· καὶ ^c γὰρ παραπλησίαν ἔχει
^d τὴν τε ἀπιστίαν καὶ τὴν πίστιν διὰ τῶν ὑπολαμβάνομένων·
οἷον γὰρ ^e τόπον τινὰ καὶ ἀγγεῖον τὸ κενὸν τιθέασιν οἱ
λέγοντες, δοκεῖ ^f δὲ πληρὲς μὲν εἶναι, ὅταν ἔχη τὸν ὄγκον οὐ
δεκτικόν ἐστίν, ὅταν δὲ στερηθῇ, κενόν, ^g ὡς τὸ αὐτὸ μὲν ὄν
^h κενὸν καὶ πληρὲς καὶ τόπον, τὸ δ' εἶναι αὐτοῖς οὐ ⁱ ταῦτό
² ὄν. ⁴ Ἀρξασθαι δὲ δεῖ ^k τῆς σκέψεως ¹ λαβοῦσιν ἅ τε λέγου-
σιν οἱ φάσκοντες εἶναι καὶ πάλιν ἅ λέγουσιν οἱ μὴ ^m φάσκον-
3 τες, καὶ τρίτον τὰς κοινὰς ⁿ περὶ αὐτῶν δόξας. Οἱ μὲν οὖν
δεικνύναι πειρώμενοι ὅτι οὐκ ἐστίν, οὐχ ὃ βούλονται λέγειν οἱ
ἄνθρωποι κενόν, τοῦτ' ἐξελέγχουσιν, ἀλλ' ^o ἀμαρτάνοντες
λέγουσιν, ὥσπερ Ἀναξαγόρας καὶ οἱ τοῦτον τὸν τρόπον
ἐλέγχοντες. Ἐπιδεικνύουσι γὰρ ὅτι ἐστὶ τι ὃ ἀήρ, στρε-
βλοῦντες τοὺς ἀσκούς καὶ ^p δεικνύντες ὡς ἰσχυρὸς ὃ ἀήρ, καὶ
4 ἐναπολαμβάνοντες ἐν ταῖς κλεψύδραις. Οἱ δ' ἄνθρωποι
^q βούλονται κενὸν εἶναι διάστημα ἐν ᾧ ^r μηδὲν ἐστὶ σῶμα αἰ-
σθητόν· οἰόμενοι δὲ τὸ ^s ὄν ἅπαν εἶναι σῶμα φασίν, ἐν ᾧ ὅλως
μηδὲν ἐστὶ, τοῦτ' εἶναι κενόν, ^t διὸ τὸ πληρὲς ἀέρος κενόν
5 εἶναι. Οὕκουν τοῦτο ^v δεῖ δεικνύναι, ὅτι ἐστὶ τι ὃ ἀήρ, ἀλλ'
ὅτι οὐκ ἐστὶ διάστημα ἕτερον τῶν σωμάτων, οὔτε χωριστὸν
οὔτε ἐνεργείᾳ ὄν, ὃ διαλαμβάνει τὸ πᾶν σῶμα ὥστ' εἶναι μὴ
συνεχές, καθάπερ λέγουσι Δημόκριτος καὶ Λεύκιππος καὶ

^γ δὲ ἐστίν ὅταν E. ^z γένηται F. ^a μὲν τοῦ τόπου F. ^b ἢ μή,
καὶ πῶς ἐστίν om. E. ^c γὰρ om. E. ^d τὴν τε ἀπιστίαν καὶ om. F,
τε om. E. ^e τινὰ τόπον F. ^f δ' εἶναι πληρὲς μὲν G.I. ^g ὡς om. E.
^h κενόν om. F. ⁱ ταῦτόν. Ἀρξασθαι I. ^k τῆς om. F. ¹ λαβοῦσης G.
^m φάσκοντες εἶναι καὶ F.G.I. ⁿ δόξας περὶ αὐτῶν F.G.I. ^o ἀμαρ-
τάνουσι λέγοντες F. ^p δεικνύοντες F.I. ^q βούλονται λέγειν κενόν E.
^r μηδὲν τί ἐστὶ F. ^s ἅπαν ὄν I. ^t διὸ τὸ] διότι E. ^v δεικνύναι δεῖ F.

ἕτεροι πολλοὶ τῶν φυσιολόγων, ἥ καὶ εἴ^ω τι ἔξω τοῦ παντὸς σώματός ἐστιν ὄντος συνεχούς. Οὗτοι μὲν οὖν οὐ κατὰ θύρας πρὸς τὸ πρόβλημα ἀπαντῶσιν, ἀλλ' οἱ φάσκοντες εἶναι μᾶλλον. Λέγουσι δ' ἐν μὲν[×] ὅτι κίνησις ἢ κατὰ τόπον οὐκ ἂν⁶ εἴη (αὕτη δ' ἐστὶ φορά καὶ αὔξησης)· οὐ γὰρ ἂν^γ δοκεῖν εἶναι κίνησιν, εἰ μὴ^z εἴη κενόν· τὸ γὰρ πλήρες ἀδύνατον εἶναι δέξασθαι^α τι. Εἰ δὲ^β δέξεται καὶ^ε ἔσται δύο ἐν^δ ταύτῳ, ἐνδέχοιτ' ἂν καὶ ὅποσαοῦν^ε εἶναι ἅμα σώματα· τὴν γὰρ διαφοράν, δι' ἣν οὐκ ἂν εἴη τὸ λεχθέν, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν. Εἰ δὲ τοῦτο ἐνδέχεται, καὶ τὸ^ι μικρότατον δέξεται τὸ μέγιστον· πολλὰ γὰρ μικρά^ε ἔστι τὸ μέγα· ὥστ' εἰ πολλὰ ἴσα ἐνδέχεται ἐν ταύτῳ εἶναι, καὶ πολλὰ ἄνισα. Μέλισσος μὲν οὖν⁷ καὶ δείκνυσιν ὅτι τὸ πᾶν ἀκίνητον ἐκ τούτων· εἰ γὰρ κινήσεται, ἀνάγκη εἶναι (φησί) κενόν, τὸ δὲ κενὸν οὐ τῶν ὄντων. Ἔνα μὲν οὖν τρόπον^h ἐκ τούτων δεικνύουσιν ὅτι ἔστι τι κενόν, ἄλλον δ' ὅτι^ι φαίνεται ἔνια συνιόντα καὶ πιλούμενα, οἶον καὶ τὸν οἶνόν φασι^κ δέχεσθαι μετὰ τῶν ἀσκῶν τοὺς πίθους, ὡς εἰς τὰ ἐνόντα κενὰ συνιόντος τοῦ πυκνουμένου σώματος. Ἔτι⁸ δὲ καὶ ἡ αὔξησης δοκεῖ^l πᾶσι γίγνεσθαι διὰ κενοῦ· τὴν μὲν γὰρ τροφήν^m σῶμα εἶναι, δύο δὲ σώματα ἀδύνατον ἅμα εἶναι. Μαρτύριον δὲ καὶ τὸ περὶ τῆς τέφρας ποιοῦνται, ἥ δέχεταιⁿ ἴσον ὕδωρ ὅσον τὸ ἀγγεῖον τὸ κενόν. Εἶναι δ' ἔφασαν καὶ⁹ οἱ Πυθαγόρειοι κενόν, καὶ ἐπεισιέναι^ο αὐτὸ τῷ οὐρανῷ ἐκ τοῦ ἀπείρου πνεύματος^p ὡς ἀναπνέοντι καὶ τὸ κενόν, δὲ διορίζει τὰς φύσεις, ὡς ὄντος τοῦ κενοῦ χωρισμοῦ τινὸς τῶν ἐφεξῆς καὶ τῆς διορίσεως· καὶ τοῦτ' εἶναι πρῶτον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς· τὸ γὰρ κενόν^q διορίζει τὴν φύσιν αὐτῶν. Ἐξ ὧν^r μὲν οὖν

^ω τι τῶν ἔξω E. [×] ὅτι] ὅτι ἢ F. ^γ δοκοῖν εἶναι κίνησις F.G.I.
^z ἢ F. ^α τι om. F.G.I. ^β δέξαιτο F.G.I. ^ε ἐστὶ G.I. ^δ τῷ αὐτῷ G.I. ^ε ἅμα εἶναι F.G.I. ^ι σμικρότατον δέξασθαι F. ^ε τὸ μέγα ἔστιν F.G.I. ^h ἐκ τούτων om. F. ^ι φαίνονται G.I. ^κ μετὰ τῶν ἀσκῶν δέχεσθαι F.G.I. ^l γίγνεσθαι πᾶσι F.G. ^m εἶναι σῶμα F.G.I.
ⁿ ἴσον om. F. ^ο αὐτῷ G. ^p ὡς ἂν ἀναπνέοντι F.G.I. ^q διορίζει F.
^r μὲν post ὧν om. F.

οἱ μὲν φασιν εἶναι οἱ δ' οὐ^s φασι, ^t σχεδὸν ^v τοιαῦτα καὶ τοσαῦτά ^w ἐστίν.

- 7 Πρὸς δὲ τὸ ποτέρως ἔχει δεῖ λαβεῖν τί σημαίνει τοῦνομα. Δοκεῖ δὴ τὸ κενὸν τόπος ^x εἶναι ἐν ᾧ μηδὲν ἐστίν. Τούτου δ' αἴτιον ὅτι τὸ ὄν σῶμα οἴονται εἶναι, πᾶν δὲ σῶμα ἐν τόπῳ, κενὸν δ' ἐν ᾧ τόπῳ μηδὲν ^y ἐστὶ σῶμα, ὥστ' εἴ που μὴ ἐστὶ σῶμα, ^z κενὸν εἶναι ἐνταῦθα. Σῶμα δὲ πάλιν ἅπαν ^a οἴονται εἶναι ἀπτόν· ^b τοιοῦτο δὲ ὁ ^c ἂν ἔχῃ βάρος ἢ κουφότητα. Συμβαίνει οὖν ἐκ συλλογισμοῦ τοῦτο εἶναι κενόν, ἐν ᾧ μηδὲν ἐστὶ ^d βαρὺ ἢ κουφόν. Ταῦτα μὲν οὖν, ὥσπερ εἵπομεν καὶ πρότερον, ἐκ συλλογισμοῦ συμβαίνει. Ἄτοπον δὲ εἰ ἡ στιγμὴ κενόν· δεῖ γὰρ τόπον εἶναι, ἐν ^e ᾧ σώματός ἐστι διά-
 2 στημα ἀπτοῦ. Ἄλλ' οὖν φαίνεται λέγεσθαι τὸ κενὸν ἓνα μὲν τρόπον τὸ μὴ πλήρες αἰσθητοῦ σώματος κατὰ τὴν ἀφήν· ^f αἰσθητὸν δ' ἐστὶ κατὰ τὴν ἀφήν τὸ βάρος ἔχον καὶ κουφότητα. Διὸ καὶ ἀπορήσειέ τις, τί ἂν φαίεν, εἰ ἔχοι τὸ διά-
 στημα χρῶμα ἢ ψόφον, πότερον κενὸν ἢ οὐ^g; Ἡ δὴλον ὅτι
 3 εἰ μὲν δέχοιτο σῶμα ἀπτόν, κενόν ^g εἶναι, εἰ δὲ μή, οὐ. Ἄλλον δὲ τρόπον, ἐν ᾧ ^h μὴ τὸδε ⁱ τι μηδ' οὐσία τις σωματική. Διὸ φασί ^k τινες εἶναι τὸ κενὸν τὴν ^l τοῦ σώματος ὕλην, οἵπερ καὶ τὸν τόπον, τὸ αὐτὸ τοῦτο λέγοντες ^m οὐ καλῶς· ἡ μὲν γὰρ ὕλη οὐ χωριστὴ τῶν ⁿ πραγμάτων, τὸ δὲ κενὸν ζητοῦσιν
 4 ὡς χωριστόν. Ἐπεὶ ^p δὲ περὶ ^q τόπου διώρισται, καὶ τὸ κενὸν ^r ἀνάγκη τόπον εἶναι εἰ ἔστιν ἐστερημένον σώματος, τόπος δὲ καὶ πῶς ^s ἐστὶ καὶ πῶς οὐκ ἐστὶν εἴρηται, φανερόν ὅτι οὕτω μὲν κενὸν οὐκ ἐστίν, οὔτε ^t ἀχώριστον οὔτε κεχω-

^s φασι om. I. ^t σχεδὸν—οἴονται εἶναι supra lituram rc. E. ^v τοιαῦτά τε καὶ τοσαῦτα rc. E, τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα G.I. ^w ἐστὶ om. rc. E.
^x εἶναι om. F. ^y ἐστὶ om. G. ^z κενόν] οὐδὲν E.G.I. ^a οἴον τε E.G. ^b τοιοῦτον F.G.I. ^c ἂν E. ^d βαρὺ τι ἢ F.G.I.
^e ᾧ] ᾧ τόπῳ G.I. ^f αἰσθητὸν—ἀφήν om. E. ^g εἶναι om. E. ^h μὴ] μηδὲν E. ⁱ τι] ἐστὶ I. ^k εἶναί τινες F. ^l τῶν σωμάτων F.
^m οὐ] ὡς E. ⁿ σωμάτων F. ^o ὡς χωριστόν om. E. ^p δὲ καὶ περὶ F. ^q τόπον G, τοῦ τόπου I. ^r τόπον ἀνάγκη εἶναι G.I, τόπον εἶναι ἀνάγκη F. ^s ἐστὶ καὶ πῶς om. E, πῶς om. F. ^t κεχωρισμένον οὔτε ἀχώριστον F.G.I.

ρισμένον· τὸ γὰρ κενὸν οὐ σῶμα ἀλλὰ σώματος διάστημα
^vβούλεται εἶναι. Διὸ καὶ τὸ κενὸν δοκεῖ τι εἶναι, ὅτι καὶ ὁ
τόπος, καὶ διὰ ^wταυτά. ^xἩκεὶ γὰρ δὴ ἡ κίνησις ἢ κατὰ ⁵
τόπον καὶ τοῖς ^yτὸν τόπον φάσκουσιν εἶναί τι παρὰ τὰ σώ-
ματα ^zτὰ ἐμπίπτοντα καὶ τοῖς τὸ κενόν. Αἵτιον δὲ κινήσεως
οἶονται ^aεἶναι τὸ κενὸν οὕτως ὡς ἐν ᾧ κινεῖται· τοῦτο δ' ἂν
εἴη οἶον τὸν τόπον φασί τινες εἶναι. Οὐδεμία δ' ἀνάγκη, ^bεἰ
^cκίνησις ἔστι, ^dεἶναι κενόν. ^vΟλως μὲν οὖν ^eπάσης κινήσεως
οὐδαμῶς, διὸ καὶ Μέλισσον ἔλαθεν· ἀλλοιοῦσθαι γὰρ ^fτὸ
πλήρες ἐνδέχεται. Ἀλλὰ δὴ οὐδὲ τὴν κατὰ τόπον κίνησιν ⁶
ἅμα γὰρ ^gἐνδέχεται ὑπεξίεναι ἀλλήλοις, οὐδενὸς ὄντος δια-
στήματος ^hχωριστοῦ παρὰ τὰ σώματα ⁱτὰ κινούμενα. Καὶ
τοῦτο δῆλον καὶ ἐν ταῖς τῶν συνεχῶν δίναις, ὥσπερ καὶ ἐν
ταῖς τῶν ὑγρῶν. ¹Ενδέχεται δὲ καὶ πυκνοῦσθαι μὴ εἰς τὸ
κενὸν ἀλλὰ διὰ τὸ τὰ ἐνόντα ἐκπυρηνίζειν, οἶον ὕδατος συν-
θλιβομένου τὸν ἐνόντα ἀέρα, καὶ αὐξάνεσθαι οὐ μόνον εἰσιόν-
τος τινὸς ἀλλὰ καὶ ἀλλοιώσει, οἶον εἰ ἐξ ὕδατος ^kγίνοιτο
ἀήρ. ^vΟλως δὲ ὁ τε περὶ τῆς αὐξήσεως λόγος καὶ τοῦ εἰς ⁷
τὴν τέφραν ἐγχεομένου ὕδατος αὐτὸς ¹αὐτὸν ἐμποδίζει. ^hἩ
γὰρ οὐκ αὐξάνεται ὁτιοῦν, ἢ οὐ σώματι, ^mἢ ἐνδέχεται δύο
σώματα ἐν ⁿταύτῳ εἶναι. Ἀπορίαν οὖν ^oκοινήν ἀξιούσι
λύειν, ἀλλ' οὐ κενὸν δεικνύουσιν ὡς ἔστιν. ^hἩ πᾶν εἶναι
^pἀναγκαῖον τὸ σῶμα κενόν, εἰ πάντῃ αὐξάνεται καὶ αὐξάνε-
ται διὰ κενοῦ. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς τέφρας. ^qὍτι
μὲν οὖν ἐξ ὧν δεικνύουσιν ^rεἶναι τὸ κενὸν λύειν ῥάδιον, φα-
νερόν.

^vὍτι δ' οὐκ ἔστι κενὸν οὕτω κεχωρισμένον, ὡς ἔνιοί φασι, ⁸
^sλέγωμεν πάλιν. Εἰ γὰρ ἔστιν ἐκάστου φορά τις τῶν

^v βούλονται G.I. ^w τὰ αὐτὰ F.I. ^x ἡκεὶ et δὴ ἡ corr. E.
^y τὸν om. E. ^z τὰ post. σ. om. E. ^a τὸ κενὸν εἶναι F. ^b εἰ] εἶναι εἰ I.
^c ἔσται κίνησις F. ^d εἶναι καὶ κενόν G. ^e κινήσεως οὐδαμῶς ἀπάσης
G. et ἀπάσης etiam F.I. ^f ἐνδέχεται τὸ πλήρες F.G.I. ^g ὑπεξ.
ἀλλ. ἐνδέχεται F.G.I. ^h χωρὶς τοῦ E.G.I. ⁱ τὰ om. E. ^k γένοιτο F.
¹ ἐαυτὸν I. ^m ἢ om. F. ⁿ τῷ αὐτῷ F.G.I. ^o ἀξιούσι κοινήν F.G.I.
^p τὸ σῶμα ἀναγκαῖον F.G.I. ^q ὅτι] οὕτω G. ^r τὸ κενὸν εἶναι F.G.I.
^s λέγομεν G.I.

ἀπλῶν σωμάτων φύσει, οἷον τῷ πυρὶ μὲν ἄνω τῇ δὲ γῇ κάτω
καὶ πρὸς τὸ μέσον, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν τὸ κενὸν ἵαίτιον εἴη
τῆς φορᾶς. Τίνος οὖν αἴτιον ὦςται τὸ κενόν; Δοκεῖ γὰρ
αἴτιον εἶναι κινήσεως τῆς κατὰ τόπον, ταύτης δ' οὐκ ὦςται.
Ἐτι εἰ ὦςται τι οἷον τόπος ὕστερημένος σώματος, ὅταν ἡ
κενόν, ποῦ οἰσθήσεται τὸ ἐντεθὲν εἰς αὐτὸ σῶμα; οὐ γὰρ
δὴ εἰς ἅπαν. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ πρὸς τοὺς τὸν τόπον
οἰομένους εἶναι τι κεχωρισμένον, εἰς ὃν φέρεται πῶς
γὰρ οἰσθήσεται τὸ ἐντεθὲν ἢ μενεῖ; Καὶ περὶ τοῦ ἄνω καὶ
κάτω καὶ περὶ τοῦ κενοῦ ὁ αὐτὸς ἀρμόσει λόγος εἰκότως· τὸ
γὰρ κενὸν τόπον ποιοῦσιν οἱ εἶναι φάσκοντες· καὶ πῶς δὴ
ἐνέσται ἢ ἐν τῷ τόπῳ ἢ ἐν τῷ κενῷ; Οὐ γὰρ συμβαίνει,
ὅταν ὅλον τεθῇ ὥς ἐν κεχωρισμένῳ τόπῳ καὶ ὑπομένοντι
σώματι· τὸ γὰρ μέρος ἂν μὴ χωρὶς τιθῆται, οὐκ ὦςται ἐν
τόπῳ ἄλλ' ἐν τῷ ὅλῳ. Ἐτι εἰ μὴ τόπος, οὐδὲ κενὸν
ὦςται. Συμβαίνει δὲ τοῖς λέγουσιν εἶναι κενὸν ὥς ἀναγκαῖον,
εἴπερ ὦςται κίνησις, τοῦναντίον μᾶλλον, ἂν τις ἐπισκοπῇ,
μὴ ἐνδέχεσθαι μὴδὲ ἐν κινεῖσθαι, εἰ ἢ κενόν· ὥσπερ γὰρ οἱ
διὰ τὸ ὅμοιον φάμενοι τὴν γῆν ἡρεμεῖν, οὕτως καὶ ἐν τῷ κενῷ
ἀνάγκη ἡρεμεῖν· οὐ γὰρ ὦςται οὐ μᾶλλον ἢ ἡττον κινήθη-
σεται· ἢ γὰρ κενόν, οὐκ ἔχει διαφοράν. Πρῶτον μὲν οὖν,
ὅτι πᾶσα κίνησις ἢ βία ἢ κατὰ φύσιν. Ἀνάγκη δ' ἂν
περ ἢ βίαιος, εἶναι καὶ τὴν κατὰ φύσιν· ἢ μὲν γὰρ βίαιος
παρὰ φύσιν ὦςτίν, ἢ δὲ παρὰ φύσιν ὕστερα τῆς κατὰ φύ-
σιν. Ὡστ' εἰ μὴ κατὰ φύσιν ὦςτίν ἐκάστῳ τῶν φυσικῶν

ἵαίτιον F.G.I. τῆς om. E. ὦςται κινήσεως τὸ I. ὦςται
αἴτιον. Ἐτι F. ὕστερημένον G.I. ἐντεθὲν F.I. τὸν τό-
πον] τόπους G. εἶναι τι οἰομένους F.G.I. ὃ I. φέρεται τὸ
φερόμενον. Πῶς F. γὰρ om. E. τεθὲν F.G.I. ἀρμόσει
ante ὃ G.I, post λόγος F. δὴ om. E. ἐν ὦςται G. ὅταν
ὅλον τεθῇ om. F. ὥς om. E. τόπῳ ὅταν ὅλον τεθῇ καὶ pr. F.
ἐάν F.G.I. ἐν τῷ τόπῳ F.G.I. μὴδὲ F.G.I. οὐδὲν G.I.
ἐάν I. κινεῖσθαι μὴδὲν F.G.I. οὐ om. G. ἢ] καὶ E.G.I.
οὐκ om. pr. G. Πρῶτον μὲν οὖν] ἔπειθ' E.I. ὅτι] ὅτε ἢ E.
κίνησις πρῶτον μὲν ὅτι πᾶσα κίνησις ἢ E. βία κινήσεται ἢ pr. F.
τὴν om. F. ἢ μὲν γ. β. π. φ. om. G. ὦςτίν om. F.G.I.
ἐκάστῳ post σωμάτων F.

σωμάτων κίνησις, οὐδὲ τῶν ἄλλων ^h ἔσται κινήσεων οὐδεμία.
⁴ Ἀλλὰ μὴν φύσει γε πῶς ἔσται μηδεμιᾶς οὔσης διαφορᾶς ⁵
κατὰ τὸ κενόν ⁱ καὶ τὸ ἄπειρον; [†] Ἡ μὲν ^k γὰρ ἄπειρον, οὐδὲν
ἔσται ¹ ἄνω οὐδὲ κάτω οὐδὲ μέσον, ἥ δὲ κενόν, οὐδὲν ^m διαφέ-
ρει ⁿ τὸ ^o ἄνω τοῦ κάτω ὥσπερ γὰρ τοῦ μηδενὸς οὐδεμία
^p ἔστι διαφορά, οὕτως καὶ τοῦ ^q μὴ ὄντος. Τὸ ^r δὲ κενόν μὴ
ὄν τι ^s καὶ στέρησις δοκεῖ εἶναι, ἥ δὲ φύσει φορὰ διάφορος.
^υ Ὅστ' ἔσται ^t τὰ φύσει διάφορα. [¶] Ἡ οὖν οὐκ ^v ἔστι φύσει
οὐδαμοῦ ^x οὐδενὶ φορὰ, ἥ εἰ τοῦτ' ἔστιν, οὐκ ἔστι κενόν.
^υ Ἐτι νῦν μὲν κινεῖται ^y τὰ ῥιπτούμενα τοῦ ὄσαντος ^z οὐχ ⁶
ἀπτομένου, ἥ δι' ἀντιπερίστασιν, ὥσπερ ἐνιοὶ φασιν, ἥ διὰ τὸ
ὠθεῖν τὸν ὠσθέντα ἀέρα θάττω κίνησιν τῆς τοῦ ὠσθέντος
φορᾶς, ἥν φέρεται εἰς τὸν οἰκείον τόπον. [†] Ἐν δὲ τῷ κενῷ
οὐδὲν τούτων ^a ἐνδέχεται ὑπάρχειν, οὐδ' ^b ἔσται φέρεσθαι
ἀλλ' ἥ ὡς τὸ ὀχούμενον. ^υ Ἐτι οὐδεὶς ἂν ἔχοι εἰπεῖν διὰ τί ⁷
κινήθην στήσεται πον· τί γὰρ μάλλον ἐνταῦθα ἢ ἐνταῦθα;
^υ Ὅστ' ἥ ἡρεμήσει ἥ εἰς ἄπειρον ἀνάγκη φέρεσθαι, εἰ μὴ τι
ἐμποδίσῃ κρείττον. ^c ^υ Ἐτι νῦν μὲν εἰς τὸ κενόν διὰ τὸ ὑπεί-
κειν φέρεσθαι δοκεῖ· ἐν δὲ τῷ κενῷ ^d πάντῃ ὁμοίως τὸ τοιοῦ-
τον, ὥστε ^e πάντῃ οἰσθήσεται. ^υ Ἐτι ^f δὲ καὶ ἐκ τῶνδε φανε-
ρὸν τὸ λεγόμενον. [†] Ὁρῶμεν γὰρ τὸ αὐτὸ ^g βάρος καὶ σῶμα ⁸
θαῦτον φερόμενον διὰ δύο αἰτίας, ἥ ^h τῷ ⁱ διαφέρειν τὸ δι'
οὔ, οἷον δι' ὕδατος ἥ γῆς ^k ἥ ἀέρος, ἥ ¹ τῷ διαφέρειν τὸ φερό-
μενον, ^m εἰ μὴ τὰ ἄλλα ταῦτα ὑπάρχει, διὰ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ
βάρους ⁿ ἥ τῆς κουφότητος. Τὸ μὲν ^o οὖν δι' οὗ φέρεται
αἴτιον, ὅτι ἐμποδίζει μάλιστα μὲν ἀντιφερόμενον, ^p ἔπειτα

^h κινήσεων ἔσται E. ⁱ τὸ post καὶ om. E. ^k γὰρ hinc antiqua
manus codicis H. ¹ κάτω οὐδὲ ἄνω F.G.H.I. ^m διάφορον G.H.I.,
διαφέρον E. ⁿ τὸ] τὰ E. ^o κάτω τοῦ ἄνω F.G.H.I. ^p ἔσται
F.H.I., om. E. ^q μὴ ὄντος] κενού H. ^r δὲ] γὰρ H. ^s καὶ ἡ
στέρησις E. ^t τὰ om. E. ^v ἔσται I. ^x φορὰ οὐδενὶ F. ^y τὰ ῥιπ-
τούμενα om. E. ^z μὴ E. ^a ἐνδ. ὑπ.] ὑπάρχει E. ^b ἔστι F.H.
^c ἔτι δὲ νῦν F.G.I. ^d παντὶ E. ^e πάντῃ ὁμοίως οἰσθ. I. ^f δὲ om. E.G.
^g βάρος καὶ om. I. ^h τὸ E.H. ⁱ διαφέρωντι G. ^k ἥ δι' ἀέρος E.
¹ τὸ G.H. ^m ἂν F.G.H.I. ⁿ ἥ om. E. ^o οὖν om. F. ^p ἔπειτα δὲ
καὶ F.G.H.I.

καὶ μένον· μᾶλλον δὲ τὸ μὴ εὐδιαίρετον· ⁹ τοιοῦτο ¹ δὲ τὸ
⁹ παχύτερον. Τὸ δὲ ἐφ' οὗ *A* οἰσθήσεται διὰ τοῦ *B* τὸν ἐφ'
^s ᾧ *Γ* χρόνον, διὰ δὲ τοῦ *Δ* ^t λεπτομεροῦς ὄντος ^v τὸν ἐφ' ᾧ
E, ^w εἰ ἴσον τὸ μῆκος ^x τὸ τοῦ *B* ^y τῷ *Δ*, κατὰ τὴν ἀναλο-
γίαν τοῦ ἐμποδίζοντος σώματος. ^z Ἔστω γὰρ τὸ ^a μὲν
^b *B* ὕδωρ, τὸ δὲ *Δ* ἀήρ· ὅσῳ δὲ λεπτότερον ἀήρ ὕδατος καὶ
ἀσωματώτερον, τοσούτῳ θάττον τὸ *A* διὰ τοῦ *Δ* οἰσθήσε-
¹⁰ ται ἢ διὰ τοῦ *B*. Ἐχέτω δὲ τὸν αὐτὸν λόγον ὅνπερ ^c δι-
έστηκεν ἀήρ ^d πρὸς ὕδωρ, τὸ ^e τάχος πρὸς τὸ τάχος. Ὡστ'
εἰ διπλασίως λεπτόν, ἐν διπλασίῳ ^f χρόνῳ τὴν τὸ *B* δίεισιν ἢ
τὴν τὸ *Δ*, καὶ ἔσται ^g ὁ ἐφ' ^h ᾧ *Γ* χρόνος ⁱ διπλάσιος τοῦ
ἐφ' ᾧ *E*. Καὶ αἰεὶ ^k δὴ ὅσῳ ^l ἂν ^m ἢ ἀσωματώτερον καὶ ἥττον
ἐμποδιστικὸν καὶ ⁿ εὐδιαιρετώτερον δι' οὗ φέρεται, θάττον
¹¹ οἰσθήσεται. Τὸ δὲ κενὸν οὐδένα ἔχει λόγον ᾧ ὑπερέχεται
ὑπὸ τοῦ σώματος, ὥσπερ οὐδὲ τὸ μηδὲν ^o πρὸς ἀριθμόν. Εἰ
γὰρ τὰ τέτταρα τῶν τριῶν ὑπερέχει ἐνί, ^p πλείονι ^q δὲ τοῖν
δυοῖν, καὶ ἔτι ^r πλείονι τοῦ ἐνὸς ἢ τοῖν δυοῖν, τοῦ ^s δὲ μηδενὸς
οὐκέτι ἔχει λόγον ᾧ ὑπερέχει· ἀνάγκη γὰρ ^t τὸ ὑπερέχον
διαιρεῖσθαι εἰς τε τὴν ὑπεροχὴν ^v καὶ τὸ ^w ὑπερεχόμενον, ὥστε
ἔσται τὰ ^x τέτταρα ὅσῳ τε ὑπερέχει καὶ οὐδέν. Διὸ οὐδὲ
γραμμὴ στιγμῆς ὑπερέχει, ^y εἰ μὴ σύγκειται ἐκ στιγμῶν.
¹² Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κενὸν πρὸς τὸ πλήρες οὐδένα οἶόν τε ἔχειν
λόγον, ὥστ' οὐδὲ τὴν κίνησιν, ἀλλ' εἰ διὰ τοῦ λεπτοτάτου ἐν
τοσῶδὶ τὴν τοσήνδε φέρεται διὰ τοῦ κενοῦ, παντὸς ὑπερβάλ-
λει λόγον. ^z Ἔστω γὰρ τὸ *Z* κενόν, ἴσον ^a δὲ ^b τῷ μεγέθει
τοῖς *B* καὶ *Δ*. Τὸ δὲ *A* εἰ δίεισι καὶ κινηθήσεται ἐν τινὶ

⁹ τοιοῦτον F.G.H.I. ¹ δὴ I. ^s οὗ H.I. ^t λεπτοτέρου E. ^v τὸν
—εἰ om. F.G. et corr. E. ^w εἰ] εἰς G.H. et corr. E, om. F. ^x τὸ τοῦ]
τῶν E. ^y τῷ τοῦ δ' H. ^z ἔστω μὲν γὰρ F.H.I. ^a μὲν om. F.
^b *B* τὸ ὕδωρ H. ^c δ. ὁ ἀήρ F.H. ^d πρὸς τὸ ὕδωρ H. ^e τάχος] τέλος G.
^f χρόνῳ om. H. ^g ὁ om. E. ^h οὗ H. ⁱ διπλάσιον F, διπλασίῳ H.
^k δὴ om. F. ^l ὅσον H. ^m ἀσωματώτερον ἢ E. ⁿ ἀδιαιρετώτερον I.
^o πρὸς τὸν ἀριθμόν G.H. ^p πλείονι G. ^q δὲ om. E. ^r τοῦ ἐνὸς
πλείονι F.G.H.I. ^s δὲ om. I. ^t διαιρεῖσθαι τὸ ὑπερέχον F.G.H.I.
^v καὶ εἰς τὸ F.G.I. ^w περιεχόμενον G. ^x τέσσαρα E. ^y ἐπεὶ I.
^z ἔστω] τὸ E. ^a δὲ καὶ τῷ G. ^b τῷ μεγέθει om. E.

^c μὲν χρόνῳ, τῷ ἐφ' οὗ H, ἐν ἐλάττονι δὲ ἢ ^d τῷ ^e ἐφ' ^f οὗ
^g E, τοῦτον ἔξει τὸν λόγον ^h τὸ κενὸν πρὸς τὸ πλήρες. Ἀλλ'
ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ὅσος ⁱ ἐφ' οὗ τὸ H, τοῦ Δ τὸ A δίδεισι
τὴν τὸ Θ. Δίδεισι δέ ^k γε, καὶ ^l ἢ τι λεπτότητι διαφέρων τοῦ ¹³
ἀέρος ἐφ' ᾧ τὸ Z, ^m ταύτην τὴν ἀναλογίαν ἣν ἔχει ὁ χρόνος
ἐφ' ⁿ ᾧ E πρὸς ^o τὸν ἐφ' ^p ᾧ H. ^q Ἄν γὰρ ἢ τοσούτῳ
λεπτότερον τὸ ἐφ' ᾧ Z σῶμα ^r τοῦ Δ, ὅσῳ ὑπερέχει τὸ E
τοῦ H, ἀντεστραμμένως δίδεισι τῷ τάχει ἐν ^s τῷ τοσούτῳ,
^t ὅσον τὸ H, ^v τὴν τὸ Z τὸ ἐφ' οὗ A, εἰς φέρηται. Ἐὰν
τοίνυν μηδὲν ἢ σῶμα ἐν τῷ Z, ἔτι θάττον. Ἀλλ' ^w ἢ ἐν τῷ
H. Ὡστ' ἐν ἴσῳ χρόνῳ δίδεισι πλήρῃς τε ὃν καὶ κενόν. Ἀλλ'
ἀδύνατον. Φανερόν ^x τοίνυν ὅτι, εἰ ^y ἔστι ^z τις χρόνος ἐν ᾧ ¹⁴
τοῦ κενοῦ ὅτιοῦν ^a οἰσθήσεται, συμβήσεται τοῦτο ^b τὸ ἀδύνα-
τον· ἐν ἴσῳ γὰρ ληφθήσεται πλήρῃς τε ^c ὃν διεξιέναι τι καὶ
κενόν· ἔσται γὰρ τι ἀνάλογον σῶμα ἕτερον ^d πρὸς ἕτερον
^e ὡς χρόνος πρὸς χρόνον. Ὡς ^δ ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, δῆλον
τὸ τοῦ συμβαίνοντος ^f αἴτιον, ὅτι κινήσεως μὲν πρὸς κίνησιν
πάσης ἐστὶ λόγος (ἐν χρόνῳ γὰρ ἐστὶ, χρόνου δὲ παντός
ἐστὶ πρὸς χρόνον, πεπερασμένων ἀμφοῖν), ^g κενοῦ δὲ πρὸς
πλήρες οὐκ ἔστιν. Ἦι μὲν οὖν διαφέρουσι δι' ^h ὧν ⁱ φέρον- ¹⁵
ται, ταῦτα συμβαίνει, κατὰ δὲ τὴν τῶν φερομένων ὑπεροχὴν
^k τάδε· ὁρῶμεν γὰρ τὰ μείζω ῥοπὴν ἔχοντα ἢ βάρους ἢ κου-
φότητος, εἰς τὰλλα ὁμοίως ἔχη τοῖς σχήμασι, θάττον φερό-
μενα τὸ ἴσον χωρίον, καὶ κατὰ λόγον ὃν ἔχουσι τὰ μεγέθη
πρὸς ἄλληλα. Ὡστε καὶ διὰ τοῦ κενοῦ. Ἀλλ' ἀδύνατον·
διὰ τίνα γὰρ αἰτίαν οἰσθήσεται θάττον; Ἐν μὲν γὰρ τοῖς
πλήρεσιν ^l ἐξ ἀνάγκης· θάττον γὰρ διαιρεῖ τῇ ἰσχυΐ τὸ μεί-

^c μὲν ante ἐν F, post χρόνῳ I. ^d τοῦ E.F.G.H. ^e ἀφ' I. ^f ᾧ G.
^g E καὶ τοῦτον I. ^h πλήρες πρὸς τὸ κενόν E. ⁱ ἀφ' I. ^k γε om. H.
^l ἢ] εἰ G. ^m ταύτην τὴν] τὴν αὐτὴν H. ⁿ ᾧ τὸ E F.G.H.I.
^o τὴν G.I. ^p ᾧ τὸ H F.G.H.I. ^q εἰς F.G.H.I. ^r τοῦ] τοῦ ἐφ' οὗ E.
^s τῷ om. F. ^t ὅσος E. ^v τὴν Z F.G.H.I. ^w ἢ] ἢ E. ^x τοίνυν
οὖν H. ^y ἔσται F.G.H.I. ^z τις om. E. ^a οἰσθῆναι E. ^b τὸ] δὲ
E, om. I. ^c ὃν et γὰρ om. E. ^d πρὸς ἕτερον om. E. ^e ὡς ὁ
χρόνος F.G.H. ^f αἰτίον ἐστὶν ὅτι F. ^g κενὸν corr. E. ^h οὗ F.G.H.I.
ⁱ φέρεται F. ^k τάδε] ταῦτα I. ^l θάττον ἐξ ἀνάγκης E.

ζον· ἡ γὰρ σχήματι διαιρεῖ, ἡ ῥοπή ἣν ἔχει τὸ φερόμενον ἡ
τὸ ἀφεθέν. Ἱσοταχῇ ἄρα ^m πάντ' ἔσται. Ἀλλ' ἀδύνατον.
16^v Ὅτι μὲν οὖν εἰ ⁿ ἔστι κενόν, συμβαίνει τούναντίον ἡ δι' ^o ὃ
κατασκευάζουσιν οἱ φάσκοντες εἶναι κενόν, φανερόν ἐκ τῶν
εἰρημένων. Οἱ μὲν οὖν οἷονται τὸ κενὸν εἶναι, εἴπερ ^p ἔσται
ἡ κατὰ τόπον κίνησις, ἀποκρινόμενον καθ' αὐτό· τοῦτο δὲ
ταυτόν ἐστι τῷ τὸν τόπον φάναι εἶναί τι κεχωρισμένον· τοῦτο
17 δ' ὅτι ^q ἀδύνατον, εἴρηται πρότερον. ^r Καὶ καθ' ^s αὐτὸ δὲ
σκοποῦσι φανείη ἂν τὸ λεγόμενον ^t κενὸν ὡς ἀληθῶς κενόν.
^v Ὡσπερ ^v γὰρ ἐὰν ἐν ὕδατι τιθῇ τις κύβον, ἐκστήσεται τοσοῦ-
τον ὕδωρ ^w ὅσος ὁ κύβος, οὕτω καὶ ἐν ἀέρι· ἀλλὰ τῇ αἰσθή-
σει ἄδηλον. Καὶ αἰεὶ δὴ ἐν παντὶ σῶματι ἔχοντι μετάστα-
σιν, ἐφ' ^x ὃ πέφυκε μεθίστασθαι, ἀνάγκη, ἂν μὴ συμπιλῇται,
μεθίστασθαι ἡ κάτω αἰεῖ, εἰ κάτω ἡ φορὰ ὥσπερ γῆς, ^y ἡ
ἄνω, εἰ πῦρ, ἡ ἐπ' ἄμφω, ἡ ὁποῖον ἂν τι ^z ἡ τὸ ἐντιθέμενον.
18^t Ἐν δὲ δὴ τῷ κενῷ τοῦτο μὲν ἀδύνατον· ^a οὐδὲ γὰρ σῶμα· διὰ
δὲ τοῦ ^b κύβου τὸ ἴσον διάστημα διεληλυθέναι ^c δόξειεν, ὅπερ
ἦν καὶ πρότερον ἐν τῷ κενῷ, ὥσπερ ^d ἂν εἰ τὸ ὕδωρ μὴ μεθί-
στατο τῷ ξυλίνῳ κύβῳ μηδ' ὁ ἀήρ, ἀλλὰ ^e πάντα διήεσαν δι'
19 αὐτοῦ. Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ^f κύβος ἔχει ^g τοσοῦτον μέγεθος,
ὅσον κατέχει ^h τὸ κενόν· ὃ εἰ ⁱ καὶ θερμὸν ^k ἡ ψυχρόν ἐστιν
ἡ βαρὺ ἡ κοῦφον, οὐδὲν ἡττον ^l ἔτερον ^m τῷ εἶναι πάντων τῶν
παθημάτων ἐστί, καὶ εἰ μὴ χωριστόν· λέγω δὲ τὸν ὄγκον τοῦ
ξυλίνου κύβου. Ὡστ' εἰ καὶ χωρισθείη ⁿ τῶν ἄλλων πάντων
καὶ μήτε βαρὺ μήτε κοῦφον εἴη, καθέξει τὸ ἴσον κενὸν καὶ ἐν
τῷ αὐτῷ ἔσται τῷ τοῦ τόπου καὶ ^o τῷ τοῦ κενοῦ ^p μέρει ἴσῳ
20 ^q αὐτῷ. Τί οὖν διοίσει τὸ τοῦ κύβου σῶμα τοῦ ἴσου κενοῦ

^m ἔσται πάντα H. ⁿ ἔσται I. ^o ἂ I. ^p ἔστιν H. ^q ἀδ. εἶ-
ναι εἴρ. G. ^r καὶ om. E. ^s ἐαυτὸ E. ^t κενὸν om. F. ^v γὰρ ἐν
ὕδατι ἂν θῇ F.G.H.I. ^w ὅσον F. ^x ὦ F. ^y ἡ] εἰ I. ^z εἴη F.H.
^a οὐδὲν E.G.H.I. ^b κύβου] κενοῦ F. ^c δόξειεν om. E. ^d ἂν om. E.
^e πάντα E.H.I. ^f κύβος γε ἔχει E. ^g τοσοῦτο G. ^h τὸ om. E.
ⁱ καὶ om. G.H. ^k ἐστιν ἡ ψυχρόν F.G.H.I. ^l ἔτερον ἀλλὰ καὶ
μᾶλλον τῷ I. ^m τὸ F. ⁿ πάντων τῶν ἄλλων F.G.H.I. ^o τῷ τοῦ
om E, τοῦ om. I. ^p μέρει τῷ ἴσῳ H. ^q ἐαυτῷ G.H.

καὶ τόπου ; Καὶ εἰ δύο τοιαῦτα, διὰ τί οὐ καὶ ὅποσαοῦν ^k ἐν τῷ αὐτῷ ἔσται ; ^h Ἐν μὲν δὴ τοῦτο ἄτοπον καὶ ἀδύνατον. ^l Ἐτι δὲ φανερόν ὅτι τοῦτο ὁ κύβος ἔξει καὶ μεθιστάμενος, ὃ καὶ τὰ ἄλλα σώματα πάντ' ἔχει. ^m Ὡστ' εἰ τοῦτό που μηδὲν διαφέρει, τί δεῖ ποιεῖν τόπον τοῖς σώμασι παρὰ τὸν ἐκάστου ὄγκον, εἰ ⁿ ἀπαθὲς ὁ ὄγκος ; Οὐδὲν γὰρ συμβάλλεται, εἰ ἕτερον περὶ αὐτὸν ἴσον διάστημα τοιοῦτον εἴη. [^{m'} Ἐτι δεῖ δῆλον ²¹ εἶναι οἶον κενὸν ἐν τοῖς κινουμένοις. Νῦν δ' οὐδαμοῦ ἐντὸς τοῦ κόσμου· ὁ γὰρ ἀήρ ἔστι τι, οὐ δοκεῖ δέ γε. Οὐδὲ τὸ ὕδωρ, εἰ ἦσαν οἱ ἰχθύες σιδηροῖ· τῇ ⁿ ἀφῇ γὰρ ἡ κρίσις τοῦ ἀπτοῦ.] ^o Ὅτι μὲν τοίνυν οὐκ ἔστι κεχωρισμένον κενόν, ἐκ τούτων ^o ἐστὶ δῆλον.

Εἰσὶ δέ τινες οἱ διὰ τοῦ μανοῦ καὶ πυκνοῦ οἶονται φανε- ⁹ ρόν ^p εἶναι ὅτι ^q ἔστι κενόν. Εἰ μὲν γὰρ μή ἐστι μανὸν καὶ πυκνόν, ^r οὐδὲ συνιέναι καὶ ^s πιλεῖσθαι ^t οἶόν τε. Εἰ δὲ τοῦτο μὴ ^v εἴη, ἢ ὅλως κίνησις οὐκ ἔσται, ἢ κυμανεῖ τὸ ὅλον, ὥσπερ ἔφη Ξοῦθος, ἢ ^w εἰς ἴσον ἀεὶ μεταβάλλειν ἀέρα καὶ ὕδωρ. Λέγω δ' οἶον ^x εἰ ἐξ ὕδατος κυάθου γέγονεν ἀήρ, ἅμα ἐξ ἴσου ἀέρος ^y ὕδωρ τοσοῦτον ^z γεγενῆσθαι, ἢ κενὸν εἶναι ἐξ ἀνάγκης· ^a συμπιλεῖσθαι γὰρ καὶ ^b συνεπεκτείνεσθαι οὐκ ^c ἐνδέχεται ^d ἄλλως. Εἰ μὲν οὖν τὸ μανὸν λέγουσι τὸ πολλὰ κενὰ κεχω- ² ρισμένα ἔχον, φανερόν ὡς εἰ ^e μηδὲ κενὸν ἐνδέχεται εἶναι χωριστὸν ὥσπερ ^f μηδὲ τόπον ἔχοντα διάστημα αὐτοῦ, οὐδὲ μανὸν οὕτως· εἰ δὲ μὴ χωριστόν, ἀλλ' ὅμως ἐνεῖναί τε κενόν, ἥττον μὲν ἀδύνατον, συμβαίνει δὲ πρῶτον μὲν οὐ πάσης κινήσεως ^g αἷτιον τὸ κενόν, ἀλλὰ τῆς ἄνω (τὸ γὰρ μανὸν κοῦφον, διὸ καὶ τὸ πῦρ μανὸν ^h εἶναί φασιν), ἔπειτα κινήσεως αἷτιον οὐχ οὕτω τὸ κενὸν ὡς ἐν ᾧ, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἄσκοι τῷ φέρεσθαι

^k ἐν om. F. ^l ἀπαθὲς H. ^m ἔτι] ἄλλως ἔτι G.H. ⁿ γὰρ ἀφῇ I. ^o ἔσται I. ^p εἶναι om. E. ^q ἐστὶ τι κενόν H, κενόν ἐστι F. ^r οὐδὲν E. ^s πιλοῦσθαι E.I. ^t οἶόν τε ante καὶ F. ^v εἴη ἢ] εἴη ὅλως ἢ G, εἴη I, ἢ ἢ F, ἢ E. ^w εἰς om. E. ^x εἰ om. E. ^y τοσοῦτον ὕδωρ F. ^z γίγνεσθαι E. ^a συμπιλοῦσθαι E.I. ^b ἐπεκτείνεσθαι E. ^c ἐνδέχεται G.H. ^d ἄλλως ante οὐκ F. ^e μὴ G.H. ^f οὐδὲ F. ^g αἷτιον] εἶναι F. ^h εἶναι om. F.

ⁱ αὐτοὶ ^k ἄνω φέρουσι τὸ συνεχές, οὕτω τὸ κενὸν ἀνωφερές.
³ Καίτοι πῶς οἶόν τε φορὰν εἶναι κενοῦ ἢ τόπον κενοῦ; Κενοῦ
 γὰρ γίγνεται κενόν, εἰς δὲ φέρεται. ^l Ἔτι δὲ πῶς ἐπὶ τοῦ
¹ βαρέος ἀποδώσουσι τὸ φέρεσθαι κάτω; Καὶ δῆλον ὅτι ^m εἰ
 ὅσῳ ἂν μανότερον ⁿ καὶ κενώτερον ἢ ἄνω οἰσθήσεται, εἰ ὅλως
 εἴη κενόν, τάχιστ' ἂν φέροιτο. ^o Ἴσως δὲ καὶ τοῦτ' ἀδύνατον
 κινηθῆναι· λόγος δ' ὁ αὐτός, ^p ὥσπερ ὅτι ^r ἐν τῷ κενῷ ἀκί-
 νητα πάντα, οὕτω καὶ τὸ κενὸν ὅτι ἀκίνητον· ἀσύμβλητα γὰρ
 τὰ τάχῃ. ^s Ἐπεὶ δὲ κενὸν μὲν ^t οὐ φαμεν εἶναι, τὰλλα δ'
 ὑπόρηται ἀληθῶς, ^u ὅτι ἡ κίνησις οὐκ ἔσται, εἰ μὴ ἔσται πύ-
 κνωσις καὶ μάνωσις, ἢ κυμανεῖ ὁ οὐρανός, ἢ αἰεὶ ^v ἴσον ὕδωρ ἐξ
 αἰέρος ἔσται καὶ ἀήρ ἐξ ὕδατος· δῆλον γὰρ ὅτι πλείων ἀήρ
⁴ ἐξ ὕδατος γίνεται. ^w Ἀνάγκη τοίνυν, εἰ μὴ ἔστι πύκνωσις, ἢ
 ἐξωθούμενον τὸ ἐχόμενον τὸ ἔσχατον κυμαίνειν ποιεῖν, ἢ ἄλ-
 λοθί ^x που ἴσου μεταβάλλειν ἐξ ^y αἰέρος ὕδωρ, ἵν' ὁ πᾶς ὄγκος
 τοῦ ὅλου ἴσος ἦ, ἢ μηδὲν κινεῖσθαι. ^z Αἰεὶ γὰρ μεθισταμένον
 τοῦτο συμβήσεται, ^a ἂν μὴ κύκλῳ ^b περιστῇται· οὐκ αἰεὶ δ'
⁵ εἰς τὸ κύκλῳ ἢ φορὰ, ἀλλὰ καὶ εἰς εὐθύ. Οἱ ^c μὲν δὴ διὰ
 ταῦτα ^d κενόν τι φαῖεν ἂν εἶναι· ἡμεῖς ^e δὲ ^f λέγομεν ἐκ τῶν
 ὑποκειμένων ὅτι ἐστὶν ὕλη μία τῶν ἐναντίων, θερμοῦ καὶ ψυ-
 χροῦ καὶ τῶν ἄλλων τῶν φυσικῶν ἐναντιώσεων, καὶ ἐκ δυνάμει
 ὄντος ^g ἐνεργείᾳ ὅν γίνεται, καὶ οὐ χωριστῇ μὲν ἡ ὕλη, ^h τῷ
 δ' εἶναι ἕτερον, καὶ μία τῷ ἀριθμῷ, εἰ ἔτυχε, χροιάς καὶ θερ-
⁶ μοῦ καὶ ψυχροῦ. ⁱ Ἔστι ^j δὲ καὶ σώματος ὕλη καὶ μεγάλου
 καὶ μικροῦ ἢ αὐτῇ. Δῆλον δέ· ὅταν γὰρ ^k ἐξ ὕδατος ἀήρ
^h γένηται, ἢ αὐτῇ ὕλῃ οὐ προσλαβοῦσά ^l τι ἄλλο ἐγένετο,
 ἀλλ' ὃ ἦν δυνάμει, ἐνεργείᾳ ἐγένετο. Καὶ πάλιν ὕδωρ ἐξ
 αἰέρος ὡσαύτως, ὅτε μὲν εἰς μέγεθος ἐκ ^m μικρότητος, ὅτε δ'

ⁱ αὐτὰ E. ^k ἄνω φέρει E.F.G.H. ^l βαρέως F. ^m εἰ om. E.G,
 ante ὅτι ponit I. ⁿ καὶ κενώτερον om. G. ^o ὅτι ὥσπερ ὅτι F.
^p ἐν] καὶ ἐν I. ^q οὐ φαμεν om. pr. G. ^r ὅτι om. F.G.I. ^s ὕδωρ
 ἐξ αἰέρος ἴσον H. ^t που τὸ ἴσον I. ^v αἰέρος εἰς ὕδωρ G.H.I. ^x ἂν
 F.G.H. ἂν—περιστῇται om. I. ^y περιστάται H. ^z μὲν διὰ τοιαῦτα F.
^a καινόν I. ^b δὲ om. F. ^c λέγωμεν E.I. ^d ἐνεργείᾳ om. E.
^e τὸ E.F.G. ^f δέ] δεῖ E. ^g ἀήρ ἐξ ὕδατος I. ^h γίγνεται E. ⁱ ἄλλο
 τι F.G.H.I. ^k σμικρότητος ὅτι G.

εἰς μικρότητα ἐκ μεγέθους. Ὅμοίως ¹ τοίνυν ^m καὶ ⁿ ἄρ πολὺς ὢν ἐν ἐλάττονι ^o γίγνηται ὅγκῳ καὶ ἐξ ἐλάττονος μείζων, ἡ δυνάμει οὖσα ^p γίνεται ὕλῃ ἁμφω. Ὡσπερ ^q γὰρ καὶ ^r ἐκ ψυχροῦ θερμόν καὶ ἐκ θερμοῦ ψυχρόν ἡ αὐτή, ὅτι ἦν δυνάμει, οὕτω καὶ ἐκ θερμοῦ μᾶλλον θερμόν, ^s οὐδενὸς γενομένου ἐν τῇ ὕλῃ θερμοῦ, ὃ οὐκ ἦν θερμόν, ὅτε ἦττον ἦν θερμόν. Ὡσπερ ^t γε οὐδ' ἡ τοῦ μείζονος κύκλου περιφέρεια καὶ κυρτότης ἐὰν ^v γίνηται ἐλάττονος κύκλου, ^w ἡ αὐτή οὖσα ἢ ἄλλῃ, ἐν οὐθενὶ ^x γέγονε τὸ κυρτόν ὃ ἦν οὐ κυρτόν ἀλλ' εὐθύ· οὐ γὰρ τῷ διαλείπειν τὸ ἦττον ἢ τὸ μᾶλλον ἐστίν· ^y οὐδ' ἔστι τῆς φλογὸς λαβεῖν ^z τι μέγεθος ἐν ᾧ ^a οὐ καὶ ^b θερμότης καὶ λευκότης ἐνεστίν. Οὕτω τοίνυν καὶ ἡ πρότερον θερμότης ^c τῇ ὕστερον. Ὡστε ^d καὶ τὸ μέγεθος καὶ ἡ ⁸ μικρότης τοῦ αἰσθητοῦ ὅγκου οὐ προσλαβούσης τι τῆς ὕλης ἐπεκτείνεται, ἀλλ' ὅτι δυνάμει ἐστίν ^e ἡ ὕλη ἁμφοῖν· ὥστ' ἐστὶ τὸ αὐτὸ πυκνὸν καὶ μανόν, καὶ μία ὕλη αὐτῶν. Ἔστι δὲ τὸ μὲν πυκνὸν βαρὺ, τὸ δὲ μανὸν κοῦφον. [^f Ἐτι ὥσπερ ⁹ ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια συναγομένη εἰς ἔλαττον οὐκ ἄλλο τι λαμβάνει τὸ κοῖλον, ἀλλ' ὃ ^g ἦν συνήχθη, ^h καὶ τοῦ πυρὸς ὃ τι ἂν τις λάβῃ πᾶν ⁱ ἔσται θερμόν, οὕτω καὶ τὸ πᾶν συναγωγῇ καὶ διαστολῇ τῆς αὐτῆς ὕλης.] Δύο γάρ ἐστιν ^k ἐφ' ¹⁰ ἐκατέρου, τοῦ τε πυκνοῦ καὶ τοῦ μανοῦ· τό τε ^l γὰρ βαρὺ καὶ τὸ σκληρὸν πυκνὰ δοκεῖ εἶναι, καὶ τὰναντία μανὰ τό τε κοῦφον καὶ τὸ μαλακόν· διαφωνεῖ δὲ τὸ βαρὺ καὶ ^m τὸ σκληρὸν ἐπὶ ⁿ μολίβδου καὶ σιδήρου. Ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων φανερόν ¹¹ ὅς ὡς οὕτ' ἀποκεκριμένον κενόν ἐστίν οὔθ' ἀπλῶς ^p οὕτ' ἐν τῷ μανῶ οὔτε δυνάμει, εἰ μὴ τις βούλεται πάντως ^q καλεῖν κενὸν

¹ τοίνυν] δὲ H. ^m καὶ ἂν I, καὶ ἐὰν G.H. ⁿ ὁ ἄρ F. ^o γέννηται F. ^p ὕλη γίγνηται E. ^q γὰρ] γε E. ^r ἐκ θερμοῦ ψυχρόν καὶ ἐκ ψυχροῦ θερμόν H. ^s μηδενὸς γενομένου F. ^t γε] γὰρ G.H. ^v γέννηται G.H.I. ^w ἡ] ἢ I. ^x ἐγγέγονε E.I. ^y οὐδ'] οὐ γὰρ F. ^z μέγεθός τι F. ^a οὐ om. pr. G. ^b λευκότης καὶ θερμότης ἐστίν G. ^c τῆς F. ^d καὶ post ὥστε om. H. ^e ἡ om. E. ^f ἔτι—ὕλης] ἀθετοῦνται margo G. ^g ἦν om. E. ^h καὶ] οὕτω καὶ om. F.G.I. ⁱ ἐστι G.H.I. et post θερμόν F. ^k ἀφ' E.I. ^l γὰρ om. pr. H. ^m τὸ post καὶ om. E. ⁿ μολύβδου G. ^o ὅτι] ὡς F.G.H.I. ^p οὔτ' ἐν] οὐθέν E. ^q καλεῖν τι κενὸν παντὸς E.

τὸ αἷτιον τοῦ φέρεσθαι. Οὕτω ^τ δ' ἡ τοῦ βαρέος καὶ κούφου ὕλη, ^ς ἢ τοιαύτη, ^τ εἴη ἂν τὸ κενόν· τὸ γὰρ πυκνὸν καὶ ^ν τὸ μανὸν κατὰ ταύτην τὴν ἐναντίωσιν φορᾶς ποιητικά, κατὰ δὲ τὸ σκληρὸν καὶ μαλακὸν πάθους καὶ ἀπαθείας, καὶ οὐ φορᾶς ἀλλ' ἐτεροιώσεως μᾶλλον. Καὶ περὶ μὲν κενού, πῶς ἔστι καὶ πῶς οὐκ ἔστι, ^ω διωρίσθω ^χ τὸν τρόπον τοῦτον.

- 10 Ἐχόμενον δὲ τῶν εἰρημένων ἐστὶν ἐπελθεῖν ^υ περὶ χρόνου· πρῶτον δὲ καλῶς ἔχει διαπορῆσαι περὶ αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν ἐξωτερικῶν λόγων, πότερον τῶν ὄντων ἐστὶν ἢ τῶν μὴ ὄντων, εἶτα τίς ἡ φύσις ^ζ αὐτοῦ. Ὅτι μὲν οὖν ^α ἢ ὅλως οὐκ ἔστιν ἢ ^β μόλις καὶ ἀμυδρῶς, ἐκ τῶνδ' εἰς ^γ ἂν ὑποπτεύσειεν. Τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ γέγονε καὶ οὐκ ἔστι, τὸ δὲ μέλλει καὶ οὐπω ἐστίν. Ἐκ δὲ τούτων καὶ ὁ ἄπειρος καὶ ὁ αἰεὶ λαμβανόμενος χρόνος σύγκειται. Τὸ δ' ἐκ μὴ ὄντων συγκείμενον ἀδύνατον ^δ ἂν εἶναι δόξειε ^ε μετέχειν οὐσίας. Πρὸς δὲ τούτοις παντὸς μεριστοῦ, εἰάν περ ἢ, ἀνάγκη, ὅτε ἔστιν, ^ς ἥτοι πάντα τὰ μέρη εἶναι ἢ ἕνια· τοῦ δὲ χρόνου τὰ μὲν γέγονε τὰ δὲ μέλλει, ἔστι δ' οὐδέν, ὄντος μεριστοῦ. Τὸ δὲ νῦν οὐ μέρος· μετρεῖ ^ς τε γὰρ τὸ ^η μέρος, καὶ συγκείσθαι ^ι δεῖ τὸ ὅλον ἐκ τῶν μερῶν· ^κ οὐ δὲ χρόνος οὐ δοκεῖ συγκείσθαι ἐκ τῶν νῦν. Ἐτι δὲ τὸ νῦν, ^δ φαίνεται ^λ διορίζειν τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον, πότερον ἐν καὶ ^μ ταῦτόν αἰεὶ διαμένει ἢ ἄλλο καὶ ἄλλο, ^ν οὐ ῥάδιον ^ο ἰδεῖν. Εἰ μὲν γὰρ αἰεὶ ἕτερον καὶ ἕτερον, μηδὲν δ' ἐστὶ τῶν ἐν τῷ χρόνῳ ἄλλο καὶ ἄλλο μέρος ^ρ ἅμα, ^θ μὴ περιέχει, τὸ δὲ περιέχεται, ὥσπερ ὁ ἐλάττων χρόνος ὑπὸ τοῦ ^ι πλείονος, ^τ τὸ δὲ νῦν μὴ ὄν πρότερον δὲ ὄν ἀνάγκη ἐφθάρθαι ποτέ,

^τ δ' ἡ] δὴ G. ^ς ἢ] ἡ G. ^τ ἂν εἴη F. ^ν τὸ post καὶ om. E.
^ω διωρίσθαι E. ^χ τοῦτον τὸν τρόπον F. ^υ περὶ τοῦ χρόνου H. ^ζ αὐτῶν F.
^α ἢ post οὖν om. F.G.H.I. ^β μόλις F.G.H.I. ^γ ἂν] ἂν καὶ E, om. F.
^δ ἂν om. I, post δόξειεν ponit (omisso εἶναι) F. ^ε μετέχειν] μετέχειν ποτέ F.G, ποτέ μετέχειν I. ^ς ἥτοι ἕνια ἢ πάντα τὰ μέρη εἶναι F.G.H.I.
^ς τε] ται pr. H, om. G. ^η μέρος] μέρος, τὸ δὲ νῦν οὐ μετρεῖ F. ^ι δεῖ] δὴ I, δοκεῖ H. ^κ οὐ om. F. ^λ ὁρίζειν E. ^μ τὸ αὐτὸ F.G.H.I.
^ν οὐ] ὁ E. ^ο συνιδεῖν H. ^ρ ἅμα post περιέχει H. ^ι πλείονος H.I.
^τ τὸ δὲ] τό τε H.

^s καὶ τὰ νῦν ἅμα μὲν ^t ἀλλήλοις οὐκ ἔσται, ἐφθάρθαι ^v δὲ ἀνάγκη αἰεὶ τὸ πρότερον. ¹ Ἐν ἐαυτῷ μὲν ^w οὖν ἐφθάρθαι ^x οὐχ οἷόν ^y τε διὰ τὸ εἶναι ^z τότε, ἐν ἄλλῳ δὲ νῦν ἐφθάρθαι τὸ πρότερον νῦν οὐκ ἐνδέχεται. ^a Ἐστω γὰρ ἀδύνατον ἐχόμενα εἶναι ἀλλήλων τὰ νῦν ὥσπερ ^b στιγμή στιγμής. Εἴπερ οὖν ἐν τῷ ἐφεξῆς οὐκ ἐφθάρται ἀλλ' ἐν ἄλλῳ, ἐν τοῖς μεταξὺ τοῖς νῦν ἀπείροις οὖσιν ἅμα ἂν εἴη· τοῦτο δ' ἀδύνατον. ¹ Ἀλλὰ ⁵ μὴν οὐδ' αἰεὶ τὸ αὐτὸ διαμένειν δυνατόν· οὐδενὸς γὰρ διαιρετοῦ πεπερασμένου ἐν πέρας ἐστίν, οὔτ' ^c ἂν ἐφ' ἐν ἡ συνεχὲς οὔτ' ^d ἂν ἐπὶ πλείῳ· τὸ δὲ νῦν πέρας ἐστί, καὶ χρόνον ἔστι λαβεῖν πεπερασμένον. ² Ἐτι εἰ τὸ ἅμα εἶναι κατὰ χρόνον καὶ ⁶ μήτε πρότερον μήτε ὕστερον τὸ ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι καὶ ἐν τῷ νῦν ἐστίν, εἰ τὰ ^e τε ^f πρότερον καὶ τὰ ὕστερον ἐν τῷ νῦν τῷδὲ ἐστίν, ἅμα ἂν εἴη τὰ ^g εἰς ἔτος ^h γεγόμενα μυριοστὸν τοῖς ⁱ γενομένοις τήμερον, καὶ οὔτε πρότερον οὔθ' ὕστερον ^k οὐδὲν ἄλλο ἄλλον. Περὶ μὲν οὖν τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ⁷ τοσαύτ' ^l ἔστω διηπορημένα· ^m τί δ' ἐστὶν ὁ χρόνος καὶ τίς ⁿ αὐτοῦ ἡ φύσις, ὁμοίως ἔκ τε τῶν παραδεδομένων ἀδηλὸν ἐστί, καὶ περὶ ᾧ τυγχάνομεν διεληλυθότες πρότερον. Οἱ μὲν γὰρ τὴν τοῦ ὅλου κίνησιν εἶναί φασιν, οἱ δὲ τὴν σφαῖραν αὐτήν. Καίτοι τῆς περιφορᾶς καὶ τὸ μέρος χρόνος τίς ἐστί, περιφορὰ δέ γε οὐ· ^o μέρος γὰρ περιφορᾶς τὸ ^p λεφθέν, ἀλλ' οὐ περιφορά. ² Ἐτι ^q δ' εἰ πλείους ἦσαν οἱ οὐρα- ⁸ νοί, ὁμοίως ἂν ἦν ὁ χρόνος ἢ ^r ὅτου οὖν αὐτῶν κίνησις, ὥστε πολλοὶ χρόνοι ἅμα. Ἡ δὲ τοῦ ὅλου σφαῖρα ἔδοξε μὲν τοῖς ^s εἰποῦσιν εἶναι ὁ χρόνος, ὅτι ἐν ^t τε τῷ ^v χρόνῳ πάντα ἐστὶ καὶ ἐν τῇ τοῦ ὅλου σφαίρᾳ· ἔστι δ' εὐηθικώτερον τὸ εἰρημέ-

^s καὶ τὰ νῦν ἅμα om. E. in litura. ^t οὐκ ἔσται ἀλλήλοις διέφθαρθαι H. ^v δὲ et αἰεὶ τὸ πρότερον om. E. ^w οὖν om. I. ^x οὐχ] τὸ νῦν οὐχ H. ^y τε] τ' αἰεὶ H. ^z τότε om. E. ^a ἐστὶν E. ^b στιγμή] στιγμήν E. ^c ἂν E. ^d ἂν om. F. ^e γε H. ^f πρότερα καὶ τὰ ὕστερα F. ^g εἰς om. E. ^h μυριοστὸν γεγόμενα F. ⁱ γενομένοις F. ^k ἄλλο ἄλλου οὐδὲν H. ^l ἔσται διηπορημένα F, εἰρήσθω H. ^m τίς F. ⁿ αὐτῷ ἡ φύσις F, ἡ φύσις αὐτοῦ H. ^o μέρος—περιφορά om. I. ^p λεχθέν E. ^q δ' om. F. ^r ὅτου H. ^s εἰποῦσιν E. ^t τε om. F. ^v χρόνῳ τὰ πάντα I.

9 μένον ^ω ἢ ὥστε περὶ αὐτοῦ τὰ ἀδύνατα ἐπισκοπεῖν. Ἐπεὶ δὲ
 δοκεῖ μάλιστα ^κ κίνησις εἶναι καὶ μεταβολή τις ὁ χρόνος,
^γ τοῦτ' ἂν εἴη σκεπτέον. Ἡ μὲν οὖν ἐκάστου μεταβολή καὶ
 κίνησις ἐν ^ζ αὐτῷ τῷ μεταβάλλοντι ^α μόνον ἐστίν, ἢ οὐ ἂν
 τύχη ὃν αὐτὸ τὸ κινούμενον καὶ μεταβάλλον· ὁ δὲ χρόνος
 10 ὁμοίως ^β καὶ πανταχοῦ καὶ παρὰ πᾶσιν. Ἐτι ^ε δὲ μεταβολή
 μὲν ἐστι ^δ πᾶσα θάπτων καὶ βραδυτέρα, χρόνος δ' οὐκ ἔστιν·
 τὸ γὰρ βραδὺ ^ε καὶ ταχὺ χρόνῳ ὥριται, ταχὺ μὲν τὸ ἐν
 ὀλίγῳ πολὺν κινούμενον, βραδὺ δὲ τὸ ἐν πολλῷ ὀλίγον· ὁ δὲ
 χρόνος οὐχ ὥριται χρόνῳ, οὔτε τῷ ποσός τις εἶναι οὔτε τῷ
 ποιός. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐκ ἔστι κίνησις, φανερόν· μηδὲν ^ε δὲ
 διαφερέτω λέγειν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι κίνησιν ἢ μεταβολήν.
 11 ^ε Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἄνευ γε μεταβολῆς· ὅταν γὰρ ^η μηδὲν
 αὐτοὶ ^ι μεταβάλλωμεν τὴν διάνοιαν ἢ λάθωμεν μεταβάλλοντες,
 οὐ δοκεῖ ἡμῖν γεγονέναι ^κ χρόνος, καθάπερ οὐδὲ τοῖς ^λ ἐν Σαρ-
 δοῖ μυθολογουμένοις καθεύδειν παρὰ τοῖς ἥρωσιν, ὅταν ἐγερ-
 θῶσιν· συνάπτουσι γὰρ ^μ τὸ πρότερον νῦν τῷ ὕστερον νῦν
 καὶ ἐν ποιούσιν, ἐξαιρούντες διὰ τὴν ἀναισθησίαν τὸ ^ν μεταξύ.
 Ὡσπερ οὖν εἰ μὴ ἦν ἕτερον τὸ νῦν ^ο ἀλλὰ ^ρ ταὐτὸ καὶ ἔν, οὐκ
 ἂν ^ι ἦν χρόνος, οὔτως καὶ ἐπεὶ ^ρ λανθάνει ἕτερον ὄν, οὐ δοκεῖ
 2 εἶναι τὸ μεταξύ χρόνος. Εἰ ^ς δὴ τὸ μὴ οἶεσθαι ^τ εἶναι χρό-
 νον τότε συμβαίνει ἡμῖν, ὅταν μὴ ^υ ὀρίζωμεν μηδεμίαν μετα-
 βολήν, ἀλλ' ^ω ἐν ἐνὶ καὶ ἀδιαιρέτῳ ^κ φαίνεται ἡ ψυχὴ μένειν,
 ὅταν δ' ^υ αἰσθώμεθα καὶ ὀρίσωμεν, τότε φαμὲν γεγονέναι
 χρόνον, φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν ^ζ ἄνευ κινήσεως ^α καὶ μετα-
 3βολῆς ^β χρόνος. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε κίνησις οὔτ' ἄνευ κινήσεως
 ὁ χρόνος ἐστί, φανερόν. Ληπτέον δέ, ^ε ἐπεὶ ζητοῦμεν τί

^ω ἢ om. H. ^κ κίνησις τις εἶναι F. ^γ τοῦ τε ἂν σκεπτέον G.
^ζ ἐαυτῷ H. ^α ἔστι μόνον F.G.I. ^β καὶ ante πανταχοῦ om. H. ^ε δέ] δὲ καὶ E. ^δ πᾶσα om. E. ^ε καὶ τὸ ταχὺ I. ^ε δὲ om. E. ^ε ἀλλ' οὐ μὴν οὐδ' G. ^η αὐτοὶ μηδὲν H, αὐτοὶ μηθέν F. ^ι μεταβάλλωμεν H.
^κ ὁ χρόνος F.G.H.I. ^λ ἐν] ἐν τῇ G.H.I., om. E. ^μ τὸ E. ^ν μεταξύ] μέσον I. ^ο ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ E. ^ρ ἐν καὶ ταυτὸν H. ^ι ἦν ὁ χρόνος F.H.
^ρ λανθάνει G. ^ς δὲ E. ^τ εἶναι om. G. ^υ ὀρίσωμεν F.G.H.I.
^ω ἐν om. H. ^κ φαίνεται G.H. ^γ αἰσθώμεν I. ^ζ μεταβολῆς καὶ κινήσεως ἄνευ H. ^α καὶ μεταβολῆς om. I. ^β ὁ χρόνος F.I. ^ε ἐπειδὴ F.G.I.

ἐστὶν ^d ὁ χρόνος, ἐντεῦθεν ^e ἀρχομένοις, τί τῆς κινήσεως
^f ἐστὶν. ^g Ἀμα γὰρ κινήσεως αἰσθανόμεθα καὶ χρόνου· καὶ
γὰρ εἰ ἡ σκότος καὶ μηδὲν διὰ τοῦ σώματος πάσχωμεν, κίνη-
σις δέ τις ἐν τῇ ψυχῇ ἐνῇ, εὐθὺς ἅμα ^g δοκεῖ τις γεγονέναι
καὶ χρόνος. ^h Ἀλλὰ μὴν καὶ ὅταν ^h γε χρόνος ⁱ δοκῇ γεγο-
νέναι τις, ἅμα καὶ κίνησις ^k τις ^l φαίνεται γεγονέναι. ^m Ὡστε
ἦτοι κίνησις ἢ τῆς κινήσεως τι ^m ἐστὶν ὁ χρόνος. ⁿ Ἐπεὶ οὖν
οὐ κίνησις, ἀνάγκη τῆς κινήσεως ^o τι εἶναι αὐτόν. ⁴ Ἐπεὶ δὲ
τὸ κινούμενον κινεῖται ἔκ τινος εἰς τι καὶ πᾶν μέγεθος συν-
εχές, ἀκολουθεῖ τῷ μεγέθει ἡ κίνησις· διὰ γὰρ ^p τὸ τὸ μέγε-
θος εἶναι συνεχές καὶ ἡ κίνησις ἐστὶ συνεχής, ^q διὰ δὲ τὴν κίνη-
σιν ὁ χρόνος· ὅση γὰρ ἡ κίνησις, τοσοῦτος ^r καὶ ὁ χρόνος
ἀεὶ δοκεῖ γεγονέναι. Τὸ ^s δὲ δὴ πρότερον καὶ ὕστερον ἐν
τόπῳ πρῶτόν ἐστιν. ^t Ἐνταῦθα μὲν δὴ τῇ θέσει· ἐπεὶ δ' ἐν
τῷ μεγέθει ^t ἐστὶ τὸ πρότερον ^v καὶ ὕστερον, ἀνάγκη καὶ ἐν
κινήσει εἶναι τὸ πρότερον ^v καὶ ὕστερον, ἀνάλογον τοῖς ἐκεῖ.
^u Ἀλλὰ μὴν καὶ ^w ἐν χρόνῳ ^x ἐστὶ τὸ πρότερον ^y καὶ ὕστερον ⁵
διὰ τὸ ἀκολουθεῖν ἀεὶ θατέρῳ θάτερον αὐτῶν. ^z Ἐστὶ δὲ τὸ
πρότερον ^z καὶ ὕστερον ^a αὐτῶν ἐν τῇ κινήσει, ὃ μὲν ^b ποτε ὃν
κίνησις ἐστὶν· τὸ μὲντοι εἶναι αὐτῷ ἕτερον καὶ οὐ κίνησις.
^u Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν χρόνον ^c γε γνωρίζομεν, ὅταν ὀρίσωμεν
τὴν κίνησιν, ^d τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ὀρίζοντες· καὶ τότε
φαιμέν γεγονέναι χρόνον, ὅταν τοῦ προτέρου καὶ ὑστέρου ἐν
τῇ κινήσει αἰσθησιν λάβωμεν. ^e Ὀρίζομεν δὲ τῷ ^e ἄλλο καὶ ⁶
ἄλλο ὑπολαβεῖν αὐτά, καὶ μεταξύ τι αὐτῶν ἕτερον· ὅταν γὰρ
ἕτερα τὰ ἄκρα τοῦ μέσου νοήσωμεν, καὶ δύο εἴπῃ ἡ ψυχὴ τὰ
νῦν, τὸ μὲν πρότερον τὸ δ' ὕστερον, τότε καὶ τοῦτό φαιμεν

^d ὁ om. F. ^e ἀρχόμενοι E. ^f ἐστὶν] ἔσται E, ὁ χρόνος ἐστὶν H.
^g δοκεῖ τι F, τις δοκεῖ H. ^h γε om. F.H. ⁱ γενέσθαι δοκῇ F, δοκῇ
γενέσθαι I. ^k τις om. H. ^l φαίνεται] δοκεῖ E. ^m ἐστὶν—τι om. G.
ⁿ ἐπειδὴ F.G.I. ^o εἶναί τι H. ^p alterum τὸ om. F.G. ^q διὰ—
χρόνος om. E.F.G.I. ^r καὶ om. E. ^s δὲ om. E.H. ^t ἐστὶ om. E.
^v καὶ τὸ ὕστερον H. ^w ἐν τῷ χρόνῳ I. ^x ἐστὶ om. H. ^y καὶ τὸ
ὕστερον H.I. ^z καὶ τὸ ὕστερον G.H.I. ^a αὐτῶν om. H. ^b ποτε
ὄν] πρότερον E. ^c γε om. I. ^d τῷ E.F.G. ^e ἄλλο καὶ ἄλλο
καὶ ἄλλο G.

εἶναι χρόνον· τὸ γὰρ ὀρίζομενον τῷ νῦν χρόνος ^f εἶναι δοκεῖ
 7 καὶ ὑποκείσθω. Ὅταν μὲν ^g οὖν ὡς ἐν ^h τὸ νῦν αἰσθανώμεθα,
 καὶ μὴ ⁱ ἦτοι ^k ὡς πρότερον ^l καὶ ὕστερον ἐν τῇ κινήσει ἢ ὡς
 τὸ αὐτὸ ^m μὲν πρότερον ⁿ δὲ καὶ ὕστερου τινός, οὐ δοκεῖ
^o χρόνος γεγονέναι οὐθείς, ὅτι οὐδὲ κίνησις. Ὅταν δὲ ^p τὸ
 πρότερον ^q καὶ ὕστερον, τότε λέγομεν χρόνον· τοῦτο γάρ
 ἐστὶν ὁ χρόνος, ἀριθμὸς κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὕστε-
 ρον. Οὐκ ἄρα κίνησις ὁ χρόνος ἀλλ' ἡ ἀριθμὸν ἔχει ἡ κίνη-
 σις. Σημεῖον δέ· τὸ μὲν γὰρ πλείον καὶ ἔλαττον κρίνομεν
 ἀριθμῷ, κίνησιν δὲ πλείω καὶ ἐλάττω χρόνῳ· ἀριθμὸς ἄρα τις
 8 ὁ χρόνος. Ἐπεὶ ^r δ' ἀριθμός ^s ἐστὶ διχῶς (καὶ γὰρ τὸ ^t ἀρι-
 θμούμενον καὶ τὸ ^v ἀριθμητὸν ἀριθμὸν λέγομεν, καὶ ᾧ ἀριθμοῦ-
 μεν), ὁ ^w δὲ χρόνος ἐστὶ τὸ ἀριθμούμενον καὶ οὐχ ᾧ ἀρι-
 θμούμεν. Ἔστι δ' ἕτερον ᾧ ἀριθμοῦμεν καὶ τὸ ἀριθμούμενον.
 Καὶ ὥσπερ ἡ κίνησις αἰεὶ ἄλλη ^x καὶ ἄλλη, καὶ ὁ χρόνος. Ὁ
 δ' ἅμα πᾶς χρόνος ὁ αὐτός· τὸ γὰρ νῦν τὸ αὐτὸ ὅ ποτ' ἦν·
 9 τὸ δ' εἶναι αὐτῷ ἕτερον. Τὸ δὲ νῦν τὸν χρόνον μετρεῖ, ἡ
 πρότερον καὶ ^y ὕστερον. Τὸ δὲ νῦν ἐστὶ μὲν ὡς τὸ αὐτό,
^z ἔστι δ' ὡς οὐ τὸ αὐτό· ἡ μὲν ^a γὰρ ἐν ἄλλῳ ^b καὶ ἄλλῳ,
 ἕτερον (τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ τὸ νῦν), ^c ἡ δὲ ^d ὅ ποτε ὃν ἐστὶ τὸ
 νῦν, τὸ αὐτό· ἀκολουθεῖ γάρ, ὡς ἐλέχθη, τῷ μὲν μεγέθει ἡ
 κίνησις, ταύτῃ δ' ὁ χρόνος, ^e ὡς φαμέν. Καὶ ὁμοίως δὴ ^f τῇ
 στιγμῇ τὸ φερόμενον, ᾧ τὴν κίνησιν γνωρίζομεν καὶ τὸ πρό-
 τερον ἐν ^g αὐτῇ καὶ ^h τὸ ὕστερον. Τοῦτο ⁱ δὲ ὁ μὲν ποτε
^j ὃν τὸ ^k αὐτό (ἡ στιγμή γὰρ ἡ λίθος ἢ τι ἄλλο τοιοῦτόν
 ἐστὶ), τῷ λόγῳ δὲ ἄλλο, ὥσπερ οἱ σοφισταὶ λαμβάνουσιν
 ἕτερον ^l τὸ ^m Κορίσκον ἐν Λυκείῳ εἶναι καὶ τὸ Κορίσκον ἐν

^f εἶναι post χρόνος om. E. ^g οὖν om. E. ^h αἰσθανώμεθα τὸ νῦν F.
ⁱ τοι E. ^k ὡς τὸ πρ. G.H.I. ^l καὶ τὸ ὕστερον H. ^m μὲν] μὴ H,
 μὲν οὐ F. ⁿ δὲ καὶ ὕστερου om. E. ^o γεγονέναι χρόνος F. ^p τὸ om. G.
^q καὶ τὸ ὕστερον E. ^r δ'] δ' ὁ G. ^s ἐστὶ om. E. ^t ἀριθμητὸν καὶ
 τὸ ἀριθμούμενον H. ^v ἀριθμητὸν] ἀριθμοῦν E. ^w δὴ F.G. ^x καὶ
 ἄλλη om. G.I. ^y ὕστερον ὀρίζει. Τὸ E. ^z ἔστι δ'—αὐτό om. G.
^a γὰρ om. H. ^b καὶ ἄλλῳ om. G. ^c ἡ] ὁ G.H.I. ^d ὁ ποτε G.I.,
 ποτε H. ^e ὥσπερ F.G.H.I. ^f τῇ om. E. ^g ταύτῃ H. ^h τὸ om. G.
ⁱ δὴ F.G.H.I. ^j ὃν ἐστὶ τὸ H. ^k τοιοῦτό E. ^l τὸ om. E. ^m Κορι-
 σκὸν G.

ἀγορᾷ. Καὶ τοῦτο δὴ τῷ ἄλλοθι καὶ ἄλλοθι εἶναι ἕτερον. 10
 Τῷ δὲ φερομένῳ ἀκολουθεῖ τὸ νῦν, ὥσπερ ὁ χρόνος τῇ κινή-
 σει· τῷ γὰρ φερομένῳ γνωρίζομεν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον
ⁿ ἐν ^o κινήσει· ἢ δ' ἀριθμητὸν τὸ πρότερον ^p καὶ ὕστερον, τὸ
 νῦν ἐστίν· ^q ὥστε καὶ ἐν τούτοις, ὃ μὲν ποτε ὄν νῦν, ^r ἔστι τὸ
 αὐτό· ^s πρότερον γὰρ ^t καὶ ὕστερόν ἐστι ^v τὸ ^w ἐν κινήσει·
^x τὸ δ' εἶναι ἕτερον· ἢ ἀριθμητὸν γὰρ τὸ πρότερον καὶ ὕστε-
 ρον, ^y τὸ νῦν ἐστίν. Καὶ γνώριμον δὲ ^z μάλιστα τοῦτ' ἐστίν· 11
 καὶ γὰρ ἡ κίνησις διὰ τὸ κινούμενον καὶ ἡ φορὰ διὰ τὸ φερό-
 μενον· τόδε γάρ τι τὸ φερόμενον, ἡ ^a δὲ κίνησις οὐ· ^u ἔστι
 μὲν οὖν ὡς τὸ αὐτὸ ^b τὸ νῦν ^c λεγόμενον αἰεί, ἔστι δ' ὡς οὐ τὸ
 αὐτό· καὶ γὰρ ^d τὸ φερόμενον. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι εἴτε 12
 χρόνος μὴ εἴη, τὸ νῦν οὐκ ἂν εἴη, εἴτε τὸ νῦν ^e μὴ εἴη, ^f χρό-
 νος οὐκ ἂν εἴη· ἅμα γὰρ ὥσπερ τὸ φερόμενον καὶ ἡ φορὰ,
 οὕτως ^g καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ τοῦ φερομένου καὶ ὁ τῆς φορᾶς.
 Χρόνος μὲν γὰρ ὁ τῆς φορᾶς ἀριθμὸς, τὸ ^h νῦν δὲ ὡς τὸ
 φερόμενον οἶον μονὰς ἀριθμοῦ. Καὶ συνεχὴς τε δὴ ὁ χρόνος 13
 τῷ νῦν, καὶ διήρηται κατὰ τὸ νῦν· ἀκολουθεῖ γὰρ ⁱ καὶ τοῦτο
 τῇ φορᾷ καὶ τῷ φερομένῳ· ^j καὶ ^k γὰρ ἡ κίνησις καὶ ἡ φορὰ
 μία τῷ φερομένῳ, ὅτι ἔν, ^l καὶ οὐχ ὅ ποτε ὄν (καὶ γὰρ ἂν
^m διαλίποι) ἀλλὰ ⁿ τῷ λόγῳ. Καὶ ^o γὰρ ὀρίζει ^p τὴν πρό-
 τερον καὶ ὕστερον κίνησιν τοῦτο. ^q Ἀκολουθεῖ δὲ καὶ τοῦτό
 πως τῇ στιγμῇ· ^r καὶ γὰρ ἡ στιγμή καὶ συνέχει τὸ μῆκος
 καὶ ὀρίζει· ἔστι γὰρ τοῦ μὲν ἀρχῇ τοῦ δὲ τελευτῇ. ^s Ἀλλ'
 ὅταν μὲν οὕτω λαμβάνη τις ^t ὡς δυσὶ χρώμενος τῇ μιᾷ,
 ἀνάγκη ἴστασθαι, εἰ ἔσται ^u ἀρχὴ καὶ τελευτὴ ἢ αὐτὴ στιγμή.

ⁿ ἐν—ὕστερον om. G. ^o ἐν τῇ κ. H. ^p καὶ τὸ ὕστ. E.H. ^q ὥστε
 καὶ ἐν τούτοις om. F. ^r τὸ αὐτό ἐστὶ F. ^s τὸ πρότερον E.H.I. ^t καὶ]
 ἢ F.G.I. ^v τὸ om. E. ^w ἐν] ἐν τῇ H. ^x τῷ H, om. E. ^y ἐστὶ
 τὸ νῦν F, νῦν ἐστὶ H. ^z μάλιστα τὸ νῦν τοῦτ' H. ^a τε E. ^b τὸ om. I.
^c λεγόμενον om. E, ante τὸ νῦν ponit H. ^d τὸ φ.] καὶ τὸ φ. I. ^e μὴ
 εἴη] μὴ ἔσται E. ^f ὁ χρόνος F.G.H.I. ^g ὁ post καὶ om. F. ^h δὲ νῦν H.
ⁱ καὶ post γὰρ om. G. ^j καὶ γὰρ—φερομένῳ om. G. ^k γὰρ] γὰρ καὶ E.
^l καὶ post ἔν om. H. ^m διαλείποι G.I. ⁿ τῷ] καὶ τῷ F. ^o γὰρ ὀρίζει]
 ὀρίζει δὴ H.I. ^p τὴν προτέραν καὶ ὑστέραν κίνησιν F, τῇ πρότερον καὶ
 ὕστερον κινήσει pr. H. ^q καὶ γὰρ ἡ στιγμή om. E. ^r ὡς om. E.
^s ἢ ἀρχὴ καὶ ἢ τ. E.

- 14 Τὸ δὲ νῦν διὰ τὸ κινεῖσθαι τὸ φερόμενον ἀεὶ ἕτερον· ὥσθ' ὁ χρόνος ἀριθμὸς οὐχ ὡς τῆς αὐτῆς στιγμῆς, ὅτι ἀρχὴ καὶ τελευτὴ, ἀλλ' ὡς τὰ ἔσχατα τῆς ^t αὐτῆς μάλλον, καὶ οὐχ ὡς ὡς τὰ μέρη, διὰ ^v τε τὸ εἰρημένον (τῇ γὰρ μέσῃ στιγμῇ ^w ὡς δυσὶ χρήσεται, ὥστε ἡρεμεῖν συμβήσεται), καὶ ἔτι φανερόν ὅτι ^x οὐδὲ μόνιον τὸ ^y νῦν τοῦ χρόνου, οὐδ' ἡ διαίρεσις ^z τῆς κινήσεως, ὥσπερ οὐδ' ^a αἱ στιγμαὶ ^b τῆς γραμμῆς· αἱ δὲ
- 15 γραμμαὶ ^c αἱ δύο τῆς μιᾶς μόρια. ⁱ Ἡ μὲν οὖν πέρας τὸ νῦν, οὐ χρόνος, ἀλλὰ συμβέβηκεν· ἡ δ' ἀριθμεῖ, ἀριθμός· τὰ μὲν γὰρ πέρατα ἐκείνου ^d μόνον ^e ἐστὶν οὐ ἐστὶ πέρατα, ὁ δ' ^f ἀριθμὸς ὁ τῶνδε τῶν ἵππων, ἡ δεκάς, καὶ ἄλλοθι. ^v Ὅτι μὲν τοίνυν ὁ χρόνος ἀριθμός ἐστι κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον ^g καὶ ὕστερον, καὶ συνεχῆς (συνεχοῦς ^h γάρ), φανερόν.
- 12 ⁱ Ἐλάχιστος δὲ ἀριθμὸς ὁ μὲν ἀπλῶς ἐστίν, ἡ ⁱ δυάς. Τίς ^k δ' ἀριθμὸς ^l ἔστι μὲν ὡς ἔστιν, ἔστι δ' ὡς οὐκ ἔστιν, οἷον γραμμῆς ^m ἐλάχιστος πλήθει μὲν ἐστὶν αἱ δύο ἢ ⁿ ἡ μία, μεγέθει δ' οὐκ ἔστιν ἐλάχιστος· ἀεὶ γὰρ διαιρεῖται πᾶσα γραμμὴ. ^v Ὡσθ' ὁμοίως καὶ ^o ὁ χρόνος· ἐλάχιστος ^p γὰρ κατὰ μὲν ἀριθμόν ἐστὶν ^q ὁ εἰς ἢ ^r οἱ δύο, κατὰ μέγεθος δ' ² οὐκ ἔστιν. Φανερόν ^s δὲ καὶ ^t ὅτι ^v ταχύς μὲν καὶ βραδὺς οὐ λέγεται, πολὺς δὲ καὶ ὀλίγος καὶ μακρὸς καὶ βραχύς. ^w ⁱ Ἡ μὲν ^x γὰρ συνεχῆς, μακρὸς καὶ βραχύς, ^y ἡ δ' ἀριθμός, πολὺς καὶ ὀλίγος. Ταχύς ^z δὲ καὶ βραδὺς οὐκ ἔστιν· οὐδὲ ^a γὰρ ³ ἀριθμὸς ^φ ἀριθμοῦμεν ταχύς καὶ βραδὺς ^b οὐδεῖς. Καὶ ὁ αὐτὸς ^c δὲ πανταχοῦ ἅμα· ^d πρότερον δὲ καὶ ὕστερον οὐχ ὁ αὐτός, ὅτι καὶ ἡ μεταβολὴ ἡ μὲν παρούσα μία, ἡ δὲ γεγεννη-

^t αὐτῆς om. I. ^v τε om. E. ^w ὡς om. E.G. ^x οὐδὲν E.G.
^y νῦν τοῦ om. pr. F. ^z τῆς κινήσεως post χρόνου pr. F. ^a ἡ στιγμή H.
^b τῆς om. F. ^c αἱ om. F. ^d μόνου G. ^e ἐστὶν] ἐστὶ πέρατα H.I.
^f ἀρ. τῶνδε E, ἀρ. τῶν τῶνδε F. ^g καὶ τὸ ὕστερον I. ^h γάρ] μὲν γάρ F.
ⁱ δυάς—δ' ὡς rc. supra lituram E. ^k δ'] δὲ ὁ G. ^l ἔστι μὲν ὡς ἔστιν] ἐστὶν, ἔστι μὲν ὡς F, ἔστι μὲν ὡς G.H. ^m ἐλάχιστος ἀριθμὸς πλ. H.
ⁿ ἡ om. F. ^o ὁ om. E.G.I. ^p γὰρ κατὰ μὲν] μὲν κατὰ I. ^q ὁ εἰς] οἷον E. ^r οἱ om. E.F. ^s δὲ] δὲ δὴ I. ^t διότι F.G.H. ^v βραδὺς μὲν καὶ ταχύς H. ^w ἡ μὲν—βραχύς om. G. ^x γὰρ om. I. ^y ἡ] ὁ G.
^z δὲ om. G. ^a γὰρ] γὰρ ὁ E. ^b οὐδὲ εἰς H. ^c δὲ] δὴ E. ^d πρότερος δὲ καὶ ὕστερος G.

μένη καὶ ἡ μέλλουσα ἑτέρα. Ὁ δὲ χρόνος ἀριθμὸς ἐστὶν οὐχ ὧ ἀριθμοῦμεν ἀλλ' ὁ ἀριθμούμενος, οὗτος δὲ συμβαίνει ἑ πρότερον καὶ ἑ ὕστερον αἰεὶ ἕτερος· ἡ τὰ γὰρ νῦν ἕτερα. Ἔστι δὲ ὁ ἀριθμὸς εἰς ἡ μὲν καὶ ὁ αὐτὸς ὁ τῶν ἑκατὸν ἵπ-4 πων ἱ καὶ ὁ τῶν ἑκατὸν ἀνθρώπων, ὧν ἡ δ' ἀριθμὸς, ἕτερα, ἱ οἱ ἵπποι τῶν ἀνθρώπων. Ἔτι ὥς ἐνδέχεται κίνησιν εἶναι τὴν αὐτὴν καὶ μίαν πάλιν καὶ πάλιν, οὕτω καὶ ἢ χρόνον, οἷον ἐνιαυτὸν ἢ ἔαρ ἢ μετόπωρον. Οὐ μόνον δὲ τὴν κίνησιν τῷ 5 χρόνῳ μετροῦμεν, ἀλλὰ καὶ τῇ κινήσει τὸν χρόνον διὰ τὸ ὀρίζεσθαι ὑπ' ἀλλήλων· ὁ μὲν γὰρ χρόνος ὀρίζει τὴν κίνησιν ἀριθμὸς ὧν αὐτῆς, ἡ δὲ κίνησις τὸν χρόνον. Καὶ λέγομεν πολὺν ἢ ὀλίγον ὁ χρόνον τῇ κινήσει μετροῦντες, καθάπερ ῥ καὶ τῷ ἀριθμητῷ τὸν ἀριθμόν, ῥ οἷον τῷ ἐνὶ ἵππῳ τὸν τῶν ἵππων ἀριθμόν. ῥ Τῷ μὲν γὰρ ἀριθμῷ τὸ τῶν ἵππων πλῆθος γνωρίζομεν, πάλιν δὲ τῷ ῥ ἐνὶ ἵππῳ τὸν ῥ τῶν ἵππων ἀριθμόν αὐτόν. Ὁμοίως ῥ δὲ καὶ ἐπὶ ῥ τοῦ χρόνου ῥ καὶ τῆς κινήσεως· 6 τῷ μὲν γὰρ χρόνῳ τὴν κίνησιν, τῇ δὲ κινήσει τὸν χρόνον μετροῦμεν. Καὶ τοῦτ' εὐλόγως συμβέβηκεν· ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ῥ μὲν μεγέθει ἡ κίνησις, τῇ δὲ κινήσει ὁ χρόνος, τῷ καὶ ποσὰ καὶ συνεχῇ καὶ διαιρετὰ εἶναι· διὰ μὲν γὰρ τὸ ῥ τὸ μέγεθος ῥ εἶναι ῥ τοιοῦτον ἡ κίνησις ταῦτα πέπονθεν, διὰ δὲ τὴν κίνησιν ὁ χρόνος. Καὶ μετροῦμεν καὶ τὸ μέγεθος τῇ κινήσει 7 καὶ τὴν κίνησιν τῷ μεγέθει· πολλὴν γὰρ ῥ εἶναι φαμεν τὴν ὁδόν, ῥ ἡ ῥ πορεία πολλή, ῥ καὶ ῥ ταύτην πολλήν, ῥ ἡ ὁδὸς ῥ πολλή. Καὶ τὸν χρόνον, ῥ ἡ κίνησις, καὶ τὴν κίνησιν, ῥ ὁ χρόνος. Ἐπεὶ δ' ῥ ἐστὶν ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως καὶ 8

ῥ πρότερον] κατὰ τὸ πρότερον I. ῥ ὕστερον καὶ πρότερον H. ῥ τὰ corr. E. ῥ μὲν om. E. ῥ καὶ τῶν I, τῶν τε H. ῥ δ' ῥ δ' ὁ H. ῥ οἱ ἵπποι τῶν] οἷον ἵππων καὶ E. ῥ χρόνον ἐνδέχεται οἷον F.G.H.I. ῥ ἡ] καὶ E. ῥ χρόνον om. H. ῥ καὶ om. F. ῥ οἷον—ἀριθμόν om. I. ῥ τῷ μὲν—αὐτόν om. H. ῥ ἐν] ἐν E. ῥ τῶν ἵππων ἀρ. αὐτόν] αὐτῶν ἀρ. E. ῥ δὲ om. H. ῥ τοῦ] τῆς F. ῥ καὶ τῆς om. E.F. ῥ μὲν om. F.I. ῥ alterum τὸ om. E.F.I. ῥ εἶναι om. G.H. ῥ τοιοῦτον καὶ ἡ H. ῥ φαμεν εἶναι G.H.I. ῥ ῥ om. E.F.G.H. ῥ ἡ om. I. ῥ καὶ—πολλή om. G. ῥ ταύτην φαμέν εἶναι πολλήν H. ῥ ἐστὶν post κινήσεως I.

τοῦ κινεῖσθαι, μετρεῖ δ' ⁱ οὗτος τὴν κίνησιν τῷ ^k ὀρίσαι τινὰ κίνησιν ἢ ^l καταμετρήσει ^m τὴν ὅλην, ὥσπερ καὶ ⁿ τὸ μῆκος ὁ πῆχυς τῷ ^o ὀρίσθαι τι μέγεθος ὁ ἀναμετρήσει τὸ ὅλον, καὶ ἔστι τῇ κινήσει ^p τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι τὸ μετρεῖσθαι ^q τῷ χρόνῳ καὶ ^r αὐτὴν καὶ τὸ εἶναι αὐτῆς· ἅμα γὰρ τὴν κίνησιν καὶ τὸ εἶναι τῇ κινήσει ^s μετρεῖ, καὶ τοῦτ' ἔστιν ^t αὐτῇ τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι, τὸ μετρεῖσθαι αὐτῆς τὸ εἶναι. ^v Δῆλον δ' ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῦτ' ἔστι τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι, τὸ μετρεῖσθαι ^w αὐτῶν τὸ εἶναι ὑπὸ τοῦ χρόνου. Τὸ γὰρ ἐν χρόνῳ εἶναι ^x δυοῖν ἐστὶ θάτερον, ἐν μὲν τὸ εἶναι τότε ὅτε ^y ὁ χρόνος ἐστίν, ἐν δὲ ^z τὸ ὥσπερ ἕνια λέγομεν ὅτι ἐν ἀριθμῷ ἐστίν. Τοῦτο δὲ σημαίνει ^a ἥτοι ὡς μέρος ἀριθμοῦ καὶ πάθος, καὶ ὅλως ^b ὅτι ¹⁰ τοῦ ἀριθμοῦ τι, ἢ ὅτι ἔστιν αὐτοῦ ἀριθμός. ^c Ἐπεὶ ^d ἀριθμός ὁ χρόνος, τὸ μὲν νῦν καὶ τὸ πρότερον, καὶ ^e ὅσα τοιαῦτα οὕτως ἐν χρόνῳ ὡς ἐν ἀριθμῷ ^f μονὰς καὶ τὸ περιττὸν ^g καὶ ἄρτιον (τὰ μὲν γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ ^h τι, τὰ δὲ τοῦ χρόνου τί ἐστι), τὰ δὲ πράγματα ὡς ἐν ἀριθμῷ τῷ χρόνῳ ⁱ ἐστίν. Εἰ δὲ τοῦτο, περιέχεται ^j ὑπ' ἀριθμοῦ ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τόπῳ ¹¹ ^k ὑπὸ τόπου. Φανερόν δὲ ^l καὶ ὅτι οὐκ ἔστι τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι τὸ εἶναι ὅτε ^m ὁ χρόνος ἐστίν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἐν κινήσει εἶναι οὐδὲ τὸ ἐν τόπῳ ⁿ ὅτε ἡ κίνησις καὶ ὁ τόπος ἐστίν. Εἰ γὰρ ἔσται τὸ ἐν τινι οὕτως, πάντα τὰ πράγματα ἐν ὁτῶν ἔσται, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐν τῇ κέγχρῳ· ὅτε γὰρ ἡ κέγχρος ἐστίν, ^o ἔστι καὶ ὁ οὐρανός. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν συμβέβηκεν, ἐκείνο δ' ἀνάγκη παρακολουθεῖν καὶ τῷ ὄντι ἐν ^p χρόνῳ εἶναί τινα χρόνον, ὅτε κακεῖνό ἐστι, καὶ τῷ ἐν κινήσει ὄντι εἶναι τότε

ⁱ οὕτως F.G.I. ^k ὀρίσθαι G. ^l καταμετρήσαι I. ^m τὴν ὅλην—ἀναμετρήσει om. F. ⁿ τὸ μῆκος καὶ πῆχυς G, ὁ πῆχυς τὸ μῆκος H.I. ^o ὀρίσαι E.G. ^p τῷ G. ^q τῷ χρόνῳ—μετρεῖσθαι om. F. ^r αὐτὴν E. ^s μετρεῖ om. E. ^t αὐτῇ om. H. ^v δὲ δῆλον H. ^w αὐτοῖς I. ^x δυοῖν E, δυοῖν γάρ G. ^y ὁ om. F.I. ^z τὸ om. E. ^a ἥτοι] τὸ ἢ E. ^b ὅτε G. ^c δ'] δ' ἐστίν E. ^d ὅσα ἄλλα τ. H. ^e μονὰς τε καὶ H. ^f καὶ τὸ ἄρτιον F.H. ^g τι] ὅτι E. ^h ἐστίν] τι ἐστίν I. ⁱ ὑπ'] ὑπὸ τοῦ H. ^k ὑπὸ τοῦ τόπου F.G.H.I. ^l ὅτι καὶ G. ^m ὁ om. E. ⁿ ὅτε] εἶναι ὅτε H. ^o ἔστι post οὐρανός ponunt H.I, om. F. ^p χρόνῳ τὸ εἶναι H.

κίνησιν. ¹Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ὡς ἐν ἀριθμῷ τὸ ἐν χρόνῳ, ληφθή-¹²
 σεται τις πλείων χρόνος παντὸς τοῦ ἐν χρόνῳ ὄντος· διὸ
 ἀνάγκη πάντα ^qτὰ ἐν χρόνῳ ὄντα περιέχεσθαι ^rὑπὸ χρόνου,
 ὥσπερ καὶ τὰλλα ὅσα ἐν τινί ^sἐστίν, οἷον τὰ ἐν τόπῳ ὑπὸ
 τοῦ τόπου. ^tΚαὶ ^vπάσχειν δὴ τι ὑπὸ τοῦ χρόνου, ^wκαθά-
 περ καὶ λέγειν εἰώθαμεν ὅτι κατατῆκε ὁ χρόνος, καὶ γηρά-
 σκει ^xπάνθ' ὑπὸ τοῦ χρόνου, ^yκαὶ ἐπιλανθάνεται διὰ τὸν
 χρόνον, ἀλλ' οὐ μεμάθηκεν, οὐδὲ νέον γέγονεν οὐδὲ καλόν·
 φθορᾶς γὰρ ^zαἷτιος καθ' αὐτὸν μᾶλλον ὁ χρόνος· ἀριθμὸς
 γὰρ κινήσεως, ἡ δὲ κίνησις ἐξίστησι τὸ ὑπάρχον. ¹³Ὡστε
 φανερόν ὅτι ^aτὰ αἰεὶ ὄντα, ἢ αἰεὶ ὄντα, οὐκ ἐστὶν ἐν χρόνῳ·
 οὐ γὰρ περιέχεται ^bὑπὸ χρόνου, ^cοὐδὲ μετρεῖται τὸ εἶναι
 αὐτῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου· σημεῖον δὲ τούτου ὅτι οὐδὲ πᾶσχει
 οὐδὲν ὑπὸ τοῦ χρόνου ὡς οὐκ ὄντα ^dἐν χρόνῳ. ¹⁴Ἐπεὶ δ' ἐστὶν
 ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως, ἔσται καὶ ἡρεμίας μέτρον ^eκατὰ
 συμβεβηκός· πᾶσα γὰρ ἡρεμία ἐν χρόνῳ. Οὐ γὰρ ὥσπερ
 τὸ ἐν κινήσει ὄν ἀνάγκη κινεῖσθαι, οὕτω ^fκαὶ τὸ ἐν χρόνῳ·
 οὐ γὰρ κίνησις ὁ χρόνος, ἀλλ' ἀριθμὸς κινήσεως· ἐν ἀριθμῷ
 δὲ κινήσεως ἐνδέχεται εἶναι καὶ τὸ ^gἡρεμοῦν. Οὐ γὰρ πᾶν
 τὸ ἀκίνητον ἡρεμεῖ, ἀλλὰ τὸ ἐστερημένον κινήσεως πεφυκὸς
 δὲ κινεῖσθαι, καθάπερ εἴρηται ἐν τοῖς πρότερον. Τὸ δ' εἶναι ¹⁵
 ἐν ἀριθμῷ ἐστὶ τὸ εἶναί τινα ἀριθμὸν τοῦ πράγματος, καὶ
 μετρεῖσθαι τὸ εἶναι ^hαὐτοῦ τῷ ἀριθμῷ ἐν ᾧ ἐστίν, ⁱὥστ' εἰ
 ἐν χρόνῳ, ὑπὸ χρόνου. Μετρήσει δ' ὁ χρόνος τὸ κινούμενον
 καὶ τὸ ἡρεμοῦν, ἢ τὸ μὲν κινούμενον τὸ δὲ ἡρεμοῦν· τὴν γὰρ
 κίνησιν αὐτῶν μετρήσει καὶ τὴν ἡρεμίαν, πόση τις. ¹⁶Ὡστε
 τὸ κινούμενον οὐχ ἀπλῶς ἔσται μετρητὸν ὑπὸ ^kχρόνου, ^lἢ

^q τὰ om. E. ^r ὑπὸ τοῦ χρόνου F.H.I. ^s ἔστω E. ^t καὶ om. F.
^v πᾶσχει E.H. ^w καθάπερ καὶ λ. εἰώθαμεν om. F. ^x πᾶν E. ^y καὶ
 ἐπιλ. διὰ τὸν χρόνον] οὐδὲ μετρεῖται τὸ εἶναι αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ χρόνου F.
^z αἷτιον καθ' ἑαυτὸν E. ^a τὰ om. E. ^b ὑπὸ τοῦ χρόνου F. ^c οὐδὲ—
 χρόνου om. G. ^d ἐν τῷ χρόνῳ I. ^e κατὰ συμβεβηκός om. E. ^f καὶ
 ἐν τῷ χρόνῳ. Οὐ γὰρ ἡ κίνησις I. ^g ἡρεμοῦν] ἡρεμεῖν F. ^h αὐτῷ E.
ⁱ ὥστε καὶ ἐν χρόνῳ τὸ ὑπὸ χρόνου καὶ μέρος χρόνου μετρήσει E. ^k χρόνῳ
 pr. F, τοῦ χρόνου E.H. ^l ἢ ποσόν τι ἐστίν om. pr. E.

ποσόν τί ἐστίν, ἀλλ' ^m ἢ ἡ κίνησις αὐτοῦ ⁿ ποσῇ. Ὡσθ' ὅσα
^o μήτε κινεῖται μήτ' ἡρεμεῖ, οὐκ ἔστιν ἐν χρόνῳ· τὸ ^q μὲν
γὰρ ἐν χρόνῳ ^r εἶναι τὸ μετρεῖσθαι ^s ἐστὶ χρόνῳ, ὁ δὲ χρόνος
¹⁶ κινήσεως ^t καὶ ἡρεμίας μέτρον. Φανερόν οὖν ὅτι οὐδὲ τὸ μὴ
ὄν ἔσται πᾶν ἐν χρόνῳ, οἷον ὅσα ^v μὴ ἐνδέχεται ἄλλως, ὥσπερ
τὸ τὴν διάμετρον εἶναι τῇ πλευρᾷ σύμμετρον. ^w Ὡς γάρ,
εἰ μέτρον ^x μὲν ἐστὶ ^y κινήσεως ὁ χρόνος καθ' αὐτό, τῶν δ'
ἄλλων κατὰ συμβεβηκός, δηλὸν ὅτι ὦν τὸ εἶναι μετρεῖ, τοῦ-
¹⁷ τοις ἅπασιν ^z ἔσται τὸ εἶναι ἐν τῷ ἡρεμεῖν ἢ κινεῖσθαι. Ὡσα
μὲν οὖν φθαρτὰ καὶ ^a γενητὰ καὶ ὅλως ὅτε μὲν ὄντα ὅτε δὲ
^b μὴ, ἀνάγκη ἐν χρόνῳ εἶναι· ἔστι γὰρ χρόνος τις πλείων,
^c ὃς ^d ὑπερέξει τοῦ ^e τε εἶναι αὐτῶν καὶ τοῦ μετροῦντος τὴν
^f οὐσίαν· τῶν δὲ μὴ ὄντων ὅσα μὲν περιέχει ὁ χρόνος, τὰ μὲν
ἦν, οἷον Ὡμηρός ποτε ἦν, τὰ δὲ ἔσται, ^g οἷον τῶν μελλόντων
τι, ἐφ' ^h ὁπότερα περιέχει· ⁱ καὶ εἰ ἐπ' ^k ἄμφω, ἀμφοτέρα
καὶ ἦν καὶ ἔσται· ^l ὅσα δὲ μὴ ^m περιέχει ⁿ μηδαμῇ, οὐτ' ἦν
¹⁸ οὐτ' ἔστιν οὐτ' ἔσται. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν μὴ ὄντων,
ὅσων τάντικείμενα αἰεὶ ἐστίν, οἷον τὸ ἀσύμμετρον εἶναι τὴν
διάμετρον αἰεὶ ^p ἐστὶ, καὶ οὐκ ἔσται τοῦτ' ἐν χρόνῳ. Οὐ
τοίνυν οὐδὲ τὸ ^q σύμμετρον· διὸ αἰεὶ οὐκ ἔστιν, ὅτι ἐναντίον
τῷ αἰεὶ ὄντι. Ὡσων δὲ τὸ ἐναντίον μὴ αἰεὶ, ταῦτα ^r δὲ δύνα-
ται ^s καὶ εἶναι καὶ μὴ, καὶ ἔστι γένεσις καὶ φθορὰ αὐτῶν.

¹³ Τὸ δὲ νῦν ἐστὶ συνέχεια χρόνου, ὥσπερ ἐλέχθη· συνέχει
γὰρ ^t τὸν χρόνον τὸν ^v παρελθόντα καὶ ^w ἐσόμενον, καὶ ^x ὅλως
πέρας χρόνου ἐστίν· ἔστι γὰρ τοῦ μὲν ἀρχή, τοῦ δὲ τελευτή.

^m ἢ om. E.I. ⁿ ποσῇ τις. Ὡσθ' H. ^o μήτε] μὴ F.H. ^p οὐδὲ E.
^q μὲν om. F. ^r εἶναι—χρόνῳ om. pr. E. ^s ἐστὶ τὸ μετρεῖσθαι F.G.I.
^t καὶ] ἐστὶ καὶ H. ^v μὴ om. E. ^w ὅλως μὲν γὰρ H. ^x μὲν om. G.
^y κινήσεως ante ἐστὶ posit H, post χρόνος F.G.I. ^z ἐστὶ F. ^a γεν-
νητὰ F.I. ^b μὴ] μὴ ὄντα H. ^c ὃς] ὅσων G. ^d ὑπάρξει I. ^e τε om.
F.G.H.I. ^f οὐσίαν αὐτῶν τῶν E. ^g οἷον om. E. ^h ὁ πότερα I.
ⁱ καὶ εἰ—ἐστὶ om. E. ^k ἄμφω om. H. ^l ὅσα] ὦν H.I. ^m περιέχει
om. E. ⁿ μηδὲν H, om. E. ^o οὐτ' ἔστιν om. I. ^p ἔσται H.
^q σύμμετρον εἶναι διὸ H. ^r δὲ om. F. ^s καὶ ante εἶναι om. E. ^t τὸν
χρόνον om. F. ^v παρεληλυθότα G. ^w ἐρχόμενον χρόνον καὶ F. ^x ὅλως
om. E.

Ἄλλα τοῦτ' οὐχ ὥσπερ ἐπὶ τῆς στιγμῆς μενούσης φανερόν. Διαιρεῖ δὲ δυνάμει. Καὶ ἡ μὲν ^γ τοιοῦτο, αἰεὶ ἕτερον τὸ νῦν, ἡ δὲ συνδεῖ, αἰεὶ τὸ αὐτό, ὥσπερ ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν γραμμῶν. Οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ αἰεὶ ^z μία στιγμή τῇ ^a νοήσει διαιρούντων ^b γὰρ ^c ἄλλη· ἡ δὲ μία, ἡ αὐτὴ ^d πάντη. ^e Οὕτω ² καὶ τὸ νῦν τὸ μὲν τοῦ χρόνου διαίρεσις κατὰ δύναμιν, τὸ δὲ πέρας ἀμφοῖν καὶ ἐνότης· ἔστι δὲ ταῦτόν καὶ ^f κατὰ ταῦτόν ἡ διαίρεσις καὶ ἡ ἔνωσις, τὸ δ' εἶναι οὐ ^g ταυτό. Τὸ ^h μὲν οὕτω λέγεται ⁱ τῶν νῦν, ^k ἄλλο δ' ὅταν ὁ χρόνος ὁ τούτου ἐγγὺς ^l ᾖ. Ἦξει νῦν, ὅτι τήμερον ἥξει· ^m ἥκει νῦν, ὅτι ἦλθε τήμερον. Τὰ δ' ἐν Ἰλίῳ γέγονεν οὐ νῦν, ⁿ οὐδ' ὁ κατακλυσμός ^o γέγονε νῦν· καίτοι ^p συνεχῆς χρόνος ^q εἰς αὐτά, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐγγύς. Τὸ δὲ ποτέ χρόνος ὠρισμένος πρὸς τὸ πρό- ³ τερον νῦν, οἶον ποτέ ἐλήφθη ^r Τροία, καὶ ποτέ ἔσται κατακλυσμός· δεῖ γὰρ πεπεράνθαι πρὸς τὸ νῦν. Ἔσται ἄρα ποσὸς τις ἀπὸ τοῦδε ^s χρόνος ^t καὶ ^v εἰς ἐκείνο, καὶ ἦν εἰς τὸ παρελθόν· εἰ δὲ ^w μηδεὶς χρόνος ὅς οὐ ποτε, πᾶς ἂν εἴη χρόνος πεπερασμένος. Ἄρ' οὖν ὑπολείψει; Ἡ οὐ, εἴπερ ^x αἰεὶ ἔστι κίνησις. Ἄλλος οὖν ἢ ^y ὁ αὐτὸς πολλακίς; Δῆλον ^z ὅτι ὡς ^a ἂν ἡ κίνησις, οὕτω ^b καὶ ὁ χρόνος· εἰ μὲν γὰρ ἡ αὐτὴ καὶ μία γίνεται ποτε, ἔσται καὶ χρόνος εἰς καὶ ὁ αὐτός, εἰ δὲ μή, οὐκ ἔσται. ^c Ἐπεὶ δὲ τὸ νῦν τελευτὴ καὶ ^d ἀρχὴ χρόνου, ⁴ ἀλλ' οὐ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦ μὲν παρήκοντος τελευτῆ, ἀρχὴ δὲ τοῦ μέλλοντος, ἔχοι ἂν ὥσπερ ὁ κύκλος ἐν τῷ αὐτῷ πως ^e τὸ κυρτὸν καὶ τὸ κοῖλον, οὕτω καὶ ὁ χρόνος αἰεὶ ἐν ἀρχῇ καὶ τελευτῇ, καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖ αἰεὶ ἕτερος. Οὐ γὰρ τοῦ

^γ τοιοῦτον F.G.H.I. ^z μία ante αἰεὶ F, om. E.H. ^a νοήσει καὶ αἰεὶ διαιρ. E. ^b γὰρ om. E. ^c ἄλλη καὶ ἄλλη ἢ F. ^d πάντη om. G. ^e οὕτω δὲ καὶ H. ^f κατ' αὐτό E.H. ^g ταυτόν H. ^h μὲν οὖν οὕτω G.H.I. ⁱ τῶν] τὸ corr. E. ^k ἄλλο δ' ὅταν] τὸ δ' ἄλλως corr. E. ^l ᾖ] ἡ ἔστιν corr. E. ^m ἥξει γὰρ νῦν ὅτι τήμερον ἥξει, καὶ ἥκει νῦν ὅτι ἦκε H. ⁿ οὐδ' —νῦν om. E. ^o γέγονε] ἔσται H. ^p συνεχῆς ὁ χρ. E, συνεχῆς ἔστι χρ. H. ^q εἰς αὐτά] εἰς ὁ αὐτός H. ^r ἡ Τροία F. ^s ὁ χρόνος F. ^t καὶ ante εἰς om. G.H. ^v εἰς post καὶ om. G. ^w μὴ εἰς F, μηδὲ εἰς G.I. ^x αἰεὶ E.G. ^y ὁ om. H. ^z ὅτι] δ' ὅτι H. ^a ἂν εἴη ἢ F. ^b καὶ ante χρ. om. F.G.H.I. ^c ἐπειδὴ τὸ E. ^d ἀρχὴ τοῦ χρόνου F. ^e τὸ om. H.

αὐτοῦ ἀρχὴ καὶ τελευτὴ τὸ νῦν· ἅμα γὰρ ἂν καὶ κατὰ τὸ
 αὐτὸ ^f τὰ ἀντικείμενα εἶη καὶ οὐχ ὑπολείψει δὴ· αἰεὶ γὰρ ἐν
 5 ἀρχῇ. Τὸ δ' ἤδη τὸ ἐγγὺς ἐστὶ τοῦ παρόντος νῦν ἀτόμου
 μέρος τοῦ μέλλοντος χρόνου. Πότε ^g βαδίζεις; Ἦδη, ὅτι
 ἐγγὺς ὁ χρόνος ἐν ᾧ μέλλει. Καὶ τοῦ ^h παρεληλυθότος
 χρόνου τὸ μὴ πόρρω τοῦ νῦν. Πότε ⁱ βαδίζεις; Ἦδη βε-
 βάδικα. Τὸ ^k δὲ Ἰλιον φάναι ἤδη ἐαλωκέναι οὐ λέγομεν,
 6 ὅτι ^l πόρρω λίαν τοῦ νῦν. Καὶ τὸ ἄρτι τὸ ἐγγὺς τοῦ πα-
 ρόντος νῦν, τὸ μόριον τοῦ παρελθόντος. Πότε ^m ἦλθες;
 Ἄρτι, ἐὰν ἦ ⁿ ὁ χρόνος ἐγγὺς τοῦ ἐνεστῶτος νῦν. Πάλαι
 7 δὲ τὸ πόρρω. Τὸ δ' ἐξαίφνης τὸ ἐν ^o ἀναισθήτῳ χρόνῳ
^p διὰ μικρότητα ἐκστάν· μεταβολὴ δὲ πᾶσα φύσει ^q ἐκστατι-
 κόν. Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ πάντα γίνεται καὶ φθείρεται· διὸ
 καὶ οἱ μὲν σοφώτατον ἔλεγον, ὁ δὲ Πυθαγόρειος Πάρων
 ἀμαθέστατον, ὅτι καὶ ἐπιλανθάνονται ἐν τούτῳ, λέγων ὀρθό-
 τερον. Δῆλον οὖν ὅτι φθορᾶς μᾶλλον ἔσται καθ' αὐτὸν
 αἴτιος ἢ γενέσεως, καθάπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον (ἐκστατικὸν
 γὰρ ἢ μεταβολὴ καθ' αὐτήν), γενέσεως δὲ καὶ τοῦ εἶναι κατὰ
 8 συμβεβηκός. Σημεῖον δὲ ἱκανὸν ^r ὅτι γίνεται μὲν ^s οὐδὲν
 ἄνευ τοῦ κινεῖσθαι πῶς αὐτὸ καὶ πράττειν, φθείρεται ^t δὲ καὶ
 μηδὲν κινούμενον. Καὶ ταύτην μάλιστα λέγειν ^u εἰώθαμεν
 ὑπὸ τοῦ χρόνου φθοράν. ^v Οὐ μὲν ἀλλ' οὐδὲ ταύτην ὁ χρό-
 νος ποιεῖ, ἀλλὰ συμβαίνει ἐν χρόνῳ γίνεσθαι καὶ ταύτην τὴν
 9 μεταβολήν. Ὅτι μὲν οὖν ἔστιν ὁ χρόνος ^w καὶ τί, καὶ ποσα-
 χῶς ^x λέγομεν τὸ νῦν, καὶ ^y τί τὸ ποτὲ καὶ ^z τὸ ἄρτι ^a καὶ τὸ
 ἤδη ^b καὶ τὸ πάλαι καὶ τὸ ἐξαίφνης, εἴρηται.

14 Τούτων δ' ἡμῖν ^c οὕτω διηριθμημένων φανερόν ὅτι ^d πᾶσα

^f τὰ ἀντ.] τὰναντία ἂν E. ^g βαδίσσεις G.H., δὴ βαδίζεις F. ^h παρελ-
 θοντος F.G.H.I. ⁱ βαδίσσεις F.H. ^k δὲ] δὲ τὸ E.H. ^l λίαν πόρρω E.H.
^m ἦλθεν G. ⁿ ὁ χρόνος ὁ ἐγγὺς E. ^o ἀνεπαισθήτω H. ^p διὰ μικρ.
 ἐκστάν om. E, ἐκστάν om. G.H. ^q ἐκστατική F. ^r ὅτι γίν. μὲν]
 γίν. μὲν γὰρ H. ^s μηδὲν G. ^t δὲ] γὰρ G. ^u εἰώθα E. ^v οὐ μὲν
 om. E. ^w καὶ τίς E, om. H. ^x λέγεται H. ^y τί τε E. ^z τὸ post
 καὶ om. E. ^a καὶ τί τὸ ἤδη G.H.I. ^b τὸ ante π. om. E.G. ^c οὕτω
 διηριθμένων I, ὧδε διωρισμένων H. ^d ἅπαντα ἢ μεταβολὴ H, ἅπασαν
 μεταβολήν F.G.I.

μεταβολή καὶ ἅπαν τὸ κινούμενον ^e ἐν χρόνῳ· τὸ γὰρ θάττον καὶ βραδύτερον ^f κατὰ πᾶσάν ἐστι μεταβολήν· ἐν ^g πᾶσι γὰρ οὕτω φαίνεται. Λέγω δὲ θάττον κινεῖσθαι τὸ πρότερον μεταβάλλον εἰς τὸ ὑποκείμενον κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα καὶ ὁμαλὴν κίνησιν κινούμενον, ^h οἷον ἐπὶ τῆς φορᾶς, εἰ ἄμφω κατὰ τὴν ⁱ περιφερῇ κινεῖται ἢ ἄμφω κατὰ τὴν εὐθείαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ μὴν τό ^k γε πρότερον ἐν ² χρόνῳ ἐστίν· πρότερον γὰρ καὶ ὕστερον λέγομεν κατὰ τὴν πρὸς τὸ νῦν ἀπόστασιν, τὸ δὲ νῦν ὅρος τοῦ παρήκοντος καὶ τοῦ μέλλοντος· ὥστ' ἐπεὶ τὰ νῦν ἐν ¹ χρόνῳ, καὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ἐν χρόνῳ ἔσται· ἐν ^l ᾧ γὰρ τὸ ^m νῦν, καὶ ἡ τοῦ νῦν ἀπόστασις. Ἐναντίως δὲ λέγεται τὸ πρότερον κατὰ ³ τε τὸν παρεληλυθότα ⁿ χρόνον καὶ τὸν μέλλοντα· ἐν μὲν γὰρ τῷ παρεληλυθότι πρότερον λέγομεν τὸ πορρώτερον τοῦ νῦν, ὕστερον δὲ τὸ ἐγγύτερον, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι πρότερον μὲν τὸ ἐγγύτερον, ὕστερον δὲ τὸ πορρώτερον. Ὡστ' ἐπεὶ ^o τὸ μὲν πρότερον ἐν χρόνῳ, πάσῃ δ' ἀκολουθεῖ κινήσει τὸ πρότερον, φανερόν ὅτι πᾶσα μεταβολή καὶ ^p πᾶσα κίνησις ἐν χρόνῳ ἐστίν.

⁴ Ἀξιὸν δ' ἐπισκέψεως καὶ πῶς ποτὲ ἔχει ὁ χρόνος πρὸς τὴν ψυχὴν, καὶ διὰ τί ^q ἐν παντὶ δοκεῖ εἶναι ^r ὁ ^s χρόνος, καὶ ἐν γῇ καὶ ^t ἐν θαλάττῃ καὶ ἐν οὐρανῷ. ^v Ἡ ^w ὅτι κινήσεώς τι πάθος ἢ ἕξις, ἀριθμός γε ὢν, ταῦτα δὲ κινητὰ πάντα. Ἐν τόπῳ γὰρ πάντα· ὁ δὲ ^x χρόνος καὶ ἡ κίνησις ἅμα κατὰ τε δύναμιν καὶ κατ' ἐνέργειαν. Πότερον δὲ μὴ ^y οὔσης ψυχῆς ⁵ εἶη ἂν ὁ χρόνος ἢ οὐ, ἀπορήσειεν ἄν τις· ἀδυνάτου γὰρ ὄντος ^z εἶναι τοῦ ἀριθμήσοντος ἀδυνάτου καὶ ἀριθμητόν τι εἶναι, ὥστε δῆλον ὅτι ^a οὐδ' ἀριθμός· ἀριθμὸς γὰρ ἢ ^b τὸ ἡριθμη-

^e ἐν] ἀνάγκη κινεῖσθαι ἐν F.G.H.I. ^f κατὰ] καὶ G. ^g πᾶσι] ἀπά-
σαις H. ^h οἷον om. E. ⁱ περιφέρειαν H. ^k γε om. F. ^l χρόνῳ
δηλονότι καὶ τὰ πρότερον καὶ τὰ ὕστερον ἐν H. ^m νῦν ἐστι καὶ H. ⁿ καὶ
τὸν μέλλοντα χρόνον E. ^o τὸ om. E. ^p πᾶσα om. H. ^q δοκεῖ ἐν
ἅπαντι H. ^r ὁ om. F. ^s χρόνος οἷον καὶ H. ^t ἐν ante θ. om.
F, ante οὐρ. om. F.G. ^v ἢ om. E.I. ^w διότι I. ^x χρόνος] τόπος I.
^y οὔσης τῆς ψυχῆς F.G.H.I. ^z εἶναι om. F. ^a οὐδ' ὁ ἀριθμός G.
^b ἀριθμούμενον F.

μένον ἢ τὸ ἀριθμητόν. Εἰ δὲ μηδὲν ἄλλο πέφυκεν ^c ἀριθμεῖν
 ἢ ψυχὴ καὶ ψυχῆς νοῦς, ἀδύνατον εἶναι χρόνον ψυχῆς μὴ
 οὔσης, ἀλλ' ^d ἢ τοῦτο ὃ ποτε ὄν ἐστὶν ὁ χρόνος, οἶον εἰ ἐνδέ-
 χεται κίνησιν ^e εἶναι ἄνευ ψυχῆς. Τὸ ^f δὲ πρότερον καὶ
 ὕστερον ἐν κινήσει ^g ἐστίν· χρόνος δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἢ ἀριθμητά
 6 ἐστίν. Ἀπορήσειε δ' ἂν τις καὶ ποίας κινήσεως ὁ χρόνος
^h ἀριθμός. Ἡ ὁποιασοῦν; Καὶ γὰρ γίνεται ⁱ ἐν χρόνῳ ^k καὶ
 φθείρεται καὶ ^l αὐξάνεται, καὶ ἀλλοιοῦται ἐν χρόνῳ καὶ ^m φέ-
 ρεται· ⁿ ἢ οὖν κινήσις ἐστὶ, ταύτῃ ἐστὶν ἐκάστης κινήσεως
 ἀριθμός. Διὸ κινήσεώς ^o ἐστὶν ἀπλῶς ἀριθμός συνεχοῦς,
 ἀλλ' οὐ τινός. Ἀλλ' ἐστὶ νῦν ^p κεκινήσθαι καὶ ^q ἄλλα, ὧν
 ἐκατέρας τῆς κινήσεως εἴη ἂν ἀριθμός. Ἐτερος οὖν χρόνος
 ἐστὶ, καὶ ἅμα δύο ^r ἴσοι χρόνοι ἂν εἶεν, ^s ἢ οὔ; Ὁ ^t αὐτὸς
 γὰρ χρόνος εἰς ^v ὁμοίως καὶ ἅμα· εἶδει δὲ ^w καὶ οἱ μὴ ἅμα· εἰ
 γὰρ ^x εἶεν κύνες, οἱ δ' ἵπποι, ἐκάτεροι δ' ἐπτά, ὁ αὐτὸς ἀρι-
 7 θμός. Ὡς οὖν καὶ τῶν κινήσεων τῶν ἅμα περαινομένων ὁ αὐ-
 τὸς χρόνος, ἀλλ' ἢ μὲν ταχεῖα ἴσως ἢ δ' οὔ, καὶ ἢ μὲν φορὰ
 ἢ δ' ἀλλοιώσεις. Ὁ μέντοι χρόνος ὁ αὐτός, εἴπερ καὶ ὁ ἀρι-
 θμός ἴσος, καὶ ἅμα, τῆς τε ^z ἀλλοιώσεως καὶ τῆς φορᾶς· καὶ
 διὰ τοῦτο αἱ μὲν κινήσεις ἕτεραι καὶ χωρὶς, ὁ δὲ χρόνος ^a παν-
 ταχοῦ ὁ αὐτός, ὅτι καὶ ὁ ἀριθμός εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ^b πανταχοῦ
 8 ὁ τῶν ἴσων καὶ ἅμα. Ἐπεὶ δ' ἐστὶ φορὰ καὶ ταύτης ἡ κύκλω,
 ἀριθμεῖται δ' ἕκαστον ^c ἐνὶ ^d τινι συγγενεῖ, μονάδες μονάδι,
 ἵπποι ^e δ' ἵππῳ, οὕτω καὶ ^f ὁ χρόνος ^g χρόνῳ τινὶ ὠρισμένῳ.
 Μετρεῖται δ' ὥσπερ εἵπομεν, ὃ τε χρόνος κινήσει καὶ ἡ κίνη-
 σις χρόνῳ. Τοῦτο δ' ἐστίν, ὅτι ὑπὸ τῆς ὠρισμένης κινήσεως

^c ἢ ψυχὴ ἀριθμεῖν F.G.I. ^d ἢ] ἀεὶ E. ^e εἶναι om. F. ^f δὲ] τε H.
^g ἐστίν. Ὁ χρόνος E. ^h ἀριθμός ὁ χρόνος H. ⁱ ἐν χρόνῳ om. I.
^k καὶ φθείρεται om. E.F.G, ante καὶ ἀλλοιοῦται ponit H. ^l αὐξεται
 G H. ^m φθείρεται pr. E. ⁿ ἢ] εἰ E. ^o ἀπλῶς ἀριθμός ἐστὶ F.G.H.I.
^p καὶ κινεῖσθαι H, κινεῖσθαι G. ^q ἄλλο G. ^r χρόνοι ἴσοι H. ^s ἢ οὔ
 om. E. ^t αὐτὸς] ἅπας G.I. ^v ὁμοίως καὶ] καὶ ἴσος καὶ πᾶς H. ^w καὶ
 post δὲ om. E. ^x εἶεν] οἱ μὲν εἶεν E, εἶεν οἱ μὲν H. ^y οὕτω δὲ καὶ
 F.G.I. ^z φορᾶς καὶ τῆς ἀλλοιώσεως H. ^a πανταχῇ H. ^b πανταχῇ E.
^c ἐνὶ] ἐν I. ^d τινι om. E. ^e δ' om. H. ^f ὁ om. E. ^g ὠρισμένῳ
 τινὶ χρόνῳ H.

χρόνῳ μετρεῖται τῆς ^h τε κινήσεως τὸ ποσὸν καὶ τοῦ χρόνου. Εἰ οὖν τὸ πρῶτον μέτρον ⁱ πάντων τῶν συγγενῶν, ἡ κυκλοφορία ἡ ^k ὁμαλῆς μέτρον μάλιστα, ὅτι ^l ὁ ἀριθμὸς ὁ ταύτης γνωριμώτατος. Ἀλλοίωσις μὲν οὖν οὐδ' αὖξισις οὐδὲ γένεσις ⁹ οὐκ εἰσὶν ὁμαλεῖς, φορὰ δ' ἐστίν. Διὸ καὶ δοκεῖ ^m ὁ χρόνος εἶναι ⁿ ἡ τῆς σφαίρας κίνησις, ὅτι ταύτῃ μετροῦνται αἱ ἄλλαι κινήσεις καὶ ὁ χρόνος ταύτῃ τῇ κινήσει. Διὰ δὲ τοῦτο καὶ τὸ εἰωθὸς λέγεσθαι συμβαίνει· φασὶ γὰρ κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, καὶ τῶν ἄλλων τῶν κίνησιν ἐχόντων φυσικὴν καὶ γένεσιν καὶ φθοράν. Τοῦτο δ', ὅτι ^o ταῦτα ¹⁰ πάντα τῷ χρόνῳ κρίνεται, καὶ λαμβάνει τελευτὴν καὶ ἀρχὴν ὥσπερ ἂν εἰ κατὰ τινὰ περίοδον· καὶ γὰρ ὁ χρόνος ^p αὐτὸς ^q εἶναι δοκεῖ κύκλος τις. Τοῦτο δὲ πάλιν δοκεῖ, διότι τοιαύτης ^r ἐστὶ φορᾶς μέτρον καὶ μετρεῖται ^s αὐτὸς ὑπὸ ^t τοιαύτης. Ὡστε τὸ λέγειν εἶναι τὰ γινόμενα τῶν πραγμάτων κύκλον ^v τὸ λέγειν ^w ἐστὶ τοῦ χρόνου ^x εἶναί τινα κύκλον· τοῦτο δ', ὅτι μετρεῖται τῇ κυκλοφορίᾳ· παρὰ γὰρ τὸ ^y μέτρον οὐδὲν ἄλλο παρεμφαίνεται τὸ μετρούμενον, ἀλλ' ἢ πλείω μέτρα τὸ ὅλον. Λέγεται δ' ὀρθῶς καὶ ^z ὅτι ἀριθμὸς μὲν ὁ αὐτὸς ¹¹ ^a ὁ τῶν προβάτων ^b καὶ τῶν κυνῶν, εἰ ἴσος ἐκάτερος, δεκάς δὲ οὐχ ἡ αὐτὴ ^c οὐδὲ δέκα ^d ταῦτά, ὥσπερ οὐδὲ τρίγωνα τὰ αὐτὰ τὸ ἰσόπλευρον, καὶ ^e τὸ ^f σκαληνές. Καίτοι σχῆμά γε ταυτό, ὅτι τρίγωνα ἄμφω· ^g ταῦτό γὰρ λέγεται οὐ μὴ διαφέρει ^h διαφορᾷ, ἀλλ' οὐχὶ οὐ διαφέρει, οἷον ⁱ τρίγωνον τριγώνου διαφορᾷ διαφέρει· τοιγαροῦν ἕτερα τρίγωνα· ^k σχήματος ^l δὲ οὐ, ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ διαιρέσει καὶ μιᾷ. ^m Σχῆμα γὰρ τὸ μὲν τοιόνδε κύκλος, τὸ δὲ τοιόνδε τρίγωνον, τούτου δὲ τὸ μὲν

^h τε] δὲ E, om. F. ⁱ ἀπάντων H. ^k ὁμαλή I. ^l ὁ om. E.
^m ὁ om. F. ⁿ σφαίρας ἡ κ. F. ^o ταῦτα om. E. ^p αὐτὸς om. H.
^q εἶναι post τις F. ^r φορᾶς ἐστὶ F.G.I. ^s αὐτὸς] ὁ αὐτὸς G. ^t τοιαύτης φορᾶς. Ὡς τὸ E. ^v τὸ—κύκλον om. H. ^w ἐστὶ τὸ τοῦ F.
^x τινὰ εἶναι I. ^y μέτρον] μετροῦν F. ^z ὅτι ὁ ἀρ. F.H.I. ^a ὁ post αὐτὸς om. E. ^b καὶ ὁ τῶν H. ^c οὐδὲ δ. ταυτά om. F. ^d τὰ αὐτά E.I.
^e τὸ ante σκ. om. E. ^f σκαληνόν F.H, σκαληνες αλλα E. ^g ταυτὸν H.
^h διαφορᾷ F. ⁱ τρίγωνον om. E. ^k σχήματα F, σχῆμα I. ^l δὲ] δὲ σχήματος I, δὲ γε G.H, et corr. E. ^m γάρ ἐστι τὸ H.

¹² τοιόνδε ἰσόπλευρον, τὸ δὲ τοιόνδε ⁿ σκαληνές. Σχήμα ^ο μὲν οὖν τὸ αὐτὸ καὶ ^p τοῦτο (τρίγωνον γάρ), τρίγωνον δ' οὐ τὸ αὐτό. Καὶ ^q ὁ ἀριθμὸς ^r δὴ ὁ αὐτός· οὐ γὰρ διαφέρει ἀριθμοῦ διαφορὰ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· δεκάς δ' οὐχ ἡ αὐτή· ἐφ' ὧν γὰρ λέγεται, διαφέρει· τὰ μὲν γὰρ κύνες, τὰ δ' ἵπποι. Καὶ περὶ μὲν χρόνου καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν οἰκείων τῇ σκέψει εἴρηται.

^s E.

Μεταβάλλει δὲ τὸ μεταβάλλον πᾶν τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκός, ^t οἷον ὅταν ^u λέγωμεν ^v τὸ μουσικὸν βαδίζειν, ὅτι ^ω συμβέβηκε μουσικῶ ^w εἶναι, τοῦτο βαδίζει· τὸ δὲ τῷ τούτου τι μεταβάλλειν ἀπλῶς λέγεται μεταβάλλειν, οἷον ὅσα λέγεται κατὰ μέρη· ὑγιάζεται γὰρ τὸ σῶμα, ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς ² ἢ ὁ θώραξ, ταῦτα δὲ μέρη τοῦ ὅλου σώματος. Ἔστι ^x δὲ δὴ τι ὃ οὔτε κατὰ συμβεβηκός κινεῖται οὔτε τῷ ἄλλο τι τῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ τῷ αὐτὸ κινεῖσθαι πρῶτον. Καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ καθ' ^y αὐτὸ κινήτόν, κατ' ἄλλην δὲ κίνησιν ἕτερον, οἷον ἀλλοιωτόν, καὶ ἀλλοιώσεως ὑγιαντόν ἢ θερμαντόν ἕτερον. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κινουίντος ὡσαύτως· τὸ μὲν γὰρ ^z κατὰ συμβεβηκός ^a κινεῖ, τὸ δὲ κατὰ μέρος τῷ ^b τῶν τούτου τι, τὸ δὲ καθ' ^c αὐτὸ πρῶτον, οἷον ὁ μὲν ἰατρὸς ἰᾶται, ἡ δὲ ³ χεὶρ ^d πλήττει. Ἐπεὶ δ' ἐστὶ μὲν ^e τι τὸ κινεῖν πρῶτον, ἐστὶ δέ τι τὸ κινούμενον, ἔτι ἐν ^φ, ὁ χρόνος, καὶ παρὰ ταῦτα ἐξ οὗ καὶ εἰς ^θ· πᾶσα γὰρ κίνησις ἐκ τινος καὶ εἰς τι· ἕτερον γὰρ τὸ ^f πρῶτον κινούμενον καὶ εἰς ^θ κινεῖται καὶ ἐξ οὗ, οἷον τὸ ξύλον καὶ τὸ θερμόν καὶ τὸ ψυχρόν. Τούτων δὲ τὸ μὲν ⁴ ^θ, τὸ δ' εἰς ^θ, τὸ δ' ἐξ οὗ. Ἡ ^g δὴ κίνησις δῆλον ὅτι ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἐν τῷ εἶδει· οὔτε γὰρ κινεῖ οὔτε κινεῖται τὸ εἶδος ἢ

ⁿ σκαληνόν F.H. ^ο μὲν om. H. ^p τοῦτο τρίγωνον γάρ] τὸ τρίγωνον E. ^q ὁ ante ἀρ. om. F. ^r δὲ H. ^s Codices E.F.H.I. E.] φυσικῶν πέμπτον I. ^t οἷον ὅταν corr. E. ^u ante τὸ litteras quatuor deletas E. ^v τὸν H.I. ^w εἶναι om. pr. E. ^x δὲ om. F. ^y ἐαυτὸ I. ^z κατὰ om. E. ^a κινεῖν H. ^b τῶν om. F. ^c ἐαυτὸ F.I. ^d πλήσσει F.I. ^e τι om. F. ^f πρῶτως H. ^g δὲ E.F.

ὁ τόπος ἢ ^h τὸ τοσόνδε, ἀλλ' ἔστι κινῶν ⁱ καὶ κινούμενον ^k καὶ εἰς ὃ κινεῖται. Μᾶλλον γὰρ εἰς ὃ ἢ ἐξ οὗ κινεῖται, ὀνομάζεται ἢ μεταβολή. Διὸ ^l καὶ ἡ φθορὰ εἰς τὸ μὴ ὄν μεταβολή ἐστίν· καίτοι ^m καὶ ἐξ ὄντος μεταβάλλει τὸ φθειρόμενον· καὶ ἡ γένεσις εἰς ⁿ ὄν, καίτοι ^o καὶ ἐκ μὴ ὄντος. Τί μὲν οὖν ἐστὶν ^p ἡ κίνησις, εἴρηται πρότερον· τὰ δ' εἶδη καὶ ^q τὰ πάθη καὶ ὁ τόπος, εἰς ^a κινῶνται τὰ κινούμενα, ἀκίνητά ἐστιν, οἷον ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ θερμότης. Καίτοι ἀπορήσειεν ⁵ ἂν τις, εἰ τὰ πάθη κινήσεις, ἡ δὲ λευκότης πάθος· ἔσται ^r γὰρ εἰς ^s κίνησιν μεταβολή. Ἀλλ' ἴσως οὐχ ἡ λευκότης κίνησις, ^t ἀλλ' ἡ λεύκανσις. ^v Ἔστι δὲ καὶ ἐν ἐκείνοις καὶ τὸ κατὰ συμβεβηκὸς καὶ τὸ κατὰ μέρος ^w καὶ τὸ κατ' ἄλλο καὶ τὸ πρῶτως καὶ ^x τὸ μὴ κατ' ^y ἄλλο, οἷον τὸ λευκαινόμενον εἰς μὲν τὸ νοούμενον μεταβάλλει κατὰ συμβεβηκός (τῷ γὰρ χρώματι συμβέβηκε νοεῖσθαι), εἰς δὲ χρῶμα, ὅτι μέρος τὸ λευκὸν τοῦ χρώματος, καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅτι μέρος αἰ ¹ Ἀθῆναι τῆς Εὐρώπης, εἰς δὲ τὸ λευκὸν χρῶμα καθ' αὐτό. Πῶς μὲν οὖν καθ' αὐτὸ κινεῖται, καὶ πῶς κατὰ συμβεβηκός, ⁶ ^z καὶ πῶς κατ' ἄλλο τι, καὶ πῶς τὸ αὐτὸ πρῶτον, καὶ ἐπὶ κινῶντος καὶ ^a ἐπὶ κινουμένου, δῆλον, καὶ ὅτι ἡ κίνησις οὐκ ἐν τῷ εἶδει ἀλλ' ἐν τῷ κινουμένῳ καὶ κινήτῳ κατ' ἐνέργειαν. Ἡ ⁷ μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκὸς μεταβολὴ ἀφείσθω· ἐν ἅπασί ^b τε γάρ ἐστι καὶ αἰεὶ καὶ πάντων· ἡ δὲ μὴ κατὰ συμβεβηκὸς οὐκ ἐν ἅπασιν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐναντίοις καὶ ^c ἐν τοῖς μεταξὺ καὶ ἐν ἀντιφάσει. Τούτου δὲ πίστις ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς. Ἐκ δὲ τοῦ μεταξὺ ^d μεταβάλλει· χρῆται γὰρ αὐτῷ ὡς ἐναντίῳ ὄντι πρὸς ἐκάτερον· ἔστι γὰρ πῶς τὸ μεταξὺ τὰ ἄκρα. Διὸ καὶ τοῦτο πρὸς ἐκεῖνα ^e καὶ ἐκεῖνα πρὸς τοῦτο λέγεται ^f πῶς ἐναν-

^h τὸ om. E. ⁱ καὶ om. E.F. ^k καὶ om. E. ^l καὶ om. E.H.
^m καὶ om. F. ⁿ ὄν] ὁ I. ^o καὶ om. F.I. ^p ἢ om. F. ^q τὰ post
καὶ om. E. ^r γὰρ] δὲ F. ^s κίνησιν ἢ μετ. H. ^t ἀλλ' ἢ λεύκαν-
σις om. E. ^v ἔσται I. ^w καὶ τὸ κατ' ἄλλο om. H, ἄλλο καὶ τὸ om. E.
^x τὸ ante μὴ om. F. ^y ἄλλον E. ^z καὶ πῶς κατ' ἄλλο τι om. E.
^a ἐπὶ om. E. ^b γὰρ τε E.H. ^c ἐν ante τοῖς μ. om. F. ^d μεταβάλ-
λει ὡς ἐξ ἐναντίου· χρῆται H. ^e καὶ ἐκεῖνα H.I. ^f πῶς] ὡς E. for-
tasse corr.

τία, οἷον ἡ ^γ μέση βαρεία πρὸς τὴν νητὴν καὶ ὀξεῖα πρὸς ^z τὴν
 ὑπάτην, καὶ τὸ φαιὸν λευκὸν πρὸς τὸ μέλαν καὶ μέλαν πρὸς
 8 τὸ λευκόν. ¹ Ἐπεὶ δὲ ^a πᾶσα μεταβολή ^b ἐστὶν ἐκ τινος εἰς τι
 (δηλοῖ ^c δὲ καὶ τοῦνομα· μετ' ἄλλο γάρ τι καὶ τὸ μὲν πρό-
 τερον δηλοῖ, τὸ δ' ὕστερον), μεταβάλλοι ^d ἂν τὸ μεταβάλλον
 τετραχῶς· ἡ γὰρ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον, ^e ἡ ἐξ ὑπο-
 κειμένου εἰς ^f μὴ ὑποκείμενον, ἡ ^g οὐκ ἐξ ὑποκειμένου ^h εἰς ὑπο-
 κείμενον, ἡ ⁱ οὐκ ἐξ ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκείμενον· λέγω ^k δὲ
 9 ὑποκείμενον τὸ καταφάσει δηλούμενον. ¹⁰ Ὡστε ἀνάγκη ἐκ
 τῶν εἰρημένων τρεῖς εἶναι μεταβολάς, τὴν τε ἐξ ὑποκειμένου
 εἰς ὑποκείμενον, καὶ τὴν ἐξ ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκείμενον, καὶ
 τὴν ἐκ μὴ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον. ¹¹ Ἡ γὰρ ¹ οὐκ ἐξ ὑπο-
 κειμένου εἰς ^m μὴ ὑποκείμενον οὐκ ἔστι μεταβολή διὰ τὸ μὴ
 εἶναι κατ' ἀντίθεσιν· οὔτε γὰρ ἐναντία οὔτε ἀντίφασίς ἐστίν.
 10 Ἡ μὲν οὖν ⁿ οὐκ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβολή
 κατ' ἀντίφασιν γένεσις ^o ἐστίν, ἡ μὲν ἀπλῶς ἀπλῇ, ἡ δὲ τις
 τινός, οἷον ἡ μὲν ἐκ ^p μὴ λευκοῦ εἰς λευκὸν γένεσις τούτου, ἡ
 δ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἀπλῶς εἰς οὐσίαν γένεσις ἀπλῶς, καθ' ἣν
 ἀπλῶς γίνεσθαι καὶ οὐ τι γίνεσθαι λέγομεν· ἡ δ' ἐξ ὑποκει-
 μένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον φθορά, ἀπλῶς μὲν ^q ἡ ἐκ τῆς οὐ-
 σίας εἰς τὸ μὴ εἶναι, τὶς δὲ ^r ἡ εἰς τὴν ἀντικείμενην ἀπόφασιν,
 11 καθάπερ ἐλέχθη καὶ ἐπὶ τῆς γενέσεως. Εἰ δὴ τὸ μὴ ὄν λέγε-
 ται πλεοναχῶς, καὶ μήτε τὸ κατὰ σύνθεσιν ἢ διαίρεσιν ἐνδέ-
 χεται κινεῖσθαι μήτε τὸ κατὰ δύναμιν, τὸ τῷ ἀπλῶς κατ'
 ἐνέργειαν ὄντι ἀντικείμενον· τὸ μὲν ^s γὰρ μὴ λευκὸν ἢ μὴ
^t ἀγαθὸν ὅμως ἐνδέχεται κινεῖσθαι κατὰ συμβεβηκός (εἴη γὰρ
^v ἂν ἄνθρωπος τὸ μὴ λευκόν), τὸ δ' ἀπλῶς μὴ τόδε οὐδαμῶς·
 ἀδύνατον γὰρ τὸ μὴ ὄν κινεῖσθαι, εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὴν γένεσιν

^γ μέση — καὶ τὸ in litura re. E. ^z τὴν ante ὑπ. om. F. ^a πᾶσα om.
 pr. F. ^b ἐστὶν om. F. ^c δὲ] γάρ E. ^d ἂν] δ' ἂν E. ^e ἡ οὐκ
 ἐξ H.I. ^f μὴ] οὐχ F.H.I. ^g οὐκ] μὴ F.H. ^h εἰς] εἰς οὐχ F.
ⁱ οὐκ ἐξ] ἐξ οὐχ F, ἐξ H.I. ^k δὲ τὸ ὑπ. F.H.I. ^l οὐκ] μὴ F.H.I.
^m μὴ] οὐχ F.H.I. ⁿ οὐκ ἐξ] ἐξ I, ἐκ μὴ H. ^o ἐστὶν om. I. ^p μὴ
 post ἐκ om. I. ^q ἡ om. E H. ^r ἡ om. F. ^s γὰρ om. H. ^t ἀγαθὸν
 ὄν ὅμως H. ^v ἂν om. cod.

^ω κίνησιν εἶναι· γίνεται γὰρ τὸ μὴ ὄν. Εἰ γὰρ καὶ ὅτι μά-¹²
 λιστα κατὰ συμβεβηκὸς γίνεται, ἀλλ' ὅμως ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι
 ὑπάρχει τὸ μὴ ὄν κατὰ τοῦ γινομένου ἀπλῶς· ὁμοίως δὲ καὶ
 τὸ ἡρεμεῖν. Ταῦτά ^χ τε ^υ δὴ συμβαίνει δυσχερῇ ^z τῷ κινεῖ-
 σθαι τὸ μὴ ὄν, καὶ εἰ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν τόπῳ, τὸ δὲ μὴ
 ὄν οὐκ ἔστιν ἐν τόπῳ· εἴη γὰρ ἂν πον. Οὐδὲ δὴ ἡ φθορὰ
 κίνησις· ἐναντίον μὲν γὰρ κινήσει ^a ἢ κίνησις ἢ ἡρεμία, ἡ δὲ
 φθορὰ γενέσει ἐναντίον. ¹ Επεὶ δὲ πᾶσα κίνησις μεταβολή ¹³
 τις, μεταβολαὶ δὲ τρεῖς αἱ εἰρημέναι, τούτων δὲ αἱ κατὰ
 γένεσιν καὶ φθορὰν οὐ κινήσεις, αὗται δ' ^b εἰσὶν ^c αἱ κατ' ἀντί-
 φασιν, ἀνάγκη τὴν ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβολὴν
 κίνησιν εἶναι ^d μόνην. Τὰ δ' ὑποκείμενα ἢ ἐναντία ἢ μεταξύ·
 καὶ γὰρ ἡ στέρησις κείσθω ἐναντίον, καὶ δηλοῦται ^e κατα-
 φάσει, ^f τὸ γυμνὸν καὶ λευκὸν καὶ μέλαν. Εἰ οὖν αἱ κατη-
 γορίαι διήρηνται οὐσία καὶ ποιότητι καὶ ^g τῷ ποῦ καὶ ^h τῷ
 ποτέ καὶ τῷ πρὸς τι καὶ ⁱ τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποιεῖν ἢ πάσχειν,
 ἀνάγκη τρεῖς εἶναι κινήσεις, τὴν τε τοῦ ^k ποιοῦ καὶ ¹ τὴν τοῦ
^m ποσοῦ καὶ τὴν κατὰ τόπον.

Κατ' οὐσίαν δ' οὐκ ἔστι κίνησις διὰ τὸ μηδὲν εἶναι οὐσία ²
 τῶν ὄντων ἐναντίον. Οὐδὲ δὴ ⁿ τῷ πρὸς τι· ἐνδέχεται γὰρ
 θατέρου μεταβάλλοντος ἀληθεύεσθαι θάτερον μηδὲν μετα-
 βάλλον, ὥστε κατὰ συμβεβηκὸς ἡ κίνησις αὐτῶν. Οὐδὲ δὴ
 ποιούντος καὶ πάσχοντος, ^o οὐδὲ παντὸς κινουμένου καὶ κι-
 νούντος, ὅτι οὐκ ἔστι κινήσεως κίνησις οὐδὲ γενέσεως γένεσις,
 οὐδ' ὅλως μεταβολὴ μεταβολῆς. Πρῶτον μὲν γὰρ διχῶς ²
 ἐνδέχεται κινήσεως εἶναι κίνησιν, ἢ ὡς ὑποκειμένου, οἷον ^p ὁ
 ἄνθρωπος κινεῖται, ὅτι ἐκ λευκοῦ εἰς μέλαν μεταβάλλει.
^q Ἀρὰ γε οὕτω καὶ ἡ κίνησις ἢ θερμαίνεται ἢ ψύχεται ἢ τό-

^ω εἶναι κίνησιν F. ^χ τε] δὲ E, om. I. ^υ δὴ πάντα συμβαίνει F.I.
^z τῷ κινεῖσθαι τὸ μὴ ὄν om. E.H. ^a ἢ κ.] ἡ κ. E.H, κ. F. ^b εἰσὶν
 om. I. ^c αἱ] καὶ E.H.I. ^d μόνην F.I. ^e καταφυσιν E. ^f τὸ λευκὸν
 καὶ τὸ γυμνὸν καὶ τὸ μέλαν H. ^g τῷ ποῦ] τόπῳ E. ^h τῷ om. I, τῷ
 ποτε om. E.H. ⁱ τῷ ante ποσῷ om. E.H. ^k ποσοῦ F.I. ¹ τὴν om. I.
^m ποιοῦ F.I. ⁿ τῷ om. E. ^o οὐδὲ—κινούντος] ἢ κινουμένου κινούντος E.
^p ὁ om. F.I. ^q ἀρὰ γε om. E.H.

πον ¹ μεταλλάττει ἢ αὐξάνεται ἢ φθίνει; Τοῦτο δὲ ἀδύνα-
 3 τον· οὐ γὰρ τῶν ὑποκειμένων τι ἢ μεταβολή. Ἡ τῷ ἑτερόν
 τι ὑποκείμενον ² ἐκ μεταβολῆς μεταβάλλειν εἰς ἕτερον εἶδος,
 οἷον ἄνθρωπος ἐκ νόσου εἰς ὑγίειαν. Ἄλλ' οὐδὲ τοῦτο δυνα-
 τὸν πλὴν κατὰ συμβεβηκός· αὕτη γὰρ ἡ κίνησις ἐξ ἄλλου
³ εἶδους εἰς ἄλλο ἐστὶ μεταβολή. ⁴ Καὶ ἡ γένεσις δὲ καὶ ἡ
 φθορά ὡσαύτως, πλὴν αἱ μὲν εἰς ἀντικείμενα ⁵ ὥδι, ἡ ⁶ δὲ
 4 κίνησις ⁷ οὐχ ὁμοίως. Ἀμα οὖν μεταβάλλει ἐξ ὑγιείας εἰς
 νόσον καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς μεταβολῆς εἰς ἄλλην. Δῆλον
⁸ δ' ὅτι ὅταν νοσήσῃ, μεταβεβηκὸς ἔσται εἰς ὁποιοῦν· ἐνδέ-
 χεται γὰρ ἡρεμεῖν. Καὶ ἔτι εἰς μὴ τὴν τυχοῦσαν ⁹ αἰεί,
¹⁰ κακείνη ἐκ τίνος εἰς τι ¹¹ ἕτερον. Ὡστε καὶ ἡ ἀντικείμενη
 ἔσται ¹² ἡ ὑγίανσις· ἀλλὰ τῷ συμβεβηκέναι, οἷον ¹³ εἰ ἐξ ἀνα-
 μνήσεως εἰς λήθην μεταβάλλει, ¹⁴ ὅτι ὅ ὑπάρχει, ἐκείνο μετα-
 5 βάλλει ὅτε μὲν εἰς ἐπιστήμην ὅτε δ' εἰς ὑγίειαν. Ἐτι ¹⁵ εἰς
 ἀπειρον βαδιεῖται, εἰ ἔσται μεταβολῆς μεταβολὴ καὶ γενέ-
 σεως γένεσις. Ἀνάγκη δὲ καὶ τὴν προτέραν, ¹⁶ εἰ ἡ ὑστέρα
 ἔσται, οἷον εἰ ἡ ἀπλὴ γένεσις ἐγίνετό ποτε, καὶ τὸ γινόμενον
 ἐγίνετο, ὥστε οὐπω ¹⁷ ἦν γιγνόμενον ἀπλῶς, ἀλλὰ ¹⁸ τι γιγνό-
 μενον ¹⁹ καὶ γιγνόμενον ἤδη, καὶ πάλιν τοῦτ' ἐγίνετό ποτε,
 6 ὥστ' οὐκ ἦν πω τότε γινόμενον. Ἐπεὶ ²⁰ δὲ τῶν ἀπείρων
²¹ οὐκ ἔστι τι πρῶτον, οὐκ ἔσται τὸ πρῶτον, ὥστ' οὐδὲ τὸ
 ἐχόμενον. Οὔτε γίνεσθαι οὖν οὔτε κινεῖσθαι οἷόν τε οὔτε
 μεταβάλλειν οὐδέν. Ἐτι τοῦ αὐτοῦ κίνησις ἡ ἐναντία καὶ
 ἔτι ἡρέμησης καὶ γένεσις καὶ φθορά, ὥστε τὸ γινόμενον ὅταν
²² γίγνηται γινόμενον, τότε φθείρεται· οὔτε γὰρ εὐθὺς γινό-
 μενον οὔθ' ὕστερον εἶναι γὰρ δεῖ τὸ φθειρόμενον. Ἐτι
²³ ὕλην δεῖ ὑπεῖναι καὶ τῷ γινομένῳ καὶ ²⁴ τῷ μεταβάλλοντι.

¹ ἀλλάττει E. ² ἐκ] εἶναι ἐκ I. ³ εἶδους om. E.H. ⁴ καὶ γὰρ ἡ E.
⁵ ὥδι ἢ ὥδι ἢ in litura re. E. ⁶ δὲ om. E. ⁷ οὐχ ὁμοίως om. E.H.
⁸ δὴ E.H.I. ⁹ αἰεί] δεῖ γὰρ H, om. I. ¹⁰ κακείνην H. ¹¹ ἕτερον
 ἔσται ὥστε E. ¹² ἡ om. F. ¹³ εἰ om. E.H. ¹⁴ ὅτι—μεταβάλλει om. F.
¹⁵ εἰς] δ' εἰς F.I. ¹⁶ εἰ ὑστεραία I, εἰ ὑστέρα F. ¹⁷ ἦν τὸ γινόμενον F.
¹⁸ τι om. E. ¹⁹ καὶ γιγνόμενον] τὸ E, om. H. ²⁰ δὴ E. ²¹ οὐκ ἔστι
 τι πρῶτον om. F, τι om. E. ²² γένηται E.F. ²³ δεῖ ὕλην F.H.I.
²⁴ τῷ om. E.

Τίς οὖν ἔσται; Ὡσπερ τὸ ἀλλοιωτὸν ^τ ἢ σῶμα ἢ ψυχὴ, ⁷ οὕτω ^ς δὴ τὸ γινόμενον κίνησις ἢ γένεσις. Καὶ πάλιν τι εἰς ^δ κινουῦνται· δεῖ γὰρ εἶναι τι τὴν τοῦδε ἐκ τοῦδε εἰς τόδε κίνησιν ^ε καὶ μὴ κίνησιν ἢ γένεσιν. Ἀμα δὲ ^ν πῶς καὶ ἔσται; Οὐ γὰρ ἔσται μάθησις ἢ τῆς μαθήσεως γένεσις, ὥστ' οὐδὲ ^ω γενέσεως γένεσις, οὐδέ τις ^χ τινός. Ἔτι εἰ τρία εἶδη κινή- ⁸ σεώς ἐστι, τούτων τινὰ ἀνάγκη εἶναι ^γ τὴν ὑποκειμένην φύσιν καὶ εἰς ^α ^z κινουῦνται, ^α οἷον τὴν φορὰν ἀλλοιούσθαι ἢ φέρεσθαι. Ὅλως δ' ἐπεὶ κινεῖται ^β τὸ κινούμενον πᾶν τριχῶς, ἢ ^γ τῷ κατὰ συμβεβηκὸς ἢ τῷ μέρος τι ἢ τῷ καθ' αὐτό, κατὰ συμβεβηκὸς ^δ μόνον ἂν ἐνδέχοιτο μεταβάλλειν τὴν μεταβολήν, οἷον εἰ ^ε ὁ ὑγιαζόμενος ^ε τρέχει ἢ μανθάνει· τὴν δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἀφεῖμεν πάλαι. Ἐπεὶ δὲ οὔτε οὐσίας οὔτε τοῦ ⁹ πρὸς τι οὔτε τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν, λείπεται ^ς κατὰ ^h τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποῦ κίνησιν εἶναι μόνον· ἐν ἐκάστῳ γὰρ ἐστι τούτων ἐναντίωσις. Ἡ μὲν οὖν κατὰ τὸ ποιὸν ¹⁰ κίνησις ἀλλοιώσις ἔστω· τοῦτο γὰρ ἐπέζευκται κοινὸν ὄνομα. Λέγω δὲ τὸ ποιὸν οὐ τὸ ἐν τῇ οὐσίᾳ (καὶ γὰρ ἡ διαφορὰ ⁱ ποιότης) ἀλλὰ τὸ παθητικόν, καθ' ὃ λέγεται πάσχειν ἢ ἀπαθὲς εἶναι. Ἡ δὲ κατὰ τὸ ποσόν, τὸ μὲν κοινὸν ^k ἀνώ- ¹¹ νυμον, καθ' ^l ἑκάτερον δ' αὔξησης καὶ φθίσις, ἢ μὲν εἰς τὸ τέλειον μέγεθος αὔξησης, ἢ δ' ἐκ τούτου φθίσις. Ἡ δὲ κατὰ ¹² τόπον καὶ τὸ ^m κοινὸν καὶ τὸ ἴδιον ⁿ ἀνώνυμος, ἔστω δὲ φορὰ καλουμένη τὸ κοινόν· καίτοι λέγεταί ^ο γε ταῦτα φέρεσθαι ^p μόνον κυρίως, ὅταν μὴ ^q ἐπ' αὐτοῖς ἢ τὸ στήναι τοῖς μεταβάλλουσι τὸν τόπον, καὶ ὅσα ^r μὴ αὐτὰ ἑαυτὰ κινεῖ κατὰ τό-

^τ ἢ om. E.H. ^ς δὴ] τί F, om. E.H. ^ε καὶ om. F, καὶ μὴ κίνησιν om. H.I, in ἢ γένεσιν (hæc enim deerant) mutavit E. ^ν καὶ πῶς F.H.I. ^ω γένεσις γενέσεως H. ^χ τινός om. F. ^γ τὴν] καὶ τὴν E.H. ^z κινεῖται I. ^α οἷον] οἷον ἀνάγκη F, om. E. et pr. H. ^β τὸ κινούμενον om. E. ^γ τῷ om. E.H. ^δ μόνως F.I, μὲν E. ^ε ὁ ὑγ.] ὑγ. τις E. ^ε τρέχει ἢ μανθάνει I. ^ς καὶ κατὰ τὸ F. ^h τὸ om. E. ⁱ ποιόν F. ^k ἀνώνυμος E. ^l ἕτερον E.H. ^m ἴδιον καὶ τὸ κοινόν I. ⁿ ἀνώνυμοι I. ^ο γε φέρεσθαι ταῦτα I, φέρεσθαί γε ταῦτα H, φέρεσθαι ταῦτα F. ^p μόνον E.H. ^q ἐφ' αὐτοῖς E, ἐφ' ἑαυτοῖς F.H. ^r μὴ om. E.

13 πον. Ἡ δ' ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει μεταβολὴ ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀλλοίωσις ἐστίν· ἡ γὰρ ἐξ ἐναντίου ^s εἰς ἐναντίον κίνησις ἐστίν, ἢ ἀπλῶς ἢ πῆ· ἐπὶ μὲν γὰρ τὸ ἥττον ἰούσα εἰς τοῦναντίον λεχθήσεται μεταβάλλειν, ἐπὶ δὲ τὸ μᾶλλον ὡς ἐκ ^t τοῦναντίου εἰς ^v τὸ αὐτό. Διαφέρει γὰρ οὐδὲν πῆ μεταβάλλειν ἢ ἀπλῶς, πλὴν πῆ δεήσει τὰναντία ὑπάρχειν· τὸ δὲ μᾶλλον καὶ ἥττόν ἐστι ^w τῷ πλέον ἢ ἔλαττον ^x ἐνυπάρχειν
14 τοῦναντίου καὶ ^y μή. Ὅτι μὲν οὖν αὗται τρεῖς μόναι κινήσεις εἰσίν, ἐκ τούτων δῆλον· ἀκίνητον δ' ἐστὶ τό τε ὅλως ἀδύνατον κινηθῆναι, ὥσπερ ὁ ψόφος ἀόρατος, καὶ τὸ ἐν πολλῷ χρόνῳ ^z μόλις κινούμενον ^a ἢ τὸ βραδέως ἀρχόμενον, ὃ λέγεται δυσκίνητον, καὶ ^b τὸ πεφυκὸς μὲν κινεῖσθαι καὶ δυνάμενον, μὴ κινούμενον δὲ τότε ὅτε πέφυκε καὶ οὐ καὶ ὥς, ὅπερ ἡρεμεῖν καλῶ τῶν ἀκινήτων μόνον· ἐναντίον γὰρ ἡρεμία κινήσει, ὥστε στέρησις αὖ εἴη τοῦ δεκτικοῦ. Τί μὲν οὖν ^c ἐστὶ κινήσεις καὶ τί ἡρεμία, καὶ πόσαι μεταβολαὶ καὶ ^d ποῖαι κινήσεις, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων.

3 Μετὰ δὲ ταῦτα ^e λέγωμεν τί ἐστὶ τὸ ἅμα ^f καὶ χωρὶς, καὶ τί τὸ ἄπτεσθαι, καὶ τί τὸ μεταξὺ καὶ τί τὸ ἐφεξῆς καὶ τί τὸ ἐχόμενον ^g καὶ συνεχές, καὶ τοῖς ποίοις ἕκαστον τούτων ὑπάρχειν πέφυκεν. Ἄμα μὲν οὖν ^h λέγεται ταῦτ' εἶναι κατὰ τόπον, ὅσα ἐν ἐνὶ ⁱ τόπῳ ἐστὶ πρῶτω, χωρὶς δὲ ὅσα ἐν ^k ἐτέρῳ, ἄπτεσθαι δὲ ὧν τὰ ἅκρα ἅμα, μεταξὺ δὲ εἰς ὃ πέφυκε πρῶτον ἀφικνεῖσθαι τὸ μεταβάλλον, ἢ εἰς ὃ ἔσχατον ^l μεταβάλλει κατὰ φύσιν συνεχῶς μεταβάλλον. Ἐν ἐλαχίστοις δ' ἐστὶ τὸ μεταξὺ τρισίν· ἔσχατον μὲν γὰρ ἐστὶ τῆς μεταβολῆς τὸ ἐναντίον, συνεχῶς δὲ κινεῖται τὸ μηθὲν ἢ ^m τὸ ⁿ ὀλίγιστον διαλείπον τοῦ πράγματος, μὴ τοῦ χρόνου (οὐδὲν ^o γὰρ

^s εἰς] ἢ εἰς E. ^t τοῦ ἐναντίου F.H.I. ^v τὸ om. F. ^w τὸ E.
^x τοῦ ἐναντίου ἐνυπάρχειν F.H.I. ^y μή] μὴ ἐνυπάρχειν πῆ E.I. ^z μόλις F.H.I.
^a ἢ τὸ om. E. ^b τὸ post καὶ om. I. ^c ἐστὶ om. F.
^d πόσαι F.I. ^e λέγωμεν I. ^f καὶ τί τὸ χωρὶς I. ^g καὶ τί τὸ συνεχές H.I.
^h λέγω E. ⁱ πρῶτω ἐστὶ τόπῳ H, ἐστὶ τόπῳ πρῶτον I.
πρῶτον etiam E, sed rc. ^k ἐτέρῳ τόπῳ ἄπτ. I. ^l μεταβάλλειν E.
^m τὸ] ὅτι E. ⁿ ὀλιγοστόν pr. E. ^o κωλύει γὰρ E.I.

κωλύει διαλείποντα, καὶ εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν ὑπάτην φθέγγασθαι τὴν νεάτην) ἀλλὰ τοῦ πράγματος, ἐν ᾧ κινεῖται. Ἦ τοῦτο δὲ ἔν τε ταῖς κατὰ τόπον ^q καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ^r μεταβολαῖς φανερόν. Ἐναντίον δὲ κατὰ τόπον τὸ κατ' εὐθείαν ἀπέχον πλείστον· ἡ γὰρ ἐλαχίστη πεπέρανται, μέτρον δὲ τὸ πεπερασμένον. Ἐφεξῆς δὲ οὐ μετὰ τὴν ἀρχὴν ^s μόνον ὄντος ἢ ⁴ θέσει ἢ ^t φύσει ἢ ἄλλῳ τινὶ ^v οὕτως ἀφορισθέντος μηδὲν μεταξύ ἐστι τῶν ἐν ^w ταύτῳ γένει καὶ οὐ ^x ἐφεξῆς ἐστίν. Λέγω δ' οἶον γραμμὴ γραμμῆς ἢ γραμμαί, ἢ μονάδος μονὰς ἢ μονάδες, ἢ οἰκίας οἰκία. Ἄλλο δ' οὐδὲν κωλύει ^y μεταξὺ εἶναι· τὸ γὰρ ἐφεξῆς τινὶ ἐφεξῆς καὶ ὕστερόν τι· οὐ γὰρ ^z τὸ ἐν ἐφεξῆς ^a τοῖν δυοῖν, οὐδ' ἡ ^b νομηνία τῆς δευτέρας ἐφεξῆς, ἀλλὰ ταῦτ' ^c ἐκείνων. Ἐχόμενον δὲ ὃ ἀν ἐφεξῆς ^d ὃν ἄπτη- ⁵ ται. Ἐπεὶ δὲ πᾶσα μεταβολὴ ἐν τοῖς ἀντικειμένοις, τὰ δ' ἀντικείμενα τὰ ^e τε ἐναντία καὶ ^f τὰ κατὰ ἀντίφασιν, ἀντιφάσεως δ' οὐδὲν ἀνὰ μέσον, φανερόν ὅτι ἐν τοῖς ἐναντίοις ἔσται τὸ μεταξύ. Τὸ δὲ συνεχές ἔστι ^g μὲν ὅπερ ἐχόμενόν ⁶ τι, λέγω δ' εἶναι συνεχές, ὅταν ^h ταὐτὸ γένηται καὶ ἐν τὸ ἐκατέρου πέρασ οἷς ἄπτονται, καὶ ὥσπερ σημαίνει τοῦνομα, συνέχεται. Τοῦτο δ' οὐχ οἶόν τε δυοῖν ὄντοι εἶναι ⁱ τοῖν ⁷ ἐσχάτοι. Τούτου ^k δὲ διωρισμένου φανερόν ὅτι ἐν τούτοις ἐστὶ τὸ συνεχές, ἐξ ὧν ἔν τι πέφυκε γίνεσθαι κατὰ ^l τὴν σύναψιν. Καὶ ^m ὥς ποτε γίνεται τὸ ⁿ συνέχον ἔν, οὕτω καὶ τὸ ὅλον ἔσται ἔν, οἶον ^o ἢ γόμφῳ ἢ κόλλῃ ἢ ἀφῇ ἢ προσφύσει. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι πρῶτον τὸ ἐφεξῆς ἐστίν· τὸ μὲν ⁸ γὰρ ἀπτόμενον ^p ἐφεξῆς ἀνάγκη εἶναι, τὸ δ' ἐφεξῆς οὐ πᾶν ἄπτεσθαι· διὸ καὶ ^q ἐν προτέροις τῷ λόγῳ τὸ ἐφεξῆς ἐστίν,

p δὲ om. H. q καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις om. I. r μεταβολαῖς] κινήσεσι F. s μόνον om. E. t φύσει] εἶδει E.H. v οὕτως] οὐ E. w τῷ αὐτῷ F. x ἐστὶν ἐφεξῆς F. y εἶναι μεταξύ I. z ἐφεξῆς τὸ ἐν H. a τῶν δύο E. b νομηνία E. c ἐκείνοις E. d ὃν post ἄπτηται H, om. E. e τε om. E. f τὰ κατὰ ἀντίφασιν] ἀντίφασις E. g μὲν om. I. h τὸ αὐτὸ F.H.I. i τῶν ἐσχάτων E. k δὲ om. E. l τὴν om. F. m ὥς] ὥσπερ F.H. n συνεχές H.I. o ἢ] εἰ H. p ἀνάγκη ἐφεξῆς F.H.I. q ἐν τοῖς πρ. F.I.

- 9 οἶον ἐν ^r ἀριθμοῖς, ^s ἀφ᾽ ἧς δ' οὐκ ἔστιν. Καὶ εἰ ^t μὲν συνεχές, ἀνάγκη ἄπτεσθαι, εἰ δ' ἄπτεται, οὐπω συνεχές· οὐ γὰρ ἀνάγκη ἐν εἶναι αὐτῶν τὰ ἄκρα, εἰ ἅμα ^v εἶεν· ἀλλ' εἰ ἔν, ἀνάγκη καὶ ἅμα. Ὡστε ἡ σύμφυσις ὑστάτη κατὰ ^w τὴν γένεσιν· ἀνάγκη γὰρ ^x ἄψασθαι, εἰ συμφύσεται τὰ ἄκρα· τὰ δὲ ἀπτόμενα οὐ ^y πάντα συμπέφυκεν· ἐν οἷς δὲ μὴ ἔστιν ἀφή, δηλονότι ^z οὐκ
 10 ἔστιν οὐδὲ σύμφυσις ἐν τούτοις. Ὡστ' ^a εἰ ἔστι στιγμή καὶ μονὰς οἷας ^b λέγουσι κεχωρισμένας, οὐχ οἷόν τε εἶναι μονάδα καὶ στιγμήν τὸ αὐτό· ταῖς μὲν γὰρ ὑπάρχει τὸ ἄπτεσθαι, ταῖς δὲ μονάσι τὸ ἐφεξῆς. Καὶ τῶν μὲν ἐνδέχεται εἶναι τι μεταξὺ (πᾶσα γὰρ γραμμὴ μεταξὺ ^c στιγμῶν), τῶν δ' οὐκ
 11 ἀνάγκη· ^d οὐδὲν γὰρ μεταξὺ ^e δυάδος καὶ μονάδος. Τί μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ἅμα καὶ χωρίς, καὶ τί τὸ ἄπτεσθαι, καὶ τί τὸ μεταξὺ καὶ ^f τὸ ἐφεξῆς, καὶ τί τὸ ἐχόμενον ^g καὶ συνεχές, καὶ ^h τοῖς ποίοις ἕκαστον τούτων ὑπάρχει, εἴρηται.
- 4 Μία δὲ κίνησις λέγεται πολλαχῶς· τὸ γὰρ ἐν πολλαχῶς λέγομεν. Γένει μὲν οὖν μία κατὰ ⁱ τὰ σχήματα τῆς κατηγορίας ἐστίν· φορὰ μὲν γὰρ πάση φορᾷ τῷ γένει μία, ἀλλοίωσις δὲ φορᾶς ἑτέρα τῷ γένει. Εἶδει δὲ μία, ὅταν τῷ γένει μία οὖσα καὶ ἐν ^k ἀτόμῳ εἶδει ^h. Οἶον χρώματος μὲν εἰσι διαφοραί· τοιγαροῦν ἄλλη τῷ εἶδει μέλανσις καὶ λεύκανσις· πᾶσα ^l οὖν λεύκανσις πάση λευκάνσει ἢ αὐτὴ ^m κατ' εἶδος ἔσται καὶ πᾶσα μέλανσις μελάνσει. Λευκότητος δ' ⁿ οὐκ-
 2 ἐτι· διὸ ^o τῷ εἶδει μία λεύκανσις λευκάνσει πάση. ^p Εἰ δ' ἔστιν ἄτθ' ^a καὶ γένη ἅμα καὶ εἶδη ἐστίν, ^q δηλονότι ὡς εἶδει μία ἔσται, ἀπλῶς δὲ ^r μία εἶδει οὐ, οἶον ἡ μάθησις, εἰ ^s ἡ ἐπι-
 3 στήμη εἶδος μὲν ὑπολήψεως, γένος δὲ τῶν ἐπιστημῶν. ^t Απο-

^r αρμοις E. ^s ἀφ᾽ ἧς F. ^t μὲν] μὲν οὖν H. ^v εἶεν et ἔν om. E.
^w τὴν] τὴν τε E. ^x ἄψασθαι I. ^y πάντως E.H. ^z οὐκ ἔστιν om. H.
^a εἰ] εἴ τις I. ^b λέγουσιν εἶναι κεχ. I. ^c στιγμῶν] δύο στιγμῶν H.
^d μεταξὺ γὰρ οὐδὲν E. ^e μονάδος καὶ δυάδος F. ^f τὸ post καὶ om. E.
^g καὶ τὸ συνεχές E.H. ^h τοῖς om. H. ⁱ τὰ om. E. ^k ἀτόμου
εἶδει οἶον E. ^l οὖν] δ' οὖν E.H. ^m κατὰ τὸ εἶδος F. ⁿ οὐκ ἔστι
E.I., οὐκ ἔσται H. ^o τῷ] πῶς H. ^p εἰ—ἐκ τοῦδε om. pr. E. ^q δηλόν
ἐστίν ὡς H, δηλόν οὖν ὡς I. ^r εἶδει μία H. ^s ἡ post εἰ om. F.

ρήσειε δ' ἂν τις εἰ εἶδει μία κίνησις, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ^t τὸ αὐτὸ εἰς τὸ αὐτὸ μεταβάλλῃ, ^v οἷον ἡ μία στιγμή ἐκ τοῦδε τοῦ τόπου εἰς τόνδε τὸν τόπον πάλιν καὶ πάλιν. Εἰ δὲ τοῦτ', ἔσται ἡ κυκλοφορία ^w τῇ εὐθυφορία ἡ αὐτὴ καὶ ἡ κύλισις τῇ βαδίσει. ^x Ἡ διώρισται τὸ ἐν ^y ἂν ἕτερον ἢ τῷ εἶδει, ὅτι ^z ἑτέρα κίνησις, τὸ δὲ περιφερὲς τοῦ εὐθέος ἕτερον τῷ εἶδει. Γένει μὲν οὖν καὶ εἶδει κίνησις μία οὕτως, ⁴ ἀπλῶς δὲ μία κίνησις ἡ τῇ οὐσίᾳ μία καὶ τῷ ἀριθμῷ· τίς δ' ἡ τοιαύτη, δῆλον διελομένοις. Τρία γάρ ἐστι τὸν ἀριθμὸν περὶ ^a λέγομεν τὴν ^a κίνησιν, ^b καὶ ἐν ^φ καὶ ὅτε. Λέγω δ' ^b ὅ, ὅτι ἀνάγκη εἶναί τι τὸ κινούμενον, οἷον ἄνθρωπον ἢ χρυσόν, καὶ ἐν τινι τοῦτο κινεῖσθαι, ^c οἷον ἐν τόπῳ ἢ ἐν πάθει, καὶ ^d ποτέ· ἐν χρόνῳ ^e γὰρ πᾶν κινεῖται. Τούτων δὲ τὸ ⁵ μὲν εἶναι τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει ^f μίαν ἐστὶν ^g ἐν τῷ πράγματι ἐν ^φ κινεῖται, τὸ δ' ἐχόμενον ἦν ἐν τῷ χρόνῳ, τὸ δ' ἀπλῶς μίαν ἐν ᾧ πασι τούτοις· καὶ ^h ἐν ^φ γὰρ ἐν δεῖ εἶναι καὶ ἄτομον, οἷον τὸ εἶδος, ⁱ καὶ τὸ ὅτε, ^k οἷον τὸν χρόνον ἓνα καὶ μὴ διαλείπειν, καὶ τὸ κινούμενον ἐν ^l εἶναι μὴ κατὰ συμβεβηκός, ὥσπερ τὸ λευκὸν μελαίνεσθαι καὶ Κορίσκον βαδίζειν· ἐν δὲ Κορίσκῳ καὶ λευκόν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός. Μηδὲ κοινόν· ⁶ εἴη γὰρ ^m ἂν ἅμα δύο ἀνθρώπους ὑγιάζεσθαι τὴν αὐτὴν ⁿ ὑγίανσιν, οἷον ^o ὀφθαλμίας· ἀλλ' οὐ μία αὕτη, ἀλλ' εἶδει μία. Τὸ δὲ ^p Σωκράτη τὴν αὐτὴν μὲν ἀλλοίωσιν ἀλλοιούσθαι τῷ εἶδει, ἐν ἄλλῳ δὲ χρόνῳ καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ, εἰ μὲν ἐνδέχεται τὸ φθαρὲν πάλιν ἐν γίνεσθαι τῷ ἀριθμῷ, εἴη ^q ⁷ καὶ αὕτη μία, εἰ δὲ μή, ἡ αὐτὴ μὲν, μία δ' οὐ. Ἐχει δ' ἀπο-
ρίαν ταύτη παραπλησίαν καὶ πότερον μία ἢ ὑγίεια καὶ ὅλως αἰ ἕξεις καὶ τὰ πάθη τῇ οὐσίᾳ εἰσὶν ἐν τοῖς σώμασιν· κινούμενα γὰρ φαίνεται τὰ ἔχοντα καὶ ρέοντα. Εἰ δὲ ἡ αὐτὴ καὶ

^t εἰς τὸ αὐτὸ τὸ αὐτὸ F. ^v οἷον εἰ ἡ H. ^w τῇ εὐθυφορίᾳ om. pr. E.
^x ἢ διώρισται] ὥρισται E. ^y ἐὰν F. ^z ἑτέρα ἢ κίνησις H. ^a κίνησιν
μῖαν δ H. ^b ὅ om. E.F, ὅτι om. F. ^c οἷον ἢ ἐν E.H. ^d ὁπότε E.
^e γὰρ] δὲ F. ^f μία E.H. ^g ἐν om. F. ^h γὰρ ἐν ^φ F.I. ⁱ καὶ
αὐτὸ I. ^k οἷον om. F.I. ^l εἶναι] ον E. ^m ἂν om. F. ⁿ ὑγίειαν H.
^o ὀφθαλμίαν F. ^p Σωκράτην τὴν μὲν αὐτὴν H. ^q καὶ ἡ αὐτὴ F.

^Γ μία ἢ ἔωθεν καὶ νῦν ὑγίεια, διὰ τί οὐκ ἂν καὶ ὅταν διαλιπὼν
^Σ λάβῃ πάλιν τὴν ὑγίειαν, καὶ αὕτη ^Τ κακείνη μία τῷ ἀριθμῷ
 ἂν εἴη; ^Ο γὰρ αὐτὸς λόγος· ^Υ πλὴν τοσοῦτον διαφέρει, ὅτι
 εἰ ^Ω μὲν δύο, ^Χ τὸ αὐτὸ τοῦτο, ^Υ ὡς τῷ ἀριθμῷ ^Ζ μία, καὶ τὰς
 8 ἔξεις ἀνάγκη· μία γὰρ ἀριθμῷ ἐνέργεια ἐνὸς ἀριθμῷ. Εἰ δ'
 ἢ ἔξις μία, ἴσως οὐκ ἂν τῷ δόξειέ πω μία καὶ ^Α ἢ ἐνέργεια
 εἶναι. ^Οταν γὰρ παύσῃται βαδίζων, οὐκέτι ἐστὶν ἢ βάδις,
 πάλιν δὲ βαδίζοντος ^Β ἔσται. Εἰ ^Ε δ' οὖν μία καὶ ἡ αὐτή,
 ἐνδέχοιτ' ἂν τὸ αὐτὸ ^Δ καὶ ἐν καὶ φθείρεσθαι καὶ εἶναι πολ-
 9 λάκις. Αὗται ^Ε μὲν εἰσιν αἱ ἀπορίαι ἔξω τῆς νῦν σκέψεως·
 ἐπεὶ δὲ συνεχὴς πᾶσα κίνησις, τὴν τε ἀπλῶς μίαν ἀνάγκη καὶ
 συνεχὴ εἶναι, εἴπερ πᾶσα διαιρετή, καὶ ^Ε εἰ συνεχὴς, μία. Οὐ
 γὰρ πᾶσα γένοιτ' ἂν συνεχὴς πάση, ὥσπερ οὐδ' ἄλλο οὐδὲν
 τῷ τυχόντι τὸ τυχόν, ἀλλ' ὅσων ἐν τὰ ἔσχατα. ^Εσχατα
 δὲ τῶν μὲν οὐκ ἔστι, τῶν δ' ἐστὶν ἄλλα τῷ εἶδει καὶ ὁμώνυμα·
 πῶς γὰρ ἂν ^Σ ἄψαιτο ἢ ἐν γένοιτο τὸ ἔσχατον γραμμῆς καὶ
 10 βαδίσεως; ^Εχόμεναι ^Η μὲν οὖν εἶεν ἂν καὶ ^Ι αἱ μὴ αὐταὶ τῷ
 εἶδει μηδὲ τῷ γένει· δραμὼν γὰρ ἂν τις πυρέξειεν εὐθύς, καὶ
 οἶον ἢ λαμπὰς ἐκ διαδοχῆς φορὰ ἐχομένη, συνεχὴς δ' ^Κ οὐ.
 Κεῖται ^Λ γὰρ ^Μ τὸ συνεχές, ὧν τὰ ἔσχατα ἐν. ^ΝΩστ' ^Ν ἐχό-
 μενα καὶ ἐφεξῆς εἰσὶ τῷ τὸν χρόνον εἶναι συνεχῇ, συνεχές δὲ
 τῷ τὰς κινήσεις· τοῦτο δ', ὅταν ἐν τὸ ἔσχατον γίνηται ἀμ-
 11 φοῖν. Διὸ ἀνάγκη τὴν αὐτὴν ^Ο εἶναι τῷ εἶδει καὶ ἐνὸς καὶ ἐν
 ἐνὶ χρόνῳ τὴν ἀπλῶς συνεχὴ κίνησιν καὶ μίαν, τῷ χρόνῳ μὲν,
 ὅπως μὴ ἀκίνησία ^Ρ μεταξὺ ἦ· ἐν τῷ διαλείποντι γὰρ ἡρεμεῖν
 12 ἀνάγκη. Πολλαὶ ^Θ οὖν καὶ οὐ μία ἢ κίνησις, ὧν ἐστὶν ἡρεμία
 μεταξὺ. ^Ωστε ^Ε εἴ τις κίνησις στάσει διαλαμβάνεται, ^Σ οὐ
 μία οὐδὲ συνεχὴς· διαλαμβάνεται ^Τ δέ, εἰ μεταξὺ χρόνος.

^Γ μία ὑγίεια ἢ F. ^Σ λάβῃ καὶ πάλιν F.H.I. ^Τ καὶ ἐκείνη F. ^Υ πλὴν
 om. E. ^Ω μὲν] αἱ μὲν ἔξεις pr. F. ^Χ τὸ] δι' E.H., om. I. ^Υ ὡς
 γὰρ τῷ H. ^Ζ μία ante καὶ om. E.H. ^Α ἢ om. F. ^Β ἐστὶν H.
^Ε δ' om. F.H.I. ^Δ καὶ ante ἐν om. E.H., ἐν om. H. ^Ε μὲν οὖν
 εἰσὶν F.H.I. ^Ε εἰ] ἢ om. I. ^Σ ἄψαιτο F. ^Η μὲν om. H. ^Ι μὴ αἱ E.
^Κ οὐ] οὐκ ἔστι F. ^Λ γὰρ om. E. ^Μ τὸ om. F.I. ^Ν ἐχόμεναι E.H.
^Ο τῷ εἶδει εἶναι F.H.I. ^Ρ μεταξὺ] ἐν τῷ μεταξὺ F, ἐν τῷ μεταξὺ τι H.I.
^Θ οὖν] μὲν οὖν H. ^Ε εἴ] ἢ H. ^Σ οὐτε μία οὐτε F.I. ^Τ δέ om. F.

Τῆς δὲ τῷ εἶδει μὴ μιᾶς ^v οὐ, καὶ εἰ μὴ διαλείπεται ^w ὁ χρόνος· ὁ μὲν γὰρ χρόνος εἷς, τῷ ^x εἶδει δ' ^y ἡ κίνησις ^z ἄλλη· τὴν μὲν γὰρ μίαν ^a ἀνάγκη καὶ τῷ εἶδει ^b μίαν εἶναι, ^c ταύτην δ' ^d ἀπλῶς μίαν οὐκ ^e ἀνάγκη. Τίς μὲν ^f οὖν κίνησις ἀπλῶς ¹³ μία, εἴρηται· ἔτι ^g δὲ λέγεται μία καὶ ἡ τέλειος, ^h ἐάν τε κατὰ γένος ἐάν τε κατ' εἶδος ἢ ἐάν τε κατ' οὐσίαν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὸ τέλειον ⁱ καὶ ὅλον τοῦ ενός. ¹ Ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀτελής ἢ μία λέγεται, ἐάν ^k ἢ μόνον συνεχῆς. ¹ Ἔτι ^l δ' ἄλλως παρὰ τὰς εἰρημένας λέγεται μία κίνησις ἢ ^m ὁμαλῆς. ⁿ Ἡ γὰρ ἀνώμαλος ἔστιν ὡς οὐ δοκεῖ μία, ἀλλὰ μάλλον ἢ ¹⁴ ὁμαλῆς, ὥσπερ ἡ εὐθεία. Ἡ γὰρ ἀνώμαλος διαιρετή. ¹ Ἔοικε ^o δὲ διαφέρειν ὡς τὸ μάλλον καὶ ἥττον. ¹ Ἔστι δ' ἐν ἀπάσῃ κινήσει τὸ ὁμαλῶς ἢ μὴ· καὶ γὰρ ^p ἀλλοιοῖτο ^q ὁμαλῶς, καὶ φέροιτο ἐφ' ὁμαλοῦ οἶον κύκλου ἢ εὐθείας, καὶ περὶ ^r αὐξὴν ὡσαύτως καὶ φθίσιν. ^s Ἀνωμαλίας δ' ἔστι διαφορά ¹⁵ ^t ὅτε μὲν ἐφ' ^v ᾧ κινεῖται· ἀδύνατον γὰρ ^w ὁμαλὴν εἶναι τὴν κίνησιν μὴ ἐπὶ ^x ὁμαλῶ μεγέθει, οἶον ἢ τῆς κεκλασμένης κίνησις ^y ἢ ἡ τῆς ἑλίκος ἢ ἄλλου μεγέθους, ὧν μὴ ^z ἐφαρμόττει τὸ τυχόν ^a ἐπὶ τὸ τυχόν μέρος. ^b Ὅτε δὲ οὐτε ἐν τῷ ^c ποῦ ¹⁶ οὐτ' ἐν τῷ ποτὲ οὐτε ^d εἰς ὅ, ^e ἀλλ' ἐν τῷ ὧς. Ταχυτῆτι γὰρ καὶ βραδυτῆτι ἐνίοτε διώρισται· ἥς μὲν ^f γὰρ τὸ αὐτὸ τάχος, ὁμαλῆς, ἥς δὲ μὴ, ἀνώμαλος. Διὸ ^g οὐκ εἶδη κινήσεως οὐδὲ διαφοραὶ τάχος καὶ βραδυτής, ὅτι πάσαις ἀκολουθεῖ

^v οὐ om. E. ^w ὁ om. pr. H, ὁ χρόνος ὁ μὲν γὰρ om. E. ^x δ' εἶδει F.H.I. ^y ἡ κίνησις om. E.F. ^z ἄλλο H. ^a ἀνάγκη post εἶδει H. ^b μίαν ante καὶ I. ^c τὴν αὐτὴν pr. E. ^d ἀπλῶς εἶναι μίαν οὐκ ἀνάγκη I, οὐκ ἀνάγκη ἀπλῶς μίαν εἶναι F. ^e ἀνάγκη. Λεῖπει. Τὰ δὲ λείποντα μετὰ φύλλα τρία, ὅπου τὸ σημεῖον. ¹ Ἔτι δὲ (cap. 5. init.) E. fol. 39. v. deficit σημεῖον: quæ omissa sunt (c. 4, 13. τίς μὲν οὖν—usque ad cap. fin. ἂν ἐφαρμόττειν) inferuntur c. 6, 11. post ἡρέμῃσις. fol. 41. r. ^f οὖν] οὖν ἢ I. ^g δὲ om. E. ^h ἐάν τε κατὰ γένος om. E. ⁱ καὶ τὸ ὅλον H. ^k μόνον ἢ F.H.I. ^l δ' δὲ καὶ F. ^m ὁμαλῶς E. ⁿ ἢ γὰρ—ὁμαλῆς om. H. ^o δὴ E. ^p ἀλλοιοῖτο F. ^q ομαλλω E. ^r αὐξήσιν E.H. ^s ἀνωμαλία E. ^t ὅτι E. ^v ὧν E. ^w ὁμαλῶς F. ^x ὁμαλεῖ F. ^y ἢ ἢ] ἢ F. ^z ἐφαρμόζει F. ^a ἐπὶ τὸ τυχόν om. E. ^b ὅτε] ἢ E.F.I. ^c ποῦ] ο E. ^d εἰς] ἐν τῷ εἰς I. εἰς ipsam corr. E. ^e post ἀλλ' litteras quattuor deletas E. ^f γὰρ om. E. ^g οὐδ' H.

ταῖς διαφόροις κατ' εἶδος. Ὡστ' οὐδὲ βαρύτης καὶ κουφότης ἢ εἰς ^h τὸ αὐτό, οἷον γῆς πρὸς ⁱ αὐτὴν ἢ πυρὸς πρὸς ^k αὐτό.
 17 Μία μὲν οὖν ἢ ἀνώματος τῷ συνεχῆς, ἦττον δέ, ὅπερ τῇ κεκλασμένῃ συμβαίνει φορᾶ· τὸ δ' ἦττον μίξις αἰ τοῦ ἐναντίου. Εἰ δὲ πᾶσαν τὴν μίαν ἐνδέχεται καὶ ^l ὁμαλὴν εἶναι καὶ μή, οὐκ ἂν εἴησαν ^m αἱ μὴ κατ' εἶδος ⁿ ἐχόμεναι αὗται ^o μία καὶ συνεχῆς· πῶς γὰρ ἂν εἴη ὁμαλὴς ἢ ἐξ ἀλλοιώσεως συγκεκλιμένη καὶ φορᾶς; Δέοι γὰρ ἂν ἐφαρμόττειν.

5 Ἔτι δὲ διοριστέον ποία κίνησις ^p ἐναντία κινήσει, καὶ περὶ μονῆς ^q δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον. Διαιρετέον δὲ πρῶτον πότερον ἐναντία κίνησις ἢ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τῇ εἰς τὸ αὐτό, οἷον ^r ἢ ἐξ ὑγείας τῇ εἰς ὑγίαν, οἷον καὶ ^s γένεσις καὶ φθορὰ δοκεῖ, ἢ ^t ἢ ἐξ ἐναντίων, οἷον ἢ ἐξ ὑγείας τῇ ἐκ νόσου, ^v ἢ ἢ εἰς ἐναντία, οἷον ἢ εἰς ὑγίαν τῇ εἰς νόσον, ἢ ἢ ἐξ ἐναντίου τῇ εἰς ἐναντίον, ^w οἷον ἢ ἐξ ὑγείας τῇ εἰς νόσον, ἢ ^x ἢ ἐξ ἐναντίου ^y εἰς ἐναντίον τῇ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον, οἷον ἢ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον τῇ ἐκ νόσου εἰς ὑγίαν. Ἀνάγκη γὰρ ἢ ἓνα τινὰ ^z τούτων εἶναι τῶν τρόπων ἢ πλείους· οὐ γὰρ ἔστιν ἄλλως ^a ἀντιθεῖναι. Ἔστι δ' ἢ μὲν ἐξ ἐναντίου τῇ εἰς ἐναντίον οὐκ ἐναντία, οἷον, ἢ ἐξ ὑγείας τῇ εἰς νόσον· ἢ αὐτὴ γὰρ καὶ μία. Τὸ μέντοι ^b γ' εἶναι οὐ ^c ταὐτὸ αὐταῖς, ὥσπερ ^d οὐ ^c ταὐτὸ ^e τὸ ἐξ ὑγείας μεταβάλλειν καὶ τὸ εἰς νόσον. Οὐδ' ἢ ἐξ ἐναντίου τῇ ἐξ ἐναντίου· ἅμα ^f μὲν γὰρ συμβαίνει ἐξ ἐναντίου ^g καὶ εἰς ἐναντίον ἢ μεταξύ. Ἀλλὰ περὶ ^h τούτου μὲν ὕστε-
 3 ρον ἐροῦμεν. Ἀλλὰ μᾶλλον τὸ εἰς ἐναντίον μεταβάλλειν δόξειεν ἂν ⁱ εἶναι αἷτιον τῆς ἐναντιώσεως ἢ τὸ ἐξ ἐναντίου· ἢ μὲν γὰρ ^k ἀπαλλαγὴ ^l ἐναντιότητος, ἢ δὲ λήψις. Καὶ λέγε-

^h τὸ om. F. ⁱ αὐτὴν] αὐτὴν γῆν H. ^k αὐτό] αὐτὸ πῦρ H. ^l ὁμαλὴ F.
^m αἱ om. E. ⁿ ἐχ. καὶ αὗται I. ^o μία] ἢ μία E. ^p κινήσει ἐναν-
 τία H. ^q δὲ τὸν] δὴ τὸν F, τὸν E. ^r ἢ ante ἐξ om. E. ^s γένεσις
 φθορὰ H. ^t ἢ om. E.H. ^v ἢ ἢ εἰς—ὑγείας τῇ εἰς νόσον om. F,
 ἢ om. I. ^w οἷον—νόσον om. H. et corr. E. ^x ἢ post ἢ om. E.
^y εἰς ἐναντίον om. I. ^z εἶναι τούτων F. ^a ἀντιθεῖναι F.H.I. ^b γ' om.
 F.I. ^c τὸ αὐτὸ F.H.I. utrobique. ^d οὐδὲ H. ^e τὸ] ὅν E.H.
^f μὲν om. I. ^g καὶ ante ἐξ F. ^h μὲν τούτου I, μὲν τούτων F. ⁱ εἶναι
 post αἷτιον ponunt F.I, om. H. ^k ἀπαλλαγὴ ἐξ ἐναντ. F.I. ^l ἐναν-
 τιώσεως H.

ται δ' ἐκάστη εἰς ὃ μεταβάλλει μᾶλλον ἢ ἐξ οὗ, οἷον ^m ὑγί-
 ανσις ἢ εἰς ὑγίειαν, ⁿ νόσωσις δ' ἢ εἰς νόσον. Λείπεται δὴ
^o ἢ ^p εἰς ἐναντία καὶ ἢ εἰς ἐναντία ^q ἐξ ἐναντίων. ^r Τάχα μὲν ⁴
 οὖν συμβαίνει ^s τὰς εἰς ἐναντία καὶ ἐξ ἐναντίων εἶναι, ἀλλὰ τὸ
 εἶναι ἴσως οὐ ταυτό, λέγω ^t δὲ τὸ εἰς ὑγίειαν τῷ ἐκ νόσου
^v καὶ ^w τὸ ἐξ ὑγείας τῷ εἰς νόσον. Ἐπεὶ δὲ διαφέρει μετα-
 βολὴ κινήσεως (ἢ ^x ἐκ τινος γὰρ ὑποκειμένου εἰς τι ὑποκεί-
 μενον μεταβολὴ κίνησις ἐστίν), ἢ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον
^y τῇ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον κίνησις ἐναντία, οἷον ἢ ^z ἐξ ὑγείας
 εἰς νόσον τῇ ἐκ νόσου εἰς ὑγίειαν. Δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐπα-⁵
 γωγῆς, ^a ὅποια δοκεῖ τὰ ἐναντία εἶναι· τὸ ^b νοσάζεσθαι
^c γὰρ τῷ ὑγιάζεσθαι καὶ τὸ μανθάνειν τῷ ἀπατάσθαι μὴ δι'
^d αὐτοῦ· εἰς ἐναντία γάρ· ὥσπερ γὰρ ἐπιστήμην, ^e ἔστι καὶ
 ἀπάτην καὶ δι' αὐτοῦ κτᾶσθαι καὶ δι' ἄλλου. Καὶ ἡ ἄνω
 φορὰ τῇ κάτω· ἐναντία γὰρ ^f ταῦτα ἐν μήκει. Καὶ ἡ εἰς
 δεξιὰ τῇ εἰς ἀριστερά· ἐναντία γὰρ ταῦτα ἐν πλάτει. Καὶ
 ἡ εἰς ^g τὸ ἔμπροσθεν τῇ ^h εἰς τὸ ὀπίσθεν· ἐναντία γὰρ καὶ
ⁱ ταῦτα. Ἡ δ' εἰς ἐναντίον μόνον οὐ κίνησις ἀλλὰ μεταβολή, ⁶
 οἷον τὸ γίγνεσθαι λευκὸν ^k μὴ ἐκ τινος. ^l Καὶ ὅσοις ^m δὲ
 μὴ ⁿ ἐστὶν ἐναντίον, ἢ ἐξ αὐτοῦ ^o τῇ εἰς ^p αὐτὸ μεταβολὴ
 ἐναντία. Διὸ γένεσις φθορᾶ ἐναντία καὶ ἀποβολὴ λήψει.
 Αὗται δὲ μεταβολαὶ μὲν, κινήσεις δ' οὐ. Τὰς δ' εἰς τὸ μεταξὺ ⁷
 κινήσεις, ὅσοις τῶν ἐναντίων ἐστὶ μεταξὺ, ὡς ^q εἰς ἐναντία πῶς
 θετέον· ὡς ἐναντίῳ γὰρ χρῆται τῷ μεταξὺ ἢ κίνησις, ἐφ'
 ὁπότερα ἂν ^r μεταβάλλῃ, οἷον ἐκ φαιοῦ μὲν εἰς τὸ λευκὸν ὡς
^s ἐκ μέλανος, καὶ ἐκ λευκοῦ εἰς φαιὸν ^t ὡς εἰς μέλαν, ^v ἐκ δὲ

^m ὑγίανσις ἢ εἰς om. E. ⁿ νόσανσις F.H.I. ^o ἢ post δὴ om. E.
^p εἰς ἐναντία om. H. ^q ἐξ] καὶ ἐξ I. ^r τάχα—ἐναντίων om. pr. F.
^s τὰ E. ^t δὲ τὸ] δὲ τῷ I. ^v καὶ—νόσον om. E. ^w τῷ I. ^x γὰρ
 ἐκ τινος H. ^y τῇ—ἐναντίον om. pr. E. ^z ἢ om. E. ^a ποῖα H.
 et fortasse pr. E. ^b νοσίζεσθαι E. ^c γὰρ τῷ ὑγιάζεσθαι om. E.
^d αὐτοῦ F. ^e ἔστιν οὕτω καὶ F.H.I. ^f ταύτη E. ^g τὸ om. H.
^h εἰς τὸ om. E.H. ⁱ ταῦτα ἐν βάθει. Ἡ rc. F. ^k μὴ] καὶ μὴ I.
^l καὶ om. F. ^m δὲ om. E. ⁿ ἐστὶν] ἐστι τι I. ^o τῇ] καὶ H.
 om. E. ^p ταυτὸ I. ^q εἰς om. E. ^r μεταβάλλῃ E. ^s ἐκ post
 ὡς om. E. ^t ὡς εἰς μέλαν om. E. ^v ἐκ δὲ] καὶ ἐκ I.

μέλανος εἰς φαιὸν ὡς εἰς λευκὸν τὸ φαιόν· τὸ γὰρ μέσον πρὸς ἐκάτερον ^w λέγεται πῶς τῶν ἄκρων, καθάπερ εἴρηται ^x καὶ πρότερον. Κίνησις μὲν δὴ κινήσει ἐναντία οὕτως ^y ἢ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον ^z τῇ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον.

- 6 Ἐπεὶ δὲ κινήσει οὐ μόνον δοκεῖ κίνησις εἶναι ἐναντία ἀλλὰ καὶ ἡρεμία, τοῦτο διοριστέον. ^a Ἀπλῶς μὲν γὰρ ^b ἐναντίον κίνησις κινήσει, ἀντίκειται δὲ ^c καὶ ἡρεμία· στέρησις γάρ. Ἔστι δ' ὡς καὶ ἡ στέρησις ἐναντία λέγεται· ποία δὲ ποία; ^d οἷον τῇ κατὰ τόπον ^e ἢ κατὰ τόπον. Ἀλλὰ τοῦτο ^f νῦν λέγεται ἀπλῶς· πρότερον γὰρ τῇ ἐνταυθοῖ μονῇ ^g ἢ ἐκ τούτου ἢ ^h ἢ εἰς τοῦτο κίνησις ⁱ ἀντίκειται; Δῆλον δὲ ὅτι, ^k ἐπεὶ ἐν δυσὶν ^l ἢ κίνησις ὑποκειμένοις, τῇ μὲν ἐκ τούτου εἰς ^m τὸ ἐναντίον ἢ ἐν τούτῳ μονή, τῇ δ' ἐκ ⁿ τοῦναντίου εἰς ² τοῦτο ἢ ἐν τῷ ἐναντίῳ. Ἀμα ^o δὲ καὶ ἀλλήλαις ἐνανταὶ αὐταὶ· καὶ γὰρ ἄτοπον, εἰ κινήσεις μὲν ἐνανταὶ εἰσὶν, ἡρεμίαι δ' ἀντικείμεναι οὐκ εἰσὶν. Εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τοῖς ἐναντίοις, οἷον ^p ἢ ^q ἐν ὑγείᾳ τῇ ἐν νόσῳ ἡρεμία, κινήσει δὲ τῇ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον. Τῇ γὰρ ἐκ νόσου εἰς ὑγίειαν ἄλογον· ἢ γὰρ εἰς ^r αὐτὸ κίνησις ἐν ᾧ ^s ἔστηκεν, ἡρέμησης μᾶλλον ἔστιν, ἢ συμβαίνει ^t γε ἅμα γίγνεσθαι τῇ κινήσει. Ἀνάγκη ^v δὲ ἢ ταύτην ἢ ἐκείνην εἶναι· οὐ γὰρ ἢ ^w γ' ἐν λευκότητι ἡρεμία ³ ἐναντία τῇ ἐν ὑγείᾳ. Ὅσοις δὲ ^x μή ἐστὶν ἐναντία, ^y τούτων μεταβολὴ μὲν ἐστὶν ἀντικείμενη ἢ ἐξ αὐτοῦ τῇ εἰς αὐτό, κίνησις δ' οὐκ ἔστιν, ^z οἷον ἢ ἐξ ὄντος τῇ ^a εἰς ὄν. ^b Καὶ μονὴ μὲν τούτων οὐκ ἔστιν, ἀμεταβλησία δέ. ^c Καὶ εἰ μὲν ^d τι εἴη ὑποκείμενον, ^e ἢ ἐν τῷ ὄντι ἀμεταβλησία ^f τῇ ἐν τῷ

^w πῶς λέγεται H. ^x καὶ om. E. ^y ἢ om. E. ^z τῇ—ἐναντίον om. E. I. ^a ἀπλῶς—κίνησις om. F. ^b κίνησις ἐναντίον H. ^c καὶ ἢ ἡρεμία I. ^d οἷον] ἢ H. ^e ἢ κατὰ τόπον om. E. ^f νῦν] μὲν νῦν I. ^g ἢ om. E. ^h ἢ om. E. F. ⁱ ἀντικεινείται E. ^k ἐπειδὴ F. H. ^l ὑποκειμένοις ἢ κίνησις H. ^m τοῦναντίον I. ⁿ τοῦ ἐναντίου F. ^o δὲ ἐνανταὶ ἀλλήλαις H. ^p ἢ om. I. ^q ἐν om. E. ^r ταυτὸ I. ^s ἔστήξει corr. E. ^t γε om. E. ^v δὲ om. E. ^w γ' om. H. ^x μηδὲν ἐστὶν ἐναντίον H. ^y τούτων om. E. ^z οἷον—οὐκ ἔστιν om. H. ^a εἰς τὸ μὴ ὄν pr. E. ^b καὶ om. E. ^c καὶ εἰ μὲν om. E. ^d τι εἴη corr. E. ^e ἢ] οἷον η E. ^f τῇ ἐν—ἀμεταβλησία om. F.

μὴ ὄντι ἐναντία. Εἰ δὲ μὴ ἐστὶ τι τὸ μὴ ὄν, ἀπορήσειεν ἄν 4
 τις τίνι ἐναντία ἢ ἐν τῷ ὄντι ἀμεταβλησία, καὶ ^τεἰ ἡρεμία
 ἐστίν. Εἰ δὲ τοῦτο, ἢ οὐ πᾶσα ἡρεμία κινήσει ἐναντία, ἢ ἡ
 γένεσις καὶ ^ν ἢ φθορὰ ^ω κινήσεις. Δῆλον τοίνυν ὅτι ἡρεμία
 μὲν οὐ λεκτέα, εἰ μὴ καὶ ^χ αὐταὶ κινήσεις, ὅμοιον δέ τι καὶ
 ἀμεταβλησία· ἐναντία δὲ ἢ οὐδενὶ ἢ τῇ ἐν τῷ μὴ ὄντι ἢ τῇ
 φθορᾷ· αὕτη γὰρ ἐξ αὐτῆς, ἢ δὲ γένεσις εἰς ἐκείνην. ¹ Απο- 5
 ρήσειε δ' ἄν τις διὰ τί ἐν μὲν τῇ κατὰ τόπον μεταβολῇ εἰσὶ
^γ καὶ ^ζ κατὰ φύσιν ^α καὶ παρὰ φύσιν καὶ μοναὶ καὶ κινήσεις,
 ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις οὐ, οἷον ἀλλοιώσεις ἢ μὲν κατὰ φύσιν ἢ δὲ
 παρὰ φύσιν· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ^β ἢ ὑγίανσις ἢ ^β ἢ ^ε νόσανσις
 κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν, οὐδὲ λεύκανσις ἢ μέλανσις. ² Ομοίως
 δὲ καὶ ἐπ' αὐξήσεως καὶ φθίσεως· οὔτε ^δ γὰρ ^ε αὐταὶ ^ε ἀλλή-
 λαις ἐναντίαι ὥς φύσει ^ε ἢ παρὰ φύσιν, οὔτ' αὖξιν αὐξήσει.
 Καὶ ἐπὶ γενέσεως δὲ καὶ φθορᾶς ὁ αὐτὸς λόγος· οὔτε γὰρ ἢ 6
 μὲν γένεσις κατὰ φύσιν ἢ δὲ φθορὰ παρὰ φύσιν (^η τὸ γὰρ
 γήρας κατὰ φύσιν), οὔτε ^ι γένεσιν ὁρῶμεν τὴν μὲν κατὰ φύ-
 σιν τὴν δὲ παρὰ φύσιν. ^κ Εἰ δὲ ἐστὶ τὸ βίαια παρὰ φύσιν,
 καὶ φθορὰ ἂν εἴη φθορὰ ἐναντία ἢ βίαιος ὥς παρὰ φύσιν
 οὔσα τῇ κατὰ φύσιν. ³ Ἀρ' οὖν καὶ γενέσεις εἰσὶν ἔναι βίαιοι
 καὶ οὐχ εἰμαρμέναι, αἷς ^λ ἐναντίαι αἱ κατὰ φύσιν, καὶ αὐξήσεις
 βίαιοι καὶ φθίσεις, οἷον αὐξήσεις αἱ τῶν ταχὺ διὰ τρυφὴν
 ἡβώντων, καὶ οἱ σῖτοι οἱ ταχὺ ἀδρυνόμενοι καὶ μὴ πιληθέντες.
⁴ Ἐπὶ δ' ἀλλοιώσεως πῶς; ^μ Ἡ ὡσαύτως· ^μ εἶεν γὰρ ^ν ἄν 7
^ο τινες βίαιοι, αἱ δὲ φυσικαί, ^ρ οἷον ἀφιέμενοι μὴ ἐν κρισίμοις
 ἡμέραις, οἱ ^α δ' ἐν κρισίμοις· οἱ μὲν ^ρ οὖν παρὰ φύσιν ἡλλοί-
 ωνται, οἱ δὲ κατὰ φύσιν. ⁴ Ἔσονται ^ς δ' ^τ ἐναντίαι ^ν αἱ φθο-

^τ εἰ om. E. ^ν ἢ om. E.I. ^ω κινήσεις H. ^χ αὐταὶ F. ^γ καὶ
 om. E.F. ^ζ παρὰ φύσιν καὶ κατὰ φύσιν H. ^α καὶ παρὰ φύσιν om. E.
^β ἢ utrumque om. F. ^ε νόσανσις corr. E. ^δ γὰρ om. E.I. ^ε αὐταὶ I.
^ε ἐναντίαι ἀλλήλαις H. ^ε ἢ] ἢ δὲ I. ^η τὸ γὰρ γηρᾶν I, ἢ γὰρ γή-
 ρανσις E.H. ^ι γένεσιν ἢ γήρανσιν ὁρῶμεν H. ^κ εἰ δὲ F.I., ἢ εἰ E.H.
^λ αἱ κατὰ φύσιν ἐναντίαι F. ^μ εἴησαν F.H.I. ^ν ἄν om. I. ^ο τινες]
 αἱ μὲν τινες F.I. ^ρ οἷον οἱ ἀφ. E.H.I. ^α τ' F. ^ρ οὖν om. F.H.I.
^ς δ'] δὴ H.I. ^τ αἱ φθοραὶ ἐναντίαι E. ^ν αἱ om. H.

ραὶ ^w ἄλλήλαις, οὐ γενέσεις. Καὶ τί γε κωλύει; ^x Ἔστι γὰρ
 ὥς. Καὶ γὰρ εἰ ἡ μὲν ἡδεῖα ἡ δὲ λυπηρὰ εἴη· ὥστε οὐχ
 ἀπλῶς φθορὰ φθορᾶ ἐναντία, ἀλλ' ^y ἡ μὲν τοιαδὶ ἡ δὲ
 8 τοιαδὶ αὐτῶν ἐστίν. ^z Ὅλως μὲν οὖν ἐναντίαι κινήσεις καὶ
 ἡρεμῖαι τὸν εἰρημένον τρόπον εἰσίν, οἷον ἡ ἄνω τῇ κάτω
 τόπου γὰρ ἐναντιώσεις ^a αὗται. Φέρεται δὲ τὴν ^b μὲν ἄνω
 φορὰν φύσει τὸ πῦρ, τὴν δὲ κάτω ἡ γῆ· καὶ ^c ἐναντίαι αὐτῶν
^d αἱ φοραί. Τὸ δὲ πῦρ ἄνω μὲν φύσει, κάτω δὲ παρὰ φύσιν·
 9 καὶ ἐναντία γε ἡ κατὰ φύσιν αὐτοῦ τῇ παρὰ φύσιν. Καὶ
 μοναὶ δ' ὡσαύτως· ἡ γὰρ ἄνω μονὴ τῇ ἄνωθεν ^e κάτω κινήσει
 ἐναντία. Γίγνεται δὲ τῇ γῇ ἡ μὲν μονὴ ^f ἐκείνη παρὰ φύσιν,
 ἡ δὲ κίνησις ^g αὕτη κατὰ φύσιν. ^h Ὡστε κινήσει ^h μονὴ ἐναντία
ⁱ ἡ παρὰ φύσιν τῇ κατὰ φύσιν τοῦ αὐτοῦ· καὶ γὰρ ἡ κίνησις
 ἡ τοῦ αὐτοῦ ἐναντία οὕτως· ἡ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν ^k ἔσται
 10 αὐτῶν, ἡ ἄνω ἢ ἡ κάτω, ἡ δὲ παρὰ ^l φύσιν. ^l Ἐχει δὲ ἀπο-
 ρίαν εἰ ἔστι πάσης ἡρεμίας τῆς μὴ αἰετίνης, καὶ αὕτη τὸ
 ἴστασθαι. Τοῦ δὲ παρὰ φύσιν μένοντος, οἷον τῆς γῆς ἄνω,
 εἴη ἂν γενέσεις. ^m Ὅτε ⁿ ἄρα ἐφέρετο ἄνω βία, ἴστατο.
^o Ἀλλὰ τὸ ^o μὲν ἰστάμενον αἰετίνης δοκεῖ φέρεσθαι θάπτον, τὸ δὲ
 βία τούναντίον. Οὐ γινόμενον ἄρα ἡρεμοῦν ἔσται ἡρεμοῦν.
^p Ἐτι ^q δοκεῖ τὸ ^r ἴστασθαι ἢ ὅλως εἶναι ^s τὸ εἰς τὸν αὐτοῦ
 11 τόπον φέρεσθαι ἢ ^t συμβαίνειν ἅμα. ^u Ἐχει δ' ἀπορίαν εἰ
 ἐναντία ^v ἡ μονὴ ἢ ^w ἐνταῦθα τῇ ἐντεῦθεν κινήσει· ὅταν γὰρ
 κινήται ἐκ τούδ' ^x ἢ καὶ ^y ἀποβάλλῃ, ἔτι δοκεῖ ἔχειν τὸ ἀπο-

^w ἄλλήλαις καὶ οὐ γενέσει μόνον. Καὶ τί δὲ κ. H. ^x γὰρ om. E.
^y ἡ om. E. ^z οὖν αἱ ἐναντίαι H. ^a αὗται. Καθόλου δὲ πρώτως ταῦτα
 καὶ κυρίως ὑπάρχει. Φέρεται E. ^b μὲν et φορὰν om. E. ^c ἐναντίαι
 γ' αὐτῶν H. ^d αἱ om. E. ^e κάτω om. E. ^f ἐκείνη ἢ ἄνω παρὰ H.
^g αὕτη H, om. E. ^h μόνον E. ⁱ ἡ κατὰ φύσιν τῇ τοῦ αὐτοῦ παρὰ
 φύσιν F. ^k αὐτῶν ἔσται F.I. ^l φύσιν. Καθόλου δὲ καὶ πρώτως
 ταῦτα κυρίως ὑπάρχει. Ἐχει H. ^m ὅτε] ὁ E. ⁿ ἄρα] γὰρ E, om. I.
^o μὲν om. E. ^p ἔτι] τι E. ^q δοκεῖ λέγεσθαι τὸ I. ^r ἴστασθαι]
 ἴστασθαι κυρίως λέγεσθαι ἐπὶ τοῦ κατὰ φύσιν εἰς τὸν οἰκείον τόπον ἰόντος,
 ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦ παρὰ φύσιν H. ^s τὸ] τὸν E. ^t συμβαίνει E. ^v ἡ ἐν-
 ταῦθα μονὴ H, ἡ μονὴ ἐνταῦθα F, μονὴ ἢ ἐνταῦθα E. ^w ἐνταῦθα pr. H.
^x ἢ om. E.H. ^y ἀποβάλλῃ—τὸ om. E.

βαλλόμενον. Ὡστ' ^z εἰ αὐτὴ ἡρεμία ἐναντία τῇ ἐντεῦθεν εἰς τοῦναντίον κινήσει, ἅμα ὑπάρξει τὰναντία. ^a Ἡ πῇ ἡρεμεῖ, ^b εἰ ἔτι μένει; Ὡς δὲ τοῦ κινουμένου τὸ μὲν ἐκεῖ, τὸ δ' εἰς ^d ^c μεταβάλλει. Διὸ καὶ μᾶλλον κίνησις κινήσει ἐναντίον ἢ ^d ^e ἡρέμησις. Καὶ περὶ μὲν κινήσεως ^e καὶ ἡρεμίας, ^f καὶ πῶς ^g ἑκάτερα μία, καὶ τίνες ἐνανταί τίσιν, εἴρηται.

^h Ἀπορήσειε δ' ἂν τις καὶ περὶ τοῦ ἴστασθαι, εἰ καὶ ὅσαι ¹² ⁱ παρὰ φύσιν κινήσεις, ταύταις ἐστὶν ἡρεμία ἀντικειμένη. Εἰ μὲν οὖν μὴ ἔσται, ἄτοπον. ^k Μένει γάρ, βία δέ. Ὡστε ἡρεμοῦν τι ἔσται οὐκ ἀεὶ ἄνευ τοῦ γενέσθαι. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἔσται ὥσπερ γὰρ κινεῖται παρὰ φύσιν, καὶ ¹ ἡρεμοῖ ἂν τι παρὰ φύσιν. Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ^m ἐνίοις κίνησις κατὰ φύσιν ¹³ καὶ παρὰ φύσιν, οἶον πυρὶ ἢ ἄνω κατὰ φύσιν ἢ δὲ κάτω παρὰ φύσιν, ⁿ πότερον αὕτη ἐναντία ἢ ἡ τῆς γῆς; Αὕτη γὰρ φέρεται κατὰ φύσιν κάτω. Ἡ δῆλον ὅτι ἄμφω, ἀλλ' οὐχ ὡσαύτως, ἀλλ' ἢ μὲν κατὰ φύσιν ^o ὡς κατὰ φύσιν ^p οὔσης τῆσδ' αὐτοῦ. ^q ἢ ἄνω τοῦ πυρὸς τῇ κάτω, ^r ὡς ἢ κατὰ φύσιν οὔσα ^s τῇ παρὰ φύσιν οὔση. Ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς μοναῖς. Ἰσως δ' ἡρεμία κίνησις ^t πῇ ^v ἀντίκειται.

^w Ζ.

^x Εἰ δ' ἐστὶ συνεχὲς καὶ ἀπτόμενον καὶ ἐφεξῆς, ὡς διώ-

^z εἰ ἢ αὐτὴ F.H, εἰ αὐτὴ ἢ I, ambiguous E. ^a ἢ] εἰ H. ^b εἰ] ἢ E.H. ^c μετέβαλλεν E. ^d ἡρέμησις. Τίς μὲν οὖν κίνησις ἀπλῶς μία εἴρηται. Καὶ Ambrosianus M. 46. et Vaticanus 250. ἡρέμησις. Τὰ ἄνω λείποντα ἔθεν ἕως τοῦ σημείου τούτου· ἔτι λέγεται—ἐφαρμόττειν (cap. 4, 13. usque ad finem) E. ^e καὶ ἡρ.] ἢ ἡρ. I. ^f καὶ om. E.I. ^g ἑκάτερον E. ^h ἀπορήσειε δ' ἂν τις—ἀντίκειται om. H. cum Ambrosiano et Vaticanis 250, 307, 935, 1025: habent E.F.I.Q., Baroccianus 79, Coislinianus 166, Marciani 206. et 214. et cl. 4. c. 4; Oxoniensis collegii corporis Christi E. 2, 2; Parisienses Regii 1859, 1860, 1861, 1866, 2032, 2033, 2595; Vaticani 152, 249, 251 (a), 256 (T), 1028; Vossianus 3. ⁱ παρὰ] καὶ παρὰ E. ^k μένει a. ^l ἡρεμοῖ I.T. ^m κίνησις ἐνίοις F. ⁿ π. αὐτῆς E. ^o ὡς post μὲν F. ^p οὔσα F. ^q ἢ om. E. ^r ὡς ἢ] οὐς E. ^s τῇ om. E. ^t πῇ om. E. ^v post ἀντίκειται omisi cum F, quæ ceteri iterum ponunt, ὅταν γὰρ—τίσιν, εἴρηται (sect. 11.). ^w Codices E.F.H.I.K. Z.] φυσικῶν ἕκτον I, περὶ κινήσεως τῶν εἰς γ τὸ β. ζῆ. E. ^x ἐπεὶ I.

ρισται πρότερον, συνεχῇ μὲν ὦν τὰ ἔσχατα ἐν, ἀπτόμενα δ' ὦν ἅμα, ἐφεξῆς δ' ὦν μηδὲν μεταξὺ συγγενές, ^c ἀδύνατον ἐξ ἀδιαίρετων εἶναι τι συνεχές, οἷον γραμμὴν ἐκ στιγμῶν, εἴπερ ἡ ^d γραμμὴ μὲν συνεχές, ἡ στιγμή δὲ ἀδιαίρετον. Οὕτε γὰρ ἐν τὰ ἔσχατα τῶν στιγμῶν· οὐ γάρ ἐστι τὸ μὲν ἔσχατον τὸ δ' ἄλλο τι μόριον τοῦ ἀδιαίρετου· οὐθ' ἅμα τὰ ἔσχατα· οὐ γάρ ἐστιν ἔσχατον ^e τοῦ ἀμεροῦς οὐδέν· ἕτερον γὰρ τὸ ² ἔσχατον καὶ ^f οὐ ἔσχατον. Ἔτι δ' ^g ἀνάγκη ἦτοι συνεχεῖς εἶναι τὰς στιγμὰς ἢ ἀπτομένας ἀλλήλων, ἐξ ὧν ἐστὶ τὸ συνεχές· ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀδιαίρετων. Συνχεῖς μὲν δὴ οὐκ ἂν εἶεν διὰ τὸν εἰρημένον λόγον· ἄπτεται δ' ἅπαν ἢ ὅλον ὅλου ἢ μέρος μέρους ἢ ^h ὅλου μέρος. Ἐπεὶ δ' ἀμερές τὸ ἀδιαίρετον, ἀνάγκη ὅλον ὅλου ἄπτεσθαι. Ὅλον δ' ὅλου ἀπτόμενον οὐκ ⁱ ἔσται συνεχές· τὸ γὰρ συνεχές ἔχει τὸ μὲν ἄλλο τὸ δ' ἄλλο μέρος, καὶ διαιρεῖται εἰς οὕτως ³ ^k ἕτερα καὶ τόπῳ κεχωρισμένα. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐφεξῆς ἔσται στιγμή στιγμής ἢ τὸ νῦν ^l τοῦ νῦν, ὥστ' ἐκ τούτων εἶναι τὸ μῆκος ἢ τὸν χρόνον· ἐφεξῆς μὲν γάρ ἐστιν ὦν ^m μηθέν ἐστι μεταξὺ συγγενές, στιγμῶν δ' αἰεὶ τὸ μεταξὺ γραμμὴ καὶ τῶν νῦν χρόνος. ⁿ Ἔτι διαιροῖτ' ἂν εἰς ἀδιαίρετα, εἴπερ ἐξ ὧν ἐστὶν ἐκάτερον, εἰς ταῦτα διαιρεῖται. Ἀλλ' οὐθέν ἦν τῶν συνεχῶν εἰς ἀμερῇ διαιρετόν. Ἄλλο δὲ γένος οὐχ οἷόν τ' εἶναι μεταξὺ ^o τῶν στιγμῶν καὶ τῶν νῦν οὐθέν. Εἰ γὰρ ἔσται, δῆλον ὡς ἦτοι ^p ἀδιαίρετον ἔσται ἢ διαιρετόν, καὶ εἰ διαιρετόν, ἢ εἰς ἀδιαίρετα ^q ἢ εἰς αἰεὶ διαιρετά· τοῦτο ⁴ δὲ συνεχές. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι πᾶν συνεχές διαιρετόν εἰς αἰεὶ διαιρετά· εἰ γὰρ εἰς ^r ἀδιαίρετα, ἔσται ἀδιαίρετον ἀδιαίρετου ἀπτόμενον· ἐν γὰρ τὸ ἔσχατον, καὶ ἄπτεται τῶν συν-

^c ἀδύνατον ἐξ om. pr. F. ^d μὲν γραμμὴ σ. ἢ δὲ στιγμή H. ^e οὐδέν (vel οὐθέν) τοῦ ἀμεροῦς F.H.I.K. ^f οὐ] οὐκ E. ^g δ' om. F.K. ^h ὅλου μέρος] ὅλου μέρους F. ⁱ ἔστι K. ^k ἕτερα] διαιρετά H.I. et corr. E. ^l τοῦ] τῷ E.F.I.K., τῶν H. ^m μηθέν τι ἐστι F. ⁿ ἔτι δὲ διαιροῖντ' E. ^o τῶν στιγμῶν—ὡς ἦτοι] γὰρ E. ^p ἀδιαίρετον ἢ διαιρετόν ἔσται F, διαιρετόν ἢ ἀδιαίρετον ἔσται H.I.K. ^q ἢ εἰς αἰεὶ διαιρετά om. E, αἰεὶ om. pr. F. ^r ἀδιαίρετα] ἀδιαίρετον F, ἀδιαίρετα διαιροῖτο τὸ συνεχές E.H.

εχῶν. Τοῦ δ' αὐτοῦ λόγου ^s καὶ μέγεθος ^t καὶ χρόνον καὶ κίνησιν ἐξ ἀδιαιρέτων συγκεῖσθαι, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς ἀδιαίρετα ἢ μηθέν. Δῆλον δ' ἐκ τῶνδε. Εἰ γὰρ τὸ μέγεθος ἐξ ⁵ ἀδιαιρέτων σύγκειται, καὶ ἡ κίνησις ἢ τούτου ἐξ ἴσων κινήσεων ἔσται ἀδιαιρέτων, οἷον εἰ ^v τὸ ΑΒ^wΓ ἐκ τῶν ΑΒΓ^x ἔστιν ἀδιαιρέτων, ^y ἡ κίνησις ἐφ' ἧς ^z ΔΕΖ, ἣν ἐκινήθη τὸ Ω ἐπὶ τῆς ΑΒ^aΓ, ἕκαστον ^b τὸ μέρος ἔχει ἀδιαίρετον. Εἰ ⁶ δὲ παρούσης κινήσεως ἀνάγκη κινεῖσθαι τι, καὶ εἰ κινεῖται τι, παρεῖναι κίνησιν, καὶ τὸ κινεῖσθαι ἔσται ἐξ ἀδιαιρέτων. Τὸ μὲν δὴ Α ἐκινήθη τὸ Ω τὴν ^d τὸ Δ κινούμενον κίνησιν, τὸ ^e δὲ Β τὴν τὸ Ε, καὶ τὸ Γ ὡσαύτως τὴν ^f τὸ Ζ. Εἰ δὴ ἀνάγκη ⁷ τὸ κινούμενον ποθέν ποι μὴ ἅμα κινεῖσθαι καὶ κεκινήσθαι ^g οὐ ἐκινεῖτο ^h ὅτε ἐκινεῖτο, οἷον εἰ Θήβαζε ⁱ τις βαδίζει, ἀδύνατον ἅμα βαδίζειν Θήβαζε καὶ βεβαδικέναι Θήβαζε. Τὴν ^k δὲ τὸ Α τὴν ἀμερῇ ἐκινεῖτο τὸ Ω, ^l ἢ ἡ τὸ Δ κίνησις παρῇν. Ὡστ' εἰ μὲν ὕστερον διῆλθεν ἢ διήει, διαιρετὴ ἂν εἴη· ὅτε γὰρ ^m διήει, οὔτε ἡρέμει οὔτε διεληλύθει, ἀλλὰ μεταξὺ ἦν. Εἰ δ' ἅμα διέρχεται καὶ ⁿ διελήλυθε τὸ ^o βαδίζον ὅτε βαδίζει, βεβαδικὸς ^p ἐκεῖ ἔσται καὶ κεκινημένον οὐ κινεῖται. Εἰ ⁸ δὲ τὴν μὲν ὅλην τὴν ΑΒΓ κινεῖται τι, καὶ ἡ κίνησις ἦν κινεῖται ^q τὰ ΔΕΖ ἐστί, τὴν δ' ἀμερῇ τὴν Α οὐθέν κινεῖται ἀλλὰ κεκίνηται, ^r εἴη ἂν ἡ κίνησις ^s οὐκ ἐκ ^t κινήσεων ἀλλ' ἐκ κινήματων καὶ ^v τὸ ^w κεκινήσθαι τι μὴ κινούμενον· τὴν γὰρ Α διελήλυθεν οὐ διεξιόν. Ὡστε ἔσται ^x τι βεβαδικέναι μηδέποτε βαδίζον· ταύτην γὰρ βεβάδικεν οὐ βαδίζον ταύτην. Εἰ οὖν ἀνάγκη ^y ἢ ἡρεμεῖν ἢ κινεῖσθαι ^z πᾶν, ἡρεμεῖ ^a δὲ καθ' ⁹

^s καὶ post λόγου om. EI. ^t καὶ κίνησιν καὶ χρόνον H. ^v τὸ μὲν Α F. ^w Γ μέγεθος ἐκ H. ^x ἔστιν] ἐστὶ μερῶν E.H. ^y ἢ] καὶ ἡ F.K. ^z Δ] ἢ Δ. E.H. ^a Γ] Γ διαστάσεως E.F.H. ^b τὸ om. F.H.I.K. ^c δὴ E.H.I.K. ^d τὸ ante Δ om. E. ^e Β δὲ F. ^f τὸ ante Ζ om. I. ^g οὐ ἐκινεῖτο om. F.K. et in lacuna H. ^h ὅτε ἐκινεῖτο om. I. ⁱ τις] ἔτι K, τι E.H.I. ^k δὴ H.I.K. ^l ἢ ἡ τὸ Δ om. E, ἡ om. K. ^m διήει] διήει οὔτε γὰρ διήει E. ⁿ ἐλήλυθε F. ^o βαδίζει vel βαδίζειν H, omissis ὅτε βαδίζει. ^p ἔσται ἐκεῖ H.K. ^q τὰ] ἡ H. ^r εἴη] εἰτ' E. ^s οὐκ—ἀλλ' om. E. ^t κινήσεως H. ^v τὸ om. F.H.I. ^w κινεῖσθαι K. ^x βεβαδικέναι τι H. ^y ἢ ἡρεμεῖν] ἅπαν ἢ ἡρεμεῖν F, ἡρεμεῖν I. ^z πᾶν ^a δὲ om. F.K.

ἕκαστον τῶν ΑΒΓ, ὥστ' ἔσται τι συνεχῶς ἡρεμοῦν ἅμα καὶ κινούμενον. Τὴν γὰρ ΑΒΓ ὅλην ἐκινεῖτο καὶ ἡρέμει ὅτιοῦν μέρος, ὥστε καὶ πᾶσαν. Καὶ εἰ μὲν τὰ ἀδιαίρετα ^b τῆς ΔΕΖ, ^c κινήσεις κινήσεως παρούσης ἐνδέχοιτ' ἂν μὴ κινεῖσθαι ἀλλ' ἡρεμεῖν· εἰ δὲ μὴ ^d κινήσεις, τὴν κίνησιν μὴ ἐκ κινήσεων ¹⁰ εἶναι. Ὅμοίως δ' ἀνάγκη τῷ μήκει καὶ τῇ κινήσει ἀδιαίρετον εἶναι ^e τὸν χρόνον, καὶ συγκεῖσθαι ἐκ τῶν νῦν ὄντων ἀδιαίρετων· εἰ γὰρ ^f πᾶσα ^g διαιρετός, ^h ἐν τῷ ἐλάττονι δὲ τὸ ἰσοταχὲς δίδεισιν ἔλαττον, ⁱ διαιρετὸς ἔσται καὶ ὁ χρόνος. Εἰ δ' ὁ χρόνος ^k διαιρετὸς ἐν ᾧ φέρεται τι τὴν Α, καὶ ἡ τὸ Α ἔσται διαιρετή.

2 Ἐπεὶ δὲ πᾶν μέγεθος εἰς ¹ μεγέθη διαιρετόν (δέδεικται γὰρ ὅτι ἀδύνατον ἐξ ἀτόμων εἶναι τι ^m συνεχές, μέγεθος δ' ἐστὶν ἅπαν συνεχές), ἀνάγκη τὸ θάττον ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ μείζον καὶ ⁿ ἐν τῷ ἐλάττονι ^o ἴσον καὶ ἐν τῷ ἔλαττονι ^p πλείον κινεῖσθαι, καθάπερ ὀρίζονται τινες τὸ θάττον. Ἐστω γὰρ τὸ ἐφ' ^q ᾧ Α τοῦ ^r ἐφ' ᾧ Β θάττον. Ἐπεὶ τοίνυν θάττον ἐστὶ τὸ πρότερον μεταβάλλον, ἐν ᾧ χρόνῳ τὸ Α μεταβέβληκεν ἀπὸ τοῦ Γ εἰς τὸ Δ, ^s οἷον τῷ ΖΗ, ἐν τούτῳ τὸ Β οὐπω ἔσται πρὸς τῷ Δ, ἀλλ' ἀπολείψει, ὥστε ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ ² πλείον δίδεισι τὸ θάττον. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ ἐλάττονι ^t πλείον· ἐν ᾧ γὰρ τὸ Α γεγένηται πρὸς τῷ Δ, ^v τὸ Β ^w ἔστω πρὸς τῷ Ε ^x τὸ βραδύτερον ^y ὄν. Οὐκοῦν ἐπεὶ τὸ Α πρὸς τῷ Δ γεγένηται ἐν ἅπαντι τῷ ΖΗ χρόνῳ, πρὸς τῷ Θ ἔσται ἐν ἐλάττονι τούτου· καὶ ^z ἔστω ἐν τῷ ΖΚ. Τὸ μὲν οὖν ΓΔ, ^δ διελήλυθε τὸ Α, μείζον ^a ἐστὶ τοῦ ΓΕ, ὁ δὲ χρόνος ὁ ΖΚ ^b ἐλάττων τοῦ παντὸς τοῦ ΖΗ, ὥστε ἐν

^b τῆς] τὰ Η.Κ, τὰς Ε. ^c κινήσεις Ε. ^d κίνησις Ε, κινήσεις εἰςὶ Ι. ^e τὸν] καὶ τὸν Η.Ι. ^f πᾶς pr. Ε. ^g ἀδιαίρετος F. et pr. Ι, qui γρ. καὶ ἅπας διαιρετὸς καὶ πᾶς ἀδιαίρετος. ^h ἐν] καὶ ἐν Κ, omissa δέ. ⁱ καὶ ὁ χρόνος ἔσται διαιρετός Κ. ^k διαιρετὸς ἔσται ἐν F.Ι. ¹ μέγεθος Ε.Ε. ^m συνεχές] μέγεθος Ε.Η.Ι. ⁿ ἐν om. Ε. ^o ἴσον καὶ ἐν τῷ ἐλάττονι om. F.Κ. ^p πλείον Ι. ^q ᾧ τὸ Α Ι.Κ. ^r ἐφ' ᾧ om. Ε, ἐφ' ᾧ τὸ Η. ^s οἷον ἐν τῷ F.Ι. ^t πλείον F.Η.Κ, τὸ πλείον Ε, πλείον τούτου Ι. ^v τὸ Β—τῷ Δ om. Κ. ^w ἔσται F. ^x τὸ om. Ε. ^y ὄν om. F.Ι. ^z ἔσται Ε.Ι. ^a ἐστὶ om. Κ. ^b ἔλαττον Ι.

ἐλάττονι ^c μείζον δίδεισιν. Φανερόν ^d δὲ ἐκ τούτων καὶ ὅτι τὸ ³
 θᾶττον ἐν ἐλάττονι χρόνῳ δίδεισι τὸ ἴσον. ^e Ἐπεὶ γὰρ τὴν
 μείζω ^f ἐν ἐλάττονι διέρχεται τοῦ βραδυτέρου, αὐτὸ δὲ καθ'
 αὐτὸ λαμβανόμενον ἐν πλείονι χρόνῳ τὴν μείζω τῆς ἐλάτ-
 τονος, οἷον τὴν Λ Μ τῆς Λ Ξ, πλείων ἂν εἴη ὁ χρόνος ὁ
 Π Ρ, ἐν ᾧ τὴν Λ Μ διέρχεται, ἢ ὁ Π Σ, ἐν ᾧ τὴν Λ Ξ.
 Ὡστε εἰ ὁ Π Ρ χρόνος ἐλάττων ἐστὶ ^g τοῦ ^h Π Χ, ἐν ᾧ τὸ
 βραδυτέρου διέρχεται τὴν Λ Ξ, καὶ ὁ Π Σ ἐλάττων ἐστὶ
 τοῦ ἐφ' ᾧ ⁱ Π Χ· τοῦ γὰρ Π Ρ ἐλάττων, τὸ δὲ τοῦ ἐλάτ-
 τονος ἔλαττον καὶ ^k αὐτὸ ἔλαττον. Ὡστε ἐν ἐλάττονι
^l κινήσεται τὸ ἴσον. Ἐτι ^δ εἰ πᾶν ἀνάγκη ^m ἢ ἐν ἴσῳ ⁴
ⁿ χρόνῳ ἢ ^ο ἐν ἐλάττονι ἢ ἐν πλείονι κινεῖσθαι, ^p καὶ τὸ μὲν
 ἐν πλείονι βραδυτέρου, τὸ ^δ ἐν ἴσῳ ἰσοταχές, τὸ δὲ θᾶττον
 οὔτε ^q ἰσοταχές οὔτε βραδυτέρου, οὔτ' ^r ἂν ἐν ἴσῳ οὔτ' ^s ἐν
 πλείονι κινοῖτο τὸ θᾶττον. Λέπεται οὖν ἐν ἐλάττονι, ^t ὥστ'
 ἀνάγκη καὶ τὸ ἴσον μέγεθος ἐν ἐλάττονι χρόνῳ διέναι τὸ
 θᾶττον. Ἐπεὶ ^v δὲ πᾶσα μὲν κίνησις ἐν χρόνῳ καὶ ἐν ᾧ παντι ⁵
 χρόνῳ δυνατόν κινήσθαι, πᾶν δὲ τὸ κινούμενον ἐνδέχεται
^w καὶ θᾶττον κινεῖσθαι καὶ βραδυτέρου, ^x ἐν ᾧ παντι χρόνῳ
^y ἐστὶ τὸ θᾶττον κινεῖσθαι καὶ βραδυτέρου. Τούτων ^δ ὄν-
 των ἀνάγκη καὶ τὸν χρόνον συνεχῇ εἶναι. Λέγω δὲ συνεχές
 τὸ διαιρετὸν εἰς ἀεὶ διαιρετά· τούτου γὰρ ὑποκειμένου τοῦ
 συνεχοῦς, ἀνάγκη συνεχῇ ^z εἶναι τὸν χρόνον. Ἐπεὶ γὰρ ⁶
 δέδεικται ὅτι ^a τὸ θᾶττον ἐν ἐλάττονι χρόνῳ δίδεισι τὸ ἴσον,
 ἔστω ^b τὸ μὲν ἐφ' ᾧ Α θᾶττον, τὸ ^δ ἐφ' ᾧ Β βραδυτέρου,
 καὶ ^c κεκινήσθω τὸ βραδυτέρου τὸ ἐφ' ᾧ Γ Δ μέγεθος ἐν τῷ
 Ζ Η χρόνῳ. Δῆλον τοίνυν ὅτι τὸ θᾶττον ἐν ἐλάττονι τού-

^c δίδεισι μείζον F.H.I.K. ^d δὲ E. ^e ἐπειδὴ F.I.K. ^f ἐν om. I.
^g τοῦ ΠΧ—ἐλάττων ἐστὶ om. K. ^h Π om. E. ⁱ Π ante X om.
 E.H.I. ^k αὐτοῦ pr. E. ^l κινήσεται F.H.I.K. ^m ἢ] μέρος ἢ K,
 μὲν ἢ F.H.I. ⁿ χρόνῳ om. F.H.I.K. ^ο ἐν ante ἐλ. om. E. ^p καὶ
 om. I. ^q ὁμοταχές E. ^r ἐν ἴσῳ ἂν F.H.I.K. ^s ἐν ante πλ. om. F.
^t ὥστ'—ἐλάττον om. pr. K. ^v δὲ] δὲ εἰ K. ^w καὶ ante θ. om. H.
^x ἐν—βραδυτέρου om. pr. I. ^y ἔξεστι H. ^z εἶναι om. H. ^a τὸ ante
 θ. om. H. ^b τὸ ante μὲν om. I. ^c κινεῖσθω I.

του ^d κινήσεται τὸ αὐτὸ μέγεθος· καὶ κεκινήσθω ἐν τῷ ΖΘ.
 7^e Πάλιν δ' ἐπεὶ τὸ θάττον ἐν τῷ ΖΘ διελήλυθε τὴν ὅλην
 τὴν ΓΔ, τὸ βραδύτερον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὴν ἐλάττω διεί-
 σιν· ἔσται οὖν ἐφ' ^f ἧς ΓΚ. Ἐπεὶ δὲ τὸ βραδύτερον τὸ Β
 ἐν τῷ ΖΘ χρόνῳ τὴν ΓΚ διελήλυθε, τὸ θάττον ἐν ἐλάττονι
 διείσιν, ὥστε πάλιν διαιρεθήσεται ὁ ΖΘ χρόνος. Τούτου
 δὲ διαιρουμένον καὶ τὸ ΓΚ μέγεθος διαιρεθήσεται κατὰ τὸν
 8 αὐτὸν λόγον. Εἰ δὲ τὸ μέγεθος, καὶ ὁ χρόνος. Καὶ αἰ
 τοῦτ' ἔσται μεταλαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ θάττονος τὸ βραδύ-
 τερον καὶ ἀπὸ τοῦ βραδυτέρου τὸ θάττον, καὶ τῷ ἀποδοδει-
 γμένῳ χρωμένοις· διαιρήσει γὰρ τὸ μὲν θάττον τὸν χρόνον,
 τὸ δὲ βραδύτερον τὸ μῆκος. Εἰ οὖν αἰ μὲν ἀντιστρέφειν
 ἀληθές, ἀντιστρεφόμενου δὲ αἰ γίνεται διαίρεσις, φανερόν
 ὅτι πᾶς χρόνος ἔσται συνεχής. Ἀμα δὲ δῆλον καὶ ὅτι μέγε-
 θος ἅπαν ἔστι συνεχές· τὰς αὐτὰς γὰρ καὶ τὰς ἴσας ^g διαιρέ-
 9 ρέσεις ^h ὁ χρόνος διαιρεῖται καὶ τὸ μέγεθος. Ἐτι δὲ καὶ ἐκ
 τῶν εἰωθότων λόγων λέγεσθαι φανερόν ὡς εἶπερ ὁ χρόνος
 ἔστι συνεχής, ὅτι καὶ τὸ μέγεθος, εἶπερ ⁱ ἐν τῷ ἡμίσει χρόνῳ
 ἡμισυ διέρχεται καὶ ἀπλῶς ἐν τῷ ἐλάττονι ἔλαττον· αἱ γὰρ
 αὐταὶ διαιρέσεις ἔσονται τοῦ χρόνου καὶ τοῦ μεγέθους. Καὶ
 εἰ ὁποτεροῦν ἄπειρον, καὶ θάτερον, καὶ ὡς θάτερον, ^k καὶ
 θάτερον, οἷον εἰ μὲν ^l τοῖς ἐσχάτοις ἄπειρος ὁ χρόνος, καὶ τὸ
 μῆκος τοῖς ἐσχάτοις, εἰ δὲ τῇ διαιρέσει, ^m τῇ διαιρέσει καὶ τὸ
 μῆκος, εἰ δὲ ἀμφοῖν ⁿ ὁ χρόνος, ἀμφοῖν καὶ τὸ ^o μέγεθος.
 10 Διὸ καὶ ὁ Ζήνωνος λόγος ψευδὸς λαμβάνει τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι
 τὰ ἄπειρα διελθεῖν ἢ ἄψασθαι τῶν ἀπείρων καθ' ἕκαστον ἐν
 πεπερασμένῳ χρόνῳ. ^p Διχῶς γὰρ λέγεται ^q καὶ ^r τὸ μῆκος
 καὶ ὁ χρόνος ^s ἄπειρον, καὶ ὅλως πᾶν τὸ συνεχές, ^t ἥτοι κατὰ
 διαίρεσιν ἢ τοῖς ἐσχάτοις. Τῶν μὲν οὖν ^v κατὰ ποσὸν ἀπεί-

^d κινήσεται F.H.I.K. ^e πάλιν—ΖΘ om. I. ^f ἧς τὸ ΓΚ E.
^g αἰρέσεις E. ^h ὅ τε χρόνος καὶ τὸ μέγεθος διαιρεῖται F.H.I.K. ⁱ ἐν]
 καὶ ἐν E. ^k καὶ θάτερον om. E. ^l τοῖς] ἐν τοῖς F.I. ^m τῇ διαι-
 ρέσει om. E. ⁿ ὁ χρόνος om. E. ^o μέγεθος] μῆκος F. ^p διχῶς
 —χρόνῳ om. F. ^q καὶ ante τὸ om. H. ^r ὁ χρόνος καὶ τὸ μῆκος H.K.
^s ἄπειρος E. ^t ἥτοι] ἢ τὸ H.I., ἢ τῷ F.K. κατὰ τὸ πόσον F.H.I.K.

ρων οὐκ ἐνδέχεται ἄψασθαι ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, τῶν δὲ κατὰ διαίρεσιν ἐνδέχεται· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ χρόνος οὕτως ἄπειρος. Ὡστε ἐν τῷ ἀπείρῳ καὶ οὐκ ἐν τῷ πεπερασμένῳ ¹¹ συμβαίνει διέναι ^w τὸ ἄπειρον, καὶ ἄπτεσθαι τῶν ἀπείρων τοῖς ἀπείροις, οὐ τοῖς πεπερασμένοις. ^x Οὔτε ^y δὴ τὸ ἄπειρον οἶόν τε ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διελθεῖν, ^z οὔτ' ἐν ἀπείρῳ τὸ πεπερασμένον· ἀλλ' ^a ἐάν τε ὁ χρόνος ἄπειρος ἦ, καὶ τὸ ^b μέγεθος ἔσται ἄπειρον, ἐάν τε τὸ μέγεθος, καὶ ὁ χρόνος. Ἐστω γὰρ πεπερασμένον μέγεθος ἐφ' οὗ Α Β, χρόνος δὲ ¹² ἄπειρος ἐφ' ^c ᾧ Γ· εἰλήφθω ^d δέ τι ^e τοῦ χρόνου πεπερασμένον, ἐφ' ^f ᾧ Γ Δ. Ἐν τούτῳ οὖν δίδεισι τι τοῦ μεγέθους, καὶ ἔστω διεληλυθὸς ἐφ' ^g ᾧ Β Ε. Τοῦτο ^h δὲ ἢ καταμετρήσει τὸ ἐφ' ^h Α Β, ἢ ἐλλείψει, ἢ ὑπερβαλεῖ· διαφέρει γὰρ οὐθέν· εἰ γὰρ αἰὲ τὸ ἴσον τῷ ^h Β Ε μέγεθος ἐν ἴσῳ χρόνῳ δίδεισι, τοῦτο δὲ ⁱ καταμετρεῖ τὸ ὅλον, πεπερασμένος ἔσται ὁ ^k πᾶς χρόνος ἐν ᾧ διήλθεν· ^l εἰς ἴσα γὰρ διαιρεθήσεται, ^m ὥς καὶ τὸ μέγεθος. Ἐτι δ' εἰ μὴ πᾶν μέγεθος ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ δίδει- ¹³ σιν, ἀλλ' ἐνδέχεται ⁿ τι καὶ ἐν πεπερασμένῳ διελθεῖν, οἷον τὸ Β Ε, ^o τοῦτο δὲ καταμετρήσει τὸ πᾶν, καὶ τὸ ἴσον ἐν ἴσῳ δίδεισιν, ὥστε πεπερασμένος ἔσται καὶ ὁ χρόνος. Ὅτι δ' οὐκ ἐν ἀπείρῳ δίδεισι τὸ Β Ε, φανερόν, εἰ ληφθείη ἐπὶ ^p θάτερα πεπερασμένος ὁ χρόνος· εἰ γὰρ ^q ἐν ἐλάττονι τὸ μέρος δίδεισι, τοῦτο ἀνάγκη πεπεράνθαι, θατέρου ^r γε ^s πέρατος ὑπάρχοντος. Ἡ αὐτὴ δ' ἀπόδειξις καὶ εἰ τὸ μὲν μῆκος ἄπειρον, ὁ δὲ χρόνος πεπερασμένος. Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὥς ¹⁴ οὔτε γραμμὴ οὔτε ἐπίπεδον ^t οὔτε ὅλως τῶν συνεχῶν οὐθέν ^v ἔσται ἄτομον, οὐ μόνον διὰ τὸ νῦν λεχθέν, ἀλλὰ ^w καὶ ^x ὅτι ^y συμβήσεται διαιρεῖσθαι τὸ ἄτομον. Ἐπεὶ γὰρ ἐν ἅπαντι

^w τὰ ἄπειρα F. ^x οὐδὲ E.F.H.I.K. ^y δὴ οὖν τὸ F. ^z οὐδ' codices. ^a ἄν F.H.I.K. ^b μέγεθος—τε τὸ om. pr. K. ^c οὐ I.
 ^d δὴ F.H.I.K. ^e πεπ. τοῦ χρόνου F. ^f ᾧ τὸ Β Ε. ^g δὴ I.
 ^h τὸ Ε. ⁱ καταμετρήσει H. ^k χρόνος πᾶς F. ^l εἰς om. E. ^m ὥς om. E. ⁿ τι om. H. ^o τοῦτο—ΒΕ om. K. ^p θάτερον F.
 ^q ἐν om. F. ^r γε] γὰρ F. ^s πεπερασμένον E. ^t οὔτε] οὔτε τι E, om. I. ^v ἐστίν F. ^w καὶ om. H. ^x διότι I. ^y συμβαίνει H.

χρόνῳ ^z τὸ θάπτον καὶ βραδύτερόν ἐστι, τὸ δὲ θάπτον πλείον διέρχεται ἐν ^a τῷ ἴσῳ χρόνῳ, ^b ἐνδέχεται καὶ διπλάσιον καὶ ἡμιόλιον διέναι μῆκος· εἴη γὰρ ἂν οὗτος ὁ λόγος τοῦ τά-
 15 χους. Ἐνηνέχθω οὖν τὸ θάπτον ἡμιόλιον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ διηρήσθω τὰ μεγέθη τὰ μὲν τοῦ θάπτονος, ἐφ' ^c ᾧ ^d A B B Γ Γ Δ, εἰς τρία ἄτομα, ^e τὰ δὲ τοῦ βραδυτέρου εἰς δύο, ἐφ' ᾧ E Z ^f ZH. Οὐκοῦν καὶ ὁ χρόνος διαιρεθήσεται εἰς τρία ἄτομα· τὸ γὰρ ἴσον ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ δίδεισιν. Διηρήσθω οὖν ὁ χρόνος εἰς ^g τὰ ^h K Λ Λ Μ Μ Ν. Πάλιν ⁱ δ' ἐπεὶ τὸ βραδύτερον ἐνήνεκται τὴν ^k E Z ZH, καὶ ὁ χρόνος τμηθήσεται δίχα. Διαιρεθήσεται ἄρα τὸ ἄτομον, καὶ τὸ ἀμερὲς οὐκ ἐν ἀτόμῳ δίδεισιν ἀλλ' ἐν ^l πλείονι. Φανερόν οὖν ὅτι οὐδέν ^m ἐστι τῶν συνεχῶν ἀμερές.

3 Ἀνάγκη δὲ καὶ τὸ νῦν τὸ μὴ καθ' ἕτερον ἀλλὰ καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτον λεγόμενον ἀδιαίρετον ⁿ εἶναι, καὶ ἐν ἅπαντι ^o τὸ ^p τοιοῦτο χρόνῳ ἐνυπάρχειν. Ἔστι ^q γὰρ ἔσχατόν τι τοῦ γεγονότος, ^r οὐ ἐπὶ τὰδε οὐθέν ἐστι τοῦ μέλλοντος, ^s καὶ πάλιν τοῦ μέλλοντος, οὐ ἐπὶ τὰδε οὐθέν ἐστι τοῦ γεγονότος· ὃ δὴ ^t ἔφαμεν ἀμφοῖν εἶναι πέρας. Τοῦτο δὲ ἂν δειχθῇ ὅτι τοιοῦτόν ἐστι ^v καθ' αὐτὸ καὶ ^w ταυτόν, ἅμα φανερόν ἐστι ^x καὶ ὅτι ἀδιαίρετον. Ἀνάγκη ^y δὴ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ νῦν τὸ ἔσχατον ^z ἀμφοτέρων τῶν χρόνων· εἰ γὰρ ἕτερον, ἐφεξῆς μὲν οὐκ ἂν εἴη θάτερον θατέρῳ διὰ τὸ μὴ εἶναι συνεχές ἐξ ἀμερῶν, εἰ δὲ χωρὶς ἐκάτερον, μεταξὺ ^a ἔσται χρόνος· ^b πᾶν γὰρ τὸ συνεχές τοιοῦτον ὥστ' εἶναί ^c τι συνώνυμον μεταξὺ τῶν περάτων. Ἀλλὰ μὴν ^d εἰ χρόνος τὸ μεταξύ, ^e διαιρετόν

^z τὸ θάπτον καὶ τὸ βραδύτερόν ἐστι I, τὸ βραδύτερόν ἐστι καὶ τὸ θάπτον H.
^a τῷ om. E. ^b ἐνδ. δὲ καὶ E.I.K. ^c ᾧ H. ^d A B Γ Δ E.I.K.
^e τὸ E. τὰ δὲ—ἄτομα om. pr. F. ^f alterum Z om. E.I.K. ^g τὰ] τὴν F.K, om. E. ^h K Λ Μ Ν E.I.K. ⁱ δ' om. H. ^k E Z H E.I.
^l πλείοσι H, πλείονι τοῦ θάπτονος E. ^m τῶν συνεχῶν ἐστὶν H. ⁿ εἶναι om. E.I.K. ^o τὸ om. F.K. ^p τοιοῦτον F.H.I.K. ^q γὰρ] γὰρ τὸ E. ^r οὐ—γεγονότος om. K. ^s καὶ—γεγονότος om. pr. I. ^t φαμέν H, ἔφαμεν ἐν E. ^v καθ' αὐτὸ om. E.I. ^w ταυτό H. ^x ἀδιαίρε-
 τόν ἐστιν E. ^y δὲ F. ^z τῶν χρόνων ἀμφοτέρων H. ^a ἐστὶν ὁ χρόνος H. ^b ἅπαν E. ^c τι om. H. ^d εἰ] εἰ ὁ F.H. ^e διαιρετός F.H.I.K.

ἔσται· πᾶς γὰρ χρόνος δέδεικται ὅτι διαιρετός. Ὡστε διαι- 3
 ρετὸν τὸ νῦν. Εἰ δὲ διαιρετὸν τὸ νῦν, ἔσται τι τοῦ γεγο-
 νότος ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τοῦ μέλλοντος ἐν τῷ γεγονότι·
 καθ' ὃ γὰρ ^g ἂν διαιρεθῇ, τοῦτο ^h διοριεῖ τὸν παρήκοντα καὶ
 τὸν μέλλοντα χρόνον. Ἀμα δὲ καὶ οὐκ ἂν καθ' αὐτὸ εἴη τὸ
 νῦν, ἀλλὰ καθ' ἕτερον· ἡ γὰρ διαίρεσις ⁱ οὐ καθ' αὐτό. Πρὸς 4
 δὲ τούτοις τοῦ νῦν τὸ μὲν ^k τι γεγονὸς ἔσται τὸ δὲ μέλλον,
 καὶ οὐκ ἀεὶ τὸ αὐτὸ γεγονὸς ἢ μέλλον. Οὐδὲ δὴ τὸ νῦν τὸ
^l αὐτό· πολλαχῇ γὰρ διαιρετός ὁ χρόνος. Ὡστ' εἰ ταῦτα
 ἀδύνατον ὑπάρχειν ^m τῷ νῦν, ἀνάγκη τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ ἐν ἑκα-
 τέρῳ νῦν. Ἀλλὰ μὴν εἰ ταυτό, φανερόν ὅτι καὶ ἀδιαίρετον·
 εἰ γὰρ διαιρετόν, πάλιν ⁿ ταῦτα συμβήσεται ^a καὶ ἐν τῷ
^o πρότερον. Ὅτι μὲν τοίνυν ἐστὶ τι ἐν τῷ χρόνῳ ^p ἀδιαί- 5
 ρετον, ὃ φαμεν εἶναι τὸ νῦν, δηλόν ἐστιν ἐκ τῶν εἰρημένων·
 ὅτι δ' οὐδὲν ἐν τῷ νῦν κινεῖται, ἐκ τῶνδε φανερόν ἐστιν. Εἰ
 γάρ ^q ἐστιν, ἐνδέχεται ^r καὶ θάπτον κινεῖσθαι ^s ἐν αὐτῷ καὶ
 βραδύτερον. Ἐστὼ δὴ τὸ νῦν ἐφ' ᾧ ^N, κεκινήσθω ^t δ' ἐν 6
 αὐτῷ τὸ θάπτον τὴν Α Β. Οὐκοῦν τὸ βραδύτερον ἐν τῷ
 αὐτῷ ἐλάττω τῆς Α Β κινήθησεται, οἷον τὴν Α Γ. Ἐπεὶ
 δὲ τὸ βραδύτερον ἐν ὅλῳ τῷ νῦν κέκίνηται τὴν Α Γ, τὸ θάπτον
 ἐν ἐλάττωι ^v τούτου κινήθησεται. Ὡστε διαιρεθήσεται τὸ
 νῦν. Ἀλλ' ἦν ἀδιαίρετον. Οὐκ ἄρα ἔστι κινεῖσθαι ἐν τῷ 7
 νῦν. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἡρεμεῖν· ἡρεμεῖν γὰρ ^w ἐλέγομεν τὸ
 πεφυκὸς κινεῖσθαι μὴ κινούμενον ὅτε πέφυκε ^x καὶ οὐ καὶ ὥς,
 ὥστ' ἐπεὶ ἐν τῷ νῦν οὐθὲν πέφυκε κινεῖσθαι, δηλόν ^y ὥς οὐδ'
 ἡρεμεῖν. Ἐτι δ' εἰ τὸ αὐτὸ μὲν ἐστὶ τὸ νῦν ἐν ἀμφοῖν τοῖν 8
 χρόνοις, ἐνδέχεται δὲ ^z τὸν μὲν κινεῖσθαι τὸν δ' ἡρεμεῖν ὅλον,
^a τὸ δ' ὅλον κινούμενον τὸν χρόνον ἐν ὁπωῦν κινήθησεται
 τῶν τούτου καθ' ὃ πέφυκε κινεῖσθαι, καὶ τὸ ἡρεμοῦν ὡσαύτως

^g ἂν] ἂν τι E. ^h διοριεῖ E.F.H.K. ⁱ οὐ om. H. ^k τι] τοι F.
^l αὐτὸ ἅμα π. E. ^m τὸ νῦν K, om. E.H. ⁿ ταῦτα H.K. ^o προτέρω
F.I. ^p διαιρετόν I. ^q ἐστὶν post γὰρ om. E. ^r κινεῖσθαι καὶ θάπτον H.
^s ἐν αὐτῷ om. E. ^t τ' I. ^v τουτο E. ^w λέγομεν I. ^x καὶ ante
οὐ om. H. ^y ὥς] ὅτι F.H.I.K. ^z τὸ μὲν κ. τὸ H. ^a τὸν δ' ὅλον E.

ἡρεμήσει, συμβήσεται τὸ αὐτὸ ^b ἅμα ἡρεμεῖν καὶ κινεῖσθαι· τὸ γὰρ αὐτὸ ἔσχατον ^c τῶν χρόνων ἀμφοτέρων, τὸ νῦν. ¹ Ἐτι δ' ἡρεμεῖν ^d μὲν λέγομεν τὸ ὁμοίως ἔχον καὶ αὐτὸ καὶ τὰ μέρη νῦν καὶ πρότερον· ἐν δὲ τῷ νῦν οὐκ ἔστι τὸ πρότερον, ὥστ' οὐδ' ἡρεμεῖν. ¹ Ἀνάγκη ἄρα καὶ κινεῖσθαι τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ καὶ ^e ἡρεμεῖν τὸ ἡρεμοῦν.

- 4 Τὸ δὲ μεταβάλλον ἅπαν ^f ἀνάγκη διαιρετὸν εἶναι. ¹ Ἐπεὶ ^g γὰρ ἔκ τινος εἰς τι πᾶσα μεταβολή, ^h καὶ ὅταν ⁱ μὲν ἡ ἐν τούτῳ εἰς ὃ ^k μετέβαλεν, οὐκέτι μεταβάλλει, ὅταν δὲ ἐξ οὗ ^k μετέβαλε, καὶ αὐτὸ καὶ τὰ μέρη πάντα οὐ μεταβάλλει· τὸ γὰρ ὡσαύτως ^l ἔχον καὶ αὐτὸ καὶ τὰ μέρη οὐ μεταβάλλει.
- ² ¹ Ἀνάγκη οὖν τὸ μὲν τι ἐν τούτῳ εἶναι, τὸ δ' ἐν θατέρῳ τοῦ μεταβάλλοντος· οὔτε γὰρ ἐν ^m ἀμφοτέροις οὔτ' ἐν ⁿ μηδετέρῳ δυνατόν. Λέγω ^o δ' εἰς ὃ μεταβάλλει τὸ πρῶτον κατὰ τὴν μεταβολήν, οἷον ἐκ τοῦ λευκοῦ τὸ φαιόν, οὐ τὸ μέλαν· οὐ γὰρ ἀνάγκη τὸ μεταβάλλον ἐν ^p ὁποτέρῳ εἶναι τῶν ἄκρων. Φανερόν οὖν ὅτι πᾶν τὸ μεταβάλλον ἔσται διαιρετόν.
- 3 Κίνησις δ' ἐστὶ διαιρετὴ διχῶς, ἓνα μὲν τρόπον τῷ χρόνῳ, ἄλλον δὲ κατὰ τὰς τῶν μερῶν τοῦ κινουμένου κινήσεις, οἷον εἰ τὸ ^q Α Γ κινεῖται ὅλον, καὶ τὸ Α Β ^r κινήσεται καὶ τὸ Β Γ. ¹ Ἐστω ^s δὴ τοῦ μὲν Α Β ἢ Δ Ε, τοῦ δὲ Β Γ ἢ Ε Ζ κίνησις τῶν μερῶν. ¹ Ἀνάγκη ^t δὴ τὴν ὅλην, ἐφ' ἧς ^v ἢ Δ Ζ, τοῦ Α Γ εἶναι κίνησιν· κινήσεται γὰρ κατὰ ταύτην, ἐπεὶ περ ἐκάτερον τῶν μερῶν κινεῖται καθ' ^w ἑκατέραν. Οὐθὲν δὲ κινεῖται κατὰ ^x τὴν ἄλλου κίνησιν, ὥστε ἡ ὅλη κίνησις τοῦ ὅλου
- ⁴ ^y ἐστὶ μεγέθους κίνησις. ¹ Ἐτι δ' εἰ ^z πᾶσα μὲν κίνησις τινός, ἢ δ' ὅλη κίνησις ^a ἢ ἐφ' ἧς Δ Ζ μήτε τῶν μερῶν ἐστὶ μηδε-

^b ἡρεμεῖν ἅμα K. ^c ἀμφοτέρων τῶν χρόνων K. ^d μὲν om. H.K.
^e ἡρεμεῖν τὸ om. E. ^f διαιρετὸν ἀνάγκη F. ^g γὰρ καὶ ἐκ F.K. ^h καὶ om. I. ⁱ μενη E. ^k μετέβαλλεν E.K. ^l ἔχειν H. ^m ἀμφοτέρῳ F.
ⁿ μηδετέρῳ ὅλον δ. I. ^o δ'] δὲ τὸ E. ^p ὁποτέρῳ E. ^q Α Β Γ E.
^r κινήσεται H. ^s δὴ om. E. ^t δὲ I. ^v ἢ om. E. ^w ἑτέραν K.
^x τὴν τοῦ ἄλλου I. ^y μεγέθους ἐστὶ H. ^z ἅπαντα F.H.I.K. ^a ἢ ἐφ' ἧς] ἐφ' ἧς ἢ F.K.

τέρου (^bμέρους γὰρ ^cἐκατέρα) μήτ' ἄλλου μηδενός (οὐ γὰρ ^dἡ ὅλη ὅλου, καὶ τὰ μέρη τῶν μερῶν· τὰ δὲ μέρη ^eτοῦ Δ Ζ τῶν Α Β Γ καὶ ^fοὐδένων ἄλλων· πλειόνων γὰρ οὐκ ἦν μία κίνησις), ^gκἂν ^hἡ ὅλη κίνησις ⁱεἴη ^kἂν τοῦ Α ^lΒ Γ μεγέθους. Ἐπεὶ δ' εἰ ^mμὲν ἐστὶν ⁿἄλλη τοῦ ὅλου κίνησις, οἷον ἐφ' ἧς 5 Θ °Ι, ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς ^pἡ ἐκατέρων τῶν μερῶν κίνησις· αὗται δ' ἴσαι ἔσονται ταῖς Δ Ε Ε Ζ· μία γὰρ ἐνὸς κίνησις. Ὡστ' εἰ μὲν ὅλη διαιρεθήσεται ἡ Θ Ι ^qεἰς ^rτὰς τῶν μερῶν ^sκινήσεις, ἴση ἔσται ἡ Θ Ι τῇ Δ Ζ· εἰ δ' ^tἀπολείπει τι, οἷον τὸ Κ Ι, αὕτη οὐδενὸς ^vἔσται κίνησις· οὔτε γὰρ ^wτοῦ ὅλου οὔτε τῶν μερῶν διὰ τὸ μίαν ^xεἶναι ἐνός, οὔτ' ἄλλον οὐθενός· ἡ γὰρ συνεχὴς κίνησις ^yἐστὶ συνεχῶν τινῶν. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ ^zὑπερβάλλει κατὰ τὴν διαίρεσιν· ὥστ' εἰ τοῦτο ἀδύνατον, ἀνάγκη τὴν αὐτὴν εἶναι καὶ ἴσην. Αὕτη μὲν οὖν 6 ἡ διαίρεσις κατὰ τὰς τῶν μερῶν κινήσεις ἐστίν, καὶ ἀνάγκη παντός εἶναι τοῦ μεριστοῦ αὐτήν. Ἄλλη δὲ κατὰ τὸν χρόνον· ἐπεὶ γὰρ ^aἅπαντα κίνησις ἐν χρόνῳ, χρόνος δὲ πᾶς διαιρετός, ἐν δὲ τῷ ἐλάττονι ἐλάττων ἡ κίνησις, ἀνάγκη πᾶσαν κίνησιν διαιρεῖσθαι κατὰ τὸν χρόνον. Ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ κι- 7 νούμενον ἐν ^bτινὶ κινεῖται καὶ χρόνον τινά, καὶ παντός ^cἐστὶ κίνησις, ἀνάγκη τὰς αὐτὰς ^dεἶναι διαιρέσεις τοῦ τε χρόνου καὶ τῆς κινήσεως καὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ τοῦ κινουμένου καὶ ἐν ᾧ ἡ κίνησις. ^eΠλὴν οὐ πάντων ὁμοίως, ἐν οἷς ἡ κίνησις, ἀλλὰ τοῦ μὲν ποσοῦ καθ' αὐτό, τοῦ δὲ ποιοῦ κατὰ συμβεβηκός. Εἰλήφθω γὰρ ὁ χρόνος ἐν ᾧ κινεῖται ἐφ' ᾧ Α, καὶ ἡ κίνησις 8 ἐφ' ᾧ Β. Εἰ οὖν τὴν ὅλην ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κεκίνηται, ἐν τῷ ἡμίσει ἐλάττω, καὶ πάλιν τούτου διαιρεθέντος ἐλάττω

^b μέρος pr. E. ^c ἐκατέρου F. ^d ἡ om. E.I. ^e τοῦ Δ Ζ om. E. ^f οὐδένων E, οὐκ F.H.I.K. ^g κἂν ἡ] καὶ H. ^h ἡ ὅλη corr. E. ⁱ εἴη om. F. ^k ἂν om. E.F. ^l Β om. H.K. ^m μὲν om. E.I. ⁿ τοῦ ὅλου κίνησις ἄλλη F.H.I.K. ^o Ι om. pr. I. ^p alterum E om. E.I. ^q εἰς—Θ Ι om. I. ^r τὴν τ. μ. κίνησιν F. ^s κινήσεις—οὐδενὸς ἔσται om. E. ^t ἀπολείπει F. ^v ἐστὶ H.K. ^w τοῦ om. E. ^x εἶναι τοῦ ἐνός F.H.I.K. ^y ἔσται I. ^z ὑπερβάλοι I. ^a πᾶσα F. ^b τινι] χρόνῳ H. ^c ἐστὶ] ἐστὶν ἡ pr. E, ἔσται κινουμένου F. ^d διαιρέσεις εἶναι F.H. ^e πλὴν—κίνησις om. I.

- ταύτης, καὶ ἀεὶ οὕτως. Ὅμοίως δὲ ^f καὶ ἡ κίνησις διαιρετὴ καὶ ὁ χρόνος διαιρετός· εἰ γὰρ τὴν ὅλην ^g ἐν τῷ παντί, τὴν ἡμίσειαν ἐν τῷ ἡμίσει, καὶ πάλιν τὴν ἐλάττω ἐν τῷ ἐλάττονι.
- 9 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὸ κινεῖσθαι διαιρεθήσεται. Ἐστω γὰρ ἐφ' ᾧ Γ τὸ κινεῖσθαι. Κατὰ ^h δὴ τὴν ἡμίσειαν κίνησιν ἐλάττον ἔσται τοῦ ὅλου, καὶ πάλιν κατὰ τὴν τῆς ἡμισείας ἡμίσειαν, καὶ ἀεὶ οὕτως. Ἐστι δὲ καὶ ἐκθέμενον τὸ καθ' ⁱ ἑκατέραν τῶν κινήσεων κινεῖσθαι, οἷον κατὰ τε τὴν ^k Δ Γ καὶ τὴν ^l Γ Ε, λέγειν ὅτι τὸ ὅλον ἔσται κατὰ τὴν ὅλην· εἰ γὰρ ἄλλο, πλείω ἔσται κινεῖσθαι κατὰ τὴν αὐτὴν κίνησιν, ὥσπερ ἐδείξαμεν καὶ τὴν κίνησιν διαιρετὴν εἰς τὰς τῶν μερῶν κινήσεις οὕσαν· ληφθέντος γὰρ τοῦ κινεῖσθαι καθ' ἑκατέραν συνεχές ¹⁰ ἔσται τὸ ὅλον. Ὡσαύτως δὲ δειχθήσεται καὶ τὸ μῆκος διαιρετόν, καὶ ὅλως πᾶν ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ μεταβολή. Πλὴν ἔνια κατὰ συμβεβηκός, ὅτι ^m τὸ μεταβάλλον ἐστὶ διαιρετόν· ἐνὸς γὰρ διαιρουμένου πάντα διαιρεθήσεται. Καὶ ἐπὶ τοῦ πεπερασμένα εἶναι ἢ ἄπειρα ὁμοίως ἔξει κατὰ πάντων. ⁿ Ἡκολούθηκε δὲ μάλιστα τὸ διαιρεῖσθαι πάντα καὶ ἄπειρα εἶναι ἀπὸ τοῦ μεταβάλλοντος· εὐθὺς γὰρ ἐνυπάρχει τῷ μεταβάλλοντι τὸ διαιρετόν καὶ ^o τὸ ἄπειρον. Τὸ μὲν οὖν διαιρετόν δέδεικται πρότερον, τὸ δ' ἄπειρον ἐν τοῖς ἐπομένοις ἔσται δῆλον.
- 5 Ἐπεὶ ^p δὲ πᾶν τὸ μεταβάλλον ἔκ τινος εἰς τι μεταβάλλει, ἀνάγκη τὸ μεταβεβληκός, ὅτε πρῶτον μεταβέβληκεν, ^q εἶναι ἐν ᾧ μεταβέβληκεν. ^r Τὸ γὰρ ^s μεταβάλλον, ἐξ οὗ μεταβάλλει, ἐξίσταται ἢ ἀπολείπει αὐτό, καὶ ἥτοι ταυτόν ἐστι τὸ μεταβάλλειν καὶ ^t τὸ ἀπολείπειν, ἢ ἀκολουθεῖ τῷ μεταβάλλειν τὸ ἀπολείπειν. ^v Εἰ δὲ τῷ μεταβάλλειν τὸ ἀπολείπειν, τῷ μεταβεβληκέναι τὸ ἀπολελοιπέναι· ὁμοίως γὰρ ² ἑκάτερον ἔχει πρὸς ἑκάτερον. Ἐπεὶ οὖν μία τῶν μεταβολῶν

^f καὶ εἰ ἡ F.H.I.K. ^g ἐν τῷ om. E. ^h δὴ om. E. ⁱ ἐτέραν E.
^k Γ Δ E. ^l Γ] τρίτην E. ^m τὸ om. E. ⁿ ἠκολούθησε F.H.K.
^o τὸ post καὶ om. I. ^p δὲ et ἔκ τινος om. E. ^q εἶναι ἐν ᾧ μετ. om. E.
^r τὸ μὲν γὰρ E. ^s βάλλον I. ^t τὸ post καὶ om. F.K. ^v εἰ δὲ τῷ—
τῷ] τῷ δὲ F.H.I.K.

ἢ κατ' ἀντίφασιν, ὅτε μεταβέβληκεν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, ἀπολέλοιπε τὸ μὴ ὄν. ^ωΕἴσται ἄρα ἐν τῷ ὄντι. ^ωπᾶν γὰρ ἀνάγκη ^χἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι. Φανερόν οὖν ὅτι ἐν τῇ κατ' ἀντίφασιν μεταβολῇ τὸ μεταβεβληκὸς ἔσται ἐν ᾧ μεταβέβληκεν. Εἰ δ' ἐν ταύτῃ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις· ὁμοίως ^γγὰρ ἐπὶ μιᾶς καὶ τῶν ἄλλων. ^υΕτι ^zδὲ καθ' ἐκάστην λαμβάνουσι ³φανερόν, εἴπερ ἀνάγκη τὸ μεταβεβληκὸς εἶναί που ἢ ἐν τινι. ¹Επεὶ γὰρ ^aἐξ οὗ μεταβέβληκεν ἀπολέλοιπεν, ἀνάγκη δ' εἶναί που, ἢ ἐν ^bτούτῳ ἢ ἐν ἄλλῳ ἔσται. ^cΕἰ μὲν οὖν ἐν ἄλλῳ, οἷον ἐν τῷ Γ, τὸ εἰς τὸ Β μεταβεβληκός, πάλιν ἐκ τοῦ Γ μεταβάλλει εἰς τὸ Β· οὐ γὰρ ἦν ἐχόμενον τῷ Β· ἢ γὰρ μεταβολὴ συνεχής. ^υὩστε τὸ μεταβεβληκός, ὅτε μεταβέβληκε, ^dμεταβάλλει εἰς ὃ μεταβέβληκεν. Τοῦτο δ' ἀδύνατον· ἀνάγκη ἄρα τὸ μεταβεβληκὸς εἶναι ^eἐν τούτῳ εἰς ὃ μεταβέβληκεν. Φανερόν οὖν ὅτι καὶ τὸ γεγονός, ὅτε γέ- ⁴γονεν, ἔσται, καὶ τὸ ἐφθαρμένον οὐκ ἔσται· καθόλου τε γὰρ εἴρηται περὶ πάσης μεταβολῆς, καὶ μάλιστα δῆλον ἐν τῇ ^fκατ' ἀντίφασιν. ^υὍτι μὲν τοίνυν τὸ μεταβεβληκός, ὅτε μεταβέβληκε πρῶτον, ἐν ἐκείνῳ ἐστί, δῆλον· ἐν ᾧ δὲ πρῶτον μεταβέβληκε τὸ ^εμεταβεβληκός, ἀνάγκη ἄτομον εἶναι. Λέγω— δὲ πρῶτον ὃ μὴ τῷ ἑτερόν τι αὐτοῦ εἶναι τοιοῦτόν ἐστιν. ^υΕἴστω γὰρ διαιρετὸν τὸ Α Γ, καὶ διηρήσθω κατὰ τὸ Β. Εἰ ⁵μὲν οὖν ἐν τῷ Α Β μεταβέβληκεν ἢ πάλιν ἐν τῷ Β Γ, οὐκ ἂν ἐν πρῶτῳ ^hτῷ Α Γ μεταβεβληκός εἴη. Εἰ δ' ἐν ἑκατέρῳ ⁱμετέβαλλεν (ἀνάγκη γὰρ ἢ μεταβεβληκέναι ἢ μεταβάλλειν ἐν ἑκατέρῳ), καὶ ἐν τῷ ὅλῳ ^kμεταβάλλοι· ἀλλ' ἦν μεταβεβληκός. ^υὉ αὐτὸς ^lδὲ λόγος καὶ εἰ ἐν τῷ μὲν μεταβάλλει, ⁶ἐν ^mδὲ τῷ μεταβέβληκεν· ἔσται γάρ τι τοῦ πρώτου πρότερον· ὥστ' οὐκ ἂν εἴη διαιρετὸν ἐν ᾧ μεταβέβληκεν. Φα-

^ω ἅπαν Ε. ^χ ἢ om. F.H.K. ^γ γὰρ] γὰρ καὶ F. ^z δὲ καὶ καθ' F.H.K. ^a που ἐξ οὗ μεταβέβληκεν ἢ H, et pr. F. ^b ἄλλῳ ἢ ἐν τούτῳ Ε. ^c εἰ μὲν οὖν om. Ε. ^d μεταβάλλει εἰς ὃ μεταβ. om. Ι. ^e ἐν om. Ε. ^f κατ'] κατὰ τὴν E.I.K. ^ε μεταβεβληκός πρῶτον ἀνάγκη Ι. ^h τῷ Α] τὸ Α F. ⁱ μετέβαλεν H. ^k μεταβάλλοι Ι. ^l δὲ om. H. ^m τῷ δὲ H.

νερόν οὖν ὅτι καὶ τὸ ἐφθαρμένον καὶ τὸ γεγονός ἐν ἀτόμῳ
 7 τὸ μὲν ἔφθαρται τὸ δὲ γέγονεν. ^η Λέγεται δὲ τὸ ἐν ᾧ
 πρώτῳ ^ο μεταβέβληκε διχῶς, τὸ μὲν ἐν ᾧ ^ρ πρώτῳ ^α ἐπετε-
 λέσθη ἢ μεταβολή (τότε γὰρ ^ρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι μεταβέ-
 βληκεν), τὸ δ' ^ς ἐν ᾧ πρώτῳ ἤρξατο μεταβάλλειν. Τὸ μὲν
 οὖν κατὰ τὸ τέλος τῆς μεταβολῆς ^τ πρῶτον λεγόμενον ὑπάρ-
 χει τε καὶ ἔστιν· ἐνδέχεται γὰρ ἐπιτελεσθῆναι μεταβολὴν
 καὶ ἔστι μεταβολῆς τέλος, ὃ δὴ καὶ δέδεικται ἀδιαίρετον ὄν
 διὰ τὸ πέρασ εἶναι. Τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅλως οὐκ ἔστιν·
 οὐ γὰρ ἔστιν ἀρχὴ μεταβολῆς, οὐδ' ἐν ᾧ πρώτῳ τοῦ χρόνου
 8 ^ν μετέβαλλεν. ^υ Ἐστω γὰρ πρῶτον ἐφ' ᾧ ^ω τὸ Α Δ. Τοῦτο
^χ δὴ ἀδιαίρετον μὲν οὐκ ἔστιν· συμβήσεται γὰρ ἐχόμενα εἶναι
 τὰ νῦν. ^υ Ἐτι δ' εἰ ἐν τῷ Γ Α χρόνῳ παντὶ ἡρεμεῖ (κείσθω
 γὰρ ἡρεμοῦν), καὶ ἐν τῷ Α ^υ ἡρεμεῖ, ὥστ' εἰ ἀμερές ἐστι τὸ
 Α Δ, ἅμα ἡρεμήσει καὶ μεταβεβληκὸς ἔσται· ἐν ^z μὲν γὰρ
 9 τῷ Α ἡρεμεῖ, ἐν δὲ τῷ Δ μεταβέβληκεν. ^ι Ἐπεὶ δ' οὐκ ἔστιν
 ἀμερές, ἀνάγκη διαιρετὸν ^α εἶναι καὶ ἐν ὁπωῦν τῶν τούτου
 μεταβεβληκέναι· διαιρεθέντος γὰρ τοῦ Α Δ, εἰ μὲν ἐν μηδε-
 τέρῳ μεταβέβληκεν, οὐδ' ἐν τῷ ὅλῳ· εἰ δ' ἐν ἀμφοῖν μετα-
 βάλλει, καὶ ἐν τῷ παντί· εἰ δ' ἐν θατέρῳ μεταβέβληκεν, οὐκ
 ἐν τῷ ὅλῳ ^β πρώτῳ. ^υ Ὡστε ἀνάγκη ἐν ὁπωῦν μεταβεβλη-
 κέναι. Φανερόν τοίνυν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ᾧ πρώτῳ μεταβέβληκεν·
 10 ἅπειροι γὰρ αἱ διαιρέσεις. Οὐδὲ δὴ τοῦ μεταβεβληκότος
^ς ἐστὶ τι πρῶτον ὃ μεταβέβληκεν. ^υ Ἐστω γὰρ τὸ Δ Ζ
 πρῶτον ^δ μεταβεβληκὸς τοῦ Δ Ε· πᾶν γὰρ δέδεικται διαι-
 ρετὸν τὸ μεταβάλλον. ^ι Ο δὲ χρόνος ἐν ᾧ ^ε τὸ Δ Ζ μετα-
 βέβληκεν ἔστω ἐφ' ᾧ Θ Ι. Εἰ οὖν ἐν τῷ ^ι παντὶ τὸ Δ Ζ
 μεταβέβληκεν, ἐν τῷ ἡμίσει ἔλαττον ἔσται ^ς τὸ μεταβεβλη-
 κὸς καὶ πρότερον τοῦ Δ Ζ, καὶ πάλιν τούτου ἄλλο, κακείνου

^η λέγω corr. F. ^ο ἤρξατο μεταβάλλειν pr. F. ^ρ πρώτῳ om. E.
^α ἐτελέσθη H.I.K., ἐτελειώθη pr. F. ^ρ ἀληθὲς ἢν εἰπεῖν F. ^ς ἐν ᾧ om. E.
^τ λεγόμενον πρῶτον H. ^ν μετέβαλεν F.K. ^ω τὸ om. H.K. ^χ δὴ
 om. E. ^υ ἡρεμήσει I. ^z μὲν om. H. ^α εἶναι om. E. ^β πρῶτον
 pr. F. ^ς ἐστὶ] ἔσται F.I.K. ^δ μεταβεβληκότος E. ^ε τὸ Δ Ζ om. E.
^ι παντὶ χρόνῳ τὸ I. ^ς τὸ om. E.H.

ἕτερον, καὶ ἀεὶ οὕτως. Ὡστ' οὐθέν ἐσται ^h πρῶτον τοῦ μεταβάλλοντος ⁱ ὃ μεταβέβληκεν. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε τοῦ ¹¹ μεταβάλλοντος οὔτ' ἐν ᾧ μεταβάλλει χρόνῳ πρῶτον οὐθέν ἐστί, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων· αὐτὸ δὲ ὃ μεταβάλλει ^k ἢ καθ' ὃ μεταβάλλει, ¹ οὐκέθ' ὁμοίως ἔξει. Τρία γάρ ἐστιν ἃ λέγεται κατὰ τὴν μεταβολήν, τό ^m τε μεταβάλλον καὶ ἐν ᾧ καὶ ⁿ εἰς ὃ μεταβάλλει, οἷον ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ χρόνος καὶ τὸ λευκόν. Ὁ μὲν οὖν ἄνθρωπος καὶ ὁ χρόνος ^o διαιρετοί, περὶ ¹² δὲ τοῦ λευκοῦ ἄλλος λόγος. Πλὴν κατὰ συμβεβηκός γε πάντα διαιρετά· ᾧ γὰρ συμβέβηκε τὸ ^p λευκὸν ἢ τὸ ποιόν, ἐκείνο διαιρετόν ἐστιν, ἐπεὶ ὅσα γε καθ' αὐτὰ ^q λέγεται διαιρετὰ ^r καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός, οὐδ' ἐν τούτοις ἐσται τὸ πρῶτον, οἷον ἐν τοῖς μεγέθεσιν. Ἐστω γὰρ τὸ ἐφ' ᾧ ¹³ A B μέγεθος, κενήσθω δ' ἐκ τοῦ B εἰς τὸ Γ πρῶτον. Οὐκοῦν εἰ μὲν ἀδιαίρετον ἐσται τὸ B Γ, ἀμερές ἀμεροῦς ἐσται ἐχόμενον· εἰ δὲ διαιρετόν, ἐσται τι τοῦ Γ πρότερον, ^s εἰς ὃ μεταβέβληκεν, κακείνου πάλιν ἄλλο, καὶ ἀεὶ οὕτως διὰ τὸ μηδέποτε ὑπολείπειν τὴν διαίρεσιν. Ὡστ' οὐκ ἐσται πρῶτον εἰς ὃ μεταβέβληκεν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ ποσοῦ μεταβολῆς· καὶ γὰρ αὕτη ἐν συνεχεί ἐστίν. Φανερόν οὖν ὅτι ἐν μόνῃ τῶν κινήσεων τῇ κατὰ ^t τὸ ποιὸν ἐνδέχεται ^v ἀδιαίρετον καθ' αὐτὸ εἶναι.

Ἐπεὶ δὲ τὸ μεταβάλλον ἅπαν ἐν χρόνῳ μεταβάλλει, λέ- ⁶ γεται δ' ἐν χρόνῳ μεταβάλλειν καὶ ὡς ἐν πρώτῳ καὶ ὡς καθ' ἕτερον, οἷον ^w ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ μεταβάλλει, ἐν ᾧ ^x πρώτῳ χρόνῳ μεταβάλλει τὸ μεταβάλλον, ἐν ὁπωοῦν ἀνάγκη ^y τούτου μεταβάλλειν. Δῆλον μὲν ^z οὖν ^a καὶ ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ (τὸ γὰρ πρῶτον οὕτως ^b ἐλέγομεν), οὐ μὴν ^c ἀλλὰ καὶ ἐκ

^h πρῶτον om. E. ⁱ ὃ—μεταβάλλοντος om. pr. F. ^k ἢ καθ' ὃ μεταβάλλει om. I. ¹ οὐκέθ' ὅτι ὁμοίως E. ^m τε om. E. ⁿ εἰς om. F.H.I.K. ^o διαιρετοὶ corr. E. ^p ποιὸν ἢ τὸ λευκόν H.K. ^q διαιρετὰ λέγεται F. ^r καὶ μὴ κατὰ συμβ. om. I. ^s εἰς om. I. ^t τὸ om. E. ^v ἀδιαίρετον om. pr. F. ^w ἐν τῷ om. E. ^x πρώτως F.K. ^y τουτο E. ^z οὖν om. F. ^a καὶ om. H.K. ^b λέγομεν E. ^c ἀλλὰ] δὲ ἀλλὰ I, om. H.

² ^d τῶνδε φανερόν. Ἔστω γὰρ ἐν ᾧ πρώτῳ κινεῖται τὸ κινούμενον ἐφ' ᾧ X P, καὶ διηρήσθω κατὰ τὸ K· πᾶς γὰρ χρόνος διαιρετός. Ἐν ^e δὲ τῷ ^f X K χρόνῳ ἦτοι κινεῖται ἢ οὐ κινεῖται, καὶ πάλιν ἐν τῷ K P ὡσαύτως. Εἰ μὲν οὖν ἐν μηδενί κινεῖται, ἡρεμοίη ἂν ἐν τῷ παντί· κινεῖσθαι γὰρ ἐν μηθενὶ τῶν τούτου κινούμενον ἀδύνατον. Εἰ δ' ἐν θατέρῳ μόνῳ κινεῖται, οὐκ ἂν ἐν πρώτῳ κινεῖτο τῷ X P· καθ' ὅτερον γὰρ ἡ κίνησις. ^h Ἀνάγκη ἄρα ἐν ὁπωοῦν τοῦ X P ⁱ κεκινήσθαι. Δεδειγμένου δὲ τούτου φανερόν ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ἀνάγκη κεκινήσθαι πρότερον. Εἰ γὰρ ἐν τῷ X P πρώτῳ χρόνῳ τὸ K Λ κεκίνηται μέγεθος, ἐν τῷ ἡμίσει τὸ ὁμοταχὺς κινούμενον καὶ ἅμα ἀρξάμενον τὸ ἥμισυ ἔσται κεκινημένον. Εἰ δὲ τὸ ὁμοταχὺς ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κεκίνηταί ^k τι, καὶ θάτερον ἀνάγκη ^l ταὐτὸ κεκινήσθαι μέγεθος, ὥστε κεκινημένον ⁴ ἔσται τὸ κινούμενον. Ἔτι δὲ εἰ ἐν τῷ παντί χρόνῳ τῷ X P κεκινήσθαι λέγομεν, ἢ ὅλως ^m ἢ ἐν ὁπωοῦν χρόνῳ τῷ λαβεῖν ⁿ τὸ ἔσχατον αὐτοῦ νῦν (τούτο γὰρ ἐστὶ τὸ ὀρίζον, καὶ τὸ μεταξὺ τῶν νῦν χρόνος), ^o καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὁμοίως λέγοιτο κεκινήσθαι. Τοῦ δ' ἡμίσεος ἔσχατον ἢ διαίρεσις. Ὡστε καὶ ἐν τῷ ἡμίσει κεκινημένον ἔσται ^p καὶ ὅλως ἐν ὁπωοῦν τῶν μερῶν· αἰεὶ γὰρ ἅμα τῇ τομῇ χρόνος ἐστὶν ὠρισμένος ὑπὸ τῶν νῦν. Εἰ οὖν ἅπας μὲν χρόνος διαιρετός, ^q τὸ δὲ μεταξὺ τῶν νῦν χρόνος, ἅπαν τὸ μεταβάλλον ἄπειρα ἔσται μεταβεβλη- ⁵ κός. Ἔτι δ' εἰ τὸ συνεχῶς μεταβάλλον καὶ ^r μὴ φθαρὲν μηδὲ πεπαυμένον τῆς μεταβολῆς ἢ μεταβάλλειν ἢ μεταβεβληκέναι ^s ἀναγκαῖον ἐν ὁπωοῦν, ἐν δὲ τῷ νῦν οὐκ ἔστι μεταβάλλειν, ἀνάγκη μεταβεβληκέναι καθ' ἕκαστον ^t τῶν νῦν· ὥστ' εἰ τὰ νῦν ἄπειρα, πᾶν τὸ μεταβάλλον ^v ἄπειρα ἔσται μετα-

^d τῶνδὲ H. ^e δὲ E. ^f K X E. ^g ἐκάτερον F, et pr. H. ^h ἀνάγκη—τούτου om. I. ⁱ κινεῖσθαι E. ^k τι om. pr. I. ^l τὸ αὐτὸ F.H.I.K. ^m ἢ ante ἐν om. E.H.I.K. ⁿ αὐτοῦ τὸ ἔσχατον H. ^o καὶ E. ^p καὶ om. E. ^q τὸ] ὁ F.H.I.K. ^r μὴ] μηδὲ I. ^s ἐν ὁπωοῦν ἀναγκαῖον H. ^t τῶν om. H.K. ^v ἔσται μεταβεβληκὸς ἄπειρα. Ἔτι δ' εἰ τὸ συνεχὲς μετ.—νῦν οὐκ ἔτι μετ.—ἔσται ἄπειρα μεταβεβληκός (sect. 4. fin.—5. med.). οὐ F.

βεβληκός. Οὐ μόνον δὲ τὸ μεταβάλλον ἀνάγκη ^ω μεταβεβληκέναι, ἀλλὰ καὶ τὸ μεταβεβληκός ἀνάγκη μεταβάλλειν πρότερον· ἅπαν γὰρ τὸ ἐκ τινος εἰς τι μεταβεβληκός ἐν χρόνῳ ^κ μεταβέβληκεν. ¹Ἐστω γὰρ ἐν τῷ νῦν ἐκ τοῦ Α εἰς 6 τὸ Β μεταβεβληκός. Οὐκοῦν ἐν μὲν τῷ αὐτῷ νῦν ἐν ᾧ ἐστὶν ἐν τῷ Α, οὐ μεταβέβληκεν· ἅμα γὰρ ἂν εἴη ^γ ἐν τῷ Α καὶ τῷ Β· τὸ γὰρ μεταβεβληκός, ² ὅτε μεταβέβληκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τούτῳ, δέδεικται πρότερον. Εἰ δ' ἐν ἄλλῳ, μεταξὺ ἔσται χρόνος· οὐ γὰρ ἦν ἐχόμενα τὰ νῦν. ¹Ἐπεὶ οὖν ἐν χρόνῳ 7 μεταβέβληκεν, ² χρόνος δ' ἅπας διαιρετός, ἐν τῷ ἡμίσει ἄλλο ἔσται μεταβεβληκός, καὶ πάλιν ἐν τῷ ^β ἐκείνου ἡμίσει ἄλλο, καὶ αἰεὶ οὕτως· ὥστε ^ε μεταβάλλοι ἂν πρότερον. ¹Ἐτι δ' ^δ ἐπὶ τοῦ μεγέθους φανερώτερον τὸ λεχθὲν διὰ τὸ συνεχές εἶναι τὸ μέγεθος ἐν ᾧ μεταβάλλει τὸ μεταβάλλον. ¹Ἐστω ^ε γὰρ τὸ μεταβεβληκός ἐκ τοῦ Γ εἰς τὸ Δ. Οὐκοῦν εἰ μὲν ἀδιαίρετόν ^ε ἔστι τὸ Γ Δ, ἀμερὲς ἀμεροῦς ἔσται ἐχόμενον. ¹Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἀνάγκη μέγεθος εἶναι τὸ μεταξὺ 8 καὶ εἰς ἄπειρα ^ε διαιρετόν· ὥστ' ^η εἰς ἐκείνα μεταβάλλει πρότερον. ¹Ανάγκη ἄρα πᾶν τὸ μεταβεβληκός μεταβάλλειν πρότερον· ^ι ἢ γὰρ αὐτὴ ἀπόδειξις καὶ ἐν τοῖς μὴ συνεχέσιν, οἷον ἐν τε τοῖς ἐναντίοις καὶ ^κ ἐν ἀντιφάσει· ληψόμεθα γὰρ τὸν χρόνον ἐν ᾧ μεταβέβληκεν, καὶ πάλιν ταῦτα ἐροῦμεν. ¹Ὡστε ἀνάγκη τὸ μεταβεβληκός μεταβάλλειν καὶ τὸ μετα-9 βάλλον μεταβεβληκέναι, καὶ ¹ ἔστι τοῦ μὲν μεταβάλλειν τὸ μεταβεβληκέναι πρότερον, τοῦ δὲ μεταβεβληκέναι τὸ μεταβάλλειν, καὶ οὐδέποτε ληφθήσεται τὸ ^μ πρῶτον. Αἴτιον δὲ τούτου τὸ μὴ εἶναι ἀμερὲς ἀμεροῦς ἐχόμενον· ^ν ἐπ' ἄπειρον γὰρ ἡ διαίρεσις, καθάπερ ἐπὶ τῶν αὐξανομένων καὶ καθαιρουμένων ^ο γραμμῶν. Φανερόν οὖν ὅτι καὶ τὸ γεγονὸς ἀνάγκη 10

^ω μεταβεβληκέναι—ἀνάγκη om. I. ^κ μεταβέβληκεν A B. ¹Ἐστω E.
^γ καὶ ἐν τῷ F.H.I.K. ² ὅτε] δ E. ^α χρόνος δὲ πᾶς F.H.I., πᾶς δὲ
 χρόνος K. ^β ἡμίσει ἐκείνου F. ^ε μεταβάλλοι F. ^δ ἐπὶ om. E. ^ε γάρ
 τι μετ. F. ^ε ἔσται E. ^ε διαιρετόν E Δ ὥστ' E. ^η εἰς] εἰ I. ^ι γὰρ ἢ E.
^κ ἐν τῇ ἀντ. I. ¹ ἔσται E. ^μ πρότερον F. ^ν ἐπ' ἄπειρον] ἄπειρος E.
^ο γραμμῶν om. E.

γίνεσθαι ^p πρότερον καὶ τὸ γινόμενον γεγονέναι, ^q ὅσα διαι-
ρετὰ καὶ συνεχῇ, οὐ μέντοι αἰεὶ ὃ γίνεται, ^r ἀλλ' ^s ἄλλο ἐνίοτε,
^t οἷον τῶν ἐκείνου τι, ὥσπερ τῆς οἰκίας τὸν θεμέλιον. Ὅμοίως
δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ φθειρομένου καὶ ἐφθαρμένου· εὐθὺς γὰρ ἐνυ-
πάρχει τῷ γινομένῳ καὶ ^v τῷ φθειρομένῳ ἄπειρόν τι συνεχεῖ
γε ὄντι, καὶ οὐκ ἔστιν οὔτε γίνεσθαι μὴ γεγονὸς τι οὔτε
11 γεγονέναι μὴ ^w γινόμενόν τι. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ φθεί-
ρεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐφθάρθαι· αἰεὶ γὰρ ἔσται τοῦ μὲν φθεί-
ρεσθαι τὸ ἐφθάρθαι πρότερον, τοῦ δ' ἐφθάρθαι τὸ φθείρε-
σθαι. Φανερόν οὖν ὅτι ^x καὶ τὸ γεγονὸς ἀνάγκη γίνεσθαι
πρότερον καὶ τὸ ^y γινόμενον γεγονέναι· πᾶν γὰρ μέγεθος
καὶ πᾶς χρόνος αἰεὶ διαιρετά. Ὡστ' ἐν ^z ᾧ ^h ἂν ^z ἦ, οὐκ ἂν εἴη
ὥς ^a πρῶτῳ.

7 Ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ κινεῖται, καὶ ἐν τῷ
πλείονι μείζον μέγεθος, ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ ἀδύνατόν ἐστι
^b πεπερασμένην κινεῖσθαι, μὴ τὴν αὐτὴν αἰεὶ καὶ τῶν ἐκείνης
τι κινούμενον, ἀλλ' ^c ἐν ᾧ παντι ^d ἅπασαν. Ὅτι μὲν οὖν εἴ
τι ἰσοταχῶς κινοῖτο, ἀνάγκη τὸ πεπερασμένον ἐν πεπερα-
σμένῳ κινεῖσθαι, δῆλον· ληφθέντος γὰρ μορίου ὃ καταμε-
τρήσει τὴν ὅλην, ἐν ἴσοις ^e τοῖς χρόνοις ^f τοσούτοις ὅσα τὰ
^z μόριά ἐστι, τὴν ὅλην κεκίνηται. Ὡστ' ^g ἐπεὶ ταῦτα ^h πεπέ-
ρανται καὶ ⁱ τῷ ^k πόσον ἕκαστον καὶ ^l τῷ ποσάκις ἅπαντα,
καὶ ὁ χρόνος ἂν εἴη πεπερασμένος· τοσαυτάκις γὰρ ἔσται
τοσοῦτος ὅσος ὁ τοῦ μορίου χρόνος πολλαπλασιασθεὶς τῷ
πλήθει τῶν μορίων. Ἀλλὰ δὴ καὶ ^m εἰ μὴ ἰσοταχῶς, ⁿ δια-
3 φέρει οὐθέν. Ἐστω γὰρ ἐφ' ἧς τὸ Α καὶ τὸ Β διάστημα
πεπερασμένον, ^o ὃ κεκίνηται ἐν τῷ ἀπείρῳ, καὶ ὁ χρόνος ἄπει-
ρος ἐφ' οὗ τὸ Γ Δ. Εἰ δὴ ἀνάγκη πρότερον ἕτερον ἐτέρου

^p πρότερον] ποτε H. ^q ὅσα] ἅ E. ^r ἀλλ'] ἀλλὰ καὶ F. ^s ἄλλο
τι ἐνίοτε I. ^t οἷον] ὥσπερ F. ^v τῷ post καὶ om. F.H.I.K. ^w γενό-
μενόν H. ^x καὶ om. E. ^y γινόμενον E. ^z ἦ] εἴη H. ^a πρῶτως K,
πρῶτον E. ^b πεπερασμένον K. ^c ἐν] ἐν τῷ F.K. ^d πᾶσαν E.
^e τοῖς om. E. ^f τοσούτοις om. H. ^g ἐπεὶ] ι E. ^h πεπέρασται
H.I.K., πεπέραται F. ⁱ τὸ E. ^k ποσῶ I. ^l τὸ E. ^m εἰ om. E.
ⁿ διαφέρει I. ^o ὃ] ου E.

κεκινήσθαι, τοῦτο δὲ δῆλον ὅτι τοῦ χρόνου ἐν τῷ προτέρῳ καὶ ὑστέρῳ ἕτερον κεκίνηται· αἰεὶ γὰρ ἐν τῷ πλείονι ἕτερον ἔσται κεκινημένον, εἴαν τε ἰσοταχῶς εἴαν τε μὴ ἰσοταχῶς ^p μεταβάλλῃ, καὶ εἴαν τε ἐπιτείνῃ ἢ κίνησις εἴαν τε ἀνιῇ εἴαν τε μένῃ, οὐθὲν ἦττον. Εἰλήφθω δὴ τι τοῦ ΑΒ διαστή-⁴ματος, ^q τὸ ΑΕ, ὃ καταμετρήσει τὴν ΑΒ. ^r Τοῦτο δὴ τοῦ ἀπείρου ἐν τινι ἐγένετο χρόνῳ· ἐν ἀπείρῳ γὰρ οὐχ οἶόν τε· τὸ γὰρ ἅπαν ἐν ἀπείρῳ. Καὶ πάλιν ἕτερον δὴ ^s εἴαν λάβω ὅσον τὸ ΑΕ, ἀνάγκη ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ· τὸ γὰρ ἅπαν ἐν ἀπείρῳ. Καὶ οὕτω δὴ λαμβάνων, ἐπειδὴ τοῦ μέν ⁵ ἀπείρου οὐθὲν ἔστι μόνιον ὃ καταμετρήσει (ἀδύνατον γὰρ ^t τὸ ἀπείρου εἶναι ἐκ πεπερασμένων καὶ ἴσων καὶ ἀνίσων, διὰ τὸ καταμετρηθήσεσθαι τὰ πεπερασμένα ^v πλήθει καὶ μεγέθει ὑπὸ τινος ἐνός, εἴαν τε ἴσα ^w ἢ εἴαν τε ἀνισα· ὠρισμένα δὲ τῷ μεγέθει οὐθὲν ἦττον), τὸ δὲ διάστημα τὸ πεπερασμένον ποσοῖς ^x τοῖς ΑΕ ^y μετρεῖται, ἐν πεπερασμένῳ ^z ἂν χρόνῳ τὸ ΑΒ κινεῖτο. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ ἡρεμύσεως· ὥστε οὔτε γίνεσθαι οὔτε φθείρεσθαι οἶόν τε αἰεὶ ^a τι τὸ αὐτὸ καὶ ἓν. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ ὅτι οὐδ' ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἀπει-⁶ρον οἶόν ^b τε κινεῖσθαι οὐδ' ἡρεμίζεσθαι, οὔθ' ὁμαλῶς κινούμενον οὔτ' ἀνωμάλως. Ληφθέντος γάρ τινος ^c μέρους ὃ ἀναμετρήσει τὸν ὅλον χρόνον, ἐν τούτῳ ποσόν τι διέξεισι τοῦ μεγέθους καὶ οὐχ ὅλον· ἐν γὰρ τῷ παντὶ τὸ ὅλον, καὶ πάλιν ἐν τῷ ἴσῳ ἄλλο, καὶ ἐν ἐκάστῳ ὁμοίως, εἴτε ἴσον ^d εἴτε ἀνισον τῷ ἐξ ἀρχῆς· διαφέρει ^e γὰρ οὐδέν, εἰ μόνον πεπερασμένον ^f τι ἕκαστον· δῆλον ^g γὰρ ὡς ἀναιρουμένου τοῦ χρόνου τὸ ἀπείρου ^h οὐκ ⁱ ἀναιρεθήσεται, πεπερασμένης τῆς ἀφαιρέσεως γινομένης καὶ τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποσάκισ· ὥστ' οὐ δίδεισιν ^k ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ τὸ ἀπείρου. Οὐδέν τε δια-⁷

^p μεταβάλλῃ I. ^q τὸ om. H.K. ^r τούτου E. ^s ἂν λαβὼν E.
^t τὸ om. I. ^v πλήθει καὶ μεγέθει F.I. ^w ἢ εἴαν τε ἀνισα om. E.
^x τοῖς] τῶν H. ^y μετρήσεται E. ^z χρόνῳ ἂν F. ^a τι om. F.
^b τε] τὸ E. ^c μέρους τοῦ χρόνου ὃ I. ^d εἴτε ἀν.] ἔσται ἂν. E. ^e γὰρ] δὲ H.
^f τι ante πεπερασμένον ponit F, om. E. ^g γὰρ om. E. ^h οὐκ om. F.
ⁱ ἀναιρεθήσεται E, συναναιρεθήσεται F. ^k ἐν τῷ πεπ. F.

φέρει τὸ μέγεθος ¹ ἐπὶ θάτερα ἢ ἐπ' ἀμφοτέρα εἶναι ^m ἄπειρον· ὁ γὰρ αὐτὸς ἔσται λόγος. Ἐποδεδειγμένων δὲ τούτων φανερόν ὅτι οὐδὲ τὸ πεπερασμένον μέγεθος τὸ ἄπειρον ἐνδέχεται διελθεῖν ἐν πεπερασμένῳ ⁿ χρόνῳ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· ἐν γὰρ τῷ μορίῳ τοῦ χρόνου πεπερασμένον δίδεισι, καὶ ^o ἐν ⁸ ἐκάστῳ ὡσαύτως, ὥστ' ἐν τῷ ^p παντὶ πεπερασμένον. Ἐπεὶ ^q δὲ τὸ πεπερασμένον οὐ δίδεισι τὸ ἄπειρον ἐν ^r πεπερασμένῳ χρόνῳ, δῆλον ὡς οὐδὲ τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον· εἰ γὰρ τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον, ἀνάγκη καὶ τὸ πεπερασμένον διέναι τὸ ἄπειρον. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει ^s ὁποτερονοῦν εἶναι τὸ κινούμενον· ἀμφοτέρως γὰρ τὸ πεπερασμένον δίδεισι τὸ ἄπειρον. Ὅταν γὰρ κινῆται τὸ ἄπειρον ἐφ' ᾧ τὸ Α, ἔσται τι αὐτοῦ κατὰ τὸ ^t Β πεπερασμένον, οἷον τὸ Γ Δ, καὶ πάλιν ⁹ ἄλλο καὶ ἄλλο, καὶ αἰεὶ ^v οὕτως. Ὡσθ' ἅμα συμβήσεται τὸ ἄπειρον κεκινήσθαι τὸ πεπερασμένον καὶ τὸ πεπερασμένον διεληλυθέναι τὸ ἄπειρον· οὐδὲ γὰρ ἴσως δυνατόν ^w ἄλλως τὸ ἄπειρον κινήθηναι τὸ πεπερασμένον ^x ἢ τῷ πεπερασμένῳ ^y διέναι τὸ ἄπειρον, ἢ φερόμενον ἢ ἀναμετροῦν. Ὡστ' ἐπεὶ ^z τοῦτ' ^a ἀδύνατον, οὐκ ἂν δίδεισι τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἄπειρον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ τὸ ἄπειρον δίδεισιν· ^b εἰ γὰρ τὸ ἄπειρον, καὶ τὸ πεπερασμένον· ^c ἐννύπαρχει γὰρ τῷ ἀπείρῳ τὸ πεπερασμένον. Ἐτι δὲ καὶ τοῦ ¹⁰ χρόνου ληφθέντος ^d ἡ αὐτὴ ἔσται ἀπόδειξις. Ἐπεὶ δ' οὔτε ^e τὸ πεπερασμένον τὸ ἄπειρον ^f δίδεισιν οὔτε τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον, οὔτε ^g τὸ ἄπειρον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ κινεῖται, φανερόν ὅτι οὐδὲ κίνησις ἔσται ἄπειρος ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ· τί γὰρ διαφέρει τὴν κίνησιν ἢ τὸ μέγεθος

¹ ἐπ' ἀμφοτέρα ἢ ἐπὶ θάτερα H. ἢ ἐπ' ἀμφοτέρα om. E. ^m ἄπειρον om. E. ⁿ χρόνῳ om. E. ^o ἐν post καὶ om. F. ^p παντὶ τὸ πεπ. F. ^q δὲ] οὖν H.K. ^r πεπερασμένον χρόνῳ. E. F. ^s ὁπότερον H.K. ^t B τὸ πεπ. E. ^v ὡσαύτως H. ^w τὸ ἄπειρον ἄλλως H.K. ^x ἢ τῷ πεπερασμένῳ E. ^y διεληλυθέναι H. ^z ταῦτ' H.I. ^a ἀδύνατα H. ^b εἰ γὰρ om. E. ^c ἐννύπαρχει—πεπερασμένον om. H. ^d ἢ] γὰρ ἢ E. ^e τὸ ante πεπ. om. F. ^f δίδεισιν om. E. ^g ἄπειρον τὸ ἄπειρον ἐν F.H.K. et re. I.

ποιεῖν ἄπειρον; Ἄνάγκη γάρ, ^hεἰ ὁποτερονοῦν, καὶ θάτερον εἶναι ἄπειρον· πᾶσα γὰρ φορὰ ἐν τόπῳ.

Ἐπεὶ δὲ πᾶν ἢ κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ τὸ πεφυκὸς ὅτε πέφυκε ^δ καὶ οὐ καὶ ὥς, ἀνάγκη τὸ ἰστάμενον ὅτε ἵσταται κινεῖσθαι· εἰ γὰρ μὴ κινεῖται, ἡρεμήσει· ἀλλ' οὐκ ἐνδέχεται ἡρεμίζεσθαι τὸ ἡρεμοῦν. Τούτου δ' ἀποδεδειγμένου φανερόν ὅτι καὶ ἐν χρόνῳ ἵστασθαι ἀνάγκη· τὸ γὰρ κινούμενον ἐν χρόνῳ κινεῖται, τὸ δ' ἰστάμενον δέδεικται κινούμενον, ὥστε ἀνάγκη ἐν χρόνῳ ἵστασθαι. Ἐτι δ' ¹εἰ τὸ μὲν θάττον καὶ βραδύτερον ² ἐν χρόνῳ λέγομεν, ἵστασθαι ¹δ' ἔστι θάττον καὶ βραδύτερον· ἐν ᾧ ^mδὲ χρόνῳ ⁿπρώτῳ τὸ ἰστάμενον ἵσταται, ἐν ὅτῳ οὖν ἀνάγκη τούτου ἵστασθαι. Διαιρεθέντος γὰρ τοῦ χρόνου εἰ ^oμὲν ἐν μηδετέρῳ τῶν μερῶν ἵσταται, οὐδ' ἐν τῷ ὅλῳ, ὥστ' οὐκ ἂν ^pἵσταιτο τὸ ἰστάμενον· εἰ δ' ἐν θατέρῳ, οὐκ ἂν ἐν πρώτῳ ὅλῳ ^qἵσταιτο· καθ' ^rἐκάτερον γὰρ ἐν τούτῳ ἵσταται, καθάπερ ἐλέχθη καὶ ἐπὶ τοῦ κινουμένου πρότερον. Ὡσπερ δὲ τὸ κινούμενον οὐκ ἔστιν ἐν ᾧ ^sπρώτῳ κινεῖται, οὕτως οὐδ' ἐν ᾧ ἵσταται τὸ ἰστάμενον· οὔτε γὰρ τοῦ κινεῖσθαι οὔτε τοῦ ἵστασθαι ἐστὶ τι ^tπρώτον. Ἐστω γὰρ ἐν ᾧ πρώτῳ ἵσταται ἐφ' ᾧ τὸ Α Β. Τούτο δὲ ἀμερὲς μὲν οὐκ ἐνδέχεται εἶναι· κίνησις γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ ἀμερεῖ διὰ τὸ κεκινήσθαι ^vτι αὐτοῦ, τὸ δ' ἰστάμενον δέδεικται κινούμενον. Ἀλλὰ μὴν εἰ διαιρετόν ἐστιν, ἐν ὅτῳ οὖν αὐτοῦ τῶν μερῶν ἵσταται· τούτο γὰρ δέδεικται πρότερον, ὅτι ἐν ᾧ ^wπρώτῳ ἵσταται, ἐν ὅτῳ οὖν ^xτῶν ἐκείνου ἵσταται. Ἐπεὶ ^yοὖν χρόνος ⁴ ἐστὶν ἐν ᾧ ^zπρώτῳ ἵσταται, καὶ οὐκ ^aἄτομον, ἅπας ^bδὲ χρόνος εἰς ἄπειρα μεριστός, οὐκ ^cἐστὶ ἐν ᾧ ^dπρώτῳ ἵσταται. ^eΟὐδὲ δὲ τὸ ἡρεμοῦν ὅτε πρότερον ἡρέμησέν ἐστιν· ἐν ἀμερεῖ ^fμὲν γὰρ οὐκ ἡρέμησε διὰ τὸ μὴ εἶναι κίνησιν ἐν ἀτόμῳ.

^h εἰ om. F.H.K. ⁱ εἰ om. E. ^k ἐν—βραδύτερον om. pr. K.
¹ δ' ἔστι corr. E. ^m δὲ om. E. ⁿ πρώτως F.H.K. ^o μὲν] μὴ F.
^p ἵσταιτο] ἵστα E, ἵσταται F.H, et pr. I. ^q ἵστατο H.I. ^r ἕτερον E.F.
^s πρώτως H. ^t πρότερον H. ^v τι αὐτοῦ E. ^w πρώτως F.H.K.
^x τῶν om. I. ^y οὖν ὁ χρόνος I. ^z πρώτως H.K. ^a ἄτομος E.
^b δὲ] γὰρ E. ^c ἐστιν F. ^d πρώτως H. ^e οὐδὲ] οὐ E. ^f μὲν om. H.K.

ἐν ᾧ δὲ τὸ ἡρεμεῖν, καὶ τὸ κινεῖσθαι· τότε γὰρ ἔφαμεν ἡρε-
 μεῖν, ^ε ὅτε καὶ ἐν ᾧ πεφυκὸς κινεῖσθαι μὴ ^h κινεῖται τὸ πε-
 5 φυκός. ¹ Ἐτι δὲ καὶ ⁱ τότε λέγομεν ἡρεμεῖν, ὅταν ὁμοίως ἔχη
 νῦν καὶ πρότερον, ὥς οὐχ ἐνί τινι κρίνοντες ἀλλὰ δυοῖν τοῖν
 ἐλαχίστοις· ὥστ' οὐκ ἔσται ἐν ^k ᾧ ἡρεμεῖ ἀμερές. Εἰ δὲ
 μεριστόν, χρόνος ἂν εἴη, καὶ ἐν ὁπωοῦν αὐτοῦ τῶν μερῶν ἡρε-
 μήσει· τὸν αὐτὸν γὰρ τρόπον δειχθήσεται ὅν καὶ ἐπὶ τῶν
¹ πρότερον· ὥστ' οὐθὲν ἔσται πρῶτον. Τούτου δ' αἴτιον ὅτι
 ἡρεμεῖ μὲν καὶ κινεῖται πᾶν ἐν χρόνῳ, χρόνος δ' οὐκ ἔστι
 πρῶτος οὐδὲ μέγεθος οὐδ' ὅλως συνεχὲς οὐδέν· ἅπαν γὰρ εἰς
 6 ἄπειρα μεριστόν. Ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ κι-
 νεῖται καὶ ἔκ τινος εἰς τι μεταβάλλει, ἐν ᾧ χρόνῳ κινεῖται
 καθ' ^m αὐτὸ καὶ μὴ ⁿ τῶν ^o ἐν ἐκείνου τινί, ἀδύνατον τότε
 κατὰ τι ^p εἶναι πρῶτον τὸ κινούμενον. Τὸ γὰρ ἡρεμεῖν ἐστὶ
 τὸ ἐν τῷ αὐτῷ ^q εἶναι χρόνον τινὰ καὶ αὐτὸ καὶ τῶν μερῶν
 ἕκαστον. Οὕτω γὰρ λέγομεν ἡρεμεῖν, ὅταν ἐν ἄλλῳ ^r καὶ
 ἄλλῳ ^s τῶν νῦν ἀληθὲς ἢ εἰπεῖν ὅτι ἐν ^t τῷ αὐτῷ καὶ αὐτὸ
 7 καὶ τὰ μέρη. Εἰ δὲ τοῦτ' ἔστι τὸ ἡρεμεῖν, οὐκ ἐνδέχεται τὸ
 μεταβάλλον κατὰ τι εἶναι ὅλον κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον· ὁ
 γὰρ χρόνος διαιρετὸς ἅπας, ὥστε ἐν ἄλλῳ ^v καὶ ἄλλῳ αὐτοῦ
 μέρει ἀληθὲς ^w ἔσται εἰπεῖν ὅτι ^x ἐν ταύτῳ ἐστὶ καὶ αὐτὸ καὶ
 τὰ μέρη· εἰ γὰρ μὴ οὕτως ἀλλ' ^y ἐν ἐνὶ μόνῳ ^z τῶν νῦν, οὐκ
 ἔσται χρόνον οὐδένα κατὰ τι, ἀλλὰ κατὰ τὸ πέρασ τοῦ χρό-
 8 νου. Ἐν δὲ τῷ νῦν ἔστι μὲν αἰεὶ κατὰ τι μένον, οὐ μέντοι
 ἡρεμεῖ· οὔτε γὰρ κινεῖσθαι οὔτ' ^a ἡρεμεῖν ἔστιν ἐν τῷ νῦν,
 ἀλλὰ ^b μὴ κινεῖσθαι μὲν ^c ἀληθὲς ἐν τῷ νῦν καὶ εἶναι κατὰ τι,
 ἐν χρόνῳ δ' οὐκ ἐνδέχεται εἶναι κατὰ τὸ ἡρεμοῦν· συμβαίνει
^d γὰρ τὸ φερόμενον ἡρεμεῖν.

9 Ζήνων δὲ παραλογίζεται· εἰ γὰρ αἰεὶ, φησὶν, ἡρεμεῖ πᾶν

^ε ὅτε—ἡρεμεῖν om. F. ^h κινῆται K. ⁱ τότε om. E. ^k ᾧ] οἷς I.
¹ προτέρων H.I.K. ^m αὐτόν I. ⁿ τῷ E.H.I. ^o ἐν om. F.K. ^p πρῶ-
 τον εἶναι I. ^q χρόνῳ εἶναι τινὰ E.K., χρόνον τινὰ εἶναι I. ^r καὶ ἐν
 ἄλλῳ E.F. ^s τῷ F.H.I.K. ^t τῷ αὐτῷ] ᾧ τοῦτο E. ^v καὶ ἐν ἄλλῳ F.
^w εἰπεῖν ἐστὶν F. ^x ἐν τῷ αὐτῷ F.H.K., ἐν αὐτῷ I. ^y ἐν om. F.
^z τῷ F.H.I.K. ^a ἡρεμεῖν E. ^b μὴν E. ^c ἐν τῷ νῦν ἀληθὲς καὶ
 κατὰ τι εἶναι H. ^d γὰρ καὶ τὸ I.

ἡ κινεῖται, ὅταν ἡ κατὰ τὸ ἴσον, ἔστι δ' αἰὲ τὸ φερόμενον ἐν τῷ^e νῦν, ἀκίνητον τὴν φερομένην εἶναι οἷστόν. Τοῦτο δ' ἐστὶ ψεῦδος· οὐ γὰρ σύγκειται ὁ χρόνος ἐκ τῶν νῦν^f τῶν ἀδιαιρέτων, ὥσπερ οὐδ' ἄλλο μέγεθος οὐδέν. ^ε Τέτταρες δ'² ^h εἰσὶ λόγοι περὶ κινήσεως Ζήνωνος οἱ παρέχοντες τὰς δυσκολίας τοῖς λύουσιν, πρῶτος μὲν ὁ περὶ τοῦ μὴ κινεῖσθαι διὰ τὸⁱ πρότερον εἰς τὸ ἡμισυ δεῖν ἀφικέσθαι τὸ φερόμενον ἢ πρὸς τὸ τέλος, περὶ οὗ διείλομεν^k ἐν τοῖς^l πρότερον λόγοις. Δεύτερος δ' ὁ καλούμενος Ἀχιλλεύς· ἔστι δ' οὗτος, ὅτι τὸ³ βραδύτερον οὐδέποτε καταληφθήσεται θεὸν ὑπὸ τοῦ ταχίστου· ἔμπροσθεν γὰρ ἀναγκαῖον ἐλθεῖν τὸ διώκον, ὅθεν ὥρμησε τὸ φεύγον, ὥστ' αἰὲ τι^m προέχειν ἀναγκαῖον τὸ βραδύτερον. Ἔστι δὲ καὶ οὗτος ὁ αὐτὸς λόγος τῷ διχοτομεῖν, διαφέρει δ' ἐν τῷ διαιρεῖν μὴ δίχα τὸ προσλαμβανόμενον μέγεθος. Τὸ μὲν οὖν μὴ καταλαμβάνεσθαι τὸ βραδύτερον⁴ συμβέβηκεν ἐκ τοῦ λόγου, γίνεται δὲ παρὰⁿ ταῦτό τῇ διχοτομίᾳ (ἐν ἀμφοτέροις γὰρ συμβαίνει μὴ ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸ πέρας διαιρουμένου πῶς τοῦ μεγέθους· ἀλλὰ πρόσκειται^o ἐν τούτῳ ὅτι οὐδὲ τὸ τάχιστον τετραγῶδημένον ἐν τῷ διώκειν τὸ^p βραδύτατον), ὥστ' ἀνάγκη^q καὶ τὴν λύσιν^r εἶναι τὴν αὐτήν. Τὸ δ' ἀξιοῦν ὅτι^s τὸ προέχον οὐ καταλαμβάνεται, ψεῦδος· ὅτε γὰρ προέχει, οὐ καταλαμβάνεται· ἀλλ' ὅμως καταλαμβάνεται, εἴπερ δώσει διεξιέναι τὴν πεπερασμένην. Οὗτοι μὲν οὖν^t οἱ δύο λόγοι, τρίτος δ' ὁ νῦν ῥηθείς, ὅτι ἡ οἷ-⁵ στὸς φερομένη ἔστηκεν. Συμβαίνει δὲ παρὰ τὸ λαμβάνειν τὸν χρόνον συγκεῖσθαι ἐκ τῶν νῦν· μὴ^v διδομένου γὰρ τούτου οὐκ ἔσται ὁ συλλογισμός. Τέταρτος δ' ὁ περὶ τῶν ἐν^w τῷ σταδίῳ κινουμένων ἐξ ἐναντίας ἴσων^x ὄγκων παρ' ἴσους, τῶν μὲν^y ἀπὸ τέλους τοῦ σταδίου τῶν δ'^z ἀπὸ μέσου, ἴσῳ τάχει, ἐν ᾧ

^e νῦν τῷ κατὰ τὸ ἴσον ἀκίνητον *rc.* F. ^f τῶν *om.* F.H.I.K. ^ε τέσσαρες F. ^h εἰσὶν οἱ λόγοι F.H.I.K. ⁱ δεῖν εἰς τὸ ἡμισυ πρότερον H. ^k ἐν *om.* I. ^l πρόσθεν F.H.I.K. ^m προσέχειν E. ⁿ τὸ αὐτὸ E. ^o ἐν *om.* H.K. ^p βραδύτερον F.H.K. ^q καὶ *om.* F. ^r εἶναι ἐκατέρων τὴν E. ^s τὸ *post* ὅτι *om.* H.K. ^t οἱ λόγοι δύο F.I, λόγοι δύο H.K. ^v δεδομένου E. ^w τῷ *om.* F.H.I.K. ^x ὄγκος I. ^y ἀπὸ τοῦ τέλους F.I. ^z ἀπὸ τοῦ μέσου F.H.I.K.

συμβαίνειν οἶεται ἴσον εἶναι χρόνον τῷ διπλασίῳ τὸν ^aἥμισυν.
 6⁴ Ἔστι δ' ὁ παραλογισμὸς ἐν τῷ τὸ μὲν παρὰ κινούμενον τὸ
 δὲ παρ' ἡρεμοῦν τὸ ἴσον μέγεθος ἀξιοῦν τῷ ἴσῳ τάχει τὸν
 ἴσον φέρεσθαι χρόνον· τοῦτο δ' ἐστὶ ψεῦδος. Οἷον ἔστωσαν
 οἱ ἐστῶτες ἴσοι ὄγκοι ἐφ' ὧν ^bτὰ ^cΑ Α, οἱ δ' ἐφ' ὧν ^dτὰ
^eΒ Β ^fἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ μέσου ^gτῶν Α, ἴσοι τὸν ἀριθμὸν
 τούτοις ὄντες καὶ τὸ μέγεθος, οἱ δ' ἐφ' ὧν τὰ ^hΓ Γ ἀπὸ τοῦ
ⁱἐσχάτου, ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ^kὄντες τούτοις καὶ τὸ μέγεθος,
 7 καὶ ἰσοταχεῖς ^lτοῖς Β. Συμβαίνει δὴ τὸ ^mπρῶτον Β ἅμα
 ἐπὶ τῷ ⁿἐσχάτῳ εἶναι καὶ τὸ πρῶτον ^oΓ, παρ' ἀλλήλα κι-
 νουμένων. Συμβαίνει ^pδὴ ^qτὸ Γ παρὰ πάντα ^rτὰ ^sΒ
^tδιεξεληλυθέναι, ^vτὰ ^wδὲ Β παρὰ τὰ ἡμίση· ^xὥστε ^yἥμισυν
 εἶναι τὸν χρόνον· ^zἴσον γὰρ ἐκάτερόν ἐστι παρ' ^aἕκαστον.
 Ἄμα δὲ συμβαίνει ^bτὰ Β παρὰ πάντα τὰ Γ παρεληλυθέναι·
 ἅμα γὰρ ^cἔσται τὸ πρῶτον Γ καὶ τὸ πρῶτον Β ἐπὶ τοῖς
 ἐναντίοις ἐσχάτοις, ἴσον χρόνον παρ' ἕκαστον γινόμενον τῶν
 Β ὅσον ^dπερ τῶν ^eΑ, ὡς φησι, διὰ τὸ ἀμφότερα ἴσον χρό-
 8 νον παρὰ τὰ ^fΑ γίγνεσθαι. Ὁ μὲν οὖν λόγος οὗτός ἐστιν,
 συμβαίνει δὲ παρὰ τὸ εἰρημένον ψεῦδος. Οὐδὲ δὴ κατὰ τὴν
 ἐν ^gτῇ ^hἀντιφάσει μεταβολὴν οὐθὲν ἡμῖν ἔσται ἀδύνατον,
 οἷον εἰ ἐκ τοῦ μὴ λευκοῦ εἰς τὸ λευκὸν μεταβάλλει καὶ ἐν μη-
 δετέρῳ ⁱἐστίν, ὡς ἄρα οὔτε λευκὸν ἔσται οὔτε οὐ λευκόν· οὐ
 γὰρ εἰ μὴ ὅλον ^kἐν ὁποτέρῳ ἐστίν, οὐ λεχθήσεται λευκὸν
 ἢ οὐ λευκόν· λευκὸν γὰρ λέγομεν ἢ οὐ λευκὸν οὐ τῷ ^lὅλον
 εἶναι τοιοῦτον, ἀλλὰ τῷ τὰ πλείστα ἢ ^mτὰ ⁿκυριώτατα
 μέρη· οὐ ^oταυτό δ' ἐστὶ μὴ εἶναι ^pτε ἐν τούτῳ καὶ μὴ ^qεἶναι

^a ἥμισυν F. ^b τὸ E. ^c ΑΑΑ F.H.K, ΑΑΑΑ I. ^d τὰ om. E.
^e Β H.I.K, ΒΒΒΒ F. ^f ἀρχονται E. ^g τῶν Α om. E.H.I. ^h Γ F.H.I.K.
ⁱ ἐσχάτου τῶν Β ἴσοι F. ^k τούτοις ὄντες F.H.K. ^l τοῖς] τῷ K. ^m Β
 πρῶτον E. ⁿ ἐσχάτῳ Γ εἶναι rc. H. ^o Γ ἐπὶ τῷ ἐσχάτῳ Β παρ' H.
^p δὲ F.H.K. ^q τὰ E.I. ^r τὰ om. E. ^s Α F.K. ^t διεληλυθέναι H.
^v τὸ E. ^w δὲ om. I. ^x ὥστε] ὥστε καὶ H. ^y ἥμισυν F.H. ^z ἴσα H.
^a ἕκαστον αὐτῶν ἅμα E. ^b τὰ Β] τὸ ΑΒ E. ^c ἐστὶ F.H.I.K. ^d περὶ
 F.K. ^e Α Α E. ^f Α Α E. ^g τῇ om. H. ^h φάσει E. ⁱ ἔσται I,
 εἶναι H. ^k ἐν om. F. ^l εἶναι ὅλον E. ^m τὰ post ἢ om. F.H.I.K.
ⁿ κυριώτερα H. ^o ταυτόν F.H.I.K. ^p τε om. H. ^q εἶναι τοῦτο ἐν τ. E.

ἐν τούτῳ ὅλον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ¹ ὄντος ^s καὶ ἐπὶ τοῦ ⁹ μὴ ὄντος ^t καὶ τῶν ἄλλων ^v τῶν κατ' ἀντίφασιν· ἔσται μὲν γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἐν θατέρῳ τῶν ἀντικειμένων, ἐν οὐδετέρῳ δ' ὅλον αἰεί. ^w Πάλιν ἐπὶ τοῦ κύκλου καὶ ἐπὶ τῆς σφαίρας καὶ ὅλως τῶν ἐν αὐτοῖς κινουμένων, ὅτι συμβήσεται αὐτὰ ἡρεμεῖν· ἐν γὰρ τῷ ^x αὐτῷ τόπῳ χρόνον τινὰ ^y ἔσται καὶ αὐτὰ καὶ τὰ μέρη, ὥστ' ἡρεμήσει ἅμα καὶ κινήσεται. Πρῶτον μὲν γὰρ ¹⁰ τὰ μέρη οὐκ ἔστιν ἐν τῷ αὐτῷ οὐθένᾳ χρόνον, εἴτα καὶ ^z τὸ ὅλον μεταβάλλει ^a αἰεὶ εἰς ἕτερον· οὐ ^b γὰρ ἡ αὐτὴ ἐστὶν ἡ ἀπὸ τοῦ Α λαμβανομένη περιφέρεια καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ Β καὶ τοῦ Γ καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστου σημείων, πλὴν ^c ὥς ὁ μουσικὸς ἄνθρωπος ^d καὶ ἄνθρωπος, ὅτι συμβέβηκεν. ^v Ὡστε μεταβάλλει αἰεὶ ἡ ἑτέρα εἰς ^e τὴν ἑτέραν, καὶ οὐδέποτε ἡρεμήσει. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς σφαίρας καὶ ^f ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν αὐτοῖς κινουμένων.

Ἀποδεδειγμένων δὲ τούτων λέγομεν ὅτι τὸ ἀμερὲς οὐκ ¹⁰ ἐνδέχεται κινεῖσθαι πλὴν κατὰ συμβεβηκός, οἷον ^g κινουμένου τοῦ σώματος ἢ τοῦ μεγέθους ^h τοῦ ⁱ ἐν ᾧ ὑπάρχει, καθάπερ ἂν εἰ τὸ ἐν τῷ πλοίῳ κινοῖτο ὑπὸ τῆς τοῦ πλοίου φορᾶς ἢ τὸ μέρος τῇ τοῦ ὅλου κινήσει. Ἀμερὲς δὲ λέγω τὸ ^k κατὰ ποσὸν ἀδιαίρετον· καὶ γὰρ αἱ τῶν μερῶν κινήσεις ἕτεραί εἰσι ^l κατ' αὐτά τε τὰ μέρη καὶ κατὰ τὴν τοῦ ὅλου κίνησιν. Ἴδοι δ' ἂν ² ^m τις ἐπὶ τῆς σφαίρας μάλιστα τὴν διαφοράν· οὐ γὰρ ⁿ ταῦτον τὰχος ^o ἔσται τῶν τε πρὸς τῷ κέντρῳ καὶ τῶν ἐκτὸς καὶ τῆς ὅλης, ὥς ^p οὐ μιᾶς οὔσης κινήσεως. Καθάπερ οὖν ^q εἵπομεν, οὕτω ^r μὲν ἐνδέχεται ^s κινεῖσθαι τὸ ἀμερὲς ὥς ὁ ἐν τῷ πλοίῳ καθήμενος τοῦ πλοίου θέοντος, καθ' αὐτὸ ^t δ' οὐκ ἐνδέ-

¹ ὄντος] μὴ ὄντος H. ^s καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος om E, μὴ om. H. ^t καὶ ἐπὶ τῶν E. ^v τῶν post ἄλλων om. K. ^w πάλιν δ' ἐπὶ H. ^x αὐτῷ om. I. ^y ἐστὶ F.K. ^z τὸ om. E. ^a αἰεὶ om. I. ^b γὰρ αἰεὶ ἢ F. ^c ὥς om. E. ^d καὶ om. I. ^e τὴν om. F. ^f ἐπὶ om. F. ^g τοῦ σώματος κινουμένου F.H.I.K. ^h τοῦ] τὸ H, τῶν E. ⁱ ἐν ᾧ ὑπάρχει] ἐνυπάρχειν E. ^k κατὰ] κατὰ τὸ H.I.K. ^l καθ' αὐτά E, κατὰ ταῦτά I. ^m τις καὶ ἐπὶ F.K. ⁿ ταῦτόν F.H.I.K. ^o ἔστιν E. ^p οὐ] οὐδέ F. ^q εἵπον H.I.K. ^r μὲν οὖν ἐνδέχεται I. ^s κινεῖσθαι om. H. ^t δ'] γὰρ F.H.I.K.

χεται. ^v Μεταβαλλέτω γὰρ ἐκ τοῦ ΑΒ εἰς τὸ ΒΓ, εἴτ' ἐκ μεγέθους εἰς μέγεθος εἴτ' ἐξ εἶδους εἰς εἶδος εἴτε κατ' ἀντίφασιν· ὁ δὲ χρόνος ἔστω ἐν ᾧ ^w πρώτῳ μεταβάλλει ἐφ' οὗ
³ Δ. Οὐκοῦν ἀνάγκη αὐτὸ καθ' ὃν μεταβάλλει χρόνον ἢ ἐν τῷ ΑΒ εἶναι ἢ ἐν τῷ ΒΓ, ἢ τὸ μὲν τι ^x αὐτοῦ ἐν τούτῳ τὸ δ' ἐν θατέρῳ· πᾶν γὰρ τὸ μεταβάλλον οὕτως εἶχεν. Ἐν ἐκατέρῳ μὲν ^y οὐκ ἔσται τι αὐτοῦ· μεριστὸν γὰρ ἂν εἴη. Ἀλλὰ μὴν ^z οὐδ' ἐν τῷ ΒΓ· μεταβεβληκὸς γὰρ ἔσται, ὑπό-
⁴ κειται δὲ μεταβάλλειν. Λέπεται δὴ ^a αὐτὸ ἐν τῷ ΑΒ εἶναι, καθ' ὃν μεταβάλλει χρόνον. Ἡρεμήσει ἄρα· τὸ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ^b εἶναι χρόνον τινὰ ἡρεμεῖν ἦν. Ὡστ' οὐκ ἐνδέχεται τὸ ἀμερὲς κινεῖσθαι οὐδ' ὅλως μεταβάλλειν· μοναχῶς γὰρ ἂν οὕτως ἦν ^c αὐτοῦ κίνησις, εἰ ὁ χρόνος ἦν ἐκ τῶν νῦν· αἰεὶ γὰρ ἐν τῷ νῦν κεκινημένον ἂν ἦν καὶ μεταβεβληκός, ὥστε κινεῖ-
⁵ σθαι μὲν μηδέποτε, κεκινῆσθαι δ' αἰεὶ. Τοῦτο δ' ὅτι ἀδύνατον, δέδεικται ^d καὶ πρότερον· οὔτε γὰρ ὁ χρόνος ἐκ τῶν νῦν οὔθ' ἡ γραμμὴ ^e ἐκ στιγμῶν οὔθ' ἡ κίνησις ἐκ κινήματων· οὐθὲν γὰρ ἄλλο ποιεῖ ὁ τοῦτο λέγων ἢ τὴν κίνησιν ἐξ ἀμερῶν, καθάπερ ἂν εἰ τὸν χρόνον ἐκ τῶν νῦν ἢ τὸ μέγεθος ἐκ στιγμῶν. Ἐτι δὲ καὶ ἐκ τῶνδε φανερόν ὅτι οὔτε ^f στιγμὴν οὔτ' ^g ἄλλο ^h ἀδιαίρετον οὐθὲν ἐνδέχεται κινεῖσθαι. Ἀπαν γὰρ τὸ κινούμενον ἀδύνατον πρότερον μείζον κινήσθαι ⁱ αὐτοῦ,
⁶ πρὶν ^k ἂν ἢ ἴσον ἢ ^l ἔλαττον. Εἰ δὴ τοῦτο, φανερόν ὅτι καὶ ἡ στιγμή ἔλαττον ἢ ἴσον κινήσεται πρῶτον. Ἐπεὶ δ' ^m ἀδιαίρετος, ἀδύνατον ⁿ ἔλαττον κινήσθαι πρότερον· ὅϊσην ἄρα ^p ἑαυτῇ. Ὡστε ἔσται ἡ γραμμὴ ἐκ στιγμῶν· αἰεὶ γὰρ ^q ἴσην ^r κινουμένη τὴν πᾶσαν γραμμὴν ^s στιγμήν καταμετρήσει. Εἰ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, καὶ τὸ κινεῖσθαι ^t τὸ ἀδιαίρετον

^v μεταβάλλεται K. ^w πρώτως H. ^x αὐτῷ F. ^y οὐκ om. H.
^z οὐδ' αὐτὸ ἐν E. ^a αὐτὸ ἐν] αὐτὸν E. ^b χρόνον εἶναι F.H.I.K.
^c αὐτοῦ ἢ κίνησις F.H.I.K. ^d καὶ om. F.H.I.K. ^e ἐκ τῶν στιγμῶν F.
^f στιγμή I.K. ^g ἄλλο om. F. ^h οὐδὲν ἀδιαίρετον K. ⁱ ἑαυτοῦ F.H.
^k ἂν om. E.H. ^l ἔλαττον E. ^m ἀδιαίρετον E. ⁿ ἐλάττονα I.
^o ἴση E. ^p αὐτῇ F.H.I.K. ^q ἴση K. ^r κινουμένην E.
^s στιγμήν E. ^t τὸ ante ἀδ. om. E.

Ἦσπ' οὐκ ^z ἄπειρος ἡ κίνησις, οὐδ' οἰσθήσεται ^a τὴν ἄπειρον·
 ἀδύνατον γὰρ διελθεῖν αὐτήν. Ἦτι μὲν οὖν ^b οὕτως οὐκ
 ἔστιν ^c ἄπειρος μεταβολὴ ὥστε μὴ ὠρίσθαι πέρας, φανερόν.
 Ἄλλ' εἰ οὕτως ^d ἐνδέχεται ὥστε ^e τῷ χρόνῳ εἶναι ἄπειρον
 12 ^f τὴν αὐτὴν οὖσαν καὶ μίαν, σκεπτέον. Μὴ μιᾶς μὲν γὰρ
 γινομένης οὐθὲν ἴσως κωλύει, οἷον εἰ μετὰ τὴν φορὰν ἀλ-
 λοίωσις εἴη καὶ μετὰ τὴν ἀλλοίωσιν αὔξησις καὶ πάλιν γένε-
 σις· οὕτω γὰρ αἰεὶ μὲν ἔσται τῷ χρόνῳ κίνησις, ἀλλ' οὐ μία διὰ
 τὸ μὴ εἶναι μίαν ἐξ ἀπασῶν. Ἦσπερ δὲ γίνεσθαι μίαν, οὐκ
 ἐνδέχεται ^g ἄπειρον εἶναι τῷ χρόνῳ πλὴν μιᾶς· αὕτη δ' ^h ἔστιν
ⁱ ἡ κύκλω φορὰ.

^k H.

Ἄπαν τὸ κινούμενον ἀνάγκη ὑπὸ τινος κινεῖσθαι. Εἰ
 μὲν οὖν ἐν ¹ ἑαυτῷ μὴ ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως, φανερόν
 ὅτι ὑφ' ἑτέρου ^m κινεῖται. Εἰ δ' ἐν αὐτῷ, εἰλήφθω ἐφ' οὗ τὸ
 A B, ⁿ δ' ^o κινεῖται μὴ ^p τῷ τῶν τούτου τι κινεῖσθαι. Πρῶ-
 τον μὲν οὖν τὸ ὑπολαμβάνειν τὸ A B ὑφ' ^q ἑαυτοῦ κινεῖσθαι
 διὰ τὸ ὅλον τε κινεῖσθαι καὶ ὑπὸ μηθενὸς τῶν ἔξωθεν ὁμοιόν
 ἔστιν ὥσπερ ^r ἂν εἴ τις τοῦ Δ E κινούντος τὸ E Z καὶ αὐτοῦ
 κινουμένου ^s ὑπολαμβάνοι τὸ ^t Δ E Z ὑφ' ^v αὐτοῦ κινεῖσθαι,
 διὰ τὸ μὴ συνορᾶν πότερον ὑπὸ ποτέρου κινεῖται, ^w πότερον
 2 τὸ Δ E ὑπὸ τοῦ E Z ἢ ^x τὸ E Z ὑπὸ τοῦ Δ E. Ἦτι τὸ
 ὑφ' ^y αὐτοῦ κινούμενον οὐδέποτε παύσεται κινούμενον τῷ ἔτε-
 ρόν τι στηῆναι κινούμενον. Ἀνάγκη τοίνυν, εἴ τι ^z παύεται
 κινούμενον τῷ ἑτερόν τι στηῆναι, ^a τοῦθ' ὑφ' ἑτέρου κινεῖσθαι.
 Τούτου γὰρ φανεροῦ ^b γινομένου ἀνάγκη πᾶν τὸ ^c κινούμενον

^z ἄπειρος ἔσται ἡ K. ^a τὴν om. E. ^b οὐκ ἔστιν οὕτως F. ^c ἄπειρος
 ἡ μεταβολὴ I. ^d ἐνδέχοιτο K. ^e τῷ] ἔστιν ἐν τινι E, om. H.K.
^f οὖσαν τὴν αὐτὴν F. ^g εἶναι ἄπειρον H. ^h ἔστιν] ἄρα K. ⁱ ἡ κύκλω]
 ἡ κύκλω μία E, ἡ μία ἡ κύκλω F.H.K. ^k H] φυσικῆς ἀκροάσεως ζ' H,
 φυσικῶν ἑβδομον I, περὶ κινήσεως τῶν εἰς γ τὸ α α. ζῆ. E. ¹ αὐτῷ F.H.K.
^m κινεῖται. Ἄλλο γὰρ ἔσται τὸ κινούν. Εἰ E.F. ⁿ δ—τὸ A.B. om. I.
^o om. E. ^o κινεῖται καθ' αὐτὸ ἀλλὰ μὴ F. ^p τῷ ante μὴ ponit H,
 om. E. ^q αὐτοῦ I, ου το E. ^r ἂν om. E. ^s ὑπολαμβάνει K.
^t Δ om. E. ^v ἑαυτοῦ F.H. ^w πότερον τὸ] πότερα τὸ E.H. ^x τὸ
 E.Z] τὸ ζε K. ^y αὐτοῦ F.I. ^z παύσεται E. ^a τοῦθ'] αὐτου E.
^b γενομένου E.I. ^c κινούμενον διαιρετὸν κινεῖσθαι E.

κινεῖσθαι ὑπό τινος. Ἐπεὶ γὰρ εἴληπται τὸ ΑΒ κινούμενον, διαιρετὸν ἔσται· πᾶν γὰρ τὸ κινούμενον διαιρετὸν ἦν. Διηρήσθω τοίνυν ^d ἡ τὸ Γ. Ἀνάγκη δὲ τοῦ ^e Β Γ ἡρεμοῦντος ³ ἡρεμεῖν καὶ τὸ ΑΒ. Εἰ γὰρ μή, εἰλήφθω κινούμενον. Τοῦ τοίνυν ^e Β Γ ἡρεμοῦντος κινοῖτο ἂν τὸ Γ Α. Οὐκ ἄρα καθ' αὐτὸ κινεῖται τὸ ΑΒ. Ἀλλ' ὑπέκειτο καθ' αὐτὸ κινεῖσθαι πρῶτον. Δῆλον τοίνυν ὅτι τοῦ ^f Γ Β ἡρεμοῦντος ἡρεμήσει καὶ τὸ Β Α, καὶ τότε παύσεται κινούμενον. Ἀλλ' ^g εἴ τι τῷ ἄλλο ἡρεμεῖν ἴσταται καὶ παύεται ^h κινούμενον, τοῦθ' ὑφ' ἑτέρου κινεῖται. Φανερόν δὲ ⁱ ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ὑπό τινος κινεῖται· διαιρετὸν τε γὰρ ἐστὶ πᾶν τὸ κινούμενον, καὶ τοῦ μέρους ἡρεμοῦντος ἡρεμήσει ^k καὶ τὸ ὅλον. Ἐπεὶ δὲ ^l τὸ ⁴ κινούμενον πᾶν ὑπό τινος κινεῖται, ἀνάγκη καὶ τὸ κινούμενον πᾶν ^m ἐν τόπῳ κινεῖσθαι ὑπ' ἄλλου. Καὶ τὸ κινοῦν τοίνυν ὑφ' ἑτέρου, ⁿ ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ κινεῖται, καὶ πάλιν τοῦτο ὑφ' ἑτέρου. ^o Οὐ δὲ εἰς ἄπειρον πρόεισιν, ἀλλὰ στήσεται πού καὶ ἔσται τι ^p ὃ πρῶτως αἴτιον ἔσται τοῦ κινεῖσθαι. Εἰ γὰρ μή, ^q ἄλλ' εἰς ἄπειρον πρόεισιν, ἔστω τὸ μὲν Α ὑπὸ τοῦ Β κινούμενον, τὸ δὲ Β ὑπὸ τοῦ Γ, τὸ δὲ Γ ὑπὸ τοῦ Δ· καὶ τοῦτον δὲ τὸν τρόπον εἰς ἄπειρον προβαινέτω. Ἐπεὶ οὖν ἅμα ⁵ τὸ κινοῦν καὶ αὐτὸ κινεῖται, δῆλον ὡς ἅμα κινήσεται τό τε Α καὶ ^r τὸ Β· κινουμένου ^s γὰρ τοῦ Β κινήθησεται καὶ τὸ Α· καὶ τοῦ Β δὲ κινουμένου τὸ Γ καὶ τοῦ Γ τὸ Δ. Ἔσται τοίνυν ἅμα ἡ τε τοῦ Α κίνησις ^t καὶ τοῦ Β καὶ τοῦ Γ καὶ τῶν λοιπῶν ἐκάστου. Καὶ λαβεῖν τοίνυν ^v αὐτῶν ἕκαστον δυνή- ⁶ σόμεθα. Καὶ γὰρ εἰ ἕκαστον ^w ὑφ' ἑκάστου κινεῖται, οὐθὲν ἦττον μία τῷ ἀριθμῷ ^x ἢ ἐκάστου κίνησις, καὶ οὐκ ^y ἄπειρον τοῖς ἐσχάτοις, ἐπειδήπερ τὸ κινούμενον πᾶν ἐκ τινος εἰς τι κινεῖται. Ἡ γὰρ ἀριθμῷ συμβαίνει ^z τὴν αὐτὴν κίνησιν

^d ἡ] εἰς H. ^e γβ E. ^f βγ F.K. ^g εἴ τι] ὅτι K. ^h κινου E.
ⁱ ὅτι] δὲ ὅτι E, διότι K. ^k καὶ ante τὸ om. F.H.I.K. ^l πᾶν τὸ
κινούμενον F. ^m ὑπό τινος ἄλλου κινεῖσθαι ἐν τόπῳ I. ⁿ ἐπειδὴ—
ἑτέρου om. E. ^o οὐ δὲ] οὐκ H. ^p ὃ om. E. ^q ἄλλ' om. H.K.
et corr. F. ^r τὸ om. F. ^s γὰρ καὶ τοῦ E. ^t καὶ τοῦ β om.
E.F.H.I.K. ^v αὐτῶν ἐκάστην E, ἕκαστον αὐτῶν F.H. ^w ὑφ' ἐκά-
στου ἀεὶ κινεῖται I, κινεῖται ὑφ' ἑκάστου H. ^x ἢ om. E. ^y ἄπειροι
E, ἄπειρος H.I. ^z τὴν αὐτὴν] μίαν I.

7 εἶναι ἢ γένει ἢ εἶδει. Ἄριθμῷ μὲν οὖν λέγω τὴν αὐτὴν κίνη-
 σιν τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτὸ ^aτῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ τῷ ἀριθμῷ ^b γινομένην, οἷον ἐκ τοῦδε τοῦ λευκοῦ, ὃ
 ἐστὶν ἐν ^cτῷ ἀριθμῷ, εἰς τόδε τὸ μέλαν κατὰ ^dτόνδε τὸν
 χρόνον, ἕνα ὄντα τῷ ἀριθμῷ· εἰ γὰρ κατ' ^eἄλλον, οὐκέτι μία
 ἔσται τῷ ἀριθμῷ ἀλλὰ τῷ εἶδει. Γένει δ' ^fἡ αὐτὴ κίνησις ἢ
 ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ τῆς οὐσίας ἢ τοῦ γένους, εἶδει δὲ ἢ ἐκ
 τοῦ αὐτοῦ τῷ εἶδει ^gεἰς ^hταὐτὸ τῷ εἶδει, οἷον ἢ ἐκ ⁱτοῦ λευ-
 8 κοῦ εἰς τὸ μέλαν ἢ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ εἰς τὸ κακόν. Ταῦτα ^kδ'
 εἴρηται καὶ ἐν τοῖς πρότερον. Εἰλήφθω τοίνυν ἢ τοῦ Α
 κίνησις καὶ ἔστω ἐφ' οὗ τὸ Ε, καὶ ἢ τοῦ Β ἐφ' οὗ τὸ Ζ, καὶ
 ἢ τοῦ Γ Δ ἐφ' οὗ τὸ Η Θ, καὶ ὁ χρόνος ἐν ᾧ κινεῖται τὸ Α
 ὁ Κ. Ὡρισμένης ^lδὴ τῆς κινήσεως ^mτοῦ Α, ὠρισμένος
 ἔσται καὶ ὁ χρόνος καὶ οὐκ ἄπειρος ὁ Κ. Ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ ἐκινεῖτο τὸ Α καὶ τὸ Β καὶ τῶν λοιπῶν ἕκαστον.
 9 ⁿΣυμβαίνει τοίνυν τὴν κίνησιν τὴν Ε Ζ Η Θ ἄπειρον οὖσαν
 ἐν ὠρισμένῳ χρόνῳ κινεῖσθαι τῷ Κ· ἐν ᾧ γὰρ τὸ Α ἐκινεῖτο,
^oκαὶ τὰ τῷ Α ^pἐφεξῆς ἅπαντα ἐκινεῖτο ἄπειρα ὄντα. Ὡστ'
 ἐν τῷ αὐτῷ κινεῖται. Καὶ γὰρ ἦτοι ἴση ^qἡ κίνησις ἔσται ἢ
 τοῦ Α ^rτῇ τοῦ Β, ἢ μείζων. Διαφέρει δ' οὐθέν· πάντως
 γὰρ τὴν ἄπειρον κίνησιν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ συμβαίνει
 10 κινεῖσθαι, τοῦτο δ' ἀδύνατον. Οὕτω μὲν οὖν ^sδόξειεν ἂν
 δείκνυσθαι τὸ ἐξ ἀρχῆς, ^tοὐ μὴν δείκνυται γε διὰ τὸ μηθὲν
 ἄτοπον συμβαίνειν· ἐνδέχεται γὰρ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ
 κίνησιν ἄπειρον εἶναι, μὴ τὴν αὐτὴν δὲ ἄλλ' ἑτέραν καὶ ἑτέραν
 πολλῶν κινουμένων ^vκαὶ ἀπείρων, ὅπερ συμβαίνει καὶ τοῖς
 11 νῦν. Ἀλλ' εἰ τὸ κινούμενον πρῶτως ^wκατὰ τρόπον καὶ σω-
 ματικὴν κίνησιν ἀνάγκη ἄπτεσθαι ἢ συνεχὲς εἶναι τῷ κινουντι,
 καθάπερ ὁρῶμεν ἐπὶ πάντων τοῦτο συμβαῖνον· ἔσται γὰρ ἐξ

^a τῷ ἀριθμῷ] τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ Ε. ^b γινομένην om. Ε. ^c τῷ] τ' Ε.
^d τόνδε τόν] τὸν τόνδε F, δὲ τὸν Ε.Η. ^e ἄλλο Ε.Η. ^f ἢ post δ' om. Ι.
^g εἰς] κατὰ F. ^h ταυτὸ] αὐτὸ Η, τὸ αὐτὸ F. ⁱ τοῦ αὐτοῦ λευκοῦ Ε.Ι. ^k δ'
 εἴρηται] διήρηται Ε. ^l δὲ F.Η.Ι.Κ. ^m τοῦ Α] οὔσης F. ⁿ συμβαίνει δὲ
 τοίνυν Ι. ^o καὶ τὰ] κατὰ Ε. ^p ἐκινεῖτο ἐφεξῆς ἅπαντα Η. ^q ἢ ante
 κ. om. Η. ^r τῇ τοῦ Β om. Ε. ^s ἂν δόξειεν Ε. ^t οὐ μὴν οὐ δείκνυται Κ.
^v καὶ ante ἀπ. om. Η.Ι. et corr. F. ^w κατὰ τρόπον καὶ om. Ε.

ἀπάντων ἐν τὸ πᾶν ἢ συνεχές. ^x Τὸ δὲ ἐνδεχόμενον εἰλήφθω, καὶ ἔστω ^y τὸ μὲν μέγεθος ἢ τὸ συνεχές ἐφ' οὗ τὸ ΑΒ ^z ΓΔ, ἢ δὲ τούτου κίνησις ἢ ΕΖΗΘ. ^a Διαφέρει δ' οὐθέν ἢ ¹² πεπερασμένον ἢ ἄπειρον· ὁμοίως γὰρ ἐν πεπερασμένῳ τῷ Κ κινηθήσεται ἢ ἄπειρον ἢ ^b πεπερασμένον. Τούτων ^c δ' ἐκάτερον ^d τῶν ἀδυνάτων. Φανερόν οὖν ὅτι στήσεται ^e ποτε καὶ οὐκ ^f εἰς ἄπειρον πρόεισι τὸ ἀεὶ ὑφ' ἑτέρου, ἀλλ' ἔσται τι ὃ πρῶτον κινηθήσεται. Μηδὲν δὲ ^g διαφερέτω τὸ ὑποθέμεντος τινὸς ^h τοῦτο δείκνυσθαι· τοῦ γὰρ ἐνδεχομένου τεθέντος οὐδὲν ἄτοπον ἔδει συμβαίνειν.

Τὸ δὲ πρῶτον κινεῖν, μὴ ὡς τὸ οὐ ἔνεκεν, ἀλλ' ὅθεν ἢ ² ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ⁱ ἐστὶν ἅμα τῷ κινουμένῳ. ^v Ἀμα δὲ λέγω, διότι ^k οὐθέν ¹ αὐτῶν μεταξύ ἐστίν· τοῦτο γὰρ ^m κοινὸν ἐπὶ παντός κινουμένου καὶ κινουντός ἐστίν. ¹ Ἐπεὶ δὲ τρεῖς ⁿ εἰσὶ κινήσεις, ἣ τε κατὰ τόπον καὶ κατὰ τὸ ποιὸν καὶ κατὰ ^o τὸ ποσόν, ἀνάγκη ^p καὶ τὰ κινούμενα τρία. ¹ Ἡ μὲν ^q οὖν κατὰ ^r τόπον φορά, ἢ δὲ κατὰ τὸ ποιὸν ἀλλοιώσις, ἢ δὲ κατὰ τὸ ποσὸν αὔξεις καὶ φθίσις. Πρῶτον μὲν οὖν ^s ὑπὲρ τῆς φορᾶς ^t εἵπωμεν· αὕτη γὰρ πρώτη τῶν κινήσεών ἐστίν. ^v ² Ἀπαν ² δὴ τὸ φερόμενον ἢ ὑφ' ^w αὐτοῦ κινεῖται ἢ ὑπ' ἄλλου. ^v Ὅσα

^x τὸ δὲ] τοῦτο δὲ F. ^y τὸ ante μὲν om. E. ^z ΓΔ om. E. ^a τοῦτο δ' οὐθέν διαφέρει εἴτε πεπερασμένον εἴτε I. ^b πεπερασμένην E. ^c δὲ καθ' ἕτερον E. ^d τῶν ἀδυνάτων] ἀδύνατον F.H.K. ^e τότε E. ^f εἰς om. E. ^g διαφέρει E. ^h δείκνυσθαι τοῦτο H. ⁱ ἅμα τῷ κινουμένῳ ἐστίν F. ^k αὐτῶν οὐθέν E.I. ¹ μεταξύ αὐτῶν F. ^m κοινῶς H.I.K. ⁿ εἰσὶν αἱ κινήσεις H.I. ^o τὸ ante ποσόν om. E. ^p καὶ om. I. ^q οὖν om. F. ^r τόπον—ἀλλοιώσις ἢ δὲ κατὰ τὸ om. pr. E. ^s περὶ F.H.I. ^t εἵπομεν K. ^v ἅπαν δὲ—πλήν κατὰ συμβεβηκός (cap. 3. fin.)] Horum loco in libris plerisque est, quam infra posui, paraphrasis Themistii, velut in E.F.K.T, in Marciano 206 (f), in Oxoniensi collegii corporis Christi, in Regio 1866, in Vaticanis 152 (g), 249, 251, 935, 1028. Aristotelis verba prima (sect. 2. init.—cap. 3. fin.) soli habent Regii 1859 (b) et 1861 (c) et 2033, reliqua (sect. 10. ad cap. 3. fin.) plures. Miscent utrumque genus H.I.H^a.a, Baroccianus 79 (h), Marcianus cl. 4. c. 4, Regius 2032 (i), Vaticani 250 (d), 307, 1025 (e). ^w ἑαυτοῦ b.

^v Ἀπαν δὲ τὸ φερόμενον ^a ἦτοι αὐτὸ ὑφ' ^b αὐτοῦ κινεῖται ἢ ὑφ' ^c ἑτέρου.

^a ἦτοι] η το E. ^b ἑαυτοῦ f. ^c ἑτέρου γίνεται ἀλλοιουμένων τινῶν ταῦτα. Eī h.

μὲν οὖν αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν κινεῖται, φανερόν ἐν τούτοις ὅτι ἅμα
 τὸ κινούμενον καὶ τὸ κινοῦν ἐστίν· ἐνυπάρχει γὰρ αὐτοῖς τὸ
 3 πρῶτον κινοῦν, ὥστ' οὐδέν ἐστιν ἀναμεταξύ. Ὅσα δ' ὑπ'
 ἄλλου κινεῖται, τετραχῶς ἀνάγκη γίνεσθαι· ^x τέτταρα γὰρ
 εἶδη τῆς ὑπ' ἄλλου φορᾶς, ἔλξις, ^y ὠσις, ὄχησις, δίνησις.
 Ἀπασαι γὰρ αἱ κατὰ τόπον κινήσεις ἀνάγονται εἰς ταύτας·
 ἡ μὲν γὰρ ἔπωσις ὠσίς τις ἐστίν, ὅταν τὸ ἀπ' αὐτοῦ κινοῦν
^z ἐπακολουθοῦν ὠθῇ, ἡ δ' ἄπωσις, ὅταν μὴ ἐπακολουθῇ κινή-
 σαν, ἡ δὲ ῥίψις, ὅταν σφοδρότεραν ποιήσῃ τὴν ἀπ' αὐτοῦ
 κίνησιν τῆς κατὰ φύσιν φορᾶς, καὶ μέχρι τοσοῦτου φέρηται
 4 ἕως αὖ κρατῇ ἡ κίνησις. Πάλιν ἡ δῖωσις καὶ σύνωνις ἄπωσις
 καὶ ἔλξις εἰσίν· ἡ μὲν γὰρ δῖωσις ἄπωσις (ἡ γὰρ ἀπ' αὐτοῦ
 ἢ ἀπ' ἄλλου ἐστίν ἡ ἄπωσις), ἡ δὲ σύνωνις ἔλξις (καὶ γὰρ
 πρὸς αὐτὸ καὶ πρὸς ἄλλο ἢ ἔλξις). Ὡστε καὶ ὅσα τούτων
 εἶδη, οἶον σπάθησις καὶ κέρκισις· ἡ μὲν γὰρ σύνωνις, ἡ δὲ
 δῖωσις. Ὅμοίως δὲ καὶ αἱ ἄλλαι συγκρίσεις καὶ διακρίσεις·
 ἅπασαι γὰρ ἔσονται διώσεις ἢ συνώσεις, πλὴν ὅσαι ἐν γενέσει
 5 καὶ φθορᾷ εἰσίν. Ἀμα δὲ φανερόν ὅτι οὐδ' ἐστίν ἄλλο τι

^x τέτταρα γὰρ εἶδη] τετάρτης ἤδη b. ^y ὠσις om. c. ^z ἐπακό-
 λουθον b.

Εἰ μὲν οὖν ὑφ' ^c αὐτοῦ, φανερόν ὡς ἐν ^d ἑαυτῷ τοῦ κινουμένου ὑπάρ-
 χοντος ἅμα τὸ κινοῦν καὶ ^e τὸ κινούμενον ^f ἔσται, καὶ οὐθὲν αὐτῶν
 2 μεταξύ. Τὸ δ' ὑπ' ἄλλου κινούμενον τετραχῶς κινεῖται· αἱ γὰρ ὑφ'
 ἑτέρου κινήσεις ^g τέτταρές εἰσιν, ὠσις ἔλξις ^h ὄχησις δίνησις. Καὶ
 3 γὰρ τὰς ἄλλας πάσας εἰς ⁱ ταύτας ἀνάγεσθαι συμβαίνει. Τῆς μὲν
^k οὖν ὥσεως τὸ μὲν ἔπωσις τὸ δ' ἄπωσίς ἐστίν. Ἐπωσις μὲν οὖν
 ἐστίν ὅταν τὸ κινοῦν τοῦ κινουμένου μὴ ^l ἀπολείπηται, ^m ἄπωσις δὲ
 ὅταν τὸ ⁿ ἀπωθοῦν ^o ἀπολείπηται. Ἡ δὲ ὄχησις ἐν ταῖς τρισίν ^p ἐστί
 κινήσεων. Τὸ μὲν γὰρ ὀχούμενον οὐ καθ' αὐτὸ κινεῖται ^q ἀλλὰ κατὰ
 συμβεβηκός· τῷ γὰρ ἐν κινουμένῳ εἶναι ἢ ἐπὶ ^r κινουμένου κινεῖται.
 Τὸ δὲ ὀχοῦν κινεῖται ἢ ^s ὠθούμενον ἢ ἐλκόμενον ἢ δινόμενον. Φα-

^c ἑαυτοῦ f. ^d αὐτῷ H.T.Ha.f.g.h. ^e τὸ om. f. ^f ἔσται· ἐνυπάρχει γὰρ
 αὐτοῖς τὸ πρῶτως κινοῦν καὶ T. ^g τέσσαρες H.Ha.f.h. ^h ὄχησις καὶ δίνησις
 Ha f, δίνησις ὄχησις F.h. ⁱ ταῦτα F. ^k οὖν om. h. ^l ἀπολείπηται E.I.e.f.
^m ἄπωσις—ἀπολείπηται om. F. ⁿ ἀπῶσαν E. ^o ἀπολείπηται E.I.e. ^p ἔσται E.K.
^q ἀλλὰ—κινεῖται om. h. ^r κινουμένῳ E. ^s ὠθούμενον] ὀχούμενον Ha.

γένος κινήσεως ἢ σύγκρισις καὶ διάκρισις· ἅπασαι γὰρ διανέ-
 μονται εἰς τινὰς τῶν εἰρημένων. Ἔτι δ' ἡ μὲν ^a εἰσπνοὴ
 ἔλξις, ἡ δ' ἐκπνοὴ ὤσις. Ὅμοίως δὲ καὶ ἡ πτύσις, καὶ ὅσαι
 ἄλλαι διὰ τοῦ σώματος ἢ ἐκκριτικαὶ ἢ ληπτικαὶ κινήσεις· αἱ
 μὲν γὰρ ἔλξεις εἰσίν, αἱ δ' ἀπόσεις. Δεῖ δὲ καὶ τὰς ἄλλας
 τὰς κατὰ τόπον ἀνάγειν· ἅπασαι γὰρ πίπτουσιν εἰς τέσσα-
 ρας ταύτας. Τούτων δὲ πάλιν ἡ ^b ὄχησις καὶ ἡ δίνησις εἰς 6
 ἔλξιν καὶ ὤσιν. Ἡ μὲν γὰρ ^b ὄχησις κατὰ τούτων τινὰ τῶν
 τριῶν τρόπων ἐστίν· τὸ μὲν γὰρ ὀχούμενον κινεῖται κατὰ
 συμβεβηκός, ὅτι ἐν κινουμένῳ ἐστὶν ἡ ἐπὶ κινουμένου τινός,
 τὸ δ' ^c ὀχοῦν ^d ὀχεῖ ἢ ἐλκόμενον ἢ ὠθούμενον ἢ δινούμενον,
 ὥστε κοινή ἐστὶν ἀπασῶν τῶν τριῶν ἡ ὄχησις. Ἡ δὲ δίνησις 7
 σύγκειται ἐξ ἔλξεως τε καὶ ὤσεως· ἀνάγκη γὰρ τὸ δινοῦν τὸ
 μὲν ἔλκειν τὸ δ' ὠθεῖν· τὸ μὲν γὰρ ἀφ' ^e αὐτοῦ τὸ δὲ πρὸς
 αὐτὸν ἄγει. Ὡστ' εἰ τὸ ὠθοῦν καὶ τὸ ἔλκον ἅμα τῷ ὠθου-
 μένῳ καὶ τῷ ἐλκομένῳ, φανερόν ὅτι τοῦ κατὰ τόπον κινου-
 μένου καὶ κινούντος οὐδέν ἐστι μεταξύ. Ἀλλὰ μὲν τοῦτο 8

^a εἰσπνοή] πνοή b. ^b ὄχησις c. ^c ὠθοῦν c. ^d ἔχει b. ^e ἐαυτοῦ c.

νερόν οὖν ὅτι ἡ ὄχησις ἐν ταῖς τρισὶν ^t ἐστὶ κινήσειν. Ἡ δ' ἔλξις 4
 ἦτοι ^v ὅταν πρὸς ^w αὐτὸν ἢ πρὸς ^x ἕτερον ^y θάπτων ἢ ^z ἡ κίνησις ἢ
 τοῦ ἔλκοντος μὴ χωριζομένη ^a τῆς τοῦ ἐλκομένου. Καὶ ^b γὰρ καὶ
 πρὸς ^c αὐτόν ἐστὶν ^d ἡ ἔλξις καὶ πρὸς ἕτερον. Καὶ αἱ λοιπαὶ δὲ 5
^e ἔλξεις ^f αἱ αὐταὶ τῷ εἶδει εἰς ^g ταῦτα ἀναχθήσονται, οἷον ἡ εἰσ-
 πνευσις καὶ ἡ ἐκπνευσις καὶ ἡ πτύσις καὶ ὅσαι τῶν σωμάτων ^h ἢ
 ἐκκριτικαὶ ἢ ληπτικαὶ εἰσι, καὶ ἡ ⁱ σπάθσις ^k δὲ καὶ ἡ κέρκισις· τὸ
 μὲν γὰρ αὐτῶν σύγκρισις τὸ δὲ ^l διάκρισις. Καὶ πᾶσα ^m δὴ κίνησις
 ἢ κατὰ τόπον σύγκρισις καὶ διάκρισις ἐστὶν. Ἡ δὲ δίνησις σύγκει- 6
 ται ⁿ ἐξ ἔλξεως καὶ ὤσεως. Τὸ μὲν γὰρ ὠθεῖ τὸ κινοῦν, τὸ δ' ἔλκει.
 Φανερόν οὖν ^o ὡς ^p ἐπεὶ ἅμα τὸ ὠθοῦν καὶ τὸ ἔλκον τῷ ^q ὠθουμένῳ 7
 καὶ ἐλκομένῳ ἐστίν, οὐθὲν μεταξύ τοῦ ^r κινουμένου καὶ τοῦ κινούντος

^t ἐστὶ F.H.I.Ha e.f. ^v ὅτε H. ^w αὐτὸν E.I.e: ceteri αὐτὸ. ^x θάτερον h.
^y θάπτον K.T, ὅταν θάπτων E.I.e. ^z ἢ prius om. E, alterum F. ^a τῆς om.
 H.I.T.Ha.e.f.h. ^b γὰρ] γὰρ καὶ Ha. ^c αὐτό H. ^d ἡ om. F.H.I.K.Ha.e.f.h.
^e ἔλξεις καὶ ὤσεις αἱ h. ^f αἱ ante αὐταὶ om. E. ^g ταύτας H.I.K.T.Ha.e.f, τὰς
 αὐτὰς h. ^h ἢ post σ. om. H.I.e.f. ⁱ σπάθσις H.T.Ha.e.f.h. ^k δὲ om. F. ^l διά-
 κρισις—σύγκρισις καὶ om. K. ^m δὴ] δὲ b, δ' ἢ h. ⁿ ante ἐξ omisi μὲν cum
 E.I.T.e. ^o ὅτι f. ^p ἐπεὶ E.I.e: ceteri εἴπερ. ^q ἐλκομένῳ καὶ ὠθουμένῳ
 E.F.I.K.T.Ha.e. ^r κινούντος καὶ τοῦ κινουμένου K.b.

δηλον καὶ ἐκ τῶν ὀρισμῶν· ὧσις μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἀφ' ^e αὐτοῦ
ἢ ἀπ' ἄλλου πρὸς ἄλλο κίνησις, ἔλξις δὲ ἡ ἀπ' ἄλλου πρὸς
αὐτὸ ἢ πρὸς ἄλλο, ὅταν ^f θάττων ἡ κίνησις ἢ τοῦ ἔλκοντος,
^g ἢ χωρίζουσα ἀπ' ἀλλήλων τὰ συνεχῇ· οὕτω γὰρ συνεφέλ-
9 κεται θάτερον. Τάχα δὲ δόξειεν ἂν εἶναί τις ἔλξις καὶ ἄλ-
λως· τὸ γὰρ ξύλον ἔλκει ^h τὸ πῦρ οὐχ οὕτως. Τὸ δ' οὐθὲν
διαφέρει κινουμένου τοῦ ἔλκοντος ἢ μένοντος ἔλκειν· ὅτε μὲν
γὰρ ἔλκει οὐ ἐστίν, ὅτε δὲ οὐ ἦν. Ἀδύνατον δὲ ἡ ἀφ' ⁱ αὐτοῦ
πρὸς ἄλλο ἢ ἀπ' ἄλλου πρὸς αὐτὸ κινεῖν μὴ ἀπτόμενον, ὥστε
φανερόν ὅτι τοῦ κατὰ τόπον κινουμένου καὶ κινούντος οὐδέν
10 ἐστὶ μεταξύ. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦ ἀλλοιουμένου καὶ τοῦ
ἀλλοιούντος. Τοῦτο δὲ δηλον ἐξ ἐπαγωγῆς· ἐν ἅπασι γὰρ
συμβαίνει ἅμα εἶναι τὸ ἔσχατον ἀλλοιοῦν καὶ τὸ ἀλλοιού-

^c ἑαυτοῦ c. ^f θάττων b. ^g τῆς χωρίζουσας b. ^h τὸ πῦρ om. b.c.
ⁱ ἑαυτοῦ b.

8 ἐστίν. Τοῦτο δὲ δηλον καὶ ἐκ τῶν ^s εἰρημένων· ἡ ^t μὲν γὰρ ^v ὧσις
ἢ ^w ἀφ' ^x ἑαυτοῦ ἢ ἀπ' ^y ἄλλου πρὸς ἄλλο κίνησις, ἡ δ' ἔλξις ^z ἀπ'
ἄλλου πρὸς αὐτὸ ἢ πρὸς ἄλλο, ^a ἔτι ἡ σύνωσις καὶ ^b ἡ δίωσις. Ἡ δὲ
^c ῥίψις ὅταν ^d θάττων ἡ κίνησις γένηται τῆς κατὰ φύσιν τοῦ ^e φερο-
μένου σφοδροτέρας ^f γενομένης τῆς ὥσεως, καὶ μέχρι ^g τούτου ^h συμ-
βαίνει φέρεσθαι ⁱ μέχρι ^k ἂν οὐ σφοδροτέρα ^l ἢ ἡ κίνησις τοῦ ^m φε-
9 ρομένου. Φανερόν ⁿ δὴ ^o ὅτι τὸ ^p κινούμενον καὶ τὸ κινούν ἅμα, καὶ
οὐθὲν αὐτῶν ^q ἐστὶ μεταξύ. Ἦ Ἀλλὰ μὴν ^s οὐδὲ τοῦ ἀλλοιουμένου
καὶ ^t τοῦ ἀλλοιούντος ^v οὐδέν ἐστὶ μεταξύ. Τοῦτο δὲ δηλον ἐκ τῆς
ἐπαγωγῆς. Ἐν ἅπασι γὰρ συμβαίνει ἅμα ^w εἶναι τὸ ἀλλοιοῦν ἔσχα-
τον καὶ τὸ πρῶτον ἀλλοιούμενον. Τὸ γὰρ ^x ποιὸν ἀλλοιοῦνται τῷ
αἰσθητὸν εἶναι, αἰσθητὰ δ' ἐστὶν ^y οἷς διαφέρουσι τὰ σώματα ἀλλή-
λων, οἶον βαρύτης κουφότης, σκληρότης μαλακότης, ψόφος ἀψοφία,
λευκότης ^z μελανότης, γλυκύτης πικρότης, ὑγρότης ξηρότης, ^a πυκνό-

^s ὀρισμένων E.T, ὀρισμῶν F.Ha.g.h. ^t μὲν om. Ha. ^v ἄπωσις E. ^w ἐφ' Ha.
^x ἑαυτοῦ πρὸς ἄλλο ἢ h. ^y ἄλλου καὶ πρὸς T. ^z ἀπ'—δίωσις] ἤδη σύνωσις E.
^a ἔτι δ' ἢ g. ^b ἡ post καὶ addiderunt H.I.T.e.h. ^c ῥίψις E, ἔλξις h. ^d θάττων
I.K.T.g. ^e φερομένου φορᾶς σφ. h. ^f γενησομένης E. ^g τούτου] τούτου γενο-
μένου F.K.Ha.b.g. ^h συμφέρει γίνεσθαι K. ⁱ μέχρι E.f.g: ceteri μέχρως. ^k ἂν
om. H.I.K.T.Ha.e.f. ^l ἢ] εἴη F.I.e, om. E. ^m φερ.] κινουμένου H. ⁿ δὴ]
γὰρ δὴ g. ^o διότι K. ^p κινούν καὶ τὸ κινούμενον F. ^q ἐστὶ om. T. ^r ἀλλὰ—
μεταξύ om. F. ^s οὐδὲ om. E. ^t τοῦ post καὶ om. K. ^v οὐδέν post μεταξύ
ponunt b.f, om. Ha. ^w εἶναι τὸ E: ceteri εἶναι τό τε. ^x ποιούν Ha. ^y οἷς
om. E. ^z μελανία H.I.T. ^a πυκνότης μαλακότης μελάντης Ha.

μενον ὑπὸ τῶν εἰρημένων. Ταῦτα γάρ ἐστι πάθη τῆς ^k ὑποκειμένης ποιότητος· ἡ γὰρ θερμαινόμενον ἢ γλυκαινόμενον ἢ πυκνούμενον ἢ ξηραινόμενον ἢ λευκαινόμενον ἀλλοιοῦσθαι φαμεν, ^l ὁμοίως τὸ ἄψυχον καὶ τὸ ἔμψυχον λέγοντες, καὶ πάλιν τῶν ἐμψύχων τά τε μὴ αἰσθητικὰ τῶν μερῶν καὶ αὐτὰς τὰς αἰσθήσεις. Ἀλλοιοῦνται γάρ ^m πῶς καὶ αἱ αἰσθήσεις· ἡ γὰρ ^{ιι} αἴσθησις ἡ κατ' ἐνέργειαν κίνησίς ἐστι ⁿ διὰ σώματος, πασχούσης τι τῆς αἰσθήσεως. Καθ' ὅσα μὲν οὖν τὸ ἄψυχον ἀλλοιοῦνται, καὶ τὸ ἔμψυχον, καθ' ὅσα δὲ τὸ ἔμψυχον, οὐ κατὰ ^ο πάντα τὸ ἄψυχον· οὐ γὰρ ἀλλοιοῦνται κατὰ τὰς αἰσθήσεις, καὶ τὸ μὲν λανθάνει, τὸ δ' οὐ λανθάνει πάσχον. Οὐδὲν ^p δὲ κωλύει

^k εἰρημένης d. ^l ὁμοίως τε τὸ b.c. ^m πῶς om. H.H^a.d. ⁿ διὰ τοῦ σώματος b.c. ^ο πάντα] ταῦτα πάντα b.c, πάντα καὶ H^a. ^p δὲ] γὰρ H^a, qui hinc redit ad paraphrasin.

τῆς μονότητος καὶ ^b τὰ μεταξὺ τούτων, ^c ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὑπὸ τὰς ^d αἰσθήσεις, ὧν ἐστὶ καὶ ἡ θερμότης καὶ ^e ἡ ψυχρότης καὶ ἡ λειότης καὶ ^e ἡ τραχύτης. Ταῦτα γάρ ἐστι ^f πάθη τῆς ὑποκειμένης ποιότητος. Τούτοις γὰρ διαφέρουσι τὰ αἰσθητὰ τῶν σωμάτων ἢ κατὰ ^g τὸ τούτων ^h τι μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ τῷ τούτων τι πάσχειν. Θερμαινόμενα γὰρ ἢ ψυχόμενα ⁱ ἢ γλυκαινόμενα ^k ἢ πικραινόμενα ἢ κατὰ ^l τι ἄλλο τῶν ^m προειρημένων ὁμοίως τά τε ἔμψυχα τῶν σωμάτων καὶ τὰ ⁿ ἄψυχα καὶ τῶν ἐμψύχων ὅσα τῶν μερῶν ἄψυχα. Καὶ ^ο αὐταὶ δὲ αἱ αἰσθήσεις ἀλλοιοῦνται. Πάσχουσι γάρ· ἡ ^p γὰρ ^{ιι} ἐνέργεια ^q αὐτῶν κίνησίς ἐστι ^r διὰ σώματος πασχούσης τι τῆς αἰσθήσεως. Καθ' ὅσα μὲν οὖν ^s ἀλλοιοῦνται ^t τὰ ἄψυχα, καὶ τὰ ἔμψυχα κατὰ πάντα ταῦτα ^v ἀλλοιοῦνται· καθ' ὅσα δὲ τὰ ἔμψυχα ^w ἀλλοιοῦνται, κατὰ ταῦτα οὐκ ^x ἀλλοιοῦνται τὰ ἄψυχα. Κατὰ γὰρ τὰς αἰσθήσεις οὐκ ^y ἀλλοιοῦνται, ^z καὶ λανθάνει ἀλλοιούμενα ^a τὰ

^b τὸ F. ^c ὁμοίως—ποιότητος rc. margo E. ^d αἰσθήσεις. "Απαν γὰρ σῶμα σώματος διαφέρει τοῖς αἰσθητοῖς ἢ (καὶ f. et Vaticanus 307) πλείοσιν ἢ ἐλάττοσιν ἢ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον τοῖς αὐτοῖς. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἀλλοιοῦνται τὸ ἀλλοιούμενον ὑπὸ τῶν προειρημένων (εἰρημένων b.f, et 307 et Parisiensis 1860, ἐτέρων H^a). ταῦτα γὰρ et quæ supra leguntur sect. 10. H.H^a.b.f, et 307 et 1860. ^e ἡ ante ψ. et tr. om. I.e. ^f πάθη F.H.T.g.h. et margo E: ceteri πάθος. ^g τὸ om. e.h. et pr. E.I. ^h τι om. pr. I. ⁱ ἢ γλυκαινόμενα om. E. ^k ἢ πικραινόμενα om. T. ^l ἄλλο τι F.K.T.h. ^m προειρημένων ἀλλοιοῦσθαι φαμέν. Ὅμοίως margo F. ⁿ ἄψυχα λέγοντες καὶ τῶν ἐμψύχων πάλιν ὅσα I.e. ^ο αὐταὶ K. ^p γὰρ κατ' ἐνέργειαν I.e.h. ^q αὐτῶν] αἴσθησις I.e. ^r διὰ—αἰσθήσεως om. pr. E. ^s ἀλλοιοῦνται F.E.h. ^t τὰ ante ἄψ. om. E. ^v ἀλλοιοῦνται T.g.h. ^w ἀλλοιοῦνται F.T.g.h. ^x ἀλλοιοῦνται F.h. ^y ἀλλοιοῦνται E. ^z καὶ τὰ μὲν λανθάνει I.e. ^a τὰ—ἀλλοιούμενα] τὰ δ' οὐ λανθάνει. Ἐνία δὲ λανθάνει I.e.h.

καὶ τὸ ἔμφυχον λανθάνειν, ὅταν μὴ κατὰ τὰς αἰσθήσεις γί-
 12 νηται ἢ ἀλλοιώσις. Εἴπερ οὖν ἀλλοιοῦται τὸ ἀλλοιούμενον
 ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἐν ἅπασί ^q γε τούτοις φανερόν ὅτι ἅμα
 ἐστὶ τὸ ἔσχατον ἀλλοιοῦν καὶ τὸ πρῶτον ἀλλοιούμενον· τῷ
 μὲν γὰρ συνεχῆς ὁ ἀήρ, τῷ δ' αἰέρι τὸ σῶμα. Πάλιν δὲ τὸ
 μὲν χρῶμα τῷ φωτί, τὸ δὲ φῶς τῇ ὄψει. Τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον καὶ ἡ ἀκοὴ καὶ ἡ ^r ὁσφρησις· πρῶτον γὰρ κινοῦν πρὸς
 τὸ κινούμενον ὁ ἀήρ. Καὶ ἐπὶ τῆς γεύσεως ὁμοίως· ἅμα γὰρ
 13 τῇ γεύσει ὁ χυμός. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων ^s καὶ
 ἀναισθητῶν. Ὡστ' οὐδὲν ἔσται μεταξὺ τοῦ ^t ἀλλοιουμένου
 καὶ τοῦ ἀλλοιούντος. Οὐδὲ ^v μὴν τοῦ αὐξανόμενου τε καὶ
^w αὐξαντος· ^x αὐξάνει γὰρ τὸ πρῶτον αὖξον προσγινόμενον,
 ὥστε ^y ἐν γίγνεσθαι τὸ ὅλον. Καὶ πάλιν φθίνει τὸ φθίνον
^z ἀπογινόμενον τινὸς τῶν τοῦ φθίνοντος. Ἀνάγκη οὖν συνεχῆς
 εἶναι καὶ τὸ αὖξον καὶ τὸ φθίνον, τῶν δὲ συνεχῶν οὐδὲν μεταξύ.

^q γε om. d. ^r ὁσφρησις τῷ πρῶτον κινοῦντι· τὸ γὰρ πρῶτον κινοῦν
 H.d. ^s καὶ τῶν ἀναισθητῶν H.d. ^t ἀλλοιούντος καὶ τοῦ ἀλλοιουμένου H.d.
^v μὲν b. ^w αὐξαντος c, αὐξάνοντος H.d. ^x αὖξει d. ^y ἐν om. H.d.
^z ἀπογινόμενον—φθίνον om. d.

ἄψυχα. Οὐθέν ^b δὲ κωλύει καὶ τὰ ἔμφυχα ^c λανθάνειν ἀλλοιούμενα,
 ὅταν μὴ κατὰ τὰς αἰσθήσεις συμβαίνει τὸ τῆς ἀλλοιώσεως ^d αὐτοῖς.
 12 Εἴπερ οὖν αἰσθητὰ μὲν τὰ πάθη, διὰ δὲ τούτων ἢ ἀλλοιώσις, ^e τοῦτό
^f γε φανερόν, ὅτι τὸ πάσχον καὶ τὸ ^g πάθος ἅμα, ^h καὶ τούτων οὐθέν
 ἐστὶ μεταξύ. ⁱ Τῷ μὲν γὰρ ^k ὁ ἀήρ συνεχῆς, τῷ δ' αἰέρι συνάπτει
 τὸ σῶμα. Καὶ ^l ἡ μὲν ἐπιφάνεια πρὸς τὸ φῶς, τὸ δὲ φῶς ^m πρὸς
 τὴν ὄψιν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἡ ἀκοὴ καὶ ἡ ὁσφρησις πρὸς τὸ κινοῦν
ⁿ αὐτὰς πρῶτον. Τὸν αὐτὸν ^o δὲ τρόπον ἅμα καὶ ἡ γεύσις καὶ ὁ
 13 χυμός ἐστίν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων ^q καὶ τῶν ^r ἀναι-
 σθητῶν. Καὶ τὸ ^s αὐξανόμενον δὲ καὶ τὸ αὖξον· ^t πρόσθεσις γάρ
 τις ἢ αὖξισις, ὥσθ' ἅμα τό ^{τ'} ^v αὐξανόμενον καὶ τὸ αὖξον. Καὶ ἡ
 φθίσις δέ· τὸ γὰρ τῆς φθίσεως αἷτιον ἀφαίρεσις τις. Φανερόν δὲ

^b δὲ] γὰρ Ha. ^c λανθάνει δὲ ἀλλοιούμενα E. ^d αὐτῆς F.I. ^e τοῦτοις E.
^f γε] γε δὴ F.K.T.Ha.g.h, om. E. ^g πάθος] ποιοῦν h. ^h καὶ τούτων—τρόπον
 ἅμα om. pr. F. ⁱ τῷ] αὐτῷ h, om. E. ^k ὁ ante μὲν ponit E, om. T. ^l ἡ μὲν
 ἐπιφάνεια] τὸ μὲν χρῶμα K. ^m πρὸς] τὸ πρὸς I.e. ⁿ αὐτὰ E.I.K.T.Ha.e.h.
^o δὲ om. h. ^p ὥσαύτως—ἀναισθητῶν om. pr. E. ^q καὶ ἐπὶ τῶν h. ^r αἰσθητῶν
 K.g. et margo E. ^s αὐξόμενον Ha. ^t πρόσθεσις—αὖξον om. h. et pr. F. ^v αὖξό-
 μενον Ha.

Φανερόν οὖν ὅτι τοῦ κινουμένου καὶ τοῦ κινούντος πρώτου καὶ ἐσχάτου πρὸς ^aτι κινούμενον οὐδὲν ἐστὶν ἀνὰ μέσον.

Ὅτι δὲ τὸ ἀλλοιούμενον ἅπαν ἀλλοιοῦται ὑπὸ τῶν αἰ- 3
σθητῶν, ^b καὶ ἐν μόνοις ὑπάρχει τούτοις ἀλλοιώσεις ὅσα
καθ' αὐτὰ λέγεται πᾶσχειν ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἐκ τῶνδε
^c θεωρητέον. Τῶν γὰρ ἄλλων μάλιστ' ἂν τις ὑπολάβοι ἔν-
τε τοῖς σχήμασι καὶ ^d ἐν ταῖς μορφαῖς ^e καὶ ἐν ταῖς ἔξεσι
καὶ ταῖς τούτων λήψεσι καὶ ἀποβολαῖς ἀλλοίωσιν ὑπάρ-
χειν· ἐν ^f οὐδετέροις δ' ἔστιν. Τὸ μὲν γὰρ σχηματίζόμε- 2
νον ^g καὶ ῥυθμιζόμενον ὅταν ἐπιτελεσθῇ, οὐ λέγομεν ἐκείνο
ἐξ οὗ ἐστίν, οἷον τὸν ἀνδριάντα χαλκὸν ἢ τὴν πυραμίδα
κηρὸν ἢ τὴν κλίνην ξύλον, ἀλλὰ ^h παρωνυμιάζοντες ⁱ τὸ
μὲν χαλκοῦν, τὸ δὲ κήρινον, τὸ δὲ ξύλινον. Τὸ δὲ πεπονθὸς
καὶ ἡλλοιωμένον προσαγορεύομεν· ^k ὑγρὸν γὰρ καὶ θερμὸν

^a τι] τὸ b.c.d. ^b καὶ ἐν—αἰσθητῶν om. c. ^c θεωρήσωμεν d. ^d ἐν
ante ταῖς μ. om. H.d. ^e καὶ ἐξ.] ἢ ἐξ. H.d, καὶ ἐν ἐξ. c. ^f οὐδετέροις
H.d. ^g καὶ ῥυθμιζόμενον om. b.c. ^h παρωνυμιάζοντες b. ⁱ τὸ μὲν
χ. τὸ] τὸν μὲν χ. τὸν c.d. ^k ξηρὸν γὰρ καὶ ὑγρὸν καὶ σκληρὸν καὶ θερμὸν
b.c.d.

ὥς τοῦ κινούντος ἐσχάτου καὶ τοῦ κινουμένου πρώτου οὐθέν ἐστι
μεταξύ, ^w ἀνὰ ^x μέσον τοῦ τε κινούντος καὶ τοῦ κινουμένου.

Ὅτι δὲ ^y τὰ ἀλλοιούμενα ^z ἀλλοιοῦνται πάντα ὑπὸ ^a τῶν αἰσθη- 14
τῶν, καὶ ^b μόνοις τούτων ἐστὶν ἀλλοιώσεις ^c ὅσα καθ' αὐτὰ ^d λέγεται
πᾶσχειν ὑπὸ τούτων, ἐκ τῶνδε θεωρήσωμεν. ^e Τῶν γὰρ ἄλλων μάλ-
λιστ' ^f ἂν τις ὑπολάβοι ^g ἔν τε τοῖς σχήμασι καὶ ταῖς μορφαῖς καὶ
ταῖς ἔξεσι καὶ ταῖς ^h τούτων ἀποβολαῖς καὶ λήψεσιν ⁱ ἀλλοίωσιν
ὑπάρχειν. ^k Δοκεῖ ^l γὰρ ὑπάρχειν τὸ τῆς ἀλλοιώσεως, οὐκ ἔστι δ' 15
οὐδ' ἐν τούτοις, ^m ἀλλὰ γίνεται ⁿ τὸ σχῆμα ἀλλοιουμένων τινῶν
ταῦτα· πυκνουμένης γὰρ ἢ μανουμένης ἢ θερμαινομένης ἢ ψυχο-
μένης τῆς ὕλης. Ἀλλοίωσις δὲ οὐκ ἔστιν. Ἐξ οὗ μὲν γὰρ ἡ
μορφὴ τοῦ ἀνδριάντος, οὐ λέγομεν τὴν μορφήν, οὐδ' ἐξ οὗ τὸ σχῆμα
τῆς πυραμίδος ἢ τῆς κλίνης, ἀλλὰ ^o παρωνυμιάζοντες τὸ ^p μὲν ^q χαλ-

^w ἀνὰ—κινουμένου om. I.e.h. ^x μέσον H.a. ^y τὰ om. E. ^z ἀλλοιοῦται E.
^a τῶν] πασῶν H.a. ^b ἐν μόνοις τούτοις I.e.h. ^c ὅσα] ἢ ὅσα E. ^d λέγεται
πᾶσχειν] πᾶσχει E. ^e τῶν μὲν γὰρ H.a. ^f ἂν τις ὑπολάβοι om. E.e. et pr. I.
^g ἔν τε om. E. ^h τούτων δὲ ἀποβολαῖς I. ⁱ ἀλλοίωσιν ὑπάρχειν om.
E.F.K.T.11a e.g.h. et pr. I. ^k δοκεῖ om. h. ^l γὰρ om. E.e.h. et pr. I. ^m ἀλλὰ
γίνεται om. I.e.h, qui posthac ut supra. ⁿ τὸ σχῆμα om. E.F.K.T.H.a.g. ^o πα-
ρωνυμίζοντες g, παρωνομάζοντες h. ^p μὲν] μὲν γὰρ T. ^q χαλκὸν I.

καὶ σκληρόν τὸν χαλκὸν ¹λέγομεν καὶ τὸν κηρόν. Καὶ οὐ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ θερμὸν χαλκὸν ^mλέγομεν, ὁμωνύμως τῷ πάθει προσαγορεύοντες τὴν ³ὑλιν. ⁿὩστ' εἰ ⁿκατὰ μὲν τὸ σχῆμα τὴν μορφήν ^oοὐ λέγεται τὸ γεγονὸς ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ σχῆμα, κατὰ δὲ τὰ πάθη καὶ τὰς ἀλλοιώσεις λέγεται, φανερόν ὅτι οὐκ ἂν εἶεν αἱ γενέσεις ^pαὗται ἀλλοιώσεις. ^qἜτι δὲ καὶ ^qεἰπεῖν οὕτως ἄτοπον ⁴ἂν δόξειεν, ^rἡλλοιωῖσθαι τὸν ἄνθρωπον ἢ τὴν οἰκίαν ἢ ἄλλο ὅτιοῦν τῶν γεγεννημένων· ἀλλὰ ^tγίνεσθαι μὲν ἴσως ἕκαστον ἀναγκαῖον ἀλλοιουμένου τινός, οἶον τῆς ὑλῆς πυκνουμένης ἢ μανουμένης ἢ θερμαινομένης ἢ ψυχομένης, οὐ μέντοι τὰ γινόμενά ^vγε ^wἀλλοιοῦνται, οὐδ' ἡ γένεσις αὐτῶν ἀλλοιώσις ἐστίν. ^xἈλλὰ μὴν οὐδ' αἱ ἕξεις οὐθ' αἱ τοῦ σώματος οὐθ' ⁵αἱ τῆς ψυχῆς ἀλλοιώσεις. Αἱ μὲν γὰρ ἀρεταὶ αἱ δὲ κακίαι τῶν ἕξεων· οὐκ ἐστὶ δὲ οὔτε ἡ ἀρετὴ οὔτε ἡ κακία ἀλλοιώσεις,

¹ καὶ τὸν κηρὸν λέγομεν I.d.e.h. ^m λέγομεν—ὑλιν] ὁμωνύμως λέγοντες τῷ πάθει H.d. et pr. I, ὁμωνύμως λέγοντες τὴν ὑλιν τῷ πάθει h. ⁿ μὲν κατὰ H. ^o οὐ] μὴ H. ^p αὗται om. H. ^q οὕτως εἰπεῖν H. ^r ante ἡλλοιωῖσθαι omisi ἢ cum H. ἀλλοιοῦσθαι b.c, ἡλλοιωῖσθαι post ἄνθρωπον I.e. ^t γενέσθαι H.b.c. ^v γε om. I.d. ^w ἀλλοιοῦνται I.b.e.h. ^x ἀλλὰ—ἀλλοιώσεις om. c.

κοῦν τὸ δὲ κήρινον τὸ δὲ ξύλινον τὸ δ' ἀλλοιούμενον λέγομεν· τὸν γὰρ χαλκὸν ὑγρὸν εἶναι λέγομεν ἢ ^rθερμὸν ἢ σκληρόν, καὶ οὐ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ τὸ ^sὑγρὸν καὶ τὸ θερμὸν χαλκόν, ^tὁμωνύμως λέγοντες τῷ πάθει τὴν ὑλιν. Ἐπεὶ οὖν ἐξ οὗ μὲν ^vἡ μορφή καὶ τὸ σχῆμα ^wκαὶ τὸ γεγονὸς ὁμωνύμως οὐ λέγεται τοῖς ἐξ ἐκείνου σχήμασι, τὸ δ' ἀλλοιούμενον τοῖς πάθεσιν ὁμωνύμως λέγεται, ¹⁶φανερόν ὥς ἐν μόνοις τοῖς αἰσθητοῖς ἢ ἀλλοιώσεις. ^qἜτι καὶ ἄλλως ἄτοπον. Τὸ γὰρ λέγειν τὸν ἄνθρωπον ^xἡλλοιωῖσθαι ἢ τὴν οἰκίαν λαβοῦσαν τέλος γελοῖον, εἰ τὴν τελείωσιν τῆς οἰκίας τὸν ^zθριγκὸν ἢ τὴν κεραμίδα φήσομεν ἀλλοίωσιν εἶναι, θριγκουμένης τῆς οἰκίας ἢ κεραμιδουμένης ^aἀλλοιοῦσθαι τὴν οἰκίαν. Δῆλον δὲ ¹⁸ὅτι τὸ τῆς ἀλλοιώσεως οὐκ ἐστίν ἐν τοῖς ^bγινομένοις. Οὐδὲ γὰρ ἐν ^cταῖς ἕξεσιν. Αἱ γὰρ ἕξεις ἀρεταὶ ^dκαὶ κακίαι, ἀρετὴ δὲ ^eπᾶσα

^r φαμεν θερμὸν E. ^s θερμὸν καὶ τὸ ὑγρὸν K.h. ^t ὁμωνύμως δὲ λέγοντες E. ^v ἢ om. E. ^w καὶ om. E.h. ^x ἀλλοιοῦσθαι Ha. ^y οἰκίας ἢ τὸν F.h. ^z θριγγὸν et θριγγουμένης F.T.g.h. ^a ἀλλοιωῖσθαι F. ^b γιν.] ἀλλοιουμένοις h. ^c ἐν ταῖς om. E. ^d καὶ] ἢ h. ^e πᾶσα om. T.

ἀλλ' ἡ μὲν ἀρετὴ τελείωσις ^γ τις (ὅταν ^z γὰρ λάβῃ τὴν
^a ἑαυτοῦ ἀρετὴν, τότε λέγεται ^b τέλειον ἕκαστον· τότε ^c γὰρ
 μάλιστά ἐστι τὸ κατὰ φύσιν, ὥσπερ κύκλος τέλειος, ὅταν
 μάλιστα γένηται ^d κύκλος βέλτιστος), ἡ δὲ κακία φθορὰ
^e τούτου καὶ ἑκστάσις. ^ν Ὡςπερ οὖν οὐδὲ τὸ τῆς οἰκίας ^f τε-
 λείωμα λέγομεν ^g ἀλλοιῶσιν (ἄτοπον γὰρ εἰ ὁ θριγκὸς καὶ
 ὁ κέραμος ἀλλοιῶσις, ^h ⁱ εἰ ⁱ θριγκουμένη ^k καὶ κεραμουμένη
 ἀλλοιοῦνται ἀλλὰ μὴ τελειοῦται ^l ἡ οἰκία), τὸν ^m αὐτὸν
 τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ⁿ ἀρετῶν καὶ τῶν κακιῶν ^o καὶ τῶν
 ἐχόντων ^p ἢ λαμβανόντων· αἱ μὲν γὰρ τελειώσεις αἱ δὲ ἑκστά-
 σεις εἰσὶν, ὥστ' οὐκ ἀλλοιώσεις. ^p Ἔτι δὲ καὶ φαμεν ^q ἀπά-
 σας ^r εἶναι τὰς ἀρετὰς ἐν τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν. Τὰς μὲν
 γὰρ τοῦ σώματος, οἶον ὑγίειαν καὶ εὐεξίαν, ἐν κράσει καὶ
 συμμετρίᾳ ^s θερμῶν καὶ ψυχρῶν τίθεμεν, ^t ἢ αὐτῶν πρὸς
 αὐτὰ τῶν ἐντὸς ^v ἢ πρὸς τὸ περιέχον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κάλ-
 λος καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς καὶ κακίας. Ἐκάστη

^γ τις] τις ἐστιν bc. ^z γὰρ om. c. ^a αὐτοῦ H.I.e. ^b ἕκαστον
 τέλειον I.e.h. ^c γὰρ] γὰρ καὶ I.e. ^d κύκλος καὶ ὅταν βέλτιστος H.I.e.
^e τούτου] τε d. ^f τελείωμα H.e.h. ^g ἀλλοιώσεις H.I. ^h εἰ]
 ἢ H.I.e.h. ⁱ θριγκουμένη H.c.h, qui et θριγγός. ^k καὶ] ἢ I, ἢ
 ἢ d.e.h. ^l ἢ om. H.I.e.h. ^m αὐτὸν δὲ τρόπον h. ⁿ ἀρετῶν καὶ ἐπὶ
 τῶν κακιῶν H.I.e.h, κακιῶν καὶ τῶν ἀρετῶν d. ^o καὶ ἐπὶ τῶν ἐχ. H.h.
^p ἔτι] ἀλλὰ γένεσις ἔτι d. ^q πάσας I.e.h. ^r εἶναι om. I.d.e.h.
^s ψυχρῶν ἢ θερμῶν H.I.e.h. ^t αὐτῶν I.b.d.e.h: ceteri αὐτὰ. ^v ἢ]
 καὶ H.

καὶ κακία τῶν πρὸς τι, καθάπερ ἡ μὲν ὑγίεια ^f θερμῶν καὶ ψυχρῶν
 συμμετρία τις ἢ τῶν ἐντὸς ἢ πρὸς τὸ περιέχον. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ
 κάλλος καὶ ^g ἢ ἰσχὺς τῶν πρὸς τι. Διαθέσεις γὰρ ^h τινες ⁱ τοῦ βελ-
 τίστου πρὸς τὸ ἄριστον, λέγω δὲ τὸ βέλτιστον τὸ σῶζον καὶ ^k δια-
 τιθεὶν περὶ τὴν φύσιν. Ἐπεὶ οὖν αἱ μὲν ἀρεταὶ καὶ ^l αἱ κακαὶ τῶν ¹⁹
 πρὸς τι, ταῦτα δὲ οὔτε ^m γενέσεις εἰσὶν οὔτε γένεσις αὐτῶν οὐδ'
 ὅλως ⁿ ἀλλοιώσεις, φανερόν ^o ὡς οὐκ ἔστιν ὅλως τὸ τῆς ἀλλοιώσεως
^p περὶ τὰς ἑξεις. ^q Οὐδὲ δὴ περὶ τὰς ^r τῆς ψυχῆς ἀρετὰς καὶ κακίας. ²⁰
 Ἡ μὲν γὰρ ἀρετὴ τελείωσις ^s τις (ἕκαστον γὰρ ^t τότε ^v μάλιστα τέ-

^f ψυχρῶν καὶ θερμῶν T.g. ^g ἢ om. E. ^h τινος T. ⁱ τὸ βέλτιστον E: ceteri
 τοῦ βελτίστου. ^k διατιθεὶν καὶ περὶ h. ^l αἱ om. K. ^m γενέσεις et οὔτε om.
 E, εἰσὶν post γένεσις posito. Pro quo ἐστὶν T. ⁿ ἀλλοιώσεις—ὅλως om. pr. E.
^o ὡς] οὐν ὡς h. ^p παρὰ T. ^q οὐδὲ δὴ] οὐ E, οὐ γὰρ δὴ K. ^r ἀρετὰς τῆς ψυ-
 χῆς Ha. ^s τι h. ^t τότε] τὸ K. ^v μάλιστα om. h, post ἔστιν ponit K.

γάρ ἐστι ^w τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν, καὶ περὶ τὰ οἰκεῖα πάθη
 εὖ ἢ κακῶς διατίθησι τὸ ἔχον· οἰκεῖα δ' ὑφ' ὧν γίγνεσθαι
 8 καὶ φθείρεσθαι πέφυκεν. Ἐπεὶ οὖν τὰ πρὸς τι οὔτε αὐτά
^x ἐστὶν ἀλλοιώσεις, οὔτε ^y αὐτῶν ἐστὶν ἀλλοιώσεις οὐδὲ γένε-
 σεις ^z οὔθ' ὅλως μεταβολὴ οὐδεμία, φανερόν ὅτι οὔθ' αἱ ἔξεις
 οὔθ' αἱ τῶν ἔξεων ἀποβολαὶ καὶ λήψεις ἀλλοιώσεις εἰσὶν,
 ἀλλὰ γίγνεσθαι μὲν ἴσως αὐτὰς καὶ φθείρεσθαι ἀλλοιουμέ-
 νων τινῶν ἀνάγκη, καθάπερ καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν μορφὴν,
 οἶον θερμῶν καὶ ψυχρῶν ἢ ξηρῶν καὶ ὑγρῶν, ἢ ἐν οἷς τυγ-
 9 χάνουσιν οὔσαι πρώτοις. Περὶ ταῦτα γὰρ ἐκάστη λέγεται
 κακία καὶ ἀρετὴ, ὑφ' ὧν ἀλλοιουῖσθαι πέφυκε τὸ ἔχον· ἡ μὲν
 γὰρ ἀρετὴ ποιεῖ ^a ἢ ἀπαθές ἢ ^b ὥς δεῖ παθητικόν, ἡ δὲ
 κακία ^c παθητικόν ἢ ἐναντίως ἀπαθές. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ
 τῶν τῆς ψυχῆς ἔξεων· ἅπασαι γὰρ καὶ αὗται ^d τῷ πρὸς τι
 πῶς ἔχειν, καὶ αἱ μὲν ἀρεταὶ ^e τελειώσεις, αἱ δὲ κακαὶ ἐκστά-
 σεις. ^f ἔτι ἡ μὲν ἀρετὴ εὖ ^g διατίθησι πρὸς τὰ οἰκεῖα
 πάθη, ἡ δὲ κακία κακῶς. Ὡστ' οὐδ' αὗται ἔσονται ἀλλοιώ-
 10 σεις· οὐδὲ δὴ ^h αἱ ἀποβολαὶ καὶ αἱ λήψεις αὐτῶν. Γίνε-
 σθαι δ' αὐτὰς ἀναγκαῖον ἀλλοιουμένου τοῦ αἰσθητικοῦ μέρους.
ⁱ Ἀλλοιούται δ' ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν· ἅπαντα γὰρ ^k ἢ ἠθικὴ
 ἀρετὴ περὶ ἡδονὰς καὶ λύπας τὰς σωματικὰς, αὗται δὲ ἢ ἐν

^w τὸ d.h. ^x εἰσὶν h. ^y ἐστὶν αὐτῶν H. ^z οὔθ' ὅλως οὐδὲ μετ. b.c.
^a ἢ post ποιεῖ addiderunt H.I.e.h. ^b ὥς δεῖ] ὡδὶ H.I.e.h. ^c παθη-
 τικὸν μὲν ἐναντίως καὶ ἀπαθές b.c. ^d τὸ h. ^e τελειώσεις εἰσὶν
 αἱ H.I.e.h. ^f ἔτι δὲ ἢ b.c. ^g διατίθησι τὸ ἔχον πρὸς I.e.h. ^h αἱ]
 καὶ c, om. I. ⁱ ἀλλοιωθήσεται b.c. ^k ἢ om. H.

λειόν ἐστίν, ^w ὅταν τύχη τῆς οἰκείας ἀρετῆς, καὶ μάλιστα κατὰ
 φύσιν, καθάπερ ὁ κύκλος τότε ^x μάλιστα κατὰ φύσιν ἐστίν, ὅταν
 μάλιστα κύκλος ᾖ), ἡ δὲ ^y κακία φθορὰ τούτων καὶ ἔκστασις. Γίνε-
 ται μὲν οὖν ἀλλοιουμένου τινὸς καὶ ἡ λήψις τῆς ἀρετῆς καὶ ἡ τῆς
 κακίας ἀποβολή, ἀλλοιώσεις μέντοι τούτων οὐδέτερον. Ὅτι δ' ἀλ-
 λοιούται τι, δῆλον. Ἡ μὲν γὰρ ἀρετὴ ἥτοι ἀπάθειά τις ἢ παθη-
 τικὸν ὡδί, ἡ δὲ κακία ^z παθητικὸν ἢ ἐναντία πάθησις τῇ ἀρετῇ.
 21 Καὶ τὸ ὅλον τὴν ^a ἠθικὴν ἀρετὴν ἐν ἡδοναῖς καὶ λύπαις ^b εἶναι συμ-

^w ὅταν om. E. ^x μάλιστα om. h. ^y κακία φθορὰ] παραφορὰ E. ^z παθη-
 τικὴ K. ^a ἠθικὴν] οἰκείαν g. ^b εἶναι om. h.

τῷ πράττειν ἢ ἐν τῷ μεμνησθαι ἢ ἐν τῷ ἐλπίζειν. Αἱ μὲν οὖν ἐν τῇ πράξει κατὰ τὴν αἴσθησιν εἰσιν, ὥσθ' ὑπ' αἰσθητοῦ τινὸς ¹ κινεῖσθαι, αἱ δ' ἐν τῇ μνήμῃ καὶ ^m ἐν τῇ ἐλπίδι ἀπὸ ⁿ ταύτης· ἢ γὰρ οἷα ἔπαθον μεμνημένοι ἡδονται, ἢ ἐλπίζοντες οἷα ^o μέλλουσιν. Ὡστ' ἀνάγκη πᾶσαν τὴν τοιαύτην ἡδονὴν ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν γίγνεσθαι. Ἐπεὶ δ' ἡδονῆς καὶ ¹¹ λύπης ἐγγιγνομένης καὶ ἡ κακία καὶ ἡ ἀρετὴ ἐγγίνεται (περὶ ταύτας γὰρ εἰσιν), αἱ δ' ἡδοναὶ καὶ ^p αἱ λύπαι ἀλλοιώσεις τοῦ ^q αἰσθητικοῦ, φανερόν ὅτι ἀλλοιουμένου τινὸς ἀνάγκη ^r καὶ ταύτας ἀποβάλλειν καὶ λαμβάνειν. ^s Ὡσθ' ἡ μὲν γένεσις αὐτῶν μετ' ἀλλοιώσεως, ^t αὐταὶ δ' οὐκ εἰσιν ἀλλοιώσεις. Ἀλλὰ μὴν ^v οὐδ' ^w αἱ τοῦ ^x νοητικοῦ μέρους ἔξεις ἀλλοιώ- ¹² σεις, οὐδ' ἔστιν αὐτῶν γένεσις. Πολὺ γὰρ ^y μάλιστα τὸ ἐπιστήμον ἐν τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν λέγομεν. Ἐτι δὲ καὶ φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῶν γένεσις. ^z Τὸ γὰρ κατὰ δύναμιν ἐπιστήμον ^a οὐδὲν αὐτὸ κινήθην ἀλλὰ τῷ ἄλλο ὑπάρξει γίνεται ἐπιστήμον. Ὅταν γὰρ γένηται τὸ κατὰ μέρος, ἐπισταταί πως ^b τῇ καθόλου ^c τὸ ἐν μέρει. Πάλιν δὲ ¹³

¹ κινεῖσθαι om. H.I.e.h. ^m ἐν post καὶ om. b.c. ⁿ ταύτης εἰσίν· ἢ H.b.c. ^o μένουσιν H. ^p αἱ ante λ. om. H.I.e.h. ^q αἰσθητικοῦ εἰσι φ. d. ^r καὶ om. d. ^s ὥσθ'] ἔτι c. ^t αὕτη δ' οὐκ ἔστιν ἀλλοίωσις b. c. ^v οὐδ' —μέρους] οὐδὲ τῷ νοητικῷ μέρει αἱ I.e.i. ^w αἱ om. c, post μέρους ponit h. ^x νοητοῦ b.c. ^y μάλιστα om. I.e.h.i. ^z τὸ γὰρ b.c: ceteri ὅτι τὸ. ^a οὐδὲν] οὐδὲ I.e.i, οὐκ d. ^b τῇ b.c, τῷ d: ceteri τὰ. ^c τὸ c, τὲ b, τὰ d: ceteri τῷ.

βέβηκεν· ἢ γὰρ κατ' ἐνέργειαν τὸ τῆς ἡδονῆς ἢ διὰ ^c μνήμην ἢ ἀπὸ τῆς ἐλπίδος. ^d Εἰ μὲν ^e οὖν κατ' ἐνέργειαν, αἴσθησις τὸ αἷτιον, ^f εἰ δὲ διὰ ^g μνήμην ἢ ^h δι' ἐλπίδα, ⁱ ἀπὸ ταύτης· ἢ γὰρ ^k οἷα ἐπά-θομεν ^l μεμνημένοις ^m τὸ τῆς ἡδονῆς ⁿ ἢ οἷα πεισόμεθα ἐλπίζουσιν. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῷ διανοητικῷ μέρει τῆς ψυχῆς ^o ἡ ἀλλοίωσις. Τὸ ²² γὰρ ἐπιστήμον μάλιστα τῶν πρὸς τι λέγεται. Τοῦτο ^p δὲ δηλόν· κατ' οὐδεμίαν γὰρ δύναμιν ^q κινήθεις ἐγγίνεται τὸ τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ὑπάρξαντός τινος· ἐκ γὰρ τῆς κατὰ μέρος ἐμπειρίας τὴν καθό-

^c μνήμην E: ceteri μνήμης. ^d εἰ] ἡ E.h. ^e οὖν] γὰρ Ha. ^f εἰ] ἡ h. ^g μνήμην h: ceteri μνήμης. ^h δι' ἐλπίδος F.Ha, τὴν ἐλπίδα E. ⁱ ἀπὸ] τὸ ἀπὸ h. ^k οἷα om. h. ^l μεμνημένοι h. ^m τὸ addidit E. ⁿ ἢ οἷα] ποῖα E. ^o ἡ om. E. ^p δὲ om. E. ^q κινήθεις ἡμῖν γίνεται h.

τῆς χρήσεως καὶ τῆς ἐνεργείας οὐκ ἔστι γένεσις, εἰ μὴ τις καὶ τῆς ^d ἀναβλέψεως καὶ τῆς ἀφῆς ^e οἶεται γένεσιν ^f εἶναι, καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὁμοιον τούτοις. Ἡ δ' ἐξ ἀρχῆς λήψις τῆς ἐπιστήμης γένεσις ^g οὐκ ^h ἔστιν· ⁱ τῷ γὰρ ^k ἡρεμῆσαι καὶ στήναι τὴν διάνοιαν ἐπίστασθαι καὶ φρονεῖν ^l λέγομεν. Εἰς δὲ τὸ ἡρεμεῖν οὐκ ἔστι γένεσις· ὅλως γὰρ ^m οὐδεμιᾶς μετα-
 14 βολῆς, καθάπερ εἴρηται πρότερον. Ἔτι δ' ὥσπερ ⁿ ὅταν ἐκ τοῦ μεθύειν ἢ καθεύδειν ἢ νοσεῖν εἰς τὰναντία μεταστῇ τις, οὗ φαμεν ἐπιστήμονα γεγονέναι πάλιν (καίτοι ^o ἀδύνατος ἦν τῇ ἐπιστήμῃ χρῆσθαι πρότερον), οὕτως οὐδ' ὅταν ἐξ ἀρχῆς λαμβάνῃ τὴν ἔξιν· τῷ γὰρ καθίστασθαι τὴν ψυχὴν ἐκ τῆς ^p φυσικῆς ^q ταραχῆς φρόνιμόν τι ^r γίνεται καὶ ^s ἐπιστήμον.
 15 Διὸ καὶ τὰ παιδία οὔτε μαθάνειν ^t δύναται οὔτε κατὰ τὰς αἰσθήσεις ὁμοίως ^v κρίνειν τοῖς πρεσβυτέροις· πολλὴ γὰρ ἡ

^d ἀναβλ. τε καὶ b. ^e οἶοιτο H.I.e.h. ^f εἶναι· τὸ γὰρ οἶεσθαι καὶ H.I.e.h. ^g οὐκ] μὲν οὐκ H.e.h., μὲν οὖν οὐκ I. ^h ἔστιν] ἔστιν οὐδ' ἀλλοίωσις b.c. ⁱ τὸ c.d. ^k ἡρεμῆσαι I.e. ^l λεγόμεθα b.c. ^m οὐδεμία μεταβολή H.I.e.h. ⁿ ὅταν om. h. ^o ἀδύνατον ἢ c. ^p ἡθικῆς c. ^q ἀρετῆς b.c. ^r γένηται c. ^s ἐπιστητὸν e.h. ^t δύναται H.b.c. ^v κρίνει I.e.

23 λου λαμβάνομεν ἐπιστήμην. Οὐδὲ δὴ ^r ἡ ἐνέργεια γένεσις, εἰ μὴ τις ^s καὶ τὴν ἀνάβλεψιν καὶ τὴν ἀφῆν γενέσεις ^t φησὶν· τοιοῦτον γὰρ ἡ ἐνέργεια. Ἡ δὲ ἐξ ἀρχῆς λήψις τῆς ἐπιστήμης οὐκ ἔστι γένεσις οὐδ' ἀλλοίωσις· ^v τῷ γὰρ ἡρεμίζεσθαι καὶ καθίστασθαι τὴν
 24 ψυχὴν ἐπιστήμων γίνεται καὶ φρόνιμος. Καθάπερ ^w οὖν οὐδ' ὅταν καθεύδων ἐγερθῇ τις ἢ μεθύων παύσῃται ἢ νοσῶν καταστῇ, γέγονεν ἐπιστήμων· ^x καίτοι πρότερον οὐκ ^y ἐδύνατο ^z χρῆσθαι καὶ κατὰ τὴν ἐπιστήμην ἐνεργεῖν, ^a ἀλλ' ἀπαλλαγείσης τῆς ταραχῆς καὶ ^b εἰς κατάστασιν ἐλθούσης τῆς διανοίας ὑπῆρξεν ἡ δύναμις ἡ πρὸς τὴν τῆς ἐπιστήμης χρείαν. ^c Τοιοῦτον δὴ τι γίνεται καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐν τῇ τῆς ἐπιστήμης ^d ὑπαρχῇ· τῆς γὰρ ταραχῆς ἡρεμία τις ^e καὶ
 25 κατάστασις. Οὐδὲ δὴ τὰ παιδία ^f δύναται μαθεῖν οὐδὲ ^g κρίνειν ταῖς αἰσθήσεσιν ὁμοίως τοῖς πρεσβυτέροις. Πολλὴ γὰρ ἡ ταραχὴ

^r ἡ om. E. ^s καὶ post τις om. h. ^t φήσει K.Ha. ^v τὸ g.h. ^w οὖν om. T.h. ^x καὶ τὸ πρ. E. ^y ἡδύνατο Ha.h. ^z χρησθῆναι E. ^a ἀλλ'] εἶτα E. ^b εἰς ἐρημίαν καὶ κατάστασιν E. an ἡρεμίαν? ^c τοιοῦτο E. ^d ἀπαρχῇ h. ^e καὶ] ἡ T. ^f δύναται h, δύναται τι F. ^g κρίνειν Ha, κοινωνεῖν E.

ταραχή καὶ ἡ κίνησις. Καθίσταται ^w δὲ καὶ ^x ἡρεμίζεται ^y πρὸς ἓνια μὲν ὑπὸ τῆς φύσεως αὐτῆς, πρὸς ἓνια δ' ὑπ' ἄλλων, ἐν ἀμφοτέροις δὲ ἀλλοιουμένων τινῶν τῶν ἐν ^z τῷ σώματι, καθάπερ ἐπὶ τῆς ^a ἐγέρσεως καὶ ^b τῆς ἐνεργείας, ὅταν νήφων γένηται καὶ ἐγερθῇ. Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τὸ ἀλλοιοῦσθαι καὶ ἡ ἀλλοίωσις ἐν τε τοῖς αἰσθητοῖς γίνεται ^c καὶ ἐν τῷ αἰσθητικῷ ^d μέρει τῆς ψυχῆς, ἐν ἄλλῳ δ' οὐδενὶ πλὴν κατὰ ^e συμβεβηκός.

¹ Απορήσειε δ' ἂν τις πότερόν ἐστι κίνησις πᾶσα πάσῃ 4 συμβλητῇ ἢ οὐ. Εἰ δὴ ἐστι πᾶσα συμβλητῇ καὶ ^f ὁμοταχὲς τὸ ^g ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἴσον κινούμενον, ἔσται περιφερὴς τις ^h ἴση εὐθείᾳ, καὶ μείζων δὴ καὶ ἐλάττων. ¹ Ἐτι ἀλλοίωσις καὶ ⁱ φορά τις ^k ἴση, ὅταν ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ μὲν ¹ ἀλλοιωθῇ τὸ δ' ἐνεχθῇ. ¹ Ἐσται ἄρα ^m ἴσον πάθος μήκει. ¹ Ἀλλ' ἀδύνατον. ¹ Ἀλλ' ⁿ ἄρα ὅταν ^o ἐν ἴσῳ ἴσον κινήθῃ, τότε ἰσοταχὲς ἴσον δ' οὐκ ^p ἔστι ^q πάθος μήκει. ¹ Ὡστ' οὐκ ἔστιν ἀλλοίωσις φορά ἴση οὐδ' ἐλάττων. ¹ Ὡστ' οὐ πᾶσα συμβλητῇ. ¹ Ἐπὶ ² δὲ τοῦ κύκλου καὶ ^r τῆς εὐθείας πῶς συμβήσεται; ¹ Ατοπὸν ^s τε γάρ, εἰ μὴ ἔστι κύκλῳ ὁμοίως ^t τουτὶ κινεῖσθαι καὶ τοῦτο

^w δὲ] γὰρ I.e.h. ^x ἡρεμίζει b.c. ^y πρὸς—αὐτῆς om. b.c. ^z τῷ om. c.d. ^a χρήσεως H.I.b.c.e., κρίσεως h. ^b τῆς om. I.d.e.h. ^c καὶ ἡ ἐν b.c. ^d μορίῳ b.c. ^e post συμβεβηκός h. πυκνουμένου γὰρ ἢ μαινομένου ἢ θερμαινομένου τῆς ὕλης. ἀλλ. (sec. 15.)—πλὴν κατὰ συμβεβηκός (hujusce cap. fin.) ea varietate cui appositum h. margo γράφεται τοῦτο καὶ ἄλλως ἕως τοῦ ἀπορήσειε δ' ἂν τις. ^f ὁμοιοταχὲς E.I. ^g ἐν τῷ ἴσῳ F. ^h ἴση καὶ εὐθεία K. ⁱ φθορά E. ^k ἴση] καὶ H. ¹ ἀλλοιωθῇ τι τὸ F.K. ^m ἴσον τὸ πάθος F. ⁿ ἄρα om. corr. F. ^o ἴσον ἐν ἴσῳ I. ^p ἔσται I. ^q πάθος πᾶν μήκει F. et corr. K. ^r τῆς om. F. ^s τε om. H. ^t τουτὶ F.

περὶ ^h αὐτὰ καὶ ἡ κίνησις. Καθίσταται δὲ καὶ παύεται τῆς ταραχῆς τοτὲ μὲν ὑπὸ τῆς φύσεως τοτὲ δ' ὑπ' ⁱ ἄλλων. Ἐν ἀμφοτέροις δὲ τούτοις ἀλλοιοῦσθαί τι συμβαίνει, καθάπερ ὅταν ἐγερθῇ καὶ γένηται νήφων πρὸς τὴν ἐνέργειαν. Φανερόν οὖν ὅτι τὸ τῆς ἀλλοιώσεως ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ^k ἐν τῷ αἰσθητικῷ μέρει τῆς ψυχῆς, ἐν ἄλλῳ δ' οὐθενὶ πλὴν κατὰ συμβεβηκός.

^h ταῦτα E.

ⁱ ἀλλήλων E.g.

^k ἐν ante τῷ om. F.h.

ἐπὶ τῆς εὐθείας, ἀλλ' εὐθὺς ἀνάγκη ἢ θάττον ἢ βραδύτερον,
 ὥσπερ ^v εἰ κάταντες, τὸ δ' ἀναντες. ^w Ἐτι ^x οὐδὲν διαφέρει
 οὐδ' ἐν τῷ λόγῳ, εἴ τις ^y φήσειεν ^z ἀνάγκην εἶναι θάττον
 εὐθὺς ^a ἢ βραδύτερον κινεῖσθαι· ἔσται γὰρ μείζων καὶ ἐλάτ-
 3 των ἢ περιφερὴς τῆς εὐθείας, ὥστε καὶ ἴση. Εἰ γὰρ ἐν τῷ
 A χρόνῳ ^b τὸ μὲν τὴν B ^c διήλθε τὸ δὲ ^d τὴν Γ, μείζων ἂν
 εἴη ἢ B τῆς Γ· οὕτω γὰρ τὸ θάττον ἐλέγετο. Οὐκοῦν καὶ
 εἰ ἐν ἐλάττονι ἴσον, θάττον· ὥστ' ^e ἔσται τι μέρος τοῦ A ἐν
 ᾧ ^f τὸ B τοῦ κύκλου ^g τὸ ἴσον δίδεισι, καὶ τὸ Γ ἐν ὅλῳ τῷ
 A τὴν Γ. Ἀλλὰ μὴν εἰ ἔστι ^h συμβλητά, ⁱ συμβαίνει τὸ
 ἄρτι ρηθέν, ἴσην ^k εὐθείαν εἶναι κύκλῳ. Ἀλλ' οὐ ^l συμ-
 βλητά· οὐδ' ἄρα αἱ κινήσεις. Ἀλλ' ὅσα μὴ ^m ὁμώνυμα,
 4 ⁿ πάντα ^o συμβλητά. Οἶον διὰ τί οὐ ^p συμβλητόν, πότερον
 ὀξύτερον τὸ γραφεῖον ἢ ὁ οἶνος ἢ ἡ νήτη; ^q Ὅτι ^r ὁμώνυμα,
 οὐ ^s συμβλητά· ἀλλ' ἡ ^t νήτη ^v τῇ παρανήτῃ συμβλητόν, ὅτι
^w ταὐτὸ ^x σημαίνει τὸ ὅξυ ἐπ' ἀμφοῖν. Ἀρ' οὖν οὐ ταὐτὸν
 τὸ ταχὺ ἐνταῦθα κάκει; πολὺ δ' ἔτι ἥττον ἐν ἀλλοιώσει καὶ
 5 φορᾷ. Ἡ πρῶτον μὲν τοῦτο οὐκ ἀληθές, ὥς εἰ μὴ ὁμώνυμα
 συμβλητά. Τὸ γὰρ πολὺ ταὐτὸ σημαίνει ἐν ὕδατι ^y καὶ
 ἀέρι, καὶ οὐ συμβλητά. Εἰ δὲ μή, τό γε διπλάσιον ταυτό
 (δύο γὰρ πρὸς ἓν), καὶ οὐ συμβλητά. Ἡ καὶ ἐπὶ τούτων ὁ
 6 αὐτὸς λόγος· καὶ γὰρ ^z τὸ πολὺ ὁμώνυμον. Ἀλλ' ἐνίων
 καὶ οἱ λόγοι ὁμώνυμοι, οἶον εἰ λέγοι τις ὅτι τὸ πολὺ ^a τὸ
 τοσοῦτον καὶ ^b ἔτι ^c ἄλλο ^d τὸ τοσοῦτον, καὶ τὸ ἴσον ὁμώνυ-
 νον, καὶ τὸ ἐν δέ, εἰ ἔτυχεν, εὐθὺς ὁμώνυμον. Εἰ δὲ τοῦτο,

^v εἰ] ἂν εἰ F. ^w ἔτι om. E.K. ^x οὐδ' ἐν om. F. ^y φήσει K, φησὶν E. ^z ἀνάγκη E.K. ^a ἢ om. E. ^b τὸ μὲν om. E. et pr. K. ^c διελήλυθε H.I. διήλθε—ἢ B om. E. ^d τὴν—ἢ B om. pr. K. ^e ἔσται om. K. ^f τὸ ante B om. E.K. ^g τὸ ἴσον δίδεισι τὸ ἴσον pr. F: om. τὸ ἴσον E.H.I.K. ^h ξυμβλητά F.K. ⁱ συμβαίνει—συμβλητά om. pr. F. ^k εἶναι εὐθείαν H. ^l ξυμβλητά K. ^m συνώ- νυμα E.H. ⁿ ἅπαντα H. ^o ἀσύμβλητα H.I. ^p συμβλητόν τὸ πότε- ρον E. ^q ὅτι] ὅτι γὰρ F.H.I. ^r ὁμώνυμον E.I.K. ^s συμβλητόν K, ξυμβλητά F.H.I. ^t νήτῃ F. ^v τῇ om. E. ^w τὸ αὐτὸ E.F.I.K. ^x συμβαίνει E.F.K. ^y καὶ ἐν ἀέρι H. ^z τὸ] καὶ τὸ F. ^a τὸ post πολὺ om. E.K. ^b ἔτι] εἰ τι E. ^c ἀλλὰ H.I. ^d τὸ om. E. τὸ τοσοῦτον om. F.

^e καὶ τὰ δύο, ἐπεὶ διὰ τί τὰ μὲν συμβλητὰ τὰ δ' οὐ, εἴπερ
^f ἦν μία φύσις; ἢ ὅτι ἐν ἑ ἄλλῳ πρώτῳ δεκτικῷ. Ὁ μὲν γ
οὖν ἵππος καὶ ὁ κύων συμβλητά, πότερον λευκότερον· ἐν ᾧ
γὰρ πρώτῳ, ^h τὸ αὐτό, ἢ ἐπιφάνεια· ⁱ καὶ ^j κατὰ μέγεθος
ὡσαύτως. Ὑδὼρ δὲ ^k καὶ φωνή οὐ· ἐν ἄλλῳ γάρ. Ἡ δὴλον
ὅτι ἔσται ^l οὕτω γε πάντα ^m ἐν ποιεῖν, ⁿ ἐν ἄλλῳ δὲ ἕκαστον
φάσκειν εἶναι, καὶ ἔσται ταῦτόν ἴσον καὶ γλυκὺ καὶ λευκόν,
ἀλλ' ^o ἄλλο ἐν ^p ἄλλῳ. Ἐτι δεκτικὸν οὐ τὸ τυχόν ἐστίν, ^q
ἀλλ' ^r ἐν ἐνὸς τὸ πρῶτον. Ἀλλ' ἄρα οὐ μόνον ^s δεῖ τὰ
συμβλητὰ μὴ ὁμώνυμα εἶναι ἀλλὰ καὶ μὴ ἔχειν διαφοράν,
μήτε ^t ὁ ^u μήτ' ἐν ᾧ; Λέγω δὲ οἶον χρῶμα ^v ἔχει διαίρεσιν.
Τοιγαροῦν ^w οὐ συμβλητὸν κατὰ τοῦτο, οἶον πότερον ^x κε-
χρωμάτισται μᾶλλον, μὴ κατὰ τι χρῶμα, ἀλλ' ^y ἡ χρῶμα,
^z ἀλλὰ κατὰ τὸ λευκόν. Οὕτω ^a καὶ περὶ κίνησιν ὁμοταχὲς ^b
τὸ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ^c κινηθὲν ἴσον ^d τοσονδί· ^e εἰ δὴ τοῦ μήκους
ἐν ^f τῷδὲ τὸ μὲν ἡλλοιωθή τὸ δ' ἡνέχθη, ἴση ^g ἄρα ^h αὕτη ἢ
ἀλλοίωσις καὶ ὁμοταχὲς τῇ φορᾷ; Ἀλλ' ἄτοπον. Αἴτιον
δ' ὅτι ἡ κίνησις ἔχει εἶδη, ὥστ' εἰ τὰ ⁱ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ^j ἐνε-
χθέντα ἴσον μήκος ἰσοταχῇ ἔσται, ἴση ἢ εὐθεία καὶ ^k ἢ περι-
φερής. Πότερον οὖν αἴτιον, ^l ὅτι ἡ φορὰ γένος ἢ ὅτι ^m ἡ ⁿ
γραμμὴ γένος; Ὁ μὲν γὰρ ^o χρόνος αἰεὶ ^p ἄτομος τῷ εἶδει.
Ἡ ἅμα ^q κακεῖνα εἶδει διαφέρει; Καὶ γὰρ ἡ φορὰ ^r εἶδη ἔχει,
ἂν ἐκεῖνο ἔχη εἶδη ἐφ' οὗ κινεῖται. ^s Ἐτι δ' ^t εἰ ἐὰν ᾧ, οἶον
^u εἰ πόδες, βάδισις, ^v εἰ πτέρυγες, πτήσις. Ἡ οὐ, ἀλλὰ τοῖς

^e καὶ] κα E. ^f ἦν om. I. ^g ἄλλῳ τρόπῳ πρώτῳ E. ^h τῷ
αὐτῷ I. ⁱ καὶ om. E.K. ^j κατὰ τὸ μέγεθος F.H.I. ^k καὶ ἡ
φωνή F. ^l γε οὕτω F. ^m ποιεῖν ἐν K. ⁿ ἐν om. K. ^o ἄλλο om. F.H.
I.K. ^p ἄλλῳ] ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ I. ^q ἐν om. E.K. ^r δεῖ] δὴ H.
^s μήτε τὸ ἐν F. ^t ἔχει διαφορὰν ἢ διαίρεσιν H. ^v οὐ om. E. ^w κε-
χρωσται H. ^x ἀλλὰ] ἀλλ' ἢ E, ἀλλ' ἢ H. ^y καὶ om. H. ^z κινεῖ-
σθαι E.I.K. ^a τοσονδέ F.H. ^b εἰ δὴ] ἐπεὶ H, om. F. ^c τῷδὲ εἰ δὲ
τὸ F. ^d ἄρα om. pr. F. ^e αὕτη K. ^f ἐν τῷ ἴσῳ F. ^g κινηθέντα μῆ-
κος ἴσον H. ^h ἢ post καὶ om. F. ⁱ ὅτι ἔστιν ἢ E.I.K. ^k ἢ om. E.K.
^l χρόνος ὁ αὐτὸς αἰεὶ F. ^m ἄτομος ἐν δὲ τῷ K. ⁿ ἐκεῖνα F, om. K.
^o εἶδη ἔχη H. ^q ἔτι] ὅτε E.F.K. ^r ἐὰν δι' οὗ corr. I, ἂν δι' οὗ K, ἐν
ᾧ F. ^s εἰ] οἱ I. ^t εἰ δὲ πτ. E.I.K.

σχήμασιν ἢ φορὰ ἄλλη, ὥστε τὰ ἐν ἴσῳ ^ν χρόνῳ ^ω ταὐτὸ μέγεθος κινούμενα ἰσοταχῇ· τὸ αὐτὸ ^χ δὲ ^υ ἀδιάφορον εἶδει καὶ κινήσει ^z ἀδιάφορον· ὥστε τοῦτο σκεπτέον, τίς διαφορά ¹¹ κινήσεως. Καὶ σημαίνει ^a ὁ λόγος οὗτος ὅτι τὸ γένος οὐχ ἓν τι, ἀλλὰ παρὰ τοῦτο λανθάνει πολλά, εἰσὶ ^b τε τῶν ὁμωνυμιῶν αἱ μὲν πολὺ ἀπέχουσai, ^c αἱ δὲ ἔχουσαι ^d τινα ὁμοιότητα, αἱ δ' ἐγγὺς ἢ γένει ἢ ἀναλογίᾳ, διὸ ^e οὐ δοκοῦσιν ὁμωνυμίαι εἶναι οὕσαι. ^f Πότε οὖν ἕτερον τὸ εἶδος, εἰς ^g ταὐτὸ ἐν ἄλλῳ, ἢ ^h ἂν ἄλλο ἐν ἄλλῳ; καὶ τίς ὁρος; ἢ τῷ κρινόμεν ὅτι ⁱ ταὐτὸν τὸ λευκὸν καὶ τὸ γλυκὺ ἢ ἄλλο; ὅτι ^k ἐν ¹² ἄλλῳ φαίνεται ἕτερον; ἢ ὅτι ὅλως οὐ ^l ταὐτό; Περὶ δὲ ^m δὴ ἀλλοιώσεως, πῶς ⁿ ἔσται ἰσοταχῆς ἐτέρα ἐτέρα; Εἰ δὴ ἔστι τὸ ὑγιάζεσθαι ἀλλοιοῦσθαι, ^o ἔστι τὸν μὲν ταχὺ τὸν δὲ βραδέως ἰαθῆναι, ^p καὶ ἅμα τινάς, ὥστ' ^q ἔστιν ἀλλοιώσις ἰσοταχῆς· ἐν ἴσῳ γὰρ χρόνῳ ἡλλοιώθη. Ἄλλὰ τί ἡλλοιώθη; Τὸ γὰρ ἴσον ^r οὐκ ^s ἔσται ἐνταῦθα λεγόμενον, ἀλλ' ὡς ἐν τῷ ^t πρὸς ἴσότης, ἐνταῦθα ὁμοιότης. Ἄλλ' ^v ἔστω ἰσοταχές τὸ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ αὐτὸ μεταβάλλον. Πότερον ^w οὖν ἐν ¹³ ᾧ τὸ πάθος ἢ τὸ πάθος δεῖ συμβάλλειν; Ἐνταῦθα μὲν δὴ ^x ὅτι ὑγίεια ἢ αὐτή, ἔστι λαβεῖν ^y ὅτι οὔτε μᾶλλον οὔτε ἥττον ἀλλ' ὁμοίως ὑπάρχει. Ἐὰν δὲ τὸ πάθος ἄλλο ^z ἢ, οἷον ἀλλοιοῦνται τὸ λευκαίνόμενον ^a καὶ τὸ ὑγιαζόμενον, τούτοις οὐδὲν τὸ αὐτὸ οὐδ' ἴσον οὐδ' ὅμοιον, ἢ ^b ἤδη ταῦτα εἶδη ποιεῖ ἀλλοιώσεως, καὶ οὐκ ἔστι μία ^c ὥσπερ ^d οὐδ' αἱ φοραί. ^v Ὡστε ληπτέον ^e πόσα εἶδη ἀλλοιώσεως καὶ πόσα φορᾶς.

^v χρόνῳ om. E.H.K. ^w τὸ αὐτὸ F.H. ^x δὲ] δὲ καὶ E.K. ^y διάφορον F.K. ^z ἀδιάφορον εἶδει ὥστε F. ^a ὁ] γε ὁ F. ^b δὲ F. ^c αἱ δὲ ἔχουσai om. E. ^d ὁμοιότητά τινα H. ^e οὐδὲ I. ^f πότερον K. ^g ταυτὸν H, ταῦτα K. ^h ἂν om. I.K. ⁱ ταυτὸν καὶ γλυκὺ καὶ λευκὸν H. ^k ἐν ἄλλῳ om. H. ^l ταυτὸν H.I. ^m δὴ om. K. ⁿ ἔστιν F.K. ^o ἔστι δὲ τὸν F.H.I. ^p καὶ] ἔστι δὲ καὶ I. ^q ἔσται H. ^r οὐκέτι H. ^s ἔσται F.H.K. ^t πρὸς ἴσότης H. ^v ἔστω τὸ τὸ αὐτὸ μεταβάλλον τὸ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἰσοταχές H, et omissio τὸ altero et tertio F, omissis τὸ αὐτὸ et τὸ tertio K. ^w οὖν om. H. ^x ὅτι] ἢ F. ^y ὅτι] ἢ ὅτι F. ^z ἢ οἷον] ποῖον E. ^a καὶ] ἢ F. ^b εἶδη pr. I, om. corr. F. ^c ὥσπερ om. K. ^d οὐδὲ φορᾶ F. ^e πόσα om. K.

Εἰ μὲν οὖν τὰ κινούμενα εἶδει διαφέρει, ὧν εἰσὶν αἱ κινήσεις ¹⁴
καθ' ^f αὐτὰ καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός, καὶ αἱ κινήσεις εἶδει
διοίσουσιν· εἰ δὲ γένει, γένει, εἰ δ' ἀριθμῶ, ἀριθμῶ. Ἀλλὰ
δὴ πότερον εἰς τὸ πάθος δεῖ βλέψαι, ἐὰν ^g ἢ ταῦτόν ^h ἢ
ὁμοιον, ^h εἰ ἰσοταχεῖς αἱ ⁱ ἀλλοιώσεις, ^k ἢ εἰς τὸ ἀλλοιούμε-
νον, οἷον εἰ τοῦ μὲν ^l τοσονδὶ λελεύκονται τοῦ δὲ ^l τοσονδί;
ἢ εἰς ἄμφω, καὶ ἡ αὐτὴ μὲν ^h ἄλλη ^m τῷ πάθει, ⁿ εἰ τὸ
^o αὐτό, ἴση δ' ἢ ἄνιστος, εἰ ἐκείνο ἄνιστον. Καὶ ἐπὶ γενέσεως ¹⁵
^p δὲ καὶ φθορᾶς τὸ αὐτὸ σκεπτέον. Πῶς ἰσοταχὴς ἡ γένε-
σις; Εἰ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ αὐτὸ καὶ ἄτομον, ^q οἷον ἄνθρωπος
ἀλλὰ μὴ ζῶν· ^r θάπτων ^s δ', εἰ ἐν ἴσῳ ἕτερον· οὐ γὰρ ἔχο-
μέν ^t τινα δύο, ^v ἐν οἷς ἡ ἐτερότης ὡς ^w ἡ ἀνομοιότης. ^x Καὶ
εἰ ἔστιν ἀριθμὸς ἡ οὐσία, πλείων καὶ ἐλάττων ἀριθμὸς
^y ὁμοειδῆς, ἀλλ' ἀνώνυμον τὸ κοινόν, καὶ τὸ ἐκάτερον [^z ποίον·
τὸ μὲν ποίον,] ὥσπερ τὸ πλείον πάθος ἢ τὸ ὑπερέχον μάλ-
λον, τὸ δὲ ποσὸν μεῖζον.

Ἐπεὶ δὲ τὸ κινοῦν ^a κινεῖ τι αἰεὶ καὶ ἔν τινι καὶ μέχρι του ⁵
λέγω δὲ τὸ μὲν ἔν τινι, ὅτι ἐν χρόνῳ, τὸ δὲ μέχρι του, ὅτι
ποσόν τι μῆκος· ^b αἰεὶ γὰρ ἅμα κινεῖ ^c καὶ ^d κεκίνηκεν, ὥστε
ποσόν τι ἔσται ὃ ἐκινήθη, καὶ ἐν ποσῷ. Εἰ δὴ τὸ μὲν ^A ²
τὸ κινοῦν, τὸ δὲ ^B τὸ κινούμενον, ὅσον δὲ κεκίνηται μῆκος τὸ
^Γ, ἐν ὅσῳ ^e δὲ ὁ χρόνος ἐφ' οὗ ^Δ, ἐν δὴ τῷ ἴσῳ χρόνῳ ἡ
^f ἴση δύναμις ^g ἢ ἐφ' ^h οὗ ⁱ ^A ^k τὸ ἡμισυ τοῦ ^B ^l διπλασίαν
^m τῆς ^Γ ⁿ κινήσει, τὴν δὲ τὸ ^Γ ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ ^Δ· οὕτω
γὰρ ἀνάλογον ἔσται. Καὶ εἰ ἡ αὐτὴ δύναμις τὸ αὐτὸ ἐν

^f αὐτὸ F. ^g ἢ om. E. ^h εἰ] ἢ F, ἢ E.K, om. I. ⁱ ἀλλοιώ-
σεις ἢ εἰς τὸ om. pr. E. ^k ἢ εἰς τὸ ἀλλοιούμενον om. pr. K. ^l τοι-
ονδὶ E.H.K. ^m τὸ πάθος K. ⁿ εἰ] εἴη E, εἰ εἴη K. ^o αὐτὸ αὐτὸ
ἴση E. ^p δὲ om. E.K. ^q οἷον] οἷον εἰ I. ^r θάπτων E.K. ^s δὴ εἰ
ἐν ἀνίσῳ· οὐ E.K. ^t τι E.F.H.K. ^v ἐν οἷς om. E.H.I.K. ^w ἢ]
εἰ F. ^x καὶ] ἢ H.I.K, om. E. ^y ὁμοειδῆς F.K. ^z ποίον τὸ μὲν
ποίον om. E.F.H.I.K. ^a κινεῖται αἰεὶ E, κινεῖ τε αἰεὶ τι F. ^b αἰεὶ]
εἰ E.K. ^c καὶ om. K. ^d κεκίνηται H. ^e δὲ χρόνῳ ἐφ' ^f ^φ K. ^f ἴση
om. H.I. ^g ἢ om. E.K. ^h ^ω F. H. ⁱ A] τὸ a F.H.I.K. ^k τὸ]
τὸ μὲν I. ^l διπλασιάσαν E. ^m τῆς] τῆς τοῦ I. ⁿ κινήσει τὴν ζ
τὴν H.I.

^ο τῷδὲ τῷ χρόνῳ τοσήνδε κινεῖ, καὶ τὴν ἡμίσειαν ἐν τῷ Ρ ἡμί-
 σει καὶ ἡ ἡμίσεια ἰσχύς τὸ ἥμισυ κινήσει ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ
 3 τὸ ἴσον. Οἶον τῆς Α δυνάμεως ^ι ἔστω ἡμίσεια ἡ τὸ Ε καὶ
 τοῦ Β τὸ Ζ ἥμισυ· ὁμοίως δὲ ἔχουσι καὶ ^ι ἀνάλογον ^ς ἡ
 ἰσχύς πρὸς τὸ βάρος, ὥστε ἴσον ἐν ἴσῳ χρόνῳ κινήσουσιν.
 Καὶ εἰ τὸ Ε τὸ Ζ κινεῖ ἐν τῷ Δ τὴν Γ, ^ι οὐκ ^ν ἀνάγκη ἐν
 τῷ ἴσῳ χρόνῳ τὸ ἐφ' οὗ ^ω Ε τὸ διπλάσιον τοῦ Ζ κινεῖν τὴν
 4 ἡμίσειαν τῆς Γ. Εἰ ^κ δὲ ^γ τὸ ^α Α τὴν ^α τὸ Β ^β κινήσει ἐν
 τῷ Δ ^ε ὅσῃν ^δ ἡ τὸ Γ, τὸ ἥμισυ τοῦ Α τὸ ἐφ' ᾧ ^ε Ε τὴν
^ι τὸ Β οὐ κινήσει ἐν τῷ χρόνῳ ἐφ' ^ς ᾧ Δ, οὐδ' ἐν τινι τοῦ Δ
^η τῆς Γ, ^ι ἡ ἀνάλογον πρὸς τὴν ὅλην ^κ τὴν Γ, ὥς τὸ Α πρὸς
 τὸ ^ι Ε· ὅλως γὰρ εἰ ἔτυχεν οὐ κινήσει οὐδέν· ^μ οὐ γὰρ εἰ
^ν ἡ ὅλη ἰσχύς τοσήνδε ^ο ἐκίνησεν, ἡ ἡμίσεια Ρ οὐ κινήσει οὔτε
^ι ποσὴν οὔτ' ἐν ὁποσφοῦν· ^ι εἰς γὰρ ἂν κινοίη τὸ πλοῖον,
 εἴπερ ἡ ^ς τε τῶν ^ι νεωλκῶν τέμνεται ἰσχύς εἰς τὸν ἀριθμὸν
 5 καὶ τὸ μῆκος, ὃ πάντες ἐκίνησαν. Διὰ τοῦτο ὁ ^ν Ζήνωνος
 λόγος οὐκ ^ω ἀληθής, ὥς ψοφεῖ ^κ τῆς κέγχρου ὅτι οὐν μέρος·
 οὐδὲν γὰρ κωλύει μὴ κινεῖν τὸν ἀέρα ἐν μηδενὶ χρόνῳ ^γ τοῦτον
 ὃν ἐκίνησεν ^α ἐμπεσὼν ^α ὁ ὅλος μέδιμνος. Οὐδὲ ^β δὲ τοσοῦ-
 τον μόριον, ὅσον ἂν κινήσειε τοῦ ὅλου, εἰ εἴη καθ' αὐτὸ
 τοῦτο, ^ε οὐ κινεῖ. Οὐδὲ γὰρ οὐδέν ἐστίν ἀλλ' ἡ ^δ δυνάμει ἐν
 6 τῷ ὅλῳ. Εἰ δὲ τὰ ^ε δύο, ἐκατέρων ^ι δὲ ^ς τῶνδε ἐκάτερον

^ο τῷδὲ τῷ] τῷ διττῷ Ε. ^ρ ἡμίσει χρόνῳ κινήσει καὶ Ι. ^ι ἔστω
 ἡ ἡμίσεια ἡ τὸ Η, ἔστω ἡμίσεια ἡ τοῦ Ε, ἔστω ἥμισυ τὸ Κ. ^ι ἀνα-
 λόγως Η. ^ς ἡ om. E.K. ^ι οὐκ om. E.K. ^ν ἀναγκαῖον E.F.K.
^ω Ε] τὸ ε pr. F. ^κ δὲ E.K. ^γ τὸ Α] τὴν τὸ α pr. F. ^α κινεῖ
 τὴν Κ. ^α τὸ om. E.I.K. ^β κινεῖ Η, om. Κ. ^ε ὅση E.H.K.
^δ ἡ om. Ι. ^ε Ε] τὸ ε H.I. ^ι τὸ Ι. ^ς ᾧ τὸ δ E.I.K.
^η τῆς] τις τῆς Κ. ^ι ἡ om. F, ἡ—Γ. om. E.K. ^κ τὴν post
 ὅλην om. F. ^ι Ε] ^ς Ε, simile quid Κ. ^μ οὐ γὰρ εἰ] εἰ
 γὰρ F.K. ^ν ἡ] εἴη Κ, om. Ε. ^ο κίνησιν ἡ ἡ Κ. ^ρ οὐ om. H.I.K.
^ι ποσὴν H.I. ^ι εἰς] εἰ Ε. ^ς τε om. Κ. ^ι νεωλκῶν E.K.
^ν ζήνων ὡς λόγος Ι. ^ω ἀληθὲς Κ. ^κ τοῦ E.I. ^γ τοῦτον om. F.
^α πεσὼν Η. ^α ὁ om. Η, post ὅλος ponit Κ. ^β δὲ] δὴ τὸ H.I. ^ε οὐ
 κινεῖ· οὐδὲ γὰρ om. E.K. ^δ δυνάμει om. Η. ^ε δύο] δύο καὶ F.
^ι δὲ om. E.F.H.K. et pr. Ι. ^ς τῶνδε] τῶνδε καὶ Κ, τῶνδε καὶ
 εἰς Ε.

^h κινεῖ τοσόνδε ἐν τοσῶδε, καὶ συντιθέμεναι αἱ δυνάμεις τὸ σύνθετον ἐκ τῶν βαρῶν τὸ ἴσον κινήσουσι μῆκος καὶ ἐν ἴσῳ χρόνῳ· ἀνάλογον γάρ. Ἰὸν οὖν οὕτω καὶ ⁱ ἐπ' ἀλλοιώσεως καὶ ἐπ' αὐξήσεως; Τὶ μὲν γὰρ τὸ αὖξον, τί δὲ τὸ ^k αὐξανόμενον, ἐν ποσῶ ^l δὲ χρόνῳ καὶ ποσὸν τὸ μὲν αὖξει τὸ δὲ αὐξάνεται. Καὶ τὸ ἀλλοιοῦν καὶ τὸ ἀλλοιούμενον ὡσαύτως γὰρ καὶ ποσὸν κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον ^m ἡλλοίωται, καὶ ἐν ποσῶ χρόνῳ, ἐν ⁿ διπλασίῳ ^o διπλάσιον, ^p καὶ τὸ διπλάσιον ἐν διπλασίῳ· τὸ δ' ἥμισυ ἐν ἡμίσει ^q χρόνῳ, ἢ ἐν ἡμίσει ἥμισυ ἢ ἐν ἴσῳ διπλάσιον. Εἰ δὲ τὸ ἀλλοιοῦν ἢ αὖξον τὸ τοσόνδε ἐν τῷ ^r τοσῶδε ^s ἢ αὖξει ἢ ἀλλοιοί, οὐκ ^t ἀνάγκη καὶ τὸ ἥμισυ ἐν ἡμίσει ^v καὶ ἐν ἡμίσει ^w τὸ ἥμισυ, ἀλλ' ^x οὐδέν, εἰ ἔτυχεν, ἀλλοιώσει ἢ αὐξήσει, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ βάρους.

γ Θ.

Πότερον ^z δὲ γέγονέ ^a ποτε κίνησις οὐκ οὔσα πρότερον, καὶ φθείρεται πάλιν οὕτως ^b ὥστε κινεῖσθαι μηδέν, ἢ οὐτ' ἐγένετο οὐτε φθείρεται, ἀλλ' αἰεὶ ἦν καὶ αἰεὶ ἔσται, καὶ τοῦτ' ἀθάνατον καὶ ἄπαστον ὑπάρχει τοῖς οὖσιν, οἷον ζῶη τις οὔσα τοῖς φύσει συνεστῶσι πᾶσιν; Εἶναι ^c μὲν οὖν κίνησιν πάντες φασὶν οἱ περὶ φύσεώς τι λέγοντες διὰ τὸ κοσμοποιεῖν καὶ περὶ γενέσεως ^d καὶ φθορᾶς εἶναι τὴν θεωρίαν πᾶσαν αὐτοῖς, ἣν ἀδύνατον ὑπάρχειν μὴ κινήσεως οὔσης. Ἄλλ' ^e ὅσοι μὲν ἀπείρους ^f τε κόσμους ^g εἶναί φασι, καὶ τοὺς ^z μὲν γίγνεσθαι τοὺς δὲ φθείρεσθαι ^h τῶν κόσμων, αἰεὶ φασιν εἶναι κίνησιν (ἀναγκαῖον γὰρ τὰς γενέσεις καὶ ⁱ τὰς φθορὰς εἶναι μετὰ κινήσεως αὐτῶν)· ὅσοι δ' ἓνα ἢ μὴ αἰεὶ, καὶ περὶ

^h ἐκίνοι H.I. ἐκίνοι τὸ K, κινεῖ τὸ E. ⁱ ἐπ' ante ἀλλ. om. H.I. ^k αὐξόμενον F. ^l δὲ ante χρ. om. E.K. ^m ἡλλοίωγται F.K. ⁿ διπλασίονι K, om. E. ^o διπλάσιον om. K. ^p καὶ] κατὰ I. ^q χρ. ἢ] χρ. καὶ H. ^r τοσῶδι H. ^s ἢ ante αὖξ. om. E.F.K. ^t ἀναγκαῖον F. ^v καὶ ἐν ἡμίσει] ἢ καὶ F. ^w τὸ om. F.K. ^x οὐδέ F. γ Tit. Θ] περὶ κινήσεως τῶν εἰς γ τὸ γ E, φυσικῆς ἀκρόασεως ἦν H. ^z δὲ om. K. ^a ποτε om. E. ^b ὥστε om. E. ^c μὲν] μὴ E. ^d καὶ περὶ φθορᾶς K. ^e ὅπόσοι F.H.I. ^f τε om. F.K. ^g εἶναι om. K. ^h τὸν κόσμον I. ⁱ τὰς om. F.

3 τῆς κινήσεως ὑποτίθενται κατὰ λόγον. Εἰ ^k δὴ ἐνδέχεται ποτε ^l μηδὲν κινεῖσθαι, διχῶς ἀνάγκη ^m τοῦτο συμβαίνειν· ἢ γὰρ ὡς Ἄναξαγόρας λέγει (φησὶ γὰρ ἐκεῖνος, ὁμοῦ πάντων ὄντων καὶ ἡρεμούντων τὸν ἄπειρον χρόνον, κίνησιν ἐμποιῆσαι τὸν νοῦν καὶ διακρίναι), ἢ ὡς Ἐμπεδοκλῆς ἐν μέρει ⁿ κινεῖσθαι καὶ πάλιν ἡρεμεῖν, κινεῖσθαι μὲν ὅταν ἡ φιλία ἐκ πολλῶν ποιῇ τὸ εἶναι ἢ τὸ νεῖκος πολλὰ ἐξ ἑνός, ἡρεμεῖν δ' ἐν τοῖς μεταξὺ χρόνοις, λέγων οὕτως,

— ὁ ἡμὲν ἐν ἐκ πλεόνων μεμάθηκε φύεσθαι,
 p ἢ δὲ πάλιν διαφύντος ἑνὸς πλέον' ἐκτελέθουσιν.
 τῇ μὲν γίνονται τε, καὶ οὐ σφισιν ἔμπεδος αἰῶν·
 ἦ δὲ q τὰδ' ἀλλάσσοντα r διαμπερές οὐδαμὰ λήγει,
 ταύτη s δ' αἰὲν ἔασιν ἀκίνητοι κατὰ κύκλον.

4 ^t Δεῖ γὰρ ὑπολαβεῖν λέγειν αὐτὸν ἢ δὲ τὰδ' ἐνθένδε τὰ ἀλλάσσοντα. Σκεπτέον ^v δὴ περὶ ^w τούτων πῶς ἔχει· πρὸ ἔργου γὰρ οὐ μόνον πρὸς τὴν περὶ φύσεως θεωρίαν ἰδεῖν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν μέθοδον ^x τὴν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς πρώτης. Ἄρξώμεθα δὲ πρῶτον ἐκ τῶν διωρισμένων ἡμῖν ἐν 5 τοῖς φυσικοῖς πρότερον. Φαμὲν δὴ τὴν κίνησιν εἶναι ^y ἐντελέχειαν τοῦ κινήτου ἢ κινήτου. Ἄναγκαῖον ἄρα ὑπάρχειν τὰ πράγματα ^z τὰ δυνάμενα κινεῖσθαι καθ' ἐκάστην κίνησιν. ^a Καὶ χωρὶς δὲ τοῦ τῆς κινήσεως ὀρισμοῦ, πᾶς ἂν ὁμολογήσειεν ἀναγκαῖον εἶναι κινεῖσθαι τὸ δυνατόν κινεῖσθαι καθ' ἐκάστην κίνησιν, οἷον ἀλλοιοῦσθαι μὲν τὸ ἀλλοιωτόν, φέρεσθαι δὲ ^b τὸ κατὰ τόπον μεταβλητόν, ὥστε ^c δεῖ πρότερον καυστὸν εἶναι πρὶν ^d καίεσθαι καὶ καυστικὸν πρὶν κάειν. Οὐκοῦν καὶ ταῦτα ἀναγκαῖον ἢ γενέσθαι ποτὲ οὐκ ὄντα ἢ 6 αἰδία εἶναι. Εἰ μὲν τοίνυν ἐγένετο τῶν ^e κινήτων ἕκαστον,

^k δὲ K. ^l μὴ K. ^m τοῦτο om. H. ⁿ κινεῖσθαι post μέρει om. E. ^o ἢ μὲν F.H.I.K. ^p ἢ δὲ F.H.I. ^q τὰ διαλλάσσοντα F', τὰδ' ἀλλάσσοντα K. ^r διαμπερές om. H. ^s δ' om. H. ^t δεῖ— ἀλλάσσοντα] τὸ γὰρ ἢ δὲ (τῇδε F.I.) τὰδ' ἀλλάσσοντα (διαλλάσσοντα I.) ἐνθένδε ἐκείσε λέγειν αὐτὸν ὑποληπτέον F.H.I. ^v δὲ E. ^w τούτου H.I.K. ^x τὴν ante περὶ om. F. ^y ἐντ.] ἐνέργειαν E.K. ^z τὰ om. K. ^a καὶ om. H. ^b τὸ post τόπον ponit H, om. K. ^c δὴ E. ^d καίεσθαι H. ^e κινήτικων K.

^f ἀναγκαῖον πρότερον τῆς ληφθείσης ἄλλην γενέσθαι μεταβολὴν καὶ κίνησιν, καθ' ἣν ἐγένετο τὸ δυνατὸν κινηθῆναι ἢ κινήσai. Εἰ δ' ὄντα προὔπῃρχεν αἰ κινήσεως μὴ οὔσης, ἄλογον μὲν φαίνεται καὶ αὐτόθεν ἐπιστήσασιν, οὐ μὲν ἀλλὰ μάλλον ἔτι ^g προῖουσι ^h τοῦτο συμβαίνειν ἀναγκαῖον. Εἰ γὰρ τῶν μὲν κινητῶν ὄντων τῶν δὲ κινητικῶν ⁱ ὅτε μὲν ^k ἔσται ^l τι πρῶτον κινουῦν, τὸ δὲ κινούμενον, ὅτε δ' οὐθέν, ἀλλ' ^m ἡρεμεί, ⁿ ἀναγκαῖον τοῦτο μεταβάλλειν πρότερον· ^o ἦν γὰρ τι αἷτιον τῆς ἡρεμίας· ἢ γὰρ ἡρέμησις στέρησις ^p τῆς κινήσεως. ^v Ὡστε πρὸ τῆς πρώτης μεταβολῆς ἔσται μεταβολὴ προτέρα. ^q Τὰ μὲν γὰρ κινεῖ μοναχῶς, τὰ δὲ ^r καὶ τὰς ἐναντίας κινήσεις, οἷον τὸ μὲν πῦρ θερμαίνει, ψύχει δ' οὔ, ἢ δ' ἐπιστήμη δοκεῖ τῶν ἐναντίων εἶναι μία. Φαίνεται μὲν οὖν ^s κακεῖ ^t τι εἶναι ὁμοιότροπον· τὸ γὰρ ψυχρὸν θερμαίνει στραφέν πως καὶ ἀπελθόν, ὥσπερ καὶ ἀμαρτάνει ἐκὼν ὁ ἐπιστήμων, ὅταν ἀνάπαλιν χρήσῃται τῇ ἐπιστήμῃ. Ἀλλ' οὖν ὅσα γε δυνατὰ ⁹ ποιεῖν ^v καὶ πάσχειν ἢ κινεῖν, τὰ δὲ κινεῖσθαι, οὐ πάντως δυνατὰ ἐστίν, ἀλλ' ὡδὶ ἔχοντα καὶ πλησιάζοντα ἀλλήλοις. ^v Ὡσθ' ὅταν ^w πλησιάσῃ, κινεῖ, τὸ δὲ κινεῖται, καὶ ὅταν ὑπάρξῃ ὡς ^x εἶναι τὸ μὲν ^y κινητικὸν τὸ δὲ κινητόν. Εἰ τοίνυν μὴ αἰ ¹⁰ ἐκινεῖτο, δῆλον ὡς οὐχ οὕτως εἶχον ^z ὡς δυνάμενα τὸ μὲν κινεῖσθαι τὸ δὲ κινεῖν, ἀλλ' ^a ἔδει μεταβάλλειν θάτερον αὐτῶν· ἀνάγκη γὰρ ἐν τοῖς πρὸς τι τοῦτο συμβαίνειν, οἷον εἰ μὴ ὃν διπλάσιον νῦν διπλάσιον, ^b μεταβάλλειν, ^c εἰ μὴ ἀμφοτέρα, θάτερον. Ἔσται ^d ἄρα τις προτέρα μεταβολὴ τῆς πρώτης. Πρὸς δὲ τούτοις τὸ πρότερον καὶ ὕστερον πῶς ἔσται χρόνου ¹¹ μὴ ὄντος; ἢ ^e ὁ χρόνος μὴ οὔσης κινήσεως; Εἰ δὲ ^f ἐστίν ὁ

^f ἀνάγκη H, om. E. ^g προάγουσιν E, προάγουσι (supra positis ιου) H. ^h ἀναγκαῖον τοῦτο συμβαίνειν F. ⁱ ὅτι E. ^k ἔστι F. ^l τι] τὸ pr. F. ^m ἡρεμείν I. ⁿ ἀναγκαῖον] δεῖ F.H.I., ἀναγκαῖον δεῖ K. ^o ἦν om. E. ^p τῆς ante κ. om. F.H.I.K. ^q τὰ μὲν] τῷ μὲν K. ^r καὶ om. H. ^s καὶ ἐκεῖ F.H.I.K. ^t τι om. E. ^v καὶ] ἢ E K. ^w πλησιάζῃ F.H.I. ^x εἶναι] ἦν E. ^y κινητὸν τὸ δὲ κινητικόν F. ^z ὡς] ὡς μὴ I. et pr. F, ὡς ἦν E.K. ^a ἔδει μεταβάλλειν] μετέβαλεν E, μετέβαλλεν K. ^b μεταβάλλει H.K. ^c εἰ] καὶ εἰ I. ^d τις ἄρα I. ^e ὁ om. K. ^f ὁ χρόνος ἐστίν F.H.I.K.

χρόνος ^ε κινήσεως ἀριθμὸς ἢ κίνησις τις, εἴπερ ἀεὶ χρόνος
 ἐστίν, ἀνάγκη καὶ κίνησιν αἰδῖον εἶναι. Ἄλλὰ μὴν περὶ γε
 χρόνου ἔξω ἐνὸς ὁμονοητικῶς ἔχοντες φαίνονται ^h πάντες.
¹² ⁱ ἀγέννητον γὰρ εἶναι λέγουσιν. Καὶ διὰ ^k τοῦτο Δημόκριτός
^l γε δείκνυσιν ὡς ἀδύνατον ^m ἅπαντα γεγονέναι. ⁿ τὸν γὰρ
 χρόνον ^o ἀγέννητον εἶναι. Πλάτων δ' αὐτὸν γεννᾷ μόνος.
 ἅμα ^p μὲν γὰρ ^q αὐτὸν τῷ οὐρανῷ γεγονέναι, τὸν δ' οὐρανὸν
¹³ γεγονέναι φησίν. Εἰ ^r οὖν ἀδύνατόν ἐστι ^s καὶ εἶναι καὶ
 νοῆσαι χρόνον ἄνευ τοῦ νῦν, τὸ δὲ νῦν ἐστὶ μεσότης τις, ^t καὶ
 ἀρχὴν καὶ τελευτὴν ἔχον ^v ἅμα, ἀρχὴν μὲν τοῦ ἐσομένου
^w χρόνου, τελευτὴν δὲ τοῦ ^x παρελθόντος, ἀνάγκη ^y ἀεὶ εἶναι
 χρόνον· τὸ γὰρ ἔσχατον τοῦ τελευταίου ληφθέντος χρόνου
 ἐν τινι τῶν νῦν ^z ἔσται· οὐδὲν γὰρ ^a ἔστι ^b λαβεῖν ἐν τῷ
 χρόνῳ ^c παρὰ τὸ νῦν. Ὡστ' ἐπεὶ ἐστὶν ἀρχή ^d τε καὶ τε-
 λευτή τὸ νῦν, ἀνάγκη αὐτοῦ ἐπ' ἀμφοτέρα εἶναι ^e ἀεὶ χρόνον.
 Ἄλλὰ μὴν εἴγε χρόνον, φανερόν ὅτι ἀνάγκη εἶναι καὶ κίνη-
¹⁴ σιν, εἴπερ ὁ χρόνος πάθος τι κινήσεως. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος
 καὶ περὶ τοῦ ἀφθαρτον εἶναι τὴν κίνησιν· καθάπερ ^f γὰρ ἐπὶ
 τοῦ ^g γενέσθαι κίνησιν συνέβαινε προτέραν ^h εἶναί τινα μετα-
 βολὴν τῆς πρώτης, οὕτως ἐνταῦθα ὑστέραν τῆς τελευταίας·
 οὐ γὰρ ἅμα ⁱ παύεται κινούμενον καὶ κινητὸν ὄν, οἷον ^k καόμε-
 νον καὶ καυστὸν ^l ὄν (ἐνδέχεται ^m γὰρ καυστὸν εἶναι μὴ
ⁿ καόμενον), οὐδὲ ^o κινήτικὸν καὶ κινεῖν. Καὶ τὸ ^p φθαρτὸν
^q δὲ δεήσει φθαρῆναι, ὅταν ^r φθειρήται· καὶ τὸ τούτου φθαρ-
 τικὸν πάλιν ὕστερον· καὶ γὰρ ἡ φθορὰ μεταβολή τις ἐστίν.

^ε ἀριθμὸς κινήσεως F. ^h πάντες om. H. ⁱ ἀγέννητον F.K. ^k τοῦ-
 του E.H. ^l τε F.H.I. ^m ἅπαν E. ⁿ τὸν—εἶναι om. pr. F. ^o ἀγ.
 εἶναι] ἀγέννητον γεγονέναι K, ἀδύνατον γεγονέναι H.I. et rc. F. ^p μὲν
 om. I.K. ^q αὐτὸν om. E.K. ^r οὖν] δὲ E. ^s καὶ om. F.H.I.
^t καὶ ante ἀρχὴν om. F.H.I. ^v ἅμα] ἀλλ' E. ^w χρόνου om. F.
^x παρελθόντος F.H.I. ^y ἀεὶ om. H. ^z ἔστιν F. ^a ἔσται E. ^b ἐν
 τῷ χρόνῳ λαμβάνειν F.H.I. ^c παρὰ τὸν] παρὰ τὸν E. ^d τε om. F.H.
^e ἀεὶ om. E.K. ^f γὰρ om. I. ^g γενέσθαι καὶ κίνησιν E. ^h τινὰ
 εἶναι F.H.I.K. ⁱ παύσεται F.H.I. ^k καίόμενον E.K. ^l ὄν om. K.
^m γὰρ] γὰρ καὶ F. ⁿ καίόμενον E.K. ^o κινήτικὸν pr. I. ^p φθαρτι-
 κὸν E.K. ^q δὲ E.I. ^r φθειρή K, φθαρῆ E.

Εἰ δὴ ^s ταῦτ' ^t ἀδύνατα, δῆλον ὡς ἔστιν αἰδῖος κίνησις, ἀλλ' ¹⁵
οὐχ ὅτε μὲν ἦν ὅτε δ' οὐ· καὶ γὰρ ἔοικε τὸ οὕτω λέγειν
πλάσματι μᾶλλον. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ λέγειν ὅτι πέφυκεν
οὕτως καὶ ^v ταύτην δεῖ ^w νομίζειν εἶναι ἀρχήν, ὅπερ ἔοικεν
Ἐμπεδοκλῆς ἂν εἰπεῖν, ὡς τὸ κρατεῖν καὶ κινεῖν ἐν μέρει τὴν
φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος ^x ὑπάρχει τοῖς πράγμασιν ἐξ ἀνάγκης,
ἡρεμεῖν δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον. Τάχα δὲ καὶ οἱ μίαν ἀρχὴν
ποιοῦντες, ^y ὥσπερ Ἀναξαγόρας, οὕτως ἂν εἴποιεν. Ἀλλὰ ¹⁶
μὴν οὐδέν γε ἄτακτον τῶν φύσει καὶ κατὰ φύσιν· ^z ἡ γὰρ
φύσις αἰτία ^a πᾶσι τάξεως. Τὸ δ' ἄπειρον πρὸς τὸ ἄπειρον
οὐδένα λόγον ἔχει· τάξις δὲ πᾶσα ^b λόγος. Τὸ δ' ἄπειρον
χρόνον ἡρεμεῖν, εἴτα κινηθῆναί ποτε, τούτου ^c δὲ μηδεμίαν
εἶναι διαφοράν, ὅτι νῦν μᾶλλον ἢ πρότερον, μηδ' αὖ τινὰ
τάξιν ἔχειν, ^d οὐκέτι φύσεως ἔργον. Ἡ γὰρ ἀπλῶς ἔχει τὸ ¹⁷
φύσει, ^e καὶ οὐχ ὅτε μὲν οὕτως ὅτε δ' ἄλλως, οἷον τὸ πῦρ
ἄνω φύσει φέρεται καὶ οὐχ ὅτε μὲν ὅτε δὲ οὐ· ἢ λόγον ἔχει
τὸ μὴ ἀπλοῦν. Διόπερ ^f βέλτιον ^g ὥς Ἐμπεδοκλῆς, καὶ εἴ
τις ^h ἕτερος εἴρηκεν οὕτως ἔχειν, ἐν μέρει τὸ πᾶν ἡρεμεῖν καὶ
κινεῖσθαι πάλιν· τάξιν γὰρ ἤδη τιν' ἔχει τὸ τοιοῦτον. Ἀλλὰ ¹⁸
καὶ τοῦτο δεῖ τὸν λέγοντα μὴ ⁱ φάναι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν
αἰτίαν αὐτοῦ λέγειν, καὶ μὴ τίθεσθαι μηδὲν μηδ' ἀξιούν
ἀξίωμ' ἄλογον, ἀλλ' ^k ἢ ἐπαγωγὴν ἢ ἀπόδειξιν φέρειν· αὐτὰ
μὲν ^l γὰρ οὐκ αἰτία ¹ τὰ ὑποτεθέντα, οὐδὲ τοῦτ' ἦν τὸ φιλό-
τητι ἢ νεῖκει εἶναι, ἀλλὰ τῆς μὲν τὸ συνάγειν, τοῦ δὲ τὸ
διακρίνειν. Εἰ δὲ ^m προσοριεῖται τὸ ἐν μέρει, λεκτέον ἐφ' ¹⁹
ᾧ οὕτως, ὥσπερ ⁿ ὅτι ἔστι τι ^o ὃ συνάγει τοὺς ἀνθρώπους, ἢ
φιλία, καὶ φεύγουσιν οἱ ἐχθροὶ ἀλλήλους· τοῦτο γὰρ ὑποτί-
θεται καὶ ἐν τῷ ὅλῳ ^p εἶναι· φαίνεται γὰρ ἐπὶ τινων οὕτως.

^s τοῦτ' F.H. ^t ἀδύνατον F.H.I. ^v δεῖ ταύτην E, ταύτην δεῖν F.
^w εἶναι νομίζειν E. ^x ὑπάρχειν F.K. ^y ὥσπερ καὶ ἀναξ. F. H.I.
^z ἢ] εἰ pr. F. ^a τάξεως πᾶσι H. ^b λόγῳ H. ^c δὴ E. ^d οὐκ
ἔστι K. ^e καὶ om. F.H.I.K. ^f βέλτιον] ἄμεινον K. ^g ὥς] ὡς ὁ H.
^h ἕτερος οὕτως εἴρηκεν οὕτως F. ⁱ ἀποφάναι F.H.I. ^k ἢ] ἀεὶ I.
^l γὰρ et τὰ om. E. ^m προσδιοριεῖται K. ⁿ ὅτι] τι E. ^o ὃ συν-
ἀγει] τὸ συνάγον F.H. ^p εἶναι om. I.

20 Τὸ δὲ καὶ ^q δι' ἴσων χρόνων ^r δεῖται λόγου τινός. ^v Ὁλως δὲ τὸ νομίζειν ἀρχὴν εἶναι ταύτην ἰκανήν, ^s ὅτι ἀεὶ ^t ἢ ἔστιν οὕτως ἢ γίγνεται, οὐκ ὀρθῶς ^v ἔχει ὑπολαβεῖν, ^w ἐφ' ὃ Δημόκριτος ἀνάγει τὰς περὶ φύσεως αἰτίας, ^x ὥς οὕτω καὶ ^y τὸ πρότερον ^z ἐγένετο· τοῦ δὲ ἀεὶ οὐκ ἀξιοῖ ἀρχὴν ζητεῖν, λέγων
21 ἐπὶ τινων ὀρθῶς, ^a ὅτι δ' ἐπὶ πάντων, οὐκ ὀρθῶς. Καὶ γὰρ τὸ τρίγωνον ἔχει δυσὶν ὀρθαῖς ἀεὶ τὰς γωνίας ἴσας, ἀλλ' ὅμως ἐστὶ ^b τι τῆς ^c αἰδιότητος ταύτης ἕτερον αἴτιον· τῶν μέντοι ἀρχῶν οὐκ ἔστιν ἕτερον αἴτιον αἰδίων οὐσῶν. ^v Ὅτι μὲν ^d οὐν οὐδεὶς ^e ἦν χρόνος οὐδ' ἔσται ὅτε ^f κίνησις οὐκ ἦν ἢ οὐκ ἔσται, εἰρήσθω τοσαῦτα.

2 Τὰ δ' ἐναντία τούτοις οὐ χαλεπὸν λύειν. Δόξειε δ' ἂν ἐκ τῶν τοιῶνδε σκοποῦσιν ἐνδέχεσθαι μάλιστα κίνησιν εἶναι ποτε μὴ οὔσαν ὅλως, πρῶτον μὲν ὅτι οὐδεμία αἰδῖος μεταβολή· μεταβολή γὰρ ^g ἀπασα πέφυκεν ἐκ τινος εἰς τι, ὥστε ἀνάγκη ^h πάσης μεταβολῆς εἶναι πέρας τὰναντία ἐν οἷς γίγνεται, εἰς ^z ἄπειρον δὲ κινεῖσθαι μηδέν. ^v Ἐτι ὁρῶμεν ὅτι δυνατόν κινήθηναι μήτε κινούμενον μήτ' ἔχον ἐν ⁱ ἑαυτῷ μηδεμίαν κίνησιν, οἷον ἐπὶ τῶν ἀψύχων, ὧν οὔτε μέρος οὐδὲν οὔτε τὸ ὅλον κινούμενον ἀλλ' ἡρεμοῦν κινεῖταιί ποτε. Προσῆκε δὲ ἢ ἀεὶ ³ ^k κινεῖσθαι ἢ μηδέποτε, εἴπερ μὴ γίνεται οὐκ οὔσα. Πολὺ δὲ ^l μάλιστα τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τῶν ἐμψύχων ^m εἶναι φανερόν· οὐδεμιᾶς γὰρ ⁿ ἐν ἡμῖν ^o ἐνούσης κινήσεως ἐνίστε, ἀλλ' ἡσυχάζοντες ^p ὅμως κινούμεθα ποτε, καὶ ἐγγίνεται ἐν ἡμῖν ἐξ ἡμῶν ^q αὐτῶν ἀρχὴ κινήσεως ^r ἐνίστε, καὶ μηθὲν ἔξωθεν κίνησις. Τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν ἀψύχων οὐχ ὁρῶμεν ὁμοίως, ἀλλ' ἀεὶ ^s κινεῖ τι ^t αὐτὰ τῶν ἔξωθεν ἕτερον· τὸ δὲ ζῶον αὐτό φαμεν ^v ἑαυτὸ κινεῖν. ^v Ὡστ' εἴπερ ἡρεμεῖ ποτὲ πάμπαν, ἐν ἀκινήτῳ

^q δι' om. E. ^r δεῖται καὶ λόγου H. ^s εἴτι K. ^t ἢ ante ἔστιν om. E.K. ^v ἔχειν E. ^w εἰς K. ^x ὅτι E. ^y τὰ πρότερα K.
^z ἐγένετο H. ^a ὅτι—ὀρθῶς om. E. ^b τι om. K. ^c ιδιότητος E.
^d οὐν] τοίνυν F.H. ^e ἦν corr. E. ^f κίνησις ἢ οὐκ H.K. ^g πᾶσα K.
^h ἀπάσης H.I. ⁱ αὐτῷ K. ^k γίνεσθαι E. ^l τὸ τοιοῦτον μάλιστα I.
^m εἶναι] ἐστὶ F.H. ⁿ ἐν ἡμῖν om. F.H. ^o οὔσης F. ^p ὁμοίως E.
^q αὐτῶν om. E. ^r ἐνίστε om. E.K. ^s κινεῖ post τι H, post αὐτὰ F.
^t αὐτὰ om. I. ^v αὐτό I.

κίνησις ἂν ^w γένοιτο ἐξ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔξωθεν. Εἰ δ' ^x ἐν ⁴ ζῳῳ τοῦτο δυνατόν γενέσθαι, τί κωλύει ^y τὸ αὐτὸ συμβῆναι καὶ ^z κατὰ τὸ πᾶν; Εἰ γὰρ ἐν μικρῷ κόσμῳ ^a γίνεται, ^b καὶ ἐν μεγάλῳ· καὶ εἰ ἐν τῷ κόσμῳ, ^c καὶ τῷ ἀπείρῳ, εἴπερ ἐνδέχεται κινεῖσθαι τὸ ἄπειρον καὶ ἡρεμεῖν ὅλον. Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον λεχθέν, τὸ μὴ τὴν αὐτὴν αἰεὶ καὶ μίαν τῷ ἀριθμῷ εἶναι τὴν κίνησιν τὴν εἰς ^d τὰ ἀντικείμενα, ὀρθῶς λέγεται. Τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἀναγκαῖον, εἴπερ μὴ αἰεὶ μίαν καὶ τὴν ⁵ αὐτὴν εἶναι δυνατόν τὴν τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνὸς κίνησιν· λέγω δ' οἷον πότερον τῆς μιᾶς χορδῆς εἰς καὶ ὁ αὐτὸς φθόγγος, ἢ ^e αἰεὶ ἕτερος, ὁμοίως ^f ἐχούσης καὶ κινουμένης. Ἄλλ' ὅμως ὁποτέρως ^g ποτ' ἔχει, οὐδὲν κωλύει τὴν αὐτὴν εἶναί τινα τῷ συνεχῇ εἶναι καὶ αἰδίον· δῆλον δ' ἔσται μᾶλλον ἐκ τῶν ὕστερον. Τὸ δὲ κινεῖσθαι μὴ κινούμενον οὐδὲν ἄτοπον, ^h ἐὰν ⁶ ὅτε μὲν ἢ τὸ ⁱ κινήσαν ἔξωθεν, ὅτε δὲ μή. ^k Τοῦτο μέντοι πῶς ἂν εἴη, ζητητέον, λέγω δὲ ὥστε τὸ αὐτὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κινητικοῦ ὄντος ὅτε μὲν κινεῖσθαι ὅτε δὲ μή· οὐδὲν γὰρ ἄλλ' ἀπορεῖ ὁ τοῦτο λέγων ἢ διὰ τί οὐκ αἰεὶ τὰ μὲν ἡρεμεῖ τῶν ὄντων τὰ δὲ κινεῖται. Μάλιστα δ' ἂν δόξειε τὸ τρίτον ἔχειν ⁷ ἀπορίαν, ὡς ἐγγιγνομένης οὐκ ἐνούσης πρότερον κινήσεως, τὸ συμβαῖνον ^l ἐπὶ τῶν ἐμψύχων· ἡρεμοῦν γὰρ πρότερον μετὰ ταῦτα βαδίζει, κινήσαντος τῶν ἔξωθεν οὐδενός, ὡς δοκεῖ. Τοῦτο δ' ἐστὶ ψεῦδος. Ὁρῶμεν ^m γὰρ αἰεὶ τι κινούμενον ἐν ⁸ τῷ ζῳῳ τῶν συμφύτων· ⁿ τούτου δὲ τῆς κινήσεως οὐκ αὐτὸ τὸ ζῶον αἷτιον, ἀλλὰ τὸ περιέχον ἴσως. Αὐτὸ δὲ φάμεν ^o ἑαυτὸ κινεῖν οὐ πᾶσαν κίνησιν, ἀλλὰ τὴν κατὰ τόπον. Οὐδὲν οὖν ⁹ κωλύει, μᾶλλον ^p δ' ἴσως ἀναγκαῖον, ^q τῷ σώματι πολλὰς ἐγγίγνεσθαι κινήσεις ὑπὸ τοῦ περιέχοντος, τούτων δ' ^r ἐνίας

^w γίγνοιτο E.H.I. ^x ἐν om. E. ^y τὸ] τοῦτο τὸ E. ^z τὸ κατὰ E.
^a γίγνεσθαι H.I. ^b καὶ ἐν] καὶ E. ^c καὶ] καὶ F, καὶ ἐν I.H.K.
^d τὰ] τ' I, om. F. ^e αἰεὶ om. I. ^f ἡχούσης corr. H. ^g ποτ']
πῶς H, om. F. ^h ἂν E.K. ⁱ κινήσον H. ^k τοῦτο—δὲ μή om.
H, in margine ponit F. ^l ὑπὸ I. ^m γὰρ δὲ αἰεὶ K. ⁿ τούτων E.
^o αὐτὸ F.H.I, αὐτὸ K. ^p ἴσως δ' F. ^q τῷ] ἐν μὲν τῷ E.K. τῷ σώ-
ματι post κινήσεις F. ^r ἐνια K.

τὴν διάνοιαν ἢ τὴν ὄρεξιν κινεῖν, ^t ἐκείνην δὲ τὸ ὅλον ἤδη ζῶον κινεῖν, ^v ὁποῖον συμβαίνει περὶ τοὺς ὕπνους· αἰσθητικῆς μὲν γὰρ οὐδεμιᾶς ἐνούσης κινήσεως, ἐνούσης μέντοι τινός, ἐγείρεται ^w τὰ ζῶα ^x πάλιν. Ἄλλα γὰρ φανερόν ἐσται καὶ περὶ τούτων ἐκ τῶν ἐπομένων.

- 3 Ἀρχὴ δὲ τῆς σκέψεως ^y ἐσται ἥπερ καὶ περὶ τῆς λεχθείσης ἀπορίας, διὰ τί ^z ποτε ἕνια τῶν ὄντων ὅτε μὲν κινεῖται ὅτε δὲ ἡρεμεῖ πάλιν. Ἀνάγκη ^a δ' ἦτοι ^b πάντα ἡρεμεῖν αἰεὶ, ἢ πάντ' αἰεὶ κινεῖσθαι, ἢ τὰ μὲν κινεῖσθαι τὰ δ' ἡρεμεῖν, καὶ πάλιν τούτων ἦτοι τὰ μὲν κινούμενα κινεῖσθαι αἰεὶ τὰ δ' ἡρεμούντα ἡρεμεῖν, ἢ πάντα πεφυκέναι ὁμοίως ^c κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν, ἢ τὸ λοιπὸν ἔτι καὶ τρίτον· ἐνδέχεται γὰρ τὰ μὲν αἰεὶ τῶν ὄντων ἀκίνητα εἶναι, τὰ δ' αἰεὶ κινούμενα, τὰ δ' ἀμφοτέρων μεταλαμβάνειν. Ὅπερ ἡμῖν λεκτέον ἐστίν· τοῦτο γὰρ ἔχει λύσιν ^d τε πάντων ἀπορουμένων, καὶ τέλος ἡμῖν ταύτης τῆς πραγματείας ἐστίν. Τὸ μὲν οὖν πάντ' ἡρεμεῖν, καὶ τούτου ζητεῖν λόγον ^e ἀφέντας τὴν αἴσθησιν, ἀρρωστίᾳ τίς ἐστι διανοίας, καὶ περὶ ὅλου τινὸς ἀλλ' οὐ περὶ μέρους ἀμφισβήτησις· οὐδὲ μόνον πρὸς ^f τὸν φυσικόν, ἀλλὰ πρὸς ^g πάσας τὰς ἐπιστήμας ὡς εἰπεῖν καὶ πάσας τὰς δόξας διὰ τὸ ³ κινήσει χρῆσθαι πάσας. Ἔτι δ' αἰ περὶ τῶν ἀρχῶν ἐνστάσεις, ὥσπερ ἐν τοῖς περὶ τὰ μαθήματα λόγοις οὐδέν ^h εἰσι πρὸς ⁱ τὸν ^k μαθηματικόν, ὁμοίως δὲ καὶ ^l ἐπὶ τῶν ἄλλων, ^m οὕτως ⁿ οὐδὲ περὶ τοῦ νῦν ῥηθέντος πρὸς ^o τὸν φυσικόν· ⁴ ὑπόθεσις γὰρ ὅτι ἡ φύσις ἀρχὴ ^p τῆς κινήσεως. Σχεδὸν δέ ^q τι καὶ τὸ φάναι ^r πάντα κινεῖσθαι ψευδὸς μὲν, ἦττον δὲ ^s τούτου παρὰ τὴν μέθοδον· ἐτέθη μὲν γὰρ ἡ φύσις ἐν τοῖς φυσικοῖς ἀρχὴ καθάπερ κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ὁμοίως δὲ φυσι-

^t ἐκείνη K. ^v οἶον E. ^w τὰ] πάντα τὰ E. ^x πάλιν om. E.
^y ἐσται om. E. ^z ποτε om. F. ^a δὲ ἦτοι F.K., δὴ τοι H. ^b πάντα
καὶ ἡρεμεῖν F. ^c κινεῖσθαι om. pr. F. ^d πάντων τε F.H.I. ^e ἀφέντας K.
^f τὸ H.I. ^g ἀπάσας E.K. ^h ἐστίν E. ⁱ τὸ F.I., τὰ K. ^k μαθη-
ματικὸν E., μαθηματικὰ K. ^l περὶ F. ^m οὕτως om. K. ⁿ οὐδέν H.
^o τὸ I. ^p τῆς] τις H.I. ^q τι om. E.F.H.K. ^r κινεῖσθαι πάντα
E.K. ^s τοῦτο F.H.I., om. H.

κὸν ἢ κίνησις· ^t καὶ φασί τινες κινεῖσθαι τῶν ὄντων οὐ τὰ μὲν
τὰ δ' οὐ, ἀλλὰ πάντα καὶ αἰεί, ἀλλὰ λανθάνειν τοῦτο τὴν
ἡμετέραν αἴσθησιν. Πρὸς οὓς καίπερ οὐ διορίζοντας ποίαν ⁵
κίνησιν λέγουσιν, ἢ ^v πάσας, οὐ χαλεπὸν ἀπαντῆσαι· οὔτε
γὰρ αὐξάνεσθαι οὔτε φθίνειν οἷόν τε συνεχῶς, ἀλλ' ^w ἔστι
καὶ τὸ μέσον. ^x Ἔστι δ' ὁμοιος ὁ λόγος τῷ περὶ ^y τοῦ
τὸν σταλαγμὸν κατατρίβειν καὶ τὰ ἐκφυόμενα τοὺς λίθους
διαμετεῖν· οὐ γὰρ εἰ τοσόνδε ^z ἐξέωσεν ἢ ἀφείλεν ὁ σταλαγμός,
καὶ τὸ ἥμισυ ἐν ἡμίσει χρόνῳ ^a πρότερον· ἀλλ' ὥσπερ ἡ νεωλ-
κία, καὶ οἱ σταλαγμοὶ οἱ ^b τοσοιδὶ ^c τοσονδὶ κινουῦσι, τὸ δὲ
μέρος αὐτῶν ἐν οὐδενὶ χρόνῳ τοσοῦτον. Διαμετεῖται μὲν οὖν ⁶
τὸ ἀφαιρεθὲν εἰς πλείω, ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν ἐκινήθη χωρίς,
ἀλλ' ^d ἅμα. Φανερόν οὖν ὡς οὐκ ἀναγκαῖον αἰεί τι ἀπιέναι,
^e ὅτι διαμετεῖται ἢ φθίσις εἰς ἄπειρα, ἀλλ' ὅλον ποτὲ ἀπιέναι.
^f Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπ' ἀλλοιώσεως ὅποιασποτοῦν· οὐ γὰρ εἰ
μεριστὸν εἰς ^g ἄπειρον τὸ ἀλλοιούμενον, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀλ-
λοίωσις, ἀλλ' ἀθρόα γίνεται πολλάκις, ὥσπερ ἡ πῆξις. ⁷ Ἔτι
ὅταν ^h τις νοσήσῃ, ἀνάγκη χρόνον γενέσθαι ἐν ᾧ ὑγιασθήσε-
ται, καὶ μὴ ἐν ⁱ πέρατι χρόνου μεταβάλλειν· ^k ἀνάγκη δὲ εἰς
ὑγίειαν μεταβάλλειν καὶ ^l μὴ εἰς ἄλλο μηθέν. ^m Ὡστε τὸ
φάναι συνεχῶς ἀλλοιοῦσθαι λίαν ἐστὶ τοῖς φανεροῖς ἀμφι-
σβητεῖν. Εἰς τούναντίον γὰρ ἡ ἀλλοίωσις· ⁿ ὁ δὲ λίθος
οὔτε σκληρότερος γίνεται οὔτε μαλακώτερος. Κατὰ τε τὸ
φέρεσθαι θαυμαστὸν εἰ λέληθεν ὁ λίθος κάτω φερόμενος ἢ
μένων ἐπὶ τῆς γῆς. ⁸ Ἔτι δ' ἡ γῆ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἐξ
ἀνάγκης μένουσι ^o μὲν ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις, ^p κινουῦνται δὲ
βιαίως ἐκ τούτων· εἴπερ οὖν ἐνὶ ^q αὐτῶν ἐστὶν ἐν τοῖς οἰκείοις
τόποις, ἀνάγκη μηδὲ κατὰ τόπον πάντα κινεῖσθαι. ^r Ὅτι

^t καὶ ante φασί om. E. ^v πᾶσαν I. ^w ἔστι καὶ τὸ μέσον om. E.
^x ὁ om. E. ^y τοῦ om. I. ^z ἔωσεν F.H.I.K. ^a πρότερον om. H.
^b τοσοιδὲ F.H. ^c τοσόνδε F.H.I.K. ^d ἅμα ὅλον φανερόν H. ^e ὅτι
—ἀπιέναι om. I. ^f ὅποιασποτοῦν F.H.I.K. ^g ἄπειρα E.K. ^h τι
νοσήσῃ E, νοσήσῃ τι F.H, νοσήσῃ τις I.K. ⁱ πέρασι F. et corr. K.
^k ἀνάγκη δὲ εἰς] καὶ E. ἀνάγκη—μεταβάλλειν om. pr. F. ^l μὴ om.
F.H.I.K. ^m ὅ τε F.I.K. ⁿ μὲν om. F. ^o κινεῖται F.H.I.
^p ἐστὶν αὐτῶν K.

μὲν ⁹ οὖν ἀδύνατον ἢ ἀεὶ πάντα κινεῖσθαι ἢ ἀεὶ πάντα ἡρε-
 μεῖν, ἐκ τούτων καὶ ¹ ἄλλων τοιούτων πιστεύσειεν ἂν τις.
⁹ Ἀλλὰ μὴν ² οὐδὲ τὰ μὲν ἀεὶ ἐνδέχεται ἡρεμεῖν, τὰ δ' ἀεὶ
 κινεῖσθαι, ποτὲ δ' ἡρεμεῖν καὶ ποτὲ κινεῖσθαι μηδέν. Λεκτέον
 δ' ὅτι ἀδύνατον, ὥσπερ ἐπὶ τῶν εἰρημένων πρότερον, καὶ ἐπὶ
 τούτων· ὁρῶμεν ³ γὰρ ἐπὶ τῶν αὐτῶν γιγνομένας τὰς εἰρη-
 μένας μεταβολάς. Καὶ πρὸς τούτοις ὅτι μάχεται τοῖς φανε-
 ροῖς ὁ ἀμφισβητῶν· οὔτε γὰρ ⁴ ἡ αὐξησης οὔθ' ἡ βίαιος
⁵ ἔσται κίνησις, εἰ μὴ κινήσεται παρὰ φύσιν ἡρεμοῦν πρότε-
¹⁰ ρον. Γένεσιν οὖν ἀναιρεῖ καὶ φθορὰν οὗτος ὁ λόγος. Σχε-
 δον ⁶ δὲ καὶ τὸ κινεῖσθαι γίνεσθαι τι καὶ φθείρεσθαι δοκεῖ
 πάσιν· εἰς ὃ μὲν γὰρ μεταβάλλει, γίνεται τοῦτο ἢ ἐν τούτῳ,
⁷ ἐξ οὗ δὲ μεταβάλλει, φθίρεται τοῦτο ἢ ἐντεῦθεν. Ὡστε
¹¹ δῆλον ὅτι τὰ μὲν κινεῖται, τὰ δ' ἡρεμεῖ ἐνίοτε. Τὸ δὲ πάντα
 ἀξιοῦν ὅτε μὲν ἡρεμεῖν ὅτε δὲ κινεῖσθαι, τοῦτ' ἤδη συναπτόον
 πρὸς τοὺς πάλαι λόγους. Ἀρχὴν δὲ πάλιν ποιητέον ἀπὸ
 τῶν νῦν διορισθέντων, τὴν αὐτὴν ἥνπερ ἡρξάμεθα πρότερον.
⁸ Ἡ γὰρ τοι πάντα ⁹ ἡρεμεῖ, ἢ πάντα κινεῖται, ἢ τὰ μὲν
¹² ἡρεμεῖ τὰ δὲ κινεῖται τῶν ὄντων. Καὶ εἰ τὰ μὲν ἡρεμεῖ τὰ δὲ
¹⁰ κινεῖται, ἀνάγκη ἥτοι πάντα ὅτε μὲν ἡρεμεῖν ὅτε δὲ ¹¹ κινεῖ-
 σθαι, ἢ τὰ μὲν ἀεὶ ἡρεμεῖν τὰ δ' ἀεὶ κινεῖσθαι αὐτῶν, τὰ δ'
 ὅτε μὲν ἡρεμεῖν ὅτε δὲ κινεῖσθαι. Ὅτι ¹² μὲν τοίνυν οὐχ οἶόν
 τε πάντ' ἡρεμεῖν, εἴρηται μὲν καὶ πρότερον, ¹³ εἵπωμεν δὲ καὶ
 νῦν. Εἰ γὰρ ¹⁴ καὶ κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχει, καθάπερ ¹⁵ φασί
 τινες εἶναι τὸ ὄν ἄπειρον καὶ ἀκίνητον, ἀλλ' ¹⁶ οὔτι φαίνεται
 γε κατὰ τὴν αἴσθησιν, ἀλλὰ ¹⁷ κινεῖσθαι πολλὰ τῶν ὄντων.
¹³ Εἴπερ οὖν ἐστὶ δόξα ψευδὴς ἢ ὅλως δόξα, ¹⁸ καὶ κινήσις ¹⁹ ἐστὶ,

⁹ οὖν οὐ δυνατὸν H.I. ¹ τοιούτων ἄλλων F. ² οὔτε F.H.I.
³ γὰρ καὶ ἐπὶ E. ⁴ ἡ post γὰρ om. F.H.I.K. ⁵ ἐστὶ F. ⁶ δὲ
 om. F. ⁷ ἐξ—τοῦτο om. pr. K. ⁸ ἥτοι γὰρ K. ⁹ κινεῖται ἢ πάντα
 ἡμεμεῖ F. ¹⁰ κινεῖται τῶν ὄντων ἀνάγκη F.H.I.K. ¹¹ κινεῖσθαι. Καὶ
 πάλιν τούτων ἢ τὰ μὲν κινούμενα κινεῖται ἀεὶ τὰ δ' ἡρεμοῦντα ἡρεμεῖ, ἢ
 ὁμοίως πάντα ὅτε μὲν ἡρεμεῖ ὅτε δὲ κινεῖται. Ὅτι margo K. ¹² μὲν οὖν
 τοίνυν H.I. ¹³ εἵπωμεν E. ¹⁴ καὶ post γὰρ om. K. ¹⁵ τινὲς φασιν
 F.H.I.K. ¹⁶ οὔτοι I. ¹⁷ κινεῖται F.H.I. ¹⁸ καὶ] εἰ H. ¹⁹ ἐστὶ καὶ H.K.

καὶ εἰ φαντασία, καὶ ^m εἰ ὅτε μὲν οὕτως δοκεῖ ⁿ εἶναι ὅτε δ' ἑτέρως· ἡ γὰρ φαντασία καὶ ἡ δόξα κινήσεις τινὲς ^o εἶναι δοκοῦσιν. Ἀλλὰ τὸ μὲν περὶ ^p τούτου σκοπεῖν, καὶ ζητεῖν λόγον ^q ὧν βέλτιον ἔχομεν ἢ λόγου δεῖσθαι, κακῶς κρίνειν ἐστὶ τὸ βέλτιον καὶ ^r τὸ χειρόν καὶ ^r τὸ πιστὸν καὶ τὸ μὴ πιστὸν καὶ ἀρχὴν καὶ μὴ ἀρχήν. Ὁμοίως δὲ ἀδύνατον καὶ τὸ ¹⁴ πάντα κινεῖσθαι, ἢ τὰ μὲν ^s αἰεὶ κινεῖσθαι τὰ δ' ^t αἰεὶ ἡρεμεῖν. Πρὸς ἅπαντα γὰρ ταῦτα ^v ἰκανὴ μία πίστις· ὁρῶμεν γὰρ ἓν ὅτε μὲν κινούμενα ὅτε δ' ἡρεμοῦντα. Ὡστε φανερόν ὅτι ἀδύνατον ὁμοίως τὸ πάντα ἡρεμεῖν καὶ τὸ πάντα κινεῖσθαι συνεχῶς τῷ τὰ μὲν αἰεὶ κινεῖσθαι τὰ δ' ἡρεμεῖν αἰεὶ. Λοιπὸν οὖν ^w θεωρῆσαι πότερον πάντα τοιαῦτα οἷα κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν, ἢ ἓν μὲν οὕτως, ἓν δ' αἰεὶ ἡρεμεῖ, ἓν δ' αἰεὶ κινεῖται· τοῦτο γὰρ δεικτέον ἡμῖν.

Τῶν δὲ κινούντων καὶ κινουμένων τὰ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς ⁴ κινεῖ καὶ κινεῖται, τὰ δὲ καθ' ^x αὐτά, κατὰ συμβεβηκὸς μὲν ^y οἷον ὅσα τε τῷ ὑπάρχειν τοῖς κινοῦσιν ἢ κινουμένοις καὶ ^z τὰ κατὰ μόριον, τὰ δὲ καθ' ^a αὐτά, ὅσα μὴ τῷ ὑπάρχειν τῷ κινοῦντι ἢ ^b τῷ κινουμένῳ, μηδὲ τῷ μόριόν τι αὐτῶν κινεῖν ἢ κινεῖσθαι. Τῶν δὲ καθ' ^c αὐτὰ ^d τὰ μὲν ὑφ' ^e ἑαυτοῦ τὰ δ' ² ὑπ' ἄλλου, καὶ τὰ μὲν φύσει τὰ δὲ βία καὶ παρὰ φύσιν· τό τε γὰρ αὐτὸ ὑφ' ^f αὐτοῦ κινούμενον φύσει κινεῖται, οἷον ἕκαστον τῶν ζώων· κινεῖται γὰρ τὸ ζῶον αὐτὸ ὑφ' αὐτοῦ, ὅσων ^g δ' ἡ ἀρχὴ ἐν αὐτοῖς τῆς κινήσεως, ταῦτα φύσει φαμὲν κινεῖσθαι. Διὸ τὸ μὲν ζῶον ὅλον φύσει ^h αὐτὸ ⁱ ἑαυτὸ κινεῖ, τὸ ³ ^k μέντοι σῶμα ἐνδέχεται καὶ φύσει καὶ παρὰ φύσιν κινεῖσθαι· ^l διαφέρει γὰρ ὁποῖαν τε ^m αὖ κίνησιν κινούμενον τύχῃ καὶ ἐκ ποίου στοιχείου συνεστηκός. ⁿ Καὶ τῶν ὑπ' ἄλλου κινου-

^m εἰ ante ὅτε om. F. ⁿ εἶναι om. K. ^o εἶναι om. H.I. ^p τούτων F, τοῦ I. ^q ὧν om. E. ^r τὸ ante χειρόν et ante πιστὸν om. E. ^s αἰεὶ om. H. ^t ἡρεμεῖν αἰεὶ H.I. ^v μία ἰκανὴ F.H.I. ^w θεωρητέον F.H.I. ^x αὐτὸ F.H. ^y οἷον om. pr. K. ^z τὰ post καὶ om. E. et pr. K. ^a ἑαυτὰ H.I. ^b τῷ post ἢ om. E.I. ^c ἑαυτὰ F.H. ^d τὰ—ἑαυτοῦ om. E, τὰ om. K. ^e αὐτοῦ I. ^f ἑαυτοῦ H.I. ^g δ' τε K. ^h αὐτὸ om. I. ⁱ αὐτὸ F.I.K. ^k μέντοι] δὲ K. ^l διαφέρει H. ^m αὖ om. F.H.I.K. ⁿ καὶ ante τῶν om. E.

μένων τὰ μὲν φύσει ^ο κινεῖται τὰ δὲ παρὰ φύσιν, παρὰ φύσιν
 4 μὲν οἶον τὸ γεγηρὰ ἄνω καὶ τὸ πῦρ κάτω. Ἔτι ^ρ δὲ τὰ μόρια
 τῶν ζώων πολλάκις κινεῖται παρὰ φύσιν, παρὰ τὰς θέσεις
 καὶ τοὺς τρόπους τῆς κινήσεως· καὶ μάλιστα τὸ ὑπὸ τίνος
 κινεῖσθαι τὸ κινούμενον ἐν τοῖς παρὰ φύσιν κινουμένοις ἐστὶ
 5 φανερόν διὰ τὸ δῆλον εἶναι ὑπ' ἄλλου κινούμενον. Μετὰ δὲ
 τὰ παρὰ φύσιν ^q τῶν κατὰ φύσιν τὰ αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν, οἶον
^r τὰ ζῶα· οὐ γὰρ τοῦτ' ἄδηλον, εἰ ὑπὸ τίνος κινεῖται, ἀλλὰ
 πῶς δεῖ διαλαβεῖν αὐτοῦ τὸ κινεῖν καὶ τὸ κινούμενον· ἔοικε
^s γὰρ ὥσπερ ἐν τοῖς πλοίοις καὶ τοῖς μὴ φύσει συνισταμέ-
 νοις, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ζώοις εἶναι διηρημένον τὸ κινεῖν καὶ
 6 τὸ κινούμενον, καὶ οὕτω τὸ ἅπαν αὐτὸ αὐτὸ ^t κινεῖν. Μά-
 λιστα δ' ἀπορεῖται τὸ λοιπὸν τῆς εἰρημένης τελευταίας διαι-
 ρέσεως· τῶν γὰρ ὑπ' ἄλλου κινουμένων τὰ μὲν παρὰ φύ-
 σιν ἐθήκαμεν κινεῖσθαι, τὰ δὲ λείπεται ^v ἀντιθεῖναι ὅτι
 φύσει. Ταῦτα δ' ἐστὶν ἅ τὴν ἀπορίαν παράσχοι ἅν ὑπὸ
 τίνος κινεῖται, οἶον τὰ κοῦφα καὶ ^w τὰ βαρέα. Ταῦτα
^x γὰρ εἰς ^y μὲν τοὺς ἀντικειμένους ^z τόπους βία κινεῖται, εἰς
 δὲ τοὺς οἰκείους, τὸ μὲν κοῦφον ἄνω τὸ δὲ βαρὺ κάτω, φύσει·
 τὸ δ' ὑπὸ τίνος οὐκέτι φανερόν, ὥσπερ ὅταν κινῶνται παρὰ
 7 φύσιν. Τό τε γὰρ αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν φάναι ἀδύνατον· ζωτι-
 κόν τε γὰρ τοῦτο καὶ τῶν ἐμψύχων ἴδιον, καὶ ἰστάναι ἂν
^a ἐδύνατο ^b αὐτά· λέγω δ' οἶον, εἰ τοῦ βαδίζειν αἷτιον αὐτῷ,
 καὶ τοῦ μὴ βαδίζειν, ὥστ' ^c ἐπεὶ ἐπ' αὐτῷ τὸ ἄνω φέρεσθαι
 8 τῷ πυρί, δῆλον ὅτι ἐπ' αὐτῷ καὶ ^d τὸ κάτω. Ἄλογον δὲ
 καὶ τὸ μίαν κίνησιν κινεῖσθαι ^e μόνην ὑφ' αὐτῶν, εἴγε αὐτὰ
 ἑαυτὰ κινουσιν. Ἔτι πῶς ἐνδέχεται ^f συνεχές τι καὶ συμ-
 φυές αὐτὸ ^g ἑαυτὸ κινεῖν; ^h Ἡ γὰρ ἐν καὶ συνεχές μὴ ἀφῆ,
 ἡ ταύτη ἀπαθές· ἀλλ' ἢ κεχώριται, ταύτη τὸ μὲν πέφυκε

^ο κινεῖσθαι K. ^ρ δὲ καὶ τὰ K. ^q τῶν κατὰ φύσιν om. pr. E. ^r τὰ om. E. ^s γὰρ] γὰρ τάχα F. et re. K. ^t κινεῖ H.I. ^v τιθεῖναι E, ἀντιτι-
 θέναι K. ^w τὰ post καὶ om. H. ^x γὰρ] γὰρ ἂν F. et re. K. ^y μὲν om. H.I. ^z βία κινεῖται τόπους I. ^a δύναιτο F. ^b αὐτά F, αὐτο
 αὐτο E, αὐτὸ ἑαυτὸ K. ^c εἰ E.K. ^d τὸ ante κάτω om. E. ^e μόνον K,
 om. I. ^f συμφυές τι καὶ συνεχές I. ^g αὐτὸ F.I. ^h ταύτη—
 κεχώριται om. pr. E.

ποιεῖν τὸ δὲ πᾶσχειν. Οὐτ' ἄρα τούτων οὐθὲν αὐτὸ ἐαυτὸ ⁹
 κινεῖ (ⁱ συμφυῇ γάρ), οὐτ' ἄλλο συνεχές οὐδέν, ἀλλ' ἀνάγκη
^k διηρηῆσθαι τὸ κινεῖν ἐν ἐκάστω πρὸς τὸ κινουμένον, οἷον ἐπὶ
 τῶν ἀψύχων ὁρῶμεν, ὅταν κινῇ τι τῶν ἐμψύχων ^l αὐτά.
¹ Ἀλλὰ συμβαίνει καὶ ^m ταῦτα ὑπὸ τινος ⁿ αἰεὶ κινεῖσθαι.
 γένοιτο δ' ^o ἂν φανερόν διαιροῦσι τὰς αἰτίας. ¹ Ἔστι δὲ καὶ ¹⁰
 ἐπὶ τῶν κινούντων λαβεῖν τὰ εἰρημένα· τὰ μὲν γὰρ παρὰ
 φύσιν αὐτῶν κινητικά ἐστίν, οἷον ὁ μοχλὸς οὐ φύσει τοῦ
 βάρους κινητικός, τὰ δὲ φύσει, οἷον τὸ ἐνεργεῖα θερμὸν κινη-
 τικὸν τοῦ δυνάμει θερμοῦ. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 τῶν τοιούτων. Καὶ κινητὸν δ' ὡσαύτως φύσει τὸ δυνάμει ¹¹
 ποῖον ἢ ποσὸν ἢ ποῦ, ὅταν ἔχῃ τὴν ἀρχὴν τὴν τοιαύτην ἐν
^p αὐτῷ καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός· εἴη γὰρ ^q ἂν τὸ ^r αὐτὸ καὶ
^s ποῖον καὶ ποσόν, ἀλλὰ θατέρῳ θάτερον συμβέβηκε καὶ οὐ
 καθ' αὐτὸ ὑπάρχει. Τὸ δὲ πῦρ καὶ ἡ γῆ ^t κινεῖνται ὑπὸ
 τινος βία μὲν, ὅταν παρὰ φύσιν, φύσει δ', ὅταν εἰς ^v τὰς
^w αὐτῶν ^x ἐνεργείας δυνάμει ὄντα. ¹ Ἐπεὶ δὲ τὸ δυνάμει ¹²
 πλεοναχῶς λέγεται, τοῦτ' αἴτιον τοῦ μὴ φανερόν εἶναι ὑπὸ
 τίνος τὰ τοιαῦτα κινεῖται, οἷον τὸ πῦρ ἄνω καὶ ἡ γῆ κάτω.
¹ Ἔστι δὲ δυνάμει ἄλλως ὁ μανθάνων ἐπιστήμων καὶ ὁ ἔχων
 ἤδη καὶ μὴ ^y θεωρῶν. ¹ Αἰεὶ δ', ὅταν ἅμα τὸ ποιητικὸν καὶ ¹³
^z τὸ παθητικὸν ᾧσι, γίνεται ^a ἐνίοτε ἐνεργεῖα τὸ δυνατόν,
 οἷον τὸ μανθάνον ἐκ δυνάμει ὄντος ἕτερον γίνεται δυνάμει.
¹ Ὁ γὰρ ἔχων ἐπιστήμην μὴ θεωρῶν δὲ δυνάμει ^b ἐστὶν ἐπι-
 στήμων πως, ἀλλ' οὐχ ὥς καὶ πρὶν μαθεῖν. ¹ Ὅταν δ' οὕτως ¹⁴
 ἔχῃ, εἴαν ^c τι μὴ κωλύῃ, ἐνεργεῖ καὶ θεωρεῖ, ἢ ἔσται ἐν τῇ
 ἀντιφάσει ^d καὶ ἀγνοίᾳ. Ὅμοίως δὲ ταῦτ' ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν
 φυσικῶν· τὸ γὰρ ψυχρὸν δυνάμει θερμόν, ὅταν δὲ ^e μετα-

ⁱ συμφυῆς E. ^k διαιρεῖσθαι H. ^l αὐτά om. E. ^m αὐτὰ H.
ⁿ αἰεὶ om. I. ^o ἂν om. F. ^p ἐαυτῷ H.I. ^q ἂν om. F. ^r αὐτὸ
 καὶ] αὐτὸ κατὰ F. ^s ποσὸν καὶ ποῖον F.I. ^t κινεῖται F. ^v τὴν F.
^w ἐαυτῶν K. ^x ἐνεργείαν F. ^y θ.] ἐνεργῶν E. ^z τὸ om. E.
^a ἐνίοτε om. I. et pr. F. ^b ἐστὶν om. H. ^c μήτι K. ^d καὶ ἐν
 ἀγνοίᾳ H. ^e μεταβάλλη H.

βάλη, ἤδη πῦρ, καίει ^fδέ, ^gἂν μή τι ^hκωλύη καὶ ἐμποδίζη.
¹⁵Ὁμοίως ^{δ'} ἔχει καὶ περὶ τὸ βαρὺ ⁱκαὶ κοῦφον· ^kτὸ γὰρ
 κοῦφον γίνεται ἐκ βαρέος, οἷον ἐξ ὕδατος ἀήρ· τοῦτο γὰρ
 δυνάμει πρῶτον, καὶ ἤδη κοῦφον, καὶ ἐνεργήσῃ ^lγ' εὐθύς,
^mἂν μή τι κωλύη. Ἐνέργεια δὲ τοῦ κοῦφου τὸ ποῦ εἶναι
¹⁶καὶ ἄνω, κωλύεται ⁿδ', ὅταν ^oἐν τῷ ἐναντίῳ τόπῳ ᾖ. Καὶ
 τοῦθ' ὁμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ καὶ ^pἐπὶ τοῦ ποιοῦ.
 Καίτοι τοῦτο ^qζητεῖται, διὰ τί ποτε κινεῖται εἰς τὸν ^rαὐτῶν
 τόπον τὰ ^sκοῦφα καὶ τὰ βαρέα. Αἴτιον ^{δ'} ὅτι πέφυκέ ποι,
 καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ κοῦφον ^tκαὶ βαρεῖ εἶναι, τὸ μὲν τῷ ^vἄνω
¹⁷τὸ δὲ τῷ κάτω διωρισμένον. Δυνάμει ^{δ'} ἐστὶ κοῦφον καὶ
 βαρὺ ^wπολλαχῶς, ὥσπερ εἴρηται· ὅταν ^xτε γὰρ ἡ ὕδωρ,
 δυνάμει ^yγέ πῶς ἐστὶ κοῦφον, καὶ ὅταν ἀήρ, ἔστιν ^zἔτι
 δυνάμει· ἐνδέχεται ^aγὰρ ^bἐμποδιζόμενον μὴ ἄνω εἶναι, ἀλλ'
^cἐὰν ἀφαιρεθῇ τὸ ἐμποδίζον, ἐνεργεῖ καὶ ἀεὶ ἀνωτέρω ^dγί-
¹⁸νεται. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ποιὸν εἰς τὸ ἐνεργεῖα εἶναι μετα-
 βάλλει· εὐθύς γὰρ θεωρεῖ τὸ ἐπιστήμον, ^eἂν μή τι κωλύη.
¹⁹Καὶ τὸ ποσὸν ἐκτείνεται, ἐὰν μή τι κωλύη. Ὁ δὲ τὸ ὑφι-
 στάμενον καὶ κωλῦον κινήσας ἔστι ^fμὲν ὡς ^gκινεῖ ἔστι ^{δ'} ὡς
 οὗ, οἷον ὁ τὸν κίονα ὑποσπάσας ἢ ^hὁ τὸν λίθον ἀφελὼν ἀπὸ
 τοῦ ἀσκού ⁱἐν τῷ ὕδατι· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ κινεῖ, ὥσπερ
 καὶ ^kἡ ἀνακλασθεῖσα σφαῖρα οὐχ ὑπὸ τοῦ τοίχου ἐκινήθη
 ἀλλ' ὑπὸ τοῦ βάλλοντος. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐδὲν τούτων
 αὐτὸ ^lκινεῖ ἑαυτό, δῆλον. Ἀλλὰ κινήσεως ἀρχὴν ἔχει, οὐ
²⁰τοῦ κινεῖν οὐδὲ τοῦ ποιεῖν, ἀλλὰ τοῦ πάσχειν. Εἰ δὲ πάντα
 τὰ κινούμενα ἢ φύσει κινεῖται ἢ παρὰ φύσιν καὶ βία, καὶ τὰ

^f δὲ E. ^g ἐὰν H. ^h κωλύση καὶ ἐμποδίσση F.H.I. ⁱ καὶ τὸ κοῦφον K.
^k τὸ γὰρ κοῦφον om. E. et pr. K. ^l γ' om. F. ^m ἐὰν F.H.I.K. ⁿ δ'
 om. E. ^o ἐν τῷ om. pr. K. ^p ἐπὶ τοῦ ante ποιῶν om. F. ^q ζητεῖ E.
^r αὐτὸν E.F. ^s κοῦφά τε καὶ βαρέα H. ^t καὶ] ἢ H. ^v κάτω τὸ
 δὲ τῷ ἄνω F.H. ^w πλεοναχῶς F.H. ^x τε om. H. et pr. K. ^y γέ]
 δέ F, om. H. ^z ἔτι] ὡς ἔτι H. ^a γὰρ om. E. ^b ἐμποτιζό-
 μενον E. ^c ἂν K. ^d φέρεται F.H. ^e ἐὰν F.H.I.K. ^f μὲν
 om. E.F.I.K. ^g κινεῖται pr. F. ^h ὁ om. F.K. ⁱ ἐν δὲ τῷ E.
^k ἢ om. F. ^l ἑαυτὸ κινεῖ F.

τε βία ^m καὶ παρὰ φύσιν πάντα ὑπό τινος καὶ ὑπ' ἄλλου, τῶν δὲ φύσει πάλιν τά θ' ὑφ' αὐτῶν κινούμενα ὑπό τινος κινεῖται καὶ τὰ μὴ ὑφ' αὐτῶν, οἷον ⁿ τὰ κοῦφα καὶ τὰ βαρέα (ἢ γὰρ ὑπὸ τοῦ γεννήσαντος καὶ ποιήσαντος κοῦφον ἢ βαρύ, ἢ ὑπὸ τοῦ τὰ ἐμποδίζοντα καὶ κωλύοντα λύσαντος), ἅπαντα ^o ἂν τὰ κινούμενα ὑπό τινος κινοῖτο.

Τοῦτο δὲ διχῶς· ἢ γὰρ οὐ δι' ^p αὐτὸ τὸ κινοῦν, ^q ἀλλὰ 5 δι' ἕτερον ὃ κινεῖ τὸ κινοῦν, ἢ δι' αὐτό, καὶ τοῦτο ἢ πρῶτον μετὰ τὸ ἔσχατον ἢ διὰ πλειόνων, οἷον ἡ βακτηρία κινεῖ τὸν λίθον καὶ κινεῖται ὑπὸ τῆς χειρὸς κινουμένης ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, οὗτος δ' οὐκέτι τῷ ὑπ' ἄλλου κινεῖσθαι. ^r Ἀμφω ^r δὴ ^z κινεῖν φαμέν, καὶ τὸ τελευταῖον καὶ τὸ πρῶτον τῶν κινούντων, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ πρῶτον· ἐκεῖνο γὰρ κινεῖ τὸ τελευταῖον, ἀλλ' οὐ τοῦτο τὸ πρῶτον, καὶ ἄνευ μὲν τοῦ πρώτου τὸ τελευταῖον οὐ κινήσει, ἐκεῖνο δ' ἄνευ τούτου, οἷον ἡ βακτηρία οὐ κινήσει μὴ ^s κινούντος τοῦ ἀνθρώπου. Εἰ δὲ ἀνάγκη 3 πᾶν τὸ κινούμενον ὑπό τινός ^t τε κινεῖσθαι, καὶ ἢ ^v ὑπὸ κινουμένου ὑπ' ἄλλου ἢ μή, καὶ εἰ μὲν ὑπ' ἄλλου κινουμένου, ἀνάγκη τι εἶναι κινοῦν ὃ οὐχ ὑπ' ἄλλου πρῶτον, εἰ δὲ ^w τοιοῦτο τὸ πρῶτον, οὐκ ἀνάγκη θάτερον (ἀδύνατον γὰρ εἰς ἄπειρον ἰέναι τὸ κινοῦν καὶ ^x τὸ κινούμενον ὑπ' ἄλλου αὐτό· τῶν γὰρ ^y ἀπείρων οὐκ ἔστιν οὐδὲν πρῶτον)—εἰ οὖν ἅπαν μὲν τὸ κινούμενον ὑπό ^z τινος κινεῖται, τὸ δὲ πρῶτον κινοῦν κινεῖται μὲν, οὐχ ὑπ' ἄλλου δέ, ἀνάγκη αὐτὸ ὑφ' ^a αὐτοῦ κινεῖσθαι. ^r Ἐτι δὲ καὶ ὧδε τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον ἔστιν 4 ἐπελθεῖν. Πᾶν ^b γὰρ τὸ κινοῦν τί τε κινεῖ καὶ τινί. ^r Ἡ γὰρ αὐτῷ κινεῖ τὸ κινοῦν ἢ ἄλλῳ, οἷον ἄνθρωπος ^c ἢ αὐτὸς ἢ τῇ βακτηρίᾳ, καὶ ὁ ἄνεμος κατέβαλεν ἢ αὐτὸς ἢ ὁ λίθος ὃν

^m καὶ τὰ παρὰ K. ⁿ τά τε κοῦφα F.H.I. ^o ἂν—τινος] ἄρα—τινος ἂν F.H.I. ^p ἑαυτὸ H.I. ^q ἀλλὰ—κινοῦν om. pr. F. ^r δὲ H. ^s κινούντος] κινουμένη ὑπὸ F.I. ^t τε] αὐτὸ F. ^v ὑπὸ τοῦ κινουμένου F, ὑπὸ κειμένου I. ^w τοιοῦτον F.H.I.K. ^x τὸ om. E.K. ^y ἀπείρων οὐδὲν ἔστι pr. K. ^z τινος] κινούντος K. ^a ἑαυτοῦ H. ^b γὰρ om. K. ^c ἢ αὐτὸς] αὐτῷ F, αὐτὸς I.

ἔωσεν. Ἐξ ἀδύνατον δὲ κινεῖν ἄνευ τοῦ αὐτὸ ^d αὐτῷ κινουντος
τὸ ᾧ ^e κινεῖ. Ἰὰλλ' εἰ μὲν ^g αὐτὸ αὐτῷ κινεῖ, οὐκ ἀνάγκη
ἄλλο εἶναι ᾧ κινεῖ, ^h ἂν δὲ ⁱ ἢ ἕτερον τὸ ᾧ κινεῖ, ἔστι ^k τι ὃ
5 κινήσει οὐ τινὶ ἄλλ' αὐτῷ, ἢ εἰς ἄπειρον ^l εἴσιν. Εἰ οὖν
κινούμενον τι κινεῖ, ἀνάγκη στῆναι καὶ μὴ εἰς ἄπειρον ἵεναι.
εἰ γὰρ ἡ βακτηρία κινεῖ τῷ κινεῖσθαι ὑπὸ τῆς χειρός, ἡ χεὶρ
^m κινεῖ ⁿ τὴν βακτηρίαν. εἰ δὲ καὶ ταύτην ^o ἄλλο κινεῖ, καὶ
6 ταύτην ἕτερον ^p τι τὸ κινεῖ. Ὅταν δὲ ^q τινι κινήσῃ αἰετὸς ἕτε-
ρον, ἀνάγκη εἶναι πρότερον τὸ ^r αὐτὸ αὐτῷ κινεῖν. Εἰ οὖν
κινεῖται μὲν τοῦτο, μὴ ἄλλο δὲ τὸ κινεῖν ^s αὐτό, ἀνάγκη
^t αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν. ὥστε ^v καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ^w ἦτοι
εὐθὺς τὸ κινούμενον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κινουντος ^x κινεῖται, ἢ ἔρχε-
ταί ποτε εἰς ^y τὸ τοιοῦτον. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ
7 ὧδε σκοποῦσι ^z ταῦτα συμβήσεται ^a ταῦτα. Εἰ γὰρ ὑπὸ
κινουμένου κινεῖται τὸ κινούμενον πᾶν, ἦτοι τοῦτο ^b ὑπάρχει
τοῖς πράγμασι κατὰ συμβεβηκός, ὥστε ^c κινεῖ μὲν κινούμε-
νον, ^d οὐ μέντοι διὰ τὸ κινεῖσθαι αὐτὸ ^e αἰετὸς, ἢ οὐ, ἀλλὰ καθ'
αὐτό. Πρῶτον μὲν οὖν εἰ κατὰ συμβεβηκός, οὐκ ἀνάγκη
8 κινεῖσθαι τὸ ^f κινούμενον. Εἰ δὲ τοῦτο, δῆλον ὡς ἐνδέχεται
ποτε μηδὲν κινεῖσθαι τῶν ὄντων. οὐ γὰρ ἀναγκαῖον τὸ συμ-
βεβηκός, ἀλλ' ἐνδεχόμενον ^g μὴ εἶναι. Ἐὰν οὖν θῶμεν τὸ
δυνατὸν ^h εἶναι, οὐδὲν ἀδύνατον συμβήσεται, ψεῦδος δ' ἴσως.
Ἀλλὰ τὸ κίνησιν μὴ εἶναι ἀδύνατον. δέδεικται ⁱ γὰρ πρότε-
ρον ὅτι ἀνάγκη κίνησιν αἰετὸς εἶναι. Καὶ εὐλόγως ^k δὲ τοῦτο
9 συμβέβηκεν. Τρία γὰρ ^l ἀνάγκη εἶναι, τό τε κινούμενον καὶ

^d αὐτῷ] αὐτὸ E.H.I, αὐτὸ F, om. K. ^e κινεῖται pr. F. ^f ἀλλ'—
κινεῖ om. I. ^g αὐτὸ om. K. ^h ἂν F.H.I, εἰ K. ⁱ ἢ om. K.
^k τι καὶ ὃ E.K. ^l ἴσιν K. ^m κινεῖται F. ⁿ τῇ βακτηρίᾳ E.
^o ἄλλο τι κινεῖ E. ^p τι om. K. ^q τι E.H. ^r αὐτῷ αὐτὸ F, αὐτῷ
αὐτὸ I, αὐτὸ αὐτὸ E.H. ^s αὐτῷ F. et rc. K. ^t αὐτῷ K. ^v καὶ
om. H. ^w τὸ κινούμενον ἦτοι εὐθὺς F.H.I. ^x κινήσεται F.H.I.
^y τι F. ^z συμβήσεται ταῦτα F.H.I, ταῦτα πάντα ἄτοπα συμβήσεται
rc. K. ^a ταῦτα] πάντα F. ^b τοῖς πράγμασιν ὑπάρχει F.H.I. ^c κιν-
εῖν E.H.I. ^d μὴ F.I. ^e αἰετὸς om. K. et corr. F. ^f κινεῖν F.
^g μὴ] μὲν μὴ I. ^h εἶναι] μὴ εἶναι E.F. ⁱ γὰρ] γὰρ ἤδη τοῦτο H, γὰρ
τοῦτο F.I. ^k δὲ K, om. F.H.I. ^l εἶναι ἀνάγκη H.

τὸ κινεῖν καὶ τὸ ᾧ κινεῖ. Τὸ μὲν οὖν κινούμενον ἀνάγκη
^m μὲν κινεῖσθαι, κινεῖν δ' οὐκ ἀνάγκη, τὸ δ' ᾧ κινεῖ, καὶ κινεῖν
καὶ κινεῖσθαι· συμμεταβάλλει γὰρ ⁿ τοῦτο ἅμα καὶ κατὰ τὸ
αὐτὸ τῷ κινουμένῳ ὄν. Δῆλον δ' ἐπὶ τῶν κατὰ τόπον κινούν-
των· ἄπτεσθαι γὰρ ἀλλήλων ^o ἀνάγκη ^p μέχρι τινός· τὸ δὲ
κινεῖν ^q οὕτως ὥστ' εἶναι μὴ ᾧ κινεῖ, ἀκίνητον. Ἐπεὶ δ' ¹⁰
ὁρῶμεν τὸ ἔσχατον, ὃ κινεῖσθαι μὲν δύναται, κινήσεως δ' ἀρ-
χὴν οὐκ ἔχει, καὶ ὃ κινεῖται ^r μὲν, οὐχ ὑπ' ἄλλου δὲ ἀλλ' ὑφ'
^s αὐτοῦ, εὐλογον, ἵνα μὴ ἀναγκαῖον εἴπωμεν, καὶ τὸ τρίτον
εἶναι ὃ κινεῖ ἀκίνητον ὄν. Διὸ καὶ Ἀναξαγόρας ὀρθῶς λέγει,
τὸν νοῦν ἀπαθὴ φάσκων καὶ ἀμιγῇ εἶναι, ἐπειδὴ περ κινή-
σεως ἀρχὴν αὐτὸν ^v ποιεῖ εἶναι· οὕτω γὰρ ^w ἂν μόνως ^x κινοίη
ἀκίνητος ὢν καὶ κρατοίη ἀμιγῆς ὢν. Ἀλλὰ μὲν εἰ μὴ κατὰ ¹¹
συμβεβηκὸς ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης κινεῖται τὸ κινεῖν, εἰ δὲ μὴ
κινοῖτο, οὐκ ἂν κινοίη, ἀνάγκη τὸ κινεῖν, ^y ἢ κινεῖται, ἥτοι
οὕτω κινεῖσθαι ^z ὥστε κατὰ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς κινήσεως, ἢ
καθ' ἕτερον. Λέγω ^a δ' ἥτοι τὸ θερμαῖνον καὶ αὐτὸ θερμαί-
νεσθαι καὶ τὸ ὑγιάζον ὑγιάζεσθαι καὶ τὸ φέρον φέρεσθαι, ἢ
τὸ ὑγιάζον φέρεσθαι, τὸ δὲ φέρον ^b αὔξεσθαι. Ἀλλὰ φανε- ¹²
ρὸν ὅτι ἀδύνατον· δεῖ γὰρ μέχρι τῶν ἀτόμων διαιροῦντα
λέγειν, οἷον εἴ τι διδάσκει γεωμετρεῖν, τοῦτο διδάσκεσθαι
γεωμετρεῖν τὸ αὐτό, ἢ εἰ ρίπτει, ^c ρίπτεισθαι τὸν αὐτὸν
τρόπον τῆς ρίψεως· ἢ οὕτω μὲν μή, ἄλλο δ' ἐξ ἄλλου γέ-
νους, οἷον τὸ ^d φέρον μὲν ^e αὔξεσθαι, τὸ δὲ τοῦτο αὔξον ἀλ-
λοιοῦσθαι ὑπ' ἄλλου, τὸ δὲ τοῦτο ἀλλοιοῦν ἐτέραν τινὰ
^f κινεῖσθαι κίνησιν. Ἀλλ' ἀνάγκη στήναι πεπερασμέναι ¹³
^g γὰρ αἱ κινήσεις. Τὸ δὲ πάλιν ἀνακάμπτειν καὶ τὸ ἀλ-
λοιοῦν φάναι φέρεσθαι τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἐστὶ καὶ εἰ εὐθὺς ἔφη
τὸ φέρον φέρεσθαι καὶ ^h διδάσκεσθαι τὸ διδάσκον. Δῆλον

^m μὲν om. E.K. ⁿ τοῦτο] τούτου τὸ E. ^o ἀνάγκη ἀλλήλων οὕτω
μέχρι F.H.I. ^p μέχρι γέ τινος F. ^q οὕτως ἀεὶ ὥστ' F. et re. K.
^r μὲν ὑπ' ἄλλου δέ, ἀλλ' οὐχ ὑφ' F.H.I. ^s ἑαυτοῦ H.I. ^t περ] γε E.
^v εἶναι ποιεῖ E.K. ^w μόνως ἂν E.K. ^x κινοῖ F.I. ^y ἢ] εἰ E.K.
^z ὥστε] ὥστε τὸ E. ^a δ'] δ' ὅτι F.H.I.K. ^b αὐξάνεσθαι E.K. ^c ρίπτει-
σθαι K. ^d φέρον μὲν] φερόμενον E. ^e αὐξάνεσθαι E.K. ^f κίνησιν
κινεῖσθαι H. ^g γὰρ εἰσιν αἱ F.H.I. ^h τὸ διδάσκον διδάσκεσθαι F.H.I.

γὰρ ὅτι κινεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω κινούντος τὸ κινούμενον πᾶν, καὶ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ προτέρου τῶν κινούντων. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον· τὸ διδάσκον γὰρ συμβαίνει μαθάνειν, ὦν τὸ μὲν μὴ ἔχειν τὸ δ' ἔχειν ἐπιστήμην ἀναγκαιῶν. Ἔτι δὲ μᾶλλον τούτων ἄλογον, ὅτι συμβαίνει πᾶν τὸ κινητικὸν κινητόν, εἴπερ ἅπαν ὑπὸ κινουμένου κινεῖται τὸ κινούμενον· ἔσται γὰρ κινητόν, ^ι ὥσπερ εἴ τις ^κ λέγοι ^λ πᾶν τὸ ὑγιαστικὸν καὶ ὑγιάζον ^μ ὑγιαστὸν εἶναι, ^ν καὶ τὸ ^ο οἰκοδομητικὸν οἰκοδομητόν, ἢ εὐθύς ἢ διὰ πλειόνων· λέγω δ' οἶον εἰ κινητόν μὲν ὑπ' ἄλλου πᾶν τὸ ^ρ κινητικόν, ἀλλ' οὐ ταύτην τὴν κίνησιν κινητόν ἦν κινεῖ τὸ πλησίον, ἀλλ' ἑτέραν, οἶον τὸ ὑγιαστικὸν ^q μαθητόν· ἀλλὰ τοῦτο ἐπαναβαῖνον ἥξει ποτὲ ¹⁵ εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος, ὥσπερ εἵπομεν πρότερον. Τὸ μὲν οὖν τούτων ἀδύνατον, τὸ δὲ πλασματῶδες· ἄτοπον ^ρ γὰρ τὸ ἐξ ἀνάγκης τὸ ἀλλοιωτικὸν αὐξητὸν εἶναι. Οὐκ ἄρα ἀνάγκη ^ς αἰεὶ κινεῖσθαι τὸ ^τ κινούμενον ὑπ' ἄλλου, καὶ τούτου κινουμένου· στήσεται ἄρα. Ὡστε ἦτοι ὑπὸ ἡρεμούντος κινήσεται τὸ κινούμενον πρῶτον, ^ν ἢ αὐτὸ ^ω ἑαυτὸ κινήσει. Ἀλλὰ μὴν καὶ εἴ γε δέοι σκοπεῖν πότερον αἴτιον κινήσεως καὶ ἀρχὴ τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν ἢ τὸ ὑπ' ἄλλου ^χ κινούμενον, ἐκεῖνο πᾶς ἀνθρώπος· τὸ γὰρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὃν ^υ αἴτιον αἰεὶ πρότερον τοῦ ¹⁶ καθ' ἕτερον καὶ ^z αὐτοῦ ὄντος. Ὡστε τοῦτο σκεπτέον λαβούσιν ἄλλην ἀρχήν, εἴ τι κινεῖ αὐτὸ αὐτό, πῶς κινεῖ καὶ τίνα τρόπον. Ἀναγκαῖον δὴ ^α τὸ κινούμενον ἅπαν εἶναι διαιρετὸν εἰς ^β αἰεὶ διαιρετά· τοῦτο γὰρ δέδεικται πρότερον ἐν τοῖς καθόλου ^ε περὶ φύσεως, ὅτι πᾶν τὸ ^δ καθ' αὐτὸ κινούμενον συνεχές. Ἀδύνατον δὴ τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν ^ε πάντα

^ι ὡς ἐάν E. ^κ λέγει F.H. ^λ πᾶν] ὅτι F.H.I. ^μ ὑγιαστὸν εἶναι] καὶ ὑγιαστὸν ἔσται F.H.I. ^ν καὶ τὸ om. pr. E. ^ο οἰκοδομητικὸν om. K. et pr. E. ^ρ κινητόν E. ^q μαθητικόν E.F.I., μαθηματικόν K. ^ρ γὰρ τὸ ἀλλοιωτικὸν ἐξ ἀνάγκης αὐξητὸν F.H.I. ^ς αἰεὶ] εἶναι αἰεὶ H. ^τ κινεῖν pr. K. ^ν ἢ] ἢ τὸ F. ^ω αὐτὸ F.H.I. ^χ κινούμενον om. F.H.I. ^υ αἰεὶ πρότερον αἴτιον E.K. ^z αὐτοῦ αἰτίου ὄντος I. ^α τὸ om. E. ^β αἰεὶ om. E. ^ε περὶ] τοῖς περὶ E.K. ^δ κινούμενον καθ' αὐτὸ K. ^ε πάντι E.

κινεῖν αὐτὸ ^f αὐτό· ^g φέροιτο γὰρ ^h ἅν ὅλον καὶ ⁱ φέροι τὴν αὐτὴν φοράν, ἐν ᾧ καὶ ἄτομον τῷ εἶδει, ^k καὶ ^l ἀλλοιοῖτο καὶ ἀλλοιοῖ, ὥστε διδάσκει ἅν καὶ ^m διδάσκειτο ἅμα, ⁿ καὶ ὑγιάζοι καὶ ὑγιάζοιτο τὴν αὐτὴν ὑγίαν. Ἔτι διώρισται ¹⁷ ὅτι κινεῖται τὸ κινητόν· τοῦτο δ' ἐστὶ δυνάμει κινούμενον, οὐκ ἐντελεχείᾳ· τὸ δὲ ^o δυνάμει εἰς ἐντελέχειαν βαδίζει. Ἔστι δ' ἡ κίνησις ἐντελέχεια κινητοῦ ἀτελούς. Τὸ δὲ κινουὴν ἤδη ἐνεργεῖα ἐστίν, οἷον θερμαίνει τὸ θερμὸν καὶ ὅλως ^p γεννᾷ τὸ ἔχον ^q τὸ εἶδος. Ὡσθ' ἅμα τὸ αὐτὸ ^r κατὰ τὸ αὐτὸ θερμὸν ἔσται καὶ οὐ θερμόν. Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, ^s ὅσων τὸ κινουὴν ἀνάγκη ἔχειν τὸ συνώνυμον. Τὸ μὲν ἄρα κινεῖ τὸ δὲ κινεῖται τοῦ αὐτοῦ ^t αὐτὸ κινουήντος. Ὅτι ¹⁸ δ' ^v οὐκ ^w ἔστιν αὐτὸ αὐτὸ ^x κινεῖν οὕτως ^y ὥσθ' ἑκάτερον ὑφ' ἑκατέρου κινεῖσθαι, ἐκ τῶνδε φανερόν. Οὔτε γὰρ ἔσται πρῶτον κινουὴν οὐδέν, εἴ γε ^z ἑκάτερον ^a κινήσει ^b ἑκάτερον· τὸ γὰρ πρότερον ^c αἰτιώτερον τοῦ κινεῖσθαι τοῦ ἐχομένου καὶ κινήσει μᾶλλον· διχῶς γὰρ κινεῖν ἦν, τὸ μὲν ^d τὸ ὑπ' ἄλλου κινούμενον αὐτό, τὸ δ' αὐτῷ· ἐγγύτερον δὲ τὸ πορρώτερον τοῦ κινουμένου τῆς ἀρχῆς ἢ τὸ μεταξύ. Ἔτι οὐκ ἀνάγκη ¹⁹ τὸ κινουὴν κινεῖσθαι εἰ μὴ ὑφ' ^e αὐτοῦ· κατὰ συμβεβηκὸς ἄρα ἀντικινεῖ θάτερον. ^f Ἐλαβον τοίνυν ἐνδέχασθαι μὴ κινεῖν· ^g ἔσται ἄρα τὸ μὲν κινούμενον τὸ δὲ κινουὴν ἀκίνητον. Ἔτι οὐκ ἀνάγκη τὸ κινουὴν ἀντικινεῖσθαι, ἀλλ' ^h ἢ ἀκίνητόν γε ⁱ τι κινεῖν ἀνάγκη ἢ αὐτὸ ^k ὑφ' αὐτοῦ κινούμενον, εἴπερ ἀνάγκη αἰεὶ κίνησιν εἶναι. Ἔτι ἦν κινεῖ κίνησιν, ^l καὶ κινεῖτ' ἅν, ὥστε τὸ θερμαῖνον θερμαίνεται. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦ πρῶ- ²⁰

^f ἑαυτὸ F.H.I. ^g φέροι E. ^h ἅν om. H. ⁱ φέροιτο E. ^k καὶ] ἢ E. ^l ἀλλοιοῖτο καὶ K, om. E. ^m μαθήσονται E.K. ⁿ καὶ ὑγιάζοι om. E. ^o δυνάμει εἰς] κινούμενον εἰς E.K. ^p γίνεται E. ^q τὸ ante εἶδος om. H.I. ^r κατὰ τὸ αὐτὸ om. E. ^s ὅσων pr. K, ὅσα rc. ^t αὐτὸ om. E. ^v οὐκ om. E. ^w ἔστιν] ἐνδέχεται H.I., ἐνδέχεται τὸ F. ^x κινουὴν E.K. ^y ὥσθ'] ὡς καθ' E. ^z ἑκάτερον] αὐτο αὐτὸ E, αὐτὸ ἑαυτὸ K. ^a κινεῖ F. ^b ἑκάτερον om. I, ante κινήσει ponit H. ^c αἰτιώτερον om. E. ^d τὸ ante ὑπ' om. F.K. ^e ἑαυτοῦ H.I. ^f τοίνυν ἔλαβον pr. K, δεῖ λαβεῖν rc. ^g ἔστιν H, ἔτι E. ^h ἢ om. E. ⁱ τι om. F.K. ^k ὑπ' αὐτοῦ F. ^l καὶ om. E.K.

τως αὐτὸ αὐτὸ κινουντος οὔτε ἐν μόνον οὔτε πλείω κινήσει
αὐτὸ αὐτὸ ἕκαστον. Τὸ γὰρ ὅλον εἰ κινεῖται αὐτὸ ὑφ'
^m αὐτοῦ, ἥτοι ὑπὸ τῶν αὐτοῦ τινὸς κινήσεται ἢ ὅλον ὑφ'
²¹ ὅλου. Εἰ μὲν οὖν τῷ κινεῖσθαι τι μόνον αὐτὸ ὑφ' ^m αὐτοῦ,
τουτ' ἂν εἴη τὸ πρῶτον αὐτὸ αὐτὸ κινουν· χωρισθὲν ⁿ γὰρ
τουτο μὲν κινήσει αὐτὸ ^o αὐτό, τὸ δὲ ὅλον οὐκέτι. Εἰ δὲ
ὅλον ὑφ' ὅλου κινεῖται, κατὰ συμβεβηκὸς ^p ἂν ^q ταῦτα κινῶι
αὐτὰ ἑαυτά. ^r Ωστ' εἰ μὴ ^r ἀναγκαῖον, εἰλήφθω μὴ κινούμενα
ὑφ' αὐτῶν. Τῆς ὅλης ἄρα τὸ μὲν κινήσει ἀκίνητον ^s ὃν τὸ
δὲ κινήσεται· ^t μόνως γὰρ οὕτως οἶόν τέ τι ^v αὐτοκίνητον
²² εἶναι. ^v Ἐτι εἴπερ ἡ ὅλη αὐτὴ αὐτὴν κινεῖ, τὸ μὲν κινήσει
αὐτῆς, τὸ δὲ ^w κινήσεται. ^x Ἡ ἄρα Α Β ὑφ' αὐτῆς τε ^x κινή-
σεται καὶ ὑπὸ τῆς Α. ^y Ἐπεὶ δὲ κινεῖ τὸ μὲν κινούμενον
ὑπ' ἄλλου τὸ ^z ἀκίνητον ὄν, καὶ κινεῖται τὸ μὲν κινουν τὸ
δὲ οὐδὲν κινουν, ^z τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινουν ἀνάγκη ἐξ ἀκινήτου
εἶναι κινουντος δέ, καὶ ἔτι ἐκ κινουμένου μὴ κινουντος ^d ἐξ
²³ ἀνάγκης, ἀλλ' ὁπότερ' ἔτυχεν. ^v Ἐστω γὰρ τὸ Α κινουν μὲν
ἀκίνητον δέ, τὸ ^a δὲ Β κινούμενον τε ὑπὸ τοῦ Α καὶ κινουν τὸ
ἐφ' ^b ᾧ Γ, τουτο δὲ κινούμενον μὲν ὑπὸ τοῦ Β, μὴ κινουν δὲ
μηδέν· ^c εἴπερ γὰρ καὶ διὰ ^d πλειόνων ^e ἥξει ποτὲ εἰς τὸ Γ,
ἔστω δι' ἐνὸς μόνου. Τὸ δὲ ἅπαν ^f Α Β Γ αὐτὸ ^g ἑαυτὸ
κινεῖ. ^h Ἀλλ' ^h ἐὰν ἀφέλῃ τὸ Γ, τὸ μὲν Α Β ⁱ κινήσει αὐτὸ
ἑαυτό, τὸ ^k μὲν Α κινουν τὸ δὲ Β κινούμενον, τὸ δὲ Γ οὐ
κινήσει αὐτὸ ἑαυτό, οὐδ' ὅλως κινήσεται. ^l Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ^l ἡ
Β Γ κινήσει ^m αὐτὴ ἑαυτὴν ἄνευ τοῦ Α· τὸ ⁿ γὰρ Β κινεῖ
^o τῷ ^p κινεῖσθαι ὑπ' ἄλλου, οὐ τῷ ὑφ' ^q αὐτοῦ τινὸς μέρους.
²⁴ Τὸ ^r ἄρα Α Β μόνον αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖ. ^r Ἀνάγκη ἄρα τὸ

^m ἑαυτοῦ F.H.I. ⁿ μὲν γὰρ τουτο E. ^o ἑαυτὸ F.H.I. ^p ἂν
om. H. ^q κινῶι ταῦτα F.I., κινεῖ ταῦτα H. ^r ἀναγκαῖα H.I. ^s ὃν
om E. ^t μόνως—εἶναι om. E. et pr. K. ^v αὐτὸ κινήτον H. ^w κινή-
θήσεται F.I. ^x κινήσεται F.H.I. ^y ἐπειδὴ F.H.I.K. ^z ἑαυτὸ F.I.
^a δὲ om. E. ^b οὐ F.H. ^c ἐπεὶ E. ^d πολλῶν E.K. ^e ἥξει—τὸ Γ
om. E. ^f Α] τὸ α E. ^g αὐτὸ F.K. ^h ἂν K. ⁱ αὐτὸ ἑαυτὸ κινή-
σει F.H.I. ^k μὲν γὰρ α F.H. ^l ἡ] τὸ K. ^m αὐτὸ ἑαυτὸ K. ⁿ γὰρ]
δὲ H, μὲν γὰρ F. ^o τῷ] τὸ K. ^p ὑπ' ἄλλου κινεῖσθαι F.H.I. ^q ἑαν-
τοῦ F.H.I. ^r ἄρα] γὰρ E.

αὐτὸ ἑαυτὸ κινοῦν ἔχειν τὸ κινοῦν ἀκίνητον δέ, ^s καὶ τὸ κινούμενον μηδὲν δὲ κινοῦν ἐξ ἀνάγκης, ἀπτόμενα ^t ἥτοι ἄμφω ἀλλήλων ἢ θατέρου θάτερον. Εἰ μὲν οὖν συνεχές ἐστι τὸ κινοῦν (^v τὸ γὰρ κινούμενον ^w ἀναγκαῖον εἶναι συνεχές), ^x δῆλον ^y ὅτι τὸ πᾶν αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖ οὐ τῷ αὐτοῦ ^z τι εἶναι τοιοῦτον οἷον αὐτὸ ^a αὐτὸ κινεῖν, ἀλλ' ὅλον ^b κινεῖ αὐτὸ ἑαυτό, κινούμενόν ^c τε καὶ κινοῦν τῷ αὐτοῦ τι εἶναι τὸ κινοῦν καὶ τὸ κινούμενον. Οὐ γὰρ ὅλον κινεῖ οὐδ' ὅλον ^d κινεῖται, ²⁵ ἀλλὰ κινεῖ ^e μὲν τὸ Α, ^f κινεῖται δὲ τὸ Β μόνον· ^g τὸ δὲ Γ ὑπὸ τοῦ ^h Α οὐκέτι· ἀδύνατον γάρ. Ἐπορίαν δ' ἔχει, ⁱ ἐὰν ἀφέλῃ τις ἢ τῆς Α, εἰ συνεχές τὸ κινοῦν μὲν ἀκίνητον δέ, ἢ τῆς Β τῆς κινουμένης· ἢ λοιπὴ ἄρα κινήσει τῆς Α ἢ τῆς Β κινήσεται; Εἰ γὰρ τοῦτο, οὐκ ἂν εἴη πρώτως κινουμένη ὑφ' αὐτῆς ^k ἢ Α Β· ἀφαιρεθείσης γὰρ ἀπὸ τῆς Α Β, ἔτι κινήσει ^l ἑαυτὴν ἢ λοιπὴ ^m Α Β. Ἡ δυνάμει μὲν ἐκάτερον ²⁶ οὐδὲν κωλύει ἢ θάτερον τὸ κινούμενον διαιρετὸν εἶναι, ἐντελεχεία δ' ἀδιαίρετον· ἐὰν δὲ διαιρεθῇ, μηκέτι εἶναι ἔχον τὴν αὐτὴν ⁿ δύναμιν· ὥστ' οὐδὲν κωλύει ^o ἐν διαιρετοῖς δυνάμει ^p πρώτως ^q ἐνεῖναι. Φανερόν τοίνυν ἐκ τούτων ὅτι ἔστι τὸ ²⁷ ^r πρώτως κινοῦν ἀκίνητον· εἴτε γὰρ εὐθὺς ἴσταται τὸ κινούμενον, ὑπό τινος δὲ κινούμενον, εἰς ἀκίνητον τὸ πρῶτον, εἴτε εἰς κινούμενον μὲν, αὐτὸ δ' αὐτὸ κινοῦν καὶ ἰστάν, ἀμφοτέρως συμβαίνει τὸ ^s πρώτως ^t κινοῦν ^u ἐν ^v ἅπασιν εἶναι τοῖς κινουμένοις ἀκίνητον.

Ἐπεὶ δὲ δεῖ κίνησιν ^w αἰεὶ εἶναι καὶ μὴ ^x διαλείπειν, ⁶ ^y ἀνάγκη ^z εἶναί τι ὃ πρῶτον κινεῖ, ^a εἴτε ἐν εἴτε πλείω, καὶ τὸ

^s καὶ om. E. ^t ἥτοι] ἢ H, δὲ ἥτοι F.K. ^v τὸ μὲν γὰρ E.K.
^w συνεχές ἀναγκαῖον εἶναι F.H.I. ^x δῆλον] ἄψεται ἐκάτερον ἐκατέρου
δῆλον I. ^y ὅτι] δὴ ὅτι F.H.I. ^z τι εἶναί τι τ. E. ^a κινεῖν ἑαυτὸ F.
^b κινεῖ] κινεῖν H. ^c δὲ E.F.H.I. ^d κινεῖται ἀλλὰ om. E. ^e μὲν η
τὸ E. ^f τὸ δὲ β κινεῖται F.H.I., κινεῖται δὲ η τὸ β E. ^g τὸ δὲ Γ—
γάρ om. E. ^h Α] β F.H.I. ⁱ ἂν H. ^k ἢ] ἢ τὸ F. ^l αὐτὴν E.F.H.
^m Α] ἢ α K. ⁿ δύναμιν] φύσιν E.K. ^o ἐν om. I. ^p πρῶτον H.
^q ἐν εἶναι H.I., ἐν εἶναί τι K. τι etiam E. ^r πρῶτον E.K. ^s πρῶ-
τον E.K. ^t κινοῦν om. E.K. ^u ἐν om. pr. K. ^v πᾶσιν E.
^w εἶναι αἰεὶ H.K. ^x διαλείπειν K. ^y ἀναγκαῖον F.H.I. ^z τι εἶναι F.H.I.
^a εἴτε οὖν ἐν F.H.

^b πρῶτον κινουὺν ἀκίνητον. Ἐκαστον μὲν οὖν ^c αἰδῖον εἶναι τῶν ἀκινήτων μὲν κινούντων δὲ οὐδὲν πρὸς τὸν νῦν λόγον· ὅτι δ' ἀναγκαῖον εἶναί τι ^d τὸ ἀκίνητον μὲν ^e αὐτὸ πάσης ^f τῆς ἐκτὸς μεταβολῆς, καὶ ἀπλῶς ^g καὶ κατὰ συμβεβηκός, ² κινήτικόν δ' ἑτέρου, δῆλον ὧδε σκοποῦσιν. Ἔστω δ', εἴ τις βούλεται, ἐπὶ τινων ἐνδεχόμενον ὥστ' εἶναί ποτε καὶ μὴ εἶναι ἄνευ γενέσεως καὶ φθοράς· τάχα γὰρ ἀναγκαῖον, εἴ τι ἀμερές ^h ὅτε μὲν ἔστιν ὅτε δὲ μὴ ἔστιν ἄνευ τοῦ μεταβάλλειν, ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ μὴ εἶναι ⁱ πᾶν τὸ τοιοῦτον. Καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀκινήτων μὲν κινήτικῶν δ' ἐνίας ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ μὴ εἶναι, ἐνδεχέσθω καὶ τοῦτο. Ἄλλ' οὐ ^k τι πάσας γε δυνατόν· δῆλον γὰρ ὡς αἰτιόν ^l τι τοῖς αὐτὰ ἑαυτὰ κινουσίην ^m ἔστι τοῦ ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ ⁿ μὴ. Τὸ μὲν γὰρ αὐτὸ ἑαυτὸ κινουὺν ^o ἅπαν ἔχειν ἀνάγκη μέγεθος, εἰ μηδὲν κινεῖται ἀμερές, τὸ δὲ κινουὺν οὐδεμία ἀνάγκη ἐκ τῶν ⁴ εἰρημένων. Τοῦ ^p δὴ τὰ μὲν γίγνεσθαι τὰ δὲ φθίρεσθαι, καὶ τοῦτ' εἶναι συνεχῶς, οὐδὲν αἶτιον τῶν ἀκινήτων μὲν μὴ αἰεὶ δ' ὄντων, οὐδ' αὖ τῶν αἰεὶ μὲν ^q ταδὶ κινούντων, τούτων δ' ἕτερα. Τοῦ γὰρ αἰεὶ ^r καὶ συνεχοῦς οὔτε ἕκαστον αὐτῶν αἶτιον ^s οὔτε πάντα· τὸ μὲν γὰρ οὕτως ἔχειν αἰδῖον καὶ ἐξ ἀνάγκης, τὰ δὲ πάντα ἄπειρα, καὶ οὐχ ἅμα πάντα ὄντα. ⁵ Δῆλον τοίνυν ὅτι, εἰ καὶ μυριάκις ἔνιαι ἀρχαὶ τῶν ἀκινήτων ^t μὲν κινουσῶν δέ, καὶ πολλὰ τῶν αὐτὰ ^v ἑαυτὰ κινούντων φθίρεται, ^w τὰ δ' ἐπιγίνεται, καὶ τόδε μὲν ^x ἀκίνητον ὃν ^y τόδε κινεῖ, ἕτερον δὲ τοδί· ἄλλ' οὐδὲν ἥττον ἔστι τι ^z ὃ περιέχει, καὶ τοῦτο παρ' ἕκαστον, ὃ ἔστιν αἶτιον τοῦ τὰ μὲν εἶναι τὰ δὲ μὴ καὶ τῆς συνεχοῦς μεταβολῆς· καὶ τοῦτο μὲν ⁶ τούτοις, ταῦτα δὲ τοῖς ἄλλοις αἶτια κινήσεως. Εἴπερ οὖν

^b πρώτως H. ^c ἴδιον E. ^d τὸ] τὸ αἰεὶ K. ^e αὐτὸ καὶ πάσης K. ^f τῆς] τε F, om. E.K. ^g καὶ post ἀπλῶς om. E. ^h ὁ μὲν ἔστιν ὁ δὲ E. ⁱ πᾶν—μὴ εἶναι om. F. ^k γε πάσας E.F. ^l τι om. E. ^m ἔστι τι τοῦ E. ⁿ μὴ] μὴ εἶναι F.H.I. ^o ἀνάγκη ἅπαν μέγεθος ἔχειν F.H.I. ^p δὲ E. ^q ταδὶ] αὐτὰ E. ^r καὶ om. F. ^s οὔτε πάντα αἶτια E.K. ^t μὲν om. E. ^v αὐτὰ F.H. ^w τὰ] τινὰ H. ^x ἀκίνητον F. ^y τόδε δὲ κινεῖ E. ^z ὃ] ὃ καὶ E.

αἰδῖος ἡ κίνησις, αἰδῖον καὶ τὸ κινεῖν ἔσται πρῶτον, εἰ ἔν· εἰ δὲ πλείω, ^a πλείω τὰ αἰδῖα. Ἐν δὲ μᾶλλον ἢ πολλὰ καὶ πεπερασμένα ἢ ἄπειρα δεῖ νομίζειν. Τῶν αὐτῶν γὰρ συμβαινόντων αἰεὶ τὰ πεπερασμένα μᾶλλον ληπτέον· ἐν γὰρ τοῖς φύσει ^b δεῖ τὸ πεπερασμένον καὶ ^c τὸ βέλτιον, ^d ἂν ἐνδέχεται, ὑπάρχειν μᾶλλον. Ἰκανὸν δὲ καὶ ^e εἰ ἔν, ὃ πρῶτον τῶν ἀκινήτων αἰδῖον ^f ὃν ἔσται ἀρχὴ τοῖς ἄλλοις κινήσεως. Φα-
νερὸν δὲ καὶ ἐκ τοῦδε ὅτι ἀνάγκη εἶναί τι ^g ἔν καὶ αἰδῖον τὸ πρῶτον κινεῖν. Δέδεικται γὰρ ὅτι ἀνάγκη ^h αἰεὶ κίνησιν εἶναι. Εἰ δὲ ⁱ αἰεὶ, ἀνάγκη ^k καὶ συνεχῇ εἶναι· καὶ γὰρ τὸ ^l αἰεὶ συνεχές, τὸ δ' ἐφεξῆς οὐ συνεχές. Ἀλλὰ μὴν εἴ ^m γε συνεχής, μία. Μία δ', ⁿ εἰ ^o ὑφ' ἐνός τε τοῦ κινουμένου ^p καὶ ἐνός τοῦ κινουμένου· εἰ ^q γὰρ τι ἄλλο καὶ ἄλλο κινήσει, οὐ συνεχής ἢ ὅλη κίνησις, ἀλλ' ἐφεξῆς. Ἐκ τε δὴ τούτων ⁸ πιστεύσειεν ἂν τις εἶναί τι πρῶτον ἀκίνητον, καὶ πάλιν ἐπιβλέψας ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν κινούντων. Τὸ μὲν δὴ εἶναι ἅττα τῶν ^r ὄντων ^a ὅτε μὲν κινεῖται ὅτε δ' ἡρεμεῖ φανερόν. Καὶ διὰ ^s τούτου γέγονε δῆλον ὅτι οὔτε πάντα κινεῖται οὔτε πάντα ἡρεμεῖ οὔτε τὰ μὲν αἰεὶ ἡρεμεῖ τὰ δ' ^t αἰεὶ κινεῖται· τὰ γὰρ ἐπαμφοτερίζοντα καὶ δύναμιν ἔχοντα τοῦ ^v ὅτε μὲν κινεῖσθαι ^w ὅτε δ' ἡρεμεῖν δείκνυσιν περὶ αὐτῶν. Ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν τοι-
9 αὐτα δῆλα πάσι, βουλόμεθα δὲ δεῖξαι καὶ τοῖν δυοῖν ^x ἐκατέραν τὴν φύσιν, ὅτι ἔστι τὰ μὲν αἰεὶ ἀκίνητα τὰ δ' αἰεὶ κινούμενα, προϊόντες δ' ἐπὶ τοῦτο καὶ θέντες ἅπαν τὸ κινούμενον ὑπὸ τινος κινεῖσθαι, καὶ τοῦτ' εἶναι ἢ ἀκίνητον ἢ κινούμενον, ^y καὶ κινούμενον ^z ἢ ὑφ' ^a αὐτοῦ ἢ ὑπ' ἄλλου αἰεὶ, ^b προσήλθομεν ἐπὶ τὸ λαβεῖν ὅτι τῶν κινουμένων ^c ἐστὶν ἀρχὴ ^d κινουμέ-

^a τὰ αἰδῖα πλείω K. ^b δεῖ] δὴ E. ^c τὸ post καὶ om. E. ^d ἔαν F.H.I.K. ^e εἰ om. E.K. ^f ὃν om. E. ^g ἔν] αἰεὶ H. ^h κίνησιν αἰεὶ εἶναι H I, εἶναι κίνησιν αἰεὶ F. ⁱ αἰεὶ] δεῖ F II. et pr. I, δεῖ αἰεὶ κίνησιν εἶναι rc. K. ^k καὶ ante σ. om. E.K. ^l αἰεὶ] αἰεὶ εἶναι F. et rc. K. ^m γε om. F.I. ⁿ εἰ] ἢ E.I.K, om. H. ^o ἐφ' I. ^p καὶ ὑφ' ἐνός E. ^q γὰρ τι] τι γὰρ I, γὰρ καὶ F, γὰρ E.K. ^r ὄντων om. K. ^s τούτου γεγονέναι E. ^t αἰεὶ om. I. ^v ὅτε μὲν om. E.K. ^w ὅτε δ'] καὶ E.K. ^x ἐκάτερον E. ^y καὶ κινούμενον om. F. ^z ἢ om. E. ^a ἐάν-τοῦ H. ^b προσήλθομεν E. ^c ἐστὶν om. E. ^d κινούμενον K.

νων ^e μὲν ὃ αὐτὸ ἐαυτὸ κινεῖ, πάντων δὲ τὸ ἀκίνητον· ὁρῶμεν
 δὲ καὶ φανερώς ὄντα τοιαῦτα ^δ κινεῖ αὐτὰ ἐαυτά, οἷον τὸ τῶν
 10 ἐμψύχων καὶ τὸ τῶν ζώων γένος. Ταῦτα ^f δὴ καὶ δόξαν
 παρείχε μή ποτ' ^g ἐνδέχεται κίνησιν ἐγγίνεσθαι μὴ οὔσαν
 ὅλως, διὰ τὸ ἐν τούτοις ^h ὁρᾶν ἡμᾶς τοῦτο συμβαῖνον· ἀκί-
 νητα γὰρ ⁱ ποτε ὄντα κινεῖται πάλιν, ὡς δοκεῖ. Τοῦτο δὴ
 δεῖ λαβεῖν, ὅτι μίαν κίνησιν αὐτὰ κινεῖ, καὶ ὅτι ταύτην οὐ
 κυρίως· οὐ γὰρ ἐξ αὐτοῦ τὸ αἷτιον, ἀλλ' ἐνεῖσιν ἄλλαι κινή-
 σεις φυσικαὶ τοῖς ζώοις, αἷς οὐ κινοῦνται δι' ^k αὐτῶν, οἷον αὔ-
 ξησις φθίσις ἀναπνοή, αἷς κινεῖται τῶν ζώων ἕκαστον ἡρεμοῦν
 11 καὶ οὐ κινούμενον τὴν ὑφ' αὐτοῦ κίνησιν. ^l Τούτου δ' αἷτιον
 τὸ περιέχον καὶ πολλὰ τῶν εἰσιόντων, οἷον ^m ἐνίων τροφή·
 πεπτομένης γὰρ καθεύδουσι, διακρινομένης δ' ἐγείρονται καὶ
 κινοῦσιν ἐαυτούς, τῆς πρώτης ἀρχῆς ἕξωθεν οὔσης. Διὸ οὐκ
 αἰεὶ κινοῦνται συνεχῶς ὑφ' ⁿ αὐτῶν· ἄλλο γὰρ τὸ κινοῦν αὐτὸ
 κινούμενον καὶ μεταβάλλον πρὸς ἕκαστον τῶν κινούντων
 12 ^o ἐαυτά. ^p Ἐν πάσι δὲ τούτοις κινεῖται τὸ ^p κινοῦν πρῶτον
 καὶ ^q τὸ αἷτιον τοῦ αὐτὸ ἐαυτὸ κινεῖν ὑφ' ^r αὐτοῦ, κατὰ συμ-
 βεβηκὸς μέντοι· μεταβάλλει γὰρ τὸν τόπον τὸ σῶμα, ὥστε
 καὶ ^s τὸ ἐν τῷ σώματι ὄν καὶ ^t τὸ ἐν τῇ μοχλείᾳ κινοῦν
 ἐαυτό. ^u Ἐξ ὧν ἔστι πιστεῦσαι ὅτι εἴ τί ἐστι τῶν ἀκινήτων
 μὲν κινούντων δὲ καὶ ^v αὐτῶν ^w κινουμένων κατὰ συμβεβηκός,
 13 ἀδύνατον συνεχῇ κίνησιν ^x κινεῖν. ^y Ὡστ' εἶπερ ἀνάγκη συν-
 εχῶς εἶναι κίνησιν, εἶναί ^y τι δεῖ τὸ πρῶτον κινοῦν ἀκίνητον,
 καὶ ^z μὴ κατὰ συμβεβηκός, ^a εἰ μέλλει, καθάπερ ^b εἵπομεν,
^c ἔσεσθαι ἐν τοῖς οὔσιν ἄπαστος ^d τις καὶ ἀθάνατος κίνησις,
 καὶ μένειν τὸ ὄν αὐτὸ ^e ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ· τῆς γὰρ

^e μὲν om. E. ^f δὴ om. E. ^g ἐνδέχεται H. ^h ἡμᾶς ὁρᾶν F.H.I. ⁱ ὄντα ποτὲ F.H. ^k ἐαυτῶν F.H. ^l τούτων F.K. ^m ἐνίων ἢ τροφή· πεπτομένων μὲν γὰρ K. ⁿ ἐαυτῶν F.H.I. ^o ἐαυτό H.I. ^p πρῶτως κινοῦν F. ^q τὸ om. E. ^r ἐαυτοῦ F. ^s τὸ ante ἐν om. I. ^t τὸ ἐν] ὡς re. K, om. H.I.K. ^v αὐτὸ E, ἐαυτὰ K. ^w κινουμένων om. E.K. ^x κινεῖν om. E. ^y τι] τι πρῶτον I. ^z μὴ om. H. ^a εἰ μέλλει om. E. ^b εἵπομεν ἔμπροσθεν ἔσεσθαι E. ^c ἔσεσθαι ante καθάπερ K, post οὔσιν F.H.I. ^d τις om. E, post ἀθάνατος ponit I. ^e ἐν αὐτῷ] ἐαυτῷ I, ἐν ἐαυτῷ F.

ἀρχῆς μενούσης ἀνάγκη καὶ τὸ πᾶν ^f μένειν συνεχές ὃν πρὸς τὴν ἀρχήν. Οὐκ ἔστι δὲ τὸ αὐτὸ ^g τὸ κινεῖσθαι κατὰ συμ- ¹⁴ βεβηκὸς ὑφ' ^h αὐτοῦ καὶ ὑφ' ἐτέρου· τὸ μὲν γὰρ ὑφ' ἐτέρου ⁱ ὑπάρχει καὶ τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἐνίαις ἀρχαῖς, ὅσα πλείους φέρεται φοράς, θάτερον δὲ τοῖς φθαρτοῖς μόνον. ¹ Ἀλλὰ μὴν εἴ ^k γέ ἐστὶ τι αἰεὶ ^l τοιοῦτον, κινεῖν ^m μὲν τι ἀκίνητον δὲ ⁿ αὐτὸ καὶ αἰδίου, ἀνάγκη καὶ τὸ πρῶτον ^o ὑπὸ τούτου κινούμενον αἰδίου εἶναι, ¹ Ἔστι δὲ τοῦτο δῆλον μὲν καὶ ἐκ ¹⁵ τοῦ μὴ ἂν ἄλλως εἶναι γένεσιν καὶ φθορὰν καὶ μεταβολὴν τοῖς ἄλλοις, εἰ μὴ τι κινήσει κινούμενον· τὸ μὲν ^p γὰρ ἀκίνητον ^q τὴν αὐτὴν αἰεὶ ^r κινήσει τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ μίαν κίνησιν, ἅτε οὐδὲν αὐτὸ μεταβάλλον πρὸς τὸ κινούμενον· ^s τὸ δὲ κινούμενον ^t ὑπὸ τοῦ κινουμένου μὲν, ὑπὸ τοῦ ἀκινήτου ^v δὲ κινουμένου ^w ἤδη, διὰ τὸ ἄλλως καὶ ἄλλως ἔχειν πρὸς τὰ πράγματα, οὐ τῆς αὐτῆς ἔσται κινήσεως αἷτιον, ἀλλὰ διὰ τὸ ^x ἐν ἐναντίοις εἶναι τόποις ἢ εἶδεσιν ἐναντίως παρέξεται κινούμενον ἕκαστον τῶν ἄλλων, ^y καὶ ὅτε μὲν ἡρεμοῦν ὅτε δὲ κινούμενον. Φανερόν ^z δὴ γέγονεν ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ὅ ¹⁶ κατ' ἀρχὰς ἡποροῦμεν, τί δὴ ποτε οὐ πάντα ^a ἢ ^b κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ, ἢ τὰ μὲν ^c κινεῖται αἰεὶ τὰ δ' ^d αἰεὶ ἡρεμεῖ, ἀλλ' ἔνια ὅτε μὲν ὅτε δ' οὐ. Τούτου γὰρ τὸ αἷτιον δῆλόν ἐστι νῦν, ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ ἀκινήτου κινεῖται αἰδίου, διὸ αἰεὶ ^e μεταβάλλει, τὰ δ' ὑπὸ κινουμένου καὶ μεταβάλλοντος, ὥστε ^f καὶ αὐτὰ ἀναγκαῖον μεταβάλλειν. Τὸ δ' ἀκίνητον, ὥσπερ εἴρηται, ^g ἅτε ἀπλῶς καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ διαμένον, μίαν καὶ ἀπλὴν κινήσει κίνησιν.

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλην ποιησαμένοις ἀρχὴν μάλλον 7

^f συνεχές ὃν μένειν I. ^g τὸ ante κινεῖσθαι om. E. ^h ἑαυτοῦ F.H.I. ⁱ ὑπάρχειν I. ^k γε om. F.H.I. ^l τοιοῦτο H.I. ^m μέντοι I. ⁿ καὶ αὐτὸ I. ^o ὑπὸ τούτου om. F, post κινούμενον ponunt H.I. ^p γὰρ] αρ E. ^q τὴν αὐτὴν om. E.K. ^r τὸν αὐτὸν κινήσει K. ^s τὸ δὲ κινούμενον om. E. ^t ὑπὸ τοῦ κινουμένου μὲν om. E.K. ^v δὲ] ἢ K. ^w ἤδη post ἔχειν E. ^x ἐν om. E. ^y καὶ om. I. ^z δὲ E. ^a ἢ om. H. ^b ἡρεμεῖ ἢ κινεῖται F.H.I. ^c αἰεὶ κινεῖται F.H.I. ^d αἰεὶ ante ἡρ. om. E. ^e μεταβ.] κινεῖται E.K. ^f ἀναγκαῖον καὶ αὐτὰ I. ^g ἅτε om. E.

^h ἔσται περὶ τούτων φανερόν. Σκεπτόον γὰρ πότερον ⁱ ἐνδέχεται τινα κίνησιν εἶναι συνεχῇ ἢ οὐ, καὶ εἰ ἐνδέχεται, τίς αὕτη, καὶ τίς πρώτη τῶν κινήσεων· δῆλον γὰρ ὡς εἶπερ ἀναγκαῖον ^k μὲν αἰεὶ κίνησιν ^l εἶναι, πρώτη δ' ἥδε καὶ συνεχῆς, ὅτι τὸ πρῶτον κινεῖν κινεῖ ταύτην τὴν κίνησιν, ^m ἣν ἀναγκαῖον ⁿ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἶναι καὶ συνεχῇ καὶ πρώτῃ. Τριῶν δ' οὐσῶν κινήσεων, τῆς τε ^o κατὰ μέγεθος καὶ τῆς ^p κατὰ πάθος καὶ τῆς κατὰ τόπον, ἣν καλοῦμεν φοράν, ταύτην ἀναγκαῖον εἶναι ^q πρώτῃ. Ἀδύνατον γὰρ αὕξῃσιν εἶναι ἀλλοιώσεως μὴ ^r προὑπαρχούσης· τὸ γὰρ ^s αὕξανόμενον ἔστι μὲν ὡς ὁμοίῳ αὕξανεται, ἔστι δ' ὡς ἀνομοίῳ· ^t τροφή γὰρ λέγεται τῷ ³ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον. ^v Προσγίνεται δὲ πᾶν γινόμενον ὁμοιον ὁμοίῳ. Ἀνάγκη οὖν ἀλλοιώσιν ^w εἶναι τὴν εἰς τὰναντία μεταβολήν. Ἀλλὰ μὴν εἴ γε ἀλλοιοῦνται, ^x δεῖ τι εἶναι τὸ ἀλλοιοῦν καὶ ποιοῦν ἐκ τοῦ δυνάμει θερμοῦ ^y τὸ ἐνεργείᾳ θερμόν. Δῆλον ^z οὖν ὅτι τὸ κινεῖν οὐχ ὁμοίως ἔχει, ἀλλ' ^a ὅτε μὲν ἐγγύτερον ὅτε δὲ πορρώτερον τοῦ ἀλλοιουμένου ἐστίν. ταῦτα δ' ἄνευ φορᾶς οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. ^b Εἰ ἄρα ^c ἀνάγκη αἰεὶ κίνησιν εἶναι, ἀνάγκη καὶ φοράν ^d αἰεὶ εἶναι πρώτῃ τῶν κινήσεων, καὶ ^e φορᾶς, εἰ ἔστιν ἢ μὲν πρώτη ἢ δ' ⁵ ὑστέρα, τὴν πρώτην. Ἔτι δὲ πάντων τῶν παθημάτων ἀρχὴ πύκνωσις καὶ μάνωσις· καὶ γὰρ βαρὺ καὶ κοῦφον καὶ μαλακὸν καὶ σκληρὸν καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν πυκνότητες δοκοῦσι καὶ ἀραιότητες εἶναί τινες. Πύκνωσις δὲ καὶ μάνωσις σύγκρισις καὶ διάκρισις, καθ' ^f ἧς γένεσις καὶ φθορὰ λέγεται τῶν οὐσιῶν. Συγκρινόμενα δὲ καὶ διακρινόμενα ἀνάγκη κατὰ τόπον μεταβάλλειν. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ αὕξανόμενου ^g καὶ

^h ἔσται om. I. ⁱ εἶναί τινα κίνησιν ἐνδέχεται H.I. et omisso εἶναι F. ^k κίνησιν μὲν αἰεὶ I. ^l εἶναι om. K. ^m ἣν om. E. ⁿ καὶ post εἶναι E.K. ^o κατὰ τὸ μέγεθος F.H.I. ^p κατὰ τὸ πάθος H.I. ^q προτον E. ^r ὑπαρχούσης E. ^s αὕζόμενον F. ^t τὸ γὰρ ἐναντίον τροφή λέγεται τῷ ἐναντίῳ F.H.I. ^v προσγίνεσθαι K. ^w εἶναι post μεταβολήν H. ^x δεήσει εἶναι F.H.I. ^y τὸ om. E.K. ^z οὖν] οὖν ἐστίν F.H.I. ^a ὅτε—ὅτε] ποτέ—ποτέ F, ποτέ—ποτέ H.I. ^b εἰ om. E. ^c κίνησιν αἰεὶ ἀνάγκη H. ^d εἶναι αἰεὶ H. ^e vocis φορᾶς litteram s corr. E. ^f ἧς] ἧς καὶ F. ^g καὶ ante φθ. om. F.

φθίνοντος μεταβάλλει κατὰ τόπον τὸ μέγεθος. ⁴Ἐτι καὶ ⁶
^h ἐντεῦθεν ἐπισκοποῦσιν ἔσται φανερόν ὅτι ἡ φορὰ πρώτη.
 Τὸ γὰρ πρῶτον ὥσπερ ⁱ καὶ ^k ἐπὶ τῶν ἄλλων, οὕτω καὶ ¹ ἐπὶ
 κινήσεως ^m ἂν ⁿ λέγοιτο πλεοναχῶς. Λέγεται δὲ πρότερον, οὐ
 τε μὴ ὄντος οὐκ ἔσται τᾶλλα, ἐκείνο δ' ἄνευ τῶν ἄλλων, καὶ τὸ
 τῷ χρόνῳ, καὶ ^o τὸ κατ' οὐσίαν. Ὡστ' ἐπεὶ κίνησιν ^p μὲν ⁷
 ἀναγκαῖον εἶναι συνεχῶς, ^q εἴη δ' ἂν συνεχῶς ἢ ^r ἢ ^s συνεχῆς ἢ
 ἢ ἐφεξῆς, μᾶλλον δ' ἢ συνεχῆς, καὶ βέλτιον συνεχῇ ἢ ἐφεξῆς
 εἶναι, τὸ δὲ βέλτιον αἰεὶ ὑπολαμβάνομεν ἐν τῇ φύσει ὑπάρ-
 χειν, ^t ἂν ^v ἢ δυνατόν, δυνατόν ^w δὲ συνεχῇ εἶναι (δειχθήσεται
 δ' ὕστερον· νῦν δὲ τοῦθ' ὑποκείσθω), καὶ ταύτην οὐδεμίαν
^x ἄλλην οἷόν τ' εἶναι ^y ἄλλ' ἢ φορὰν, ἀνάγκη τὴν φορὰν εἶναι
 πρώτην. Οὐδεμία γὰρ ἀνάγκη οὔτε ^z αὔξεσθαι οὔτε ἄλλοι-
 οὔσθαι τὸ φερόμενον, οὐδὲ δὴ γίνεσθαι ἢ φθείρεσθαι· του-
 των δὲ οὐδεμίαν ἐνδέχεται τῆς συνεχοῦς μὴ οὔσης, ἣν κινεῖ τὸ
 πρῶτον κινεῖν. ⁴Ἐτι χρόνῳ ^a πρώτην· τοῖς γὰρ αἰδίοις ^b μό-
 νον ἐνδέχεται κινεῖσθαι ταύτην. Ἄλλ' ἐφ' ^c ἐνὸς μὲν ^d ὁτου-
 οῦν τῶν ἐχόντων γένεσιν τὴν φορὰν ἀναγκαῖον ὑστᾶτην
^e εἶναι τῶν κινήσεων· μετὰ γὰρ τὸ γενέσθαι πρῶτον ^f ἄλ-
 λοίωσις καὶ αὔξεις, φορὰ δ' ἤδη ^g τετελειωμένων κίνησις ἐστίν.
 Ἄλλ' ἕτερον ἀνάγκη κινούμενον εἶναι κατὰ φορὰν πρότερον, ¹⁰
 ὃ καὶ τῆς γενέσεως αἷτιον ἔσται τοῖς γινομένοις, οὐ γινόμε-
 νον, οἷον τὸ γεννῆσαν τοῦ γεννηθέντος, ^h ἐπεὶ δόξειέ ⁱ γ' ἂν ἡ
 γένεσις εἶναι πρώτη τῶν κινήσεων διὰ τοῦτο, ὅτι ^k γενέσθαι
 δεῖ τὸ πρᾶγμα ¹ πρῶτον. Τὸ δ' ἐφ' ἐνὸς μὲν ὁτουοῦν τῶν
 γινομένων οὕτως ἔχει, ἄλλ' ἕτερον ἀναγκαῖον πρότερόν τι

^h ἐνταῦθα F. ⁱ καὶ om. E.K. ^k ἐφ' ἐτέρων E.K. ¹ ἐπὶ τῆς κ. F.
^m ἂν om. E.H.K. ⁿ λέγεται K, λέγοιτο πρῶτον F.I. ^o τὸ ante κατ'
 om. E. ^p μὲν om. H. ^q εἴη δ' ἂν συνεχῶς ἢ om. E. ^r ἢ om. K.
^s συνεχῆς οὔσα ἢ εἰ ἐφ. K, συνεχῆς ἢ ἐφεξῆς E. ^t ἔαν F.H.I. ^v εἴη E.
^w δὲ] δ' ἐστὶ F.H.I. ^x ἄλλην om. F.H.I. ^y ἀλλὰ φ. F.H.I.K. ^z αὐ-
 ξάνεσθαι F.H.I.K. ^a πρώτη E. ^b ἐνδέχεται μόνον F.I, ἐνδέχεται μό-
 νην H. ^c ἐν I. ^d τῶν ἐχόντων ὁτουοῦν F. ^e τῶν κινήσεων εἶναι E.
^f ἀλλοίωσιν καὶ αὔξῃσιν F, αὔξεις καὶ ἀλλοιώσεις K. ^g τελειουμένων H,
 τελεομένων F.I. ^h ἐπειδὴ F. ⁱ γ'] δ' H, om. F.I. ^k γίνεσθαι H.
¹ πρότερον K.

κινεῖσθαι τῶν γινομένων ^m ὃν αὐτὸ καὶ μὴ γινόμενον, καὶ τοῦ-
 11 του ἕτερον πρότερον. Ἐπεὶ δὲ γένεσιν ἀδύνατον εἶναι πρῶ-
 τήν (πάντα γὰρ ἂν εἴη τὰ κινούμενα ⁿ φθαρτά), δῆλον ὡς
 οὐδὲ τῶν ἐφεξῆς κινήσεων οὐδεμία ^o προτέρα· λέγω δ' ἐφεξῆς
 αὐξήσιν, εἴτ' ἀλλοιώσιν καὶ φθίσιν καὶ φθοράν· πᾶσαι γὰρ
 ὕστεραι γενέσεως, ὥστ' εἰ μὴδὲ γένεσις προτέρα φοραῖς, οὐδὲ
 12 τῶν ἄλλων οὐδεμία μεταβολῶν. Ὡς ^p δὲ φαίνεται τὸ γινό-
 μενον ἀτελὲς καὶ ἐπ' ἀρχὴν ἰόν, ὥστε τὸ τῇ γενέσει ὕστερον
 τῇ φύσει πρότερον εἶναι. Τελευταῖον δὲ φορὰ πᾶσιν ὑπάρ-
 χει τοῖς ἐν γενέσει. Διὸ τὰ μὲν ὅλως ἀκίνητα τῶν ^q ζώων
 δι' ἔνδειαν ^r τοῦ ^s ὀργάνου, οἷον τὰ φυτὰ καὶ πολλὰ γένη τῶν
 13 ζώων, τοῖς δὲ τελειούμενοις ^t ὑπάρχει. Ὡς ^v εἰ μᾶλλον
 ὑπάρχει φορὰ τοῖς μᾶλλον ἀπειληφόσι τὴν φύσιν, ^v καὶ ἡ
 κίνησις ^w αὕτη πρώτη τῶν ἄλλων ἂν εἴη κατ' οὐσίαν, διὰ τε
 ταῦτα καὶ διότι ἤκιστα τῆς οὐσίας ἐξίσταται τὸ κινούμενον
 τῶν κινήσεων ἐν τῷ φέρεσθαι· κατὰ μόνην γὰρ οὐδὲν μετα-
 βάλλει τοῦ εἶναι, ὥσπερ ἀλλοιούμενου μὲν τὸ ποιόν, αὐξανο-
 μένον δὲ καὶ φθίνοντος τὸ ποσόν. Μάλιστα δὲ δῆλον ὅτι
 τὸ κινεῖν αὐτὸ αὐτὸ μάλιστα ταύτην κινεῖ κυρίως τὴν κατὰ
 τόπον· καίτοι φαμέν τοῦτ' εἶναι ^x τῶν κινουμένων ^y καὶ κινούν-
 των ἀρχὴν καὶ πρῶτον τοῖς κινουμένοις τὸ ^z αὐτὸ ^a αὐτὸ
 κινεῖν.

14 Ὅτι μὲν τοίνυν τῶν κινήσεων ἡ φορὰ πρώτη, φανερόν ἐκ
 τούτων· τίς δὲ φορὰ πρώτη, νῦν ^b δεικτέον. Ἀμα δὲ καὶ ^c τὸ
 νῦν καὶ ^d τὸ πρότερον ὑποτεθέν, ὅτι ἐνδέχεται τινα κίνησιν
 εἶναι συνεχῇ καὶ αἰδίῳ, φανερόν ἐσται τῇ αὐτῇ μεθόδῳ. Ὅτι
 μὲν οὖν τῶν ἄλλων κινήσεων οὐδεμίαν ἐνδέχεται συνεχῇ εἶναι,
 15 ἐκ τῶνδε φανερόν. Ἀπασαι γὰρ ἐξ ἀντικειμένων εἰς ἀντι-
 κείμενά εἰσιν ^e αἱ κινήσεις καὶ μεταβολαί, οἷον γενέσει μὲν

^m ὃν]ον καὶ H. ⁿ ante φθαρτά litteram deletam E. ^o πρότερον E.
^p δὲ] τε εἰ K, om. E. ^q ζώων H. ^r τοῦ ὀργάνου om. K. ^s ὀργάνου ὑπάρ-
 χει οἷον F. ^t ὑπάρχει om. pr. F. ^v καὶ] καὶ K. ^w αὕτη K. ^x τοῦ
 κινουμένου rc. K. ^y καὶ τῶν κινούντων H.I. ^z αὐτὸ om. H. ^a ἐαυτὸ
 E, om. F. ^b δεδεικταιον E. ^c τὸν K. ^d τὸ om. E.K. ^e αἰ] καὶ K.

καὶ φθορὰ τὸ ὄν καὶ ^f τὸ μὴ ὄν ὅροι, ἀλλοιῶσει δὲ τὰναντία
πάθη, αὐξήσει δὲ καὶ φθίσει ἢ μέγεθος καὶ μικρότης ἢ τελειό-
της μεγέθους καὶ ἀτέλεια· ἐναντία δ' αἱ εἰς τὰ ἐναντία. Τὸ
δὲ μὴ αἰεὶ κινούμενον τήνδε τὴν κίνησιν, ὃν δὲ πρότερον,
ἀνάγκη πρότερον ἡρεμεῖν. Φανερόν ^g οὖν ὅτι ἡρεμήσει ἐν ¹⁶
τῷ ἐναντίῳ τὸ μεταβάλλον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μετα-
βολῶν· ἀντίκειται γὰρ φθορὰ καὶ γένεσις ἀπλῶς καὶ ἡ καθ'
ἕκαστον τῇ καθ' ἕκαστον. Ὡστ' εἰ ἀδύνατον ἅμα μεταβάλ-
λειν τὰς ἀντικειμένας, οὐκ ἔσται συνεχὴς ἡ μεταβολή, ἀλλὰ
μεταξὺ ἔσται αὐτῶν χρόνος. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐναντίας ¹⁷
ἢ μὴ ἐναντίας εἶναι τὰς κατ' ἀντίφασιν μεταβολάς, εἰ μόνον
ἀδύνατον ἅμα τῷ αὐτῷ παρεῖναι· τοῦτο γὰρ τῷ ὅλῳ ^h οὐδὲν
χρήσιμον. Οὐδ' εἰ μὴ ἀνάγκη ἡρεμῆσαι ἐν τῇ ἀντιφάσει,
μηδ' ἐστὶ ⁱ μεταβολὴ ἡρεμίας ἐναντίον· οὐ γὰρ ἴσως ἡρεμεῖ τὸ
μὴ ὄν, ἢ δὲ φθορὰ εἰς τὸ μὴ ὄν. Ἀλλ' εἰ μόνον μεταξὺ
γίγνεται χρόνος· οὕτω γὰρ οὐκ ^k ἔστιν ἡ μεταβολὴ συν-
εχὴς· οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς πρότερον ^l ἢ ἐναντίωσις ^m χρήσιμον,
ἀλλὰ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα ὑπάρχειν. Οὐ δεῖ δὲ ταρατ- ¹⁸
τεσθαι, ὅτι τὸ αὐτὸ πλείοσιν ἔσται ἐναντίον, οἷον ⁿ ἢ κίνησις
καὶ στάσει καὶ κινήσει τῇ εἰς τοῦναντίον, ἀλλὰ μόνον τοῦτο
^o λαμβάνειν, ὅτι ἀντίκειται πῶς καὶ τῇ κινήσει καὶ τῇ ἡρεμίας
ἢ κίνησις ἢ ἐναντία, καθάπερ τὸ ἴσον καὶ τὸ μέτριον τῷ
ὑπερέχοντι καὶ ^p τῷ ὑπερεχομένῳ, καὶ ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἅμα
τὰς ἀντικειμένας οὔτε κινήσεις οὔτε μεταβολὰς ὑπάρχειν.
¹⁹ Ἐτι δ' ἐπὶ τε τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς ^q καὶ παντελῶς
ἄτοπον ἂν εἶναι δόξειεν, εἰ γενόμενον ^r εὐθὺς ἀνάγκη φθαρῆναι
καὶ μηδένα χρόνον διαμεῖναι. Ὡστ' ἐκ τούτων ἂν ἡ πίστις
^s γένοιτο ταῖς ἄλλαις· φυσικὸν γὰρ τὸ ὁμοίως ἔχειν ἐν ^t ἀπά-
σαις.

Ὅτι δὲ ἐνδέχεται ^v εἶναι τινα ἄπειρον, μίαν οὖσαν καὶ ⁸

^f τὸ post καὶ om. F.H.I. ^g οὖν] δ' E. ^h οὐδὲν om. F.K. ⁱ μετα-
βολῇ ἡρεμία H.I. ^k ἔσται H.I.K. ^l ἢ om. E. ^m χρήσιμος F.H.
ⁿ ἢ] εἰ H.I. ^o λαβεῖν K. ^p τῷ post καὶ om. H.I. ^q καὶ ante π.
om. H. ^r ἀνάγκη εὐθὺς F.H.I. ^s γένοιτο E.I. ^t πάσαις E.
^v τινα εἶναι E.

συνεχῇ, καὶ αὕτη ^w ἐστὶν ἡ κύκλω, ^x λέγωμεν νῦν. ^y Πᾶν γὰρ κινεῖται τὸ φερόμενον ἢ κύκλω ἢ εὐθείαν ἢ μικτήν, ὥστ' εἰ μὴδ' ἐκείνων ἢ ἑτέρα συνεχῆς, οὐδὲ τὴν ἐξ ἀμφοῖν οἶόν τ' εἶναι συγκειμένην. ^z Ὅτι δὲ τὸ φερόμενον τὴν εὐθείαν καὶ πεπερασμένην οὐ φέρεται ^z συνεχῶς, δῆλον· ἀνακάμπτει γάρ, τὸ δ' ἀνακάμπτον τὴν εὐθείαν τὰς ἐναντίας κινεῖται κινήσεις· ἐναντία γὰρ ^a κατὰ τόπον ἢ ἄνω τῇ κάτω καὶ ἡ εἰς τὸ πρόσθεν τῇ εἰς ^b τοῦπισθεν καὶ ἡ ^c εἰς ἀριστερὰ τῇ εἰς δεξιὰ· ³ τόπου γὰρ ἐναντιώσεις αὗται. Τίς δ' ἐστὶν ἡ μία καὶ συνεχῆς κίνησις, διώρισται πρότερον, ὅτι ἡ τοῦ ἐνὸς καὶ ^d ἐν ἐνὶ χρόνῳ καὶ ἐν ἀδιαφόρῳ κατ' εἶδος. Τρία γὰρ ^e ἐστί, τό τε κινούμενον, οἷον ἄνθρωπος ἢ θεός, καὶ ὅτε, οἷον χρόνος, καὶ τρίτον ^f τὸ ἐν ^g· τοῦτο ^g δ' ^h ἐστὶ ⁱ τόπος ἢ πάθος ἢ εἶδος ἢ μέγεθος. Τὰ δ' ἐναντία διαφέρει τῷ εἶδει, καὶ οὐχ ἔν. ⁴ Τόπου δ' αἱ εἰρημέναι διαφοραί. Σημεῖον δ' ὅτι ἐναντία ^k κινήσεις ἢ ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Β τῇ ἀπὸ τοῦ Β πρὸς τὸ Α, ὅτι ἰστᾶσι καὶ παύουσιν ἀλλήλας, ἐὰν ἅμα γίγνωνται. Καὶ ἐπὶ κύκλου ὡσαύτως, οἷον ^l ἢ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὸ ^m Β ⁿ τῇ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὸ ^o Γ· ἰστᾶσι γάρ. ^p Καὶ συνεχεῖς ὦσι καὶ μὴ ^q γίνηται ἀνάκαμψις διὰ ^r τὸ τὰναντία φθείρειν καὶ κωλύειν ⁵ ἄλληλα, ἀλλ' ^s οὐχ ἢ εἰς τὸ πλάγιον τῇ ἄνω. Μάλιστα δὲ φανερόν ὅτι ἀδύνατον εἶναι συνεχῇ τὴν ἐπὶ τῆς εὐθείας κίνησιν, ὅτι ἀνακάμπτον ἀναγκαῖον στήναι, οὐ μόνον ^t ἐπ' εὐθείας, ἀλλὰ καὶ κύκλον φέρεται. Οὐ γὰρ ^v ταῦτόν ^w κύκλω φέρεσθαι καὶ κύκλον· ἔστι γὰρ ὅτε μὲν συνείρειν κινούμενον, ὅτε δ' ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλθὼν ὅθεν ὠρμήθη ^x ἀνακάμψαι πάλιν. ^y Ὅτι δ' ἀνάγκη ἵστασθαι, ἢ πίστις οὐ μόνον ἐπὶ τῆς αἰσθή-

^w ἐστὶν ἡ τέχνη ἢ Ε. ^x λέγομεν F.H.K. ^y πᾶν μὲν γὰρ E.K.
^z συνεχῇ I. ^a τῇ ἄνω ἢ κάτω κατὰ τόπον F, κατὰ τόπον τῇ ἄνω ἢ κάτω I.
^b τὸ ὕπισθεν H.K. ^c εἰς τὰ δεξιὰ τῇ εἰς τὰ ἀριστερά F.H.I. ^d ἐν om. I. ^e ἐστί] ἦν E.K. ^f τὸ ante τρίτον E, om. K. ^g δ' om. I.
^h ἐστὶ] ἐστὶν ἢ H. ⁱ πάθος ἢ εἶδος ἢ τόπος F.H.I. ^k κινήσεις] ἢ κινήσεις K. ^l ἢ] εἰ I. ^m B] γ K. ⁿ τῇ—Γ om. E. ^o Γ] β K.
^p καὶ ἐὰν F.H.I. ^q γίνηται K. ^r τὰ ἐναντία F.H.I.K. ^s οὐχὶ F.
^t ἐπὶ τῆς εὐθείας F.H.I. ^v τὸ αὐτὸ F.H.I. ^w κύκλον φ. καὶ κύκλω F.H.
^x ἀνακάμπτειν F.H.I.

σεως ἀλλὰ καὶ ὕ ἐπὶ τοῦ λόγου. Ἀρχὴ δ' ἦδε. Τριῶν γὰρ ⁶ ὄντων ἀρχῆς μέσου τελευτῆς, τὸ μέσον πρὸς ἐκάτερον ἄμφω ἐστί, καὶ τῷ μὲν ἀριθμῷ ἓν, τῷ ^z λόγῳ δὲ δύο. Ἔτι ^a δὲ ἄλλο ἐστὶ τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργείᾳ. Ὡστε τῆς εὐθείας τῶν ἐντὸς τῶν ἄκρων ὁτιοῦν σημεῖον δυνάμει ^b μὲν ἐστὶ μέσον, ἐνεργείᾳ δ' οὐκ ἔστιν, ^c ἐὰν μὴ ^d διέλη ταύτην καὶ ἐπιστὰν πάλιν ἄρξῃται ^e κινεῖσθαι. οὕτω δὲ τὸ μέσον ἀρχὴ γίνεται καὶ τελευτῇ, ἀρχὴ μὲν τῆς ὕστερον, τελευτῇ δὲ τῆς πρώτης. Λέγω δ' οἷον ἐὰν φερόμενον τὸ Α ^f στῇ ἐπὶ τοῦ Γ Β καὶ πάλιν φέρεται ἐπὶ τὸ Γ. ὅταν δὲ συνεχῶς φέρεται, οὔτε γεγονέναι οὔτε ἀπογεγονέναι οἷόν τε τὸ Α ^g κατὰ τὸ Β σημεῖον, ἀλλὰ μόνον εἶναι ἐν τῷ νῦν, ^h ἐν χρόνῳ δ' οὐδενὶ ⁱ πλὴν οὐ τὸ νῦν ^k διαίρεσις ἐστὶν ^l ἐν ^m τῷ ὅλῳ ⁿ τῷ Α Β Γ. Εἰ δὲ γεγονέναι τις ^o θήσῃ καὶ ἀπογεγονέναι, αἰεὶ στήσεται ⁸ τὸ Α φερόμενον· ἀδύνατον γὰρ ^p τὸ Α ἅμα γεγονέναι ^q τε ^r ἐπὶ τοῦ Β καὶ ἀπογεγονέναι. ^s Ἐν ἄλλῳ ^t ἄρα ^v καὶ ἄλλῳ σημείῳ χρόνου. Χρόνος ἄρα ἔσται ὁ ἐν μέσῳ. Ὡστε ἡρεμήσῃ τὸ Α ἐπὶ τοῦ Β. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σημείων· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων. Ὅταν δὲ χρήσῃται ⁹ τὸ φερόμενον Α τῷ Β μέσῳ καὶ ^w τελευτῇ καὶ ἀρχῇ, ἀνάγκη στήναι διὰ τὸ δύο ποιεῖν, ὥσπερ αὖ εἰ καὶ νοήσειεν. Ἄλλ' ἀπὸ μὲν τοῦ Α σημείου ἀπογέγονε ^x τῆς ἀρχῆς, ἐπὶ δὲ τοῦ Γ γέγονεν, ὅταν τελευτήσῃ καὶ στῇ. Διὸ καὶ πρὸς τὴν ἀπορίαν ^y τοῦτο λεκτέον· ἔχει γὰρ ἀπορίαν τήνδε. Εἰ ¹⁰ γὰρ εἴη ἡ τὸ Ε τῇ Ζ ἴση καὶ τὸ Α φέροιτο συνεχῶς ἀπὸ τοῦ ἄκρου πρὸς τὸ Γ, ἅμα δ' εἴη τὸ Α ἐπὶ ^z τῷ Β σημείῳ, καὶ τὸ Δ φέροιτο ἀπὸ τῆς Ζ ἄκρας πρὸς τὸ Η ὁμαλῶς καὶ

ὕ ἀπὸ F. z δὲ λόγῳ F.I. a δὲ post ἔτι om. H. b μὲν om. E.
^c ἂν K. d διέληται F. e κείσθαι E. f ἐπὶ τοῦ β στῇ F. g κατὰ] καὶ E. h ἐν ante χρ. om. E. i πλὴν εἰ οὐ F. k ἐστὶ διαίρεσις E.K. l ἐν om. E.K. m τοῦ ὅλου τινὸς rc. K. n τῷ Α Β Γ om. E.K. o φήσῃ K, θήσῃ ἐν τοῖς δυνάμει σημείοις rc. K. p τὸ Α om. H.I. q τε] τὸ α H.I. r ἐπὶ τὸ β F, κατὰ τὸ β H.I. om. K. s ἐν] ἄλλ' ἐν I. t ἄρα] γὰρ K. v καὶ ἄλλῳ om. E. w ἀρχῇ καὶ τελευτῇ F.H.I. x τῆς—γέγονεν om. K. y τοῦτο—ἀπορίαν om. E. z τὸ β σημεῖον I.

- τῷ αὐτῷ τάχει ^a τῷ A, τὸ Δ ἔμπροσθεν ἤξει ἐπὶ τὸ H ἢ τὸ A ἐπὶ τὸ Γ· τὸ γὰρ πρότερον ὀρμήσαν καὶ ἀπελθὼν πρότερον ἐλθεῖν ἀνάγκη. Οὐκ ^b ἄρα ἅμα γέγονε τὸ A ἐπὶ τῷ B καὶ ἀπογέγονεν ἀπ' αὐτοῦ, ^c διὸ ὑστερίζει. Εἰ γὰρ ἅμα, ^d οὐχ ὑστεριεῖ, ἀλλ' ἀνάγκη ^e ἔσται ἴσταςθαι. Οὐκ ἄρα θετέον, ὅτε τὸ A ^f ἐγένετο κατὰ τὸ B, τὸ Δ ^g ἅμα κινεῖσθαι ἀπὸ τοῦ Z ἄκρου· εἰ γὰρ ἔσται γεγονός τὸ A ἐπὶ ^h τοῦ B, ἔσται καὶ τὸ ἀπογενέσθαι, καὶ οὐχ ἅμα, ἀλλ' ἦν ἐν ⁱ τομῇ χρόνου καὶ οὐκ ἐν χρόνῳ. Ἐνταῦθα μὲν οὖν ἀδύνατον οὕτω λέγειν ἐπὶ ^k τοῦ συνεχοῦς· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνακάμπτοντος ἀνάγκη ^l λέγειν οὕτως. Εἰ γὰρ ἢ τὸ H φέροιτο ^m πρὸς τὸ Δ καὶ πάλιν ἀνακάμψασα κάτω φέροιτο, τῷ ἄκρῳ ⁿ ἐφ' οὗ Δ τελευτῇ ^o καὶ ἀρχῇ κέχρηται τῷ ἐνὶ σημείῳ ὡς δύο· διὸ στήναι ἀνάγκη καὶ οὐχ ἅμα γέγονεν ἐπὶ ^p τῷ Δ καὶ ἀπελήλυθεν ἀπὸ τοῦ Δ· ἐκεῖ γὰρ ^q ἂν ἅμα εἴη καὶ οὐκ εἴη ἐν τῷ αὐτῷ ^r νῦν. Ἀλλὰ μὴν τὴν γε πάλαι λύσιν οὐ λεκτέον· οὐ γὰρ ἐνδέχεται λέγειν ὅτι ἐστὶ κατὰ ^s τὸ Δ ἢ τὸ H ἐν ^t τομῇ, ^u οὐ γέγονε δὲ οὐδ' ἀπογέγονεν. Ἀνάγκη γὰρ ἐπὶ τέλος ἐλθεῖν τὸ ἐνεργεῖα ὄν, ^v μὴ δυνάμει. Τὸ μὲν οὖν ἐν μέσῳ δυνάμει ἐστί, τοῦτο δ' ἐνεργεῖα, καὶ ^w τελευτῇ μὲν κάτωθεν, ἀρχῇ δὲ ἄνωθεν· καὶ τῶν κινήσεων ^x ἄρα ὡσαύτως. Ἀνάγκη ἄρα στήναι τὸ ἀνακάμπτον ἐπὶ τῆς εὐθείας. Οὐκ ἄρα ἐνδέχεται συνεχῇ κίνησιν εἶναι ἐπὶ ^y αἰδίου τῆς εὐθείας.
- ¹⁴ Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἀπαντητέον καὶ πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας τὸν Ζήνωνος λόγον, καὶ ἀξιούντας, ^z εἰ ἀεὶ τὸ ἥμισυ διέναι ^a δεῖ, ταῦτα δ' ἄπειρα, τὰ δ' ἄπειρα ^b ἀδύνατον διεξελεῖν, ἢ ὡς τὸν αὐτὸν τοῦτον ^c λόγον τινὲς ^d ἄλλως ἐρωτῶσιν,
- ^a τῷ A om. β F.H.I. ^b ἅμα ἄρα K. ^c διὸ] διὸ καὶ F. ^d ὑστερεῖ H.I. ^e ἔσται om. F.K. ^f ἐγένετο E. ^g κινεῖσθαι ἅμα E. ^h τοῦ B] τῷ E. ⁱ τομῇ] τὸ μ. I. ^k τοῦ σ.] τῆς σ. E.F.K. ^l λύνειν F. ^m πρὸς—φέροιτο om. E. ⁿ ἐφ' οὗ] τῷ F.H.I., ἐφ' οὗ τὸ K. ^o κέχρηται καὶ ἀρχῇ F.H.I. ^p τοῦ F.H.I. ^q ἂν om. H.K. ^r τὰ δ E. ^s τομῇ] τῷ μ. I. ^t οὐ] οὐτε H.I., οὐδὲ F. ^v μὴ] καὶ μὴ F, οὐ K, om. H. ^w τελευτῇ K. ^x ἄρα om. E.K. ^y αἰδίου ante εἶναι F.H.I., post εἶναι K. ^z εἰ om. K. ^a δεῖ ante διέναι ponit H, om. K. ^b ἀδύνατον ἐξελεῖν I, διεξελεῖν ἀδύνατον F.H. ^c τινες λόγον I. ^d ἄλλως ἐρωτῶσιν] ἐρωτῶσιν ἄλλ' ὡς K.

ἀξιοῦντες ἅμα τῷ κινεῖσθαι τὴν ἡμίσειαν πρότερον ἀριθμεῖν
καθ' ἕκαστον ^e γιγνόμενον τὸ ἥμισυ, ὥστε διελθόντος τὴν
ὅλην ^f ἄπειρον συμβαίνει ἡριθμηκέναι ἀριθμόν· τοῦτο δ' ὁμο-
λογουμένως ἐστὶν ^g ἀδύνατον. ¹ Ἐν μὲν οὖν ^h τοῖς πρώτοις 15
λόγοις τοῖς περὶ κινήσεως ἐλύομεν ⁱ διὰ τοῦ τὸν χρόνον
^k ἄπειρα ἔχειν ^l ἐν ^m αὐτῷ· οὐδὲν γὰρ ἄτοπον, εἰ ἐν ἀπείρῳ
χρόνῳ ἄπειρα διέρχεται· οἰκίως δὲ τὸ ἄπειρον ἐν τε τῷ
μήκει ⁿ ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ χρόνῳ. ¹ Ἀλλ' αὕτη ἡ λύσις πρὸς 16
μὲν τὸν ἐρωτῶντα ἱκανῶς ἔχει (ἡρωτᾶτο γὰρ εἰ ἐν ^o πεπερα-
σμένῳ ἄπειρα ἐνδέχεται ^p διεξελθεῖν ἢ ἀριθμῆσαι), πρὸς δὲ
τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν ἀλήθειαν οὐχ ἱκανῶς· ἂν γάρ τις ἀφέ-
μενος τοῦ μήκους καὶ τοῦ ἐρωτᾶν εἰ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ
ἐνδέχεται ^q ἄπειρα διεξελθεῖν, πυνθάνηται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ χρό-
νου ταῦτα (ἔχει γὰρ ὁ χρόνος ἀπείρους διαιρέσεις), οὐκ ἐτι
ἱκανὴ ἔσται αὕτη ἡ λύσις, ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς λεκτέον, ὅπερ
εἵπομεν ἐν τοῖς ἄρτι λόγοις. ¹ Ἄν γάρ τις τὴν συνεχῇ διαιρῇ 17
εἰς δύο ἡμίση, οὗτος τῷ ἐνὶ σημείῳ ὡς δυσὶ χρήται· ποιεῖ γὰρ
αὐτὸ ἀρχὴν καὶ τελευτήν. ¹ Οὕτω δὲ ποιεῖ ὁ τε ^s ἀριθμῶν
καὶ ὁ εἰς τὰ ἡμίση διαιρῶν. Οὕτω δὲ διαιροῦντος ^t οὐκ ἔσται
συνεχὴς οὔθ' ἡ γραμμὴ οὔθ' ἡ κίνησις· ἡ γὰρ συνεχὴς κίνησις
συνεχοῦς ἐστίν, ἐν δὲ τῷ συνεχεῖ ^v ἔνεστι μὲν ἄπειρα ἡμίση,
ἀλλ' οὐκ ἐντελεχεῖα ἀλλὰ δυνάμει. ^w Ἄν δὲ ποιῇ ἐντελεχεῖα, 18
οὐ ποιήσῃ συνεχῇ, ἀλλὰ στήσῃ, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦντος τὰ
^x ἡμίσεα φανερόν ἐστιν ὅτι συμβαίνει· τὸ γὰρ ἐν σημείον
ἀνάγκη ^y αὐτῷ ^z ἀριθμεῖν δύο· τοῦ μὲν ^a γὰρ ἐτέρου τελευτὴ
ἡμίσεος τοῦ δ' ἐτέρου ἀρχὴ ἔσται, ^b ἂν μὴ μίαν ἀριθμῇ τὴν
συνεχῇ, ἀλλὰ δύο ἡμισείας. ¹ Ὡστε λεκτέον πρὸς τὸν ἐρω- 19

^e γιγνόμενον H. ^f συμβαίνειν ἄπειρον K, ἄπειρον συμβαίη F. ^g ἀδύ-
νατον—κινήσεως rc. supra lituram E. ^h τοῖς om. K. ⁱ διαντου
E, διὰ τὸ F.H.K. ^k ἔχειν ἄπειρα H.I. ^l ἐν om. E. ^m ἐαυτῷ I.
ⁿ ὑπάρχει post χρόνῳ F.I, om. H : ὑπάρχειν K. ^o πεπερασμένῳ χρόνῳ
ἄπειρα K. ^p διελθεῖν F.H. ^q διεξελθεῖν ἄπειρα F.H.I. ^r οὕτω]
τοῦτο H.I. ^s ἀριθμόν K. ^t οὐκ ἔστι H.I, οὐκ ἐτι F. ^v ἔνεστι]
ἐστίν E, ἔσται H. ^w ἐὰν F.I. ^x ἡμίση F.K. ^y αὐτὸ F. ^z δύο
ἀριθμεῖν K. ^a γὰρ ἡμίσεος τοῦ ἐτέρου ἀρχὴ τοῦ δ' ἐτέρου τελευτὴ F.H.
et, qui γὰρ ἐτέρου ἡμίσεος, I. ^b ἐὰν F.H.I.

τῶντα εἰ ἐνδέχεται ἄπειρα διεξελθεῖν ἢ ἐν χρόνῳ ἢ ἐν μήκει,
 ὅτι ἔστιν ὥς, ἔστι δ' ὡς οὐ. Ἐντελεχεία μὲν γὰρ ὄντα οὐκ
 ἐνδέχεται, δυνάμει δ' ἐνδέχεται· ὁ γὰρ συνεχῶς κινούμενος
 κατὰ συμβεβηκὸς ἄπειρα ^c διελήλυθεν, ἀπλῶς ^d δ' οὐ· συμ-
 βέβηκε γὰρ τῇ γραμμῇ ἄπειρα ἡμίσεα εἶναι, ἢ δ' οὐσία
 20 ἔστιν ἑτέρα καὶ τὸ εἶναι. Δῆλον ^e δὲ ^f καὶ ὅτι ^g ἐὰν ^h μή τις
 ποιῇ τοῦ χρόνου τὸ διαιροῦν σημεῖον ⁱ τὸ πρότερον καὶ ὕστε-
 ρον αἰεὶ τοῦ ὑστέρου τῷ πράγματι, ἔσται ^k ἅμα τὸ αὐτὸ ὄν
 καὶ οὐκ ὄν, καὶ ὅτε ^l γέγονεν οὐκ ὄν. ^m Τὸ σημεῖον μὲν οὖν
 ἀμφοῖν ⁿ κοινόν, καὶ τοῦ προτέρου καὶ τοῦ ὑστέρου, καὶ ταύ-
 τόν ^o καὶ ἐν ἀριθμῷ, λόγῳ δ' οὐ ^p ταυτόν· τοῦ μὲν γὰρ τε-
 21 λευτή, τοῦ δ' ἀρχή. Τῷ δὲ πράγματι αἰεὶ τοῦ ὑστέρου ^q πά-
 θους ἐστίν. Χρόνος ἐφ' ^r ᾧ Α Β Γ, πρᾶγμα ἐφ' ^r ᾧ Δ.
 Τοῦτο ἐν ^s μὲν τῷ ^t Α χρόνῳ λευκόν, ἐν δὲ τῷ Β οὐ λευκόν·
 ἐν τῷ ^v ἄρα Γ λευκὸν καὶ οὐ λευκόν. Ἐν ὁπωρῶν γὰρ τοῦ
 Α ^w λευκὸν ἀληθὲς εἰπεῖν, εἰ πάντα τὸν χρόνον τοῦτον ἦν
 λευκόν, καὶ ^x ἐν ^y τῷ Β ^z μὴ λευκόν· τὸ δὲ Γ ἐν ἀμφοῖν.
 22 Οὐκ ἄρα δοτέον ἐν ^a παντί, ^b ἀλλὰ πλὴν τοῦ τελευταίου νῦν
^c ἐφ' ^d οὗ ^e τὸ Γ. Τοῦτο ^f δ' ἤδη τὸ ὕστερον, καὶ ^g εἰ ἐγί-
 γνετο ^h οὐ λευκόν, καὶ ⁱ εἰ ἐφθείρετο λευκὸν ἐν τῷ Α παντί,
 γέγονεν ἢ ἐφθαρται ἐν τῷ Γ. ^k Ὡστε λευκὸν ἢ μὴ λευκὸν
^l πρῶτον ἐν ἐκείνῳ ἀληθὲς εἰπεῖν, ἢ ὅτε γέγονεν ^m οὐκ ἔσται,
 καὶ ὅτε ἐφθαρται ἔσται, ἢ ἅμα λευκὸν καὶ ⁿ οὐ λευκὸν καὶ
 23 ὅλως ὄν καὶ ^o μὴ ὄν ἀνάγκη εἶναι. Εἰ δ' ὁ ἂν ἦ πρότερον
 μὴ ^p ὄν, ἀνάγκη γίγνεσθαι ὄν, καὶ ὅτε γίγνεται μὴ ἔστιν,

^c διελήλυθεν ἀνάγκη ἀπλῶς pr. F. ^d δ'] γὰρ I. ^e δὴ H, γὰρ I.
^f καὶ om. H.I. ^g καὶ H. ^h μή et τοῦ χρόνου om. E. ⁱ τὸ] τὸν
 F.H, τῶν I. ^k ἅμα om. H. ^l γέγονεν] γενόμενον F. ^m τὸ om. E.
ⁿ κοινόν post προτέρου E.K. ^o καὶ ἐν καὶ ἀρ. F. ^p ταυτό K, τὸ
 αὐτὸ F. ^q πάθος H. ^r ᾧ] οὐ I. ^s μὲν om. E. ^t Α] α ὅλω E.K.
^v γ ἄρα F.H. ^w ἀληθὲς εἰπεῖν λευκὸν F.H.I. ^x ἐν om. E.F.K.
^y τῷ] τὸ E.H.K. ^z οὐ E.F.I. ^a ἅπαντι K. ^b ἀλλὰ] ἅμα E. ^c ἐφ' E.
^d ᾧ H. ^e τὸ om. F.H.I. ^f δὲ δὴ E, δ' ἤδη τοῦ α K. ^g εἰ om. E.
^h οὐ] καὶ οὐ E, om. I. ⁱ εἰ om. E. ^k ὥστε ἢ λ. K, ὥστε εἰ ἦν λ. E.
^l ἐν ἐκείνῳ πρῶτον E.K. ^m οὐκ ἔστιν F. ⁿ μὴ K. ^o οὐκ F.I.
^p ὄν post μὴ om. E.

οὐχ οἶόν τε εἰς ἀτόμους χρόνους διαιρεῖσθαι τὸν χρόνον. Εἰ γὰρ ἐν τῷ Α ^α χρόνῳ τὸ Δ ἐγίγνετο λευκόν, γέγονε δ' ἅμα καὶ ἔστιν ἐν ἐτέρῳ ^β ἀτόμῳ χρόνῳ ἐχομένῳ δ' ἐν τῷ Β, εἰ ἐν τῷ Α ἐγίγνετο, ^γ οὐκ ἦν, ἐν δὲ τῷ Β ἐστί, γένεσιν ^δ δεῖ ^ε τινὰ εἶναι μεταξὺ, ὥστε καὶ ^ς χρόνον ἐν ᾧ ^ζ ἐγίγνετο. Οὐ γὰρ ^η ὁ αὐτὸς ^θ ἔσται λόγος καὶ ^ι τοῖς μὴ ἅτομα λέγου- 24 σιν, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ἐγίγνετο, γέγονε καὶ ἔστιν ἐν τῷ ἐσχάτῳ σημείῳ, ^κ οὐ οὐδὲν ^λ ἐχόμενόν ἐστιν οὐδ' ἐφεξῆς. ^μ οἱ δ' ἅτομοι χρόνοι ἐφεξῆς. Φανερόν δ' ὅτι εἰ ἐν τῷ Α ὅλῳ ^ν χρόνῳ ἐγίγνετο, οὐκ ἔστι πλείων χρόνος ἐν ᾧ γέγονε καὶ ^ξ ἐγίγνετο ἢ ἐν ᾧ ἐγίγνετο μόνον παντί.

Οἷς μὲν οὖν ἂν τις ὡς οἰκείοις ^α πιστεύσειε λόγοις, οὗτοι 25 ^β καὶ τοιοῦτοί τινές εἰσιν· λογικῶς δ' ἐπισκοποῦσι ^γ καὶ ἐκ τῶνδε δόξειέ τῳ ^δ ταῦτό τοῦτο συμβαίνειν. Ἄπαν γὰρ τὸ κινούμενον συνεχῶς, ^ε ἂν ὑπὸ μηδενὸς ἐκκρούηται, εἰς ὅπερ ἦλθε κατὰ τὴν φοράν, εἰς τοῦτο καὶ ἐφέρετο πρότερον, οἶον εἰ ἐπὶ τὸ Β ἦλθε, ^ς καὶ ἐφέρετο ἐπὶ τὸ Β, καὶ οὐχ ὅτε πλησίον ἦν, ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἤρξατο κινεῖσθαι· τί γὰρ μάλλον νῦν ἢ πρότερον; Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Τὸ ^ζ δ' ἀπὸ 26 τοῦ Α ^η ἐπὶ τὸ Γ φερόμενον, ^θ ὅταν ^ι ἐπὶ τὸ Γ ἔλθῃ, πάλιν ἤξει ἐπὶ τὸ Α συνεχῶς κινούμενον. Ὅτε ἄρα ἀπὸ τοῦ Α ^κ φέρεται πρὸς τὸ Γ, τότε καὶ εἰς τὸ Α φέρεται τὴν ἀπὸ τοῦ Γ κίνησιν, ὥσθ' ἅμα τὰς ἐναντίας· ἐναντίαι γὰρ αἱ κατ' εὐθείαν. Ἄμα δὲ καὶ ἐκ τούτου μεταβάλλει ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν. Εἰ οὖν τούτ' ἀδύνατον, ἀνάγκη ἵστασθαι ἐπὶ τοῦ Γ. Οὐκ ἄρα μία ^λ ἢ κίνησις· ἢ γὰρ διαλαμβανομένη στάσει ^μ οὐ μία. 27 Ἐτι ^ν δὲ καὶ ἐκ τῶνδε φανερόν καθόλου μάλλον περὶ πάσης

^α χρόνῳ om. E. ^β χρόνῳ ἀτόμῳ H. ^γ οὐκ] καὶ οὐκ F. ^δ δεῖ] οὖν δεῖ re. K. ^ε εἶναι τινα F.H.I.K. ^ς χρόνος ἦν ἐν F.H.I.
^ζ ἐγένετο I. ^η ὁ om. F. ^θ λόγος ἔσται F.H.I.K. ^ι τοῖς om. E.K.
^κ ᾧ K. ^λ ἐστιν ἐχόμενον F.H.I. ^μ οἱ—ἐφεξῆς om. H. ^ν χρόνῳ om. H. ^ξ ἐγίγνετο ἢ om. E. ^ς λόγοις πιστεύσειεν H. ^η καὶ τοιοῦτοι om. E. ^ι καὶ E.F. ^κ τὸ αὐτὸ συμβαίνειν τοῦτο F. ^λ ἐάν K. ^μ καὶ οὐκ ἐφέρετο I. ^ν δ'] δὴ E.K. ^ς ἐπὶ τὸ Γ om. E.K. ^θ ὅταν ἐπὶ τὸ Γ ἔλθῃ om. F.H.I. ^ι ἐπὶ] πρὸς E. ^κ εἰς τὸ γ ἐφέρετο F.H.I. ^λ ἢ post μία om. E. ^μ οὐ] οὐκ ἔστι F.H.I. ^ν δὲ om. F.H.I.K.

κινήσεως. Εἰ γὰρ ἅπαν τὸ κινούμενον ^w τῶν εἰρημένων τινὰ
 κινεῖται κινήσεων καὶ ^x ἡρεμεῖ τῶν ἀντικειμένων ἡρεμιῶν (οὐ
 γὰρ ἦν ἄλλη παρὰ ταύτας), τὸ δὲ μὴ ἀεὶ κινούμενον τήνδε
 τὴν κίνησιν (λέγω δ' ὅσαι ἕτεραι τῷ εἶδει, καὶ μὴ εἴ τι μόριόν
 ἐστι τῆς ὅλης) ἀνάγκη πρότερον ἡρεμεῖν τὴν ἀντικειμένην
 28 ἡρεμίαν· ἡ γὰρ ἡρεμία ^y στέρησις κινήσεως ^z ἐστίν. Εἰ οὖν
 ἐναντία μὲν κινήσεις αἱ κατ' εὐθείαν, ἅμα δὲ μὴ ἐνδέχεται
 κινεῖσθαι τὰς ἐναντίας, τὸ ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Γ φερόμενον
 οὐκ ἂν φέροιτο ἅμα καὶ ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Α. Ἐπεὶ δ'
 οὐχ ἅμα φέρεται, ^a κινήσεται δὲ ταύτην τὴν κίνησιν, ἀνάγκη
^b πρότερον ἡρεμῆσαι ^c τὴν πρὸς ^d τῷ Γ· αὕτη γὰρ ^e ἦν ἡ
 29 ἀντικειμένη ἡρεμία τῇ ἀπὸ τοῦ Γ κινήσει. Δῆλον τοίνυν
^f ἐκ τῶν εἰρημένων ^g ὅτι οὐκ ^h ἔστι συνεχῆς ἡ κίνησις. Ἐπι
 δὲ καὶ ὁδε ὁ λόγος μᾶλλον οἰκείος τῶν εἰρημένων. Ἄμα
 γὰρ ἔφθαρται τὸ οὐ λευκὸν καὶ γέγονε λευκόν. Εἰ οὖν συν-
 εχῆς ἡ ἀλλοιώσις ⁱ εἰς λευκὸν καὶ ^k ἐκ λευκοῦ καὶ μὴ μένει τινὰ
 χρόνον, ἅμα ἔφθαρται ^l τὸ οὐ λευκὸν ^m καὶ γέγονε λευκόν
ⁿ καὶ γέγονεν οὐ λευκόν· τριῶν γὰρ ἔσται ὁ αὐτὸς χρόνος.
 Ἐπι οὐκ εἰ συνεχῆς ὁ χρόνος, καὶ ἡ κίνησις, ἀλλ' ἐφεξῆς.
 Πῶς ^o δ' ^p ἂν εἴη τὸ ἔσχατον τὸ αὐτὸ τῶν ἐναντίων, οἷον
 λευκότητος καὶ μελανίας; ^q Ἡ δ' ἐπὶ τῆς ^r περιφεροῦς ἔσται
 30 μία καὶ συνεχῆς· ^r οὐθὲν γὰρ ἀδύνατον συμβαίνει· τὸ γὰρ ἐκ
 τοῦ Α κινούμενον ἅμα κινήσεται εἰς τὸ Α κατὰ τὴν αὐτὴν
 πρόθεσιν· εἰς ^s ὃ γὰρ ἥξει, καὶ κινεῖται εἰς τοῦτο, ἀλλ' οὐχ
 ἅμα κινήσεται τὰς ἐναντίας οὐδὲ τὰς ἀντικειμένας· οὐ γὰρ
 ἅπαντα ἡ εἰς τοῦτο τῇ ἐκ τούτου ἐναντία οὐδ' ἀντικειμένη,
 ἀλλ' ἐναντία μὲν ἡ ^s ἐπ' εὐθείας (^t ταύτη γὰρ ἐστίν ἐναντία

^w κινεῖται τίνα τῶν εἰρημένων F.H.I. ^x ἡρεμεῖται I. ^y στέρησις
 τῆς κ. F.K. ^z ἐστίν ante στέρησις K, ante κινήσεως H.I. ^a κινεῖ-
 ται F. ^b πρότερον ἡρεμῆσαι I, πρότερον ἡρεμεῖν H. ^c τὴν om.F.H.I.K.
^d τὸ E. ^e ἦν om. F.H.I.K. ^f ἐκ] ἀπὸ F.I. ^g ὅτι—εἰρημένων
 om. pr. F. ^h ἔσται E. ⁱ εἰς] ἡ εἰς K, om. E. ^k ἐκ] μὴ ἐκ H.
 et pr. I. ^l τὸ] τε F. ^m καὶ γέγονε λευκὸν om. F. ⁿ καὶ γέγο-
 νεν οὐ λευκὸν om. E.I. ^o δ' om. F.H.I. ^p ἂν] ἂν οὖν H. ^q περι-
 φορᾶς H. ^r οὐδὲ I. ^s κατ' εὐθείαν E.K. ^t ταῦτα E.K.

κατὰ τόπον, οἶον ^ν ἢ κατὰ διάμετρον· ἀπέχει γὰρ πλείστον) ἀντικειμένη δὲ ἢ κατὰ τὸ αὐτὸ μῆκος. Ὡστ' οὐδὲν κωλύει ³¹ συνεχῶς κινεῖσθαι καὶ μηδένα χρόνον ^ω διαλείπειν· ἢ μὲν γὰρ κύκλῳ κίνησις ἐστὶν ^χ ἀφ' ^γ αὐτοῦ ^z εἰς ^α τὸ ^β αὐτό, ἢ δὲ κατ' εὐθείαν ἀφ' ^ε αὐτοῦ εἰς ἄλλο, καὶ ἢ μὲν ἐν τῷ κύκλῳ οὐδέποτε ἐν τοῖς αὐτοῖς, ἢ δὲ κατ' εὐθείαν πολλάκις ἐν τοῖς αὐτοῖς. Τὴν μὲν οὖν ^δ αἰεὶ ^ε ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ γιγνομένην ^ε ἐνδέχεται ³² κινεῖσθαι συνεχῶς, τὴν δ' ἐν τοῖς αὐτοῖς πολλάκις οὐκ ἐνδέχεται· ^ς ἀνάγκη γὰρ ἅμα κινεῖσθαι τὰς ἀντικειμένας. Ὡστ' οὐδ' ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ οὐδ' ἐν ἄλλῃ περιφερείᾳ οὐδεμιᾷ ἐνδέχεται συνεχῶς κινεῖσθαι· πολλάκις γὰρ ἀνάγκη ^h ταῦτα κινεῖσθαι καὶ τὰς ἐναντίας ⁱ μεταβάλλειν μεταβολάς· οὐ γὰρ συνάπτει τῇ ἀρχῇ τὸ πέρας. Ἡ δὲ τοῦ κύκλου συνάπτει, καὶ ἔστι μόνη τέλειος. Φανερόν δὲ ^k καὶ ἐκ ταύτης ³³ τῆς διαιρέσεως ὅτι ^l οὐδὲ τὰς ἄλλας ἐνδέχεται κινήσεις ^m εἶναι συνεχεῖς· ἐν ἀπάσαις γὰρ ⁿ ταῦτα συμβαίνει ^ο κινεῖσθαι πολλάκις, οἶον ἐν ἀλλοιώσει ^p τὰ μεταξύ, καὶ ἐν τῇ τοῦ ποσοῦ τὰ ἀνὰ μέσον μεγέθη, καὶ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ ὡσαύτως· ^q οὐδὲν γὰρ διαφέρει ὀλίγα ἢ πολλὰ ^r ποιῆσαι, ἐν οἷς ἐστὶν ἢ μεταβολή, οὐδὲ μεταξύ ^s θεῖναι τι ἢ ἀφελεῖν· ἀμφοτέρως γὰρ ^t συμβαίνει ταῦτα κινεῖσθαι πολλάκις. Δῆλον ³⁴ οὖν ἐκ τούτων ὅτι οὐδ' οἱ φυσιολόγοι καλῶς λέγουσιν οἱ πάντα τὰ αἰσθητὰ κινεῖσθαι φάσκοντες αἰεὶ κινεῖσθαι γὰρ ἀνάγκη ^v τούτων τινὰ τῶν κινήσεων, καὶ μάλιστα κατ' ἐκείνους ἐστὶν ἀλλοιοῦσθαι· ρεῖν γάρ ^w φασιν αἰεὶ καὶ φθίνειν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ^x ἀλλοίωσιν λέγουσιν.

^ν ἢ] εἰ I, τὸ E, τὰ K. ^ω διαλείπειν K. ^χ ἀφ'] ἢ ἀφ' H. ^γ ἑαυτοῦ H.I., ^z εἰς τὸ—ἀφ' αὐτοῦ om. K. ^α τὸ om. F.H.I. ^β ἑαυτὸ F. ^ε ἑαυτοῦ F.H. ^δ αἰεὶ] αὐτὴν I. ^ε καὶ ἐν ἄλλῳ F. ^ε ἐνδέχεται om. E. ^ς ἅμα γὰρ ἀνάγκη F. ^h τὰς αὐτὰς K. ⁱ μεταβολὰς μεταβάλλειν F.H. ^k καὶ post δὲ om. E. ^l οὐδέ] οὐ E. οὐδὲ—ἐνδέχεται] οὐκ ἐνδέχεται οὐδὲ τὰς ἄλλας F.H.I. ^m εἶναι] γείνεσθαι E, γίνεσθαι K. ⁿ ταύταις συμβαίνει E, συμβαίνει ταυτὰ F.H.I. ^ο κινεῖσθαι post γάρ I. ^p τὸ F. ^q οὐδέ I. ^r ποιεῖν H. ^s προσθεῖναι K. ^t ταυτὰ συμβαίνει K. ^v τινὰ τούτων F H. ^w αἰεὶ φασι F.H.I. ^x ἀλλοίωσιν δὲ λέγουσιν E.

35 Ὁ δὲ λόγος νῦν εἶρηκε καθόλου περὶ πάσης κινήσεως ὅτι κατ' οὐδεμίαν κίνησιν ἐνδέχεται κινεῖσθαι συνεχῶς ἔξω τῆς κύκλω, ὥστε οὔτε κατ' ἀλλοίωσιν οὔτε κατ' αὔξησιν. Ὅτι μὲν οὖν οὔτ' ἄπειρός ἐστι μεταβολή οὐδεμία οὔτε συνεχῆς ἔξω τῆς κύκλω φορᾶς ἔστω τοσαύθ' ἡμῖν εἰρημένα.

9 Ὅτι δὲ τῶν φορῶν ἡ κυκλοφορία πρώτη, δῆλον. Πᾶσα γὰρ φορὰ, ὥσπερ καὶ πρότερον εἵπομεν, ἢ κύκλω ἢ ἐπ' εὐθείας ἢ μικτή. Ταύτης δ' ἀνάγκη προτέρας εἶναι ἐκείνας· ἐξ ἐκείνων ^a γὰρ συνέστηκεν. Τῆς δ' εὐθείας ἡ κύκλω· ἀπλῆ γὰρ καὶ τέλειος μᾶλλον. Ἀπειρον ^b μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν εὐθείαν φέρεσθαι· τὸ γὰρ οὕτως ἄπειρον οὐκ ἔστιν. ^c Ἀλλ' οὐδ' εἰ ἦν, ἐκινεῖτ' ἂν οὐδέν· ^d οὐ γὰρ γίνεταί ^e τὸ ἀδύνατον, ² διελθεῖν δὲ ^f τὴν ἄπειρον ἀδύνατον. Ἡ δ' ἐπὶ τῆς πεπερασμένης ^g εὐθείας ἀνακάμπτουσα μὲν συνθετὴ καὶ δύο κινήσεις, μὴ ἀνακάμπτουσα δὲ ἀτελής καὶ φθαρτή. Πρότερον δὲ καὶ φύσει καὶ λόγῳ καὶ χρόνῳ τὸ τέλειον ^h μὲν τοῦ ἀτελοῦς, τοῦ φθαρτοῦ δὲ τὸ ἀφθαρτον. Ἔτι προτέρα ἦν ἐνδέχεται αἰδῖον εἶναι τῆς μὴ ἐνδεχομένης· τὴν μὲν οὖν κύκλω ⁱ ἐνδέχεται αἰδῖον εἶναι, τῶν δ' ἄλλων οὔτε φορὰν οὔτ' ἄλλην οὐδεμίαν· στάσιν γὰρ δεῖ ^k γίνεσθαι, ^l εἰ δὲ ^m στάσις, ⁿ ἔφθαρται ἡ κίνησις. Εὐλόγως δὲ συμβέβηκε τὸ τὴν κύκλω μίαν εἶναι καὶ συνεχῇ, καὶ μὴ τὴν ἐπ' εὐθείας· τῆς μὲν γὰρ ἐπ' εὐθείας ὥριστα καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος καὶ μέσον, καὶ πάντ' ἔχει ἐν ^o αὐτῇ, ὥστ' ἔστιν ὅθεν ἄρξεται τὸ κινούμενον καὶ οὗ τελευτήσῃ (πρὸς γὰρ τοῖς πέρασιν ἡρεμεῖ πᾶν, ^p ἢ ὅθεν ἢ οὗ), τῆς δὲ περιφεροῦς ἀόριστα· τί γὰρ μᾶλλον ὁποιοῦν πέρας τῶν ἐπὶ τῆς ^q γραμμῆς; Ὅμοίως γὰρ ἕκαστον καὶ ἀρχὴ καὶ μέσον ^r καὶ τέλος, ὥστ' αἰεὶ τέ ^s τινα εἶναι ἐν ἀρχῇ

^y ἢ ante ἐπ' om. E. ^z ἐπ' εὐθείας] εὐθεία E.K. ^a γὰρ om. H.
^b μὲν γὰρ] μὲν οὖν F.H. ^c ἀλλ' ἄμα δ' E.K. ^d οὐ] οὐδὲ E. ^e τὸ om. pr. H. ^f τὴν] τὸ H. ^g εὐθείας om. E.K. ^h μὲν om. H, ante τελειον ponit F. ⁱ αἰδῖον ἐνδέχεται εἶναι F.H., αἰδῖον εἶναι ἐνδέχεται I. ^k γενέσθαι E.H. ^l εἰ] ἢ E. ^m στάσιν I. ⁿ ἔφθαρμένη κίνησις E. ^o ἐαυτῇ F.I.K. ^p ἢ ὅθεν ἢ οὗ] τὸ πόθεν ποῖ K. ^q γραμμῆς] περιφεροῦς F.H. ^r καὶ τέλος om. E.F.H.I. ^s τινα om.K.

καὶ ^t ἐν τέλει καὶ μηδέποτε. Διὸ ^v κινεῖται καὶ ἡρεμεῖ πως ἡ ⁴ σφαῖρα· τὸν αὐτὸν γὰρ κατέχει τόπον. Αἷτιον δ' ὅτι ^w πάντα συμβέβηκε ταῦτα ^x τῷ κέντρῳ· καὶ γὰρ ἀρχὴ καὶ μέσον τοῦ μεγέθους καὶ τέλος ἐστίν, ὥστε διὰ τὸ ἔξω ^y εἶναι τοῦτο τῆς ^z περιφερείας οὐκ ἔστιν ὅπου τὸ φερόμενον ἡρεμήσει ὡς διεληλυθός· αἰεὶ γὰρ φέρεται περὶ τὸ μέσον, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ ἔσχατον. ^a Διὰ δὲ τοῦτο μένει, αἰεὶ ^b τε ἡρεμεῖ πως τὸ ὅλον καὶ κινεῖται συνεχῶς. Συμβαίνει δ' ἀντιστρό- ⁵ φως· καὶ γὰρ ὅτι μέτρον τῶν κινήσεων ἡ περιφορά ^c ἐστι, πρώτην ἀναγκαῖον αὐτὴν εἶναι (^d ἅπαντα γὰρ μετρεῖται τῷ πρώτῳ), καὶ διότι ^e πρώτη, ^f μέτρον ἐστὶ τῶν ἄλλων. ^v Ἐτι δὲ καὶ ^g ὁμαλῇ ἐνδέχεται εἶναι τὴν κύκλῳ μόνην· τὰ γὰρ ^h ἐπ' εὐθείας ἀνωμαλῶς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς φέρεται καὶ πρὸς τὸ τέλος· πάντα γὰρ ὅσῳ περ ⁱ ἀφίσταται ^k πλείον τοῦ ἡρεμοῦντος, φέρεται ^l θάπτον· τῆς δὲ κύκλῳ μόνης οὔτ' ^m ἀρχὴ οὔτε τέλος ⁿ ἐν αὐτῇ πέφυκεν, ἀλλ' ἐκτός.

^v Ὅτι δ' ἡ κατὰ τόπον φορά πρώτη τῶν κινήσεων, μαρτυ- ⁶ ροῦσι πάντες ὅσοι περὶ κινήσεως πεποιήνται μνείαν· τὰς γὰρ ἀρχὰς αὐτῆς ἀποδιδόασιν τοῖς κινουμένοι τοιαύτην κίνησιν. ^o Διάκρισις γὰρ καὶ σύγκρισις κινήσεις κατὰ τόπον εἰσὶν, οὕτω δὲ κινουσιν ἡ φιλία καὶ τὸ νεῖκος· τὸ μὲν γὰρ διακρίνει, τὸ δὲ συγκρίνει αὐτῶν. Καὶ τὸν νοῦν δὲ φησιν Ἀναξαγόρας ⁷ διακρίνειν τὸν κινήσαντα ^p πρώτον. Ὅμοίως δὲ ^q καὶ ὅσοι ⁸ τοιαύτην μὲν ^r οὐδεμίαν αἰτίαν λέγουσι, διὰ δὲ τὸ κενὸν ^s κινεῖσθαι φασιν· καὶ γὰρ οὗτοι τὴν κατὰ τόπον ^t κίνησιν κινεῖσθαι τὴν φύσιν λέγουσιν· ἡ γὰρ διὰ τὸ κενὸν κίνησις φορά ἐστι ^v καὶ ὡς ἐν τόπῳ. Τῶν δ' ἄλλων οὐδεμίαν ὑπάρ-

^t ἐν post καὶ om. E. ^v κινεῖτε K. ^w ταῦτα πάντα συμβέβηκε H.I.
^x τῷ] ἐν τῷ rc. K. ^y τοῦτο εἶναι F.H. ^z φερείας ἐκ ἔστιν ὅπου τὸ om. E. ^a διὸ E. ^b τε] καὶ F. ^c ἐστι om. E.K. ^d πάντα H.I.
^e πρώτη] πρώτον E. ^f μέτρον] μέσον H. ^g ὁμαλὴν F.I.K. ^h ἐπὶ τῆς εὐθ. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀνωμαλῶς F. ⁱ ἀφίσταται H. ^k πλείω F.H.K.
^l θάσσον F.H.I. ^m ἀρχὴ οὔτε] ἡ ἀρχὴ οὔτε τὸ H. ⁿ πέφυκεν ἐν αὐτῇ F. ^o διακρίσεις γὰρ καὶ συγκρίσεις K. ^p πρότερον F.H.I. ^q καὶ om. H. ^r μηδεμίαν αἰτίαν I.K., αἰτίαν μηδεμίαν F.H. ^s φασιν κινεῖσθαι F. ^t κίνησιν om. E. ^v καὶ om. E.K.

χειν ^w τοῖς πρώτοις ἀλλὰ τοῖς ἐκ τούτων ^x οἴονται· αὐξάνε-
σθαι γὰρ καὶ φθίνειν καὶ ἀλλοιούσθαι συγκρινομένων καὶ
9 διακρινομένων τῶν ἀτόμων σωμάτων φασίν. Τὸν αὐτὸν ^y δὲ
τρόπον καὶ ὅσοι διὰ πυκνότητα ἢ μανότητα κατασκευάζουσι
γένεσιν ^z ἢ φθοράν· συγκρίσει γὰρ καὶ ^a διακρίσει ταῦτα
10 διακοσμοῦσιν. ⁴ Ἐτι δὲ παρὰ τούτους οἱ τὴν ψυχὴν αἰτίαν
ποιοῦντες κινήσεως· τὸ γὰρ ^b αὐτὸ ἐαυτὸ κινοῦν ἀρχὴν εἶναι
φασι τῶν κινουμένων, ^c κινεῖ δὲ τὸ ζῶον ^d καὶ πᾶν τὸ ἔμψυ-
11 χον τὴν κατὰ τόπον ^e ἐαυτὸ κίνησιν. Καὶ κυρίως δὲ κινεῖ-
σθαί φαμεν μόνον τὸ κινούμενον ^f τὴν κατὰ τόπον ^g κίνησιν·
ἂν δ' ἡρεμῇ μὲν ἐν τῷ αὐτῷ, αὐξάνηται δ' ἢ φθίνη ἢ ἀλλοι-
ούμενον τυγχάνη, πῇ κινεῖσθαι, ἀπλῶς δὲ κινεῖσθαι οὐ φαμεν.
12 ⁵ Ὅτι μὲν οὖν αἰεὶ ^h τε κινήσεις ἦν καὶ ἔσται τὸν ἅπαντα
χρόνον, καὶ τίς ἀρχὴ τῆς αἰδίου κινήσεως, ἔτι ⁱ δὲ τίς ^k πρώτη
κινήσις, καὶ τίνα κίνησιν ^l αἰδίου ἐνδέχεται ^m μόνην εἶναι, καὶ
τὸ κινοῦν πρῶτον ὅτι ἀκίνητον, εἴρηται.
10 ⁶ Ὅτι δὲ τοῦτ' ⁿ ἀμερές ἀναγκαῖον εἶναι καὶ μηδὲν ἔχειν
μέγεθος, νῦν ^o λέγωμεν, πρῶτον περὶ τῶν προτέρων αὐτοῦ
διορίσαντες. Τούτων δ' ^p ἐν μὲν ἐστὶν ὅτι οὐχ οἶόν τε οὐδὲν
πεπερασμένον κινεῖν ἄπειρον χρόνον. Τρία γάρ ἐστι, τὸ
^q κινοῦν, τὸ κινούμενον, ^r τὸ ἐν ᾧ τρίτον, ὁ χρόνος. Ταῦτα
δὲ ἢ πάντα ἄπειρα ἢ πάντα πεπερασμένα ἢ ἕνια, οἷον τὰ δύο
2 ^z ἢ τὸ ἕν. ⁴ Ἐστω δὴ τὸ Α ^s τὸ κινοῦν, τὸ δὲ ^t κινούμενον Β,
χρόνος ἄπειρος ἐφ' ^v οὗ Γ. Τὸ δὴ Δ κινεῖτω τι μέρος ^w τῆς
Β, ^x τὸ ἐφ' ^y οὗ Ε. Οὐ δὴ ἐν ἴσῳ τῷ Γ· ἐν πλείονι ^z γὰρ
τὸ μείζον. ⁶ Ὡστ' οὐκ ἄπειρος ὁ χρόνος ^a ὁ τοῦ Ζ. Οὕτω

^w τοῖς πρώτοις ἀλλὰ om. E. ^x οἴοντε I. ^y δὴ F.H. ^z ἢ] καὶ E.K.
^a διακρίσει ταῦτα om. E. ^b ἐαυτὸ αὐτὸ H.I. ^c κινήσει F.H.I.
^d καὶ] ἤτοι rc. K. ^e αὐτὸ H.I., αὐτὸ F. ^f τὴν om. E.
^g κίνησιν om. E.K. ^h τε om. K. ⁱ δὲ τίς] δὲ τίς ἢ K. ^k κίνη-
σεις πρώτη F.H.I. ^l ἐνδέχεται αἰδίου E. ^m μόνην] καὶ μόνην K.
ⁿ ἀναγκαῖον εἶναι ἀμερές F, ἀναγκαῖον ἀμερές εἶναι H. ^o λέγωμεν F.H.
^p ἔστι μὲν ἐν K. ^q κινούμενον τὸ κινοῦν F.H.I. ^r τὸ] καὶ H. ^s τὸ
post A om. F.H.I. ^t β κινούμενον F. ^v ᾧ H. ^w τῆς B post
Δ ponit E, om. K. ^x τὸ om. H. ^y ᾧ F.H.I. ^z γὰρ om. E.
^a ὁ om. H.

δὴ ^b τῇ Δ προστιθεὶς καταναλώσω τὸ Α καὶ τῇ Ε τὸ Β·
τὸν δὲ χρόνον οὐ καταναλώσω ἀεὶ ἀφαιρῶν ἴσον· ἄπειρος
γάρ· ὥστε ἡ πᾶσα Α τὴν ^c ὅλην Β κινήσει ἐν πεπερασμένῳ
χρόνῳ τοῦ Γ. Οὐκ ἄρα οἶόν τε ὑπὸ πεπερασμένου κινεῖσθαι
οὐδὲν ἄπειρον κίνησιν. ^ν Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐνδέχεται τὸ πεπε- 3
ρασμένον ἄπειρον κινεῖν χρόνον, φανερόν· ὅτι δ' ὅλως ^d οὐκ
ἐνδέχεται ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει ἄπειρον εἶναι δύναμιν, ἐκ
τῶνδε δῆλον. ^ν Ἐστω γὰρ ἡ πλείων δύναμις ^e ἀεὶ ^f ἡ τὸ ἴσον
^ι ἐν ἐλάττονι χρόνῳ ποιούσα, οἶον θερμαίνουσα ἢ γλυκαίνουσα
ἢ ρίπτουσα καὶ ὅλως κινούσα. ^ι Ἀνάγκη ἄρα καὶ ὑπὸ τοῦ
πεπερασμένου μὲν ἄπειρον δ' ἔχοντος δύναμιν πᾶσχειν τι ^g τὸ
πᾶσχον, καὶ πλείῳ ἢ ὑπ' ἄλλον· ^h πλείων γὰρ ἡ ἄπειρος
^ι δύναμις. ^ι Ἀλλὰ μὴν χρόνον γε οὐκ ἐνδέχεται εἶναι οὐδένα.
Εἰ γὰρ ἐστὶν ὁ ^k ἐφ' ᾧ Α χρόνος, ἐν ᾧ ^l ἡ ἄπειρος ἰσχύς 4
^m ἐθέρμηνεν ἢ ⁿ ἔωσεν, ἐν ᾧ δ' ^o ὁ Α Β, πεπερασμένη τις,
πρὸς ταύτην μείζω ^p ἀεὶ λαμβάνων πεπερασμένην ^q ἥξω ποτὲ
εἰς ^r τὸ ἐν τῷ Α χρόνῳ κεκινήκεναι· πρὸς πεπερασμένον γὰρ
ἀεὶ προστιθεὶς ^s ὑπερβαλὼ παντὸς ὠρισμένου, καὶ ^t ἀφαιρῶν
ἐλλείψω ὡσαύτως. ^ν Ἐν ἴσῳ ^v ἄρα χρόνῳ κινήσει ^w ἡ πεπε- 5
ρασμένη τῇ ἀπείρῳ. Τοῦτο δ' ἀδύνατον· οὐδὲν ἄρα πεπερα-
σμένον ἐνδέχεται ἄπειρον ^x δύναμιν ἔχειν. Οὐ τοίνυν οὐδ' ἐν
ἀπείρῳ πεπερασμένην· ^y καίτοι ἐνδέχεται ἐν ἐλάττονι μεγέ-
θει ^z πλείῳ δύναμιν εἶναι, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐν μείζονι ^a πλείῳ.
^ν Ἐστω δὴ τὸ ἐφ' οὗ ^b Α Β ἄπειρον. Τὸ δὴ Β Γ ἔχει δύνα- 6
μιν τινά, ^c ἢ ἔν τινι χρόνῳ ἐκίνησε τὴν Δ, ἐν τῷ χρόνῳ ἐφ'
οὗ Ε Ζ. ^ν Ἀν δὴ τῆς Β Γ ^d διπλασίαν λαμβάνω, ἐν ἡμίσει

^b τῇ] τῷ E.H., τὸ I.K. ^c β ὅλην F.H.I. ^d οὐκ ἐνδέχεται post
μεγέθει F.H.I. ^e ἀεὶ post γὰρ E.K. ^f ἢ et ἐν om. E. ^g τὸ om.
F.I. ^h πλείων] πλείω K. ⁱ δύναμις om. E.K. ^k ἐφ' ᾧ] ἐφ' οὗ K.
^l ἢ om. E. ^m ἐθέρμανεν E.F., ἐθέρμαινεν I, ἢ ἐθέρμηνεν H. ⁿ ἔω-
σεν E. ^o ὁ om. E.K. ^p λαμβάνων ἀεὶ E.K. ^q ἥξω] δὲ ἥξω H.
^r τὸ ἐν om. pr. K. ^s ὑπερβάλλον E. ^t ἀφαιρῶν ἀεὶ ἐλλείψω K.
^v χρόνῳ ἄρα I. ^w τῇ ἀπείρῳ ἢ πεπερασμένη E.K. ^x ἔχειν δύναμιν F.
^y καίτοι γε ἐνδ. K. ^z πλείονα F.H.I. ^a πλείων I. et pr. H. ^b β α I.
^c ἢ K. ^d διπλάσιον F.

^e κινήσει χρόνῳ τοῦ Ε Ζ (ἔστω γὰρ αὕτη ἡ ἀναλογία), ὥστ' ἐν τῷ ^f Ζ Θ κινήσει. Οὐκοῦν οὕτω λαμβάνων ἀεὶ τὴν μὲν Α Β οὐδέποτε διέξειμι, ^g χρόνου δὲ τοῦ δοθέντος ἀεὶ ἐλάττω λήψομαι. Ἄπειρος ἄρα ἡ δύναμις ἔσται· πάσης γὰρ πεπερασμένης ^h ὑπερβάλλει δυνάμεως. ⁱ Πάσης δὲ πεπερασμένης δυνάμεως ἀνάγκη πεπερασμένον εἶναι καὶ ^k τὸν χρόνον· εἰ γὰρ ^l ἐν τινι ἡ τοσηδί, ἡ μείζων ἐν ἐλάττονι μὲν ὠρισμένῳ δὲ ^m κινήσει χρόνῳ, κατὰ τὴν ἀντιστροφὴν τῆς ἀναλογίας. Ἄπειρος δὲ πᾶσα δύναμις, ὥσπερ καὶ πλῆθος καὶ μέγεθος τὸ ὑπερβάλλον παντὸς ὠρισμένου. Ἔστι δὲ καὶ ὧδε δεῖξαι τοῦτο· ληψόμεθα γὰρ ⁿ δὴ τινα δυνάμιν τὴν αὐτὴν τῷ γένει ^o τῇ ἐν τῷ ἀπείρῳ μεγέθει, ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει οὔσαν, ἣ καταμετρήσει ^p τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ πεπερασμένην δύναμιν.

8 Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐνδέχεται ἄπειρον εἶναι δύναμιν ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει, οὐδὲ πεπερασμένην ^r ἐν ἀπείρῳ, ἐκ ^s τούτων δῆλον. Περὶ δὲ τῶν φερομένων ^t καλῶς ἔχει διαπορῆσαί τινα ἀπορίαν πρῶτον. Εἰ γὰρ πᾶν τὸ κινούμενον κινεῖται ὑπὸ τινός, ὅσα μὴ αὐτὰ ἐαυτὰ κινεῖ, πῶς κινεῖται ^v ἔνια συνεχῶς ⁹ μὴ ἀπτομένου τοῦ κινήσαντος; οἷον τὰ ῥιπτούμενα. Εἰ δ' ἅμα κινεῖ καὶ ἄλλο τι ὁ κινήσας, οἷον τὸν ἀέρα, ὃς κινούμενος ^w κινεῖ, ὁμοίως ἀδύνατον τοῦ πρώτου μὴ ἀπτομένου μηδὲ κινούντος κινεῖσθαι, ἀλλ' ἅμα ^x πάντα ^y καὶ ^z κινεῖσθαι καὶ πεπαύσθαι, ὅταν τὸ πρῶτον κινῶν παύσῃται, καὶ εἰ ποιεῖ ¹⁰ ὥσπερ ^a ἡ λίθος, οἷον ^b κινεῖ ὃ ἐκίνησεν. Ἀνάγκη ^c δὲ τοῦτο μὲν λέγειν, ὅτι ^d τὸ πρῶτον κινήσαν ποιεῖ οἷον ^e τε κινεῖν, ἢ τὸν ἀέρα τοιοῦτον ἢ τὸ ὕδωρ ἢ ^f τι ἄλλο ^g τοιοῦτον ^h ὃ πέ-

^e κινήσεις F, om. E.H. ^f ζ καὶ θ F.H.I. ^g χρόνον I, τοῦ χρόνου E.K. ^h ὑπερβάλλει—πεπερασμένης om. pr. E. ⁱ πάσης δὲ] εἴγε πάσης K. ^k τὸν om. E. ^l ἐν om. F. ^m χρόνῳ κινήσει E.K. ⁿ δὴ om. E.H. ^o τῇ] τὴν I. ^p τὴν πεπ. δύν. ἐν τῷ ἀπείρῳ E, τὴν πεπ. δύν. τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ K. ^q οὐδ' ἐν ἀπείρῳ πεπερασμένην E.K. ^r ἐν om. F. ^s τῶνδε H. ^t ἔχει καλῶς E.K. ^v συνεχῶς ἔνια E. ^w κινεῖ H.I. ^x πάντα om. K. ^y καὶ om. F.H.I.K. ^z κινεῖσθαι H. ^a ὁ F. ^b κινεῖν H, τε κινεῖ K. ^c δὲ F.H.I. ^d τὸ om. F. ^e τε] καὶ E, τι καὶ F. ^f ἄλλο τι F.H. ^g τοιοῦτον om. E.K. ^h ὃ om. E.

φυκε κινεῖν καὶ κινεῖσθαι. Ἄλλ' οὐχ ἅμα παύεται κινεῖν καὶ κινούμενον, ἀλλὰ κινούμενον μὲν ἅμα, ὅταν ὁ κινῶν παύσῃται κινῶν, κινεῖν δὲ ἔτι ἐστίν. Διὸ ⁱ καὶ ^k κινεῖται τι ἄλλου ἐχό- ¹¹ μενον· καὶ ἐπὶ τούτου ὁ αὐτὸς λόγος. Παύεται δέ, ^l ὅταν ἐλάττων ἢ δύναμις τοῦ κινεῖν ^m ἐγγένηται τῷ ἐχομένῳ. Τέλος ⁿ δὲ παύεται, ὅταν μηκέτι ποιήσῃ τὸ πρότερον κινεῖν, ἀλλὰ κινούμενον μόνον. Ταῦτα δ' ἀνάγκη ἅμα παύεσθαι τὸ μὲν ^o κινεῖν τὸ δὲ κινούμενον, καὶ τὴν ὅλην κίνησιν. Αὕτη ¹² μὲν οὖν ἐν τοῖς ἐνδεχομένοις ὅτε μὲν κινεῖσθαι ὅτε δ' ἡρεμεῖν ἐγγίγνεται ἡ κίνησις, καὶ οὐ συνεχής, ἀλλὰ φαίνεται· ἡ γὰρ ἐφεξῆς ὄντων ἢ ἀπτομένων ἐστίν· οὐ γὰρ ἐν τῷ κινεῖν, ἀλλ' ἐχόμενα ἀλλήλων. Διὸ ^p καὶ ἐν ἀέρι καὶ ^q ἐν ὕδατι γίνεται ἡ τοιαύτη κίνησις, ἣν λέγουσιν τινες ἀντιπερίστασιν εἶναι. Ἀδύνατον δὲ ἄλλως τὰ ἀπορηθέντα λύειν, εἰ μὴ τὸν εἰρημέ- νον τρόπον. Ἡ δ' ἀντιπερίστασις ἅμα πάντα κινεῖσθαι ποιεῖ καὶ κινεῖν, ὥστε καὶ ^r παύεσθαι. Νῦν δὲ φαίνεται ^s τι ¹³ ἐν κινούμενον συνεχῶς· ὑπὸ τίνος οὖν; Οὐ γὰρ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ. Ἐπεὶ δ' ἐν τοῖς οὖσιν ^t ἀνάγκη ^v κίνησιν εἶναι συνεχῇ, αὕτη δὲ μία ἐστίν, ἀνάγκη δὲ τὴν μίαν μεγέθους ^w τέ τινος εἶναι (οὐ γὰρ ^x κινεῖται ^y τὸ ^z ἀμέγεθες) καὶ ἐνὸς καὶ ὑφ' ἐνός· οὐ γὰρ ἔσται συνεχής, ἀλλ' ἐχομένη ^a ἐτέρα ἐτέρας καὶ διηρημένη. Τὸ ^b δὲ κινεῖν εἰ ἓν, ἢ κινούμενον κινεῖ ἢ ἀκίνητον ¹⁴ ὄν. Εἰ μὲν δὲ κινούμενον, συνακολουθεῖν δεήσει καὶ μεταβάλλειν αὐτό, ἅμα ^c δὲ κινεῖσθαι ὑπὸ τίνος· ὥστε στήσεται καὶ ἥξει εἰς τὸ κινεῖσθαι ὑπὸ ἀκινήτου. Τοῦτο γὰρ οὐκ ἀνάγκη ^d συμμεταβάλλειν, ἀλλ' αἰεὶ ^e τε δυνήσεται κινεῖν (ἀπονον γὰρ τὸ οὕτω κινεῖν) καὶ ὁμαλῆς αὕτη ἡ κίνησις ἢ μόνη ἢ μάλιστα· οὐ γὰρ ἔχει μεταβολὴν ^f τὸ κινεῖν οὐδε-

ⁱ καὶ om. H.I.K. ^k κινεῖται ἄλλου F.I, κινεῖται ἄλλο H, κινεῖ τι ἄλλο K. E. ambiguus. ^l ὅταν] ὅταν αἰεὶ E.K. ^m ἐγγίγνεται F.H. ⁿ δὲ om. E. ^o κινούμενον τὸ δὲ κινεῖν K. ^p καὶ om. E.K. ^q ἐν om. E.K. ^r παύεται F.H.I. ^s ἐν τι F.H.I. ^t ἀνάγκη] ἀνάγκη αἰεὶ F.I. ^v εἶναι κίνησιν E, εἶναι τινα κίνησιν K. ^w γέ F.H.K. ^x κινεῖ E. ^y τὸ om. E.H. ^z ἀμέγεθες I. ^a ἐτέρα om. E. ^b δὲ E. ^c δὲ] δὲ καὶ K. ^d συμβάλλειν I. ^e τε om. F.H. ^f οὐδεμίαν τὸ κινεῖν F.H.I.

15 μίαν. Δεῖ δὲ οὐδὲ τὸ κινούμενον πρὸς ^g ἐκείνου ἔχειν μετα-
βολήν, ἵνα ὁμοία ἦ ^h ἡ κίνησις. Ἀνάγκη ⁱ δὴ ἡ ἐν μέσῳ ἡ
^k ἐν κύκλῳ εἶναι· αὐταὶ γὰρ ^l αἱ ἀρχαί. Ἀλλὰ τάχιστα
κινεῖται τὰ ἐγγύτατα τοῦ κινουμένου. Τοιαύτη δ' ἡ τοῦ
16^m ὅλου κίνησις· ἐκεῖ ἄρα τὸ κινουόν. Ἐχει δ' ἀπορίαν, εἰ ἐν-
δέχεται ⁿ τι κινούμενον κινεῖν συνεχῶς, ἀλλὰ μὴ ὥσπερ τὸ
ὠθοῦν πάλιν καὶ πάλιν, ^o τῷ ἐφεξῆς εἶναι ^p συνεχῶς· ἡ γὰρ
αὐτὸ ^q δεῖ ὠθεῖν ἢ ἔλκειν, ἢ ἄμφω, ἢ ἕτερόν τι ἐκδεχόμενον
^r ἄλλο παρ' ἄλλου, ^s ὥσπερ πάλαι ἐλέχθη ἐπὶ τῶν ῥιπτου-
17 μένων. ^t Εἰ δὲ διαιρετὸς ^v ὧν ὁ ἀήρ ^w ἡ τὸ ὕδωρ κινεῖ,
^x ἀλλ' ὥς αἰεὶ κινούμενος, ἀμφοτέρως δ' οὐχ οἶόν τε μίαν εἶναι,
ἀλλ' ἐχομένην. ^y Μόνη ἄρα συνεχῆς ἦν κινεῖ τὸ ἀκίνητον·
αἰεὶ γὰρ ὁμοίως ἔχον καὶ πρὸς τὸ κινούμενον ὁμοίως ^z ἔξει
18 καὶ συνεχῶς. Διωρισμένων δὲ τούτων φανερόν ὅτι ἀδύνατον
^a τὸ πρῶτον κινουόν καὶ ^b ἀκίνητον ἔχειν ^c τι μέγεθος. Εἰ
^d γὰρ μέγεθος ἔχει, ἀνάγκη ἦτοι πεπερασμένον αὐτὸ εἶναι ἢ
19 ἄπειρον. Ἀπειρον μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται μέγεθος εἶναι,
^e δέδεικται πρότερον ἐν τοῖς φυσικοῖς· ὅτι δὲ τὸ πεπερασμέ-
νον ἀδύνατον ἔχειν ^f δύναμιν ἄπειρον, καὶ ὅτι ^g ἀδύνατον ὑπὸ
πεπερασμένου κινεῖσθαι τι ἄπειρον χρόνον, δέδεικται ^h νῦν.
Τὸ ⁱ δέ γε πρῶτον κινουόν αἰδίον ^k κινεῖ κίνησιν καὶ ἄπειρον
χρόνον. Φανερόν τοίνυν ὅτι ἀδιαίρετόν ἐστι καὶ ἀμερὲς καὶ
οὐδὲν ἔχον μέγεθος.

^g ἐκείνο E.H.K. ^h ἡ om. F. ⁱ δὲ F.I. ^k ἐν om. H. ^l αἱ
om. I. ^m κύκλου H.K. ⁿ τι] τὸ E.K. ^o τῷ] καὶ τῷ H, καὶ τὸ K.
^p συνεχῆς K, συνεχῇ F.H.I. ^q δεῖ] δὴ F, δεῖ αἰεὶ E.K. ^r ἄλλου F.
^s ὥσπερ] ὡς καὶ H. ^t εἰ δὲ δι. om. pr. E, δὲ om. K. ^v ὧν] γὰρ ὧν E.
^w ἡ] καὶ E. ^x ἀλλ' ὡς] ἄλλος F, ἄλλον K. ^y μόνη] μένει F.K.
^z ἔξει E. ^a τὸ τὸ πρ. E. ^b ἀκίνητον ὃν ἔχειν H. ^c τι] τὸ E.
^d γὰρ τὸ μ. E. ^e πρότερον δέδεικται F. ^f ἄπειρον δύναμιν F.H.I.
^g ἀδύνατόν ἐστιν ὑπὸ F.K. ^h νῦν] τὰ νῦν H. ⁱ δὲ om. K, ante τὸ
ponit E. ^k κίνησιν κινεῖ H.